

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 257

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

57. sējums

2014. gada 28. augusts

Saturs

I *Leģislatīvi akti*

REGULAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 ⁽¹⁾ 1
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK 73
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 911/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par daudzgadu finansējumu Eiropas Jūras drošības aģentūras darbībai saistībā ar reaģēšanu kuģu un naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisītā jūras piesārņojuma gadījumā ⁽¹⁾ 115
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 912/2014 (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido sistēmu tādas finansiālās atbildības noregulējumam, kura saistīta ar ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršanas šķīrējtiesām, kas izveidotas ar starptautiskiem nolīgumiem, kuros Eiropas Savienība ir puse 121

DIREKTĪVAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru 135

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/90/ES (2014. gada 23. jūlijs) par kuģu aprīkojumu un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 96/98/EK ⁽¹⁾ 146

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/91/ES (2014. gada 23. jūlijs), ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārveidamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) attiecībā uz depozitārija funkcijām, atbildības politikas nostādņēm un sankcijām ⁽¹⁾ 186

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/92/ES (2014. gada 23. jūlijs) par maksājumu kontu tarifu salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām ⁽¹⁾ 214

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 909/2014

(2014. gada 23. jūlijs)

**par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un
grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās Bankas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Centrālie vērtspapīru depozitāriji (CVD) kopā ar centrālajiem darījumu partneriem lielā mērā veicina tādu pēctirdzniecības infrastruktūru uzturēšanu, kuras aizsargā finanšu tirgu un dod tirgus dalībniekiem pārliecību, ka vērtspapīru darījumi tiek izpildīti atbilstīgi un savlaicīgi, tostarp ārkārtējas spriedzes situācijās.
- (2) Tā kā vērtspapīru norēķinu sistēmām ir būtiska vieta norēķinu procesā, šādas sistēmas, kuras uztur CVD, ir sistēmiski nozīmīgas vērtspapīru tirgu darbībai. Tā kā tām ir nozīmīga loma vērtspapīru turēšanas sistēmās, caur kurām to dalībnieki ziņo par ieguldītāju turētajiem vērtspapīriem, CVD uzturētas vērtspapīru norēķinu sistēmas kalpo arī par nozīmīgu instrumentu, lai kontrolētu emisijas integritāti, kavējot emitētu vērtspapīru nevēlamu radīšanu vai samazināšanu, tādējādi tām ir nozīmīga loma ieguldītāju uzticības saglabāšanā. Turklāt CVD uzturētas vērtspapīru norēķinu sistēmas ir cieši iesaistītas nodrošinājuma sniegšanā monetārās politikas operācijās, kā arī nodrošinājuma sniegšanā starp kredītiestādēm, tāpēc tās ir nozīmīgas nodrošinājuma procesa dalībnieces.

⁽¹⁾ OV C 310, 13.10.2012., 12. lpp.

⁽²⁾ OV C 299, 4.10.2012., 76. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 15. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 23. jūlija lēmums.

- (3) Kaut gan Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK ⁽¹⁾ samazināja tādu traucējumu vērtspapīru norēķinu sistēmā, kura iemesls ir pret sistēmas dalībnieku sāka maksātnespējas procedūra, ir jāpievēršas arī citiem vērtspapīru norēķinu sistēmu skarošajiem riskiem, kā arī CVD, kuri uztur vērtspapīru norēķinu sistēmas, maksātnespējas vai darbības traucējuma riskam. Vairākus CVD skar kredītrisks un likviditātes risks, kas izriet no banku pakalpojumu sniegšanas papildus norēķinu pakalpojumiem.
- (4) Līdz ar pieaugošo pārrobežu norēķinu skaitu, kas izriet no saiknes līgumu noslēgšanas starp CVD, nepastāvot kopējiem prudenciālajiem noteikumiem, rodas jautājums par CVD izturētspēju saistībā ar CVD skarošo risku importu no citām dalībvalstīm. Turklāt, neraugoties uz pārrobežu norēķinu palielināšanos, tirgus regulētas izmaiņas ceļā uz integrētāku tirgu CVD pakalpojumu jomā ir izrādījušās ļoti lēnas. Atvērtam iekšējam tirgum vērtspapīru norēķinu jomā būtu jādod iespēja ikvienam ieguldītājam Savienībā veikt ieguldījumus visos Savienības vērtspapīros tikpat viegli un izmantojot tādas pašas procedūras kā ieguldot vietējos vērtspapīros. Tomēr norēķinu tirgi Savienībā joprojām ir sadrumstaloti ar valstu robežām un pārrobežu norēķini joprojām ir dārgāki, ko nosaka valstu atšķirīgie norēķinu un CVD darbību reglamentējošie noteikumi un ierobežotā konkurence starp CVD. Minētā sadrumstalotība rada šķēršļus un papildu riskus un izmaksas pārrobežu norēķiniem. Ņemot vērā CVD sistēmisko nozīmību, starp tām būtu jāveicina konkurence, lai tirgus dalībniekiem dotu iespēju izvēlēties infrastruktūras nodrošinātāju un samazinātu atkarību no jebkura atsevišķa infrastruktūras nodrošinātāja. Ja nebūs noteikti identiski pienākumi tirgus uzturētājiem un vienoti prudenciālie standarti CVD, tad atsevišķu valstu līmenī veiktiem pasākumiem, kas būs atšķirīgi, būs tieša negatīva ietekme uz drošību, efektivitāti un konkurenci norēķinu tirgū Savienībā. Minētie nozīmīgie šķēršļi iekšējā tirgus darbībā ir jālikvidē, un ir jānovērš konkurences kropļojumi un tādu šķēršļu un kropļojumu veidošanās nākotnē. Vērtspapīru norēķinu integrēta tirgus izveidošana, nenošķirot valsts līmeņa un pārrobežu vērtspapīru darījumus, ir nepieciešama iekšējā tirgus pienācīgai darbībai. Tādējādi šīs regulas atbilstīgajam juridiskajam pamatam vajadzētu būt Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pantam, kuru interpretē atbilstīgi Eiropas Savienības Tiesas pastāvīgajai judikatūrai.
- (5) Regulā jānosaka vairāki vienoti pienākumi, kas jāpiemēro tirgus dalībniekiem saistībā ar dažiem norēķinu cikla un disciplīnas aspektiem un jānodrošina kopēju prasību kopums attiecībā uz CVD kā vērtspapīru norēķinu sistēmu uzturētājiem. Tā kā regulas noteikumi ir tieši piemērojami, tiem būtu jānodrošina, ka uz visiem tirgus dalībniekiem un CVD attiecas identiski tieši piemērojami pienākumi, standarti un noteikumi. Regulai būtu jāpalielina norēķinu drošību un efektivitāti Savienībā, nepieļaujot atšķirīgus valstu noteikumus, kas rodas, transponējot direktīvu. Regulai būtu jāsamazina tirgus uzturētājiem un CVD regulējuma sarežģītību, ko rada atšķirīgi valstu noteikumi, un būtu jāļauj CVD sniegt pārrobežu pakalpojumus, neradot tiem pienākumu nodrošināt savas darbības atbilstību dažādiem valstīs pastāvošiem prasību kopumiem, piemēram, par atļauju izsniegšanu CVD, CVD uzraudzību, organizatorisko struktūru vai riskiem. Regulai, kas nosaka CVD identiskas prasības, būtu arī jāveicina konkurences kropļojumu likvidēšana.
- (6) Finanšu stabilitātes padome 2010. gada 20. oktobrī aicināja stiprināt galvenās tirgus infrastruktūras un pārskatīt un pastiprināt esošos standartus. 2012. gada aprīlī Starptautisko norēķinu bankas (BIS) Maksājumu un norēķinu sistēmu komiteja (CPSS) un Starptautiskā Vērtspapīru komisiju organizācija (IOSCO) pieņēma globālos standartus finanšu tirgus infrastruktūrām. Šie standarti ir aizstājuši Starptautisko norēķinu bankas 2001. gada ieteikumus, kurus 2009. gadā, pieņemot nesaistošas Eiropas mēroga pamatnostādnes, pielāgoja Eiropas Centrālo banku sistēma (ECBS) un Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja. Ņemot vērā finanšu tirgu globālo raksturu un CVD sistēmisko nozīmi, jānodrošina starptautiska CVD piemērojamo prudenciālo prasību konverģence. Ar šo regulu būtu jāievēro pastāvošie principi attiecībā uz finanšu tirgus infrastruktūrām, kurus izstrādājušas CPSS-IOSCO. Komisijai un Eiropas Uzraudzības iestādei (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei) (EVTI), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽²⁾, ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm, kad tās izstrādā vai ierosina pārskatīt regulatīvos tehniskos standartus un īstenošanas tehniskos standartus, kā arī šajā regulā noteiktos norādījumus un ieteikumus, būtu jānodrošina konsekvence ar esošajiem standartiem un to turpmāko attīstību.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās (OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

- (7) Padome 2008. gada 2. decembra secinājumos uzsvēra nepieciešamību stiprināt vērtspapīru norēķinu sistēmu drošību un stabilitāti un pievērsties juridiskajiem šķēršļiem, kādi Savienībā pastāv pēctirdzniecības procesos.
- (8) Viens no ECBS pamatuzdevumiem ir veicināt raitu maksājumu sistēmu darbību. Šajā ziņā ECBS dalībnieces īsteno pārraudzību, nodrošinot efektīvas un stabilas tūrvērtes un maksājumu sistēmas. ECBS dalībnieces bieži darbojas kā norēķinu iestādes vērtspapīru darījumu naudas posmā. Tās ir arī būtiski CVD klienti, kas bieži pārvalda nodrošinājuma aspektus monetārās politikas operācijās. ECBS dalībnieces apspriežu veidā būtu cieši jāiesaista atļauju izsniegšanā CVD, CVD uzraudzībā, trešo valstu CVD atzīšanā un dažu CVD saikņu apstiprināšanā. Lai novērstu paralēlu noteikumu kopumu rašanos, tās apspriežu veidā būtu arī cieši jāiesaista regulatīvu un īstenošanas tehnisko standartu, kā arī norādījumu un ieteikumu izstrādē, tomēr galvenajai atbildībai par tādu tehnisko standartu, norādījumu un ieteikumu izstrādi būtu jāpaliek Komisijas un EVTI ziņā, kā noteikts šajā regulā. Šai regulai nebūtu jāskar Eiropas Centrālās bankas (ECB) un valstu centrālo banku pienākumi nodrošināt efektīvas un stabilas tūrvērtes un maksājumu sistēmas Savienībā un citās valstīs. Šai regulai nebūtu jānovērš ECBS dalībnieku piekļuve informācijai, kas ir svarīga to pienākumu pildīšanā, tostarp CVD un citām finanšu tirgus infrastruktūru pārraudzībā.
- (9) ECBS dalībnieces, jebkuras citas struktūras, kuras dažās dalībvalstīs veic līdzīgas darbības vai citas publiskas struktūras, kurām uzticēts veikt vai kuras veic intervences darbības valsts parāda pārvaldībā Savienībā, pašas var sniegt vairākus pakalpojumus, piemēram, vērtspapīru norēķinu sistēmas uzturēšanu, kuru dēļ tās atbilstu CVD statusam. Kad šādas struktūras darbojas kā CVD, neizveidojot atsevišķu vienību, tās būtu jāatbrīvo no ar atļaujas izsniegšanu saistītajām prasībām un uzraudzības prasībām, dažām organizatoriskajām prasībām un kapitāla un ieguldījumu politikas prasībām, bet uz tām jāprojām būtu jāattiecas pārējam prudenciālo prasību kopumam, kas tiek piemērots CVD. Ja šādas dalībvalsts struktūras darbojas kā CVD, tām nebūtu jāsniedz savi pakalpojumi citās dalībvalstīs. Tā kā ECBS dalībnieces darbojas kā norēķinu iestādes norēķinu veikšanai, tās arī būtu jāatbrīvo no šīs regulas IV sadaļā noteiktajām prasībām.
- (10) Šī regula būtu jāpiemēro norēķiniem par darījumiem ar visiem finanšu instrumentiem un CVD darbībām, ja vien nav noteikts citādi. Šai regulai arī nebūtu jāskar citus Savienības tiesību aktus, kuri attiecas uz konkrētiem finanšu instrumentiem, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK ⁽¹⁾, un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar minēto direktīvu.
- (11) Vērtspapīru uzskaitē grāmatojuma formā ir svarīgs solis norēķinu efektivitātes palielināšanā un vērtspapīru emisijas integritātes nodrošināšanā, īpaši turēšanas un pārveduma metožu arvien pieaugošās sarežģītības aspektā. Drošības apsvērumu dēļ šajā regulā uzskaitē grāmatojuma formā paredzēta visiem pārvedamiem vērtspapīriem, kurus atļauts tirgot vai kuri tiek tirgoti tirdzniecības vietās, ko regulē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES ⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 ⁽³⁾. Minētajā regulā jānosaka viena konkrēta metode sākotnējai uzskaitē grāmatojuma formā, ko varētu veikt kā imobilizāciju vai kā tūlītēju dematerializēšanu. Šajā regulā nebūtu jānosaka, kāda veida iestādes uzskaitē vērtspapīrus grāmatojuma formā, tos emitējot, bet gan būtu jāatļauj minēto funkciju veikt dažādiem subjektiem, tostarp reģistratoriem. Taču tad, kad darījumi ar šādiem vērtspapīriem tiek izpildīti tirdzniecības vietās, ko regulē Direktīva 2014/65/ES un Regula (ES) Nr. 600/2014, vai tiek sniegti kā nodrošinājums saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/47/EK ⁽⁴⁾, šādi vērtspapīri būtu jāiegrāmato CVD grāmatojuma sistēmā, lai cita starpā nodrošinātu, ka vērtspapīru norēķinu sistēmā var veikt norēķinus par visiem šādiem vērtspapīriem. Imobilizācijai un dematerializēšanai nebūtu jāietver nekāda vērtspapīru turētāju tiesību zaudēšana un vajadzētu tikt veikta tā, lai nodrošinātu, ka vērtspapīru turētāji var pārbaudīt savas tiesības.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/47/EK (2002. gada 6. jūnijs) par finanšu nodrošinājuma līgumiem (OV L 168, 27.6.2002., 43. lpp.).

- (12) Lai nodrošinātu norēķinu drošību, ikvienam vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībniekam, kas pērk vai pārdod noteiktus finanšu instrumentus, t. i., pārvedamus vērtspapīrus, naudas tirgus instrumentus, kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu ieguldījumu apliecības un emisijas kvotas, būtu jāveic norēķins par savām saistībām plānotajā norēķinu datumā.
- (13) Garāki norēķinu periodi darījumiem ar pārvedamiem vērtspapīriem rada nenoteiktību un palielina risku vērtspapīru norēķinu sistēmu dalībniekiem. Dažāds norēķinu periodu ilgums dalībvalstīs kavē darījumu saskaņošanu, un tādēļ rodas kļūdas emitentiem, ieguldītājiem un starpniekiem. Tāpēc ir jāparedz kopējs norēķinu periods, kas atvieglotu plānotā norēķinu datuma noteikšanu un atvieglotu norēķinu disciplīnas pasākumu īstenošanu. Plānotajam norēķinu datumam pārvedamu vērtspapīru darījumiem, kurus izpilda tirdzniecības vietās, kuras regulē Direktīva 2014/65/ES un Regula (ES) Nr. 600/2014, vajadzētu būt ne vēlāk kā otrajā darījumdarbības dienā pēc tirdzniecības veikšanas. Sarežģītām operācijām, ko veido vairāki darījumi, piemēram, vērtspapīru pārdošana ar atpirkšanu vai aizdevumu līgumi, minētā prasība būtu jāpiemēro pirmajam darījumam, kurā ir vērtspapīru pārvedums. Ņemot vērā to nestandartizēto raksturu, minētā prasība nebūtu jāpiemēro darījumiem, ko attiecīgās puses slēgušas privāti, bet kas izpildīti tirdzniecības vietās, ko regulē Direktīva 2014/65/ES un Regula (ES) Nr. 600/2014, vai darījumiem, kas izpildīti divpusēji, bet par kuriem ir ziņots tirdzniecības vietai, ko regulē Direktīva 2014/65/ES un Regula (ES) Nr. 600/2014. Turklāt minētā prasība nebūtu jāpiemēro pirmajam darījumam, kurā attiecīgajiem pārvedamiem vērtspapīriem piemēro sākotnējo uzskaiti grāmatojuma formā.
- (14) CVD un citām tirgus infrastruktūrām būtu jāveic pasākumi, lai nepieļautu norēķinu neizpildes un risinātu tās. Ir svarīgi šādus noteikumus vienoti un tieši piemērot Savienībā. Konkrēti, CVD un citām tirgus infrastruktūrām būtu jānosaka prasība ieviest procedūras, kas tām ļautu veikt atbilstīgus pasākumus, lai apturētu tāda dalībnieka darbības, kurš sistemātiski izraisa norēķinu neizpildes, un publiski atklātu tā identitāti ar noteikumu, ka šādam dalībniekam pirms šāda lēmuma pieņemšanas ir iespēja sniegt paskaidrojumus.
- (15) Viens no efektīvākajiem veidiem, kā risināt norēķinu neizpildes, ir pieprasīt, lai dalībniekiem, kuri nenorēķinās, piemērotu sākotnējā līguma piespiedu izpildi. Šajā regulā būtu jāparedz vienoti noteikumi attiecībā uz naudas sodu un visu pārvedamu vērtspapīru, naudas tirgus instrumentu, kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu ieguldījumu apliecību un emisiju kvotu iepirkšanas darījumu konkrētiem aspektiem, piemēram, laiks un cena. Minētie noteikumi būtu jāpielāgo iezīmēm, kas raksturīgas dažādiem vērtspapīru tirgiem, dažām tirdzniecības vietām, piemēram MVU izaugsmes tirgiem, kā definēts Direktīvā 2014/65/ES, un dažām sarežģītām operācijām, piemēram, ļoti īsa termiņa vērtspapīru pārdošanas ar atpirkšanu vai aizdevumu līgumiem, lai izvairītos no nelabvēlīgas ietekmēšanas uz vērtspapīru tirgu likviditāti un efektivitāti. Noteikumi par norēķinu disciplīnu būtu jāpiemēro tā, lai radītu motīvaciju visus attiecīgos finanšu instrumentu darījumu norēķinus veikt līdz plānotajam norēķinu datumam.
- (16) Procedūrām un sankcijām, kas saistītas ar norēķinu neizpildēm, vajadzētu būt samērīgām ar šādu neizpildžu apmēru un nopietnību, vienlaicīgi nosakot to mērogu tādā veidā, lai saglabātu un aizsargātu attiecīgo finanšu instrumentu likviditāti. Konkrēti, tirgus veidošanas darbībām ir būtiska loma likviditātes nodrošināšanā Savienības tirgos, jo īpaši attiecībā uz mazāk likvidiem vērtspapīriem. Pasākumi, lai novērstu un risinātu norēķinu neizpildes problēmu, būtu jālīdzsvaro ar vajadzību saglabāt un aizsargāt minēto vērtspapīru likviditāti. Naudas sodi, kas piemēroti dalībniekiem, kuri nenorēķinās, būtu, ja iespējams, jāpārskaita klientiem, kuri norēķinās, kā kompensācija, un tām nekādā ziņā nebūtu jāklūst par attiecīgā CVD vai norēķinu starpnieku ienākumu avotu. CVD būtu jākonsultē tās tirgus infrastruktūras, kurām tie sniedz CVD pakalpojumus, par to, kā īstenot norēķinu disciplīnas pasākumus, kas paredzēti šajā regulā.
- (17) Vairumā gadījumu iepirkšanas procedūra būtu jāuzsāk, ja finanšu instrumenti nav piegādāti četru darījumdarbības dienu laikā pēc paredzētā norēķinu datuma. Tomēr attiecībā uz nelikvidiem finanšu instrumentiem ir piemēroti, lai laikposms pirms iepirkšanas procedūras sākšanas tiktu pagarināts līdz maksimums septiņām darījumdarbības dienām. Pamatojums, lai noteiktu, kad finanšu instrumenti tiek uzskatīti par nelikvidiem, būtu jānosaka, izmantojot regulatīvus tehniskos standartus, ņemot vērā izvērtējumus, kas jau veikti Regulā (ES) Nr. 600/2014. Kad tiek veikta šāda noteikšana, iepirkšanas procedūras sākšanas termiņa pagarinājumam vajadzētu būt līdz septiņām darījumdarbības dienām.

- (18) Ir piemēroti MVU izaugsmes tirgiem atļaut pēc ieskatiem nepiemērot iepirkšanas procedūru līdz 15 dienām pēc tam, kad ir notikusi tirdzniecība, lai ņemtu vērā tādu tirgu likviditāti un lai it īpaši dotu iespēju tirgus veidotājiem darboties minētajos mazākas likviditātes tirgos. MVU izaugsmes tirgiem raksturīgie norēķinu disciplīnas pasākumi būtu jāpiemēro tikai darījumiem, kas veikti šādos tirgos. Kā konstatēts Komisijas dienestu 2011. gada 7. decembra darba dokumentā, kas pievienots Komisijas paziņojumam "Rīcības plāns, lai uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam", piekļuve kapitāla tirgiem būtu jāattīsta kā alternatīva banku aizdevumiem MVU, un tālab ir lietderīgi izstrādāt īpaši pielāgotus noteikumus, lai labāk pielāgotos minēto MVU izaugsmes tirgu vajadzībām.
- (19) Būtu jāļauj CVD uzraudzīt iepirkšanas izpildi saskaņā ar vairākām norēķinu instrukcijām, attiecībā uz tiem pašiem finanšu instrumentiem un to pašu termiņa pagarinājuma izbeigšanās datumu, ar mērķi līdz minimumam samazināt iepirkšanu skaitu līdz apjomam, kas atbilstu šīs regulas prasībām.
- (20) Tā kā šīs regulas galvenais mērķis ir ieviest vairākus juridiskus pienākumus, kurus tieši piemērotu tirgus uzturētājiem un starp kuriem cita starpā būtu visu pārvedamu vērtspapīru uzskaitē grāmatojuma formā CVD, kad šādas vērtspapīrus tirgo tirdzniecības vietās, kuras regulē Direktīva 2014/65/ES un Regula (ES) Nr. 600/2014, vai sniedz kā nodrošinājumu saskaņā ar Direktīvas 2002/47/EK nosacījumiem, un norēķinu veikšana par saistībām ne vēlāk kā otrajā darījumdarbības dienā pēc tirdzniecības veikšanas, un tā kā CVD atbild par vērtspapīru norēķinu sistēmu uzturēšanu un tādu pasākumu piemērošanu, lai nodrošinātu savlaicīgus norēķinus Savienībā, ir svarīgi nodrošināt, ka visi CVD ir droši un stabili un pastāvīgi atbilst stingrām organizatoriskajām, darbības un prudenciālajām prasībām, kas noteiktas šajā regulā, tostarp veicot visus saprātīgos pasākumus krāpšanas un nolaidības mazināšanai. Vienoti un tieši piemērojami noteikumi par atļauju izsniegšanu CVD un CVD pastāvīgu uzraudzību tādēļ ir svarīgs pasākums, kas izriet no šajā regulā noteiktajiem juridiskajiem pienākumiem tirgus dalībniekiem un ir savstarpēji saistīts ar šiem pienākumiem. Tāpēc noteikumi par atļauju izsniegšanu CVD un CVD uzraudzību būtu jāietver tajā pašā tiesību aktā, kurā tiek iekļauti tirgus dalībniekiem noteiktie juridiskie pienākumi.
- (21) Ņemot vērā to, ka uz CVD būtu jāattiecas kopējām prasībām, un lai likvidētu esošos šķēršļus pārrobežu norēķinu jomā, ikvienam CVD, kas ir saņēmis atļauju, vajadzētu būt brīvībai sniegt pakalpojumus Savienības teritorijā, tostarp atverot filiāli. Lai nodrošinātu atbilstīgu drošības līmeni CVD pakalpojumiem citā dalībvalstī, šādiem CVD būtu jāpiemēro īpašu šajā regulā noteiktu procedūru, kad tie plāno sniegt konkrētus pamatpakalpojumus, kas paredzēti šajā regulā, vai atver filiāli uzņēmējā dalībvalstī.
- (22) Tā kā Savienības norēķinu tirgum nav robežu, jānosaka dažādu tādu iestāžu kompetence, kuras ir iesaistītas šīs regulas piemērošanā. Dalībvalstīm būtu īpaši jānorīko kompetentās iestādes, kas atbild par šīs regulas piemērošanu, un būtu tām jāpiešķir to funkciju veikšanai nepieciešamās uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras. Uz CVD būtu jāattiecinā nosacījums, ka tam atļauju izsniedz un to uzrauga tā piederības dalībvalsts kompetentā iestāde un ka šāda iestāde ir attiecīgi aprīkota un pilnvarota pārbaudīt, kā CVD veic savu ikdienas darbību, veikt regulāras pārbaudes un nepieciešamības gadījumā veikt atbilstīgus pasākumus. Taču attiecīgajai kompetentajai iestādei pēc iespējas agrīnā posmā būtu jāapspriežas un jāsadarbjas ar citām attiecīgām iestādēm, tostarp iestādēm, kuras atbild par katras CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmas pārraudzību, centrālajām bankām, kas emitē nozīmīgākās norēķinu valūtas, un, ja nepieciešams, ar attiecīgo centrālo banku, kas darbojas kā norēķinu iestādes attiecībā uz katru vērtspapīru norēķinu sistēmu, kā arī, attiecīgos gadījumos, ar citu grupas vienību kompetentajām iestādēm. Šāda sadarbība arī nozīmē informācijas apmaiņu starp attiecīgajām iestādēm un tūlītēju minēto iestāžu informēšanu ārkārtas situācijās, kas ietekmē tādas dalībvalsts finanšu sistēmas likviditāti un stabilitāti, kurā CVD vai kāds no tā dalībniekiem veic uzņēmējdarbību.
- (23) Ja CVD sniedz pakalpojumus citā dalībvalstī, uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei būtu jāspēj pieprasīt no piederības dalībvalsts kompetentās iestādes visu pieprasītajai iestādei būtisko informāciju attiecībā uz CVD darbībām. Lai dotu iespēju efektīvi koordinēt pārraudzību, minētā informācija jo īpaši varētu attiekties uz pakalpojumiem, kas sniegti CVD lietotājiem, kuri veic uzņēmējdarbību uzņēmējā dalībvalstī, vai uz izmantotajiem instrumentiem vai valūtām un var ietvert informāciju par negatīvām izmaiņām, risku novērtējumu rezultātiem un pasākumiem stāvokļa uzlabošanai. Piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei arī vajadzētu būt piekļuvei jebkurai informācijai, ko CVD periodiski ziņo uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei.

- (24) Ja CVD sniedz pakalpojumus dalībvalstī, kura nav tā, kurā tas veic uzņēmējdarbību tostarp, atverot filiāli, galvenokārt atbildīga ir minētā CVD piederības dalībvalsts kompetentā iestāde. Kad kāda CVD darbības uzņēmējā dalībvalstī ir sasniegušas būtisku nozīmi vērtspapīru tirgu darbībā un ieguldītāju aizsardzībā minētajā uzņēmējā dalībvalstī, piederības dalībvalsts un uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām un attiecīgajām iestādēm būtu jāizveido sadarbības kārtība minētā CVD darbību uzraudzīšanai uzņēmējā dalībvalstī. Piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei arī būtu jāvar nolemt, ka minētā sadarbības kārtība ietver daudzpusēju sadarbību, tostarp koleģiālu sadarbību, starp piederības dalībvalsts kompetento iestādi un attiecīgo uzņēmēju dalībvalstu kompetentajām un attiecīgajām iestādēm. Tomēr šādi sadarbības mehānismi nebūtu jāuzskata par uzraudzītāju kolēģijām, kā minēts Regulā (ES) Nr. 1095/2010. Neviens dalībvalsts vai dalībvalstu grupa nebūtu tieši vai netieši jādiskriminē kā CVD un norēķinu pakalpojumu vieta. Veicot šajā regulā noteiktos pienākumus, nevienai iestādei nebūtu tieši vai netieši jādiskriminē neviens uzņēmums no citas dalībvalsts. Ievērojot šo regulu, CVD no vienas dalībvalsts nebūtu jāierobežo vai jāliedz veikt norēķinus par finanšu instrumentiem citas dalībvalsts valūtā vai trešās valsts valūtā.
- (25) Ar šo regulu nebūtu jāliedz dalībvalstīm iespēja noteikt valsts tiesību aktos juridisku regulējumu ikdienas sadarbībai valsts līmenī starp CVD kompetento iestādi un citām attiecīgajām iestādēm. Šādam valsts tiesiskajam regulējumam vajadzētu būt saskanīgam ar tādām pamatnostādnēm attiecībā uz uzraudzības praksi un sadarbību starp iestādēm, ko EVTI var izdot saskaņā ar šo regulu.
- (26) Ikvienai juridiskajai personai, kas ietilpst CVD definīcijas darbības jomā, pirms darbības sākšanas jāsaņem kompetentās iestādes izsniegta atļauja. Ņemot vērā dažādos darījumdarbības modeļus, CVD definēšanai būtu jāizmanto atsauce uz noteiktiem pamatpakalpojumiem, kurus veido norēķinu pakalpojumi (ar tiem saprotot vērtspapīru norēķinu sistēmas darbību), notāra pakalpojumi un centralizēti vērtspapīru kontu uzturēšanas pakalpojumi. CVD būtu vismaz jāuztur vērtspapīru norēķinu sistēma un jāsniedz vēl viens pamatpakalpojums. Šāda kombinācija ir būtiska CVD, lai tie varētu pildīt savu lomu vērtspapīru norēķinos un nodrošināt vērtspapīru emitēšanas integritāti. Vienības, kuras neuztur vērtspapīru norēķinu sistēmas, piemēram, reģistratorus, pārveduma iestādes, publiskas iestādes un struktūras, kuras ir atbildīgas par saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK izveidotu reģistrācijas sistēmu, vai centrālie darījumu partneri (CDP), kurus regulē Regula (ES) Nr. 648/2012⁽¹⁾, neietilpst CVD definīcijas darbības jomā. Šāda kombinācija ir svarīga, lai CVD pildītu savas funkcijas vērtspapīru norēķinu jomā un vērtspapīru emisijas integritātes nodrošināšanā.
- (27) CVD būtu jāievieš atveseļošanas plāni, lai nodrošinātu savu galveno operāciju nepārtrauktību. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES⁽²⁾, kompetentās iestādes nodrošina, lai katram CVD tiktu izveidots un uzturēts atbilstīgs sanācijas plāns saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem.
- (28) Lai sniegtu uzticamus datus par vērtspapīru norēķinu apjomu ārpus vērtspapīru norēķinu sistēmām un nodrošinātu, ka radušos riskus var uzraudzīt un risināt, jebkurām iestādēm, kas nav CVD un veic norēķinus par vērtspapīru darījumiem ārpus vērtspapīru norēķinu sistēmas, par savām norēķinu darbībām būtu jāziņo attiecīgajām kompetentajām iestādēm. Saņēmējām kompetentām iestādēm savukārt būtu jāpārsūta minētā informācija EVTI un jāinformē EVTI par jebkuru iespējamu risku, kas rodas no šādām norēķinu darbībām. Turklāt EVTI būtu jāuzrauga šādas norēķinu darbības un jāņem vērā iespējamie riski, ko tās varētu radīt.
- (29) Lai novērstu to, ka CVD uzņemas jebkādu risku, veicot darbības, kas nav tās, uz kurām attiecas saskaņā ar šo regulu izsniegta atļauja, to CVD, kuri ir saņēmuši atļauju, darbības būtu jāierobežo ar atļaujā norādīto vai saskaņā ar šo regulu paziņoto pakalpojumu sniegšanu, un tiem nebūtu jātur nekāda dalība, kā noteikts šajā regulā,

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

(2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

atsaucoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/34/ES ⁽¹⁾, vai nebūtu tieši vai netieši jāpieder 20 % vai vairāk no balsstiesībām vai kapitāla jebkurās tādās iestādēs, kas nav iestādes, kuras sniedz līdzīgus pakalpojumus, izņemot gadījumus, kad šādu dalību ir apstiprinājušas CVD kompetentās iestādes, pamatojoties uz to, ka tas būtiski nepalielina CVD riska profilu.

- (30) Lai nodrošinātu vērtspapīru norēķinu sistēmu drošu darbību, tās būtu jāuztur tikai CVD vai centrālajām bankām, kuras darbojas kā CVD, kam piemēro šo regulu.
- (31) Neskarot īpašas dalībvalstu prasības nodokļu tiesību aktu jomā, CVD vajadzētu būt atļaujai sniegt papildus saviem pamatpakalpojumiem tādus pakalpojumus, kuri veicina vērtspapīru tirgu drošību, efektivitāti un pārredzamību un kas nerada nevajadzīgus riskus to pamatpakalpojumiem. Nepilnīgs šo pakalpojumu saraksts ir norādīts šajā regulā, lai ļautu CVD reaģēt uz tirgus notikumiem nākotnē. Ja šādu pakalpojumu sniegšana ir saistīta ar nodokļu ieturēšanas un nodokļu deklarēšanas nodokļu iestādēm pienākumiem, to turpinās veikt saskaņā ar attiecīgo dalībvalstu tiesību aktiem. Saskaņā ar LESD 114. panta 2. punktu pilnvaras pieņemt pasākumus atbilstoši 114. panta 1. punktam neattiecas uz fiskālajiem noteikumiem. Eiropas Savienības Tiesa 2004. gada 29. aprīļa spriedumā lietā C-338/01 ⁽²⁾ norādījusi, ka vārdu savienojums "fiskālie noteikumi" ir jāinterpretē tā, ka "tie ir ne tikai noteikumi, kas nosaka ar nodokli apliekamās personas darbības, nodokļu bāzi un tiešo un netiešo nodokļu likmes un atbrīvojumus no tiem, bet arī tie noteikumi, kas ir saistīti ar attiecīgo nodokļu iekasēšanas kārtību". Tādēļ šī regula neattiecas uz nodokļu iekasēšanas kārtību – attiecībā uz to būtu jāizmanto cits juridiskais pamats.
- (32) Ja CVD plāno pamatpakalpojumu nodot trešai personai kā ārpakalpojumu vai sniegt jaunu pamatpakalpojumu vai papildpakalpojumu, kas nav uzskaitīts šajā regulā, uzturēt citu vērtspapīru norēķinu sistēmu, izmantot citu norēķinu iestādi vai izveidot tādas saiknes ar jebkuru CVD, kas ietver būtiskus riskus, tam būtu jāiesniedz pieteikums atļaujas saņemšanai, ievērojot tādu pašu procedūru, kāda noteikta sākotnējās atļaujas saņemšanai, izņemot to, ka kompetentajai iestādei būtu jāinformē pieteikuma iesniedzējs CVD triju mēnešu laikā par atļaujas piešķiršanu vai atteikumu piešķirt atļauju. Taču uz CVD saiknēm, kas neietver būtiskus riskus, vai uz tādu CVD sadarbības saiknēm, kas nodod publiskām struktūrām, piemēram ECBS dalībniecēm, kā ārpakalpojumus savus pakalpojumus saistībā ar šīm sadarbības saiknēm, nebūtu jāattiecinā prasība par iepriekšējas atļaujas saņemšanu, bet par tām attiecīgajiem CVD būtu jāpaziņo to kompetentajām iestādēm.
- (33) Ja CVD paredz paplašināt savus pakalpojumus ar nebanku tipa papildpakalpojumiem, kas tieši uzskaitīti šajā regulā un kas nerada palielinājumu CVD riska profilā, būtu tam jāļauj to darīt pēc savas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes informēšanas.
- (34) CVD, kas veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, būtu jāvar piedāvāt savus pakalpojumus Savienībā, tostarp atverot filiāli. Lai nodrošinātu atbilstīgu drošības līmeni CVD pakalpojumiem, ko sniedz trešās valsts CVD, šādiem CVD būtu jāpiemēro prasība par EVTI atzīšanu, kad tie plāno sniegt konkrētus pakalpojumus, kas uzskaitīti šajā regulā, vai atvērt filiāli Savienībā. Trešās valsts CVD būtu jāspēj izveidot saiknes ar CVD, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, bez šādas atzīšanas ar noteikumu, ka attiecīgā kompetentā iestāde pret to neiebilst. Ņemot vērā finanšu tirgu globālo raksturu, EVTI var vislabāk veikt trešās valsts CVD atzīšanu. EVTI būtu jāvar atzīt trešās valsts CVD tikai tad, ja Komisija secina, ka uz šādiem CVD attiecinātais tiesiskais un uzraudzības regulējums ir faktiski līdzvērtīgs šajā regulā noteiktajam, ja šādiem CVD faktiski tiek piešķirta atļauja, tie tiek pārraudzīti un pār tiem tiek īstenota pārraudzība to uzņēmējdarbības veikšanas valstī, un ir izveidoti sadarbības mehānismi starp EVTI, CVD kompetentajām iestādēm un attiecīgajām iestādēm. EVTI atzīšanas saņemšanai būtu nepieciešams, lai būtu atzīts Savienībā uzņēmējdarbību veicošu CVD, kam piešķirta atļauja saskaņā ar šo regulu, piemērojamā prudenciālā regulējuma faktiskais līdzvērtīgums.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

⁽²⁾ Krājums 2004, I-4829. lpp.

- (35) Ņemot vērā CVD un to sniegto pakalpojumu sarežģītību un sistēmisko raksturu, pārredzamiem pārvaldības noteikumiem būtu jānodrošina, ka augstākā vadība, vadības struktūras locekļi, akcionāri un dalībnieki, kuri var īstenot tādu kontroli saistībā ar CVD darbību, kura definēta, atsaucoties uz Padomes Direktīvu 2013/34/ES, ir piemēroti, lai nodrošinātu CVD pareizu un piesardzīgu pārvaldību.
- (36) Dalībvalstīs tiek izmantotas dažādas pārvaldības struktūras. Pārsvārā tiek izmantotas vienlīmeņa vai divlīmeņu pārvaldes struktūras. Ar šajā regulā izmantotajām definīcijām ir paredzēts ietvert visas pastāvošās struktūras, nedodot priekšroku kādai konkrētai struktūrai. Tās ir tikai funkcionālas priekš tam, lai paredzētu noteikumus ar mērķi panākt konkrētu rezultātu neatkarīgi no valsts sabiedrību tiesībām, ko kādai iestādei piemēro katrā dalībvalstī. Tādēļ definīcijām nebūtu jāietekmē kompetenču vispārējā sadale saskaņā ar valsts sabiedrību tiesībām.
- (37) Pārredzamiem pārvaldības noteikumiem būtu jānodrošina, ka tiek ņemtas vērā akcionāru, CVD vadības un darbinieku intereses, no vienas puses, un lietotāju, kuriem CVD gala rezultātā sniedz pakalpojumus, intereses, no otras puses. Minētie pārvaldības noteikumi būtu jāpieņem, neskarot CVD pieņemto īpašumtiesību modeli. Katrai CVD uzturētai vērtspapīru norēķinu sistēmai būtu jāizveido lietotāju komitejas, lai dotu lietotājiem iespēju informēt CVD vadības struktūru par svarīgākajiem tos skarošajiem jautājumiem, un būtu jāsniedz nepieciešamie instrumenti to uzdevumu veikšanai. Dažādu CVD lietotāju intereses, tostarp to lietotāju intereses, kuri ir dažāda veida vērtspapīru turētāji, būtu jāpārstāv lietotāju komitejā.
- (38) CVD būtu jāspēj izmantot ārpalpojumi attiecībā uz savu sniedzamo pakalpojumu darbību ar noteikumu, ka tiek pārvaldīti riski, kas izriet no šādiem ārpalpojumu mehānismiem. Ņemot vērā CVD uzticēto uzdevumu nozīmi, ar šo regulu būtu jāparedz, ka CVD neuztic savus pienākumus trešām personām, nododot uz ārpalpojumu līguma pamata savas darbības trešām personām. Ārpalpojumu izmantošanai šādu darbību veikšanai būtu jāpieņem stingri nosacījumi, saskaņā ar kuriem CVD saglabā atbildību par savām darbībām un netiek vājināta CVD uzraudzība un pārraudzība. Vajadzētu būt iespējamam noteiktās situācijās atbrīvot no šīm prasībām darbības, kuru veikšanai CVD izmanto publisku struktūru ārpalpojumus.
- (39) Ar šo regulu nebūtu jāliedz dalībvalstīm, kas atļauj tiešas vērtspapīru turēšanas sistēmas, noteikt valsts tiesību aktos, ka personas, kas nav CVD, veic vai var veikt konkrētas funkcijas, kuras dažās cita veida vērtspapīru turēšanas sistēmās tipiski veic CVD, un noteikt, kā minētās funkcijas būtu jāīsteno. Konkrēti, dažās dalībvalstīs kontu uzturētāji vai CVD uzturētu vērtspapīru norēķinu sistēmu dalībnieki grāmato ierakstus CVD uzturētos vērtspapīru kontos, paši nemaz neesot konta nodrošinātāji. Ņemot vērā to, ka nepieciešama juridiskā noteiktība attiecībā uz CVD līmenī kontos veiktajiem ierakstiem, ar šo regulu būtu jāatzīst šādu citu personu īpaša loma. Tādēļ vajadzētu būt iespējamam, īpašos apstākļos un ievērojot stingrus likumā paredzētus noteikumus, dalīt atbildību starp CVD un minēto citu personu vai paredzēt augstākajā līmenī šīs citas personas ekskluzīvu atbildību par dažiem aspektiem, kas saistīti ar vērtspapīru kontu uzturēšanu, ar noteikumu, ka šādu citu personu pakļauj pienācīgai regulēšanai un uzraudzībai. Nebūtu jānosaka ierobežojumi attiecībā uz to, cik lielā mērā atbildība tiek dalīta.
- (40) Darījumu veikšanas noteikumiem būtu jānodrošina pārredzamība attiecībās starp CVD un tā lietotājiem. Tas nozīmē, ka CVD vajadzētu būt publiski atklātiem, pārredzamiem, objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem dalībai vērtspapīru norēķinu sistēmā, kas ļautu ierobežot dalībnieku piekļuvi tikai uz iesaistīto risku pamata. Kompetento iestāžu rīcībā vajadzētu būt ātram un atbilstīgam korektīvam pasākumam piemērošanai situācijās, kad CVD nepamatoti atsakās nodrošināt pakalpojumus dalībniekiem. CVD būtu publiski jānorāda cenas un maksas par saviem pakalpojumiem. Lai nodrošinātu atklātu un nediskriminējošu piekļuvi saviem pakalpojumiem un, ņemot vērā ievērojamo tirgus ietekmi, kāda CVD joprojām ir attiecīgo dalībvalstu teritorijā, CVD nebūtu jāvar novirzīties no to publiskotās cenu noteikšanas politikas attiecībā uz to pamatpakalpojumiem un būtu jāuztur atsevišķi konti izmaksām un ieņēmumiem, kas saistīti ar katru pamatpakalpojumu un kas saistīti ar papildpakalpojumiem. Minētie dalības noteikumi papildina un pastiprina tirgus dalībnieku tiesības izmantot citas dalībvalsts norēķinu sistēmu, kas noteikta Direktīvā 2014/65/ES.

- (41) Lai atvieglotu efektīvu uzskaiti, norēķinus un maksājumus, CVD savās saziņas procedūrās ar dalībniekiem un tirgus infrastruktūrām, ar kurām tiem ir saskarne, būtu jāiekļauj atbilstīgās starptautiskās atvērtas saziņas procedūras un standarti ziņojumapmaiņas un atsaucēs datņu jomā.
- (42) Tā kā vērtspapīru norēķinu sistēmām ir centrāla loma finanšu tirgos, tad CVD, sniedzot savus pakalpojumus, būtu pēc iespējas labāk jācenšas nodrošināt savlaicīgus vērtspapīru darījumu norēķinus un vērtspapīru emisijas integritāti. Ar šo regulu nebūtu jāietekmē dalībvalstu tiesību akti, ar kuriem regulē vērtspapīru turēšanu un mehānismus vērtspapīru emisiju integritātes saglabāšanai. Taču, lai to dalībnieku un to klientu aktīvu aizsardzība tiktu uzlabota, ar šo regulu būtu jānosaka prasība CVD nošķirt katram dalībniekam uzturētos vērtspapīru kontus un piedāvāt, pēc pieprasījuma, dalībnieku klientu kontu tālāku nošķiršanu, kas dažos gadījumos varētu būt pieejama tikai ar augstākām izmaksām, ko sedz dalībnieku klienti, kas pieprasa tālāku nošķiršanu. Būtu jāprasa, lai CVD un to dalībnieki nodrošinātu gan kopēju klientu nošķiršanu, gan individuālu klientu nošķiršanu, lai klienti var izvēlēties tādu nošķiruma līmeni, kādu tie uzskata par atbilstīgu savām vajadzībām.

Vienīgajam izņēmumam no minētā vajadzētu būt tad, ja sakarā ar citām sabiedriskās kārtības prasībām, jo īpaši saistībā ar nodokļu efektīvu un pārredzamu iekasēšanu, no CVD un tā dalībniekiem tiek prasīts nodrošināt individuālu klientu nošķiršanu pilsoņiem un iedzīvotājiem, kā arī juridiskām personām, kas veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, ja šīs regulas stāšanās spēkā dienā šāda individuāla klientu nošķiršana tiek prasīta saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, saskaņā ar kuriem ir izveidoti vērtspapīri, un tikai pilsoņiem, iedzīvotājiem un juridiskām personām, kas veic uzņēmējdarbību minētajā dalībvalstī. CVD būtu jānodrošina, lai minētas prasības attiektos atsevišķi uz katru tā uzturēto vērtspapīru norēķinu sistēmu. Neskarot papildpakalpojumu sniegšanu, CVD nebūtu jāizmanto pašiem savā vārdā vērtspapīri, kas pieder kādam dalībniekam, izņemot ja minētais dalībnieks to ir skaidri atļāvis, un nebūtu citādi jāizmanto pašiem savā vārdā vērtspapīri, kas tiem nepieder. Turklāt CVD būtu jāpieprasa, lai dalībnieki saņemtu no saviem klientiem jebkuru vajadzīgu iepriekšēju piekrišanu.

- (43) Direktīvā 98/26/EK noteikts, ka pārvedumu rīkojumiem, kas ievadīti vērtspapīru norēķinu sistēmās saskaņā ar minēto sistēmu noteikumiem, vajadzētu būt juridiski izpildāmiem un trešām pusēm saistošiem. Tomēr, tā kā Direktīvā 98/26/EK nav konkrētas atsaucēs uz CVD, kas uztur vērtspapīru norēķinu sistēmas, skaidrības labad ar šo regulu būtu jānosaka prasība CVD definēt brīdi vai brīžus, kuros pārvedumu rīkojumi tiek ievadīti to sistēmās un kļūst neatsaucami saskaņā ar minētās direktīvas noteikumiem. Turklāt, lai palielinātu juridisko noteiktību, CVD būtu jāinformē savi dalībnieki par laika brīdi, ar kuru vērtspapīru un naudas pārvedums vērtspapīru norēķinu sistēmā kļūst juridiski izpildāms un trešām pusēm saistošs attiecīgi saskaņā ar valsts tiesību aktiem. CVD būtu arī jāveic visi lietderīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka vērtspapīru un naudas pārvedumi ir juridiski izpildāmi un trešām pusēm saistoši ne vēlāk kā faktisko norēķinu datuma darījumdarbības dienas beigās.
- (44) Lai izvairītos no norēķinu riskiem, ko rada norēķinu iestādes maksātspēja, CVD, kad vien tas ir praktiski un pieejami, būtu jāveic norēķins par vērtspapīru darījuma naudas posmu, izmantojot centrālajā bankā atvērtus kontus. Ja šī iespēja nav praktiska un pieejama, CVD vajadzētu būt iespējai veikt norēķinus, izmantojot tādā kredītiestādē atvērtus kontus, kas izveidota saskaņā ar nosacījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/36/ES⁽¹⁾ un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, un ievērojot īpašu atļauju piešķiršanas procedūru un prudenciālās prasības, kas noteiktas šīs regulas IV sadaļā.
- (45) Norēķinus papildinoši banku pakalpojumi, kuri ietver kredītrisku un likviditātes risku, būtu tikai jāveic CVD vai būtu tikai jāuztic kā ārpusbanku pakalpojumi vienībām, kas saņēmušas atļauju sniegt banku pakalpojumus papildus CVD darbībām, kā noteikts šajā regulā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

- (46) Lai nodrošinātu efektivitātes ieguvumus, kas saistīti gan ar CVD, gan banku pakalpojumu sniegšanu vienas uzņēmumu grupas ietvaros, šīs regulas prasībām nevajadzētu būt par šķērslī tam, ka kredītiestādes pieder tai pašai uzņēmumu grupai kā CVD. Ir ieteicams paredzēt kārtību, saskaņā ar kuru CVD varētu saņemt atļauju sniegt papildpakalpojumus to dalībniekiem un citām vienībām viena tiesību subjekta ietvaros vai atsevišķa tiesību subjekta ietvaros, kas ir vai nav daļa no tās pašas uzņēmumu grupas, kuru galu galā kontrolē viens un tas pats mātesuzņēmums. Ja kredītiestāde, kas nav centrālā banka, darbojas kā norēķinu iestāde, kredītiestādei būtu jāspēj piedāvāt CVD dalībniekiem šajā regulā noteiktos pakalpojumus, uz kuriem attiecas atļauja, bet tai nebūtu jāpiedāvā citi bankas pakalpojumi tās pašas juridiskās vienības vārdā, lai ierobežotu norēķinu sistēmas pakļaušanu riskam, ko rada kredītiestādes maksātnespēja.
- (47) Tā kā Direktīva 2013/36/ES īpaši neaplūko dienas kredītrisku un likviditātes risku, kurš rodas, sniedzot ar norēķiniem saistītus banku pakalpojumus, uz kredītiestādēm un CVD, kas sniedz šādus pakalpojumus, būtu jāattiecas arī īpašām pastiprinātām prasībām par kredītriska un likviditātes riska mazināšanu, ietverot uz risku balstītu papildu kapitālu, kas atspoguļo attiecīgos riskus. Šādās pastiprinātās prasībās par kredītriska un likviditātes riska mazināšanu būtu jāievēro globālie standarti attiecībā uz finanšu tirgus infrastruktūrām un principi "Uzraudzības instrumenti dienas likviditātes pārvaldībā", ko 2013. gada aprīlī publicējusi Bāzeles Banku uzraudzības komiteja.
- (48) Dažiem CVD, kas darbojas arī kā kredītiestādes, tiek piemērotas pašu kapitāla un ziņojumu sniegšanas prasības, kas attiecas uz kredītiestādēm un ir noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013 ⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/36/ES. Ņemot vērā tādu CVD sistēmisko nozīmi, ir atbilstīgi piemērot visstingrākās prasības, kas paredzētas Savienības tiesību aktos, lai novērstu dažādu Savienības noteikumu kumulatīvu piemērošanu, piemēram, attiecībā uz ziņojumu sniegšanu par pašu kapitāla prasībām. Jebkurā no jomām, kurā ir konstatēta iespējama prasību dublēšanās, EVTI un Eiropas Uzraudzības iestādei (Eiropas Banku iestādei) (EBI), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽²⁾, un EVTI būtu – saskaņā ar attiecīgi 34. pantu Regulā (ES) Nr. 1093/2010 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 – jāsniedz atzinums par Savienības tiesību aktu pareizo piemērošanu.
- (49) Papildus pašu kapitāla prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 575/2013 un Direktīvā 2013/36/ES, kredītiestādēm un CVD būtu jāpiemēro papildu kapitāla prasība, kas atspoguļo riskus, piemēram, kredītrisku un likviditātes risku, kas rodas no dienas kredīta sniegšanas, cita starpā, dalībniekiem vērtspapīru norēķinu sistēmā vai citiem CVD pakalpojumu lietotājiem.
- (50) Lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību īpašiem pasākumiem, kuru mērķis ir ierobežot kredītrisku un likviditātes risku, kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai pieprasīt CVD norīkot vairāk nekā vienu kredītiestādi, ja tās, pamatojoties uz pieejamiem pierādījumiem, var pierādīt, ka vienas kredītiestādes pakļāvums kredītriska un likviditātes riska koncentrācijai nav pilnībā mazināts. CVD būtu arī jāspēj izraudzīt vairāk nekā vienu kredītiestādi.
- (51) Uzraudzība par norīkoto kredītiestāžu vai CVD, kam piešķirta atļauja sniegt ar norēķiniem saistītus banku pakalpojumus, atbilstība Regulas (ES) Nr. 575/2013 un Direktīvas 2013/36/ES prasībām un atbilstības šīs regulas konkrētajām prudenciālajām prasībām uzraudzība būtu jāuztic kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulā (ES) Nr. 575/2013. Lai nodrošinātu konsekventu uzraudzības standartu piemērošanu, ir vēlams, lai CVD banku pakalpojumus, kuru apjoms un veids var radīt nozīmīgu risku Savienības finanšu stabilitātei, tieši uzraudzītu ECB saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti Padomes Regulā (ES) Nr. 1024/2013 ⁽³⁾ saistībā ar politikas nostādņem, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību. Šai regulai nebūtu jāskar Regula (ES) Nr. 1024/2013.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņem, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).

- (52) Kredītiestādei vai CVD, kam piešķirta atļauja sniegt ar norēķiniem saistītus banku pakalpojumus, būtu jāievēro jebkuri pašreizējie vai turpmākie Savienības tiesību akti, ko piemēro kredītiestādēm. Šai regulai nebūtu jāskar Direktīva 2014/59/ES un nekādi turpmākie Savienības leģislatīvie akti par kredītiestāžu, ieguldījumu brokeru sabiedrību un citu finanšu iestāžu atvēršanas un neregulējuma režīmu.
- (53) Lai nodrošinātu CVD sniegto pakalpojumu pietiekamu drošības līmeni un nepārtrauktību, uz CVD būtu jāattiecinā īpašas vienotas un tieši piemērojamas prudenciālās un kapitāla prasības, kuras samazina to juridisko, operacionālo un ieguldījumu risku.
- (54) Uz starp CVD izveidoto saiknes līgumu drošību būtu jāattiecas īpašām prasībām, kas to attiecīgajiem dalībniekiem dod iespēju piekļūt citām vērtspapīru norēķinu sistēmām. Prasībai, ka banku tipa papildpakalpojumus sniedz atsevišķs tiesību subjekts, nebūtu jākavē CVD saņemt šādus pakalpojumus, jo īpaši, ja tie ir dalībnieki vērtspapīru norēķinu sistēmā, ko uztur cits CVD. Ir īpaši svarīgi, lai tiktu pilnībā mazināti jebkuri potenciālie riski, ko CVD rada saiknes līgumi, piemēram, kredītriski, likviditātes riski, organizatoriskie vai jebkuri citi būtiski riski. Attiecībā uz sadarbības saiknēm ir īpaši svarīgi, lai saistītām vērtspapīru norēķinu sistēmām būtu identisks laiks, kurā pārveduma rīkojumi ienāk sistēmā, un lai šādi pārvedumu rīkojumi būtu neatsaucami, un tiktu izmantoti ekvivalenti noteikumi par vērtspapīru un naudas pārvedumu galīgumu. Tādi paši principi būtu jāpiemēro CVD, kuri izmanto kopēju norēķinu informācijas tehnoloģiju (IT) infrastruktūru.
- (55) Lai kompetentajām iestādēm dotu iespēju efektīvi uzraudzīt CVD darbības, būtu jāpiemēro CVD stingras uzskaites prasības. CVD būtu vismaz uz desmit gadus jāsauglabā visa uzskaitē un dati par visiem pakalpojumiem, ko tie var sniegt, tostarp darījumu dati par nodrošinājuma pārvaldības pakalpojumiem, kas ietver apstrādi attiecībā uz vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu vai aizdevumu līgumiem. CVD varētu būt nepieciešams noteikt vienotu formātu, kurā to klienti sniedz darījumu datus, lai tādējādi būtu iespējams ievērot šo uzskaites prasību, atbilstīgi jebkuriem attiecīgiem regulatīviem un īstenošanas tehniskiem standartiem, kas pieņemti saskaņā ar šo regulu.
- (56) Daudzās dalībvalstīs emitentiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir noteikta prasība emitēt noteikta veida vērtspapīrus, it īpaši akcijas, savas valsts CVD. Lai likvidētu šo šķērslī, kas kavē raitu Savienības pēctirdzniecības tirgus darbību, un ļautu emitentiem izvēlēties efektīvāko veidu to vērtspapīru pārvaldīšanai, emitentiem vajadzētu būt tiesīgiem izvēlēties jebkuru CVD, kas Savienībā veic uzņēmējdarbību, savu vērtspapīru iegrāmatošanai un jebkuru būtisku CVD pakalpojumu saņemšanai. Tā kā valstu sabiedrību tiesību aktu saskaņošana ir ārpus šīs regulas darbības jomas, būtu jāturpina piemērot tādi valstu sabiedrību vai līdzīgi tiesību akti, saskaņā ar kuriem ir izveidoti vērtspapīri, un būtu jānosaka kārtība, lai nodrošinātu, ka tādi valsts sabiedrību vai līdzīgi tiesību akti var tikt ievēroti, kad tiek izmantotas tiesības izvēlēties CVD. Šādi valstu sabiedrību vai līdzīgi tiesību akti, saskaņā ar kuriem ir izveidoti vērtspapīri, regulē attiecības starp to emitentu un turētājiem vai jebkurām trešām personām, un to attiecīgās tiesības un pienākumus, kas saistīti ar šiem vērtspapīriem, piemēram, balsošanas tiesības, dividendes un korporatīvās darbības. Atteikumam sniegt pakalpojumus emitentam vajadzētu būt atļautam tikai, balstoties uz visaptverošu riska novērtējumu vai ja CVD nesniedz nekādus emisijas pakalpojumus attiecībā uz vērtspapīriem, kas izveidoti saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrību vai līdzīgiem tiesību aktiem. Kompetento iestāžu rīcībā vajadzētu būt ātram un atbilstīgam korektīvam pasākumam, ko var piemērot situācijās, kad CVD nepamatoti atsakās nodrošināt savus pakalpojumus emitentiem.
- (57) Ņemot vērā pieaugošo pārrobežu turēšanas gadījumu un vērtspapīru pārvedumu skaitu, ko veicina šī regula, ļoti steidzami un svarīgi ir izveidot skaidrus noteikumus par tiesībām, ko piemēro īpašuma tiesību aspektiem attiecībā uz vērtspapīriem, ko tur kontos, kurus uztur CVD. Tomēr šis ir horizontāls jautājums ārpus šīs regulas darbības jomas, un to varētu risināt turpmākos Savienības leģislatīvajos aktos.
- (58) Eiropas kodekss tīrvērtēs un norēķinu veikšanai, kas pieņemts 2006. gada 7. novembrī, izveidoja brīvprātīgu sistēmu, lai dotu iespēju CVD un citu tirgus infrastruktūru savstarpējam piekļuvei. Tomēr pēctirdzniecības nozare

joprojām ir sadrumstalota pa valstīm, lieki sadārdzinot pārrobežu tirdzniecības darījumus. Ir nepieciešams noteikt vienotus nosacījumus CVD saiknēm un CVD un citu tirgus infrastruktūru savstarpējai piekļuvei. Lai CVD varētu piedāvāt saviem dalībniekiem piekļuvi citiem tirgiem, CVD vajadzētu būt tiesībām kļūt par citu CVD dalībniekiem vai lūgt, lai cits CVD izstrādā speciālas darbības attiecīgā CVD piekļuves nodrošināšanai. Šāda piekļuve būtu jāsniedz, pamatojoties uz taisnīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem, tā būtu jāatsaka tikai tad, ja tas apdraud finanšu tirgu raitu un sakārtotu darbību vai izraisa sistēmisko risku. Kompetento iestāžu rīcībā vajadzētu būt ātram un atbilstīgam korektīvam pasākumam, ko var piemērot situācijās, kad CVD nepamatoti atsakās piešķirt piekļuvi citam CVD. Ja CVD saiknes rada būtiskus riskus norēķiniem, uz šādām saiknēm būtu jāattiecas attiecīgo kompetento iestāžu veiktai atļaujas izsniegšanai un pastiprinātai uzraudzībai.

- (59) CVD arī vajadzētu būt piekļuvei CDP vai tirdzniecības vietas darījumu datiem, un minētajām tirgus infrastruktūrām vajadzētu būt piekļuvei CVD uzturētajām vērtspapīru norēķinu sistēmām, ja vien šāda piekļuve neapdraud to darbību veikšanu. Šādu piekļuvi var atteikt tikai tad, ja tas apdraud finanšu tirgu raitu un sakārtotu darbību vai izraisa sistēmisko risku, un nevar liegt, pamatojoties uz tirgus daļas zaudēšanu.
- (60) Kompetento iestāžu rīcībā vajadzētu būt ātram un atbilstīgam korektīvam pasākumam, lai risinātu situācijas, kad CVD vai tirgus infrastruktūras nepamatoti atsakās nodrošināt piekļuvi saviem pakalpojumiem. Ar šo regulu pilnveido piekļuves kārtību starp tirdzniecības vietām, CDP un CVD, kas noteikta Regulā (ES) Nr. 648/2012 un Regulā (ES) Nr. 600/2014, – un kas nepieciešama, lai izveidotu konkurētspējīgu iekšējo tirgu attiecībā uz pēctirdzniecības pakalpojumiem. EVTI un Komisijai būtu arī turpmāk cieši jāpārrauga pēctirdzniecības infrastruktūras attīstība un Komisijai vajadzības gadījumā būtu jāiejaucas, lai nepieļautu konkurences kropļojumus iekšējā tirgū.
- (61) Finanšu nozarē stabils prudenciālais un darījumu veikšanas regulējums būtu jābalsta uz spēcīgiem uzraudzības un sankciju piemērošanas režīmiem. Lai to panāktu, uzraudzības iestādēm vajadzētu būt pietiekamām rīcības pilnvarām, un tām būtu jāspēj pamatoties uz preventīviem sankciju režīmiem, ko var izmantot jebkuras nelikumīgas darbības novēršanai. Pastāvošās sankciju piemērošanas pilnvaras un to praktiska piemērošana ar mērķi veicināt sankciju konvergenci dažādās uzraudzības darbībās, pārskatītas Komisijas 2010. gada 8. decembra paziņojumā “Par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē”.
- (62) Tādēļ, lai nodrošinātu, ka CVD, kredītiestādes, kas norīkotas par norēķinu iestādēm, to vadības struktūru locekļi un citas personas, kuras faktiski kontrolē to darbību, vai citas personas faktiski atbilst šīs regulas prasībām, tad kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai piemērot administratīvos sodus un citus pasākumus, kas ir efektīvi, samērīgi un preventīvi.
- (63) Lai nodrošinātu, ka sankcijas ir preventīvas un tiek konsekventi piemērotas dalībvalstīs, šajā regulā būtu jāuzskaita svarīgākie administratīvie sodi un citi pasākumi, kam jābūt kompetento iestāžu rīcībā, pilnvaras minēto sankciju un citu pasākumu piemērošanai visām – gan juridiskām, gan fiziskām – personām, kas ir vainojamas pārkāpumā, svarīgākie kritēriji minēto sankciju un citu pasākumu līmeņa un veida noteikšanai un administratīvo naudas sodu līmeņi. Nosakot administratīvos naudas sodus, būtu jāņem vērā tādi faktori kā konstatētais finansiālais ieguvums saistībā ar pārkāpumu, pārkāpuma smagums un ilgums, jebkuri atbildību pastiprinoši vai mīkstinājoši faktori, nepieciešamība nodrošināt administratīvu naudas sodu preventīvu ietekmi un – attiecīgā gadījumā – būtu jāpiemēro atlaides par sadarbību ar kompetento iestādi. Pieņemot un publicējot sankcijas, būtu jāņem vērā pamattiesības, kā noteikts Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (“harta”), jo īpaši tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (7. pants), tiesības uz personas datu aizsardzību (8. pants) un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu (47. pants).

- (64) Lai konstatētu iespējamus pārkāpumus, būtu jāizveido efektīvi mehānismi, kas veicinātu ziņošanu kompetentajām iestādēm par iespējamām vai faktiskiem šīs regulas pārkāpumiem. Minētajos mehānismos būtu jāiekļauj atbilstīgi aizsardzības pasākumi personām, kuras ziņo par iespējamām vai faktiskiem šīs regulas pārkāpumiem, un personām, kuras tiek apsūdzētas šādos pārkāpumos. Būtu jāizstrādā pienācīgas procedūras, lai nodrošinātu atbilstību apsūdzētās personas tiesībām uz personas datu aizsardzību, tiesībām uz aizstāvību un tiesībām tikt uzklautai pirms galīgā lēmuma pieņemšanas saistībā ar minēto personu, un arī tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību pirms tiesas saistībā ar lēmumu vai pasākumu attiecībā uz šo personu.
- (65) Šai regulai nebūtu jāskar nekādi dalībvalstu tiesību noteikumi saistībā ar kriminālsodiem.
- (66) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK ⁽¹⁾ regulē personas datu apstrādi, kas tiek veikta dalībvalstīs saskaņā ar šo regulu. Jebkādai personas datu apmaiņai vai nosūtīšanai starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jānotiek saskaņā ar noteikumiem par personas datu nodošanu, kas paredzēti Direktīvā 95/46/EK. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 ⁽²⁾ regulē EVTI veikto personas datu apstrādi atbilstīgi šai regulai. Jebkādai EVTI veiktai personas datu apmaiņai vai to nosūtīšanai būtu jānotiek saskaņā ar Regulā (EK) Nr. 45/2001 paredzētajiem personas datu nosūtīšanas noteikumiem.
- (67) Šī regula atbilst pamattiesībām un ievēro principus, kuri īpaši atzīti hartā, jo īpaši tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tiesības uz personas datu aizsardzību, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam par to pašu nodarījumu un darījumdarbības brīvību, un tā ir jāpiemēro saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem.
- (68) EVTI vajadzētu būt centrālai lomai šīs regulas piemērošanā, nodrošinot, ka valstu kompetentās iestādes konsekventi piemēro Savienības noteikumus, un risinot nesaskaņas starp tām.
- (69) EVTI būtu jāiesniedz Komisijai gada ziņojumi, kuros izvērtē tendences un iespējamus riskus tirgos, uz kuriem attiecas šī regula. Minētajiem ziņojumiem būtu jāietver vismaz izvērtējums par norēķinu efektivitāti, internalizētiem norēķiniem, pārrobežu pakalpojumu sniegšanu, iemesliem piekļuves tiesību noraidīšanai un jebkuriem citiem ievērojamiem konkurences šķēršļiem pēctirdzniecības finanšu pakalpojumos, tostarp jebkuriem šķēršļiem, kas rodas no licencēšanas noteikumu nepareiza pielietojuma, naudas sodu par norēķinu neizpildi pareizību, it īpaši vajadzību pēc papildu elastības attiecībā uz naudas sodiem par norēķinu neizpildi saistībā ar nelikvīdiem finanšu instrumentiem, par to, kā dalībvalstis piemēro noteikumus attiecībā uz civiltiesisko atbildību par CVD izraisītiem zaudējumiem, nosacījumiem saistībā ar banku tipa papildpakalpojumu sniegšanu, prasībām attiecībā uz dalībnieku un viņu klientu vērtspapīru aizsardzību un sankciju režīmu, un vajadzības gadījumā var ietvert ieteikumus par preventīvām vai korektīvām darbībām. EVTI būtu arī jāveic salīdzinošā izvērtēšana attiecībā uz kompetento iestāžu darbībām saskaņā ar šo regulu, atbilstīgā termiņā un ievērojot Regulu (ES) Nr. 1095/2010. Ņemot vērā CVD sistēmisko svarīgumu un to, ka tie tiek pirmoreiz regulēti Savienības līmenī, ir atbilstīgi prasīt, tai tāda salīdzinošā izvērtēšana sākumā notiktu ik pēc trīs gadiem vismaz saistībā ar to CVD uzraudzību, kuri izmanto rīcības brīvību sniegt pakalpojumus vai piedalīties sadarbības saiknē.
- (70) Tā kā EVTI ir struktūra, kam ir augsta līmeņa specializētas zināšanas par vērtspapīriem un vērtspapīru tirgiem, ir efektīvi un lietderīgi tai uzticēt ar politikas izvēlēm nesaistītu regulatīvu un īstenošanas tehnisko standartu projektu izstrādi un to iesniegšanu Komisijai. Ja tā ir noteikts, EVTI būtu arī cieši jāsadarbojas ar ECBS dalībniecēm un EBI.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

- (71) Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt regulatīvus tehniskos standartus saskaņā ar LESD 290. pantu un Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu attiecībā uz sīki izstrādātiem norēķinu disciplīnas pasākumu elementiem; ziņošanu par internalizētiem norēķiniem; informāciju un citiem elementiem, kas CVD jāiekļauj pieteikumā atļaujas saņemšanai; nosacījumiem, saskaņā ar kuriem CVD kompetentās iestādes var apstiprināt to dalību dažu juridisko personu kapitālā; informāciju, kādu dažādas iestādes sniedz cita citai CVD uzraudzības gaitā; informāciju, ko pieteikumu iesniedzējs CVD sniedz EVTI savā atzīšanas pieteikumā; CVD pārvaldības kārtības elementiem; procedūras elementiem attiecībā uz dalībnieku un emitentu piekļuvi CVD, piekļuvi starp CVD, kā arī piekļuvi starp CVD un citām tirgus infrastruktūrām; sīkāku informāciju par CVD saglabātajiem grāmatojumiem; riskiem, kas jāņem vērā CVD, veicot visaptverošu riska novērtējumu, un kompetentajām iestādēm, kas izvērtē atteikuma sniegt piekļuvi iemeslus; sīkāku informāciju par pasākumiem, kas CVD jāveic, lai saglabātu emisijas integritāti; operacionālo un ieguldījumu risku, un risku, kuri izriet no CVD saiknēm, mazināšanu; sīkāku informāciju par kapitāla prasībām attiecībā uz CVD; sīkāku informāciju par pieteikumu atļaujas saņemšanai sniegt banku tipa papildpakalpojumus; prudenciālajām prasībām attiecībā uz to CVD un norikoto kredītiestāžu kredītrisku un likviditātes risku, kuriem ir atļauts sniegt banku tipa papildpakalpojumus.
- (72) Komisija būtu arī jāpilnvaro pieņemt īstenošanas tehniskos standartus, izmantojot īstenošanas aktus saskaņā ar LESD 291. pantu un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu attiecībā uz standarta veidlapām un veidnēm ziņošanai par internalizētiem norēķiniem, CVD izmantoto pieteikumu atļaujas saņemšanai; informācijas sniegšanu starp dažādām kompetentajām iestādēm CVD uzraudzības nolūkā; attiecīgo sadarbības kārtību starp piederības valsts un uzņēmējas valsts iestādēm; CVD turēto grāmatojumu formātu; procedūrām gadījumos, kad dalībniekam vai emitentam tiek atteikta piekļuve CVD, CVD tiek atteikta piekļuve citam vai citiem CVD vai starp CVD un citām tirgus infrastruktūrām; un konsultācijām starp dažādām iestādēm pirms atļaujas piešķiršanas norēķinu iestādei.
- (73) Lai sasniegtu šajā regulā noteiktos mērķus, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz specifisku informāciju par dažām definīcijām, naudas sodu aprēķinu parametriem, ko piemēro dalībniekiem, kuri izraisa norēķinu neizpildes, kritērijiem, saskaņā ar kuriem CVD darbības uzņēmējā dalībvalstī būtu jāuzskata par būtiski svarīgām minētajai dalībvalstij. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkodu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (74) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai pieņemt lēmumus par trešo valstu noteikumu izvērtējumu trešo valstu CVD atzīšanas nolūkā. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾.
- (75) Izvērtējot trešo valstu attiecīgos noteikumus, būtu jāpieņem samērīga, uz iznākumu balstīta pieeja, koncentrējoties uz atbilstību piemērojamiem Savienības noteikumiem un vajadzības gadījumā – starptautiskajiem standartiem. Gadījumos, kad nav būtisku atšķirību jomu, kam būtu paredzama nelabvēlīga ietekme uz Savienības tirgiem, var tikt piešķirta arī nosacījumu atzīšana vai pagaidu atzīšana.
- (76) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus – proti, noteikt vienotas prasības norēķiniem un CVD – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka minētās rīcības mēroga dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (77) Nepieciešams grozīt Direktīvu 98/26/EK, lai to saskaņotu ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/78/ES ⁽¹⁾, saskaņā ar kuru informāciju par norīkotajām vērtspapīru norēķinu sistēmām vairs nesūta Komisijai, bet gan EVTI.
- (78) Ņemot vērā, ka šī regula Savienības līmenī saskaņo pasākumus, kuru mērķis ir novērst un risināt norēķinu neizpildes, un ka tai ir plašāka piemērošanas joma attiecībā uz šiem pasākumiem nekā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 236/2012 ⁽²⁾, ir nepieciešams atcelt minētās regulas 15. pantu.
- (79) Būtu jāatbrīvo CVD no Direktīvas 2014/65/ES un Regulas (ES) Nr. 600/2014 piemērošanas, kad tie sniedz pakalpojumus, kas tieši uzskaitīti šajā regulā. Taču, lai nodrošinātu, ka jebkurām vienībām, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus un darbības, piemēro Direktīvu 2014/65/ES un Regulu (ES) Nr. 600/2014, un lai izvairītos no konkurences izkropļojumiem starp tādu pakalpojumu dažāda veida sniedzējiem, nepieciešams noteikt, ka CVD, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus un darbības to papildpakalpojumu ietvaros, piemēro Direktīvas 2014/65/ES un Regulas (ES) Nr. 600/2014 prasības.
- (80) Šajā regulā noteiktās atļaujas piešķiršanas un atzīšanas prasības būtu jāatliek, lai nodrošinātu, ka Savienībā vai trešā valstī uzņēmējdarbību veicošiem CVD ir pietiekami daudz laika pieteikties šajā regulā noteiktās atļaujas saņemšanai un savu darbību atzīšanai. Līdz lēmuma pieņemšanai saskaņā ar šo regulu par atļaujas saņemšanu vai CVD un to darbību, tostarp CVD saikņu, atzīšanu būtu jāturpina piemērot attiecīgos valstu tiesību aktus par CVD atļauju izsniegšanu un to atzīšanu.
- (81) Tāpat jāatliek piemērošana prasībām par norēķinu disciplīnu un prasībām par norēķinu internalizētāju ziņošanas pienākumu līdz laikam, kad ieviesti visi nepieciešamie deleģētie vai īstenošanas akti, kas sīkāk precizē šādas prasības, un prasībām par dažu pārvedamu vērtspapīru uzskaiti grāmatojuma formā un par norēķiniem par saistībām vērtspapīru norēķinu sistēmās ne vēlāk kā otrajā darījumdarbības dienā pēc tirdzniecības veikšanas, lai nodrošinātu, ka tirgus dalībniekiem, kuri tur vērtspapīrus papīra formā vai izmanto garākus norēķinu periodus, būtu pietiekami daudz laika nodrošināt atbilstību minētajām prasībām,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I SADAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šajā regulā ir noteiktas vienotas prasības norēķiniem par finanšu instrumentiem Savienībā un noteikumi par centrālo vērtspapīru depozitāriju (CVD) organizatorisko struktūru un darbību drošu, efektīvu un netraucētu norēķinu veicināšanai.
2. Šo regulu piemēro norēķiniem par visiem finanšu instrumentiem un CVD darbībām, ja vien šajā regulā nav noteikts citādi.
3. Šī regula neskar Savienības tiesību aktu noteikumus par īpašiem finanšu instrumentiem, jo īpaši Direktīvu 2003/87/EK.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/78/ES (2010. gada 24. novembris), ar ko groza Direktīvu 98/26/EK, 2002/87/EK, 2003/6/EK, 2003/41/EK, 2003/71/EK, 2004/39/EK, 2004/109/EK, 2005/60/EK, 2006/48/EK, 2006/49/EK un 2009/65/EK attiecībā uz Eiropas Uzraudzības iestādes (Eiropas Banku iestādes), Eiropas Uzraudzības iestādes (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes) un Eiropas Uzraudzības iestādes (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes) pilnvarām (OV L 331, 15.12.2010., 120. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 236/2012 (2012. gada 14. marts) par īso pozīciju pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem (OV L 86, 24.3.2012., 1. lpp.).

4. Regulas 10. līdz 20. pantu, 22. līdz 24. pantu un 27. pantu, 28. panta 6. punktu, 30. panta 4. punktu un 46. un 47. pantu, IV sadaļas noteikumus, kā arī prasības sniegt pārskatus kompetentajām iestādēm vai attiecīgajām iestādēm vai pakļauties to rīkojumiem saskaņā ar šo regulu nepiemēro Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) dalībniecēm, citām dalībvalstu struktūrām, kas pilda līdzīgas funkcijas, vai citām publiskām struktūrām, kas pilnvarotas veikt vai veic intervences publiskā parāda pārvaldībā Savienībā saistībā ar jebkuru CVD, ko minētās struktūras tieši pārvalda vienas un tās pašas vadības struktūras atbildībā, kurai ir piekļuve minēto struktūru līdzekļiem un kas nav atsevišķa vienība.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "centrālais vērtspapīru depozitārijs" ("CVD") ir juridiska persona, kas uztur regulas pielikuma A iedaļas 3. punktā minēto vērtspapīru norēķinu sistēmu un sniedz vismaz vienu no regulas pielikuma A iedaļā uzskaitītajiem pamatpakalpojumiem;
- 2) "trešās valsts CVD" ir jebkura trešā valstī uzņēmējdarbību veicoša juridiska persona, kas sniedz pielikuma A iedaļas 3. punktā minētajam pamatpakalpojumam līdzīgu pakalpojumu un sniedz vismaz vēl vienu pielikuma A iedaļā uzskaitītu pamatpakalpojumu;
- 3) "imobilizācija" nozīmē koncentrēt fizisku vērtspapīru atrašanos CVD tā, lai turpmākus pārvedumus var veikt ar grāmatojumu;
- 4) "dematerializēta forma" apzīmē to, ka finanšu instruments pastāv tikai kā grāmatojumi;
- 5) "pieprasījuma saņēmējs CVD" ir CVD, kas saņem cita CVD pieprasījumu piešķirt piekļuvi tā pakalpojumiem caur CVD saikni;
- 6) "pieprasījuma iesniedzējs CVD" ir CVD, kas pieprasa piekļuvi cita CVD pakalpojumiem caur CVD saikni;
- 7) "norēķini" ir jebkur noslēgta vērtspapīru darījuma pabeigšana ar mērķi nokārtot minētā darījuma pušu saistības, pārvedot naudu vai arī vērtspapīrus, vai abus;
- 8) "finanšu instrumenti" jeb "vērtspapīri" ir finanšu instrumenti, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 15. apakšpunktā;
- 9) "pārveduma rīkojums" ir pārveduma rīkojums, kā definēts Direktīvas 98/26/EK 2. panta i) punkta otrajā ievilkumā;
- 10) "vērtspapīru norēķinu sistēma" ir tāda sistēma saskaņā ar Direktīvas 98/26/EK 2. panta a) punkta pirmo, otro un trešo ievilkumu, kura darbība ir pārveduma rīkojumu izpilde;
- 11) "norēķinu internalizētājs" ir jebkura tāda iestāde, tostarp iestāde, kas pilnvarota saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES vai Direktīvu 2014/65/ES, kura savu klientu vārdā vai pati savā vārdā izpilda pārveduma rīkojumus, neizmantojot vērtspapīru norēķinu sistēmu;
- 12) "plānotais norēķinu datums" ir datums, kas vērtspapīru norēķinu sistēmā ir ievadīts kā norēķinu datums un par kuru vērtspapīru darījuma puses vienojas kā par datumu, kurā jānotiek norēķiniem;
- 13) "norēķinu periods" ir laikposms starp tirdzniecības darījuma datumu un plānoto norēķinu datumu;
- 14) "darījumdarbības diena" ir darbadiena, kā definēts Direktīvas 98/26/EK 2. panta n) punktā;

- 15) "norēķinu neizpilde" ir norēķinu par vērtspapīru darījumu neizpilde vai daļēja izpilde plānotajā norēķinu datumā vērtspapīru vai naudas neesamības dēļ un neatkarīgi no pamatā esošā cēloņa;
- 16) "centrālais darījumu partneris" jeb "CDP" ir CCP, kā definēts Regulas (ES) Nr. 648/2012 2. panta 1. punktā;
- 17) "kompetentā iestāde" ir iestāde, ko katra dalībvalsts norīkojusi saskaņā ar 11. pantu, ja vien šajā regulā nav teikts citādi;
- 18) "attiecīgā iestāde" ir jebkura 12. pantā minētā iestāde;
- 19) "dalībnieks" ir jebkurš dalībnieks, kā definēts Direktīvas 98/26/EK 2. panta f) punktā, vērtspapīru norēķinu sistēmā;
- 20) "dalība" ir dalība Direktīvas 2013/34/ES 2. panta 2. punkta pirmā teikuma nozīmē vai tieši vai netieši piederoši 20 % vai vairāk no uzņēmuma balsstiesībām vai kapitāla;
- 21) "kontrolē" ir attiecības starp diviem uzņēmumiem, kā izklāstīts Direktīvas 2013/34/ES 22. pantā;
- 22) "meitasuzņēmums" ir meitasuzņēmums Direktīvas 2013/34/ES 2. panta 10. punkta un 22. panta nozīmē;
- 23) "piederības dalībvalsts" ir dalībvalsts, kurā CVD veic uzņēmējdarbību;
- 24) "uzņēmēja dalībvalsts" ir dalībvalsts, kura nav piederības dalībvalsts un kurā CVD ir atvēris filiāli vai sniedz CVD pakalpojumus;
- 25) "filiāle" ir darbības veikšanas vieta, kas nav galvenais birojs un ir CVD daļa, kas nav tiesību subjekts un kas sniedz CVD pakalpojumus, kuru sniegšanai CVD saņēmis atļauju;
- 26) "saistību neizpilde", runājot par dalībnieku, ir situācija, kad pret dalībnieku ir sākta maksātnespējas procedūra, kā definēts Direktīvas 98/26/EK 2. panta j) punktā;
- 27) "piegāde pret maksājumu (vai DVP)" ir vērtspapīru norēķinu mehānisms, kas sasaista vērtspapīru pārvedumu ar naudas pārvedumu tā, ka vērtspapīru piegāde notiek tad un tikai tad, ja notiek atbilstīgais naudas pārvedums, un otrādi;
- 28) "vērtspapīru konts" ir konts, kurā var ieskaitīt vai no kura var noņemt vērtspapīrus;
- 29) "CVD saikne" ir vienošanās starp CVD, saskaņā ar kuru viens CVD kļūst par dalībnieku otra CVD vērtspapīru norēķinu sistēmā, lai atvieglotu vērtspapīru pārvedumu no otrā CVD dalībniekiem pirmā CVD dalībniekiem, vai kārtība, saskaņā ar kuru otram CVD piekļūst netieši caur starpnieku. CVD saiknes ietver standarta saiknes, pielāgotas saiknes, netiešas saiknes un sadarbspējas saiknes;
- 30) "standarta saikne" ir CVD saikne, ar kuru CVD kļūst par dalībnieku cita CVD vērtspapīru norēķinu sistēmā saskaņā ar tiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, ko piemēro minētā cita CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmas jebkuram citam dalībniekam;

- 31) "pielāgota saikne" ir CVD saikne, ar kuru CVD, kas kļūst par dalībnieku cita CVD vērtspapīru norēķinu sistēmā, tiek sniegti papildus īpaši pakalpojumi, salīdzinot ar pakalpojumiem, ko minētais cits CVD parasti sniedz vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībniekiem;
- 32) "netieša saikne" ir vienošanās starp CVD un trešo personu, kas nav CVD, bet kas ir cita CVD vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībniece. Šādu saikni izveido CVD, lai atvieglotu vērtspapīru pārvedumu saviem dalībniekiem no cita CVD dalībniekiem;
- 33) "sadarbspējas saikne" ir CVD saikne, ar kuru centrālie vērtspapīru depozitāriji vienojas izveidot savstarpējus tehniskus risinājumus norēķiniem vērtspapīru norēķinu sistēmās, kuras tie uztur;
- 34) "starptautiskas atklātas saziņas procedūras un standarti" ir starptautiski pieņemti standarti attiecībā uz saziņas procedūrām, piemēram, standartizēti ziņojumapmaiņas formāti un datu attēlojums, kas jebkurai ieinteresētajai pusei ir pieejami uz taisnīga, atklāta un nediskriminējoša pamata;
- 35) "pārvedami vērtspapīri" ir pārvedami vērtspapīri, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 44. apakšpunktā;
- 36) "akcijas" ir vērtspapīri, kas norādīti Direktīvas 2014/65/EK 4. panta 1. punkta 44. apakšpunkta a) punktā;
- 37) "naudas tirgus instrumenti" ir naudas tirgus instrumenti, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 17. apakšpunktā;
- 38) "kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu ieguldījumu apliecības" ir kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu vienības, kā minēts Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 3. punktā;
- 39) "emisijas kvota" ir emisijas kvota, kas aprakstīta Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 11. punktā, izņemot atvasinātos instrumentus attiecībā uz emisiju kvotām;
- 40) "regulēts tirgus" ir regulēts tirgus, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 21. apakšpunktā;
- 41) "daudzpusēja tirdzniecības sistēma" jeb "DTS" ir daudzpusēja tirdzniecības sistēma, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 22. apakšpunktā;
- 42) "tirdzniecības vieta" ir tirdzniecības vieta Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 24. apakšpunkta nozīmē;
- 43) "norēķinu iestāde" ir norēķinu iestāde, kā definēts Direktīvas 98/26/EK 2. panta d) punktā;
- 44) "MVU izaugsmes tirgus" ir MVU izaugsmes tirgus, ka definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 12. apakšpunktā;
- 45) "vadības struktūra" ir CVD viena vai vairākas struktūras, kas ieceltas saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kas ir tiesīgas noteikt CVD stratēģiju, mērķus un vispārējo virzību un kas uzrauga un pārbauda vadības lēmumu pieņemšanu, un tajā ir iekļautas personas, kuras faktiski virza CVD darbību.

Ja saskaņā ar valstu tiesību aktiem vadības struktūrā ietilpst dažādas struktūras ar īpašām funkcijām, šīs regulas prasības piemēro tikai tiem vadības struktūras locekļiem, kuriem attiecīgie valsts tiesību akti paredz attiecīgo atbildību;

46) "augstākā vadība" ir tās fiziskās personas, kas CVD veic izpildfunkcijas un kas ir atbildīgas un pārskatbildīgas vadības struktūrai par attiecīgā CVD ikdienas pārvaldību.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 67. pantu attiecībā uz pasākumiem ar mērķi turpināt noteikt nebanku tipa papildpakalpojumus, kas izklāstīti pielikuma B iedaļas 1. līdz 4. punktā un banku tika papildpakalpojumus, kas izklāstīti pielikuma C iedaļā.

II SADAĻA

VĒRTSPAPĪRU NORĒĶINI

I NODAĻA

Grāmatojuma forma

3. pants

Grāmatojuma forma

1. Neskarot 2. punktu, jebkurš uzņēmējdarbību Savienībā veicošs emitents, kurš emitē vai ir emitējis pārvedamus vērtspapīrus, kurus atļauts tirgot vai kuri tiek tirgoti tirdzniecības vietās, nodrošina, ka šādi vērtspapīri ir grāmatojuma formā, veicot imobilizāciju, vai pēc tiešas emisijas dematerializētā formā.

2. Ja darījums ar pārvedamiem vērtspapīriem notiek tirdzniecības vietā, attiecīgos vērtspapīrus uzskaita grāmatojuma formā CVD plānotajā norēķinu datumā vai pirms tā, ja vien tie nav jau šādi uzskaitīti.

Ja pārvedamus vērtspapīrus pārved saskaņā ar finanšu nodrošinājuma līgumiem, kā noteikts Direktīvas 2002/47/EK 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā, minētos vērtspapīrus uzskaita CVD grāmatojuma formā norēķinu datumā vai pirms norēķinu datuma, ja vien tie nav jau šādi uzskaitīti.

4. pants

Izpilde

1. Tās dalībvalsts iestādes, kurā veic uzņēmējdarbību emitents, kas emitē vērtspapīrus, nodrošina, lai tiktu piemērots 3. panta 1. punkts.

2. Iestādes, kas atbild par tirdzniecības vietu uzraudzību, tostarp kompetentās iestādes, kuras izraudzītas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/71/EK ⁽¹⁾ 21. panta 1. punktu, nodrošina, ka šīs regulas 3. panta 2. punkta pirmā daļa tiek piemērota gadījumos, kad šīs regulas 3. panta 1. punktā minētos vērtspapīrus tirgo tirdzniecības vietās.

3. Dalībvalstu iestādes, kas atbild par Direktīvas 2002/47/EK piemērošanu, nodrošina, lai šīs regulas 3. panta 2. punkta otrā daļa tiktu piemērota gadījumos, kad šīs regulas 3. panta 1. punktā minētos vērtspapīrus pārved saskaņā ar finanšu nodrošinājuma līgumiem, kā noteikts Direktīvas 2002/47/EK 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/71/EK (2003. gada 4. novembris) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un par Direktīvas 2001/34/EK grozījumiem (OV L 345, 31.12.2003., 64. lpp.).

II NODAĻA

Norēķinu periodi

5. pants

Plānotie norēķinu datumi

1. Ikviens vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībnieks, kas savā vārdā vai trešās personas vārdā norēķinās minētajā sistēmā par darījumiem ar pārvedamiem vērtspapīriem, naudas tirgus instrumentiem, kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu ieguldījumu apliecībām un emisijas kvotām, veic norēķinus par šādiem darījumiem plānotajā norēķinu datumā.

2. Attiecībā uz 1. punktā minētajiem darījumiem ar pārvedamiem vērtspapīriem, ko izpilda tirdzniecības vietās, plānotais norēķinu datums ir ne vēlāk kā otrajā darījumdarbības dienā pēc tirdzniecības veikšanas. Minēto prasību nepiemēro darījumiem, kas slēgti privāti, bet kurus izpilda tirdzniecības vietās, darījumiem, kas tiek izpildīti divpusēji, bet par kuriem ir ziņots tirdzniecības vietai, vai pirmajam darījumam, kurā attiecīgajiem pārvedamiem vērtspapīriem piemēro sākotnējo reģistrēšanu grāmatojuma formā saskaņā ar 3. panta 2. punktu.

3. Kompetentās iestādes nodrošina, lai tiktu piemērots 1. punkts.

Kompetentās iestādes, kas atbild par tirdzniecības vietu uzraudzību, nodrošina, lai tiktu piemērots 2. punkts.

III NODAĻA

Norēķinu disciplīna

6. pants

Pasākumi norēķinu neizpildes novēršanai

1. Tirdzniecības vietas izstrādā procedūras, kas ļauj apstiprināt attiecīgo informāciju par darījumiem ar 5. panta 1. punktā minētajiem finanšu instrumentiem datumā, kurā darījums ir izpildīts.

2. Neskarot 1. punktā noteikto prasību, ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras saņēmušas atļauju saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 5. pantu, attiecīgā gadījumā veic pasākumus, lai ierobežotu norēķinu neizpildes gadījumu skaitu.

Tādi pasākumi ietver vismaz mehānismus starp ieguldījumu brokeru sabiedrību un tās profesionāliem klientiem, kā minēts Direktīvas 2014/65/ES II pielikumā, ar mērķi nodrošināt ātru saziņu par vērtspapīru piešķiršanu darījumam, apstiprinājumu par minēto piešķiršanu un apstiprinājumu par to, vai nosacījumi ir pieņemti vai noraidīti savlaicīgi pirms paredzētā norēķinu datuma.

EVTI, ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm, izdod pamatnostādnes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu par standartizētām procedūrām un ziņošanas protokoliem, kas izmantojamas, lai atbilstu šī punkta otrajai daļai.

3. CVD katrai vērtspapīru norēķinu sistēmai, ko tas uztur, izveido procedūras, kas atvieglo norēķinus par darījumiem ar finanšu instrumentiem, kas minēti 5. panta 1. punktā, plānotajā norēķinu datumā ar tā dalībnieku minimālu pakļaušanu darījumu partnera un likviditātes riskam un veicina zemu norēķinu neizpildes līmeni. Tas veicina norēķinu drīzu veikšanu plānotajā norēķinu datumā, izmantojot atbilstīgus mehānismus.

4. CVD katrai vērtspapīru norēķinu sistēmai, ko tas uztur, ievieš pasākumus ar mērķi mudināt un stimulēt savus dalībniekus savlaicīgi norēķināties par darījumiem. CVD pieprasa dalībniekiem norēķināties par to darījumiem plānotajā norēķinu datumā.

5. EVTI, ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm, izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai precizētu pasākumus, kas ieguldījumu brokeru sabiedrībām jāievieš saskaņā ar 2. punkta pirmo daļu, sīkāku informāciju par 3. punktā noteiktajām procedūrām, kas atvieglo norēķinus, un sīkāku informāciju par pasākumiem ar mērķi mudināt un stimulēt savlaicīgus norēķinus par 4. punktā minētajiem darījumiem.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

7. pants

Pasākumi norēķinu neizpildes gadījumā

1. CVD katrai vērtspapīru norēķinu sistēmai, ko tas uztur, izveido sistēmu, ar ko uzrauga norēķinu neizpildi darījumos ar 5. panta 1. punktā minētajiem finanšu instrumentiem. Tas sniedz regulārus ziņojumus kompetentajai iestādei un attiecīgajām iestādēm par norēķinu neizpildes gadījumu skaitu un sīkāku informāciju, kā arī citu būtisku informāciju, tostarp pasākumus, ko paredzējuši CVD un to dalībnieki, lai uzlabotu norēķinu efektivitāti. Minētos ziņojumus CVD publisko apkopotā un anonīmā formā katru gadu. Kompetentās iestādes sniedz EVTI jebkuru būtisku informāciju par norēķinu neizpildēm.

2. CVD katrai vērtspapīru norēķinu sistēmai, ko tas uztur, nosaka procedūras, kas veicina norēķinus par darījumiem ar finanšu instrumentiem, kuri minēti 5. panta 1. punktā un par kuriem nav veikti norēķini plānotajā norēķinu datumā. Šajās procedūrās paredz soda mehānismu, kas kalpo kā efektīvs preventīvs līdzeklis dalībniekiem, kuri rada norēķinu neizpildi.

Pirms CVD nosaka pirmajā daļā minētās procedūras, tas konsultējas ar attiecīgajām tirdzniecības vietām un CDP, attiecībā uz kuriem tas sniedz norēķinu pakalpojumus.

Pirmajā daļā minētais soda mehānisms ietver naudas sodus dalībniekiem, kuri rada norēķinu neizpildi ("dalībnieki, kuri nenorēķinās"). Naudas sodus katru dienu aprēķina par katru darījumdarbības dienu, kurā norēķini attiecībā uz darījumu nav izpildīti, pēc plānotā norēķinu datuma līdz 3. punktā minētās iepirkšanas procedūras beigām, bet ne ilgāk par faktisko norēķinu dienu. Naudas sodi netiek noteikti kā CVD ienākumu avots.

3. Neskarot soda uzlikšanas mehānismu, kas minēts šā panta 2. punktā, un tiesības divpusēji atcelt darījumu, ja dalībnieks, kurš nenorēķinās, nepiegādā 5. panta 1. punktā minētos finanšu instrumentus saņēmējam dalībniekam četru darījumdarbības dienu laikā pēc plānotā norēķinu datuma ("pagarinājuma periods"), uzsāk iepirkšanas procesu, saskaņā ar kuru minētie instrumenti ir pieejami norēķiniem un tiek piegādāti saņēmējam dalībniekam attiecīgā termiņā.

Ja darījums saistās ar finanšu instrumentu, ko tirgo MVU izaugsmes tirgū, pagarinājuma periods ir 15 dienas, izņemot ja MVU izaugsmes tirgus nolemj piemērot īsāku periodu.

4. Piemēro šādus atbrīvojumus no 3. punktā minētās prasības:

a) pamatojoties uz attiecīgo aktīvu veidu un finanšu instrumentu likviditāti, pagarinājuma periodu var palielināt no četrām darījumdarbības dienām līdz maksimums septiņām darījumdarbības dienām, ja īsāks pagarinājuma periods ietekmētu attiecīgo finanšu tirgu raitu un sakārtotu darbību;

b) darbībām, ko veido vairāki darījumi, tostarp vērtspapīru pārdošana ar atpirkšanu vai aizdevumu līgumi, 3. punktā minēto iepirkšanas procedūru nepiemēro, ja šo darbību termiņš ir pietiekami īss un padara iepirkšanas procedūru par neefektīvu.

5. Neskarot 7. punktu, 4. punktā minētos atbrīvojumus nepiemēro attiecībā uz darījumiem ar akcijām, ja minēto darījumu tīrvērti veic CDP.

6. Neskarot soda uzlikšanas mehānismu, kas minēts 2. punktā, ja akciju cena, par ko panākta vienošanās darījuma laikā, ir augstāka par cenu, kas samaksāta, veicot iepirkšanu, attiecīgo starpību saņēmējam dalībniekam maksā dalībnieks, kurš nenorēķinās, ne vēlāk kā otrajā darījumdarbības dienā pēc finanšu instrumentu piegādes pēc iepirkšanas.

7. Ja iepirkšana neizdodas vai nav iespējama, saņēmējs dalībnieks var izvēlēties saņemt naudas kompensāciju vai atlikt iepirkšanas izpildi uz piemērotu vēlāku datumu ("atlikšanas periods"). Ja attiecīgie finanšu instrumenti netiek piegādāti saņēmējam dalībniekam atlikšanas perioda beigās, tiek izmaksāta naudas kompensācija.

Naudas kompensāciju izmaksā saņēmējam dalībniekam ne vēlāk kā otrajā darījumdarbības dienā pēc iepirkšanas perioda beigām vai 3. punktā minētās iepirkšanas procedūras vai atlikšanas perioda beigām, ja izvēlēts atlikšanas periods.

8. Dalībnieks, kurš nenorēķinās, atlīdzina vienībai, kura izpilda iepirkšanu, visas summas, kas samaksātas saskaņā ar 3., 4. un 5. punktu, tostarp jebkuras izpildes maksas, kas rodas saistībā ar iepirkšanu. Šādas maksas skaidri jānorāda dalībniekiem.

9. CVD, CDP un tirdzniecības vietas izveido procedūras, kas tām ļauj, konsultējoties ar attiecīgajām kompetentajām iestādēm, apturēt jebkura tāda dalībnieka dalību, kurš konsekventi un sistemātiski nepiegādā 5. panta 1. punktā minētos finanšu instrumentus plānotajā norēķinu datumā, un publiskot šāda dalībnieka identitāti tikai pēc tam, kad minētajam dalībniekam ir dota iespēja iesniegt paskaidrojumus, un ar noteikumu, ka CVD, centrālo darījuma partneru un tirdzniecības vietu kompetentās iestādes, kā arī minētā dalībnieka kompetentā iestāde, ir attiecīgi informētas. Papildus konsultācijām pirms jebkuras apturēšanas CVD, CDP un tirdzniecības vietas nekavējoties informē attiecīgās kompetentās iestādes par dalībnieka dalības apturēšanu. Kompetentā iestāde nekavējoties informē attiecīgās iestādes par dalībnieka dalības apturēšanu.

Publiskotā informācijā par apturēšanu neiekļauj personas datus Direktīvas 95/46/EK 2. panta a) punkta nozīmē.

10. Šā panta 2. līdz 9. punktu piemēro visiem šādiem darījumiem ar 5. panta 1. punktā minētajiem finanšu instrumentiem, kurus atļauts tirgot vai kurus tirgo tirdzniecības vietā vai kuru tīrvērti veic CDP:

a) attiecībā uz darījumiem, kuru tīrvērti veic CDP, CDP ir vienība, kas izpilda iepirkšanu saskaņā ar 3. līdz 8. punktu;

b) attiecībā uz darījumiem, kuru tīrvērti neveic CDP, bet kuri tiek izpildīti tirdzniecības vietā, tirdzniecības vieta savos iekšējos noteikumos norāda, ka to locekļiem un dalībniekiem piemēro pienākumu veikt 3. līdz 8. punktā minētos pasākumus;

c) attiecībā uz visiem citiem darījumiem, kas nav šīs daļas a) un b) apakšpunktā minētie darījumi, CDP savos iekšējos noteikumos norāda, ka to dalībniekiem piemēro pienākumu veikt 3. līdz 8. punktā minētos pasākumus.

CVD sniedz nepieciešamo norēķinu informāciju CDP un tirdzniecības vietām, lai ļautu tām pildīt šajā punktā noteiktos pienākumus.

Neskarot pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktu, CVD var uzraudzīt minētajos punktos minētās iepirkšanas izpildi saistībā ar vairākām norēķinu instrukcijām, attiecībā uz tiem pašiem finanšu instrumentiem un to pašu izpildes termiņa izbeigšanās datumu, ar mērķi līdz minimumam samazināt izpildāmo iepirkšanu skaitu un līdz ar to ietekmēt attiecīgo finanšu instrumentu cenas.

11. Šā panta 2. līdz 9. punktu nepiemēro tiem dalībniekiem, kuri nenorēķinās, kas ir CDP.
12. Šā panta 2. līdz 9. punktu nepiemēro, ja pret dalībnieku, kurš nenorēķinās, ir aizsākts maksātnespējas process.
13. Šo pantu nepiemēro, ja akciju tirdzniecības galvenā vieta atrodas trešā valstī. Akciju tirdzniecības galvenās vietas atrašanos nosaka saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 236/2012 16. pantu.
14. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 67. pantu, lai noteiktu parametrus tam, kā 2. punkta trešajā daļā minētajiem naudas sodiem, – pamatojoties uz aktīvu veidu un finanšu instrumenta likviditāti un darījuma veidu, – aprēķina preventīvu un proporcionālu līmeni, kas nodrošina augstas pakāpes norēķinu disciplīnu un attiecīgo finanšu tirgu raitu un sakārtotu darbību.
15. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai precizētu:
 - a) detalizētu informāciju par sistēmu, kas uzrauga norēķinu neizpildi, un 1. punktā minētajiem ziņojumiem par norēķinu neizpildi;
 - b) procedūras naudas sodu un jebkuru citu iespējamo ienākumu no šādiem naudas sodiem iekasēšanai un pārdalei saskaņā ar 2. punktu;
 - c) detalizētu informāciju par attiecīgās 3. līdz 8. punktā minētās iepirkšanas procedūras darbību, tostarp attiecīgos termiņus finanšu instrumenta piegādei pēc iepirkšanas procedūras, kas minēta 3. punktā. Šādus termiņus aprēķina, ņemot vērā aktīvu veidu un finanšu instrumentu likviditāti;
 - d) apstākļus, saskaņā ar kuriem pagarinājuma periodu varētu pagarināt atbilstīgi aktīvu veidam un finanšu instrumentu likviditātei, saskaņā ar nosacījumiem, kas minēti 4. punkta a) apakšpunktā, ņemot vērā likviditātes izvērtēšanas kritērijus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunktu;
 - e) darbību veidus un to konkrētos termiņus, kuri minēti 4. punkta b) apakšpunktā, kas padara iepirkšanu par neefektīvu;
 - f) šā panta 7. punktā minētās naudas kompensācijas aprēķinu;
 - g) apstākļus, saskaņā ar kuriem tiek uzskatīts, ka dalībnieks konsekventi un sistemātiski neizpilda finanšu instrumentu piegādi, kā minēts 9. punktā; un
 - h) nepieciešamo norēķinu informāciju, kas minēta 10. punkta otrajā daļā.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

8. pants

Izpilde

1. Centrālā vērtspapīru depozitārija, kas uztur vērtspapīru norēķinu sistēmu, kompetentā iestāde, attiecīgā iestāde, kas atbild par attiecīgās vērtspapīru norēķinu sistēmas pārraudzību, kā arī kompetentās iestādes, kas atbild par tirdzniecības vietu, ieguldījumu brokeru sabiedrību un CDP uzraudzību, ir atbildīgas par to, lai nodrošinātu, ka to uzraudzībai pakļautās iestādes piemēro 6. un 7. pantu, un par piemēroto naudas sodu uzraudzību. Kad nepieciešams, attiecīgās kompetentās iestādes cieši sadarbojas. Dalībvalstis informē EVTI par norīkotajām kompetentajām iestādēm, kas ir daļa no valsts līmeņa uzraudzības struktūras.

2. Lai nodrošinātu konsekventu un efektīvu uzraudzības praksi Savienībā saistībā ar šīs regulas 6. un 7. pantu, EVTI, ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm, var izdot pamatnostādnes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu.

3. Šīs sadaļas noteikumu pārkāpšana neietekmē privātu līgumu par finanšu instrumentiem spēkā esamību vai pušu iespējas panākt privātu līgumu par finanšu instrumentiem noteikumu izpildi.

IV NODAĻA

Internalizēti norēķini

9. pants

Norēķinu internalizētāji

1. Norēķinu internalizētāji katru ceturksni ziņo kompetentajām iestādēm to uzņēmējdarbības veikšanas vietā visu to vērtspapīru darījumu kopējo apjomu un vērtību, par kuriem tie norēķinās ārpus vērtspapīru norēķinu sistēmām.

Informāciju, kas saņemta saskaņā ar pirmo daļu, kompetentās iestādes nekavējoties nosūta EVTI un informē EVTI par jebkuru iespējamu risku, kas rodas no minētās norēķinu darbības.

2. EVTI var ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādāt regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai sīkāk noteiktu šādas ziņošanas saturu.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

3. EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, kuros nosaka standarta veidlapas, veidnes un procedūras 1. punktā minētās informācijas ziņošanai un nosūtīšanai.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai ir piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

III SADAĻA

CENTRĀLIE VĒRTSPAPĪRU DEPOZITĀRIJI

I NODAĻA

Atļauju izsniegšana CVD un CVD uzraudzība

1. iedaļa

Iestādes, kas atbild par atļauju izsniegšanu CVD un CVD uzraudzību

10. pants

Kompetentā iestāde

Neskarot 12. panta 1. punktā minēto ECBS dalībnieču veikto uzraudzību, CVD piederības dalībvalsts kompetentā iestāde izsniedz atļauju CVD un veic CVD uzraudzību.

11. pants

Kompetentās iestādes norīkošana

1. Katra dalībvalsts norīko kompetento iestādi, kura atbild par šajā regulā noteikto pienākumu veikšanu ar mērķi izsniegt atļaujas CVD un uzraudzīt CVD, kas veic uzņēmējdarbību attiecīgās dalībvalsts teritorijā, un par to informē EVTI.

Ja dalībvalsts norīko vairāk nekā vienu kompetento iestādi, tā nosaka šādu iestāžu attiecīgo lomu un norīko vienu iestādi, kas atbild par sadarbību ar citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, attiecīgajām iestādēm, EVTI un – šajā regulā īpaši noteiktos gadījumos – EBI.

2. EVTI publicē savā tīmekļa vietnē saskaņā ar 1. punktu norīkoto kompetento iestāžu sarakstu.

3. Kompetentajām iestādēm piešķir visas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kas ir vajadzīgas to funkciju izpildei.

12. pants

Attiecīgās iestādes

1. Šajā regulā īpaši noteiktos gadījumos šādas iestādes ir iesaistītas atļauju izsniegšanā CVD un CVD uzraudzībā:

a) iestāde, kas atbild par CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmas uzraudzību dalībvalstī, kuras tiesību aktus piemēro minētajai vērtspapīru norēķinu sistēmai;

b) Savienības centrālās bankas, kas emitē pašas svarīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini;

c) attiecīgā gadījumā Savienības centrālā banka, kuras reģistros notiek norēķins par CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmas naudas posmu.

2. EVTI 1. punktā norādīto attiecīgo iestāžu sarakstu publicē savā tīmekļa vietnē.

3. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, precizējot nosacījumus, saskaņā ar kuriem Savienības valūtas, kas minētas 1. punkta b) apakšpunktā, tiek uzskatītas par pašām svarīgākajām, kā arī efektīvu praktisku kārtību konsultācijām ar attiecīgajām iestādēm, kas minētas 1. punkta b) un c) apakšpunktā.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

13. pants

Informācijas apmaiņa

1. Kompetentās iestādes, attiecīgās iestādes un EVTI pēc pieprasījuma un bez liekas kavēšanās sniedz cita citai informāciju, kas vajadzīga to pienākumu izpildei saskaņā ar šo regulu.
2. Kompetentās iestādes, attiecīgās iestādes, EVTI un citas struktūras vai fiziskas un juridiskas personas, kas saņem konfidenciālu informāciju, pildot savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, to izmanto tikai savu pienākumu izpildei.

14. pants

Sadarbība starp iestādēm

1. Kompetentās iestādes, attiecīgās iestādes un EVTI cieši sadarbojas, tostarp apmainoties ar visu informāciju, kas saistīta ar šīs regulas piemērošanu. Vajadzības gadījumā un ja tas ir svarīgi, šādā sadarbībā iesaista citas publiskas iestādes un struktūras, jo īpaši tās, kuras izveidotas vai ieceltas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK.

Lai nodrošinātu konsekventu, efektīvu un iedarbīgu uzraudzības praksi Savienībā, tostarp sadarbību starp kompetentajām iestādēm un attiecīgajām iestādēm, veicot dažādus novērtējumus, kas nepieciešami šīs regulas piemērošanai, EVTI var ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izdot norādījumus, kas paredzēti kompetentajām iestādēm, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu.

2. Pamatojoties uz pieejamo informāciju, kompetentās iestādes, pildot savus vispārējos pienākumus, pienācīgi apsver savu lēmumu iespējamo ietekmi uz finanšu sistēmas stabilitāti visās citās attiecīgajās dalībvalstīs, jo īpaši ārkārtas situācijās, kas minētas 15. pantā.

15. pants

Ārkārtas situācijas

Neskarot Direktīvas 98/26/EK 6. panta 3. punktā minēto informācijas sniegšanas procedūru, kompetentās iestādes un attiecīgās iestādes nekavējoties informē EVTI, Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1092/2010 ⁽¹⁾ un viena otru par jebkuru ar CVD saistītu ārkārtas situāciju, tostarp jebkuriem notikumiem finanšu tirgos, kas var negatīvi ietekmēt tirgus likviditāti, tās valūtas stabilitāti, kurā notiek norēķini, monetārās politikas integritāti vai finanšu sistēmas stabilitāti jebkurā no dalībvalstīm, kurā uzņēmējdarbību veic CVD vai kāds tā dalībnieks.

2. iedaļa

Nosacījumi un procedūra atļaujas izsniegšanai CVD

16. pants

CVD darbības atļauja

1. Ikvienu juridiskā persona, kas atbilst CVD definīcijai, pirms darbības sākšanas saņem atļauju no tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā tā veic uzņēmējdarbību.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1092/2010 (2010. gada 24. novembris) par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu (OV L 331, 15.12.2010., 1. lpp.).

2. Atļaujā norāda tos pielikuma A iedaļā uzskaitītos pamatpakalpojumus un saskaņā ar pielikuma B iedaļu atļautos nebanku tipa papildpakalpojumus, kurus CVD ir atļauts sniegt.
3. CVD vienmēr ir jāatbilst nosacījumiem, kas nepieciešami atļaujas saņemšanai.
4. CVD, kā arī tā neatkarīgie revidenti bez liekas kavēšanās paziņo kompetentajai iestādei par jebkurām būtiskām izmaiņām, kas ietekmē atbilstību atļaujas nosacījumiem.

17. pants

Atļaujas izsniegšanas procedūra

1. Pieteikuma iesniedzējs CVD iesniedz kompetentajai iestādei pieteikumu atļaujas saņemšanai.
2. Pieteikumam par atļaujas saņemšanu pievieno visu nepieciešamo informāciju, lai kompetentā iestāde varētu pārliecināties, ka pieteikuma iesniedzējs CVD atļaujas izdošanas brīdī ir veicis visus nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu savus pienākumus, kas noteikti šajā regulā. Pieteikumā atļaujas saņemšanai iekļauj darbību programmu, kurā norāda plānotos darbības veidus un CVD organizatorisko struktūru.
3. Kompetentā iestāde 30 darbadienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas izvērtē, vai pieteikums ir pilnīgs. Ja pieteikums nav pilnīgs, kompetentā iestāde nosaka termiņu, līdz kuram pieteikuma iesniedzējam CVD jāsniedz papildu informācija. Kompetentā iestāde informē pieteikuma iesniedzēju CVD, kad tā uzskata, ka pieteikums ir pilnīgs.
4. No brīža, kad pieteikumu uzskata par pilnīgu, kompetentā iestāde nosūta visu pieteikumā iekļauto informāciju attiecīgajām iestādēm un apspriežas ar šīm iestādēm par pieteikuma iesniedzēja CVD uzturētās vērtspāpīru norēķinu sistēmas īpašībām. Katra attiecīgā iestāde var informēt kompetento iestādi par tās viedokļiem trīs mēnešu laikā pēc informācijas saņemšanas attiecīgajā iestādē.
5. Ikreiz, kad pieteikumu iesniedzējs CVD papildus pielikuma B iedaļā tieši uzskaitītajiem nebanku tipa papildpakalpojumiem plāno sniegt pakalpojumus, kas minēti Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 2. apakšpunktā, kompetentā iestāde pārsūta visu pieteikumā iekļauto informāciju Direktīvas 2014/65/ES 67. pantā minētajai iestādei un apspriežas ar šo iestādi par pieteikuma iesniedzēja CVD spēju izpildīt Direktīvas 2014/65/ES un Regulas (ES) Nr. 600/2014 prasības.
6. Pirms atļaujas piešķiršanas pieteikuma iesniedzējam CVD kompetentā iestāde apspriežas ar otras iesaistītās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, ja:
 - a) CVD ir tāda CVD meitasuzņēmums, kuram atļauja izsniegta citā dalībvalstī;
 - b) CVD ir tāda CVD mātesuzņēmuma meitasuzņēmums, kuram atļauja izsniegta citā dalībvalstī;
 - c) CVD kontrolē tās pašas fiziskās vai juridiskās personas, kuras kontrolē citu CVD, kam atļauja izsniegta citā dalībvalstī.

7. Šā panta 6. punktā minētā apspriešanās aptver šādus aspektus:
- a) akcionāru un personu, kas norādītas 27. panta 6. punktā, piemērotība un to 27. panta 1. punktā un 4. punktā minēto personu reputācija un pieredze, kuras faktiski vada CVD darbību, ja šādi akcionāri un personas ir kopīgi CVD un tādām CVD, kurām atļauja izsniegta citā dalībvalstī;
 - b) vai 6. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētās attiecības starp CVD, kuram atļauja izsniegta citā dalībvalstī, un pieteikuma iesniedzēju CVD neietekmē pieteikuma iesniedzēja CVD spēju izpildīt šīs regulas prasības.
8. Sešu mēnešu laikā pēc pilnīga pieteikuma iesniegšanas kompetentā iestāde rakstveidā informē pieteikuma iesniedzēju CVD par to, vai atļauja ir piešķirta vai atteikta, nosūtot pilnībā pamatotu lēmumu.
9. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, kurā precizē, kādu informāciju pieteikuma iesniedzējs CVD sniedz kompetentajām iestādēm pieteikumā atļaujas saņemšanai.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

10. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka standarta veidlapas, veidnes un procedūras saistībā ar pieteikumu par atļaujas saņemšanu.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai ir piešķirtas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

18. pants

Atļaujas ietekme

1. Tāda CVD darbība, kas ir saņēmusi atļauju, ir ierobežota, aptverot tikai atļaujā vai saskaņā ar 19. panta 8. punktu sniegtajām pakalpojumiem norādītos pakalpojumus.
2. Vērtspapīru norēķinu sistēmas var uzturēt tikai tie CVD, kas ir saņēmuši atļauju, tostarp centrālās bankas, kas darbojas kā CVD.
3. CVD, kas saņēmusi atļauju, var tikai piederēt daļība juridiskā personā, kuras darbības aptver tikai pielikuma A un B iedaļā uzskaitītos pakalpojumus, izņemot gadījumus, kad šādu daļību ir apstiprinājusi kompetentā iestāde, pamatojoties uz to, ka šāda daļība būtiski nepalielina CVD riska profilu.
4. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai precizētu kritērijus, kas kompetentajām iestādēm jāņem vērā, apstiprinot CVD piederošu daļību juridiskās personās, kas nav tās, kuras sniedz pielikuma A un B iedaļā uzskaitītos pakalpojumus. Šādi kritēriji var ietvert to, vai minētās juridiskās personas sniegtie pakalpojumi ir papildinoši CVD sniegtajiem pakalpojumiem, un apmēru, kādā CVD ir pakļauts saistībām, kas izriet no šādas daļības.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

19. pants

Darbības un pakalpojumu paplašināšana un ārpakalpojumu izmantošana

1. CVD, kas ir saņēmis atļauju, iesniedz savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei pieprasījumu atļaujas saņemšanai, ja tas vēlas pamatpakalpojumu sniegšanai izmantot trešās personas ārpakalpojumus saskaņā ar 30. pantu vai paplašināt savas darbības, tajās iekļaujot vienu vai vairākas šādas darbības:

- a) papildu pamatpakalpojumi, kas uzskaitīti pielikuma A iedaļā, uz kuriem neattiecas sākotnējā atļauja;
- b) papildpakalpojumi, kuri atļauti saskaņā ar pielikuma B iedaļu, bet nav tieši uzskaitīti tajā un uz kuriem neattiecas sākotnējā atļauja;
- c) vēl kādas vērtspapīru norēķinu sistēmas uzturēšana;
- d) norēķini par visu vai daļu no tā vērtspapīru norēķinu sistēmas naudas posma citas norēķinu iestādes reģistros;
- e) sadarbības saiknes, tostarp saikņu ar trešās valsts CVD, izveide.

2. Šā panta 1. punktā noteiktā atļauja tiek piešķirta saskaņā ar 17. pantā noteikto procedūru.

Triju mēnešu laikā pēc pilnīga pieteikuma iesniegšanas kompetentā iestāde informē pieteikuma iesniedzēju CVD par to, vai atļauja ir vai nav piešķirta.

3. Ja CVD, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, plāno izveidot sadarbības saikni, tas iesniedz pieteikumu atļaujas saņemšanai, kā noteikts 1. punkta e) apakšpunktā, attiecīgajām kompetentajām iestādēm. Minētās iestādes apspriežas viena ar otru par CVD saiknes apstiprināšanu. Atšķirīgu lēmumu gadījumā un ja par to vienojas abas kompetentās iestādes, lietu var nosūtīt EVTI, kas var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas atbilstoši Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantam.

4. Iestādes, kas minētas 3. punktā, atsakās atzīt saikni tikai tad, ja šāda CVD saikne apdraudētu finanšu tirgu raitu un sakārtotu darbību vai radītu sistēmisko risku.

5. Uz tādu CVD sadarbības saiknēm, kas dažus no saviem pakalpojumiem, kuri saistīti ar šādām sadarbības saiknēm, nodod ārpakalpojumu sniedzējiem, kas ir publiskas struktūras saskaņā ar 30. panta 5. punktu, un uz CVD saiknēm, kas nav minētas 1. punkta e) apakšpunktā, neattiecināta atļaujas izsniegšanas prasība saskaņā ar minēto apakšpunktu, bet par tām pirms to īstenošanas paziņo CVD kompetentajām un attiecīgajām iestādēm, sniedzot visu būtisko informāciju, kas šādām iestādēm ļauj novērtēt atbilstību 48. pantā noteiktajām prasībām.

6. CVD, kas veic uzņēmējdarbību un ir saņēmis atļauju Savienībā, var izveidot vai saglabāt saikni ar trešās valsts CVD saskaņā ar šajā pantā paredzētajiem nosacījumiem un procedūrām. Ja saiknes ir izveidotas ar trešo valstu CVD, informācija, ko sniedz pieprasījuma iesniedzējs CVD, ļauj kompetentajai iestādei novērtēt, vai šādas saiknes atbilst 48. pantā noteiktajām prasībām vai prasībām, kas ir līdzvērtīgas 48. panta prasībām.

7. Pieprasījuma iesniedzēja CVD kompetentā iestāde pieprasa CVD pārtraukt paziņoto CVD saikni, ja šāda saikne neatbilst prasībām, kas noteiktas 48. pantā, un tāpēc varētu apdraudēt finanšu tirgu raitu un sakārtotu darbību vai radīt sistēmisko risku. Ja kompetentā iestāde pieprasa CVD pārtraukt CVD saikni, tā ievēro attiecīgo procedūru, kas noteikta 20. panta 2. un 3. punktā.

8. Papildu papildpakalpojumiem, kas tieši uzskaitīti pielikuma B iedaļā, nav nepieciešama atļauja, taču par tiem pirms to sniegšanas paziņo kompetentajai iestādei.

20. pants

Atļaujas anulēšana

1. Neskarot nevienu korektīvu darbību vai pasākumu saskaņā ar V sadaļu, CVD piederības dalībvalsts kompetentā iestāde anulē atļauju jebkurā no šādiem gadījumiem, kad CVD:

- a) nav izmantojis atļauju 12 mēnešus, nepārprotami atsakās no atļaujas vai nav sniedzis pakalpojumus vai veicis darbību pēdējos sešus mēnešus;
- b) ir saņēmis atļauju, sniedzot nepatiesas ziņas vai izmantojot citus nelikumīgus līdzekļus;
- c) vairs neatbilst nosacījumiem, saskaņā ar kuriem atļauja tika piešķirta, un noteiktajā laikā nav veicis kompetentās iestādes norādītās korektīvās darbības;
- d) ir nopietni vai sistemātiski pārkāpis šajā regulā izklāstītās prasības vai attiecīgā gadījumā Direktīvas 2014/65/ES un Regulas (ES) Nr. 600/2014 prasības.

2. Tiklīdz kompetentā iestāde uzzina par kādu no 1. punktā minētajiem apstākļiem, tā nekavējoties apspriežas ar attiecīgajām iestādēm un attiecīgā gadījumā arī ar Direktīvas 2014/65/ES 67. pantā minēto iestādi par nepieciešamību anulēt atļauju.

3. EVTI, jebkura attiecīgā iestāde un attiecīgā gadījumā arī Direktīvas 2014/65/ES 67. pantā minētā iestāde var jebkurā laikā pieprasīt, lai CVD piederības dalībvalsts kompetentā iestāde pārbauda, vai CVD joprojām atbilst nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tika piešķirta atļauja.

4. Kompetentā iestāde var atļauju anulēt tikai attiecībā uz konkrētu pakalpojumu, darbību vai finanšu instrumentu.

5. CVD izveido, īsteno un uztur piemērotu procedūru, kas nodrošina laicīgus un atbilstīgus norēķinus un klientu un dalībnieku aktīvu pārvedumu citam CVD 1. punktā minētajā atļaujas anulēšanas gadījumā.

21. pants

CVD reģistrs

- 1. Kompetento iestāžu lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar 16., 19. un 20. pantu, nekavējoties paziņo EVTI.
- 2. Centrālās bankas bez liekas kavēšanās informē EVTI par ikvienu to uzturētu vērtspapīru norēķinu sistēmu.

3. Katrs CVD, kas darbojas atbilstīgi šai regulai un kam piešķirta atļauja vai atzīšana saskaņā ar 16., 19. vai 25. pantu, iekļaujams reģistrā, norādot pakalpojumus un attiecīgā gadījumā arī finanšu instrumentu kategorijas, attiecībā uz kuriem CVD ir saņēmis atļauju. Reģistrā iekļauj CVD atvērtās filiāles citās dalībvalstīs, CVD saiknes un 31. pantā norādīto informāciju, ja dalībvalstis ir izmantojušas minētajā pantā paredzēto iespēju. EVTI dara reģistru pieejamu savā tīmekļa vietnē un regulāri to atjaunina.

3. iedaļa

CVD uzraudzība

22. pants

Pārskatīšana un izvērtēšana

1. Kompetentā iestāde vismaz reizi gadā pārskata CVD īstenotās vienošanās, stratēģijas, procesus un mehānismus saistībā ar atbilstības nodrošināšanu šai regulai un izvērtē riskus, kuriem CVD ir vai var tikt pakļauts vai ko tas rada vērtspapīru tirgu raitai darbībai.

2. Kompetentā iestāde pieprasa CVD iesniegt kompetentajām iestādēm atbilstīgu sanācijas plānu, lai nodrošinātu savu svarīgo darbību nepārtrauktību.

3. Kompetentā iestāde nodrošina, lai katram CVD tiktu izveidots un uzturēts atbilstīgs noregulējuma plāns tā, lai nodrošinātu vismaz tā pamatfunkciju nepārtrauktību, ņemot vērā attiecīgā CVD lielumu, sistēmisko nozīmi, būtību, darbības mērogu un sarežģītību un jebkuru attiecīgu noregulējuma plānu, kas izveidots saskaņā ar Direktīvu 2014/59/ES.

4. Kompetentā iestāde nosaka, cik bieži un kādā apmērā veicama 1. punktā minētā pārskatīšana un izvērtēšana, ņemot vērā attiecīgā CVD lielumu, sistēmisko nozīmi, būtību, darbības mērogu un sarežģītību. Pārskatu un novērtējumu atjaunina vismaz reizi gadā.

5. Kompetentā iestāde CVD piemēro klātienēs pārbaudes.

6. Veicot 1. punktā minēto pārskatīšanu un izvērtēšanu, kompetentās iestādes jau agrīnā posmā apspriežas ar attiecīgajām iestādēm, jo īpaši par CVD uzturēto vērtspapīru norēķinu sistēmu darbību, un attiecīgā gadījumā arī ar Direktīvas 2014/65/ES 67. pantā minēto iestādi.

7. Kompetentā iestāde regulāri, vismaz vienreiz gadā, informē attiecīgās iestādes un attiecīgā gadījumā arī Direktīvas 2014/65/ES 67. pantā minēto iestādi par 1. punktā minētās pārskatīšanas un izvērtējuma rezultātiem, tostarp jebkurām korektīvām darbībām vai naudas sodiem.

8. Veicot 1. punktā minēto pārskatīšanu un izvērtēšanu, kompetentās iestādes, kas atbild par tādu CVD uzraudzību, kuri uztur 17. panta 6. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētās attiecības, apmainās ar visu būtisko informāciju, kas varētu atvieglot to uzdevumu veikšanu.

9. Kompetentā iestāde pieprasa, lai CVD, kas neizpilda šīs regulas prasības, agrīnā posmā veiktu nepieciešamās darbības vai pasākumus situācijas risināšanai.

10. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai precizētu:

- a) informāciju, kādu CVD sniedz kompetentajai iestādei 1. punktā noteiktās pārskatīšanas un novērtēšanas vajadzībām;
- b) informāciju, kādu kompetentā iestāde sniedz 7. punktā minētajām attiecīgajām iestādēm;
- c) informāciju, ar kādu jāapmainās 8. punktā minētajām kompetentajām iestādēm.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

11. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka standarta veidlapas, veidnes un procedūras saistībā ar 10. punkta pirmajā daļā minētās informācijas sniegšanu.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai ir piešķirtas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

4. iedaļa

Pakalpojumu sniegšana citā dalībvalstī

23. pants

Brīvība sniegt pakalpojumus citā dalībvalstī

1. CVD, kam ir izsniegta atļauja, var sniegt pielikumā minētos pakalpojumus Savienības teritorijā, cita starpā atverot filiāli, ar noteikumu, ka šie pakalpojumi ir paredzēti tam izsniegtajā atļaujā.

2. Ja CVD, kam ir izsniegta atļauja, plāno sniegt pielikuma A iedaļas 1. un 2. punktā minētos pamatpakalpojumus attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas izveidoti saskaņā ar 49. panta 1. punktā minētajiem citas dalībvalsts tiesību aktiem, vai atvērt filiāli citā dalībvalstī, tam piemēro 3. līdz 7. punktā minēto procedūru.

3. Ikviens CVD, kas vēlas sniegt 2. punktā minētos pakalpojumus citas dalībvalsts teritorijā pirmo reizi vai mainīt minēto sniegto pakalpojumu klāstu, paziņo savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei šādu informāciju:

- a) dalībvalsts, kurā CVD plāno darboties;
- b) darbības programma, norādot, kādus tieši pakalpojumus CVD plāno sniegt;
- c) valūta vai valūtas, ko CVD plāno izmantot;
- d) ja ir filiāle – filiāles organizatoriskā struktūra un to personu vārdi un uzvārdi, kas atbild par filiāles vadību;

e) jebkurā attiecīgā gadījumā izvērtējums par pasākumiem, ko CVD plāno veikt, lai nodrošinātu tā lietotāju atbilstību valsts tiesību aktiem, kas minēti 49. panta 1. punktā.

4. Trīs mēnešu laikā pēc 3. punktā minētās informācijas saņemšanas piederības dalībvalsts kompetentā iestāde paziņo šo informāciju uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei, izņemot gadījumus, kad tai, ņemot vērā paredzēto pakalpojumu sniegšanu, ir iemesls apšaubīt tā CVD administratīvo struktūru vai finansiālo stāvokli, kurš vēlas sniegt pakalpojumus uzņēmējā dalībvalstī.

Uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde nekavējoties informē minētās dalībvalsts attiecīgās iestādes par jebkuru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar šā punkta pirmo daļu.

5. Ja piederības dalībvalsts kompetentā iestāde nolemj saskaņā ar 4. punktu nesniegt visu 3. punktā minēto informāciju uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei, tā trīs mēnešu laikā pēc visas informācijas saņemšanas dara zināmus atteikuma iemeslus attiecīgajai CVD un informē uzņēmējas dalībvalsts kompetento iestādi par savu lēmumu attiecībā uz 6. punkta a) apakšpunktu. Ja informācija tiek sniegta, reaģējot uz šādu pieprasījumu, uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde nesniedz 6. punkta a) apakšpunktā minēto paziņojumu.

6. CVD var sākt sniegt 2. punktā minētos pakalpojumus uzņēmējā dalībvalstī saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

a) ja ir saņemts uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes paziņojums, ar kuru tā apstiprina 4. punktā norādītā paziņojuma saņemšanu un vajadzības gadījumā apstiprina arī izvērtējumu, kas minēts 3. punkta e) apakšpunktā;

b) ja netiek saņemts paziņojums, pēc trīs mēnešiem, sākot no dienas, kurā nosūtīts 4. punktā minētais paziņojums.

7. Ja notiek izmaiņas informācijā, kas paziņota saskaņā ar 3. punktu, CVD vismaz vienu mēnesi pirms izmaiņu ieviešanas sniedz rakstisku paziņojumu par šīm izmaiņām piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei. Piederības dalībvalsts kompetentā iestāde par minētajām izmaiņām nekavējoties informē arī uzņēmējas dalībvalsts kompetento iestādi.

24. pants

Piederības dalībvalsts un uzņēmējas dalībvalsts iestāžu sadarbība un salīdzinošā izvērtēšana

1. Ja CVD, kas saņēmis atļauju vienā dalībvalstī, ir atvēris filiāli citā dalībvalstī, tad piederības dalībvalsts kompetentā iestāde un uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde cieši sadarbojas, pildot savus šajā regulā noteiktos pienākumus, jo īpaši, veicot klātienes pārbaudes minētajā filiālē. Piederības dalībvalsts un uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde, pildot savus pienākumus, var veikt klātienes pārbaudes minētajā filiālē pēc tam, kad ir informējusi attiecīgi uzņēmējas dalībvalsts vai piederības dalībvalsts kompetento iestādi.

2. Piederības dalībvalsts vai uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde var prasīt, lai CVD, kas sniedz pakalpojumus saskaņā ar 23. pantu, periodiski sniedz tām ziņojumus par savu darbību minētajā uzņēmējā dalībvalstī, tostarp statistikas datu vākšanas nolūkos. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde pēc piederības dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma sniedz šos periodiskos ziņojumus piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

3. CVD piederības dalībvalsts kompetentā iestāde pēc uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma nekavējoties sniedz informāciju par vērtspapīru norēķinu sistēmu, kuras uztur CVD, tādu emitentu un dalībnieku identitāti, kuri sniedz pakalpojumus minētajā uzņēmējā dalībvalstī, un jebkuru citu svarīgu informāciju par minētā CVD darbībām uzņēmējā dalībvalstī.

4. Kad, ņemot vērā situāciju uzņēmējas dalībvalsts vērtspapīru tirgū, tāda CVD darbības ir ieguvušas būtisku nozīmi vērtspapīru tirgu darbībā un ieguldītāju aizsardzībā minētajā uzņēmējā dalībvalstī, piederības dalībvalsts un uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde un piederības dalībvalsts un uzņēmējas dalībvalsts attiecīgās iestādes izveido sadarbības kārtību CVD darbības uzraudzībai uzņēmējā dalībvalstī.

Ja CVD ir ieguvis būtisku nozīmi vērtspapīru tirgu darbībā un ieguldītāju aizsardzībā vairāk nekā vienā uzņēmējā dalībvalstī, piederības dalībvalsts var nolemt, ka šādi sadarbības kārtībai jāietver uzraudzītāju kolēģijas.

5. Ja uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei ir skaidrs un uzskatāms pamats uzskatīt, ka CVD, kas sniedz pakalpojumus tās teritorijā saskaņā ar 23. pantu, pārkāpj saistības, kuras izriet no šīs regulas noteikumiem, tā konstatētos faktus dara zināmus piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei un EVTI.

Ja, neraugoties uz piederības dalībvalsts kompetentās iestādes veiktajiem pasākumiem vai tādēļ, ka šādi pasākumi izrādījušies nepietiekami, CVD turpina pārkāpt saistības, kuras izriet no šīs regulas noteikumiem, uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde pēc piederības dalībvalsts kompetentās iestādes informēšanas veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību šīs regulas noteikumiem uzņēmējas dalībvalsts teritorijā. Par šādiem pasākumiem nekavējoties informē EVTI.

Uzņēmējas dalībvalsts un piederības dalībvalsts kompetentā iestāde var vērsties ar šo jautājumu pie EVTI, kas var pieņemt lēmumu saskaņā ar pilnvarām, kuras tai piešķirtas atbilstoši Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantam.

6. Neskarot Regulas (ES) Nr. 1095/2010 30. pantu, EVTI pēc apspriešanās ar ECBS dalībniecēm vismaz reizi trijos gados organizē un veic tāda CVD uzraudzības salīdzinošo izvērtēšanu, kurš pakalpojumu sniegšanas brīvību saskaņā ar 23. pantu izmanto citā dalībvalstī vai piedalās sadarbības saiknē.

Saistībā ar šā punkta pirmajā daļā minēto salīdzinošo izvērtēšanu EVTI attiecīgā gadījumā arī pieprasa Regulas (ES) Nr. 1095/2010 37. pantā minētās Vērtspapīru un tirgu nozares ieinteresēto personu grupas atzinumus un konsultācijas.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 67. pantu attiecībā uz pasākumiem, lai noteiktu kritērijus, saskaņā ar kuriem CVD darbības uzņēmējā dalībvalstī varētu uzskatīt par darbībām, kam ir būtiska nozīme vērtspapīru tirgu darbībā un ieguldītāju aizsardzībā minētajā uzņēmējā dalībvalstī.

8. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka standarta veidlapas, veidnes un procedūras attiecībā uz 1., 3. un 5. punktā minēto sadarbību.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai ir piešķirtas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

5. iedaļa

Attiecības ar trešām valstīm

25. pants

Trešās valstis

1. Trešās valsts CVD var sniegt pielikumā minētos pakalpojumus Savienības teritorijā, cita starpā atverot filiāli.
2. Neatkarīgi no 1. punkta, ja trešās valsts CVD plāno sniegt pielikuma A iedaļas 1. un 2. punktā minētos pamatpakalpojumus attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas izveidoti saskaņā ar 49. panta 1. punkta otrajā daļā minētajiem dalībvalsts tiesību aktiem, vai atvērt filiāli dalībvalstī, tam piemēro šā panta 4. līdz 11. punktā minēto procedūru.
3. CVD, kas veic uzņēmējdarbību un ir saņēmis atļauju Savienībā, var izveidot vai saglabāt saikni ar CVD trešā valstī saskaņā ar 48. pantu.
4. Pēc apspriešanās ar 5. punktā minētajām iestādēm EVTI var atzīt trešās valsts CVD, kas iesniedzis pieteikumu par atzīšanas saņemšanu 2. punktā minēto pakalpojumu sniegšanai, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
 - a) Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 9. punktu;
 - b) trešās valsts CVD tiek piemērota tāda efektīva atļaujas izsniegšanas procedūra, uzraudzība un pārraudzība vai, ja vērtspapīru norēķinu sistēmu uztur centrālā banka, – pārraudzība, kas nodrošina pilnīgu atbilstību minētajā trešā valstī piemērotām prudenciālajām prasībām;
 - c) saskaņā ar 10. punktu ir izveidota sadarbības kārtība starp EVTI un minētās trešās valsts atbildīgajām iestādēm ("trešās valsts atbildīgās iestādes");
 - d) jebkurā attiecīgā gadījumā trešās valsts CVD veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu tā lietotāju atbilstību attiecīgajiem valsts tiesību aktiem dalībvalstī, kurā trešās valsts CVD plāno sniegt CVD pakalpojumus, tostarp 49. panta 1. punkta otrajā daļā minētajiem tiesību aktiem, un minēto pasākumu piemērotību ir apstiprinājušas tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā trešās valsts CVD plāno sniegt CVD pakalpojumus.
5. Novērtējot, vai ir izpildīti 4. punktā minētie nosacījumi, EVTI apspriežas ar:
 - a) kompetentajām iestādēm dalībvalstīs, kurā trešās valsts CVD plāno sniegt CVD pakalpojumus, jo īpaši par to, kā trešās valsts CVD plāno izpildīt 4. punkta d) apakšpunktā minētās prasības;
 - b) attiecīgajām iestādēm;
 - c) trešo valstu atbildīgajām iestādēm, kas ir atbildīgas par atļauju izsniegšanu CVD un CVD uzraudzību un pārraudzību.

6. Šā panta 2. punktā minētais trešās valsts CVD iesniedz EVTI pieteikumu par atzīšanas saņemšanu.

Pieteikuma iesniedzējs CVD sniedz EVTI visu informāciju, kas uzskatāma par nepieciešamu atzīšanas saņemšanai. EVTI 30 darbadienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas izvērtē, vai pieteikums ir pilnīgs. Ja pieteikums nav pilnīgs, EVTI nosaka termiņu, līdz kuram pieteikuma iesniedzējam CVD ir jānodrošina papildu informācija.

To dalībvalstu kompetentās iestādes, kurās trešās valsts CVD plāno sniegt CVD pakalpojumus, izvērtē trešās valsts CVD atbilstību tiesību aktiem, kas minēti 4. punkta d) apakšpunktā, un informē EVTI ar pilnībā pamatotu lēmumu par to, vai atbilstība ir panākta vai nav panākta, trīs mēnešu laikā pēc visas nepieciešamās informācijas saņemšanas no EVTI.

Lēmums par atzīšanu pamatojas uz šā panta 4. punktā izklāstītajiem kritērijiem.

Sešu mēnešu laikā pēc pilnīga pieteikuma iesniegšanas EVTI rakstiski informē pieteikuma iesniedzēju CVD, nosūtot pilnībā pamatotu lēmumu par to, vai atzīšana ir piešķirta vai atteikta.

7. Kompetentās iestādes dalībvalstīs, kurās saskaņā ar 4. punktu pienācīgi atzīts trešās valsts CVD sniedz CVD pakalpojumus, ciešā sadarbībā ar EVTI var pieprasīt minētās trešās valsts atbildīgajām iestādēm:

- a) periodiski ziņot par trešās valsts CVD darbībām minētajās uzņēmējās dalībvalstīs, tostarp statistikas vākšanas nolūkos;
- b) attiecīgajā laikposmā paziņot par tādu vērtspapīru norēķinu sistēmu emitentu un dalībnieku identitāti, kuras uztur trešās valsts CVD, kas sniedz pakalpojumus minētajā uzņēmējā dalībvalstī, kā arī jebkuru citu svarīgu informāciju par minētā trešās valsts CVD darbībām uzņēmējā dalībvalstī.

8. EVTI, apspriežoties ar 5. punktā minētajām iestādēm, pārskata trešās valsts CVD sniegto atzīšanu gadījumos, kad minētais CVD paplašina savu Savienībā sniegto pakalpojumu klāstu saskaņā ar 4., 5. un 6. punktā izklāstīto procedūru.

EVTI atsauc CVD atzīšanu, ja vairs netiek pildīti 4. punktā noteiktie nosacījumi vai 20. pantā minētajos apstākļos.

9. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka, ka trešās valsts tiesiskā un uzraudzības kārtība nodrošina, ka minētajā trešā valstī atļauju saņēmušu CVD darbība atbilst juridiski saistošām prasībām, kuras ir spēka ziņā līdzvērtīgas šīs regulas prasībām, ka minētajiem CVD minētajā trešā valstī pastāvīgi piemēro efektīvu uzraudzības, pārraudzības un izpildes kārtību un ka minētās trešās valsts tiesiskais regulējums paredz efektīvu līdzvērtīgu sistēmu tādu CVD atzīšanai, kam atļauja izsniegta saskaņā ar trešās valsts tiesisko regulējumu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 68. panta 2. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

Nosakot pirmajā daļā minēto, Komisija var arī apsvērt, vai šī trešās valsts tiesiskā un uzraudzības kārtība atspoguļo starptautiski pieņemtos CPSS un IOSCO standartus, ciktāl pēdējie minētie nav pretrunā šajā regulā izklāstītajām prasībām.

10. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 33. panta 1. punktu EVTI nosaka kārtību, kādā notiek sadarbība ar trešo valstu atbildīgajām iestādēm, kuru tiesiskais un uzraudzības regulējums ir atzīts par līdzvērtīgu šīs regulas prasībām saskaņā ar 9. punktu. Šāda kārtība paredz vismaz:

- a) mehānismu informācijas apmaiņai starp EVTI, uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm un trešo valstu atbildīgajām iestādēm, tostarp piekļuvi visai EVTI pieprasītajai informācijai par CVD, kuriem atļauja izsniegta trešās valstīs, un arī piekļuvi informācijai 7. punktā minētajos gadījumos;
- b) mehānismu EVTI tūlītējai informēšanai, ja trešās valsts atbildīgā iestāde uzskata, ka tās uzraudzīts CVD pārkāpj atļaujas nosacījumus vai citus piemērojamus tiesību aktus;
- c) procedūras uzraudzības darbību koordinēšanai, attiecīgā gadījumā arī klātienes pārbaudes.

Ja sadarbības nolīgumā noteikts, ka dalībvalsts sūta personas datus, šādu datu nosūtīšana tiek veikta atbilstīgi Direktīvas 95/46/EK noteikumiem, un, ja sadarbības nolīgumā noteikts, ka EVTI sūta personas datus, šādu datu nosūtīšana tiek veikta atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 45/2001 noteikumiem.

11. Ja trešās valsts CVD ir atzīts saskaņā ar 4. līdz 8. punktu, tas var sniegt pielikumā minētos pakalpojumus Savienības teritorijā, cita starpā atverot filiāli.

12. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai precizētu, kādu informāciju pieteikuma iesniedzējs CVD sniedz EVTI pieteikumā atzišanas saņemšanai saskaņā ar 6. punktu.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

II NODAĻA

Prasības attiecībā uz CVD

1. iedaļa

Organizatoriskās prasības

26. pants

Vispārīgi noteikumi

1. CVD ir stabila pārvaldības kārtība, kas ietver skaidru organizatorisko struktūru, kurā ir precīzi definēts, pārredzams un konsekvents atbildības sadalījums, efektīvas procedūras esošo vai varbūtējo risku identificēšanai, pārvaldībai, uzraudzībai un ziņošanai, un atbilstīgu atalgojuma politiku un iekšējās kontroles mehānismus, tostarp drošas administratīvās un grāmatvedības procedūras.

2. CVD pieņem politikas nostādnes un procedūras, kas ir pietiekami efektīvas, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, ieskaitot tā vadītāju un darbinieku atbilstību visiem šās regulas noteikumiem.

3. CVD uztur un īsteno efektīvu rakstveida organizatorisko un administratīvo kārtību, lai noteiktu un pārvaldītu iespējamus interešu konfliktus starp pašu CVD, ieskaitot tā vadītājus, darbiniekus, vadības struktūras locekļus vai jebkuru personu, kas tieši vai netieši ir saistīta ar minētajām personām, un tā dalībniekiem vai to klientiem. Tas uztur un īsteno atbilstīgas noregulējuma procedūras gadījumiem, kad rodas varbūtēji interešu konflikti.
4. CVD savu pārvaldības kārtību un noteikumus, kas reglamentē tā darbību, dara publiski pieejamus.
5. CVD ir atbilstīgas procedūras, saskaņā ar kurām tā darbinieki, izmantojot īpašu kanālu, iekšēji ziņo par iespējamām šīs regulas pārkāpumiem.
6. CVD tiek piemērotas regulāras un neatkarīgas revīzijas. Minēto revīziju rezultātus paziņo vadības struktūrai un dara pieejamus kompetentajai iestādei un attiecīgā gadījumā, ņemot vērā iespējamus interešu konfliktus starp lietotāju komitejas locekļiem un CVD, – lietotāju komitejai.
7. Ja CVD ir daļa no uzņēmumu grupas, kurā ietilpst arī citi CVD vai kredītiestādes, kas minētas IV sadaļā, tas pieņem sīki izstrādātu politiku un procedūras, precizējot, kā šajā pantā noteiktās prasības piemēro grupai un dažādām grupas vienībām.
8. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, nosakot CVD līmenī, kā arī grupas līmenī, kā minēts 7. punktā:
 - a) instrumentus 1. punktā minēto CVD risku uzraudzībai;
 - b) vadošo darbinieku atbildību par 1. punktā minētajiem CVD riskiem;
 - c) 3. punktā minētos iespējamus interešu konfliktus;
 - d) 6. punktā minētās revīzijas metodes; un
 - e) apstākļus, kādos, ņemot vērā iespējamus interešu konfliktus starp lietotāju komitejas locekļiem un CVD, būtu atbilstīgi revīzijas rezultātus darīt zināmus arī lietotāju komitejai saskaņā ar 6. punktu.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

27. pants

Augstākā vadība, vadības struktūra un akcionāri

1. CVD augstākajai vadībai jābūt pietiekami labai reputācijai un pieredzei, lai nodrošinātu stabilu un piesardzīgu CVD vadību.
2. CVD ir vadības struktūra, kurā vismaz viena trešdaļa locekļu, bet ne mazāk par diviem, ir neatkarīgi.
3. Atlīdzība neatkarīgajiem un citiem vadības struktūras locekļiem, kas nav izpildlocekļi, nav saistīta ar CVD darbības rezultātiem.

4. Vadības struktūras locekļi ir piemēroti, ar pietiekami labu reputāciju, atbilstīgām prasmēm, pieredzi un zināšanām par CVD un par tirgu. Vadības struktūras locekļi, kas nav izpildlocekļi, lemj par mērķi, kas sasniedzams nepietiekami pārstāvētā dzimuma pārstāvībā vadības struktūrā, un izstrādā politiku, kā vadības struktūrā palielināt nepietiekami pārstāvētā dzimuma skaitu, lai sasniegtu minēto mērķi. Mērķi, politiku un tās īstenošanu publisko.

5. CVD skaidri nosaka vadības struktūras lomu un pienākumus saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem. CVD dara vadības struktūras sanāksmju protokolus pieejamus kompetentajai iestādei un revidentam pēc pieprasījuma.

6. CVD akcionāri un personas, kuras var tieši vai netieši kontrolēt CVD vadību, ir piemērotas, lai nodrošinātu stabilu un piesardzīgu CVD vadību.

7. CVD:

a) sniedz kompetentajai iestādei un publisko informāciju par CVD īpašniekiem, jo īpaši par tādas personas identitāti un līdzdalības apjomu, kura var kontrolēt CVD darbību;

b) informē savu kompetento iestādi par jebkuru tādu lēmumu attiecībā uz īpašumtiesību pārvedumu, kas rada izmaiņas to personu identitātē, kuras kontrolē CVD darbību, un lūdz to apstiprināt šādu lēmumu. Pēc kompetentās iestādes apstiprinājuma saņemšanas CVD šādu īpašumtiesību pārvedumu publisko.

Jebkura fiziska vai juridiska persona bez liekas kavēšanās informē CVD un tā kompetento iestādi par lēmumu iegādāties vai atsavināt īpašumtiesības, kas rada izmaiņas to personu identitātē, kuras īsteno kontroli pār CVD darbību.

8. Kompetentā iestāde 60 darbadienu laikā pēc 7. punktā minētās informācijas saņemšanas pieņem lēmumu par ierosinātajām izmaiņām CVD kontrolē. Kompetentā iestāde atsakās apstiprināt ierosinātās izmaiņas CVD kontrolē, ja tai ir objektīvs un pierādāms iemesls uzskatīt, ka šādas izmaiņas apdraudētu CVD stabilu un piesardzību vadību vai CVD spēju nodrošināt atbilstību šai regulai.

28. pants

Lietotāju komiteja

1. CVD izveido lietotāju komitejas katrai tā uzturētajai vērtspapīru norēķinu sistēmai, un to sastāvā ir emitentu un šādu vērtspapīru norēķinu sistēmu dalībnieku pārstāvji. Lietotāju komitejas sniedz neatkarīgas konsultācijas, kuras tieši neietekmē CVD vadība.

2. CVD nediskriminējošā veidā definē katras izveidotās lietotāju komitejas mandātu, pārvaldības kārtību, kas vajadzīga, lai nodrošinātu tās neatkarību un darbības procedūras, kā arī kritērijus lietotāju komiteju locekļu iekļaušanai komitejā un ievēlēšanas mehānismu. Pārvaldības kārtību dara publiski pieejamu un nodrošina, ka lietotāju komiteja sniedz ziņojumus tieši vadības struktūrai un regulāri organizē sanāksmes.

3. Lietotāju komitejas sniedz konsultācijas vadības struktūrai par galvenajiem mehānismiem, kas ietekmē to locekļus, tostarp kritērijiem emitentu vai dalībnieku pieņemšanai attiecīgajā vērtspapīru norēķinu sistēmā un pakalpojumu līmeni.

4. Lietotāju komitejas var iesniegt vadības struktūrai nesaistošu atzinumu, kurā ir iekļauts sīki izstrādāts pamatojums par CVD cenu noteikšanas struktūru.

5. Neskarot kompetento iestāžu tiesības saņemt pienācīgu informāciju, uz lietotāju komitejas locekļiem attiecas konfidencialitāte. Ja lietotāju komitejas priekšsēdētājs konstatē, ka kādam no locekļiem kādā jautājumā ir faktiskais vai potenciāls interešu konflikts, attiecīgajam loceklim nav atļauts balsot par šo jautājumu.

6. CVD nekavējoties informē kompetento iestādi un lietotāju komiteju par katru lēmumu, kurā vadības struktūra nolēmj neievērot lietotāju komitejas ieteikumu. Lietotāju komiteja var informēt kompetento iestādi par visām jomām, attiecībā uz kurām tā uzskata, ka lietotāju komitejas ieteikums nav ievērots.

29. pants

Uzskaites dokumentu saglabāšana

1. CVD vismaz desmit gadus glabā visus uzskaites dokumentus par pakalpojumiem un darbībām, tostarp par pielikuma B un C iedaļā minētajiem papildpakalpojumiem, lai kompetentajai iestādei būtu iespējams uzraudzīt atbilstību šīs regulas prasībām.

2. CVD nodrošina, lai 1. punktā minētie uzskaites dokumenti būtu pieejami pēc pieprasījuma, ko iesniedz kompetentā iestāde, attiecīgās iestādes un jebkura cita publiska iestāde, kas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai tā piederības dalībvalsts tiesību aktiem ir pilnvarota pieprasīt piekļuvi šādiem uzskaites dokumentiem, to mandātu izpildes vajadzībām.

3. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai precizētu sīkāku informāciju par 1. punktā minētajiem uzskaites dokumentiem, kas jāglabā CVD atbilstības šīs regulas noteikumiem uzraudzības vajadzībām.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

4. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka formātu 1. punktā minētajiem uzskaites dokumentiem, kas jāglabā CVD atbilstības šīs regulas noteikumiem uzraudzības vajadzībām.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai ir piešķirtas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

30. pants

Ārpakalpojumu izmantošana

1. Ja CVD savu pakalpojumu sniegšanā vai darbībās izmanto trešās personas ārpakalpojumus, tas saglabā pilnu atbildību par visu savu saskaņā ar šo regulu noteikto pienākumu izpildi un vienmēr nodrošina atbilstību šādiem nosacījumiem:

a) izmantojot ārpakalpojumus, netiek deleģēta tā atbildība;

b) netiek mainītas CVD attiecības ar tā dalībniekiem vai emitentiem un saistības pret tiem;

c) faktiski netiek mainīti CVD atļaujas izsniegšanas nosacījumi;

- d) ārpakalpojumu izmantošana nekavē veikt uzraudzības un pārraudzības funkcijas, tostarp klātienes pārbaudes jebkuras būtiskas informācijas iegūšanai, kas vajadzīga minēto funkciju izpildei;
- e) izmantojot ārpakalpojumus, CVD nezaudē aktuālo risku pārvaldībai nepieciešamās sistēmas un kontroles instrumentus;
- f) CVD saglabā nepieciešamās specializētās zināšanas un resursus sniegto pakalpojumu kvalitātes, pakalpojumu sniedzēja organizatoriskās struktūras un kapitāla pietiekamības novērtēšanai, ārpakalpojumu efektīvai uzraudzībai un ar ārpakalpojumu izmantošanu saistīto risku pastāvīgai pārvaldībai;
- g) CVD ir tieša piekļuve attiecīgajai informācijai par ārpakalpojumiem;
- h) pakalpojumu sniedzējs sadarbojas ar kompetento iestādi un attiecīgajām iestādēm saistībā ar ārpakalpojumu darbībām;
- i) CVD nodrošina, ka pakalpojumu sniedzējs atbilst standartiem, kas noteikti attiecīgajos datu aizsardzības tiesību aktos, kurus piemērotu, ja pakalpojumu sniedzēji veiktu uzņēmējdarbību Savienībā. CVD atbild par to, lai šie standarti būtu norādīti līgumā starp darījuma partneriem un tiktu uzturēti.

2. CVD rakstiskā līgumā definē savas tiesības un pienākumus un pakalpojumu sniedzēja tiesības un pienākumus. Līgumā par ārpakalpojumu izmantošanu ļauj CVD izbeigt līgumu.

3. Pēc kompetentās iestādes un attiecīgo iestāžu pieprasījuma CVD un pakalpojumu sniedzējs sniedz tām visu nepieciešamo informāciju, lai tās varētu novērtēt ārpakalpojumu darbību atbilstību šīs regulas prasībām.

4. Ja ārpakalpojumi tiek izmantoti pamatpakalpojuma sniegšanai, ir nepieciešama 19. pantā paredzētā kompetentās iestādes atļauja.

5. Šā panta 1. līdz 4. punktu nepiemēro, ja CVD savu pakalpojumu vai darbību sniegšanai izmanto publisku struktūru ārpakalpojumus un ja ārpakalpojumu izmantošanu reglamentē īpašs juridisks, tiesisks un operacionāls regulējums, par ko kopīgi vienojušies un ko kopīgi formalizējuši publiskā struktūra un attiecīgais CVD un kam piekritušas kompetentās iestādes, pamatojoties uz šajā regulā noteiktajām prasībām.

31. pants

Citu personu, kas nav CVD, sniegtie pakalpojumi

1. Neatkarīgi no 30. panta un ja to pieprasa valsts tiesību akti, persona, kas nav CVD, ir atbildīga par grāmatojumu veikšanu CVD uzturētajos vērtspapīru kontos.

2. Dalībvalstis, kas atļauj citām personām, kas nav CVD, sniegt dažus pielikuma A iedaļā minētos pamatpakalpojumus saskaņā ar 1. punktu, savas valsts tiesību aktos precizē prasības, kas piemērojamas šādā gadījumā. Minētās prasības ietver šīs regulas noteikumus, ko piemēro CVD un attiecīgā gadījumā arī citai attiecīgajai personai.

3. Dalībvalstis, kas atļauj citām personām, kas nav CVD, sniegt noteiktus pielikuma A iedaļā minētos pamatpakalpojumus saskaņā ar 1. punktu, paziņo EVTI visu būtisko informāciju par šādu pakalpojumu sniegšanu, tostarp par saviem attiecīgajiem valsts tiesību aktiem.

EVTI šādu informāciju iekļauj 21. pantā minētajā CVD reģistrā.

2. iedaļa

Darījumu veikšanas noteikumi

32. pants

Vispārīgi noteikumi

1. CVD ir skaidri noteikti mērķi un uzdevumi, kas ir jāsasniedz, piemēram, tādās jomās kā minimālais pakalpojumu līmenis, riska pārvaldības plānošana un darbības prioritātes.
2. CVD ir pārredzami noteikumi par sūdzību izskatīšanu.

33. pants

Dalības prasības

1. CVD par katru tā uzturēto vērtspapīru norēķinu sistēmu publiski atklāj informāciju par dalības kritērijiem, kuri nodrošina godīgu un atklātu piekļuvi visām juridiskajām personām, kas plāno kļūt par dalībniecēm. Šādi kritēriji ir pārredzami, objektīvi un nediskriminējoši, lai nodrošinātu godīgu un atklātu piekļuvi CVD, pienācīgi ņemot vērā finanšu stabilitātes risku un tirgos valdošo kārtību. Kritēriji, kas ierobežo piekļuvi, ir pieļaujami tikai tiktāl, ciktāl to mērķis ir pamatoti kontrolēt konkrētu CVD risku.
2. CVD nekavējoties izskata pieprasījumus saņemt piekļuvi, sniedzot atbildi uz šādiem pieprasījumiem vēlākais viena mēneša laikā, un dara publiski pieejamas procedūras šādu pieprasījumu izskatīšanai.
3. Dalībniekam, kas atbilst 1. punktā minētajiem kritērijiem, CVD liedz piekļuvi tikai pienācīgi pamatotos gadījumos, sniedzot atbildi rakstiski un pamatojot to ar visaptverošu riska novērtējumu.

Atteikuma gadījumā pieprasījuma iesniedzējam dalībniekam ir tiesības iesniegt sūdzību tā CVD kompetentajai iestādei, kurš tam atteicis piekļuvi.

Minētā kompetentā iestāde pienācīgi izskata sūdzību, izvērtējot atteikuma iemeslus, un sniedz pieprasījuma iesniedzējam dalībniekam pamatotu atbildi.

Minētā kompetentā iestāde apspriežas ar pieprasījuma iesniedzēja dalībnieka uzņēmējdarbības vietas kompetento iestādi par savu sūdzības izvērtējumu. Ja pieprasījuma iesniedzēja dalībnieka iestāde nepiekrīt sniegtajam izvērtējumam, tad jebkura no abām kompetentajām iestādēm var nosūtīt jautājumu EVTI, kas var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantam.

Ja CVD atteikums piešķirt piekļuvi pieprasījuma iesniedzējam dalībniekam uzskatāms par nepamatotu, tā CVD kompetentā iestāde, kura atteikusi piekļuvi, izdod rīkojumu, kurā pieprasa, lai CVD piešķir piekļuvi pieprasījuma iesniedzējam dalībniekam.

4. CVD ir objektīvas un pārredzamas procedūras, saskaņā ar kurām tas aptur tādu dalībnieku dalību un organizē tādu dalībnieku izstāšanos, kuri vairs neatbilst 1. punktā minētajiem dalības kritērijiem.
5. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai noteiktu riskus, kas CVD jāņem vērā, veicot visaptverošu riska novērtējumu, un kompetentajām iestādēm, kad tās izvērtē atteikuma iemeslus saskaņā ar 3. punktu, un 3. punktā minētās procedūras elementus.

EVTI minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu iesniedz Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

6. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā norāda standarta veidlapas un veidnes 3. punktā minētajai procedūrai.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

34. pants

Pārredzamība

1. CVD par katru tā uzturēto vērtspapīru norēķinu sistēmu, kā arī par katru no citiem tā sniegtajiem pamatpakalpojumiem publiski atklāj informāciju par cenām un maksām saistībā ar pielikuma A iedaļā uzskaitītajiem pamatpakalpojumiem, ko tas sniedz. Tas atklāj informāciju par cenām un maksām par katru sniegto pakalpojumu un darbību atsevišķi, tostarp atlaides un rabatus, kā arī nosacījumus šo atlaižu saņemšanai. Tas arī ļauj klientiem atsevišķi piekļūt konkrētiem sniegtajiem pakalpojumiem.
2. CVD publicē cenu sarakstu, lai veicinātu piedāvājumu salīdzināšanu un ļautu klientiem būt gataviem maksāt noteiktu cenu par pakalpojumu izmantošanu.
3. CVD ir saistoša publicētā izcenojumu politika attiecībā uz tā pamatpakalpojumiem.
4. CVD sniedz klientiem informāciju, kas ļauj saskaņot rēķinus ar publicēto cenu sarakstu.
5. CVD atklāj visiem klientiem informāciju, kas ļauj tiem novērtēt riskus, kas saistīti ar sniegtajiem pakalpojumiem.
6. CVD uzskaita atsevišķi izmaksas un ieņēmumus par sniegtajiem pamatpakalpojumiem un atklāj minēto informāciju kompetentajai iestādei.
7. CVD uzskaita izmaksas un ieņēmumus par sniegtajiem papildpakalpojumiem kopumā un atklāj minēto informāciju kompetentajai iestādei.
8. Lai nodrošinātu Savienības konkurences noteikumu efektīvu piemērošanu un lai varētu identificēt cita starpā papildpakalpojumu šķērsubsidēšanu ar pamatpakalpojumiem, CVD veic savu darbību analītisku uzskaiti. Šādā analītiskā uzskaitē vismaz nodala izmaksas un ieņēmumus, kas saistīti ar katru tā pamatpakalpojumu, no izmaksām un ieņēmumiem, kas saistīti ar papildpakalpojumiem.

35. pants

Saziņas procedūras ar dalībniekiem un citām tirgus infrastruktūrām

Saziņas procedūrās ar tā uzturēto vērtspapīru norēķinu sistēmu dalībniekiem un tirgus infrastruktūrām, ar kurām tam ir saskarne, CVD izmanto starptautiskas atklātas saziņas procedūras un standartus ziņojumiem un atsaucēs datiem, lai veicinātu efektīvu ierakstu, maksājumu un norēķinu veikšanu.

3. iedaļa

Prasības CVD pakalpojumiem

36. pants

Vispārīgi noteikumi

Katrai vērtspapīru norēķinu sistēmai, ko tas uztur, CVD piemēro atbilstīgus noteikumus un procedūras, tostarp stabilu uzskaites praksi un kontroli, lai palīdzētu veicināt vērtspapīru emisijas integritāti un samazinātu un pārvaldītu ar vērtspapīru glabāšanu un norēķiniem saistītos riskus.

37. pants

Emisijas integritāte

1. CVD veic atbilstīgus saskaņošanas pasākumus, lai pārliecinātos, ka tam iesniegtais vērtspapīru skaits, kas veido vērtspapīru emisiju vai vērtspapīru emisijas daļu, ir vienāds ar tādu vērtspapīru summu, kas iegrāmatota CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībnieku vērtspapīru kontos un – attiecīgā gadījumā – CVD uzturētos īpašnieku kontos. Šādus saskaņošanas pasākumus veic vismaz reizi dienā.

2. Ja tas ir atbilstīgi un ja saskaņošanas procesā attiecībā uz noteiktu vērtspapīru emisiju ir iesaistītas citas vienības, piemēram, emitenti, reģistratori, emisijas iestādes, pārveduma iestādes, kopēji depozitāriji, citi CVD vai citas vienības, CVD un jebkuras tādas vienības organizē atbilstīgus pasākumus sadarbībai un informācijas apmaiņai savā starpā tā, lai tiktu saglabāta emisijas integritāte.

3. CVD uzturētā vērtspapīru norēķinu sistēmā nav atļauts vērtspapīru norēķinu konta pārsniegums, debeta atlikums vai vērtspapīru radīšana.

4. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, kurā precizē saskaņošanas pasākumus, kādi CVD jāveic saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

38. pants

Dalībnieku vērtspapīru un to klientu vērtspapīru aizsardzība

1. CVD par katru tā uzturēto vērtspapīru norēķinu sistēmu ved atsevišķu uzskaiti un kontus, kuri tam dod iespēju nekavējoties un jebkurā laikā nošķirt CVD kontos viena dalībnieka vērtspapīrus no cita dalībnieka vērtspapīriem un attiecīgā gadījumā – no CVD paša aktīviem.

2. CVD ved uzskaiti un kontus, kas ikvienam dalībniekam ļauj nošķirt dalībnieka vērtspapīrus no dalībnieka klientu vērtspapīriem.

3. CVD ved uzskaiti un kontus, kas ikvienam dalībniekam ļauj turēt vienā vērtspapīru kontā vērtspapīrus, kas pieder minētā dalībnieka dažādiem klientiem ("kopēja klientu nošķiršana").

4. CVD ved uzskaiti un kontus, kas ļauj dalībniekam nošķirt jebkura šā dalībnieka klienta vērtspapīrus, ja un kā to pieprasa dalībnieks ("individuāla klientu nošķiršana").

5. Dalībnieks piedāvā saviem klientiem vismaz izvēli starp kopēju klientu nošķiršanu un individuālu klientu nošķiršanu un informē tos par izmaksām un riskiem, kas saistīti ar katru iespēju.

Tomēr CVD un tā dalībnieki nodrošina individuālu klientu nošķiršanu pilsoņiem un rezidentiem, kā arī juridiskām personām, kuras veic uzņēmējdarbību dalībvalstī, ja to paredz dalībvalsts tiesību akti, saskaņā ar kuriem ir izveidoti vērtspapīri, redakcijā, kāda ir spēkā 2014. gada 17. septembrī. Minēto pienākumu piemēro, kamēr valsts tiesību akti nav grozīti vai atcelti, un tā mērķis joprojām ir spēkā.

6. CVD un tā dalībnieki publisko aizsardzības līmeņus un izmaksas, kas saistītas ar dažādiem to piedāvātajiem nošķiruma līmeņiem, un piedāvā minētos pakalpojumus, pamatojoties uz saprātīgiem komercnoteikumiem. Informācija par dažādajiem nošķiruma līmeņiem ietver attiecīgā piedāvātā nošķiruma līmeņa galveno juridisko seku aprakstu, tostarp informāciju par attiecīgajās jurisdikcijās piemērojamiem maksātnespējas tiesību aktiem.

7. CVD nekādos nolūkos neizmanto vērtspapīrus, kas tam nepieder. CVD var tomēr izmantot dalībnieka vērtspapīrus, ja tas ir saņēmis dalībnieka iepriekšēju skaidri paustu piekrišanu. CVD pieprasa, lai tā dalībnieki saņemtu no saviem klientiem jebkuru vajadzīgo iepriekšēju piekrišanu.

39. pants

Norēķinu galīgums

1. CVD nodrošina, ka tā uzturētā vērtspapīru norēķinu sistēma piedāvā dalībniekiem atbilstīgu aizsardzību. Dalībvalstis norīko CVD uzturētu vērtspapīru norēķinu sistēmu un informē par to saskaņā ar Direktīvas 98/26/EK 2. panta a) punktā minētajām procedūrām.

2. CVD nodrošina, ka katra tā uzturētā vērtspapīru norēķinu sistēma definē pārveduma rīkojumu ievadīšanas brīdi minētajā vērtspapīru norēķinu sistēmā un brīdi, ar kuru pārveduma rīkojums kļūst neatsaucams saskaņā ar Direktīvas 98/26/EK 3. un 5. pantu.

3. CVD publisko noteikumus, kas reglamentē vērtspapīru un naudas pārvedumu galīgumu vērtspapīru norēķinu sistēmā.

4. Šā panta 2. un 3. punktu piemēro, neskarot noteikumus, ko piemēro CVD saiknēm, un neskarot 48. panta 8. punktu.

5. CVD veic visus lietderīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar 3. punktā minētajiem noteikumiem 3. punktā minētais vērtspapīru un naudas pārvedumu galīgums tiek panākts vai nu reālajā laikā, vai dienas ietvaros un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā līdz darījumdarbības dienas beigām faktisko norēķinu datumā.

6. Ja CVD piedāvā 40. panta 2. punktā minētos pakalpojumus, tas nodrošina, lai naudas ieņēmumi no vērtspapīru norēķiniem būtu pieejami saņēmējiem izmantošanai ne vēlāk kā plānotā norēķina datumā darījumdarbības dienas beigās.

7. Norēķinus naudā par visiem vērtspapīru darījumiem starp CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmas tiešajiem dalībniekiem minētajā vērtspapīru norēķinu sistēmā veic, pamatojoties uz principu "piegāde pret maksājumu".

40. pants

Norēķini naudā

1. Par darījumiem, kas denominēti tās valsts valūtā, kurā tiek veikti norēķini, CVD veic naudas maksājumu norēķinus savā vērtspapīru norēķinu sistēmā, izmantojot kontus, kuri atvērti centrālajā bankā, kas emitē attiecīgo valūtu, ja šāda iespēja ir praktiska un pieejama.

2. Ja iespēja veikt norēķinus, izmantojot centrālās bankas kontus, kā noteikts 1. punktā, nav praktiska un pieejama, CVD var piedāvāt veikt naudas maksājumu norēķinus attiecībā uz visām savām vērtspapīru norēķinu sistēmām vai to daļu, izmantojot kredītiestādē atvērto kontus vai pats savus kontus. Ja CVD piedāvā veikt norēķinus kredītiestādē atvērto kontos vai pats savos kontos, tas rīkojas saskaņā ar IV sadaļas noteikumiem.

3. CVD nodrošina, lai visa informācija, ko sniedz tirgus dalībniekiem par riskiem un izmaksām, kas saistītas ar norēķiniem kredītiestāžu kontos vai izmantojot paša CVD kontus, būtu patiesa, skaidra un nebūtu maldinoša. CVD dara klientiem vai iespējamiem klientiem pieejamu pietiekamu informāciju, lai tie varētu identificēt un novērtēt riskus un izmaksas, kas saistītas ar norēķiniem kredītiestāžu kontos vai izmantojot paša CVD kontus, un sniedz šādu informāciju pēc pieprasījuma.

41. pants

Noteikumi un procedūras dalībnieka saistību neizpildes gadījumā

1. Katrai tā uzturētai vērtspapīru norēķinu sistēmai CVD izstrādā efektīvus un skaidri definētus noteikumus un procedūras viena vai vairāku dalībnieku saistību neizpildes pārvaldībai, lai nodrošinātu to, ka CVD var laikus veikt pasākumus zaudējumu un likviditātes spiediena ierobežošanai un turpināt pildīt savas saistības.

2. CVD nodrošina, ka tā noteikumi un attiecīgās procedūras saistību neizpildes gadījumiem ir publiski pieejami.

3. CVD kopīgi ar dalībniekiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām periodiski testē un pārskata procedūras saistību neizpildes gadījumiem, lai nodrošinātu, ka tās ir praktiski īstenojamas un efektīvas.

4. Lai nodrošinātu šā panta konsekventu piemērošanu, EVTI var ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izdot norādījumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu.

4. iedaļa

Prudenciālās prasības

42. pants

Vispārējās prasības

CVD pieņem stabilu riska pārvaldības regulējumu juridiskā, uzņēmējdarbības, operacionālā un citu tiešu vai netiešu risku visaptverošai pārvaldībai, tostarp pasākumus krāpšanas un nolaidības mazināšanai.

43. pants

Juridiskie riski

1. Atļaujas saņemšanas un uzraudzības, kā arī tās klientu informēšanas vajadzībām CVD izstrādā noteikumus, procedūras un līgumus, kas ir skaidri un saprotami attiecībā uz visām tā uzturētajām vērtspapīru norēķinu sistēmām un visiem citiem tā sniegtajiem pakalpojumiem.

2. CVD izstrādā savus noteikumus, procedūras un līgumus tā, lai tie būtu izpildāmi visās attiecīgajās jurisdikcijās, tostarp dalībnieka saistību neizpildes gadījumos.

3. CVD, kas veic uzņēmējdarbību dažādās jurisdikcijās, veic visus lietderīgos pasākumus, lai identificētu un mazinātu riskus, kurus varētu radīt iespējamās kolīziju tiesības dažādās jurisdikcijās.

44. pants

Vispārējais uzņēmējdarbības risks

CVD izveido stabilas pārvaldības un kontroles sistēmas, kā arī IT instrumentus, lai identificētu, uzraudzītu un pārvaldītu vispārējo uzņēmējdarbības risku, tostarp zaudējumus no uzņēmējdarbības stratēģijas vājas izpildes, naudas plūsmām un darbības izdevumiem.

*45. pants***Operacionālie riski**

1. CVD identificē iekšējos un ārējos operacionālā riska avotus un pēc iespējas samazina to ietekmi, izmantojot atbilstīgus IT instrumentus, kontroli un procedūras, tostarp visām tā uzturētajām vērtspapīru norēķinu sistēmām.
2. CVD uztur atbilstīgus IT instrumentus, kuri nodrošina augstu drošības un darbības uzticamības pakāpi un kuriem ir pietiekama kapacitāte. IT instrumenti ir atbilstīgi, ņemot vērā pakalpojumu un veikto darbību sarežģītību, daudzveidību un veidu, lai nodrošinātu augstu drošības un informācijas integritātes un konfidencialitātes standartus.
3. CVD attiecībā uz tā sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī attiecībā uz katru tā uzturēto vērtspapīru norēķinu sistēmu izveido, ievieš un uztur pienācīgu darbības nepārtrauktības nodrošināšanas politiku un negadījumu seku novēršanas plānu, lai nodrošinātu, ka tā pakalpojumi tiek saglabāti un CVD darbība un pienākumu pildīšana tiek savlaicīgi atjaunota gadījumos, kad rodas nozīmīgs darbības traucējumu risks.
4. Šā panta 3. punktā minētais plāns paredz atjaunot visus darījumus un dalībnieku pozīcijas darbības pārtraukšanas brīdī, lai CVD dalībnieki varētu turpināt droši darboties un pabeigt norēķinus plānotajā datumā, tostarp nodrošinot, ka kritiskās IT sistēmas var ātri atjaunot darbības no to pārtraukšanas brīža. Tajā paredz otras apstrādes vietas izveidi ar pietiekamiem resursiem, spējām un funkcionalitāti un atbilstīgi organizētiem cilvēkresursiem.
5. CVD plāno un īsteno pastāvošo mehānismu testa programmu, kā noteikts 1.–4. punktā.
6. CVD identificē, uzrauga un pārvalda riskus, kādus tā darbībai var radīt CVD pārvaldīto vērtspapīru norēķinu sistēmu galvenie dalībnieki, kā arī pakalpojumu un komunālo pakalpojumu sniedzēji un citi CVD vai citas tirgus infrastruktūras. Tas pēc pieprasījuma sniedz kompetentajām un attiecīgajām iestādēm informāciju par visiem šādiem identificētiem riskiem.

Tas arī nekavējoties informē kompetento iestādi un attiecīgās iestādes par visiem darbības incidentiem, ko izraisa šādi riski.

7. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai noteiktu 1. un 6. punktā minētos operacionālos riskus un metodes šādu risku testēšanai, risināšanai un iespējamai mazināšanai, tostarp 3. un 4. punktā minētās darbības nepārtrauktības nodrošināšanas politikas un negadījumu seku novēršanas plānu, kā arī to novērtēšanas metodes.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

*46. pants***Ieguldījumu politika**

1. CVD tur savus finanšu aktīvus centrālajās bankās, kredītiestādēs, kam izsniegta atļauja, vai CVD, kam izsniegta atļauja.
2. CVD, ja nepieciešams, var nekavējoties piekļūt saviem aktīviem.
3. CVD iegulda savus finanšu resursus vienīgi naudā vai augsti likvīdos finanšu instrumentos ar minimālu tirgus risku un kredītrisku. Minētie ieguldījumi ir ātri likvidējami ar minimālu iespējamo negatīvo ietekmi uz cenu.

4. CVD kapitālu, tostarp nesadalīto peļņu un rezerves, kas nav ieguldīti saskaņā ar 3. punktu, neņem vērā 47. panta 1. punkta nolūkos.

5. CVD nodrošina, ka tā kopējie riska darījumi ar jebkuru atsevišķu kredītiestādi, kas ir saņēmusi atļauju, vai CVD, kas ir saņēmis atļauju, kurā tas tur savus finanšu aktīvus, paliek pieņemamu koncentrācijas limitu ietvaros.

6. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI un ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, precizējot finanšu instrumentus, ko var uzskatīt par augsti likvīdiem ar minimālu tirgus risku un kredītrisku, kā minēts 3. punktā, atbilstīgu laikposmu piekļuvei aktīviem, kas minēti 2. punktā, un koncentrācijas limitus, kā minēts 5. punktā. Šādu regulatīvo tehnisko standartu projektu attiecīgā gadījumā saskaņo ar regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kas pieņemti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 47. panta 8. punktu.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

47. pants

Kapitāla prasības

1. CVD kapitālam kopā ar nesadalīto peļņu un rezervēm jābūt samērīgam ar CVD darbības radītajiem riskiem. Apjomam pastāvīgi jābūt pietiekamam, lai:

- a) nodrošinātu, ka CVD ir pienācīgi aizsargāts pret operacionālo risku, juridisko risku, glabāšanas risku, ieguldījumu risku un uzņēmējdarbības risku, lai CVD varētu turpināt sniegt pakalpojumus saskaņā ar darbības turpināšanas principu;
- b) nodrošinātu organizētu CVD darbības pārtraukšanu vai pārstrukturēšanu atbilstīgā vismaz sešu mēnešu ilgā laikposmā dažādos spriedzes scenārijos.

2. CVD uztur plānu šādām situācijām:

- a) papildu kapitāla piesaisti, ja tā pašu kapitāls un rezerves tuvojas vai kļūst mazāks par 1. punktā noteiktajām prasībām;
- b) darbības un pakalpojumu sakārtotas likvidēšanas vai reorganizēšanas nodrošināšanai, ja CVD nespēj piesaistīt jaunu kapitālu.

Plānu apstiprina vadības struktūra vai vadības struktūras attiecīga komiteja, un tas tiek regulāri atjaunināts. Katru plāna atjauninājumu paziņo kompetentajai iestādei. Kompetentā iestāde var pieprasīt, lai CVD veiktu papildu pasākumus vai izstrādātu jebkādu alternatīvu noteikumu, ja kompetentā iestāde uzskata, ka CVD plāns ir nepietiekams.

3. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI un ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, precizējot prasības attiecībā uz 1. punktā minēto CVD kapitālu, nesadalīto peļņu un rezervēm.

EBI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

5. iedaļa

Prasības CVD saiknēm

48. pants

CVD saiknes

1. Pirms CVD saiknes izveidošanas un pastāvīgi pēc CVD saiknes izveidošanas visi attiecīgie CVD identificē, novērtē, uzrauga un pārvalda visus iespējamus savus un savu dalībnieku riska avotus, ko rada CVD saikne, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai tos mazinātu.

2. CVD, kas plāno izveidot saiknes, iesniedz pieprasījuma iesniedzēja CVD kompetentajām iestādēm pieteikumu atļaujas saņemšanai, kā noteikts 19. panta 1. punkta e) apakšpunktā, vai paziņo pieprasījuma iesniedzēja CVD kompetentajām un attiecīgajām iestādēm, kā noteikts 19. panta 5. punktā.

3. Saikne nodrošina atbilstīgu aizsardzību ar saikni saistītajiem CVD un to dalībniekiem, jo īpaši attiecībā uz iespējamajiem CVD ņemtajiem kredītiem un koncentrācijas un likviditātes riskiem vienošanās par saikni rezultātā.

Saiknes pamatā ir atbilstīga līgumiska vienošanās, kurā noteiktas ar saikni saistīto CVD un vajadzības gadījumā arī CVD dalībnieku attiecīgās tiesības un pienākumi. Līgumos ar pārrobežu jurisdikciju ietekmi tiek nodrošināta nepārprotama norāde uz jurisdikciju, kas izvēlēta katra saiknes darbības aspekta reglamentēšanai.

4. Pagaidu vērtspapīru pārveduma gadījumā starp saistītiem CVD ir aizliegta vērtspapīru pārvešana atpakaļ, pirms ir panākts pirmā pārveduma galīgums.

5. CVD, kas izmanto netiešu saikni vai starpnieku, lai uzturētu CVD saikni ar citu CVD, mēra, uzrauga un pārvalda papildu riskus, kas rodas no minētās netiešās saiknes vai starpnieka izmantošanas, un veic nepieciešamos pasākumus, lai tos mazinātu.

6. Ar saikni saistītiem CVD ir stabilas saskaņošanas procedūras, lai nodrošinātu, ka to attiecīgie grāmatojumi ir pareizi.

7. Saiknes starp CVD ļauj veikt norēķinu par darījumiem, izmantojot principu "piegāde pret maksājumu", starp CVD dalībniekiem, kas saistīti ar saikni, ja vien šāda iespēja ir praktiska un iespējama. Detalizētus iemeslus jebkurai CVD saiknei, kas neļauj piemērot principu "piegāde pret maksājumu", paziņo attiecīgajām un kompetentajām iestādēm.

8. Sadarbspējīgas vērtspapīru norēķinu sistēmas un CVD, kuri izmanto kopēju norēķinu infrastruktūru, nosaka, ka šādi brīži ir identiski:

a) laiks, kurā pārveduma rīkojumi tiek ievadīti sistēmā;

b) pārveduma rīkojuma neatsaucamība.

Vērtspapīru norēķinu sistēmas un CVD, kas minēti šā punkta pirmajā daļā, izmanto līdzvērtīgus noteikumus par vērtspapīru un naudas pārvedumu galīguma brīdi.

9. Līdz 2019. gada 18. septembrim visas sadarbības saiknes starp CVD, kas darbojas dalībvalstīs, attiecīgā gadījumā kļūst par norēķinu saskaņā ar principu "piegāde pret maksājumu" atbalsta saiknēm.

10. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai precizētu 3. punktā minētos nosacījumus, saskaņā ar kuriem katra veida vienošanās par saikni nodrošina ar saikni saistītu CVD un to dalībnieku atbilstīgu aizsardzību (jo īpaši, ja CVD plāno piedalīties cita CVD uzturētā vērtspapīru norēķinu sistēmā), 5. punktā minēto to papildu risku uzraudzību un pārvaldību, kuri rodas no starpnieku izmantošanas, 6. punktā minētās saskaņošanas metodes, gadījumus, kuros norēķini saskaņā ar principu "piegāde pret maksājumu", izmantojot CVD saiknes, ir praktiski un iespējami, kā noteikts 7. punktā, un to novērtēšanas metodes.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

III NODAĻA

Pieklūve CVD

1. iedaļa

Emitentu pieklūve CVD

49. pants

Brīvība emitēt vērtspapīrus tādā CVD, kuram ir izsniegta atļauja darboties Savienībā

1. Emitentam ir tiesības nokārtot, lai tā vērtspapīrus, kurus atļauts tirgot regulētos tirgos vai daudzpusējās tirdzniecības sistēmās vai kurus tirgo tirdzniecības vietās, iegrāmatotu jebkurā CVD, kas veic uzņēmējdarbību jebkurā dalībvalstī, ar noteikumu, ka minētais CVD atbilst 23. pantā minētajiem nosacījumiem.

Neskarot šā punkta pirmajā daļā minētās emitenta tiesības, turpina piemērot dalībvalsts sabiedrību tiesību aktus vai līdzīgus tiesību aktus, saskaņā ar kuriem ir izveidoti vērtspapīri.

Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izveidots saraksts ar šā punkta otrajā daļā minēto tiesību aktu galvenajām normām. Kompetentās iestādes minēto sarakstu nosūta EVTI līdz 2014. gada 18. decembrim. EVTI šo sarakstu publicē līdz 2015. gada 18. janvārim.

CVD no emitentiem var iekasēt atbilstošu komerciālu maksu par savu pakalpojumu sniegšanu saskaņā ar principu "izmaksas plus uzcelojums", ja vien abas darījumā iesaistītās puses nevienojas citādi.

2. Kad emitents iesniedz pieprasījumu iegrāmatot tā vērtspapīrus kādā CVD, minētais CVD nekavējoties izskata šādu pieprasījumu nediskriminējošā veidā un sniedz atbildi pieprasījuma iesniedzējam emitentam trīs mēnešu laikā.

3. CVD var atteikties sniegt pakalpojumus emitentam. Šādu atteikumu pamato tikai ar visaptverošu risku novērtējumu vai tad, ja minētais CVD nesniedz pielikuma A iedaļas 1. punktā minētos pakalpojumus attiecībā uz vērtspapīriem, kas izveidoti saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrību tiesību aktiem vai līdzīgiem tiesību aktiem.

4. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK ⁽¹⁾ un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK ⁽²⁾, ja CVD atsakās sniegt pakalpojumus emitentam, tas sniedz pieprasījuma iesniedzējam emitentam pilnu rakstisku pamatojumu atteikumam.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/60/EK (2005. gada 26. oktobris) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (OV L 309, 25.11.2005., 15. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas Direktīva 2006/70/EK (2006. gada 1. augusts), ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2005/60/EK attiecībā uz politiski ietekmējamās personas definīciju un tehniskajiem kritērijiem vienkāršotām klienta uzticamības pārbaudes procedūrām un atbrīvojumam sakarā ar finanšu darbību, kuru veic reti vai ļoti ierobežotos apjomos (OV L 214, 4.8.2006., 29. lpp.).

Atteikuma gadījumā pieprasījuma iesniedzējam emitentam ir tiesības iesniegt sūdzību tā CVD kompetentajai iestādei, kurš atteicies sniegt pakalpojumus.

CVD kompetentā iestāde pienācīgi izskata sūdzību, izvērtējot CVD norādītos atteikuma iemeslus, un sniedz emitentam pamatotu atbildi.

CVD kompetentā iestāde apspriežas ar pieprasījuma iesniedzēja emitenta uzņēmējdarbības veikšanas vietas kompetento iestādi par savu sūdzības izvērtējumu. Ja pieprasījuma iesniedzēja emitenta uzņēmējdarbības veikšanas vietas kompetentā iestāde nepiekrīt šādam izvērtējumam, tad jebkura no šīm abām kompetentajām iestādēm var nosūtīt jautājumu EVTI, kas var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantam.

Ja CVD atteikums sniegt pakalpojumus emitentam uzskatāms par nepamatotu, atbildīgā kompetentā iestāde izdod rīkojumu, kurā pieprasa, lai CVD sniedz pakalpojumus pieprasījuma iesniedzējam emitentam.

5. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai noteiktu riskus, kas CVD jāņem vērā, veicot visaptverošu riska novērtējumu, un kompetento iestādi, kas izvērtē atteikuma iemeslus saskaņā ar 3. un 4. punktu, un 4. punktā minētās procedūras elementus.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

6. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā norāda standarta veidlapas un veidnes 4. punktā minētajai procedūrai.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

2. iedaļa

CVD savstarpējā piekļuve

50. pants

Standarta saiknes piekļuve

CVD ir tiesības kļūt par cita CVD dalībnieku un izveidot standarta saikni ar minēto CVD saskaņā ar 33. pantu un ievērojot 19. panta 5. punktā noteikto prasību iepriekš paziņot par CVD saikni.

51. pants

Pielāgotas saiknes piekļuve

1. Ja CVD lūdz citam CVD izveidot speciālu saiti darbības, lai varētu piekļūt šim CVD, pieprasījuma saņēmējs CVD noraida šādu pieprasījumu, tikai pamatojoties uz riska apsvērumiem. Tas nenoraida pieprasījumu, pamatojoties uz tirgus daļas zaudēšanu.

2. Pieprasījuma saņēmējs CVD var iekasēt no pieprasījuma iesniedzēja CVD atbilstošu komerciālu maksu saskaņā ar principu "izmaksas plus uzcenojums" par pielāgotas saiknes piekļuves izveidi, ja vien abas daļās iesaistītās puses nevienojas citādi.

52. pants

Procedūra CVD saiknēm

1. Kad CVD iesniedz citam CVD pieprasījumu par piekļuvi saskaņā ar 50. pantu un 51. pantu, pieprasījuma saņēmējs CVD nekavējoties izskata šādu pieprasījumu un sniedz atbildi pieprasījuma iesniedzējam CVD trīs mēnešu laikā.

2. CVD liedz piekļuvi pieprasījuma iesniedzējam CVD tikai tad, ja šāda piekļuve apdraudētu finanšu tirgu raitu un sakārtotu darbību vai radītu sistēmisku risku. Atteikumu balsta tikai uz visaptverošu riska novērtējumu.

Ja CVD noraida pieprasījumu, tas sniedz pieprasījuma iesniedzējam CVD pamatotu atteikuma iemeslu.

Atteikuma gadījumā pieprasījuma iesniedzējam CVD ir tiesības iesniegt sūdzību tā CVD kompetentajai iestādei, kurš noraidījis pieprasījumu.

Pieprasījuma saņēmēja CVD kompetentā iestāde pienācīgi izskata sūdzību, izvērtējot atteikuma iemeslus, un sniedz pieprasījuma iesniedzējam CVD pamatotu atbildi.

Pieprasījuma saņēmēja CVD kompetentā iestāde apspriežas ar pieprasījuma iesniedzēja CVD kompetento iestādi un pieprasījuma iesniedzēja CVD attiecīgo iestādi, kas minēta 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā, par tā sūdzības izvērtējumu. Ja kāda no pieprasījuma iesniedzēja CVD iestādēm nepiekrīt sniegtajam izvērtējumam, tad jebkura no šīm iestādēm var jautājumu nosūtīt EVTI, kas var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantam.

Ja CVD atteikums piešķirt piekļuvi pieprasījuma iesniedzējam CVD uzskatāms par nepamatotu, pieprasījuma saņēmēja CVD kompetentā iestāde izdod rīkojumu, kurā pieprasa, lai CVD piešķir piekļuvi pieprasījuma iesniedzējam CVD.

3. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai noteiktu riskus, kas CVD jāņem vērā, veicot visaptverošu riska novērtējumu, un kompetentajām iestādēm, kad tās izvērtē atteikuma iemeslus saskaņā ar 2. punktu, un 2. punktā minētās procedūras elementus.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

4. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka standarta veidlapas un veidnes 1. un 2. punktā minētajām procedūrām.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

3. iedaļa

CVD un citas tirgus infrastruktūras savstarpējā piekļuve

53. pants

CVD un citas tirgus infrastruktūras savstarpējā piekļuve

1. Centrālais darījumu partneris un tirdzniecības vieta pēc CVD pieprasījuma nediskriminējoši un pārredzami sniedz darījumu datus CVD, un tie no pieprasījuma iesniedzēja CVD var iekasēt atbilstošu komerciālu maksu par šādiem darījumu datiem, pamatojoties uz principu "izmaksas plus uzcenojums", ja vien abi darījuma partneri nav vienojušies citādi.

CVD nediskriminējoši un pārredzami nodrošina centrālajam darījumu partnerim un tirdzniecības vietai piekļuvi savām vērtspāpīru norēķinu sistēmām, un tas var iekasēt atbilstošu komerciālu maksu par šādu piekļuvi, pamatojoties uz principu "izmaksas plus uzcenojums", ja vien abi darījuma partneri nav vienojušies citādi.

2. Kad viens darījuma partneris iesniedz otram partnerim pieprasījumu par piekļuvi saskaņā ar 1. punktu, šāds pieprasījums tiek nekavējoties izskatīts, un pieprasījuma iesniedzējam atbilde tiek sniegta trīs mēnešu laikā.

3. Pieprasījuma saņēmējs atsaka piekļuvi tikai tad, ja šāda piekļuve ietekmētu finanšu tirgu raitu un sakārtotu darbību vai radītu sistēmisku risku. Tas noraida pieprasījumu, pamatojoties uz tirgus daļas zaudēšanu.

Partneris, kas atsaka piekļuvi, sniedz pieprasījuma iesniedzējam pilnīgu rakstisku pamatojumu atteikumam, pamatojoties uz visaptverošu riska novērtējumu. Atteikuma gadījumā pieprasījuma iesniedzējam ir tiesības iesniegt sūdzību tā partnera kompetentajai iestādei, kurš atteicis piekļuvi.

Pieprasījuma saņēmēja partnera kompetentā iestāde un 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā attiecīgā iestāde pienācīgi izskata sūdzību, izvērtējot atteikuma iemeslus, un sniedz pieprasījuma iesniedzējam partnerim pamatotu atbildi.

Pieprasījuma saņēmēja partnera kompetentā iestāde apspriežas ar pieprasījuma iesniedzēja partnera kompetento iestādi un 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto attiecīgo iestādi par savu sūdzības izvērtējumu. Ja kāda no pieprasījuma iesniedzēja iestādēm nepiekrīt sniegtajam izvērtējumam, tad jebkura no tām var jautājumu nosūtīt EVTI, kas var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantam.

Ja partnera atteikums piešķirt piekļuvi uzskatāms par nepamatotu, atbildīgā kompetentā iestāde izdod rīkojumu, kurā pieprasa, lai šis partneris piešķir piekļuvi saviem pakalpojumiem trīs mēnešu laikā.

4. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai noteiktu riskus, kas CVD jāņem vērā, veicot visaptverošu riska novērtējumu, un kompetentajām iestādēm, kad tās izvērtē atteikuma iemeslus saskaņā ar 3. punktu, un 3. punktā minētās procedūras elementus.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

5. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka standarta veidlapas un veidnes 2. un 3. punktā minētajai procedūrai.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

IV SADAĻA

BANKU TIPĀ PAPILDPAKALPOJUMU SNIEGŠANA CVD DALĪBNIEKIEM

54. pants

Atļauja sniegt banku tipa papildpakalpojumus un šo pakalpojumu sniedzēju norīkošana

1. CVD pats nesniedz banku tipa papildpakalpojumus, kas norādīti pielikuma C iedaļā, ja vien tas nav saņēmis papildu atļauju sniegt šādus pakalpojumus saskaņā ar šo pantu.

2. Ja CVD plāno veikt naudas posma norēķinus attiecībā uz visu savu vērtspapīru norēķinu sistēmu vai tās daļu saskaņā ar 40. panta 2. punktu vai vēlas citādā veidā sniegt banku tipa papildpakalpojumus, kas minēti 1. punktā, tam jāsaņem atļauja:

a) pašam piedāvāt šādus pakalpojumus saskaņā ar nosacījumiem, kas norādīti šajā pantā; vai

b) šim nolūkam norīkot vienu vai vairākas kredītiestādes, kas saņēmušas atļauju saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 8. pantu;

3. Ja CVD vēlas sniegt banku tipa papildpakalpojumus, izmantojot to pašu juridisko personu, kas ir juridiskā persona, kura uztur vērtspapīru norēķinu sistēmu, 2. punktā minētā atļauja tiek piešķirta tikai gadījumos, kad ir ievēroti šādi nosacījumi:

a) CVD ir saņēmis atļauju darboties kā kredītiestāde, kā noteikts Direktīvas 2013/36/ES 8. pantā;

b) CVD atbilst prudenciālajām prasībām, kas noteiktas 59. panta 1., 3. un 4. punktā, un uzraudzības prasībām, kas noteiktas 60. pantā;

c) šīs daļas a) apakšpunktā minēto atļauju izmanto tikai pielikuma C iedaļā minēto banku tipa papildpakalpojumu sniegšanai, un to neizmanto nekādu citu darbību veikšanai;

d) CVD tiek piemērota papildu kapitāla prasība, kas atspoguļo riskus, tostarp kredītrisku un likviditātes risku, kas rodas no dienas kredīta sniegšanas cita starpā vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībniekiem vai citiem CVD pakalpojumu lietotājiem;

e) CVD vismaz reizi mēnesī ziņo kompetentajai iestādei un reizi gadā kā daļu no saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 astoto daļu publiski sniegtā pārskata par dienas likviditātes riska apmēru un pārvaldību saskaņā ar šīs regulas 59. panta 4. punkta j) apakšpunktu;

f) CVD ir iesniedzis kompetentajai iestādei atbilstīgu sanācijas plānu, lai nodrošinātu savu svarīgo darbību nepārtrauktību, tostarp situācijās, kad likviditātes risks vai kredītrisks rodas banku tipa papildpakalpojumu sniegšanas rezultātā.

Ja šajā regulā, Regulā (ES) Nr. 575/2013 un Direktīvā 2013/36/ES paredzēti pretrunīgi noteikumi, pirmās daļas a) apakšpunktā minētais CVD ievēro stingrākās prasības attiecībā uz prudenciālo uzraudzību. Šīs regulas 47. un 59. pantā minētajos regulatīvajos tehniskajos standartos precizē pretrunīgu noteikumu gadījumus.

4. Ja CVD vēlas nozīmēt kredītiestādi, kas sniegs banku tipa papildpakalpojumus, izmantojot nodalītu juridisko personu, kas var veidot vai neveidot daļu no uzņēmumu grupas, kuru galu galā kontrolē tas pats mātesuzņēmums, 2. punktā minētā atļauja tiek piešķirta tikai gadījumos, kad ir ievēroti šādi nosacījumi:

- a) atsevišķā juridiskā persona ir saņēmusi atļauju darboties kā kredītiestāde, kā noteikts Direktīvas 2013/36/ES 8. pantā;
- b) atsevišķā juridiskā persona atbilst prudenciālajām prasībām, kā noteikts 59. panta 1., 3. un 4. punktā, un 60. pantā noteiktajām uzraudzības prasībām;
- c) atsevišķā juridiskā persona pati neveic nevienu no pielikuma A iedaļā minētajiem pamatpakalpojumiem;
- d) šā punkta a) apakšpunktā minēto atļauju izmanto tikai pielikuma C iedaļā minēto banku tipa papildpakalpojumu sniegšanai, un to neizmanto nekādu citu darbību veikšanai;
- e) atsevišķajai juridiskajai personai tiek piemērota papildu kapitāla prasība, kas atspoguļo riskus, tostarp kredītrisku un likviditātes risku, kas rodas no dienas kredīta sniegšanas cita starpā dalībniekiem vērtspapīru norēķinu sistēmā vai citiem CVD pakalpojumu lietotājiem;
- f) atsevišķā juridiskā persona vismaz reizi mēnesī ziņo kompetentajai iestādei un reizi gadā kā daļu no saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 astoto daļu prasītā publiski sniegtā pārskata par dienas likviditātes riska apmēru un pārvaldību saskaņā ar šīs regulas 59. panta 4. punkta j) apakšpunktu; un
- g) atsevišķā juridiskā persona kompetentajai iestādei ir iesniegusi atbilstīgu sanācības plānu, lai nodrošinātu savu svarīgo darbību nepārtrauktību, tostarp situācijās, kad likviditātes risks vai kredītrisks rodas kā rezultāts banku tipa papildpakalpojumu sniegšanai no atsevišķas juridiskas personas.

5. Šā panta 4. punktu nepiemēro 2. punkta b) apakšpunktā minētajām kredītiestādēm, kas piedāvā veikt naudas maksājumu norēķinus attiecībā uz daļu no CVD vērtspapīru norēķinu sistēmas, ja šādu caur minētajās kredītiestādēs atvērtiem kontiem veiktu naudas norēķinu kopējā vērtība, kas aprēķināta par viena gada periodu, ir mazāka nekā viens procents no kopējās vērtības visiem vērtspapīru darījumiem pret naudu, par ko veikti norēķini CVD uzskaitē, un nepārsniedz maksimums EUR 2,5 miljardus gadā.

Kompetentā iestāde vismaz reizi gadā pārbauda, vai tiek ievērota šā punkta pirmajā daļā minētā robežvērtība, un ziņo par saviem secinājumiem EVTI. Ja kompetentā iestāde atzīst, ka robežvērtība ir pārsniegta, tā pieprasa, lai attiecīgais CVD pieprasītu atļauju saskaņā ar 4. punktu. Attiecīgais CVD iesniedz pieteikumu atļaujas saņemšanai sešu mēnešu laikā.

6. Kompetentā iestāde var pieprasīt CVD norīkot vairāk nekā vienu kredītiestādi vai norīkot papildus kredītiestādi, kas arī sniegtu tādus pašus pakalpojumus kā pats CVD saskaņā ar šā panta 2. punkta a) apakšpunktu, ja kompetentā iestāde uzskata, ka vienas kredītiestādes pakļāvums risku koncentrācijai saskaņā ar šīs regulas 59. panta 3. un 4. punktu nav pietiekami mazināts. Norīkotās kredītiestādes uzskata par norēķinu iestādēm.

7. CVD, kas saņēmis atļauju sniegt jebkādu banku tipa papildpakalpojumus, un kredītiestāde, kas norīkota saskaņā ar 2. punkta b) apakšpunktu, vienmēr ievēro atļaujas piešķiršanas nosacījumus saskaņā ar šo regulu, un tie nekavējoties ziņo kompetentajām iestādēm par būtiskām izmaiņām, kas ietekmē atļaujas piešķiršanas nosacījumus.

8. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai noteiktu papildu, uz risku balstītu kapitāla prasību, kas minēta 3. punkta d) apakšpunktā un 4. punkta e) apakšpunktā.

EI minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu iesniedz Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

55. pants

Atļaujas sniegt banku tipa papildpakalpojumus piešķiršanas un atteikuma procedūra

1. CVD savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei iesniedz pieteikumu, lai saņemtu atļauju norīkot kredītiestādi vai sniegt banku tipa papildpakalpojumus, kā noteikts 54. pantā.

2. Pieteikumā ietver visu nepieciešamo informāciju, lai kompetentā iestāde varētu pārliecināties, ka CVD un – attiecīgā gadījumā – norīkotā kredītiestāde uz atļaujas piešķiršanas brīdi ir veikuši visus nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu savus pienākumus, kas izklāstīti šajā regulā. Pieteikumā ietver darbības programmu, kurā norāda plānotos banku tipa papildpakalpojumus, strukturālo organizāciju CVD attiecībā ar norīkotajām kredītiestādēm un attiecīgā gadījumā arī to, kā šis CVD vai – attiecīgā gadījumā – norīkotā kredītiestāde plāno izpildīt 59. panta 1., 3. un 4. punktā noteiktās prudenciālās prasības un citus 54. pantā paredzētos nosacījumus.

3. Kompetentā iestāde piemēro 17. panta 3. un 8. punktā noteikto procedūru.

4. No brīža, kad pieteikumu uzskata par pabeigtu, kompetentā iestāde pārsūta visu pieteikumā ietverto informāciju šādām iestādēm:

a) attiecīgajām iestādēm;

b) kompetentajai iestādei, kas minēta Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 40. apakšpunktā;

c) kompetentajām iestādēm dalībvalstīs kurās CVD ir izveidojis sadarbības saiknes ar citu valstu CVD, izņemot gadījumus, kad CVD ir izveidojis sadarbības saiknes, kas minētas 19. panta 5. punktā;

d) tās uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā CVD darbība ir kļuvusi par darbību, kam ir būtiska nozīme vērtspapīru tirgu darbībā un ieguldītāju aizsardzībā 24. panta 4. punkta nozīmē;

e) kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par to CVD dalībnieku uzraudzību, kuri veic uzņēmējdarbību trīs dalībvalstīs ar lielāko CVD vērtspapīru norēķinu sistēmā veikto kopējo norēķinu vērtību viena gada laikā;

f) EVTI; un

g) EBI.

5. Šā panta 4. punkta a) līdz e) apakšpunktā minētās iestādes 30 dienu laikā pēc 4. punktā minētās informācijas saņemšanas sniedz pamatotu atzinumu par atļaujas piešķiršanu. Ja iestāde nesniedz atzinumu minētajā termiņā, tiek uzskatīts, ka atzinums ir labvēlīgs.

Ja vismaz viena no 4. punkta a) līdz e) apakšpunktā minētajām iestādēm sniedz negatīvu pamatotu atzinumu, tad kompetentā iestāde, kas vēlas piešķirt atļauju, 30 dienu laikā sniedz 4. punkta a) līdz e) apakšpunktā minētajām iestādēm pamatotu lēmumu attiecībā uz negatīvo atzinumu.

Ja 30 dienu laikā pēc minētā lēmuma sniegšanas kāda no 4. punkta a) līdz e) apakšpunktā minētajām iestādēm sniedz negatīvu atzinumu, bet kompetentā iestāde joprojām vēlas piešķirt atļauju, tad jebkura no iestādēm, kas sniegusi negatīvu atzinumu, var nosūtīt lietu EVTI palīdzības sniegšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 31. panta c) punktu.

Ja 30 dienu laikā pēc lietas nosūtīšanas EVTI jautājums nav nokārtots, tad kompetentā iestāde, kas vēlas piešķirt atļauju, pieņem galīgo lēmumu un rakstiski sniedz sīkāku paskaidrojumu par savu lēmumu 4. punkta a) līdz e) apakšpunktā minētajām iestādēm.

Ja kompetentās iestādes vēlas atteikt atļaujas izsniegšanu, lietu nenosūta EVTI.

Negatīvā atzinumā rakstiski sniedz pilnīgu un sīku izklāstu par iemesliem, kādēļ nav izpildītas šajā regulā vai citos Savienības tiesību aktos noteiktās prasības.

6. Ja EVTI uzskata, ka 1. punktā minētā kompetentā iestāde ir piešķirusi atļauju, kas var neatbilst Savienības tiesību aktiem, tā rīkojas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 17. pantu.

7. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm un EBI izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai precizētu informāciju, ko CVD sniedz kompetentajai iestādei nolūkā iegūt attiecīgās atļaujas sniegt norēķinus papildinošus banku pakalpojumus.

EVTI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

8. EVTI ciešā sadarbībā ar ECBS dalībniecēm un EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka standarta veidlapas, veidnes un procedūras, saskaņā ar kurām pirms atļaujas piešķiršanas notiek apspriešanās ar 4. punktā minētajām iestādēm.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

56. pants

Banku tipa papildpakalpojumu klāsta paplašināšana

1. Ja CVD plāno paplašināt klāstu ar banku tipa papildpakalpojumiem, kuru sniegšanai tas norīko kredītiestādi vai kurus tas sniedz pats saskaņā ar 54. pantu, tas iesniedz savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei pieteikumu par pakalpojumu klāsta paplašināšanu.

2. Uz pieteikumu par pakalpojumu klāsta paplašināšanu attiecas 55. pantā noteiktā procedūra.

57. pants

Atļaujas anulēšana

1. Neskarot nekādas korektīvas darbības vai pasākumus saskaņā ar V sadaļu, CVD savas piederības dalībvalsts kompetentā iestāde anulē 54. pantā minētās atļaujas jebkurā no šādiem gadījumiem:

- a) CVD nav izmantojis atļauju 12 mēnešus, skaidri atsakās no atļaujas vai norīkotā kredītiestāde nav sniegusi pakalpojumus vai veikusi darbību pēdējos sešus mēnešus;
- b) CVD ir saņēmis atļauju, sniedzot nepatiesas ziņas, vai ar citiem nelikumīgiem līdzekļiem;
- c) CVD vai norīkotā kredītiestāde vairs neatbilst nosacījumiem, saskaņā ar kuriem atļauja tika piešķirta, un noteiktajā laikā nav veikuši kompetentās iestādes norādītās korektīvās darbības;
- d) CVD vai norīkotā kredītiestāde ir smagi un sistemātiski pārkāpuši šajā regulā noteiktās prasības.

2. Tiklīdz kompetentā iestāde uzzina par kādu no 1. punktā minētajiem apstākļiem, tā nekavējoties apspriežas ar 55. panta 4. punktā minētajām iestādēm par nepieciešamību anulēt atļauju.

3. EVTI, jebkura 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā norādītā attiecīgā iestāde un jebkura 60. panta 1. punktā minētā iestāde vai attiecīgi 55. panta 4. punktā minētās iestādes var jebkurā laikā pieprasīt, lai CVD savas piederības dalībvalsts kompetentā iestāde pārbauda, vai CVD un – attiecīgā gadījumā – norīkotā kredītiestāde joprojām atbilst nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tika piešķirta atļauja.

4. Kompetentā iestāde var atļauju anulēt tikai attiecībā uz konkrētu pakalpojumu, darbību vai finanšu instrumentu.

5. CVD un norīkotā kredītiestāde izveido, īsteno un uztur piemērotu procedūru, kas nodrošina laicīgus un atbilstīgus norēķinus un klientu un dalībnieku aktīvu pārvedumu citai norēķinu iestādei 1. punktā minētajā atļaujas anulēšanas gadījumā.

58. pants

CVD reģistrs

1. Kompetento iestāžu lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar 54., 56. un 57. pantu, paziņo EVTI.

2. Reģistrā, kas EVTI ir jādara pieejams savā tīmekļa vietnē saskaņā ar 21. panta 3. punktu, EVTI norāda šādu informāciju:

- a) katra CVD nosaukums, uz kuru attiecas lēmums saskaņā ar 54., 56. un 57. pantu;
- b) katras norīkotās kredītiestādes nosaukums;
- c) to banku tipa papildpakalpojumu saraksts, kurus norīkotajai kredītiestādei vai CVD, kas saņēmis atļauju saskaņā ar 54. pantu, atļauts sniegt CVD dalībniekiem.

3. Kompetentās iestādes līdz 2014. gada 16. decembrim informē EVTI par vienībām, kuras sniedz banku tipa papildpakalpojumus atbilstīgi valsts tiesību aktu prasībām.

59. pants

Prudenciālās prasības, ko piemēro kredītiestādēm vai CVD, kas saņēmis atļauju sniegt banku tipa papildpakalpojumus

1. Kredītiestāde, kura norīkota saskaņā ar 54. panta 2. punkta b) apakšpunktu, vai CVD, kurš saņēmis atļauju saskaņā ar 54. panta 2. punkta a) apakšpunktu sniegt banku tipa papildpakalpojumus, sniedz tikai pielikuma C iedaļā norādītos pakalpojumus, uz kuriem attiecas atļauja.

2. Kredītiestāde, kura norīkota saskaņā ar 54. panta 2. punkta b) apakšpunktu, vai CVD, kurš saņēmis atļauju saskaņā ar 54. panta 2. punkta a) apakšpunktu sniegt banku tipa papildpakalpojumus, ievēro pašreizējos vai turpmāk kredītiestādēm piemērojamos tiesību aktus.

3. Kredītiestāde, kura norīkota saskaņā ar 54. panta 2. punkta b) apakšpunktu, vai CVD, kurš saņēmis atļauju saskaņā ar 54. panta 2. punkta a) apakšpunktu sniegt banku tipa papildpakalpojumus, ievēro šādas īpašās prudenciālās prasības attiecībā uz kredītriskiem, kas saistīti ar minētajiem pakalpojumiem, saistībā ar katru vērtspapīru norēķinu sistēmu:

- a) tā/tas izveido stabilu sistēmu attiecīgo kredītrisku pārvaldībai;
- b) tā/tas nosaka šāda kredītriska avotus, bieži un regulāri mēra un uzrauga attiecīgos kredītriska darījumus un izmanto atbilstīgus riska pārvaldības instrumentus minēto risku kontrolēšanai;
- c) tā/tas pilnībā sedz attiecīgos kredītriska darījumus ar atsevišķiem dalībniekiem aizņēmējiem, izmantojot nodrošinājumu un citus līdzvērtīgus finanšu resursus;
- d) ja nodrošinājums tiek izmantots, lai pārvaldītu attiecīgo kredītrisku, tā/tas pieņem augsti likvidu nodrošinājumu ar minimālu kredītrisku un tirgus risku; tā/tas var izmantot cita veida nodrošinājumu īpašās situācijās, ja ir piemērots attiecīgs diskonts;
- e) tā/tas nosaka un piemēro atbilstoši konservatīvus diskontus un koncentrācijas limitus tāda nodrošinājuma vērtībām, kas izveidots, lai segtu c) apakšpunktā minētos kredītriska darījumus, ņemot vērā mērķi nodrošināt, lai minēto nodrošinājumu var likvidēt nekavējoties bez būtiskas negatīvas ietekmes uz cenu;
- f) tā/tas nosaka limitus attiecīgajiem kredītriska darījumiem;
- g) tā/tas veic analīzi un plāno, kā risināt iespējamus atlikušos kredītriska darījumus, pieņem noteikumus un procedūras šādu plānu īstenošanai;
- h) tā/tas sniedz kredītu tikai tādiem dalībniekiem, kuri tajā atvēruši naudas kontus;
- i) tā/tas nodrošina dienas kredīta efektīvas atmaksas procedūras un neveicina uz nakti izsniegtus kredītus, piemērojot sankciju likmes, kas darbojas kā efektīvs preventīvs līdzeklis.

4. Kredītiestāde, kura norīkota saskaņā ar 54. panta 2. punkta b) apakšpunktu, vai CVD, kurš saņēmis atļauju saskaņā ar 54. panta 2. punkta a) apakšpunktu sniegt banku tipa papildpakalpojumus, ievēro šādas īpašās prudenciālās prasības attiecībā uz likviditātes riskiem, kas saistīti ar šiem pakalpojumiem, saistībā ar katru vērtspapīru norēķinu sistēmu:

- a) tai/tam ir stabila sistēma un instrumenti likviditātes risku, tostarp dienas likviditātes risku, mērīšanai, uzraudzīšanai un pārvaldīšanai katrai valūtai tajā vērtspapīru norēķinu sistēmā, kuras norēķinu iestāde tā/tas ir;

- b) tā/tas pastāvīgi un laicīgi mēra un uzrauga, vismaz reizi dienā, savas likviditātes vajadzības un paša turēto likvīdo aktīvu līmeni; to darot, tā/tas nosaka sev pieejamo likvīdo aktīvu vērtību, ņemot vērā attiecīgos diskontus minētajiem aktīviem;
- c) tai/tam ir pietiekami likvidie resursi visās attiecīgajās valūtās, lai savlaicīgi sniegtu norēķinu pakalpojumus dažnedažādos iespējamās spriedzes scenārijos, tostarp, bet neaprobežojoties tikai ar likviditātes risku, ko rada vismaz viena dalībnieka, ar kuriem tai/tam ir lielākie riska darījumi, saistību neizpilde, tostarp tā mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu saistību neizpilde;
- d) tas mazina attiecīgos likviditātes riskus ar atbilstīgiem likvīdiem resursiem katrā valūtā, piemēram, nauda centrālajā emisijas bankā un citās kredīspējīgās finanšu iestādēs, piešķirtās kredītlīnijas vai līdzīgi līgumi un augsti likvīds nodrošinājums vai ieguldījumi, kas ir nekavējoties pieejami un konvertējami naudā ar iepriekš organizētiem augsti uzticamiem finansējuma mehānismiem, pat ekstrēmos, bet iespējamos tirgus apstākļos, un tā/tas identificē, mēra un uzrauga savu likviditātes risku, kuru rada dažādas finanšu iestādes, ko izmanto savu likviditātes risku pārvaldībai;
- e) ja tiek izmantoti iepriekš organizēti finansējuma mehānismi, tā/tas par likviditātes nodrošinājumiem atlasa tikai kredīspējīgas finanšu iestādes; tā/tas nosaka un piemēro atbilstīgus koncentrācijas limitus katram no attiecīgajiem likviditātes nodrošinājumiem, tostarp tās/tā mātesuzņēmumam un meitasuzņēmumiem;
- f) tā/tas nosaka un testē attiecīgo resursu pietiekamību, veicot regulārus un stingrus spriedzes testus;
- g) tā/tas veic analīzi un plāno, kā risināt neparedzētus un potenciāli nesegtus likviditātes deficītus, un pieņem noteikumus un procedūras šādu plānu īstenošanai;
- h) ja tas ir praktiski un iespējami, neskarot centrālās bankas atbilstības noteikumus, tai/tam ir piekļuve centrālās bankas kontiem un citiem centrālās bankas pakalpojumiem, lai uzlabotu savu likviditātes risku pārvaldību, un Savienības kredītiestādes nogulda attiecīgos naudas atlikumus īpašos kontos Savienības centrālajās emisijas bankās;
- i) tai/tam ir iepriekš organizēti un ļoti uzticami mehānismi, lai nodrošinātu, ka tā/tas spēj savlaicīgi realizēt nodrošinājumu, ko tam sniedzis klients, kas nepilda saistības;
- j) tā/tas sniedz regulārus ziņojumus 60. panta 1. punktā minētajām iestādēm un atklāj plašai sabiedrībai to, kā tā/tas mēra, uzrauga un pārvalda likviditātes riskus, tostarp dienas likviditātes riskus.

5. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI un ECBS dalībniecēm izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai precizētu sīkāku informāciju attiecībā uz sistēmām un instrumentiem kredītrisku un likviditātes risku, tostarp dienas kredītrisku un likviditātes risku, kas minēti 3. un 4. punktā, uzraudzībai, mērīšanai, pārvaldībai, ziņošanai un publiskai atklāšanai. Šādu regulatīvo tehnisko standartu projektu attiecīgā gadījumā saskaņo ar regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kas pieņemti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 46. panta 3. punktu.

EBI iesniedz minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

*60. pants***Norikoto kredītiestāžu un CVD, kuriem ir atļauja sniegt banku tipa papildpakalpojumus, uzraudzība**

1. Neskarot šīs regulas 17. un 22. pantu, Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 40. apakšpunktā minētās kompetentās iestādes ir atbildīgas par atļaujas kredītiestādes darbībai izsniegšanu norīkotajām kredītiestādēm un CVD, kas saņēmuši atļauju saskaņā ar šo regulu sniegt banku tipa papildpakalpojumus, un par minēto kredītiestāžu un CVD kā kredītiestāžu uzraudzību atbilstīgi nosacījumiem, kas paredzēti Regulā (ES) Nr. 575/2013 un Direktīvā 2013/36/ES.

Šā punkta pirmajā daļā minētās kompetentās iestādes ir atbildīgas arī par norīkoto kredītiestāžu un pirmajā daļā minēto CVD uzraudzību attiecībā uz to atbilstību šīs regulas 59. pantā minētajām prudenciālajām prasībām.

Šā punkta pirmajā daļā minētās kompetentās iestādes regulāri un vismaz reizi gadā izvērtē, vai norīkotā kredītiestāde vai CVD, kas saņēmis atļauju sniegt banku tipa papildpakalpojumus, ievēro 59. pantu, un informē CVD kompetento iestādi, kura pēc tam informē 55. panta 4. punktā minētās iestādes par tās saskaņā ar šo punktu veiktās uzraudzības rezultātiem, tostarp jebkādam korektīvām darbībām vai naudas sodiem.

2. CVD kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar 1. punktā minētajām kompetentajām iestādēm vismaz reizi gadā pārskata un izvērtē šādas situācijas:

- a) regulas 54. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā – vai visas nepieciešamās vienošanās starp norīkotajām kredītiestādēm un CVD ļauj tām pildīt savus šajā regulā noteiktos pienākumus;
- b) regulas 54. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajos gadījumos – vai pasākumi saistībā ar atļauju sniegt banku tipa papildpakalpojumus ļauj CVD pildīt tā pienākumus, kas izklāstīti šajā regulā.

CVD kompetentā iestāde regulāri un vismaz reizi gadā informē 55. panta 4. punktā minētās iestādes par tās saskaņā ar šo punktu veiktās pārskatīšanas un novērtējuma rezultātiem, tostarp jebkādam korektīvām darbībām vai naudas sodiem.

Ja CVD norīko kredītiestādi, kas saņēmusi atļauju, saskaņā ar 54. pantu, ņemot vērā CVD uzturēto vērtspapīru norēķinu sistēmu dalībnieku aizsardzību, CVD nodrošina, ka kredītiestāde, ko tas norīko, tam piešķir piekļuvi visai saskaņā ar šo regulu nepieciešamajai informācijai, un tas par tās pārkāpumiem ziņo CVD kompetentajai iestādei un šā panta 1. punktā minētajām kompetentajām iestādēm.

3. Lai nodrošinātu kredītiestāžu un CVD, kas saņēmuši atļauju sniegt banku tipa papildpakalpojumus, konsekventu, efektīvu un lietderīgu uzraudzību Savienībā, EBI var ciešā sadarbībā ar EVTI izdot pamatnostādnes, kas paredzētas kompetentajām iestādēm saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu.

V IEDAĻA

SANKCIJAS*61. pants***Administratīvie sodi un citi pasākumi**

1. Neskarot dalībvalstu tiesības paredzēt un piemērot kriminālsodus, dalībvalstis paredz noteikumus par administratīvajiem sodiem un citiem pasākumiem un nodrošina, lai to kompetentās iestādes piemērotu administratīvos sodus un citus pasākumus, kas 63. pantā noteiktajos gadījumos piemērojamas personām, kuras atbildīgas par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Šādas sankcijas un citi pasākumi ir efektīvi, samērīgi un preventīvi.

Dalībvalsts līdz 2016. gada 18. septembrim var nolemt neparedzēt noteikumus par pirmajā daļā minētajiem administratīvajiem sodiem, ja par pirmajā daļā minētajiem pārkāpumiem, valsts tiesībās jau ir paredzēts kriminālsods. Ja dalībvalsts pieņem šādu lēmumu, tā detalizēti informē Komisiju un EVTI par attiecīgajām tās krimināllikumā daļām.

Dalībvalstis līdz 2016. gada 18. septembrim paziņo Komisijai un EVTI pirmajā daļā minētos noteikumus. Dalībvalstis bez liekas kavēšanās informē Komisiju un EVTI par jebkādiem turpmākiem grozījumiem šajos noteikumos.

2. Kompetentās iestādes var piemērot administratīvos sodus un citus pasākumus CVD, norīkotajām kredītiestādēm un, ievērojot valstu tiesību aktos noteiktos nosacījumus jomās, kas nav saskaņotas ar šo regulu, to vadības struktūru locekļiem un jebkurām citām personām, kuras faktiski kontrolē to darbību, kā arī jebkurai citai juridiskajai vai fiziskajai personai, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīga par pārkāpumu.

3. Īstenojot savas pilnvaras piemērot sankcijas 63. pantā noteiktajos gadījumos, kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai nodrošinātu, ka administratīvajiem sodiem un citiem pasākumiem ir vēlamie rezultāti saskaņā ar šo regulu, un koordinē savas darbības, lai izvairītos no jebkādas dublēšanās vai pārklāšanās, piemērojot administratīvos sodus un citus pasākumus pārrobežu gadījumos saskaņā ar 14. pantu.

4. Ja dalībvalstis saskaņā ar 1. punktu ir izvēlējušās paredzēt kriminālsodus par 63. pantā minēto noteikumu pārkāpumiem, tās nodrošina, ka atbilstīgi pasākumi tiek ieviesti tā, lai kompetentajām iestādēm būtu visas nepieciešamās pilnvaras sadarbībai ar to jurisdikcijā esošajām tiesu iestādēm, lai saņemtu konkrētu informāciju, kas saistīta ar kriminālizmeklēšanu vai procedūrām, kas sāktas attiecībā uz šīs regulas iespējamajiem pārkāpumiem un, izpildot pienākumu šīs regulas nolūkiem sadarboties savā starpā un ar EVTI, šo informāciju nodotu citām kompetentajām iestādēm un EVTI.

5. Kompetentās iestādes var arī sadarboties ar citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm ar naudas sodu piedziņas nodrošināšanu saistītajos jautājumos.

6. Dalībvalstis reizi gadā nosūta EVTI apkopotu informāciju par visām sankcijām un citiem pasākumiem, kas piemēroti saskaņā ar 1. punktu. EVTI šo informāciju publisko gada pārskatā.

Ja dalībvalstis saskaņā ar 1. punktu ir izvēlējušās paredzēt kriminālsodus par 63. pantā minēto noteikumu pārkāpumiem, to kompetentās iestādes katru gadu sniedz EVTI anonimizētus un apkopotus datus par visiem kriminālizmeklēšanas gadījumiem un piemērotajām kriminālsodiem. Datus par piemērotajām kriminālsodiem EVTI publicē gada pārskatā.

7. Ja kompetentā iestāde ir publiskojusi informāciju par administratīvu sodu vai administratīvu pasākumu, vai kriminālsodu, tā vienlaikus par to ziņo EVTI.

8. Kompetentās iestādes savas funkcijas un pilnvaras īsteno saskaņā ar savas valsts regulējumu:

a) tieši;

b) sadarbībā ar citām iestādēm;

c) uz savu atbildību, deleģējot uzdevumus vienībām, kam tie ir deleģēti saskaņā ar šo regulu; vai

d) vēršoties kompetentajās tiesu iestādēs.

62. pants

Lēmumu publicēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, lai kompetentās iestādes bez liekas kavēšanās savā oficiālajā tīmekļa vietnē publicētu jebkuru lēmumu, ar kuru piemēro administratīvu sodu vai citu pasākumu par šīs regulas pārkāpumiem, pēc tam, kad sodītā persona ir informēta par minēto lēmumu. Publikācijā ietver vismaz informāciju par pārkāpuma veidu un raksturu un par fiziskās vai juridiskās personas identitāti, kurai šī sankcija piemērota.

Ja lēmumu par sankcijas vai cita pasākuma piemērošanu var pārsūdzēt attiecīgajā tiesu vai citā attiecīgajā iestādē, kompetentās iestādes bez liekas kavēšanās publicē savā oficiālajā tīmekļa vietnē arī informāciju par pārsūdzības statusu un tās iznākumu. Turklāt publicē arī jebkuru lēmumu, ar ko anulē iepriekšēju lēmumu par sankcijas vai pasākuma piemērošanu.

Tomēr, ja kompetentās iestādes uzskata, ka juridisko personu identitātes vai fizisko personu personas datu publicēšana ir nesamērīga, ņemot vērā katra gadījuma atsevišķu izvērtējumu, ko veic saistībā ar šādas datu publicēšanas samērīgumu, vai ja šāda publicēšana nopietni apdraud finanšu tirgu stabilitāti vai patlaban notiekošu izmeklēšanu, dalībvalstis nodrošina, lai kompetentās iestādes veic vienu no šādiem pasākumiem:

- a) aizkavē sankcijas vai cita pasākuma publicēšanu līdz brīdim, kad npublicēšanas iemesli beidz pastāvēt; vai
- b) publicē lēmumu noteikt sankcijas vai citu pasākumu anonīmi un tādā veidā, kas atbilst valsts tiesību aktiem, ja šāda anonīma publicēšana nodrošina attiecīgo personas datu efektīvu aizsardzību; vai
- c) vispār npublicē lēmumu, ar kuru piemēro sankciju vai citu pasākumu, ja a) un b) apakšpunktā izklāstītie risinājumi netiek uzskatīti par pietiekamiem, lai nodrošinātu:
 - i) to, ka netiek apdraudēta finanšu tirgu stabilitāte;
 - ii) šādu lēmumu publicēšanas proporcionalitāti attiecībā uz pasākumiem, kurus uzskata par mazāk nozīmīgiem.

Gadījumā, kad tiek pieņemts lēmums publicēt sankciju vai citu pasākumu anonīmi, attiecīgo datu publicēšanu var atlikt uz piemērotu laikposmu, ja ir paredzams, ka šajā laikposmā anonīmas publikācijas iemesli beigs pastāvēt.

Kompetentās iestādes informē EVTI par visiem administratīvajiem sodiem, kas piemērotas, bet informācija par kurām nav publicēta atbilstīgi trešās daļas c) apakšpunktam, tostarp arī informācija par jebkādu ar konkrētu sankciju saistītu pārsūdzību un tās iznākumu. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes saņem informāciju un galīgo spriedumu par ikvienu piemēroto kriminālsodu un iesniedz to EVTI. EBI uztur centrālu datubāzi par sankcijām, kuras tai darītas zināmas vienīgi ar mērķi veikt informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm. Minētā datubāze ir pieejama tikai kompetentajām iestādēm, un to atjaunina saskaņā ar kompetento iestāžu sniegto informāciju.

2. Kompetentās iestādes nodrošina, lai jebkura publikācija, kas veikta saskaņā ar šo pantu, būtu pieejama to oficiālajā tīmekļa vietnē vismaz piecus gadus pēc tās publicēšanas. Jebkuri personas dati, kas iekļauti publikācijā, tiek uzglabāti kompetentās iestādes oficiālajā tīmekļa vietnē tikai uz laikposmu, kas nepieciešams saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem.

63. pants

Sankcijas par pārkāpumiem

1. Šo pantu piemēro šādiem šīs regulas noteikumiem:
 - a) par pielikuma A, B un C iedaļā norādīto pakalpojumu sniegšanu, pārkāpjot 16., 25. un 54. pantu;
 - b) par atļaujas iegūšanu, kā noteikts 16. un 54. pantā, sniedzot nepatiesas ziņas vai ar citiem nelikumīgiem līdzekļiem, kā paredzēts 20. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 57. panta 1. punkta b) apakšpunktā;
 - c) ja CVD netur noteikto kapitālu, tādējādi pārkāpjot 47. panta 1. punktu;
 - d) ja CVD nenodrošina atbilstību organizatoriskajām prasībām, tādējādi pārkāpjot 26.–30. pantu;
 - e) ja CVD nenodrošina atbilstību darījumu veikšanas noteikumiem, tādējādi pārkāpjot 32.–35. pantu;
 - f) ja CVD nenodrošina atbilstību prasībām par CVD pakalpojumiem, tādējādi pārkāpjot 37.–41. pantu;
 - g) ja CVD nenodrošina atbilstību prudenciālajām prasībām, tādējādi pārkāpjot 43.–47. pantu;
 - h) ja CVD nenodrošina atbilstību prasībām par CVD saiknēm, tādējādi pārkāpjot 48. pantu;
 - i) ja CVD ļaunprātīgi atsakās piešķirt dažāda veida piekļuves, tādējādi pārkāpjot 49.–53. pantu;
 - j) ja norīkotās kredītiestādes nenodrošina atbilstību īpašajām prudenciālajām prasībām saistībā ar kredītriskiem, tādējādi pārkāpjot 59. panta 3. punktu;
 - k) ja norīkotās kredītiestādes nenodrošina atbilstību īpašām prudenciālajām prasībām saistībā ar likviditātes riskiem, tādējādi pārkāpjot 59. panta 4. punktu.
2. Neskarot kompetento iestāžu uzraudzības pilnvaras, vismaz šajā pantā minēto pārkāpumu gadījumā kompetentās iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pilnvarotas piemērot vismaz šādus administratīvos sodus un citus pasākumus:
 - a) sniegt publisku paziņojumu, kurā norādīta par pārkāpumu atbildīgā persona un pārkāpuma būtība saskaņā ar 62. pantu;
 - b) izdot rīkojumu, ar kuru par pārkāpumu atbildīgajai personai prasa pārtraukt šādu rīcību un atturēties no šādas rīcības atkārtošanas;
 - c) anulēt atļaujas, kas piešķirtas saskaņā ar 16. pantu vai 54. pantu, atbilstīgi 20. pantam vai 57. pantam;
 - d) piemērot pagaidu vai par atkārtotiem nopietniem pārkāpumiem pastāvīgu aizliegumu jebkuram iestādes vadības struktūras loceklim vai jebkurai citai pie atbildības sauktajai fiziskajai personai pildīt vadības uzdevumus iestādē;
 - e) piemērot maksimālos administratīvos naudas sodus, kuru apmērs nepārsniedz pārkāpuma rezultātā gūtās peļņas vismaz divkārtu summu, ja šādas summas var noteikt;

- f) attiecībā uz fizisku personu – maksimālos administratīvos naudas sodus vismaz EUR 5 miljonu apmērā vai atbilstošā vērtībā valsts valūtā dalībvalstī, kuras valūta nav euro, šīs regulas pieņemšanas dienā;
- g) juridiskas personas gadījumā – maksimālos administratīvos naudas sodus vismaz EUR 20 miljonu apmērā vai līdz 10 % no juridiskās personas kopējā gada apgrozījuma saskaņā ar jaunākajiem pieejamiem pārskatiem, kurus apstiprinājis vadības struktūra; ja juridiskā persona ir mātesuzņēmums vai mātesuzņēmuma meitasuzņēmums, kuram jāsapatavo konsolidēts finanšu pārskats atbilstīgi Direktīvai 2013/34/ES, – attiecīgais kopējais gada apgrozījums ir kopējais gada apgrozījums vai attiecīgais ienākumu veids atbilstoši attiecīgajām grāmatvedības direktīvām saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem konsolidētajiem pārskatiem, kurus apstiprinājis galvenā mātes uzņēmuma vadības struktūra.
3. Kompetentajām iestādēm var būt citas sankciju piemērošanas pilnvaras papildus 2. punktā minētajām, un tās var piemērot augstākus administratīvo naudas sodu līmeņus, nekā noteikts minētajā punktā.

64. pants

Efektīva sankciju piemērošana

Dalībvalstis nodrošina, ka, nosakot administratīvo sodu vai citu pasākumu veidu un līmeni, kompetentās iestādes ņem vērā visus attiecīgos apstākļus, tostarp attiecīgos gadījumos:

- a) pārkāpuma smagumu un ilgumu;
- b) par pārkāpumu atbildīgās personas atbildības pakāpi;
- c) par pārkāpumu atbildīgās personas finansiālo stāvokli, par ko, piemēram, liecina atbildīgās juridiskās personas kopējais apgrozījums vai atbildīgās fiziskās personas gada ienākumu apmērs;
- d) par pārkāpumu atbildīgās personas gūtās peļņas vai novērsto zaudējumu apmēru vai trešām personām nodarīto zaudējumu apmēru pārkāpuma rezultātā, ciktāl tos var noteikt;
- e) par pārkāpumu atbildīgās personas sadarbības līmeni ar kompetento iestādi, neskarot nepieciešamību nodrošināt minētās personas gūtās peļņas vai novērsto zaudējumu atdošanu;
- f) par pārkāpumu atbildīgās personas iepriekš izdarītos pārkāpumus.

65. pants

Ziņošana par pārkāpumiem

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes izveido efektīvus mehānismus, lai veicinātu ziņošanu kompetentajām iestādēm par šīs regulas noteikumu potenciāliem vai faktiskiem pārkāpumiem.
2. Šā panta 1. punktā minētajos mehānismos ietilpst vismaz:
- a) īpašas procedūras ziņojumu saņemšanai un izmeklēšanai par iespējamiem vai faktiskiem pārkāpumiem un turpmākai rīcībai, tostarp drošu sakaru kanālu izveidošanu šādiem ziņojumiem;
- b) atbilstoša to iestāžu darba ņēmēju aizsardzība, kuri ziņo par iespējamiem vai faktiskiem pārkāpumiem, kas izdarīti iestādē vismaz saistībā ar atbilstību, diskrimināciju vai cita veida netaisnīgu attieksmi;
- c) personas, kura ziņo par iespējamiem vai faktiskiem pārkāpumiem, un fiziskas personas, par kuru ir aizdomas, ka tā ir atbildīga par pārkāpumu, personas datu aizsardzība saskaņā ar Direktīvā 95/46/EK izklāstītajiem principiem;

- d) identitātes aizsardzība gan personai, kas ziņo par pārkāpumiem, gan fiziskai personai, par kuru ir aizdomas, ka tā ir atbildīga par pārkāpumu, visos procedūras posmos, izņemot tad, ja šāda informācijas publicēšana ir nepieciešama saskaņā ar valsts tiesību aktiem saistībā ar turpmāku izmeklēšanu vai turpmāku administratīvo vai tiesvedības procesu.
3. Dalībvalstis pieprasa, lai iestādēm būtu ieviestas atbilstīgas procedūras, kas ļautu to darba ņēmējiem, izmantojot speciālu, neatkarīgu un autonomu ziņošanas kanālu iestādes iekšienē, ziņot par iespējamām vai faktiskiem pārkāpumiem.

Šādu kanālu var nodrošināt arī, izmantojot sociālo partneru paredzētos mehānismus. Piemēro tādu pašu aizsardzību, kas ir minēta 2. punkta b), c) un d) apakšpunktā.

66. pants

Pārsūdzības tiesības

Dalībvalstis nodrošina, ka lēmumi un pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar šo regulu, ir pienācīgi pamatoti un ka tos ir tiesības pārsūdzēt tiesā. Tiesības pārsūdzēt tiesā piemērojamas, ja par pieteikumu atļaujas saņemšanai, kurā ir visa informācija, kas vajadzīga saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem, sešos mēnešos pēc tā iesniegšanas nav pieņemts lēmums.

VI SADAĻA

PILNVARU DELEĢĒŠANA, ĪSTENOŠANAS PILNVARAS, PĀREJAS NOTEIKUMI, GROZĪJUMI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

67. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, kas minētas 2. panta 2. punktā, 7. panta 14. punktā un 24. panta 7. punktā, Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no 2014. gada 17. septembra.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. panta 2. punktā, 7. panta 14. punktā un 24. panta 7. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz tā pieņem deleģēto aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 2. panta 2. punktu, 7. panta 14. punktu un 24. panta 7. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja trijos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par trijiem mēnešiem.

68. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Eiropas Vērtspapīru komiteja, kas izveidota ar Komisijas Lēmumu 2001/528/EK⁽¹⁾. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 2001/528/EK (2001. gada 6. jūnijs), ar ko izveido Eiropas vērtspapīru komiteju (OV L 191, 13.7.2001., 45. lpp.).

69. pants

Pārejas noteikumi

1. Kompetentās iestādes līdz 2014. gada 16. decembrim paziņo EVTI par iestādēm, kuras darbojas kā CVD.
2. CVD iesniedz pieteikumu visām atļaujām, kas vajadzīgas šīs regulas nolūkos, un paziņo attiecīgās CVD saiknes sešu mēnešu laikā no dienas, kad stājas spēkā visi regulatīvie tehniskie standarti, kas pieņemti saskaņā ar 17. pantu, 26. pantu, 45. pantu, 47. pantu, 48. pantu un attiecīgā gadījumā – 55. un 59. pantu.
3. Sešu mēnešu laikā pēc vēlākās no dienām, kurā stājas spēkā regulatīvie tehniskie standarti, kas pieņemti saskaņā ar 12. pantu, 17. pantu, 25. pantu, 26. pantu, 45. pantu, 47. pantu, 48. pantu un attiecīgā gadījumā – 55. pantu un 59. pantu vai 25. panta 9. punktā minētais īstenošanas lēmums, – trešās valsts CVD iesniedz EVTI pieteikumu atzīšanai, ja tas paredz sniegt savus pakalpojumus, pamatojoties uz 25. pantu.
4. Līdz lēmuma pieņemšanai saskaņā ar šo regulu par atļaujas izsniegšanu CVD vai CVD un tā darbību, tostarp CVD saikņu, atzīšanu, turpina piemērot attiecīgos valstu noteikumus par atļaujas izsniegšanu CVD vai CVD atzīšanu.
5. CVD, ko uztur 1. panta 4. punktā minētās vienības, atbilst šīs regulas prasībām vēlākais viena gada laikā pēc 2. punktā minēto regulatīvo tehnisko standartu stāšanās spēkā.

70. pants

Direktīvas 98/26/EK grozījums

Direktīvu 98/26/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 2. panta a) punkta pirmās daļas trešo ievilkumu aizstāj ar šādu:

“— kas, neskarot citas, stingrākas vispārpiemērojamas attiecīgās valsts tiesību normas, norikota par sistēmu un ko dalībvalsts, kuras tiesību akti ir piemērojami, ir darījusi zināmu Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei, pēc tam, kad tā ir pārliecinājusies par sistēmas noteikumu atbilstību.”;

- 2) direktīvas 11. pantam pievieno šādu punktu:

“3. Dalībvalstis līdz 2015. gada 18. martam pieņem, publicē un paziņo Komisijai pasākumus, kas vajadzīgi, lai ievērotu 2. panta a) punkta pirmās daļas trešo ievilkumu.”

71. pants

Grozījumi Direktīvā 2014/65/ES

Direktīvu 2014/65/ES groza šādi:

- 1) direktīvas 2. panta 1. punkta o) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“o) CVD, izņemot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 909/2014 (*) 73. pantā paredzēto.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru deponētārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.).”;

2) direktīvas 4. panta 1. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“64) “centrālie vērtspapīru depozitāriji” jeb “CVD” ir centrālie vērtspapīru depozitāriji, kā definēts Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 1. punkta 1. apakšpunktā.”;

3) I pielikuma B iedaļas 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1) Finanšu instrumentu glabāšana un pārvaldīšana klientu vārdā, ieskaitot turēšanu un saistītos pakalpojumus, piemēram, naudas/nodrošinājuma pārvaldību, un izslēdzot vērtspapīru kontu nodrošināšanu un uzturēšanu augstākajā līmenī (“centralizētās uzturēšanas pakalpojumi”), kas minēta Regulas (ES) Nr. 909/2014 pielikuma A iedaļas 2. punktā.”;

72. pants

Regulas (ES) Nr. 236/2012 grozījums

Regulas (ES) Nr. 236/2012 15. pantu svīturo.

73. pants

Direktīvas 2014/65/ES un Regulas (ES) Nr. 600/2014 piemērošana

CVD, kas saņēmuši atļauju saskaņā ar šīs regulas 16. pantu, nav vajadzīga atļauja saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES, lai sniegtu pakalpojumus, kas ir skaidri uzskaitīti šīs regulas pielikuma A un B iedaļā.

Ja CVD, kas saņēmis atļauju saskaņā ar šīs regulas 16. pantu, sniedz vienu vai vairākus ieguldījumu pakalpojumus vai veic vienu vai vairākas ieguldījumu darbības papildus šīs regulas pielikuma A un B iedaļā skaidri uzskaitītajiem pakalpojumiem, piemēro Direktīvu 2014/65/ES, izņemot tās 5. līdz 8. pantu, 9. panta 1. un 2. punktu un 4. līdz 6. punktu un 10. līdz 13. pantu, un Regulu (ES) Nr. 600/2014.

74. pants

Ziņojumi

1. EVTI sadarbībā ar EBI un kompetentajām un attiecīgajām iestādēm iesniedz Komisijai gada ziņojumus, kuros norāda tendenču novērtējumu, iespējamos riskus un apdraudējumus un vajadzības gadījumā arī ieteikumus par preventīvu vai korektīvu darbību tādu pakalpojumu tirgos, uz kuriem attiecas šī regula. Šādos ziņojumos ietver vismaz novērtējumu par šādiem jautājumiem:

- a) norēķinu efektivitāte attiecībā uz iekšzemes un pārrobežu darbībām katrā dalībvalstī, pamatojoties uz norēķinu neizpildes gadījumu skaitu un apjomu, 7. panta 2. punktā minēto sankciju apjomu, 7. panta 3. un 4. punktā minēto iepirkšanas darījumu skaitu un apjomu un citiem svarīgiem kritērijiem;
- b) sankciju par norēķinu neizpildi piemērotība, proti, vajadzība pēc papildu elastības attiecībā uz sankciju par norēķinu neizpildi saistībā ar 7. panta 4. punktā minētajiem nelikvidiem finanšu instrumentiem;
- c) tādu norēķinu apjoms, kas netiek veikti CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmās, pamatojoties uz darījumu skaitu un apjomu, kuru pamatā ir informācija, kas saņemta saskaņā ar 9. pantu, un citiem svarīgiem kritērijiem;
- d) šīs regulas darbības jomā ietilpstošu pārrobežu pakalpojumu sniegšana, pamatojoties uz CVD saikņu skaitu un veidiem, ārvalstu dalībnieku skaitu CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmās, tādu darījumu skaitu un apjomu, kuros iesaistīti šādi dalībnieki, tādu ārvalstu emitentu skaitu, kuri grāmato savus vērtspapīrus CVD saskaņā ar 49. pantu, un citi svarīgi kritēriji;

- e) regulas 49., 52. un 53. pantā paredzēto piekļuves pieprasījumu apstrādi, lai identificētu iemeslus CVD, CDP un tirdzniecības vietu piekļuves pieprasījumu noraidīšanai un jebkādas tendences attiecībā uz šādiem noraidījumiem, un par to, kā turpmāk varētu mazināt identificētos riskus, lai šādu piekļuvi varētu piešķirt, un jebkādiem citiem būtiskiem konkurences šķēršļiem pēctirdzniecības finanšu pakalpojumu jomā;
 - f) pieprasījumu apstrādi, kas iesniegti saskaņā ar 23. panta 3. līdz 7. punktā un 25. panta 4. līdz 10. punktā paredzētajām procedūrām;
 - g) attiecīgā gadījumā salīdzinošās izvērtēšanas procesa rezultātā izdarītie secinājumi attiecībā uz pārrobežu uzraudzību saskaņā ar 24. panta 6. punktu un to, vai turpmāk varētu samazināt šādu izvērtējumu biežumu, tostarp norāde par to, vai šādi secinājumi liecina par vajadzību pēc oficiālākām uzraudzītāju kolēģijām;
 - h) dalībvalstu civiltiesiskās atbildības normu piemērošana saistībā ar CVD izraisītiem zaudējumiem;
 - i) procedūrām un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem CVD ir pilnvaroti norīkot kredītiestādes vai paši sevi sniegt banku tipa papildpakalpojumus saskaņā ar 54. un 55. pantu, tostarp novērtējums par to, kā šāda pakalpojumu sniegšana var ietekmēt finanšu stabilitāti un konkurenci attiecībā uz norēķinu un banku tipa papildpakalpojumu jomā Savienībā;
 - j) to, kā tiek piemēroti 38. pantā minētie noteikumi par dalībnieku vērtspāpīru un to klientu vērtspāpīru aizsardzību, jo īpaši 38. panta 5. punkta noteikumi;
 - k) sankciju piemērošana un jo īpaši vajadzība turpmāk saskaņot administratīvos sodus, kas noteiktas par šajā regulā izklāstīto prasību pārkāpumiem.
2. Ziņojumus, kas minēti 1. punktā un kas aptver kalendāro gadu, nosūta Komisijai līdz nākamā kalendārā gada 30. aprīlim.

75. pants

Pārskatīšana

Komisija līdz 2019. gada 18. septembrim pārskata un sagatavo vispārēju ziņojumu par šo regulu. Šajā ziņojumā jo īpaši izvērtē 74. panta 1. punkta a) līdz k) apakšpunktā minētos jautājumus, to, vai ir kādi citi būtiski konkurences šķēršļi attiecībā uz šīs regulas darbības jomā ietilpstošiem pakalpojumiem, kuri nav pietiekami risināti, un iespējamo vajadzību pēc turpmākiem pasākumiem, lai ierobežotu CVD maksātspējas ietekmi uz nodokļu maksātājiem. Komisija iesniedz šo ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, pievienojot tam atbilstīgus priekšlikumus.

76. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Regulas 3. panta 1. punktu piemēro no 2023. gada 1. janvāra pārvedamiem vērtspāpīriem, kas emitēti pēc minētā datuma, un no 2025. gada 1. janvāra – visiem pārvedamiem vērtspāpīriem.
3. Regulas 5. panta 2. punktu piemēro no 2015. gada 1. janvāra.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, tādu tirdzniecības vietu gadījumā, kurām ir piekļuve CVD, kas minēts 30. panta 5. punktā, 5. panta 2. punktu piemēro vismaz sešus mēnešus pirms šāds CVD nodod savas darbības attiecīgai publiskai struktūrai ārpalpojumu sniegšanai, un katrā ziņā no 2016. gada 1. janvāra.

4. Norēķinu disciplīnas pasākumus, kas minēti 6. panta 1. līdz 4. punktā, piemēro no dienas, kad stājas spēkā deleģētais akts, ko Komisija pieņem saskaņā ar 6. panta 5. punktu.

5. Norēķinu disciplīnas pasākumus, kas minēti 7. panta 1. līdz 13. punktā, kā arī grozījumus, kas minēti 72. pantā, piemēro no dienas, kad stājas spēkā deleģētais akts, ko Komisija pieņem saskaņā ar 7. panta 15. punktu.

Uz DTS, kas atbilst, Direktīvas 2014/65/ES 33. panta 3. punktā noteiktajiem kritērijiem, attiecas šīs regulas 7. panta 3. punkta otrā daļa:

a) līdz tās pieteikuma reģistrācijai saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 33. pantu galīgai noteikšanai; vai

b) ja DTS nav pieteikusies reģistrācijai saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 33. pantu – līdz 2017. gada 13. jūnijam.

6. Ziņošanas pasākumus, kas minēti 9. panta 1. punktā, piemēro no dienas, kad stājas spēkā īstenošanas akts, ko Komisija pieņem saskaņā ar 9. panta 3. punktu.

7. Atsauces šajā regulā uz Direktīvu 2014/65/ES un Regulu (ES) Nr. 600/2014 pirms 2017. gada 3. janvāra lasa kā atsauces uz Direktīvu 2004/39/EK saskaņā ar atbilstības tabulu, kas iekļauta Direktīvas 2014/65/ES IV pielikumā, ciktāl minētā atbilstības tabula ietver noteikumus, kuri attiecas uz Direktīvu 2004/39/EK.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
S. GOZI

PIELIKUMS

PAKALPOJUMU SARAKSTS

A IEDAĻA

Centrālo vērtspapīru depozitāriju pamatpakalpojumi

1. Vērtspapīru sākotnēja grāmatošana dematerializētā veidā ("notāra pakalpojumi").
2. Vērtspapīru kontu nodrošināšana un uzturēšana augstākajā līmenī ("centralizētās uzturēšanas pakalpojumi").
3. Vērtspapīru norēķinu sistēmas uzturēšana ("norēķinu pakalpojumi").

B IEDAĻA

CVD nebanku tipa papildpakalpojumi, kuri nerada kredītrisku vai likviditātes risku

CVD sniegti pakalpojumi, kuri veicina lielāku vērtspapīru tirgu drošību, efektivitāti un pārredzamību, tostarp, bet ne tikai:

1. Ar norēķinu pakalpojumiem saistīti pakalpojumi, piemēram:
 - a) vērtspapīru aizdošanas mehānisma organizēšana, darbojoties kā vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībnieku aģentam;
 - b) nodrošinājuma pārvaldības pakalpojumu sniegšana, darbojoties kā vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībnieku aģentam;
 - c) norēķinu saskaņošana, rīkojumu maršrutēšana, tirdzniecības darījumu apstiprināšana, tirdzniecības darījumu verificācija.
2. Ar notāra un centralizētās uzturēšanas pakalpojumiem saistīti pakalpojumi, piemēram:
 - a) ar akcionāru reģistriem saistīti pakalpojumi;
 - b) korporatīvo darbību apkalpošanas atbalsts, tostarp pakalpojumi saistībā ar nodokļiem, kopsapulcēm un informāciju;
 - c) pakalpojumi saistībā ar jaunām emisijām, tostarp starptautisko vērtspapīru identifikācijas numura (ISIN) kodu un līdzīgu kodu piešķiršana un pārvaldība;
 - d) rīkojumu maršrutēšana un apstrāde, maksas iekasēšana un apstrāde un saistītu ziņojumu sniegšana.
3. CVD saikņu izveide, vērtspapīru kontu nodrošināšana, uzturēšana vai pārvaldīšana saistībā ar norēķinu pakalpojumiem, nodrošinājuma pārvaldība un citi papildpakalpojumi.
4. Jebkādi citi pakalpojumi, piemēram:
 - a) vispārēju nodrošinājuma pārvaldības pakalpojumu sniegšana, darbojoties kā aģentam;
 - b) ziņojumu sniegšana regulējošām iestādēm;
 - c) informācijas, datu un statistikas sniegšana tirgum / statistikas dienestiem vai citām valdības vai starpvaldību struktūrām;
 - d) IT pakalpojumu sniegšana.

C IEDAĻA

Banku tipa papildpakalpojumi

Banku tipa pakalpojumi, kas tieši saistīti ar A un B iedaļā uzskaitītajiem pamatpakalpojumiem vai papildpakalpojumiem, piemēram:

- a) naudas kontu piedāvāšana, un noguldījumu pieņemšana no vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībniekiem un vērtspapīru kontu turētājiem Direktīvas 2013/36/ES I pielikuma 1. punkta nozīmē;

- b) naudas kredītu izsniegšana atdošanai ne vēlāk kā nākamajā darījumdarbības dienā, naudas aizdošana korporatīvo darbību priekšfinansēšanai un vērtspapīru aizdošana vērtspapīru kontu turētājiem Direktīvas 2013/36/ES I pielikuma 2. punkta nozīmē;
 - c) maksājumu pakalpojumi, kas ietver naudas un ārvalstu valūtas maiņas darījumu apstrādi Direktīvas 2013/36/ES I pielikuma 4. punkta nozīmē;
 - d) ar vērtspapīru aizdošanu un aizņemšanos saistītas garantijas un saistības 2013/36/ES I pielikuma 6. punkta nozīmē;
 - e) finansēšanas darbības, kuras ietver ārvalstu valūtas maiņu un pārvedamus vērtspapīrus, kas saistīti ar dalībnieku garo pozīciju atlikumu pārvaldību, Direktīvas 2013/36/ES I pielikuma 7. punkta b) un e) apakšpunkta nozīmē.
-

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 910/2014**(2014. gada 23. jūlijs)****par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai
iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Ļoti svarīgs ekonomiskās un sociālās izaugsmes faktors ir uzticēšanās tiešsaistes videi. Uzticēšanās trūkums, jo īpaši tad, ja tas rodas šķietama juridiskās noteiktības trūkuma dēļ, liek patērētājiem, uzņēmumiem un publiskām iestādēm vilcināties veikt darījumus elektroniski un pieņemt jaunus pakalpojumus.
- (2) Šīs regulas mērķis ir stiprināt elektronisko darījumu uzticamību iekšējā tirgū, nodrošinot vienotu pamatu drošai elektroniskai mijiedarbībai starp iedzīvotājiem, uzņēmumiem, un publiskām iestādēm, tādējādi palielinot publisko un privāto tiešsaistes pakalpojumu, elektroniskās darījumdarbības un elektroniskās komercijas efektivitāti Savienībā.
- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/93/EK ⁽³⁾ attiecās tikai uz elektroniskajiem parakstiem, nenodrošinot visaptverošu pārrobežu un starpnozaru regulējumu drošiem, uzticamiem un viegli lietojamiem elektroniskiem darījumiem. Ar šo regulu tiek stiprināts un paplašināts minētās direktīvas *acquis*.
- (4) Komisijas 2010. gada 26. augusta paziņojumā "Digitālā programma Eiropai" tika konstatēts, ka galvenie šķēršļi, kas traucē izveidot digitālās ekonomikas noslēgto loku, ir digitālā tirgus sadrumstalotība, sadarbības trūkums un kibernetizācijas pieaugums. Arī 2010. gada ziņojumā par ES pilsonību "Likvidējot šķēršļus ES pilsoņu tiesību īstenošanai" Komisija uzsvēra, ka ir jāatrisina galvenās problēmas, kas Savienības pilsoņiem liedz izmantot digitālā vienotā tirgus un pārrobežu digitālo pakalpojumu sniegtos labumus.
- (5) 2011. gada 4. februāra un 2011. gada 23. oktobra secinājumos Eiropadome Komisiju aicināja līdz 2015. gadam izveidot digitālo vienoto tirgu, panākt strauju progresu galvenajās digitālās ekonomikas jomās un veicināt pilnīgi integrētu digitālo vienoto tirgu, atvieglojot tiešsaistes pakalpojumu pārrobežu izmantošanu un īpašu uzmanību pievēršot drošas elektroniskās identifikācijas un autentifikācijas veicināšanai.

⁽¹⁾ OV C 351, 15.11.2012., 73. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 3. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 23. jūlija lēmums.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/93/EK (1999. gada 13. decembris) par Kopienas elektronisko parakstu sistēmu (OV L 13, 19.1.2000., 12. lpp.).

- (6) Padome 2011. gada 27. maija secinājumos aicināja Komisiju sniegt ieguldījumu digitālā vienotā tirgus izveidē, radot piemērotus apstākļus tādu svarīgāko katalizatoru savstarpējai pārrobežu atzīšanai kā elektroniskā identifikācija, elektroniski dokumenti, elektroniski paraksti un elektroniski piegādes pakalpojumi, kā arī piemērotus apstākļus e-pārvaldes pakalpojumu sadarbībai visā Eiropas Savienībā.
- (7) Eiropas Parlaments 2010. gada 21. septembra rezolūcijā par iekšējā tirgus izveidi elektroniskās komercijas jomā ⁽¹⁾ uzsvēra, cik nozīmīga ir elektronisko pakalpojumu drošība, īpaši elektronisko parakstu drošība, un ka nepieciešams izveidot publiskās atslēgas infrastruktūru visā Eiropā, un aicināja Komisiju izveidot Eiropas validācijas iestāžu vārteju, lai nodrošinātu elektronisko parakstu savstarpēju izmantojamību starpvalstu līmenī un palielinātu internetā veikto darījumu drošību.
- (8) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/123/EK ⁽²⁾ noteikts, ka dalībvalstīm jāizveido vienoti kontaktpunkti (VP), lai ar attiecīgā VP starpniecību visas procedūras un formalitātes, kas ir saistītas ar piekļuvi pakalpojumu sniegšanas darbībai un ar tās veikšanu, ar attiecīgajām iestādēm varētu viegli veikt no attāluma un elektroniskā veidā. Daudziem tiešsaistes pakalpojumiem, kas pieejami ar VP starpniecību, ir vajadzīga elektroniskā identifikācija, autentifikācija un elektroniskais paraksts.
- (9) Lielākajā daļā gadījumu iedzīvotāji nevar izmantot savu elektronisko identifikāciju, lai autentificētos citā dalībvalstī, jo viņu valsts elektroniskās identifikācijas shēmas nav atzītas citās dalībvalstīs. Minētais šķērslis elektronisko sistēmu jomā liedz pakalpojumu sniedzējiem pilnībā izmantot iekšējā tirgus labumus. Savstarpēji atzīti elektroniskās identifikācijas līdzekļi atvieglos daudzu pakalpojumu pārrobežu sniegšanu iekšējā tirgū un dos iespēju uzņēmumiem veikt pārrobežu darbību, neliekot pārvarēt daudzus šķēršļus saskarē ar publiskām iestādēm.
- (10) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/24/ES ⁽³⁾ izveidoja to valsts iestāžu tīklu, kuras ir atbildīgas par e-veselību. Lai palielinātu pārrobežu veselības aprūpes drošību un nepārtrauktību, šim tīklam ir jāizstrādā pamatnostādnes par elektronisku veselības aprūpes datu un pakalpojumu pārrobežu pieejamību, tostarp atbalstot "kopīgus identifikācijas un autentifikācijas pasākumus, lai veicinātu datu nodošanu pārrobežu veselības aprūpē". Elektroniskās identifikācijas un autentifikācijas savstarpējai atzīšanai ir būtiska nozīme, lai pārrobežu veselības aprūpe Eiropas iedzīvotājiem kļūtu par realitāti. Kad iedzīvotāji ārstēšanās nolūkā dodas uz citu valsti, viņu medicīniskajiem datiem ir jābūt pieejamiem valstī, kur notiek ārstēšanās. Tam ir jāizveido stabila, droša un uzticama elektroniskās identifikācijas sistēma.
- (11) Šī regula būtu jāpieņem, pilnībā ievērojot personas datu aizsardzības principus, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 95/46/EK ⁽⁴⁾. Šajā sakarā, ņemot vērā savstarpējas atzīšanas principu, kas noteikts ar šo regulu, tiešsaistes pakalpojuma autentifikācijai būtu jāattiecas tikai uz tādu identifikācijas datu apstrādi, kas ir pienācīgi, atbilstīgi un nav pārmērīgi, lai tiešsaistē piešķirtu piekļuvi minētajam pakalpojumam. Arī uzticamības pakalpojumu sniedzējiem un uzraudzības iestādēm būtu jāievēro prasības, kas Direktīvā 95/46/EK ir noteiktas attiecībā uz apstrādes konfidencialitāti un drošību.
- (12) Viens no šīs regulas mērķiem ir likvidēt šķēršļus, kas patlaban kavē to elektroniskās identifikācijas līdzekļu pārrobežu izmantošanu, kuri tiek lietoti dalībvalstīs, lai autentificētos vismaz sabiedriskajiem pakalpojumiem. Šīs regulas mērķis nav iejaukties dalībvalstīs jau izveidotajās elektroniskās identitātes pārvaldības sistēmās un ar to saistītās infrastruktūrās. Šīs regulas mērķis ir nodrošināt to, ka ar drošu elektronisko identifikāciju un autentifikāciju ir iespējams piekļūt dalībvalstu piedāvātajiem pārrobežu tiešsaistes pakalpojumiem.

⁽¹⁾ OV C 50 E, 21.2.2012., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/24/ES (2011. gada 9. marts) par pacientu tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē (OV L 88, 4.4.2011., 45. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.).

- (13) Dalībvalstīm arī turpmāk vajadzētu būt iespējai izvēlēties to, kādus līdzekļus izmantot vai ieviest elektroniskās identifikācijas nolūkiem, lai piekļūtu tiešsaistes pakalpojumiem. Tām arī vajadzētu būt iespējai izlemt, vai minēto līdzekļu nodrošināšanā iesaistīt privāto sektoru. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam paziņot Komisijai par savām elektroniskās identifikācijas shēmām. Dalībvalstis pašas var izvēlēties, vai paziņot Komisijai par visām vai dažām, vai neziņot ne par vienu no tām elektroniskās identifikācijas shēmām, kas valsts līmenī tiek izmantotas, lai piekļūtu vismaz tiešsaistes sabiedriskajiem pakalpojumiem vai kādiem konkrētiem pakalpojumiem.
- (14) Šajā regulā ir jāparedz daži nosacījumi attiecībā uz to, kuri elektroniskās identifikācijas līdzekļi ir jāatzīst un kā būtu jāpaziņo par elektroniskās identifikācijas shēmām. Minētajiem nosacījumiem būtu dalībvalstīm jāpalīdz veidot nepieciešamo uzticēšanos pārējo dalībvalstu elektroniskās identifikācijas shēmām un savstarpēji atzīt tos elektroniskās identifikācijas līdzekļus, kuri ietverti valstu paziņotajās shēmās. Savstarpējās atzīšanas princips būtu jāpieņem, ja paziņotājas dalībvalsts elektroniskās identifikācijas shēmā ir izpildīti paziņošanas nosacījumi un paziņojums ir publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Tomēr savstarpējās atzīšanas principam būtu jāattiecas tikai uz autentificēšanos tiešsaistes pakalpojumam. Tam, kāda ir piekļuve minētajiem tiešsaistes pakalpojumiem un to galīgā piegāde pieprasītājam, vajadzētu būt cieši saistītam ar tiesībām saņemt šādus pakalpojumus saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem.
- (15) Pienākumam atzīt elektroniskās identifikācijas līdzekļus būtu jāattiecas tikai uz tiem līdzekļiem, kuru identitātes uzticamības līmenis ir vienāds ar līmeni, kāds nepieciešams konkrētajam tiešsaistes pakalpojumam, vai ir augstāks. Turklāt minētais pienākums būtu jāpieņem tikai tad, ja konkrētā publiskā iestāde izmanto tādu uzticamības līmeni, kas attiecībā uz piekļuvi minētajam pakalpojumam tiešsaistē, ir "būtisks" vai "augsts". Saskaņā ar Savienības tiesību aktiem dalībvalstīm arī turpmāk vajadzētu būt iespējai atzīt tādus elektroniskās identifikācijas līdzekļus, kuriem ir zemāks identitātes uzticamības līmenis.
- (16) Uzticamības līmeņiem būtu jāraksturo elektroniskās identifikācijas līdzekļu ticamības pakāpe personas identitātes noskaidrošanā, tādējādi nodrošinot pārlicību, ka persona, kas uzdodas par personu ar kādu konkrētu identitāti, patiešām ir tā persona, kurai minētā identitāte ir piešķirta. Uzticamības līmenis ir atkarīgs no ticamības pakāpes, ko elektroniskās identifikācijas līdzekļi nodrošina attiecībā uz personas uzdoto vai piedāvāto identitāti, ņemot vērā procesus (piemēram, identitātes pierādīšanu un verifikāciju, un autentifikāciju), pārvaldības darbības (piemēram, vienību, kura izsniedz elektroniskās identifikācijas līdzekļus un šādu līdzekļu izsniegšanas procedūru) un ieviesto tehnisko kontroli. Pastāv dažādas uzticamības līmeņu tehniskās definīcijas un apraksti, kas izstrādāti Savienības finansētos liela mēroga izmēģinājuma projektos, standartizācijas un starptautiskās darbībās. Konkrēti, liela mēroga izmēģinājuma projekts STORK un ISO 29115 cita starpā atsaucas uz 2., 3. un 4. līmeni, kas būtu vislielākajā mērā jāņem vērā, nosakot minimālās tehniskās prasības, standartus un procedūras zemam, būtiskam un augstam uzticamības līmenim šīs regulas nozīmē, vienlaikus nodrošinot konsekventu šīs regulas piemērošanu, jo īpaši attiecībā uz augstu uzticamības līmeni saistībā ar identitātes pierādīšanu, lai izsniegtu kvalificētus sertifikātus. Izstrādātajām prasībām vajadzētu būt tehnoloģiju ziņā neitrālām. Vajadzīgās drošības prasības būtu jāspēj nodrošināt ar dažādu tehnoloģiju palīdzību.
- (17) Dalībvalstīm būtu jāmudina privātais sektors brīvprātīgi izmantot paziņotajā shēmā ietvertos elektroniskās identifikācijas līdzekļus identificēšanas nolūkos, kad tas nepieciešams tiešsaistes pakalpojumiem vai elektroniskajiem darījumiem. Iespēja izmantot šādus elektroniskās identifikācijas līdzekļus privātajam sektoram dotu iespēju ļaunauties uz elektronisko identifikāciju un autentifikāciju, ko jau tagad daudzās dalībvalstīs plaši izmanto vismaz sabiedrisko pakalpojumu jomā, un šāda iespēja uzņēmumiem un iedzīvotājiem atvieglotu piekļuvi saviem tiešsaistes pakalpojumiem citās valstīs. Lai privātajam sektoram būtu vieglāk šādus elektroniskās identifikācijas līdzekļus izmantot citās valstīs, jebkuras dalībvalsts nodrošinātajai autentifikācijas iespējai vajadzētu būt pieejamai tām privātā sektora atkarīgajām pusēm, kas veic uzņēmējdarbību ārpus minētās dalībvalsts teritorijas, saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus piemēro privātā sektora atkarīgajām pusēm, kas veic uzņēmējdarbību minētajā dalībvalstī. Tāpēc attiecībā uz privātā sektora atkarīgajām pusēm paziņotāja dalībvalsts var definēt noteikumus, kas attiecas uz piekļuvi autentifikācijas līdzekļiem. Šādos piekļuves noteikumos var būt sniegta informācija par to, vai ar paziņoto shēmu saistītie autentifikācijas līdzekļi privātā sektora atkarīgajām pusēm patlaban ir pieejami.
- (18) Šajā regulā būtu jāparedz paziņotājas dalībvalsts, elektroniskās identifikācijas līdzekļus izsniedzošās personas un autentifikācijas procedūru veicošās personas atbildība par šajā regulā noteikto attiecīgo pienākumu neizpildi. Tomēr šī regula būtu jāpieņem saskaņā ar valstu noteikumiem par atbildību. Tāpēc tā neietekmē, piemēram, valsts noteikumus par zaudējumu definīciju vai attiecīgajiem piemērojamiem procesuālajiem noteikumiem, tostarp noteikumiem par pierādīšanas pienākumu.

- (19) Elektroniskās identifikācijas shēmu drošībai ir būtiska nozīme elektronisko identifikācijas līdzekļu uzticamai savstarpējai atzīšanai dažādās valstīs. Šādā kontekstā dalībvalstīm būtu jāsadarbojas jautājumā par elektroniskās identifikācijas shēmu drošību un sadarbību Savienības līmenī. Kad vien attiecībā uz elektroniskās identifikācijas shēmām ir vajadzīgs, lai atkarīgās puses valsts līmenī lietotu kādu konkrētu aparatūru vai programmatūru, pārrobežu sadarbības nolūkā ir nepieciešams, lai minētās dalībvalstis nenoteiktu šādas prasības un attiecīgas izmaksas atkarīgajām pusēm, kas veic uzņēmējdarbību ārpus šo dalībvalstu teritorijas. Minētajā gadījumā saistībā ar sadarbības sistēmas darbību būtu jāapspriež un jāizstrādā atbilstīgi risinājumi. Tomēr nav iespējams izvairīties no tehniskām prasībām, kas izriet no valstu elektroniskās identifikācijas ierīcēm piemītošām specifiskajām un kas var ietekmēt šādu elektronisko līdzekļu (piemēram, viedkaršu) turētājus.
- (20) Dalībvalstu sadarbībai būtu jāatvieglo paziņoto elektroniskās identifikācijas shēmu tehniskā sadarbība, lai sekmētu augsta līmeņa uzticamību un riska pakāpei atbilstošu drošību. Informācijas un paraugprakses apmaiņai dalībvalstu starpā ar mērķi panākt savstarpēju atzīšanu būtu jāpalīdz īstenot šādu sadarbību.
- (21) Ar šo regulu būtu arī jāizveido vispārējs tiesiskais regulējums uzticamības pakalpojumu izmantošanai. Tomēr ar šo regulu nebūtu jānosaka vispārīgs pienākums šos pakalpojumus izmantot vai instalēt piekļuves punktu visiem esošajiem uzticamības pakalpojumiem. Jo īpaši šai regulai nebūtu jāattiecas uz tādu pakalpojumu sniegšanu, kurus izmanto vienīgi noteikts dalībnieku kopums slēgtās sistēmās, kas neskar trešās personas. Piemēram, šīs regulas prasības nebūtu jāpiemēro sistēmām, kas izveidotas uzņēmumos vai valsts pārvaldēs, lai pārvaldītu iekšējas procedūras, izmantojot uzticamības pakalpojumus. Vienīgi sabiedrībai sniegtiem uzticamības pakalpojumiem, kas skar trešās personas, būtu jāatbilst šajā regulā noteiktajām prasībām. Šai regulai nebūtu jāattiecas arī uz tiem aspektiem, kas ir saistīti ar līgumu slēgšanu vai citu juridisku saistību uzņemšanos un šādu līgumu vai saistību derīgumu, ja attiecībā uz to veidu prasības noteiktas valsts vai Savienības tiesību aktos. Turklāt tai nebūtu jāietekmē valstu formātam izvirzītās prasības, kas attiecas uz publiskiem reģistriem, jo īpaši komercreģistriem un zemes reģistriem.
- (22) Lai veicinātu uzticamības pakalpojumu vispārēju pārrobežu izmantošanu, būtu jānodrošina iespēja tos izmantot kā pierādījumu tiesvedībā visās dalībvalstīs. Ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi, uzticamības pakalpojumu juridiskais spēks ir jānosaka ar valsts tiesību aktiem.
- (23) Ciktāl ar šo regulu tiek noteikts pienākums atzīt kādu uzticamības pakalpojumu, šādu uzticamības pakalpojumu var noraidīt tikai tādā gadījumā, ja pienākuma adresāts to nevar nolasīt vai verificēt tehnisku iemeslu dēļ, ko adresāts nespēj tieši kontrolēt. Tomēr minētajam pienākumam nebūtu jānozīmē tas, ka publiskai struktūrai ir jāiegādājas tāda aparatūra un programmatūra, lai tā varētu tehniski nolasīt visus esošos uzticamības pakalpojumus.
- (24) Dalībvalstis, ievērojot Savienības tiesību aktus, var saglabāt vai ieviest valsts noteikumus attiecībā uz uzticamības pakalpojumiem, ja ar šo regulu veikta saskaņošana attiecībā uz minētajiem pakalpojumiem nav pilnīga. Tomēr šīs regulas prasībām atbilstošiem uzticamības pakalpojumiem būtu jānodrošina brīva aprīte iekšējā tirgū.
- (25) Dalībvalstīm arī turpmāk vajadzētu būt iespējai noteikt citus uzticamības pakalpojumu veidus papildus tiem, kas minēti šajā regulā iekļautajā uzticamības pakalpojumu pilnīgajā sarakstā, lai valsts līmenī tos varētu atzīt par kvalificētiem uzticamības pakalpojumiem.
- (26) Ņemot vērā tehnoloģiju attīstības ātrumu, šajā regulā būtu jāizmanto pieeja, kas paredz inovācijas iespēju.
- (27) Šai regulai vajadzētu būt tehnoloģiju ziņā neitrālai. No tās izrietošajām juridiskajām sekām vajadzētu būt panākamām ar jebkuriem tehniskiem līdzekļiem ar noteikumu, ka tiek izpildītas šīs regulas prasības.

- (28) Lai vairotu jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) un patērētāju uzticēšanos iekšējam tirgum un veicinātu uzticamības pakalpojumu un produktu izmantošanu, būtu jāievieš jēdzieni "kvalificēti uzticamības pakalpojumi" un "kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs", lai noteiktu prasības un pienākumus, kas garantē augsta līmeņa drošību attiecībā uz jebkuru sniegto kvalificēto uzticamības pakalpojumu un lietoto produktu.
- (29) Atbilstīgi pienākumiem, kas noteikti ar Padomes Lēmumu 2010/48/EK ⁽¹⁾ apstiprinātajā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām, jo īpaši tās 9. pantā, personām ar invaliditāti vajadzētu būt iespējai izmantot uzticamības pakalpojumus un tiešo lietotāju produktus, kurus izmanto, sniedzot minētos pakalpojumus, ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi attiecas uz citiem patērētājiem. Tāpēc, ja iespējams, būtu jānodrošina, lai sniegtie uzticamības pakalpojumi un tiešo lietotāju produkti, ko izmanto minēto pakalpojumu sniegšanā, būtu pieejami personām ar invaliditāti. Pamatojuma izvērtējumā *inter alia* būtu jāietver tehniski un ekonomiski apsvērumi.
- (30) Dalībvalstīm būtu jāizraugās uzraudzības iestāde vai uzraudzības iestādes šajā regulā minēto uzraudzības darbību veikšanai. Dalībvalstīm arī vajadzētu būt iespējai, savstarpēji vienojoties ar citu dalībvalsti, izlemt par uzraudzības iestādes izraudzīšanos minētās citas dalībvalsts teritorijā.
- (31) Uzraudzības iestādēm būtu jāsadarbojas ar datu aizsardzības iestādēm, piemēram, informējot tās par kvalificēto uzticamības pakalpojumu sniedzēju revīzijas rezultātiem, ja šķiet, ka ir notikuši personas datu aizsardzības noteikumu pārkāpumi. Sniedzot informāciju, būtu jo īpaši jāietver drošības incidenti un personas datu pārkāpumi.
- (32) Visiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem būtu jānosaka pienākums ievērot labu praksi drošības jomā, kas atbilst ar to darbību saistītajiem riskiem, lai tādējādi sekmētu lietotāju uzticēšanos vienotajam tirgum.
- (33) Noteikumiem par pseidonīmu izmantošanu sertifikātos nebūtu jā kavē dalībvalstis pieprasīt personu identifikāciju atbilstīgi Savienības vai valsts tiesību aktiem.
- (34) Visām dalībvalstīm būtu jāievēro kopējas būtiskas uzraudzības prasības, lai kvalificētu uzticamības pakalpojumu jomā nodrošinātu līdzvērtīgu drošības līmeni. Lai visā Savienībā būtu vieglāk konsekventi piemērot minētās prasības, dalībvalstīm būtu jāpieņem salīdzināmas procedūras un jāapmainās ar informāciju par savu uzraudzības darbību un paraugpraksi šajā jomā.
- (35) Visiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpieņem šīs regulas prasības, jo īpaši drošības un atbildības jomā, lai nodrošinātu pienācīgu centību, pārredzamību un pārskatatbildību to darbībās un pakalpojumos. Tomēr, ņemot vērā uzticamības pakalpojumu sniedzēju sniegto pakalpojumu veidu, ir lietderīgi tiktāl, ciktāl tas attiecas uz minētajām prasībām, nošķirt kvalificētus un nekvalificētus uzticamības pakalpojumu sniedzējus.
- (36) Uzraudzības režīma izveidošanai attiecībā uz visiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem būtu jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi to darbību un pakalpojumu drošībai un atbildībai par tiem, tādējādi sekmējot lietotāju aizsardzību un iekšējā tirgus darbību. Nekvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpieņem atturīgas un reaģējošas *ex post* uzraudzības darbības, kuras attaisno to sniegto pakalpojumu un darbību būtība. Tāpēc uzraudzības iestādei nebūtu jānosaka vispārējs pienākums uzraudzīt nekvalificētus pakalpojumu sniedzējus. Uzraudzības iestādei būtu jārikojas tikai tad, kad tā ir saņēmusi informāciju (piemēram, no paša nekvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja, citas uzraudzības iestādes, saņēmusi lietotāja vai darījumdarbības partnera paziņojumu vai uz paša izmeklējumu pamata), ka nekvalificētais uzticamības pakalpojumu sniedzējs neievēro šajā regulā noteiktās prasības.

⁽¹⁾ Padomes Lēmums 2010/48/EK (2009. gada 26. novembris) par to, lai Eiropas Kopiena noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (OV L 23, 27.1.2010., 35. lpp.).

- (37) Šajā regulā būtu jāparedz visu uzticamības pakalpojumu sniedzēju atbildība. Jo īpaši tajā ir noteikts atbildības režīms, saskaņā ar kuru visiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt atbildīgiem par zaudējumu, kas radīts jebkurai fiziskai vai juridiskai personai šajā regulā minēto pienākumu neizpildes dēļ. Lai vienkāršāk novērtētu finansiālo risku, kāds uzticamības pakalpojumu sniedzējiem iespējams būtu jāuzņemas vai kāds tiem būtu jāsedz ar apdrošināšanas polisēm, ar šo regulu uzticamības pakalpojumu sniedzējiem tiek ļauts ar konkrētiem nosacījumiem noteikt ierobežojumus to sniegto pakalpojumu izmantošanai, un nenest atbildību par zaudējumiem, kas rodas izmantojot pakalpojumus, kuri pārsniedz šādus ierobežojumus. Patērētāji būtu iepriekš pienācīgi jāinformē par ierobežojumiem. Minētajiem ierobežojumiem vajadzētu būt atpazīstamiem trešai personai, piemēram, informāciju par ierobežojumiem ietverot sniegtā pakalpojuma noteikumos vai izmantojot citus atpazīstamus līdzekļus. Lai īstenotu minētos principus, šī regula būtu jāpiemēro saskaņā ar valstu noteikumiem par atbildību. Tāpēc šī regula neietekmē valstu noteikumus, piemēram, par zaudējumu, nodoma vai nolaidības definīciju vai attiecīgajiem piemērojamiem procesuālajiem noteikumiem.
- (38) Drošības pārkāpumu paziņošana un drošības risku izvērtēšana ir būtiski aspekti, kas drošības vai integritātes pārkāpumu gadījumā ļautu sniegt atbilstīgu informāciju attiecīgajām pusēm.
- (39) Lai Komisija un dalībvalstis varētu novērtēt ar šo regulu ieviestā pārkāpumu paziņošanas mehānisma efektivitāti, būtu jānosaka, lai uzraudzības iestādes iesniegtu Komisijai un Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības aģentūrai (ENISA) informatīvus kopsavilkumus.
- (40) Lai Komisija un dalībvalstis varētu novērtēt ar šo regulu ieviestā pastiprinātas uzraudzības mehānisma efektivitāti, būtu jāpieprasa uzraudzības iestādēm iesniegt ziņojumus par savu darbību. Tas būtu lietderīgi, lai sekmētu labas prakses apmaiņu starp uzraudzības iestādēm, un nodrošinātu galveno uzraudzības prasību konsekventas un efektīvas īstenošanas pārbaudi visās dalībvalstīs.
- (41) Lai nodrošinātu kvalificētu uzticamības pakalpojumu ilgtspējību un ilglaicīgumu un sekmētu lietotāju uzticēšanos kvalificētu uzticamības pakalpojumu nepārtrauktībai, uzraudzības iestādēm būtu jāpārlicinās, vai pastāv darbības pārtraukšanas plāni un vai noteikumi par pārtraukšanas plāniem tiek pareizi piemēroti, gadījumos, kad kvalificētie uzticamības pakalpojumu sniedzēji pārtrauc savas darbības.
- (42) Dalībvalstīs būtu jāizveido uzraudzības iestāžu savstarpējas palīdzības sistēma, lai atvieglotu kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniedzēju uzraudzību, piemēram, gadījumā, ja pakalpojumu sniedzējs pakalpojumus piedāvā citas dalībvalsts teritorijā un tur nav pakļauts uzraudzībai vai ja pakalpojumu sniedzēja datori atrodas citas dalībvalsts teritorijā, nevis tajā dalībvalstī, kurā minētais pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību.
- (43) Lai nodrošinātu kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniedzēju un to sniegto pakalpojumu atbilstību šīs regulas prasībām, atbilstības novērtēšanas struktūrai būtu jāveic atbilstības novērtēšana, un kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem būtu iegūtie atbilstības novērtēšanas ziņojumi jāiesniedz uzraudzības iestādei. Kad vien uzraudzības iestāde pieprasa kvalificētam uzticamības pakalpojumu sniedzējam iesniegt *ad hoc* atbilstības novērtēšanas ziņojumu, uzraudzības iestādei būtu jo īpaši jāievēro labas pārvaldības principi, tostarp pienākums sniegt pamatojumu saviem lēmumiem, kā arī proporcionalitātes princips. Tāpēc uzraudzības iestādei būtu pienācīgi jāpamato lēmums pieprasīt *ad hoc* atbilstības novērtēšanu.
- (44) Šīs regulas mērķis ir nodrošināt saskaņotu regulējumu, lai sniegtu augsta līmeņa drošību un juridisko noteiktību uzticamības pakalpojumiem. Šajā sakarā, risinot produktu un pakalpojumu atbilstības novērtēšanu, Komisijai attiecīgos gadījumos būtu jārod sinerģija ar esošajām attiecīgajām Eiropas un starptautiskajām sistēmām, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 765/2008 ⁽¹⁾, kurā noteiktas atbilstības novērtēšanas struktūru akreditācijas un produktu tirgus uzraudzības prasības.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

- (45) Lai efektīvi noritētu ieviešanas process, kura rezultātā kvalificētos uzticamības pakalpojumu sniedzējus un to sniegtos kvalificētos uzticamības pakalpojumus iekļautu uzticamības sarakstos, būtu jāsekmē iepriekšēja apspriešanās starp kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem un kompetento uzraudzības iestādi, tādējādi atvieglojot uzticamības pārbaudi, kas jāveic pirms kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniegšanas.
- (46) Uzticamības saraksti ir būtiski, lai panāktu uzticēšanos tirgus dalībnieku starpā, jo tajos norādīts pakalpojumu sniedzēja kvalifikācijas statuss uzraudzības laikā.
- (47) Ticamība tiešsaistes pakalpojumiem un ērta to izmantošana ir būtiska, lai lietotāji pilnībā gūtu labumu no elektroniskajiem pakalpojumiem un apzināti uz tiem paļautos. Šajā nolūkā būtu jārada ES uzticamības marķējums, lai identificētu kvalificētos uzticamības pakalpojumus, ko sniedz kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji. Šāds ES uzticamības marķējums kvalificētiem uzticamības pakalpojumiem skaidri atšķirtu kvalificētus uzticamības pakalpojumus no citiem uzticamības pakalpojumiem, tādējādi sekmējot pārredzamību tirgū. ES uzticamības marķējuma izmantošanai kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt brīvprātīgai, un tai nebūtu jārada nekādas citas prasības papildu tām, kas ir paredzētas šajā regulā.
- (48) Lai nodrošinātu elektronisko parakstu savstarpēju atzīšanu, drošības līmenim jābūt augstam, taču īpašos gadījumos, piemēram, saistībā ar Komisijas Lēmumu 2009/767/EK ⁽¹⁾, būtu jāakceptē elektroniskie paraksti arī ar zemāku drošības nodrošinājuma līmeni.
- (49) Ar šo regulu būtu jānosaka princips, ka elektroniskā paraksta juridisko spēku nebūtu jānoraida elektroniskā formāta dēļ vai tādēļ, ka tas neatbilst kvalificētā elektroniskā paraksta prasībām. Tomēr elektronisko parakstu juridiskais spēks ir jānosaka ar valsts tiesību aktiem, izņemot šajā regulā noteiktās prasības, proti, ka kvalificētiem elektroniskajiem parakstiem būtu jāpiespē līdzvērtīgs juridiskais spēks kā parakstiem ar roku.
- (50) Tā kā patlaban dalībvalstu kompetentās iestādes, savus dokumentus parakstot elektroniski, izmanto uzlabotu elektronisko parakstu dažādus formātus, ir jānodrošina, lai dalībvalstis spētu tehniski atbalstīt vismaz vairākus uzlabotu elektronisko parakstu formātus tad, kad tās saņem elektroniski parakstītus dokumentus. Tāpat, ja dalībvalstu kompetentās iestādes izmanto uzlabotus elektroniskos zīmogus, būtu jānodrošina, ka tās atbalstītu vismaz vairākus uzlabotu elektronisko zīmogu formātus.
- (51) Parakstītājam būtu jāspēj uzticēt kvalificētas elektroniskā paraksta radīšanas ierīces trešās personas aprūpei ar noteikumu, ka tiek īstenoti pienācīgi mehānismi un procedūras, kas garantē, ka tikai parakstītājs kontrolē sava elektroniskā paraksta radīšanas datu izmantošanu, un ka saistībā ar ierīces izmantošanu ir izpildītas kvalificētā elektroniskā paraksta prasības.
- (52) Aizvien biežāk notiek elektronisko parakstu attālināta izveide, proti, kad elektroniskais paraksts parakstītāja vārdā tiek izveidots vidē, ko pārvalda uzticamības pakalpojumu sniedzējs, jo tam ir daudzkārtējas ekonomiskas priekšrocības. Tomēr, lai nodrošinātu, ka šādi elektroniskie paraksti tiek juridiski atzīti tā pat kā tie elektroniskie paraksti, kas izveidoti vidē, kuru pilnībā pārvalda lietotājs, attālināta elektroniskā paraksta pakalpojuma sniedzējiem būtu jāpiemēro konkrētas drošības, pārvaldības un administratīvās procedūras, un jāizmanto uzticamas sistēmas un produkti, tostarp droši elektroniskie sakaru kanāli, ar mērķi garantēt elektroniskā paraksta izveides vides uzticamību un to, ka parakstītājs ir vienīgais, kurš kontrolē sava elektroniskā paraksta izveides vidi. Ja kvalificēts elektroniskais paraksts ir veidots ar attālināta elektroniskā paraksta izveides ierīci, būtu jāpiemēro prasības, kas saskaņā ar šo regulu ir piemērojamas kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniedzējiem.

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 2009/767/EK (2009. gada 16. oktobris) par pasākumiem, lai veicinātu procedūru veikšanu elektroniski, izmantojot vienotos kontaktpunktus atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 274, 20.10.2009., 36. lpp.).

- (53) Kvalificēta sertifikāta apturēšana ir uzticamības pakalpojumu sniedzēju pieņemta darbības prakse vairākās dalībvalstīs, kura atšķiras no sertifikāta atsaukšanas un no kuras uz laiku izriet sertifikāta derīguma zudums. Juridiskās noteiktības dēļ vienmēr ir skaidri jānorāda sertifikāta apturēšanas statuss. Šajā nolūkā uzticamības pakalpojumu sniedzēji ir atbildīgi par to, lai skaidri norādītu sertifikāta statusu un, ja tas ir apturēts, precīzu laikposmu, uz kādu sertifikāts ir apturēts. Ar šo regulu uzticamības pakalpojumu sniedzējiem vai dalībvalstīm nebūtu jāuzliek par pienākumu izmantot apturēšanu, taču būtu jāparedz pārredzamības noteikumi, kad un kādos gadījumos šāda prakse ir pieejama.
- (54) Kvalificētu sertifikātu pārrobežu sadarbība un atzīšana ir kvalificētu elektronisko parakstu atzīšanas priekšnosacījums. Tāpēc uz kvalificētiem sertifikātiem nebūtu jāattiecas nevienai obligātai prasībai, kas pārsniedz šajā regulā noteiktās prasības. Tomēr valstu līmenī būtu jāļauj kvalificētos sertifikātos iekļaut raksturīgās pazīmes, piemēram, unikālos identifikatorus, ar noteikumu, ka šādas raksturīgās pazīmes nekavē kvalificētu sertifikātu un elektronisko parakstu pārrobežu sadarbību un atzīšanu.
- (55) IT drošības sertifikācija, kuras pamatā ir starptautiski standarti, piemēram, ISO 15408 un ar to saistītas novērtēšanas metodes un savstarpējās atzīšanas režīmi, ir būtisks instruments, lai verificētu kvalificēta elektroniskā paraksta radīšanas ierīču drošību, un tā būtu jāveicina. Tomēr inovatīviem risinājumiem un pakalpojumiem, piemēram, mobilajam parakstam un mākoņparakstam, ir nepieciešami kvalificēta elektroniskā paraksta radīšanas ierīču tehniski un organizatoriski risinājumi, kuriem drošības standarti iespējams vēl nav pieejami vai kuriem pašlaik notiek pirmā IT drošības sertifikācija. Šāda kvalificēta elektroniskā paraksta radīšanas ierīču drošības līmeni varētu novērtēt, izmantojot alternatīvus procesus, tikai tad, ja šādi drošības standarti nav pieejami, vai ja pašlaik notiek pirmā IT drošības sertifikācija. Minētajiem procesiem vajadzētu būt salīdzināmiem ar IT drošības sertifikācijas standartiem, ciktāl to drošības līmeņi ir līdzvērtīgi. Minētos procesus varētu sekmēt ar salīdzinošo izvērtēšanu.
- (56) Šajā regulā būtu jāizklāsta prasības kvalificēta elektroniskā paraksta radīšanas ierīcēm, lai nodrošinātu uzlabotu elektronisko parakstu funkcionalitāti. Šī regula neaptver visu sistēmvidi, kurā šādas ierīces darbojas. Tāpēc kvalificētu paraksta radīšanas ierīču sertifikācijas jomā būtu jāietver tikai aparatūra un sistēmas programmatūra, ko izmanto, lai pārvaldītu un aizsargātu paraksta izveides datus, kas tiek radīti, uzglabāti vai apstrādāti paraksta radīšanas ierīcē. Kā precizēts attiecīgos standartos, no sertifikācijas pienākuma jomas nebūtu jāizslēdz paraksta radīšanas lietojumprogrammatūra.
- (57) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību attiecībā uz paraksta derīgumu, ir būtiski precizēt tos kvalificēta elektroniskā paraksta datus, kuri būtu jānovērtē atkarīgajai pusei, kura veic validāciju. Turklāt prasību precizēšana attiecībā uz tādiem kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem, kas var sniegt kvalificētus validēšanas pakalpojumus atkarīgajām pusēm, kuras nevēlas vai nespēj pašas veikt kvalificētu elektronisko parakstu validāciju, būtu jāsekmē privātā un publiskā sektora ieguldījumi šādos pakalpojumos. Izpildot abus nosacījumus, kvalificēta elektroniskā paraksta validēšanai būtu jāklūst par vienkāršu un Savienības līmenī visām pusēm piemērotu procedūru.
- (58) Ja, veicot darījumu, vajadzīgs juridiskas personas kvalificēts elektroniskais zīmogs, jāakceptē būtu arī juridiskās personas pilnvarotā pārstāvja kvalificēts elektroniskais paraksts.
- (59) Elektroniskie zīmogi būtu jāizmanto kā pierādījums tam, ka elektronisko dokumentu izsniegusi juridiska persona, garantējot dokumenta izcelsmi un integritāti.
- (60) Uzticamības pakalpojumu sniedzējiem, kas izsniedz kvalificētus elektronisko zīmogu sertifikātus, būtu jāievieš vajadzīgie pasākumi, lai varētu noskaidrot fiziskas personas identitāti, kas pārstāv juridisko personu, kurai tiek sniegts kvalificēts elektroniskā zīmoga sertifikāts, ja šāda identifikācija ir vajadzīga valsts līmenī saistībā ar tiesvedību vai administratīviem procesiem.

- (61) Ar šo regulu būtu jānodrošina informācijas ilgtermiņa saglabāšana, lai nodrošinātu elektronisko parakstu un elektronisko zīmogu juridisko derīgumu ilgākos laikposmos un garantētu, ka tos var validēt neatkarīgi no turpmākas tehnoloģiju attīstības.
- (62) Lai nodrošinātu kvalificētu elektronisko laika zīmogu drošību, šajā regulā būtu jānosaka prasība izmantot uzlabotu elektronisko zīmogu vai uzlabotu elektronisko parakstu vai citas līdzvērtīgas metodes. Paredzams, ka inovāciju rezultātā varētu tapt jaunas tehnoloģijas, kas varētu nodrošināt līdzvērtīgu drošības līmeni laika zīmogiem. Ja tiek izmantota cita metode, kas nav uzlabots elektroniskais zīmogs vai uzlabots elektroniskais paraksts, būtu jāatstāj kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja ziņā, vai atbilstības novērtēšanas ziņojumā parādīt, ka šāda metode nodrošina līdzvērtīgu drošības līmeni un atbilst šajā regulā noteiktajiem pienākumiem.
- (63) Elektroniskiem dokumentiem ir nozīme pārrobežu elektronisko darījumu turpmākai attīstībai iekšējā tirgū. Ar šo regulu būtu jānosaka princips, ka elektroniska dokumenta juridisko spēku nebūtu jānoraida elektroniskā formāta dēļ, lai nodrošinātu, ka elektronisku darījumu nenoraida tikai tādēļ, ka dokuments ir elektroniskā formātā.
- (64) Izskatot uzlabotu elektronisko parakstu un zīmogu formātus, Komisijai būtu jābalstās uz esošo praksi, standartiem un tiesību aktiem, jo īpaši Komisijas Lēmumu 2011/130/ES ⁽¹⁾.
- (65) Elektroniskos zīmogus var izmantot ne vien juridiskas personas izsniegtu dokumentu autentificēšanai, bet arī visu juridiskas personas digitālo aktīvu, piemēram, programmatūru kodu vai serveru, autentificēšanai.
- (66) Ir būtiski izveidot tiesisko regulējumu, lai veicinātu pārrobežu atzīšanu starp esošajām valstu tiesību sistēmām attiecībā uz elektroniski reģistrētiem piegādes pakalpojumiem. Minētais regulējums varētu arī radīt jaunas tirgus iespējas Savienības uzticamības pakalpojumu sniedzējiem piedāvāt jaunus elektroniski reģistrētus piegādes pakalpojumus visā Eiropā.
- (67) Tīmekļa vietņu autentifikācijas pakalpojumi nodrošina veidu, kā tīmekļa vietnes apmeklētājs var būt drošs, ka par šo tīmekļa vietni atbild īsta un likumīga vienība. Minētie pakalpojumi palīdz veidot uzticēšanos un ticamību, veicot darījumdarbību tiešsaistē, jo lietotāji uzticēsies autentificētai tīmekļa vietnei. Tīmekļa vietņu autentifikācijas pakalpojumu sniegšana un izmantošana ir pilnīgi brīvprātīga. Tomēr, lai tīmekļa vietņu autentifikācija kļūtu par veidu, kā palielināt uzticēšanos, sniedzot labāku pieredzi lietotājam un turpmāku izaugsmi iekšējā tirgū, ar šo regulu būtu sniedzējiem un to sniegtajiem pakalpojumiem jānosaka minimālie drošības un atbildības pienākumi. Minētajā nolūkā vērā ir ņemti rezultāti, kas gūti nozares vadībā veiktajās iniciatīvās, piemēram, sertificēšanas iestāžu/pārliuku forums – CA/B forums. Turklāt šai regulai nebūtu jā kavē citu veidu vai metožu izmantošana tīmekļa vietņu autentifikācijai, uz kuru šī regula neattiecas, un tai nebūtu jāliedz tīmekļa vietņu autentifikācijas pakalpojumu sniedzējiem no trešām valstīm sniegt to pakalpojumus Savienības klientiem. Tomēr būtu vajadzīgs, lai pakalpojumu sniedzējam no trešās valsts tīmekļa vietņu autentifikācijas pakalpojumi būtu atzīti par kvalificētiem pakalpojumiem saskaņā ar šo regulu tikai tad, ja ir noslēgts starptautisks nolīgums starp Savienību un valsti, kurā pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību.
- (68) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) noteikumiem par uzņēmējdarbības veikšanu jēdziens "juridiskas personas" sniedz uzņēmējiem izvēles brīvību attiecībā uz juridisko formu, ko tie uzskata par piemērotu, lai veiktu savas darbības. Tādējādi "juridiskas personas" LESD nozīmē ir visas vienības, kas izveidotas atbilstīgi kādas dalībvalsts tiesību aktiem vai ko šie tiesību akti reglamentē, neatkarīgi no to juridiskās formas.
- (69) Savienības iestādes, struktūras, birojus un aģentūras mudina atzīt elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumus, uz kuriem attiecas šī regula, lai aktīvāk izmantotu administratīvo sadarbību, jo īpaši attiecībā uz esošo labo praksi un rezultātiem, kas gūti patlaban īstenotajos projektos tajās jomās, uz kurām attiecas šī regula.

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 2011/130/ES (2011. gada 25. februāris), ar kuru nosaka minimālās prasības kompetento iestāžu elektroniski parakstītu dokumentu pārrobežu apstrādei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 53, 26.2.2011., 66. lpp.).

- (70) Lai elastīgi un ātri papildinātu dažus šajā regulā precīzi noteiktus tehniskos aspektus, pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai attiecībā uz kritērijiem, kas jāievēro par kvalificētu elektroniskā paraksta radīšanas ierīču sertifikāciju atbildīgām iestādēm. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (71) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiespīķir īstenošanas pilnvaras Komisijai, jo īpaši attiecībā uz to standartu identifikācijas numuru precizēšanu, kuru izmantošana ļautu izdarīt pieņemumu par dažu šajā regulā noteikto prasību ievērošanu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾.
- (72) Pieņemot deleģētos vai īstenošanas aktus, Komisijai būtu pienācīgi jāņem vērā Eiropas un starptautisko standartizācijas organizāciju un struktūra, jo īpaši Eiropas Standartizācijas komitejas (CEN), Eiropas Telekomunikāciju standartu institūta (ETSI), Starptautiskās Standartizācijas organizācijas (ISO) un Starptautiskās Telesakaru savienības (ITU) izstrādātie standarti un tehniskās specifikācijas, lai nodrošinātu elektroniskās identifikācijas un uzticamības pakalpojumu augsta līmeņa drošību un sadarbību.
- (73) Juridiskās noteiktības un skaidrības labad Direktīva 1999/93/EK būtu jāatceļ.
- (74) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību tiem tirgus dalībniekiem, kuri jau izmanto kvalificētus sertifikātus, kas izsniegti fiziskām personām saskaņā ar Direktīvu 1999/93/EK, ir jāparedz pietiekami ilgs pārejas laikposms. Līdzīgā veidā būtu jānosaka pārejas pasākumi drošām paraksta radīšanas ierīcēm, kuru atbilstība ir noteikta saskaņā ar Direktīvu 1999/93/EK, kā arī sertifikācijas pakalpojumu sniedzējiem, kas izsniedz kvalificētus sertifikātus pirms 2016. gada 1. jūlija. Visbeidzot, ir arī jānodrošina, lai Komisijai būtu līdzekļi, kas tai ļautu īstenošanas aktus un deleģētos aktus pieņemt pirms minētās dienas.
- (75) Šajā regulā minētie piemērošanas datumi neskar esošos pienākumus, kas dalībvalstīm jau ir noteikti Savienības tiesību aktos, jo īpaši Direktīvā 2006/123/EK.
- (76) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (77) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 45/2001 ⁽²⁾ 28. panta 2. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2012. gada 27. septembrī sniedza atzinumu ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

⁽³⁾ OV C 28, 30.1.2013., 6. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Lai nodrošinātu iekšējā tirgus pienācīgu darbību, vienlaikus cenšoties panākt elektroniskās identifikācijas līdzekļu un uzticamības pakalpojumu pienācīgu drošības līmeni, šajā regulā:

- a) tiek izklāstīti nosacījumi, saskaņā ar kuriem dalībvalstis atzīst fizisku un juridisku personu elektroniskās identifikācijas līdzekļus, kuri ietverti citas dalībvalsts paziņotajā elektroniskās identifikācijas shēmā;
- b) tiek izklāstīti noteikumi par uzticamības pakalpojumiem, jo īpaši attiecībā uz elektroniskiem darījumiem; un
- c) tiek izveidots tiesiskais regulējums attiecībā uz elektroniskajiem parakstiem, elektroniskajiem zīmogiem, elektroniskajiem laika zīmogiem, elektroniskajiem dokumentiem, elektroniski reģistrētiem piegādes pakalpojumiem un sertifikācijas pakalpojumiem tīmekļa vietņu autentifikācijai.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro elektroniskās identifikācijas shēmām, par kurām ir paziņojušas dalībvalstis, un uzticamības pakalpojumu sniedzējiem, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā.
2. Šo regulu nepiemēro tādu uzticamības pakalpojumu sniegšanai, kurus izmanto vienīgi slēgtās sistēmās, kas izriet no valsts tiesību aktiem vai nolīgumiem starp noteiktu dalībnieku kopumu.
3. Šī regula neskar valstu vai Savienības tiesību aktus, kas saistīti ar līgumu slēgšanu un derīgumu vai citu juridisku vai procesuālu saistību uzņemšanos attiecībā uz formātu.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

- 1) "elektroniskā identifikācija" ir tādu elektronisku personas identifikācijas datu izmantošanas process, kas unikālā veidā apliecina fiziskās vai juridiskās personas identitāti vai tādas fiziskas personas identitāti, kas pārstāv juridisku personu;
- 2) "elektroniskās identifikācijas līdzekļi" ir materiāli un/vai nemateriāli elementi, kas ietver personas identifikācijas datus un ko izmanto, lai autentificētos tiešsaistes pakalpojumam;
- 3) "personas identifikācijas dati" ir datu kopums, kas ļauj noskaidrot fiziskas vai juridiskas personas identitāti, vai tādas fiziskas personas identitāti, kas pārstāv juridisku personu;
- 4) "elektroniskās identifikācijas shēma" ir elektroniskās identifikācijas sistēma, kurā elektroniskās identifikācijas līdzekļus izsniedz fiziskām vai juridiskām personām vai tādām fiziskām personām, kas pārstāv juridiskas personas;

- 5) "autentifikācija" ir elektronisks process, kas dara iespējamu fiziskas vai juridiskas personas elektronisko identifikāciju vai elektronisko datu izcelsmes un integritātes apstiprināšanu;
- 6) "atkarīgā puse" ir fiziska vai juridiska persona, kas ļaujās uz elektronisku identifikāciju vai uzticamības pakalpojumu;
- 7) "publiskā iestāde" ir valsts, reģionāla vai pašvaldības iestāde, publisko tiesību subjekts vai apvienība, ko veido viena vai vairākas šādas iestādes vai viens vai vairāki šādi publisko tiesību subjekti, vai privāta vienība, ko pilnvarojusi vismaz viena no minētajām iestādēm, subjektiem vai apvienībām, lai sniegtu publiskus pakalpojumus, darbojoties saskaņā ar šādu pilnvarojumu;
- 8) "publisko tiesību subjekts" ir struktūra, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES ⁽¹⁾ 2. panta 1. punkta 4. apakšpunktā;
- 9) "parakstītājs" ir fiziska persona, kura rada elektronisku parakstu;
- 10) "elektroniskais paraksts" ir elektroniski dati, kas pievienoti citiem elektroniskajiem datiem vai loģiski saistīti ar tiem un ko parakstītājs izmanto, lai parakstītos;
- 11) "uzlabots elektroniskais paraksts" ir elektronisks paraksts, kas atbilst 26. pantā izklāstītajām prasībām;
- 12) "kvalificēts elektroniskais paraksts" ir uzlabots elektroniskais paraksts, kas radīts ar kvalificētu elektroniskā paraksta radīšanas ierīci, pamatojoties uz kvalificētu elektroniskā paraksta sertifikātu;
- 13) "elektroniskā paraksta radīšanas dati" ir unikāli dati, ko parakstītājs izmanto elektroniska paraksta radīšanai;
- 14) "elektroniskā paraksta sertifikāts" ir elektronisks apliecinājums, kas saista elektroniskā paraksta validācijas datus ar fizisku personu un apliecina vismaz minētās personas vārdu vai pseidonīmu;
- 15) "kvalificēts elektroniskā paraksta sertifikāts" ir elektroniskā paraksta sertifikāts, ko izsniedz kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs un kas atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām;
- 16) "uzticamības pakalpojums" ir elektronisks pakalpojums, parasti par atlīdzību, kas ietver:
 - a) elektronisko parakstu, elektronisko zīmogu vai elektronisko laika zīmogu, elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu un ar minētajiem pakalpojumiem saistītu sertifikātu radīšanu, verifikāciju un validāciju; vai
 - b) tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikātu radīšanu, verifikāciju un validāciju; vai
 - c) ar minētajiem pakalpojumiem saistītu elektronisko parakstu, zīmogu vai sertifikātu saglabāšanu;
- 17) "kvalificēts uzticamības pakalpojums" ir uzticamības pakalpojums, kas atbilst šajā regulā noteiktajām piemērojamām prasībām;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

- 18) "atbilstības novērtēšanas struktūra" ir Regulas (EK) Nr. 765/2008 2. panta 13. punktā definēta struktūra, kas saskaņā ar minēto regulu ir akreditēta kā kompetenta veikt kvalificēta uzticamības pakalpojumu sniedzēja un tā sniegtu kvalificētu uzticamības pakalpojumu atbilstības novērtējumu;
- 19) "uzticamības pakalpojumu sniedzējs" ir fiziska vai juridiska persona, kas sniedz vienu vai vairākus uzticamības pakalpojumus vai nu kā kvalificēti, vai kā nekvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji;
- 20) "kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs" ir uzticamības pakalpojumu sniedzējs, kas sniedz vienu vai vairākus kvalificētus uzticamības pakalpojumus un kuram uzraudzības iestāde ir piešķirusi kvalificētā statusu;
- 21) "produkts" ir aparatūra vai programmatūra, vai aparatūras vai programmatūras attiecīgas sastāvdaļas, ko paredzēts izmantot uzticamības pakalpojumu sniegšanai;
- 22) "elektroniskā paraksta radīšanas ierīce" ir konfigurēta programmatūra vai aparatūra, ko izmanto elektroniska paraksta radīšanai;
- 23) "kvalificēta elektroniskā paraksta radīšanas ierīce" ir elektroniskā paraksta radīšanas ierīce, kas atbilst II pielikumā noteiktajām prasībām;
- 24) "zīmoga radītājs" ir juridiska persona, kas rada elektronisku zīmogu;
- 25) "elektroniskais zīmogs" ir elektroniski dati, kas pievienoti citiem elektroniskajiem datiem vai loģiski saistīti ar tiem, lai garantētu šo pēdējo izcelsmi un integritāti;
- 26) "uzlabots elektroniskais zīmogs" ir elektronisks zīmogs, kas atbilst 36. pantā izklāstītajām prasībām;
- 27) "kvalificēts elektroniskais zīmogs" ir uzlabots elektroniskais zīmogs, kas radīts ar kvalificētu elektroniskā zīmoga radīšanas ierīci un kura pamatā ir kvalificēts elektroniskā zīmoga sertifikāts;
- 28) "elektroniskā zīmoga radīšanas dati" ir unikāli dati, ko elektroniskā zīmoga radītājs izmanto elektroniska zīmoga radīšanai;
- 29) "elektroniskā zīmoga sertifikāts" ir elektronisks apliecinājums, kas saista elektroniskā zīmoga validācijas datus ar juridisku personu un apliecina minētās personas nosaukumu;
- 30) "kvalificēts elektroniskā zīmoga sertifikāts" ir elektroniskā zīmoga sertifikāts, ko izsniedz kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs un kas atbilst III pielikumā noteiktajām prasībām;
- 31) "elektroniskā zīmoga radīšanas ierīce" ir konfigurēta programmatūra vai aparatūra, ko izmanto elektroniska zīmoga radīšanai;
- 32) "kvalificēta elektroniskā zīmoga radīšanas ierīce" ir elektroniskā zīmoga radīšanas ierīce, kas *mutatis mutandis* atbilst II pielikumā noteiktajām prasībām;
- 33) "elektroniskais laika zīmogs" ir elektroniski dati, kas saista citus elektroniskos datus ar konkrētu laiku, apstiprinot šo pēdējo esamību minētajā laikā;
- 34) "kvalificēts elektroniskais laika zīmogs" ir elektroniskais laika zīmogs, kas atbilst 42. pantā noteiktajām prasībām;

- 35) "elektronisks dokuments" ir jebkāds saturs, kas tiek glabāts elektroniskā formātā, jo īpaši teksta vai skaņas, vizuāls vai audiovizuāls ieraksts;
- 36) "elektroniski reģistrēts piegādes pakalpojums" ir pakalpojums, kuru izmantojot, ar elektroniskiem līdzekļiem tiek nosūtīti dati starp trešām personām, sniedzot apliecinājumu par nosūtīto datu apstrādi, tostarp pierādījumu par datu nosūtīšanu un saņemšanu, un kuri nodrošina nosūtīto datu aizsardzību pret pazušānu, zādzību vai jebkādu neatļautu sagrozīšanu;
- 37) "kvalificēts elektroniski reģistrēts piegādes pakalpojums" ir elektroniski reģistrēts piegādes pakalpojums, kas atbilst 44. pantā noteiktajām prasībām;
- 38) "tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikāts" ir apliecinājums, kas ļauj autentificēt tīmekļa vietni un saista tīmekļa vietni ar fizisko vai juridisko personu, kurai sertifikāts ir izsniegts;
- 39) "kvalificēts tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikāts" ir tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikāts, ko izsniedz kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs un kas atbilst IV pielikumā noteiktajām prasībām;
- 40) "validācijas dati" ir dati, ko izmanto elektroniska paraksta vai elektroniska zīmoga validācijai;
- 41) "validācija" ir elektroniskā paraksta vai zīmoga verifikācija un apstiprināšana, ka tas ir derīgs.

4. pants

Iekšējā tirgus principi

1. Netiek ierobežota tādu uzticamības pakalpojumu sniegšanu kādā dalībvalstī, ko nodrošina citā dalībvalstī reģistrēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs tādu iemeslu dēļ, kas izriet no jomām, uz ko attiecas šī regula.
2. Produktus un uzticamības pakalpojumus, kas atbilst šai regulai, var laist brīvā aprītē iekšējā tirgū.

5. pants

Datu apstrāde un aizsardzība

1. Personas datus apstrādā saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK.
2. Neskarot juridisko spēku, kas atbilstīgi valsts tiesību aktiem ir pseidonīmiem, pseidonīmu izmantošana elektroniskos darījumos nav aizliegta.

II NODAĻA

ELEKTRONISKĀ IDENTIFIKĀCIJA

6. pants

Savstarpējā atzīšana

1. Ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi tāda pakalpojuma piekļuvei, ko publiskā iestāde tiešsaistē sniedz vienā dalībvalstī, ir nepieciešama elektroniskā identifikācija, izmantojot elektroniskās identifikācijas līdzekļus, tad elektroniskās identifikācijas līdzekļi, kuri izsniegti citā dalībvalstī tiek atzīti pirmajā dalībvalstī, lai veiktu minētā tiešsaistes pakalpojuma pārrobežu autentifikāciju, ar noteikumu, ka tiek ievēroti šādi nosacījumi:
 - a) elektroniskās identifikācijas līdzekļus izsniedz saskaņā ar elektroniskās identifikācijas shēmu, kas iekļauta atbilstīgi 9. pantam Komisijas publicētā sarakstā;

- b) elektroniskās identifikācijas līdzekļu uzticamības līmenis atbilst tādām uzticamības līmenim, kas ir līdzvērtīgs vai lielāks par uzticamības līmeni, kādu noteikusi attiecīgā publiskā iestāde attiecībā uz piekļuvi tiešsaistes pakalpojumam pirmajā dalībvalstī, ar noteikumu, ka minēto elektroniskās identifikācijas līdzekļu uzticamības līmenis atbilst būtiskam vai augstam uzticamības līmenim;
- c) attiecīgā publiskā iestāde izmanto būtisku vai augstu uzticamības līmeni attiecībā uz piekļuvi minētajam pakalpojumam tiešsaistē.

Šāda atzīšana notiek vēlākais 12 mēnešus pēc tam, kad Komisija publicē pirmās daļas a) apakšpunktā minēto sarakstu.

2. Elektroniskās identifikācijas līdzekļus, kas izsniegti saskaņā ar elektroniskās identifikācijas shēmu, kura ir iekļauta atbilstīgi 9. pantam Komisijas publicētā sarakstā un kura atbilst zemam uzticamības līmenim, publiskās iestādes var atzīt, lai minētās iestādes veiktu tiešsaistē sniegta pakalpojuma pārrobežu autentifikāciju.

7. pants

Elektroniskās identifikācijas shēmu atbilstība paziņošanai

Par elektroniskās identifikācijas shēmu var paziņot saskaņā ar 9. panta 1. punktu ar noteikumu, ka ir izpildīti visi šie nosacījumi:

- a) elektroniskās identifikācijas līdzekļus saskaņā ar elektroniskās identifikācijas shēmu izsniedz:
 - i) paziņotāja dalībvalsts;
 - ii) atbilstīgi paziņotājas dalībvalsts pilnvarai; vai
 - iii) neatkarīgi no paziņotājas dalībvalsts, un tos atzīst minētā dalībvalsts;
- b) elektroniskās identifikācijas līdzekļus saskaņā ar elektroniskās identifikācijas shēmu var izmantot, lai būtu pieejams vismaz viens pakalpojums, ko sniedz publiskā iestāde un saistībā ar ko paziņotājā dalībvalstī jāizmanto elektroniskā identifikācija;
- c) elektroniskās identifikācijas shēma un saskaņā ar to izsniegtie elektroniskās identifikācijas līdzekļi atbilst vismaz viena uzticamības līmeņa, kas ir izklāstīts 8. panta 3. punktā minētajā īstenošanas aktā, prasībām;
- d) paziņotāja dalībvalsts nodrošina, ka, izsniedzot elektroniskās identifikācijas līdzekļus saskaņā ar minēto shēmu, 3. panta 1. punktā minētajai fiziskai vai juridiskai personai saskaņā ar 8. panta 3. punktā minētā īstenošanas aktā izklāstītā attiecīgā uzticamības līmeņa tehniskajām specifikācijām, standartiem un procedūrām tiek piešķirti personas identifikācijas dati, kas unikāli apliecina attiecīgo personu;
- e) puse, kas izsniedz elektroniskās identifikācijas līdzekļus saskaņā ar minēto shēmu, nodrošina, ka elektroniskās identifikācijas līdzekļus piešķir šā panta d) punktā minētajai personai atbilstīgi 8. panta 3. punktā minētajā īstenošanas aktā izklāstītā attiecīgā uzticamības līmeņa tehniskajām specifikācijām, standartiem un procedūrām;
- f) paziņotāja dalībvalsts nodrošina, ka ir pieejama autentifikācija tiešsaistē, lai ikviena atkarīgā puse, kas veic uzņēmējdarbību citas dalībvalsts teritorijā, spēj apstiprināt elektroniskā formātā saņemtos personas identifikācijas datus.

Attiecībā uz atkarīgajām pusēm, kas nav publiskās iestādes, paziņotāja dalībvalsts var definēt noteikumus, kas attiecas uz piekļuvi minētajai autentifikācijai. Pārrobežu autentifikāciju sniedz bez maksas, kad to veic saistībā ar publiskās iestādes sniegtu tiešsaistes pakalpojumu.

Dalībvalstis neizvirza nekādas īpašas nesamērīgas tehniskas prasības tām atkarīgajām pusēm, kas plāno veikt šādu autentifikāciju, ja šādas prasības neļauj īstenot vai būtiski kavē paziņoto elektroniskās identifikācijas shēmu sadarbību;

- g) vismaz sešus mēnešus pirms paziņošanas saskaņā ar 9. panta 1. punktu paziņotāja dalībvalsts sakarā ar 12. panta 5. punktā noteikto pienākumu citām dalībvalstīm sniedz minētās shēmas aprakstu atbilstīgi 12. panta 7. punktā minētajos īstenošanas aktos noteiktajai procesuālajai kārtībai;
- h) elektroniskās identifikācijas shēma atbilst prasībām, kas izklāstītas 12. panta 8. punktā minētajā īstenošanas aktā.

8. pants

Elektroniskās identifikācijas shēmu uzticamības līmeņi

1. Elektroniskās identifikācijas shēmā, kas paziņota saskaņā ar 9. panta 1. punktu, precīzē atbilstīgi minētajai shēmai izsniegto elektroniskās identifikācijas līdzekļu zemo, būtisko un/vai augsto uzticamības līmeni.
2. Zemais, būtiskais un augstais uzticamības līmenis atbilst attiecīgi šādiem kritērijiem:
 - a) zems uzticamības līmenis attiecas uz elektroniskās identifikācijas līdzekļiem saistībā ar elektroniskās identifikācijas shēmu, kas sniedz ierobežotu ticamības pakāpi attiecībā uz personas apgalvotu vai paustu identitāti, un to raksturo atsauce uz tehniskajām specifikācijām, standartiem un procedūrām, kas ir ar to saistītas, tostarp tehnisko kontroli, kuru mērķis ir mazināt identitātes nepareizas izmantošanas vai izmaiņšanas risku;
 - b) būtisks uzticamības līmenis attiecas uz elektroniskās identifikācijas līdzekļiem saistībā ar elektroniskās identifikācijas shēmu, kas sniedz būtisku ticamības pakāpi attiecībā uz personas apgalvotu vai paustu identitāti, un to raksturo atsauce uz tehniskajām specifikācijām, standartiem un procedūrām, kas ir ar to saistītas, tostarp tehnisko kontroli, kuru mērķis ir būtiski mazināt identitātes nepareizas izmantošanas vai izmaiņšanas risku;
 - c) augsts uzticamības līmenis attiecas uz elektroniskās identifikācijas līdzekļiem saistībā ar elektroniskās identifikācijas shēmu, kas sniedz augstāku ticamības pakāpi attiecībā uz personas apgalvotu vai paustu identitāti nekā būtisks uzticamības līmenis, un to raksturo atsauce uz tehniskajām specifikācijām, standartiem un procedūrām, kas ir ar to saistītas, tostarp tehnisko kontroli, kuru mērķis ir novērst identitātes nepareizu izmantošanu vai izmaiņšanu.
3. Līdz 2015. gada 18. septembrim, ņemot vērā attiecīgos starptautiskos standartus un ievērojot 2. punktu, Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka minimālās tehniskās specifikācijas, standartus un procedūras, uz kuriem atsaucoties 1. punkta nolūkā ir noteikts elektroniskās identifikācijas līdzekļu zems, būtisks un augsts uzticamības līmenis.

Minētās minimālās tehniskās specifikācijas, standartus un procedūras nosaka, atsaucoties uz šādu turpmāk minētu elementu uzticamību un kvalitāti:

- a) procedūra, ar kuru pierāda un verificē to fizisko vai juridisko personu identitāti, kas iesniedz pieteikumu elektroniskās identifikācijas līdzekļu izsniegšanai;

- b) procedūra, ar kuru izsniedz pieprasītos elektroniskās identifikācijas līdzekļus;
- c) autentifikācijas mehānisms, ar kuru fiziskā vai juridiskā persona izmanto elektroniskās identifikācijas līdzekļus, lai apstiprinātu savu identitāti atkarīgajai pusei;
- d) vienība, kas izsniedz elektroniskās identifikācijas līdzekļus;
- e) jebkura cita struktūra, kas ir iesaistīta pieteikuma iesniegšanā attiecībā uz elektroniskās identifikācijas līdzekļiem; un
- f) izsniegto elektroniskās identifikācijas līdzekļu tehniskās un drošības specifikācijas.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

9. pants

Paziņošana

1. Paziņotāja dalībvalsts Komisijai paziņo turpmāk minēto informāciju un bez nepamatotas kavēšanās jebkādas turpmākas izmaiņas tajā:

- a) elektroniskās identifikācijas shēmas aprakstu, tostarp attiecībā uz tās uzticamības līmeņiem un elektroniskās identifikācijas līdzekļu izsniedzēju vai izsniedzējiem saskaņā ar shēmu;
- b) piemērojamo uzraudzības režīmu un informāciju par atbildības režīmu attiecībā uz:
 - i) pusi, kas izsniedz elektroniskās identifikācijas līdzekļus; un
 - ii) autentifikācijas procedūru veicošo pusi;
- c) iestādi vai iestādēm, kas ir atbildīga(-as) par elektroniskās identifikācijas shēmu;
- d) informāciju par vienību vai vienībām, kas pārvalda unikālo personas identifikācijas datu reģistrāciju;
- e) aprakstu, kurā izklāstīts, kā tiek pildītas prasības, kas izklāstītas 12. panta 8. punktā minētajos īstenošanas aktos;
- f) šīs regulas 7. panta f) punktā minētās autentifikācijas aprakstu;
- g) paziņotās elektroniskās identifikācijas shēmas vai autentifikācijas, vai attiecīgo kompromitēto daļu apturēšanas vai atsaukšanas kārtību.

2. Vienu gadu pēc 8. panta 3. punktā un 12. panta 8. punktā minēto īstenošanas aktu piemērošanas dienas Komisija Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicē to elektroniskās identifikācijas shēmu sarakstu, par kurām iesniegts paziņojums saskaņā ar šā panta 1. punktu, un pamatinformāciju par attiecīgajām shēmām.

3. Ja Komisija paziņojumu saņem pēc tam, kad ir beidzies 2. punktā minētais termiņš, tā Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicē grozījumus 2. punktā minētajā sarakstā divos mēnešos pēc minētā paziņojuma saņemšanas dienas.

4. Dalībvalsts var iesniegt Komisijai prasību no 2. punktā minētā saraksta izņemt elektroniskās identifikācijas shēmu, par kuru minētā dalībvalsts ir iesniegusi paziņojumu. Komisija mēneša laikā pēc dalībvalsts pieprasījuma saņemšanas dienas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē atbilstošos grozījumus sarakstā.

5. Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt tos nosacījumus, formātus un procedūras, kas jāievēro saistībā ar paziņojumiem saskaņā ar 1. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

10. pants

Drošības pasākumu pārkāpumi

1. Ja saistībā ar elektroniskās identifikācijas shēmu, kas paziņota saskaņā ar 9. panta 1. punktu, vai autentifikāciju, kas minēta 7. panta f) punktā, ir konstatēts pārkāpums vai ja tā ir daļēji kompromitēta tādā veidā, kas ietekmē minētās shēmas pārrobežu autentifikācijas uzticamību, paziņotāja dalībvalsts nekavējoties aptur vai atsauc minēto pārrobežu autentifikāciju vai attiecīgās apdraudētās daļas un informē citas dalībvalstis un Komisiju.

2. Ja 1. punktā minētais pārkāpums vai kompromitējums ir novērsts, paziņotāja dalībvalsts bez nepamatotas kavēšanās atjauno pārrobežu autentifikāciju un informē citas dalībvalstis un Komisiju.

3. Ja 1. punktā minētais pārkāpums vai kompromitējums netiek novērsts trīs mēnešos pēc apturēšanas vai atsaukšanas, paziņotāja dalībvalsts paziņo citām dalībvalstīm un Komisijai par elektroniskās identifikācijas shēmas anulēšanu.

Komisija bez nepamatotas kavēšanās publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 9. panta 2. punktā minētā saraksta attiecīgos grozījumus.

11. pants

Atbildība

1. Paziņotāja dalībvalsts ir atbildīga par zaudējumu, kas apzināti vai nolaidības dēļ radies jebkurai fiziskai vai juridiskai personai tādēļ, ka pārrobežu darījumā nav ievēroti pienākumi, kas tai ir noteikti 7. panta d) un f) punktā.

2. Elektroniskās identifikācijas līdzekļus izsniedzošā puse ir atbildīga par zaudējumu, kas apzināti vai nolaidības dēļ radies jebkurai fiziskai vai juridiskai personai tādēļ, ka pārrobežu darījumā nav ievērots 7. panta e) punktā minētais pienākums.

3. Autentifikācijas procedūru veicošā puse ir atbildīga par zaudējumu, kas apzināti vai nolaidības dēļ radies jebkurai fiziskai vai juridiskai personai tādēļ, ka pārrobežu darījumā nav nodrošināta 7. panta f) punktā minētās autentifikācijas pareiza veikšana.

4. Šā panta 1., 2. un 3. punktu piemēro saskaņā ar valstu noteikumiem par atbildību.

5. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem 1., 2. un 3. punkts neskar to pušu atbildību, kuras veic darījumu, izmantojot tādā elektroniskās identifikācijas shēmā ietvertos elektroniskās identifikācijas līdzekļus, par kuru ir paziņots, ievērojot 9. panta 1. punktu.

12. pants

Sadarbība un sadarbspēja

1. Valsts elektroniskās identifikācijas shēmas, par kurām ir paziņots, ievērojot 9. panta 1. punktu, ir sadarbspējīgas.

2. Šā panta 1. punkta vajadzībām izveido sadarbības sistēmu.

3. Sadarbības sistēma atbilst šādiem kritērijiem:

- a) tās mērķis ir būt tehnoloģiski neitrālai un tā nediskriminē nevienu konkrētu valsts tehnisko risinājumu attiecībā uz elektronisko identifikāciju dalībvalstī;
- b) ja iespējams, tā atbilst Eiropas un starptautiskajiem standartiem;
- c) tā sekmē integrētas privātuma aizsardzības principa īstenošanu; un
- d) tā nodrošina personas datu apstrādi saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK.

4. Sadarbības sistēma ietver:

- a) atsauci uz minimālajām tehniskajām prasībām, kas ir saistītas ar 8. pantā minētajiem uzticamības līmeņiem;
- b) paziņoto elektroniskās identifikācijas shēmu valsts uzticamības līmeņu attiecināšanu uz 8. pantā minētajiem uzticamības līmeņiem;
- c) atsauci uz minimālajām tehniskajām prasībām attiecībā uz sadarbību;
- d) atsauci uz personas identifikācijas datu minimālo kopumu, kas unikāli apliecina fizisko vai juridisko personu un kas ir pieejams elektroniskās identifikācijas shēmās;
- e) procesuālo kārtību;
- f) strīdu izšķiršanas kārtību; un
- g) kopīgus operatīvās drošības standartus.

5. Dalībvalstis sadarbojas šādās jomās:

- a) elektroniskās identifikācijas shēmu, par kurām iesniegti paziņojumi saskaņā ar 9. panta 1. punktu, un elektroniskās identifikācijas shēmu, par kurām dalībvalstis plāno paziņot, sadarbība; un
- b) elektroniskās identifikācijas shēmu drošība.

6. Dalībvalstu sadarbība ietver:

- a) informācijas, pieredzes un labas prakses apmaiņu attiecībā uz elektroniskās identifikācijas shēmām un jo īpaši tehniskajām prasībām, kas ir saistītas ar sadarbību un uzticamības līmeņiem;
- b) informācijas, pieredzes un labas prakses apmaiņu attiecībā uz elektroniskās identifikācijas shēmu uzticamības līmeņiem saskaņā ar 8. pantu;
- c) to elektroniskās identifikācijas shēmu salīdzinošo izvērtēšanu, uz kurām attiecas šī regula; un
- d) attiecīgo attīstības tendenču izpēti elektroniskās identifikācijas nozarē.

7. Līdz 2015. gada 18. martam, pieņemot īstenošanas aktus, Komisija nosaka vajadzīgo procesuālo kārtību, lai veicinātu 5. un 6. punktā minēto dalībvalstu sadarbību, kas sekmētu riska pakāpei atbilstošu augsta līmeņa uzticamību un drošību.

8. Līdz 2015. gada 18. septembrim, lai noteiktu vienādus nosacījumus 1. punktā minētās prasības īstenošanai, Komisija, ievērojot 3. punktā izklāstītos kritērijus un ņemot vērā dalībvalstu sadarbības rezultātus, pieņem īstenošanas aktus attiecībā uz 4. punktā izklāstīto sadarbības sistēmu.

9. Šā panta 7. un 8. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

III NODAĻA

UZTICAMĪBAS PAKALPOJUMI

1. IEDAĻA

Vispārīgi noteikumi

13. pants

Atbildība un pierādīšanas pienākums

1. Neskarot 2. punktu, uzticamības pakalpojumu sniedzēji ir atbildīgi par zaudējumu, kas apzināti vai nolaidības dēļ radīts jebkurai fiziskai vai juridiskai personai tādēļ, ka nav ievēroti šajā regulā minētie pienākumi.

Pienākumu pierādīt nekvalificēta uzticamības pakalpojumu sniedzēja nodomu vai nolaidību uzņemas fiziska vai juridiska persona, kas iesniedz prasību par šā punkta pirmajā daļā minēto zaudējumu.

Tiek uzskatīts, ka ir bijis nodoms vai nolaidība no kvalificēta uzticamības pakalpojumu sniedzēja puses, ja vien minētais kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs nepierāda, ka šā punkta pirmajā daļā minētais zaudējums ir noticis bez nodoma vai nolaidības no minētā kvalificēta uzticamības pakalpojumu sniedzēja puses.

2. Ja uzticamības pakalpojumu sniedzējs iepriekš laikus informē savus klientus par tā sniegto pakalpojumu lietošanas ierobežojumiem un ja minētie ierobežojumi ir trešām personām atpazīstami, uzticamības pakalpojumu sniedzējs nav atbildīgs par zaudējumiem, kas rodas izmantojot pakalpojumus, kuri pārsniedz norādītos ierobežojumus.

3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar valstu noteikumiem par atbildību.

14. pants

Starptautiskie aspekti

1. Ja trešās valsts izcelsmes uzticamības pakalpojumi ir atzīti saskaņā ar nolīgumu, kas saskaņā ar LESD 218. pantu noslēgts starp Savienību un attiecīgo trešo valsti vai starptautisku organizāciju, tad uzticamības pakalpojumus, ko sniedz uzticamības pakalpojumu sniedzēji, kas veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, atzīst kā juridiski līdzvērtīgus kvalificētiem uzticamības pakalpojumiem, ko sniedz kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā.

2. Ar 1. punktā minētajiem nolīgumiem nodrošina jo īpaši, ka:

- a) prasības, kuras piemērojamas kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, un to sniegtajiem kvalificētiem uzticamības pakalpojumiem, ievēro uzticamības pakalpojumu sniedzēji trešā valstī vai starptautiskās organizācijās, ar kurām ir noslēgts nolīgums, un ka šīs prasības ievēro arī attiecībā uz to sniegtajiem uzticamības pakalpojumiem;
- b) kvalificētos uzticamības pakalpojumus, ko sniedz kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, atzīst kā juridiski līdzvērtīgus uzticamības pakalpojumiem, ko sniedz uzticamības pakalpojumu sniedzēji trešā valstī vai starptautiskā organizācija, ar ko ir noslēgts nolīgums.

15. pants

Pieejamība personām ar invaliditāti

Ja tas praktiski iespējams, piedāvātie uzticamības pakalpojumi un minēto pakalpojumu sniegšanā izmantotie tiešā lietotāja produkti ir pieejami personām ar invaliditāti.

16. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas šīs regulas pārkāpumu gadījumā. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

2. IEDAĻA

Uzraudzība

17. pants

Uzraudzības iestāde

1. Dalībvalstis izraugās uzraudzības iestādi, kas veic uzņēmējdarbību tās teritorijā, vai, pēc savstarpējas vienošanās ar citu dalībvalsti, uzraudzības iestādi, kas veic uzņēmējdarbību minētajā citā dalībvalstī. Minētā iestāde ir atbildīga par uzraudzības uzdevumiem dalībvalstī, kas veic izraudzīšanu.

Uzraudzības iestādēm piešķir pilnvaras un pienācīgus resursus, kas tām nepieciešami to uzdevumu izpildē.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai to attiecīgo uzraudzības iestāžu nosaukumus un adreses, ko tās ir izraudzījušas.

3. Uzraudzības iestādes uzdevumi ir šādi:

- a) uzraudzīt kvalificētus uzticamības pakalpojumu sniedzējus, kuri veic uzņēmējdarbību izraudzīšanas dalībvalsts teritorijā, lai, veicot *ex ante* un *ex post* uzraudzības darbības, nodrošinātu, ka minētie kvalificētie uzticamības pakalpojumu sniedzēji un to sniegtie kvalificētie uzticamības pakalpojumi atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām;
- b) vajadzības gadījumā rīkoties attiecībā uz nekvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem, kuri veic uzņēmējdarbību izraudzīšanas dalībvalsts teritorijā, izmantojot *ex post* uzraudzības darbības, kad tiek saņemta informācija, ka minētie nekvalificētie uzticamības pakalpojumu sniedzēji vai to sniegtie uzticamības pakalpojumi, iespējams, neatbilst šajā regulā noteiktajām prasībām.

4. Piemērojot 3. punktu un ievērojot tajā noteiktos ierobežojumus, uzraudzības iestādes uzdevumi ietver jo īpaši:
- a) sadarbību ar citām uzraudzības iestādēm un palīdzības sniegšanu tām saskaņā ar 18. pantu;
 - b) 20. panta 1. punktā un 21. panta 1. punktā minēto atbilstības novērtēšanas ziņojumu analīzi;
 - c) citu uzraudzības iestāžu un sabiedrības informēšanu par drošības pārkāpumiem vai integritātes zudumu saskaņā ar 19. panta 2. punktu;
 - d) ziņojuma sniegšanu Komisijai par savām galvenajām darbībām saskaņā ar šā panta 6. punktu;
 - e) revīzijas veikšanu vai lūgumu atbilstības novērtēšanas struktūrai veikt kvalificēto uzticamības pakalpojumu sniedzēju atbilstības novērtēšanu saskaņā ar 20. panta 2. punktu;
 - f) sadarbību ar datu aizsardzības iestādēm, jo īpaši bez nepamatotas kavēšanās tās informējot par kvalificēto uzticamības pakalpojumu sniedzēju revīzijas rezultātiem, ja šķiet, ka ir notikuši personas datu aizsardzības noteikumu pārkāpumi;
 - g) kvalifikācijas statusa piešķiršanu uzticamības pakalpojumu sniedzējiem un to sniegtajiem pakalpojumiem un šī statusa anulēšanu saskaņā ar 20. un 21. pantu;
 - h) tās struktūras informēšanu, kas ir atbildīga par 22. panta 3. punktā minēto valsts uzticamības sarakstu, par lēmumiem piešķirt vai anulēt kvalificētā statusu, ja vien minētā struktūra nav arī uzraudzības iestāde;
 - i) darbības pārtraukšanas plānu esamības un pareizas piemērošanas verifikāciju gadījumos, kad kvalificētais uzticamības pakalpojumu sniedzējs pārtrauc savas darbības, tostarp attiecībā uz to, kā tiek saglabāta informācijas pieejamība saskaņā ar 24. panta 2. punkta h) apakšpunktu;
 - j) prasību, lai uzticamības pakalpojumu sniedzēji labotu jebkuru šajā regulā noteikto prasību neizpildi.
5. Dalībvalstis var prasīt uzraudzības iestādei izveidot, uzturēt un atjaunināt uzticamības infrastruktūru saskaņā ar valstu tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem.
6. Katru gadu līdz 31. martam katra uzraudzības iestāde iesniedz Komisijai pārskatu par iepriekšējā kalendārā gada laikā veiktajām galvenajām darbībām kopā ar kopsavilkumu par pārkāpumiem, par kuriem uzticamības pakalpojumu sniedzēji paziņojuši saskaņā ar 19. panta 2. punktu.
7. Komisija dara 6. punktā minēto ikgadējo pārskatu pieejamu dalībvalstīm.
8. Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt tos formātus un procedūras, kas jāievēro saistībā ar 6. punktā minēto ziņojumu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

18. pants

Savstarpēja palīdzība

1. Uzraudzības iestādes sadarbojas, lai apmainītos ar labu praksi.

Uzraudzības iestāde pēc pamatota pieprasījuma no citas uzraudzības iestādes saņemšanas sniedz minētajai iestādei palīdzību, tādējādi panākot uzraudzības iestāžu darbību konsekventu īstenošanu. Savstarpējā palīdzība jo īpaši var ietvert informācijas pieprasījumus un uzraudzības pasākumus, piemēram, pieprasījumus veikt ar 20. un 21. pantā minētajiem atbilstības novērtēšanas ziņojumiem saistītas pārbaudes.

2. Uzraudzības iestāde, kurai ir lūgta palīdzība, var noraidīt minēto pieprasījumu, pamatojoties uz jebkuru no šādiem iemesliem:

- a) uzraudzības iestāde nav kompetenta sniegt minēto palīdzību;
- b) lūgtā palīdzība nav samērīga ar uzraudzības iestādes uzraudzības darbībām, kas veiktas saskaņā ar 17. pantu;
- c) lūgtās palīdzības sniegšana būtu pretrunā šīs regulas noteikumiem.

3. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var pilnvarot to attiecīgās uzraudzības iestādes veikt kopīgu izmeklēšanu, kurā piedalās citu dalībvalstu uzraudzības iestāžu darbinieki. Attiecīgās dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem vienojas par kārtību un procedūrām attiecībā uz šādām kopīgām darbībām un izstrādā minēto kārtību un procedūras.

19. pants

Uzticamības pakalpojumu sniedzējiem piemērojamās drošības prasības

1. Kvalificēti un nekvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji veic piemērotus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai pārvaldītu to sniegto uzticamības pakalpojumu drošībai radītos riskus. Ar minētajiem pasākumiem nodrošina drošības līmeni, kas ir samērīgs ar riska pakāpi, ņemot vērā jaunākos tehnoloģiskos sasniegumus. Jo īpaši veic pasākumus, lai novērstu un mazinātu drošības incidentu ietekmi un informētu ieinteresētās personas par jebkuru šādu incidentu negatīvo ietekmi.

2. Kvalificēti un nekvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji bez nepamatotas kavēšanās, bet jebkurā gadījumā 24 stundās pēc attiecīgās informācijas saņemšanas, paziņo uzraudzības iestādei un attiecīgā gadījumā citām attiecīgām struktūrām, piemēram, informācijas drošības jomā kompetentajai valsts struktūrai vai datu aizsardzības iestādei, par jebkuru tādu drošības pārkāpumu vai integritātes zudumu, kas būtiski ietekmē sniegtos uzticamības pakalpojumus vai tajos uzturētos personas datus.

Ja drošības pārkāpums vai integritātes zudums varētu nelabvēlīgi ietekmēt fizisku vai juridisku personu, kurai ir sniegts uzticamības pakalpojums, uzticamības pakalpojumu sniedzējs bez nepamatotas kavēšanās paziņo fiziskajai vai juridiskai personai par drošības pārkāpumu vai integritātes zudumu.

Vajadzības gadījumā, jo īpaši tad, ja drošības pārkāpums vai integritātes zudums skar divas vai vairākas dalībvalstis, informētā uzraudzības iestāde informē citu attiecīgo dalībvalstu uzraudzības iestādes un ENISA.

Ja informētā uzraudzības iestāde uzskata, ka drošības pārkāpuma vai integritātes zuduma publiskošana ir sabiedrības interesēs, tā informē sabiedrību vai pieprasa, lai to izdarītu uzticamības pakalpojumu sniedzējs.

3. Uzraudzības iestāde reizi gadā ENISA iesniedz kopsavilkumu par drošības pārkāpumiem un integritātes zudumu, par kuriem paziņojuši uzticamības pakalpojumu sniedzēji.

4. Komisija ar īstenošanas aktiem var:

- a) sīkāk precizēt 1. punktā minētos pasākumus; un
- b) noteikt formātus un procedūras, tostarp termiņus, kas jāievēro saistībā ar 2. punktu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

3. IEDAĻA

Kvalificēti uzticamības pakalpojumi

20. pants

Kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniedzēju uzraudzība

1. Kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniedzēju revīziju par minēto pakalpojumu sniedzēju līdzekļiem vismaz ik pēc 24 mēnešiem veic atbilstības novērtēšanas struktūra. Revīzijas nolūks ir apstiprināt, ka kvalificētie uzticamības pakalpojumu sniedzēji un to sniegtie kvalificētie uzticamības pakalpojumi atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām. Kvalificētie uzticamības pakalpojumu sniedzēji trīs darba dienās pēc iegūtā atbilstības novērtēšanas ziņojuma saņemšanas to iesniedz uzraudzības iestādei.

2. Neskarot 1. punktu, uzraudzības iestāde var jebkurā laikā veikt revīziju vai lūgt atbilstības novērtēšanas struktūrai veikt kvalificēto uzticamības pakalpojumu sniedzēju atbilstības novērtēšanu par minēto uzticamības pakalpojumu sniedzēju līdzekļiem, lai apstiprinātu, ka tie un to sniegtie kvalificētie uzticamības pakalpojumi atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām. Ja personas datu aizsardzības noteikumi, iespējams, ir pārkāpti, uzraudzības iestāde par revīzijas rezultātiem informē datu aizsardzības iestādes.

3. Ja uzraudzības iestāde pieprasa kvalificētam uzticamības pakalpojumu sniedzējam labot jebkādu šajā regulā noteikto prasību neizpildi un ja minētais pakalpojumu sniedzējs attiecīgi nerīkojas termiņā, ko attiecīgā gadījumā noteikusi uzraudzības iestāde, uzraudzības iestāde, ņemot vērā jo īpaši attiecīgās neizpildes apjomu, ilgumu un sekas, var anulēt attiecīgā pakalpojumu sniedzēja vai konkrētā sniegtā pakalpojuma kvalifikācijas statusu un informēt 22. panta 3. punktā minēto iestādi, lai tiktu atjaunināti 22. panta 1. punktā minētie uzticamības saraksti. Uzraudzības iestāde informē kvalificēto uzticamības pakalpojumu sniedzēju par tā kvalifikācijas statusa vai attiecīgā pakalpojuma kvalifikācijas statusa anulēšanu.

4. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest identifikācijas numurus šādiem standartiem:

- a) atbilstības novērtēšanas struktūru akreditācijai un 1. punktā minētajam atbilstības novērtēšanas ziņojumam;
- b) to revīzijas noteikumiem, kurus ievērojot, atbilstības novērtēšanas struktūras, kā minēts 1. punktā, vērtēs kvalificēto uzticamības pakalpojumu sniedzēju atbilstību.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

21. pants

Kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniegšanas uzsākšana

1. Ja uzticamības pakalpojumu sniedzēji, kuriem nav kvalificētā statusa, plāno sākt sniegt kvalificētos uzticamības pakalpojumus, tie uzraudzības iestādei iesniedz paziņojumu par savu nodomu kopā ar atbilstības novērtēšanas ziņojumu, ko izsniegusi atbilstības novērtēšanas struktūra.

2. Uzraudzības iestāde verificē, vai uzticamības pakalpojumu sniedzējs un tā sniegtie uzticamības pakalpojumi atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām, un jo īpaši prasībām, kas noteiktas kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem un to sniegtajiem kvalificētiem uzticamības pakalpojumiem.

Ja uzraudzības iestāde secina, ka uzticamības pakalpojumu sniedzējs un tā sniegtie uzticamības pakalpojumi atbilst pirmajā daļā minētajām prasībām, uzraudzības iestāde vēlākais trīs mēnešos pēc paziņojuma saņemšanas piešķir kvalificētā statusu uzticamības pakalpojumu sniedzējam un tā sniegtajiem uzticamības pakalpojumiem un informē 22. panta 3. punktā minēto struktūru, lai saskaņā ar šā panta 1. punktu atjauninātu 22. panta 1. punktā minētos uzticamības sarakstus.

Ja trīs mēnešos no paziņojuma saņemšanas verificēšana nav pabeigta, uzraudzības iestāde informē uzticamības pakalpojumu sniedzēju, norādot kavēšanās iemeslus un termiņu, līdz kuram verificācija jāpabeidz.

3. Kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs var sākt sniegt kvalificēto uzticamības pakalpojumu pēc tam, kad 22. panta 1. punktā minētajos uzticamības sarakstos ir norādīts kvalificētā statuss.

4. Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt formātus un procedūras, kas jāievēro saistībā ar 1. un 2. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

22. pants

Uzticamības saraksti

1. Katra dalībvalsts izveido, uztur un publicē uzticamības sarakstus, tostarp informāciju par kvalificētajiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem, par kuriem tā ir atbildīga, kā arī informāciju par to sniegtajiem kvalificētajiem uzticamības pakalpojumiem.

2. Dalībvalstis drošā veidā izveido, uztur un publicē 1. punktā minētos uzticamības sarakstus, kuri ir elektroniski parakstīti vai apzīmogoti, turklāt sagatavoti automatizētai apstrādei piemērotā formātā.

3. Dalībvalstis bez nepamatotas kavēšanās paziņo Komisijai informāciju par struktūru, kura ir atbildīga par valsts uzticamības sarakstu izveidi, uzturēšanu un publicēšanu, un sīku informāciju par to, kur šādi saraksti ir publicēti, par sertifikātiem, kas izmantoti uzticamības sarakstu parakstīšanai vai apzīmogošanai, un par visām attiecīgajām izmaiņām.

4. Izmantojot drošu kanālu, Komisija publisko 3. punktā minēto informāciju, kura ir elektroniski parakstīta vai apzīmogota un sagatavota automatizētai apstrādei piemērotā formātā.

5. Līdz 2015. gada 18. septembrim Komisija ar īstenošanas aktiem precizē 1. punktā minēto informāciju un nosaka uzticamības sarakstu tehniskās specifikācijas un formātus, kas jāievēro saistībā ar 1. līdz 4. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

23. pants

Kvalificētu uzticamības pakalpojumu ES marķējums

1. Pēc tam, kad 22. panta 1. punkta minētajos uzticamības sarakstos ir norādīts 21. panta 2. punkta otrajā daļā minētais kvalificētā statuss, kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji var izmantot ES marķējumu, lai vienkāršā, atpazīstamā un skaidrā veidā norādītu to sniegtos kvalificētos uzticamības pakalpojumus.
2. Izmantojot ES marķējumu attiecībā uz 1. punktā minētajiem kvalificētajiem uzticamības pakalpojumiem, kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka to tīmekļa vietnē ir pieejama saite uz attiecīgo uzticamības sarakstu.
3. Līdz 2015. gada 1. jūlijam Komisija ar īstenošanas aktiem sniedz precizējumus attiecībā uz kvalificētu uzticamības pakalpojumu ES marķējuma formu un jo īpaši tā izskatu, saturu, izmēriem un koncepciju. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

24. pants

Prasības kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem

1. Izsniegto kvalificētu sertifikātu uzticamības pakalpojumam, ar piemērotiem līdzekļiem un saskaņā ar valsts tiesību aktiem kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs verificē tās fiziskās vai juridiskās personas identitāti, kurai izsniegts kvalificēts sertifikāts, un, ja vajadzīgs, šīs personas īpašās raksturīgās pazīmes.

Kvalificētais uzticamības pakalpojumu sniedzējs tieši vai paļaujoties uz trešo personu saskaņā ar valsts tiesību aktiem pirmajā daļā minēto informāciju verificē:

- a) fiziskās personas vai juridiskās personas pilnvarotā pārstāvja klātbūtnē; vai
- b) attālināti, izmantojot elektroniskās identifikācijas līdzekļus, attiecībā uz kuriem pirms kvalificētā sertifikāta izsniegšanas tika nodrošināta fiziskās personas vai juridiskās personas pilnvarotā pārstāvja klātbūtne un kuri atbilst 8. pantā izklāstītajām prasībām attiecībā uz "būtisku" vai "augstu" uzticamības līmeni, vai
- c) izmantojot kvalificētu elektronisko parakstu vai kvalificētu elektronisko zīmogu; kas izsniegti saskaņā ar a) vai b) apakšpunktu; vai
- d) izmantojot citas identifikācijas metodes, kuras ir atzītas valsts līmenī un kuras nodrošina fiziskai klātbūtnei līdzvērtīgu uzticamību. Atbilstības novērtēšanas struktūra apstiprina līdzvērtīgu uzticamību.

2. Kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs, nodrošinot kvalificētus uzticamības pakalpojumus:

- a) informē uzraudzības iestādi par visām izmaiņām kvalificēto uzticamības pakalpojumu sniegšanā un par nodomu pārtraukt minētās darbības;
- b) nodarbina darbiniekus un vajadzības gadījumā apakšuzņēmējus, kuriem ir vajadzīgās zināšanas, uzticamība, pieredze un kvalifikācija un kuri un ir saņēmuši atbilstīgu apmācību par drošības un personas datu aizsardzības noteikumiem un piemēro Eiropas vai starptautiskiem standartiem atbilstīgas administratīvās un vadības procedūras;
- c) attiecībā uz risku sakarā ar atbildību par zaudējumiem saskaņā ar 13. pantu nodrošina pietiekamus finanšu resursus un/vai iegūst piemērotu atbildības apdrošināšanu atbilstīgi valsts tiesību aktiem;

- d) pirms iesaistīšanās līgumsaistībās skaidri un visaptveroši informē jebkuru personu, kura vēlas izmantot kvalificētus uzticamības pakalpojumus, par noteikumiem attiecībā uz minētā pakalpojuma izmantošanu, tostarp jebkurus tā izmantošanas ierobežojumus;
- e) izmanto uzticamas sistēmas un produktus, kas ir aizsargāti pret izmaiņām un nodrošina to piedāvāto procesu tehnisko drošību un uzticamību;
- f) izmanto uzticamas sistēmas tiem iesniegto datu uzglabāšanai verificējamā formā, lai:
- i) šie dati būtu publiski pieejami izguves nolūkā tikai tad, ja tam piekrīt persona, uz kuru attiecas izsniegtie dati;
 - ii) glabāto datu ierakstus un izmaiņas varētu izdarīt tikai pilnvarotas personas;
 - iii) varētu pārbaudīt datu autentiskumu;
- g) veic piemērotus pasākumus pret datu viltošanu un zādzību;
- h) uz attiecīgu laikposmu, tostarp pēc tam, kad kvalificētais uzticamības pakalpojumu sniedzējs ir izbeidzis darbību, reģistrē un nodrošina pieejamu visu attiecīgo informāciju par kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja izsniegtajiem un saņemtajiem datiem, jo īpaši tādēļ, lai sniegtu pierādījumus tiesvedībā un lai nodrošinātu pakalpojuma nepārtrauktību. Šādu reģistrāciju var veikt elektroniski;
- i) ir sagatavojuši aktuālu darbības pārtraukšanas plānu, lai garantētu pakalpojumu nepārtrauktību atbilstoši noteikumiem, ko saskaņā ar 17. panta 4. punkta i) apakšpunktu ir verificējusi uzraudzības iestāde;
- j) garantē personas datu likumīgu apstrādi saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK;
- k) gadījumā, ja kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji izsniedz kvalificētus sertifikātus, izveido un atjaunina sertifikātu datubāzi.

3. Ja kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs, kas izsniedz kvalificētus sertifikātus, nolēmj atsaukt sertifikātu, tas reģistrē šādu atsaukumu savā sertifikātu datubāzē un laicīgi – jebkurā gadījumā 24 stundās pēc lūguma saņemšanas – publicē sertifikāta atsaukšanas statusu. Atsaukums stājas spēkā uzreiz pēc tā publicēšanas.

4. Attiecībā uz 3. punktu kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji, kas izsniedz kvalificētus sertifikātus, ikvienai atkarīgajai pusei sniedz informāciju par tiem izsniegto kvalificēto sertifikātu derīgumu vai atsaukšanu. Šī informācija ir pieejama vismaz par katru sertifikātu jebkurā laikā un pēc sertifikāta derīguma termiņa beigām, automatizētā veidā, kas ir uzticams, bez maksas un efektīvs.

5. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest uzticamu sistēmu un produktu standartu identifikācijas numurus, kas atbilst šā panta 2. punkta e) un f) apakšpunktā noteiktajām prasībām. Uzskata, ka atbilstība šajā pantā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja uzticamas sistēmas un produkti atbilst minētajiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

4. IEDAĻA

Elektroniskie paraksti

25. pants

Elektronisko parakstu juridiskais spēks

1. Elektroniskajam parakstam ir neapšaubāms juridiskais spēks, tas ir pieņemams kā pierādījums tiesvedībā, un to nedrīkst noraidīt tikai elektroniskā formāta dēļ vai tādēļ, ka tas neatbilst kvalificētu elektronisko parakstu prasībām.
2. Kvalificēts elektronisks paraksts juridiskā spēka ziņā ir līdzvērtīgs parakstam ar roku.
3. Kvalificētu elektronisko parakstu, kura pamatā ir vienā dalībvalstī izsniegts kvalificēts sertifikāts, atzīst kā kvalificētu elektronisko parakstu visās citās dalībvalstīs.

26. pants

Prasības uzlabotiem elektroniskajiem parakstiem

Uzlabots elektroniskais paraksts atbilst šādām prasībām:

- a) tas ir unikālā veidā saistīts ar parakstītāju;
- b) tas spēj identificēt parakstītāju;
- c) tas radīts ar elektroniskā paraksta radīšanas datiem, kuru izmantošanu ar augstu ticamības līmeni var kontrolēt tikai un vienīgi parakstītājs; un
- d) tas ir saistīts ar parakstītājiem datiem tādā veidā, lai būtu atklājamas jebkādas turpmākas to izmaiņas.

27. pants

Elektroniskie paraksti sabiedrisko pakalpojumu jomā

1. Ja dalībvalsts pieprasa uzlabotu elektronisko parakstu, lai lietu publiskās iestādes piedāvātus vai tās vārdā veiktus tiešsaistes pakalpojumus, minētā dalībvalsts atzīst uzlabotus elektroniskos parakstus, uzlabotus elektroniskos parakstus, kuru pamatā ir kvalificēts elektronisko parakstu sertifikāts, un kvalificētus elektroniskos parakstus vismaz tādos formātos vai izmantojot tādas metodes, kas definētas 5. punktā minētajos īstenošanas aktos.
2. Ja dalībvalsts pieprasa uzlabotu elektronisko parakstu, kura pamatā ir kvalificēts sertifikāts, lai lietu publiskās iestādes piedāvātus vai tās vārdā veiktus tiešsaistes pakalpojumus, minētā dalībvalsts atzīst uzlabotus elektroniskos parakstus, kuru pamatā ir kvalificēts sertifikāts, un kvalificētus elektroniskos parakstus vismaz tādos formātos vai izmantojot tādas metodes, kas definētas 5. punktā minētajos īstenošanas aktos.
3. Attiecībā uz publiskās iestādes piedāvātu tiešsaistes pakalpojumu pārrobežu lietošanu dalībvalstis nepieprasa elektronisku parakstu ar tādu drošības līmeni, kas ir augstāks nekā kvalificētajam elektroniskam parakstam.
4. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest uzlabotu elektronisko parakstu standartu identifikācijas numurus. Ja uzlabots elektroniskais paraksts atbilst minētajiem standartiem, uzskata, ka uzlabots elektroniskais paraksts atbilst šā panta 1. un 2. punktā un 26. pantā minētajām prasībām. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

5. Līdz 2015. gada 18. septembrim un ņemot vērā pastāvošo praksi, standartus un Savienības tiesību aktus, Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka uzlabotu elektronisko parakstu atsauces formātus vai atsauces metodes gadījumiem, kad tiek izmantoti alternatīvi formāti. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

28. pants

Kvalificēti elektronisko parakstu sertifikāti

1. Kvalificēti elektronisko parakstu sertifikāti atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām.
2. Uz kvalificētiem elektronisko parakstu sertifikātiem neattiecas neviena obligātā prasība, kas pārsniedz I pielikumā noteiktās prasības.
3. Kvalificēti elektronisko parakstu sertifikāti var ietvert papildu raksturīgas pazīmes, kas nav obligātas. Minētās pazīmes neskar kvalificētu elektronisko parakstu sadarbību un atzīšanu.
4. Ja kvalificēts elektronisko parakstu sertifikāts ir atsaukts pēc sākotnējās aktivizēšanas, tas vairs nav derīgs no tā atsaukšanas brīža, un tā statusu nekādā gadījumā nevar mainīt.
5. Dalībvalstis var noteikt valsts noteikumus par kvalificēta elektroniskā paraksta sertifikāta pagaidu apturēšanu, ievērojot šādus nosacījumus:
 - a) ja kvalificētam elektroniskā paraksta sertifikātam piemēro pagaidu apturēšanu, minētais sertifikāts zaudē derīgumu uz apturēšanas laikposmu;
 - b) apturēšanas laikposmu skaidri norāda sertifikātu datubāzē, un apturēšanas statuss apturēšanas laikposmā ir redzams pakalpojuma sniegšanas informācijā par sertifikāta statusu.
6. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest kvalificētu elektroniskā paraksta sertifikātu standartu identifikācijas numurus. Uzskata, ka atbilstība I pielikumā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja kvalificēts elektroniskā paraksta sertifikāts atbilst minētajiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

29. pants

Prasības kvalificētām elektroniskā paraksta radišanas ierīcēm

1. Kvalificētas elektroniskā paraksta radišanas ierīces atbilst II pielikumā noteiktajām prasībām.
2. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest kvalificētu elektroniskā paraksta radišanas ierīču standartu identifikācijas numurus. Uzskata, ka atbilstība II pielikumā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja kvalificētas elektroniskā paraksta radišanas ierīces atbilst minētajiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

30. pants

Kvalificētu elektroniskā paraksta radišanas ierīču sertifikācija

1. Kvalificētu elektroniskā paraksta radišanas ierīču atbilstību II pielikumā noteiktajām prasībām sertificē dalībvalstu izraudzītas attiecīgas publiskās vai privātās iestādes.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai 1. punktā minēto valsts vai privātā sektora iestāžu nosaukumus un adreses. Komisija minēto informāciju dara pieejamu dalībvalstīm.

3. Šā panta 1. punktā minētās sertifikācijas pamatā ir viena no šādām procedūrām:

a) drošības novērtēšanas procedūra, kas veikta saskaņā ar kādu no standartiem, kuri noteikti attiecībā uz tādu informācijas tehnoloģiju produktu drošības novērtēšanu, kuri iekļauti sarakstā, kas izveidots saskaņā ar otro daļu; vai

b) cita procedūra, kas nav minēta a) apakšpunktā, ar noteikumu, ka tā izmanto salīdzināmus drošības līmeņus un 1. punktā minētā publiskā vai privātā iestāde par minēto procedūru paziņo Komisijai. Minēto procedūru var izmantot tikai tad, ja nav a) apakšpunktā minēto standartu vai ja norit a) apakšpunktā minētā drošības novērtēšanas procedūra.

Komisija ar īstenošanas aktiem izveido tādu standartu sarakstu, kuri attiecas uz a) apakšpunktā minēto informācijas tehnoloģiju produktu drošības novērtēšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 47. pantu attiecībā uz tādu īpašu kritēriju izstrādi, kuri jāievēro šā panta 1. punktā minētajām izraudzītajām iestādēm.

31. pants

Sertificēto kvalificētu elektroniskā paraksta radīšanas ierīču saraksta publicēšana

1. Dalībvalstis bez nepamatotas kavēšanās un ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc sertifikācijas pabeigšanas paziņo Komisijai informāciju par kvalificētām elektroniskā paraksta radīšanas ierīcēm, ko sertificējušas 30. panta 1. punktā minētās iestādes. Dalībvalstis bez nepamatotas kavēšanās un ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc sertifikācijas anulēšanas Komisijai paziņo arī informāciju par tām elektroniskā paraksta radīšanas ierīcēm, kas vairs nav sertificētas.

2. Pamatojoties uz saņemto informāciju, Komisija izveido, publicē un atjaunina sarakstu, kurā uzskaitītas sertificētās kvalificētās elektroniskā paraksta radīšanas ierīces.

3. Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt tos formātus un procedūras, kas jāievēro saistībā ar 1. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

32. pants

Prasības kvalificētu elektronisko parakstu validācijai

1. Kvalificēta elektroniskā paraksta validācijas procesā apstiprina kvalificēta elektroniskā paraksta derīgumu ar noteikumu, ka:

a) sertifikāts, kas apliecina parakstu, parakstīšanas brīdī bija kvalificēts elektroniskā paraksta sertifikāts atbilstīgi I pielikumam;

b) kvalificēto sertifikātu izsniedza kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs, un tas parakstīšanas brīdī bija derīgs;

c) paraksta validācijas dati atbilst datiem, kurus sniedz atkarīgajai pusei;

- d) unikālu datu kopums, kas apliecina sertifikātā minētā parakstītāja identitāti, ir pareizi nosūtīts atkarīgajai pusei;
- e) ja parakstīšanas brīdī tika izmantots pseidonīms, tas ir skaidri norādīts atkarīgajai pusei;
- f) elektroniskais paraksts tika izveidots ar kvalificētu elektroniskā paraksta radīšanas ierīci;
- g) parakstīto datu integritāte nav kompromitēta;
- h) parakstīšanas brīdī tika izpildītas 26. pantā noteiktās prasības;

2. Ar kvalificēta elektroniskā paraksta validēšanai izmantoto sistēmu atkarīgajai pusei tiek sniegti precīzi validēšanas rezultāti, ļaujot atkarīgajai pusei atklāt jebkādas ar drošību saistītas problēmas.

3. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest kvalificētu elektronisko parakstu validācijas standartu identifikācijas numurus. Uzskata, ka atbilstība 1. punktā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja kvalificētu elektronisko parakstu validācija atbilst minētajiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

33. pants

Kvalificētu elektronisko parakstu kvalificēti validēšanas pakalpojumi

1. Kvalificētu elektronisko parakstu kvalificētus validēšanas pakalpojumus var sniegt tikai kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs, kurš:

- a) veic validāciju atbilstīgi 32. panta 1. punktam; un
- b) ļauj atkarīgajām pusēm saņemt validēšanas rezultātus automatizētā veidā, kas ir uzticams un efektīvs, nodrošinot, ka uz šā dokumenta ir kvalificēto validēšanas pakalpojumu sniedzēja uzlabots elektroniskais paraksts vai uzlabots elektroniskais zīmogs.

2. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest 1. punktā minēto kvalificētu validēšanas pakalpojumu standartu identifikācijas numurus. Uzskata, ka atbilstība 1. punktā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja kvalificētu elektronisko parakstu validācija atbilst minētajiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

34. pants

Kvalificētu elektronisko parakstu kvalificēti saglabāšanas pakalpojumi

1. Kvalificētu elektronisko parakstu kvalificētas saglabāšanas pakalpojumus var sniegt tikai kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs, kas izmanto tādas procedūras un tehnoloģijas, ar kurām var nodrošināt kvalificēta elektroniskā paraksta uzticamību ilgāk par to tehnoloģiskā derīguma termiņu.

2. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest kvalificētu elektronisko parakstu kvalificētas saglabāšanas pakalpojumu standartu identifikācijas numurus. Uzskata, ka atbilstība 1. punktā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja kvalificētu elektronisko parakstu kvalificētas saglabāšanas pakalpojumi atbilst minētajiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

5. IEDAĻA

Elektroniskie zīmogi

35. pants

Elektronisko zīmogu juridiskais spēks

1. Elektroniskajam zīmogam ir neapšaubāms juridiskais spēks, tas ir pieņemams kā pierādījums tiesvedībā, un to nevar noraidīt tikai elektroniskā formāta dēļ vai tādēļ, ka tas neatbilst kvalificētu elektronisko zīmogu prasībām.
2. Attiecībā uz kvalificētu elektronisko zīmogu pastāv prezumpcija par minēto datu integritāti un to datu izcelsmes pareizību, ar kuriem kvalificētais elektronisko zīmogs ir saistīts.
3. Kvalificētu elektronisko zīmogu, kura pamatā ir vienā dalībvalstī izsniegts kvalificēts sertifikāts, atzīst kā kvalificētu elektronisko zīmogu visās citās dalībvalstīs.

36. pants

Prasības uzlabotiem elektroniskajiem zīmogiem

Uzlabots elektroniskais zīmogs atbilst šādām prasībām:

- a) tas ir unikālā veidā saistīts ar zīmoga radītāju;
- b) tas spēj identificēt zīmoga radītāju;
- c) tas radīts ar elektroniskā zīmoga radīšanas datiem, kuru izmantošanu ar augstu ticamības līmeni var kontrolēt tikai un vienīgi zīmoga radītājs elektroniskā zīmoga radīšanai; un
- d) tas ir saistīts ar attiecīgajiem datiem tādā veidā, lai būtu atklājamas jebkādas turpmākas to izmaiņas.

37. pants

Elektroniskie zīmogi sabiedrisko pakalpojumu jomā

1. Ja kāda dalībvalsts pieprasa uzlabotu elektronisko zīmogu, lai varētu lietot kādas publiskās iestādes piedāvātus vai tās vārdā veiktus tiešsaistes pakalpojumus, tad šī dalībvalsts atzīst uzlabotus elektroniskos zīmogus, uzlabotus elektroniskos zīmogus, kuru pamatā ir kvalificēts elektronisko zīmogu sertifikāts, un kvalificētus elektroniskos zīmogus vismaz tādos formātos vai izmantojot tādas metodes, kas definētas 5. punktā minētajos īstenošanas aktos.
2. Ja kāda dalībvalsts pieprasa uzlabotu elektronisko zīmogu, kura pamatā ir kvalificēts sertifikāts, lai varētu lietot kādas publiskās iestādes piedāvātus vai tās vārdā veiktus tiešsaistes pakalpojumus, tad šī dalībvalsts atzīst uzlabotus elektroniskos zīmogus, kuru pamatā ir kvalificēts sertifikāts, un kvalificētu elektronisko zīmogu vismaz tādos formātos vai izmantojot tādas metodes, kas definētas 5. punktā minētajos īstenošanas aktos.
3. Saistībā ar publiskās iestādes piedāvātu tiešsaistes pakalpojumu pārrobežu izmantojumu dalībvalstis nepieprasa elektronisku zīmogu ar tādu drošības nodrošinājuma līmeni, kas ir augstāks nekā kvalificētajam elektroniskam zīmogam.
4. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest uzlabotu elektronisko zīmogu standartu identifikācijas numurus. Ja uzlabots elektroniskais zīmogs atbilst minētajiem standartiem, uzskata, ka uzlabots elektroniskais zīmogs atbilst šā panta 1. un 2. punktā un 36. pantā minētajām prasībām. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

5. Līdz 2015. gada 18. septembrim un ņemot vērā pastāvošo praksi, standartus un Savienības tiesību aktus, Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka uzlabotu elektronisko zīmogu atsauces formātus vai atsauces metodes gadījumiem, kad tiek izmantoti alternatīvi formāti. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

38. pants

Kvalificēti elektronisko zīmogu sertifikāti

1. Kvalificēti elektronisko zīmogu sertifikāti atbilst III pielikumā noteiktajām prasībām.
2. Uz kvalificētiem elektronisko zīmogu sertifikātiem neattiecas neviena obligātā prasība, kas pārsniedz III pielikumā noteiktās prasības.
3. Kvalificēti elektronisko zīmogu sertifikāti var ietvert papildu raksturīgas pazīmes, kas nav obligātas. Minētās pazīmes neskar kvalificētu elektronisko zīmogu sadarbību un atzīšanu.
4. Ja kvalificēts elektroniskā zīmoga sertifikāts ir atsaukts pēc sākotnējās aktivizēšanas, tas vairs nav derīgs no tā atsaukšanas brīža, un tā statusu nekādā gadījumā nevar mainīt.
5. Dalībvalstis var paredzēt valsts noteikumus par kvalificētu elektronisko zīmogu sertifikātu pagaidu apturēšanu, ievērojot šādus nosacījumus:
 - a) ja kvalificētam elektroniskā zīmoga sertifikātam piemēro pagaidu apturēšanu, minētais sertifikāts zaudē derīgumu uz apturēšanas laikposmu;
 - b) apturēšanas laikposmu skaidri norāda sertifikātu datubāzē, un apturēšanas statuss apturēšanas laikposmā ir redzams pakalpojuma sniegšanas informācijā par sertifikāta statusu.
6. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest kvalificētu elektronisko zīmogu sertifikātu standartu identifikācijas numurus. Uzskata, ka atbilstība III pielikumā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja kvalificēts elektroniskā zīmoga sertifikāts atbilst minētajiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

39. pants

Kvalificētas elektroniskā zīmoga radīšanas ierīces

1. Prasībām, kas noteiktas attiecībā uz kvalificētām elektroniskā zīmoga radīšanas ierīcēm, 29. pantu piemēro *mutatis mutandis*.
2. Attiecībā uz kvalificēto elektroniskā zīmoga radīšanas ierīču sertifikāciju 30. pantu piemēro *mutatis mutandis*.
3. Attiecībā uz tāda saraksta publicēšanu, kurā uzskaitītas kvalificētas elektroniskā zīmoga radīšanas ierīces, kas ir sertificētas, 31. pantu piemēro *mutatis mutandis*.

40. pants

Kvalificētu elektronisko zīmogu validācija un saglabāšana

Attiecībā uz kvalificētu elektronisko zīmogu validāciju un saglabāšanu 32., 33. un 34. pantu piemēro *mutatis mutandis*.

6. IEDAĻA

Elektroniskie laika zīmogi

41. pants

Elektronisko laika zīmogu juridiskais spēks

1. Elektroniskajam laika zīmogam ir neapšaubāms juridiskais spēks, tas ir pieņemams kā pierādījums tiesvedībā, un to nevar noraidīt tikai elektroniskā formāta dēļ vai tādēļ, ka tas neatbilst kvalificētā elektroniskā laika zīmoga prasībām.
2. Attiecībā uz kvalificētu elektronisko laika zīmogu pastāv prezumpcija par tajā norādītā datuma un laika precizitāti un to datu integritāti, ar kuriem ir saistīts minētais datums un laiks.
3. Kvalificētu elektronisko laika zīmogu, kas izsniegts vienā dalībvalstī, atzīst kā kvalificētu elektronisko laika zīmogu visās dalībvalstīs.

42. pants

Prasības kvalificētiem elektroniskajiem laika zīmogiem

1. Kvalificēts elektroniskais laika zīmogs atbilst šādām prasībām:
 - a) tas saista datumu un laiku ar datiem tādā veidā, lai samērīgi nepieļautu iespēju veikt datus neatklājamas izmaiņas;
 - b) tas ir balstīts uz precīzu laika avotu, kas ir sasaistīts ar universālo koordinēto laiku; un
 - c) tas ir parakstīts, izmantojot kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja uzlabotu elektronisko parakstu, vai apzīmogots ar uzlabotu elektronisko zīmogu vai izmantojot kādu līdzvērtīgu metodi.
2. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest standartu identifikācijas numurus attiecībā uz datuma un laika sasaisti ar datiem un attiecībā uz precīziem laika avotiem. Uzskata, ka atbilstība 1. punktā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja datuma un laika sasaiste ar datiem un precīzais laika avots atbilst šiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

7. IEDAĻA

Elektroniski reģistrēti piegādes pakalpojumi

43. pants

Elektroniski reģistrēta piegādes pakalpojuma juridiskais spēks

1. Datiem, kas nosūtīti un saņemti, izmantojot elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu, ir juridiskais spēks un tie ir pieņemami kā pierādījums tiesvedībā, un tos nevar noraidīt tikai elektroniskā formāta dēļ vai tādēļ, ka tie neatbilst kvalificētā elektroniski reģistrētā piegādes pakalpojuma prasībām.
2. Attiecībā uz datiem, kas nosūtīti un saņemti, izmantojot kvalificētu elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu, pastāv prezumpcija par datu integritāti, par to, ka minētos datus nosūtījis identificētais sūtītājs, ka tos saņēmis identificētais adresāts, un par kvalificētā elektroniski reģistrētā piegādes pakalpojumā norādīto datu nosūtīšanas un saņemšanas datuma un laika precizitāti.

44. pants

Prasības kvalificētiem elektroniski reģistrētiem piegādes pakalpojumiem

1. Kvalificēti elektroniski reģistrēti piegādes pakalpojumi atbilst šādām prasībām:
 - a) tos sniedz viens vai vairāki kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji;
 - b) tie nodrošina augstu uzticamības pakāpi attiecībā uz sūtītāja identifikāciju;
 - c) pirms datu piegādes tie nodrošina adresāta identifikāciju;
 - d) datu nosūtīšanas un saņemšanas drošību apliecina ar kvalificēta uzticamības pakalpojumu sniedzēja uzlabotu elektronisko parakstu vai uzlabotu elektronisko zīmogu tādā veidā, lai nepieļautu iespēju veikt datus neatklājamas izmaiņas;
 - e) visas izmaiņas datus, kuras jāveic datu saņemšanas vai nosūtīšanas nolūkā, skaidri norāda datu nosūtītājam un adresātam;
 - f) datu nosūtīšanas, saņemšanas un jebkādu izmaiņu datumu un laiku norāda ar kvalificētu elektronisko laika zīmogu.

Ja datus pārsūta divu vai vairāku kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniedzēju starpā, tad visiem kvalificētajiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem piemēro a) līdz f) apakšpunktā minētās prasības.

2. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest datu nosūtīšanas un saņemšanas standartu identifikācijas numurus. Uzskata, ka atbilstība 1. punktā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja datu nosūtīšana un saņemšana atbilst minētajiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

8. IEDAĻA

Tīmekļa vietņu autentifikācija

45. pants

Prasības kvalificētiem tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikātiem

1. Kvalificēti tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikāti atbilst IV pielikumā noteiktajām prasībām.
2. Komisija ar īstenošanas aktiem var ieviest kvalificētu tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikātu standartu identifikācijas numurus. Uzskata, ka atbilstība IV pielikumā noteiktajām prasībām ir panākta tad, ja kvalificēts tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikāts atbilst minētajiem standartiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 48. panta 2. punktā.

IV NODAĻA

ELEKTRONISKIE DOKUMENTI

46. pants

Elektronisko dokumentu juridiskais spēks

Elektroniskajam dokumentam ir juridiskais spēks, tas ir pieņemams kā pierādījums tiesvedībā, un to nedrīkst noraidīt tikai elektroniskā formāta dēļ.

V NODAĻA

PILNVARU DELEĢĒŠANA UN ĪSTENOŠANAS NOTEIKUMI

47. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 30. panta 4. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no 2014. gada 17. septembra.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 30. panta 4. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 30. panta 4. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

48. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

49. pants

Pārskatīšana

Komisija pārskata šīs regulas piemērošanu un ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei ne vēlāk kā 2020. gada 1. jūlijā. Komisija jo īpaši novērtē, vai ir lietderīgi grozīt šīs regulas darbības jomu vai konkrētus tās noteikumus, tostarp 6. pantu, 7. panta f) punktu un 34., 43., 44. un 45. pantu, ņemot vērā šīs regulas piemērošanā gūto pieredzi, kā arī tehnoloģiskos sasniegumus un attīstību tirgus un tiesiskajā jomā.

Attiecīgā gadījumā pirmajā daļā minētajam ziņojumam pievieno tiesību aktu priekšlikumus.

Turklāt Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei reizi četros gados pēc pirmajā daļā minētā ziņojuma par panākumiem šīs regulas mērķu īstenošanā.

50. pants

Atcelšana

1. Direktīvu 1999/93/EK atceļ no 2016. gada 1. jūlija.
2. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

51. pants

Pārejas pasākumi

1. Drošas paraksta radišanas ierīces, kuru atbilstība noteikta saskaņā ar Direktīvas 1999/93/EK 3. panta 4. punktu, uzskata par kvalificētām elektroniskā paraksta radišanas ierīcēm saskaņā ar šo regulu.
2. Kvalificētus sertifikātus, kas izsniegti fiziskām personām saskaņā ar Direktīvu 1999/93/EK, saskaņā ar šo regulu uzskata par kvalificētiem elektroniskā paraksta sertifikātiem līdz to derīguma termiņa beigām.
3. Sertificēšanas pakalpojuma sniedzējs, kas izsniedz kvalificētus sertifikātus saskaņā ar Direktīvu 1999/93/EK, cik vien iespējams drīz, bet ne vēlāk kā 2017. gada 1. jūlijā uzraudzības iestādei iesniedz atbilstības novērtēšanas ziņojumu. Līdz šāda atbilstības novērtēšanas ziņojuma iesniegšanai un brīdim, kad uzraudzības iestāde ir beigusi to izskatīt, minēto sertificēšanas pakalpojuma sniedzēju uzskata par kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniedzēju saskaņā ar šo regulu.
4. Ja sertificēšanas pakalpojuma sniedzējs, kas izsniedz kvalificētus sertifikātus saskaņā ar Direktīvu 1999/93/EK, 3. punktā minētajā termiņā neiesniedz atbilstības novērtēšanas ziņojumu uzraudzības iestādei, minēto sertificēšanas pakalpojuma sniedzēju neuzskata par kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniedzēju saskaņā ar šo regulu no 2017. gada 2. jūlija.

52. pants

Stāšanās spēkā

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Šo regulu piemēro no 2016. gada 1. jūlija, izņemot:
 - a) 8. panta 3. punktu, 9. panta 5. punktu, 12. panta 2. līdz 9. punktu, 17. panta 8. punktu, 19. panta 4. punktu, 20. panta 4. punktu, 21. panta 4. punktu, 22. panta 5. punktu, 23. panta 3. punktu, 24. panta 5. punktu, 27. panta 4. un 5. punktu, 28. panta 6. punktu, 29. panta 2. punktu, 30. panta 3. un 4. punktu, 31. panta 3. punktu, 32. panta 3. punktu, 33. panta 2. punktu, 34. panta 2. punktu, 37. panta 4. un 5. punktu, 38. panta 6. punktu, 42. panta 2. punktu, 44. panta 2. punktu, 45. panta 2. punktu, 47. un 48. pantu, kurus piemēro no 2014. gada 17. septembra;
 - b) 7. pantu, 8. panta 1. un 2. punktu, 9., 10. un 11. pantu un 12. panta 1. punktu, kurus piemēro no dienas, kad sāk piemērot 8. panta 3. punktā un 12. panta 8. punktā minētos īstenošanas aktus;
 - c) 6. pantu, ko piemēro, sākot no dienas, kad ir pagājuši trīs gadi kopš 8. panta 3. punktā un 12. panta 8. punktā minēto īstenošanas aktu piemērošanas dienas.
3. Ja sarakstā, ko Komisija atbilstīgi 9. pantam ir publicējusi pirms šā panta 2. punkta c) apakšpunktā minētās dienas, ir iekļauta paziņotā elektroniskās identifikācijas shēma, tad elektroniskās identifikācijas līdzekļu atzīšana atbilstoši minētajai shēmai saskaņā ar 6. pantu notiek ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc minētās shēmas publicēšanas, bet ne ātrāk par dienu, kas minēta šā panta 2. punkta c) apakšpunktā.

4. Neatkarīgi no šā panta 2. punkta c) apakšpunkta dalībvalsts var pieņemt lēmumu, ka elektroniskās identifikācijas shēmai atbilstoši elektroniskās identifikācijas līdzekļi, par ko saskaņā ar 9. panta 1. punktu ir paziņojusi kāda cita dalībvalsts, pirmajā minētajā dalībvalstī tiek atzīti no dienas, kad tiek piemēroti 8. panta 3. punktā un 12. panta 8. punktā minētie īstenošanas akti. Attiecīgās dalībvalstis informē Komisiju. Komisija šo informāciju publisko.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
S. GOZI

I PIELIKUMS

PRASĪBAS KVALIFICĒTIEM ELEKTRONISKĀ PARAKSTA SERTIFIKĀTIEM

Kvalificēti elektroniskā paraksta sertifikāti ietver:

- a) norādi, vismaz automatizētai apstrādei piemērotā formātā, par to, ka sertifikāts izsniegts kā kvalificēts elektroniskā paraksta sertifikāts;
- b) tādu datu kopumu, kas nepārprotami apliecina tā kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja identitāti, kurš izsniedz kvalificētos sertifikātus, ietverot vismaz informāciju par dalībvalsti, kurā pakalpojumu sniedzējs ir reģistrēts, un:
 - juridiskai personai – nosaukumu un attiecīgā gadījumā reģistrācijas numuru atbilstīgi oficiālos reģistros norādītajai informācijai,
 - fiziskai personai – personas vārdu;
- c) vismaz parakstītāja vārdu vai pseidonīmu; ja izmanto pseidonīmu, to skaidri norāda;
- d) elektroniskā paraksta validācijas datus, kas atbilst elektroniskā paraksta radīšanas datiem;
- e) precīzu informāciju par sertifikāta derīguma termiņa sākumu un beigām;
- f) sertifikāta identifikācijas kodu, kam jābūt kā kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja unikālam kodam;
- g) tā kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja uzlaboto elektronisko parakstu vai uzlaboto elektronisko zīmogu, kurš izsniedz sertifikātu;
- h) vietu, kur bez maksas pieejams sertifikāts, kas apliecina g) punktā minēto uzlaboto elektronisko parakstu vai uzlaboto elektronisko zīmogu;
- i) vietu, kur pieejami pakalpojumi, ko var izmantot, lai noskaidrotu kvalificētā sertifikāta derīguma statusu;
- j) ja elektroniskā paraksta radīšanas dati, kas saistīti ar elektroniskā paraksta validācijas datiem, atrodas kvalificētā elektroniskā paraksta radīšanas ierīcē – atbilstīgu norādi vismaz automatizētai apstrādei piemērotā formātā.

II PIELIKUMS

PRASĪBAS KVALIFICĒTĀM ELEKTRONISKĀ PARAKSTA RADĪŠANAS IERĪCĒM

1. Ar kvalificētām elektroniskā paraksta radīšanas ierīcēm, izmantojot atbilstīgus tehniskos un procesuālos līdzekļus, nodrošina vismaz to, ka:
 - a) ir samērīgi nodrošināta elektroniskā paraksta radīšanā izmantoto elektroniskā paraksta radīšanas datu konfidencialitāte;
 - b) elektroniskā paraksta radīšanā izmantotie elektroniskā paraksta radīšanas dati var praktiski parādīties tikai vienu reizi;
 - c) ir pietiekama pārliecība par to, ka elektroniskā paraksta radīšanā izmantotos elektroniskā paraksta radīšanas datus nevar izgūt un elektroniskais paraksts ir uzticami aizsargāts pret viltošanu, izmantojot patlaban pieejamās tehnoloģijas;
 - d) elektroniskā paraksta radīšanā izmantotos elektroniskā paraksta radīšanas datus likumīgais parakstītājs var droši aizsargāt pret to, ka tos izmanto citi.
 2. Kvalificētās elektroniskā paraksta radīšanas ierīces nemaina parakstāmos datus vai nekavē šo datu parādīšanu parakstītājam pirms parakstīšanas.
 3. Elektroniskā paraksta radīšanas datus parakstītāja vārdā var radīt vai pārvaldīt tikai kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs.
 4. Neskarot 1. punkta d) apakšpunktu, kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji, kuri pārvalda elektroniskā paraksta radīšanas datus, parakstītāja vārdā var nokopēt elektroniskā paraksta radīšanas datus tikai rezerves kopijas izveides nolūkā, ja ir ievērotas šādas prasības:
 - a) nokopēto datu kopu drošības līmenim jābūt tādām pašām, kāds tas ir oriģinālajām datu kopām;
 - b) nokopēto datu kopu skaits nedrīkst pārsniegt minimālo skaitu, kāds nepieciešams, lai nodrošinātu pakalpojumu nepārtrauktību.
-

III PIELIKUMS

PRASĪBAS KVALIFICĒTIEM ELEKTRONISKO ZĪMOGU SERTIFIKĀTIEM

Kvalificēti elektronisko zīmogu sertifikāti ietver:

- a) norādi, vismaz automatizētai apstrādei piemērotā formātā, par to, ka sertifikāts izsniegts kā kvalificēts elektroniskā zīmoga sertifikāts;
- b) tādu datu kopumu, kas nepārprotami apliecina tā kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja identitāti, kurš izsniedz kvalificētos sertifikātus, ietverot vismaz informāciju par dalībvalsti, kurā pakalpojumu sniedzējs ir reģistrēts, un:
 - juridiskai personai – nosaukumu un attiecīgā gadījumā reģistrācijas numuru atbilstīgi oficiālos reģistros norādītajai informācijai,
 - fiziskai personai – personas vārdu;
- c) vismaz zīmoga radītāja vārdu un attiecīgā gadījumā reģistrācijas numuru atbilstīgi oficiālos reģistros norādītajai informācijai;
- d) elektroniskā zīmoga validācijas datus, kas atbilst elektroniskā zīmoga radīšanas datiem;
- e) precīzu informāciju par sertifikāta derīguma termiņa sākumu un beigām;
- f) sertifikāta identifikācijas kodu, kam jābūt kā kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja unikālam kodam;
- g) tā kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja uzlaboto elektronisko parakstu vai uzlaboto elektronisko zīmogu, kurš izsniedz sertifikātu;
- h) vietu, kur bez maksas pieejams sertifikāts, kas apliecina g) punktā minēto uzlaboto elektronisko parakstu vai uzlaboto elektronisko zīmogu;
- i) vietu, kur pieejami pakalpojumi, ko var izmantot, lai noskaidrotu kvalificētā sertifikāta derīguma statusu;
- j) ja elektroniskā zīmoga radīšanas dati, kas saistīti ar elektroniskā zīmoga validācijas datiem, atrodas kvalificētā elektroniskā zīmoga radīšanas ierīcē – atbilstīgu norādi vismaz automatizētai apstrādei piemērotā formātā.

—

IV PIELIKUMS

PRASĪBAS KVALIFICĒTIEM TĪMEKĻA VIETŅU AUTENTIFIKĀCIJAS SERTIFIKĀTIEM

Kvalificēti tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikāti ietver:

- a) norādi, vismaz automatizētai apstrādei piemērotā formātā, par to, ka sertifikāts izsniegts kā kvalificēts tīmekļa vietņu autentifikācijas sertifikāts;
- b) tādu datu kopumu, kas nepārprotami apliecina tā kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja identitāti, kurš izsniedz kvalificētos sertifikātus, ietverot vismaz informāciju par dalībvalsti, kurā pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību, un:
 - juridiskai personai – nosaukumu un attiecīgā gadījumā reģistrācijas numuru atbilstīgi oficiālos reģistros norādītajai informācijai,
 - fiziskai personai – personas vārdu;
- c) fiziskai personai – vismaz tās personas vārdu vai pseidonīmu, kurai sertifikāts ir izsniegts. Ja tiek izmantots pseidonīms, to skaidri norāda;
 - juridiskai personai – vismaz tās juridiskās personas nosaukumu, kurai sertifikāts ir izdots, un attiecīgā gadījumā reģistrācijas numuru, kāds ir norādīts oficiālos reģistros;
- d) tās fiziskās vai juridiskās personas adreses elementus (norādot vismaz pilsētu un valsti), kurai izsniegts sertifikāts, un attiecīgos gadījumos tā, kā norādīts oficiālos reģistros;
- e) domēna vārdu vai vārdus, ko izmanto fiziskā vai juridiskā persona, kurai izsniegts sertifikāts;
- f) precīzu informāciju par sertifikāta derīguma termiņa sākumu un beigām;
- g) sertifikāta identifikācijas kodu, kam jābūt kā kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja unikālam kodam;
- h) tā kvalificētā uzticamības pakalpojumu sniedzēja uzlaboto elektronisko parakstu vai uzlaboto elektronisko zīmogu, kurš izsniedz sertifikātu;
- i) vietu, kur bez maksas pieejams sertifikāts, kas apliecina h) punktā minēto uzlaboto elektronisko parakstu vai uzlaboto elektronisko zīmogu;
- j) vietu, kur pieejami ar sertifikāta derīguma statusu saistīti pakalpojumi, ko var izmantot, lai noskaidrotu kvalificētā sertifikāta derīguma statusu.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 911/2014**(2014. gada 23. jūlijs)****par daudzgadu finansējumu Eiropas Jūras drošības aģentūras darbībai saistībā ar reaģēšanu kuģu un naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisītā jūras piesārņojuma gadījumā****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1406/2002 ⁽³⁾ ir izveidota Eiropas Jūras drošības aģentūra ("Aģentūra"), lai nodrošinātu augstu, vienotu un efektīvu jūras drošības līmeni un kuģu izraisītā piesārņojuma novēršanu.
- (2) Pēc starpgadījumiem Savienības ūdeņos, jo īpaši tiem, kas bija saistīti ar naftas tankkuģiem "Erika" un "Prestige", ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 724/2004 ⁽⁴⁾, ar ko grozīja Regulu (EK) Nr. 1406/2002, Aģentūrai uzticēja uzdevumus tādās jomās kā kuģu izraisītā piesārņojuma novēršana un reaģēšana šāda piesārņojuma gadījumā.
- (3) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 100/2013 ⁽⁵⁾, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1406/2002, Aģentūrai uzticēja uzdevumus attiecībā uz reaģēšanu naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisītā jūras piesārņojuma gadījumā un paplašināja Aģentūras pakalpojumu tvērumu, iekļaujot tajā valstis, kuras pieteikušas pievienošanos Savienībai un Eiropas kaimiņattiecību partnervalstis.
- (4) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2038/2006 ⁽⁶⁾ paredzēja daudzgadu finansējumu Aģentūras darbībai saistībā ar reaģēšanu kuģu izraisītā piesārņojuma gadījumā, ko piemēroja līdz 2013. gada 31. decembrim.

⁽¹⁾ OV C 327, 12.11.2013., 108. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 15. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 23. jūlija lēmums.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1406/2002 (2002. gada 27. jūnijs) par Eiropas Jūras drošības aģentūras izveidošanu (OV L 208, 5.8.2002., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 724/2004 (2004. gada 31. marts), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1406/2002 par Eiropas Jūras drošības aģentūras izveidošanu (OV L 129, 29.4.2004., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 100/2013 (2013. gada 15. janvāris), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1406/2002 par Eiropas Jūras drošības aģentūras izveidošanu (OV L 39, 9.2.2013., 30. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2038/2006 (2006. gada 18. decembris) par daudzgadu finansējumu Eiropas Jūras drošības aģentūras rīcībai reaģēšanas pasākumu kuģu izraisīto piesārņojumu jomā (OV L 394, 30.12.2006., 1. lpp.).

- (5) Ņemot vērā piesārņošanas gadījumu iespējamo postošo ekoloģisko ietekmi un ārkārtīgi augstās ekonomiskās izmaksas, kā arī šādu negadījumu sociālekonomisko ietekmi uz citām nozarēm, piemēram, tūrismu un zivsaimniecību, Aģentūrai vajadzētu būt pietiekamiem līdzekļiem, lai tā varētu veikt uzticētos uzdevumus kuģu un naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisītā jūras piesārņojuma gadījumā. Šie uzdevumi ir svarīgi, lai novērstu turpmāku kaitējumu, kas var būt izsakāms arī naudas izteiksmē.
- (6) Lai izpildītu uzdevumus saistībā ar piesārņojuma novēršanu un reaģēšanu kuģu izraisītā piesārņojuma gadījumā, 2004. gada 22. oktobrī Aģentūras Administratīvā padome pieņēma Rīcības plānu par sagatavotību un reaģēšanu naftas piesārņojuma gadījumā, kurā ir noteikti Aģentūras reaģēšanas darbības naftas piesārņojuma gadījumā un kurš ir vērsts uz Aģentūras rīcībā esošo finanšu resursu optimālu izmantošanu. Administratīvā padome 2007. gada 12. jūnijā pieņēma Rīcības plānu par sagatavotību un reaģēšanu bīstamu un kaitīgu vielu piesārņojuma gadījumā. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1406/2002 15. pantu abus Rīcības plānus atjaunina reizi gadā atbilstīgi Aģentūras ikgadējai darba programmai.
- (7) Būtu jāņem vērā esošie nolīgumi, kas attiecas uz nejašu piesārņošanu un kas veicina dalībvalstu savstarpējo palīdzību un sadarbību šajā jomā, kā arī attiecīgās starptautiskās konvencijas un nolīgumi par Eiropas jūras teritoriju aizsardzību pret piesārņošanas gadījumiem, ar ko līgumslēdzējiem pusēm ir noteikts pienākums veikt visus attiecīgos pasākumus, lai sagatavotos naftas piesārņojuma gadījumiem un reaģētu uz tiem.
- (8) Aģentūras reaģēšanas darbības piesārņojuma gadījumā, kas norādītas tās rīcības plānos, ir saistītas ar darbībām informācijas, sadarbības un koordinācijas jomā, tostarp attiecībā uz bīstamu un kaitīgu vielu izraisītu jūras piesārņojumu. Minētās reaģēšanas darbības ir pirmkārt saistītas ar operatīvas palīdzības sniegšanu skartajām dalībvalstīm vai trešām valstīm, kam ar Savienību ir kopīga reģionāla jūras teritorija (turpmāk kopā "skartās valstis"), pēc pieprasījuma piegādājot papildu kuģus piesārņojuma novēršanai, lai novērstu kuģu izraisītu piesārņojumu ar naftu, kā arī naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisītu jūras piesārņojumu. Aģentūrai būtu jāpievērš īpaša uzmanība zonām, kuras ir atzītas par visjutīgākajām, nemazinot palīdzību nevienai citai zonai, kam tā ir vajadzīga.
- (9) Aģentūras darbībām reaģēšanas uz piesārņojumu jomā vajadzētu atbilst spēkā esošajiem sadarbības nolīgumiem, ar kuriem paredz savstarpēju palīdzību jūras piesārņojuma gadījumos. Savienība ir pievienojusies vairākām reģionālām organizācijām un gatavojas pievienoties vēl citām reģionālām organizācijām.
- (10) Aģentūras darbībai vajadzētu būt saskaņotai ar pasākumiem, kuri paredzēti divpusējos un reģionālajos nolīgumos, kuros Savienība ir viena no pusēm. Jūras piesārņojuma gadījumā Aģentūrai būtu jāpalīdz skartajām valstīm, kuru vadībā tiek veiktas tīrīšanas darbības.
- (11) Aģentūrai būtu jāuzņemas aktīva loma, uzturot un turpmāk attīstot Eiropas Satelītdienestu naftas produktu uzraudzībai (*CleanSeaNet*), lai veiktu uzraudzību, nodrošinātu piesārņojuma agrīnu atklāšanu un atbildīgo kuģu vai naftas un gāzes ieguves iekārtu identifikāciju, piemēram, saistībā ar naftas noplūdi no kuģiem un ar ekspluatāciju saistītu novadīšanu un nejausām noplūdēm no platformām jūrā. Šim dienestam būtu jāuzlabo datu pieejamība un reaģēšanas uz piesārņojumu efektivitāte un savlaicīgums.
- (12) Papildu līdzekļi, kuru pieejamība skartajās valstīs jānodrošina Aģentūrai, būtu jādarā pieejami, izmantojot Savienības civilās aizsardzības mehānismu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES⁽¹⁾.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

- (13) Dalībvalstīm, izmantojot drošas kopējas saziņas un informācijas sistēmu ārkārtas situācijām (CECIS), kas izveidota ar Padomes Lēmumu 2007/779/EK, Euratom⁽¹⁾, būtu jāsniedz informācija, kas saistīta ar publiskiem un privātiem reaģēšanas mehānismiem, kuri izmantojami piesārņojuma gadījumā, un saistītajām reaģēšanas spējām dažādos Savienības reģionos, ja tā ir pieejama šim mērķim.
- (14) Lai Aģentūras operatīvā palīdzība būtu efektīvāka, ņemot vērā to, ka Aģentūras darbību pilnvaras reaģēšanai uz piesārņojumu tiek paplašinātas uz trešām valstīm, kam ar Savienību ir kopīga reģionāla jūras teritorija, Aģentūrai būtu jāpieliek visas pūles, lai mudinātu minētās trešās valstis apkopot informāciju un sadarboties attiecībā uz reaģēšanas mehānismu un saistīto reaģēšanas spēju saraksta uzturēšanu, ko veic Aģentūra.
- (15) Lai Aģentūras reaģēšanas darbības piesārņojuma gadījumā būtu efektīvākas, dalībvalstīm būtu jāiepazīstina Aģentūra ar zinātniskajiem pētījumiem, kurus tās var būt veikušas par to ķīmisko vielu ietekmi, ko izmanto par šķīdinātājiem un kas varētu attiekties uz šīm darbībām.
- (16) Lai nodrošinātu Aģentūras rīcības plānu pilnīgu ieviešanu, Aģentūras vajadzībām būtu jānodrošina dzīvotspējīga un ekonomiski izdevīga finansēšanas sistēma, jo īpaši attiecībā uz operatīvās palīdzības sniegšanu skartajām valstīm.
- (17) Tādēļ finanšu nodrošinājums, lai finansētu Aģentūrai uzticētos uzdevumus saistībā ar reaģēšanu piesārņojuma gadījumā un saistītos pasākumus, būtu jāparedz atbilstīgi daudzgadu saistībām. Daudzgadu saistību apjomam būtu jāatspoguļo gan Aģentūras uzdevumu paplašināšanās saistībā ar reaģēšanu uz piesārņojumu, gan arī nepieciešamība Aģentūrai uzlabot piešķirto līdzekļu izmantošanas efektivitāti, ņemot vērā ierobežojumus budžeta līdzekļu izmantošanā. Savienības ikgadējo iemaksu apjoms būtu jānosaka Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar ikgadējo budžeta procedūru. Ir īpaši būtiski, lai Komisija veiktu starpposma novērtējumu par Aģentūras spēju efektīvi un izmaksu ziņā lietderīgi pildīt tās pienākumus kuģu un naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisīta jūras piesārņojuma gadījumā.
- (18) Saistību summām to pasākumu finansēšanai, kuri saistīti ar reaģēšanu piesārņojuma gadījumā, saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, kas noteikta Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 1311/2013⁽²⁾ ("daudzgadu finanšu shēma"), būtu jāaptver laikposms no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim. Tāpēc būtu jāparedz finansējums, kas aptver to pašu laikposmu.
- (19) Aģentūras atbalsts valstīm, kuras pieteikušas pievienošanos Savienībai, un Eiropas kaimiņattiecību partnervalstīm būtu jāpiešķir no finansējuma, kas paredzēts šīm valstīm sagatavotajās pašreizējās Savienības programmās, un tāpēc nebūtu jāpiešķir no Aģentūras daudzgadu finansējuma.
- (20) Lai optimizētu saistību asignējumu un ņemtu vērā jebkādas pārmaiņas saistībā ar reaģēšanas pasākumiem kuģu izraisīta piesārņojuma gadījumā, ir nepieciešams nodrošināt konkrēto darbības vajadzību nepārtrauktu uzraudzību, lai varētu veikt ikgadējo finanšu saistību pielāgošanu.
- (21) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1406/2002 Aģentūrai savā gada pārskatā būtu jāsniedz informācija par Aģentūras daudzgadu finansējuma izpildi.
- (22) Ir lietderīgi nodrošināt finansējuma atbalsta nepārtrauktību Aģentūras darbībām saistībā ar reaģēšanu kuģu un naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisīta jūras piesārņojuma gadījumā, kā arī saskaņot šīs regulas un Regulas (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 piemērošanas termiņus. Tāpēc šī regula būtu jāpiemēro no 2014. gada 1. janvāra,

(1) 2007/779/EK, Euratom: Padomes Lēmums (2007. gada 8. novembris), ar ko izveido Kopienas Civilās aizsardzības mehānismu (OV L 314, 1.12.2007., 9. lpp.).

(2) Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 (2013. gada 2. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.).

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

1. Šī regula paredz sīki izstrādātus noteikumus par Savienības finanšu iemaksām Eiropas Jūras drošības aģentūras ("Aģentūra") budžetā tai noteikto uzdevumu veikšanai saistībā ar reaģēšanu kuģu un naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisītā jūras piesārņojuma gadījumā, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1406/2002 1. un 2. pantu.

2. Aģentūras darbības reaģēšanas uz piesārņojumu jomā neatbrīvo jūras piekrastes valstis no pienākuma nodrošināt piemērotu mehānismu esamību reaģēšanai piesārņojuma gadījumā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- a) "nafta" ir nafta jebkurā veidā, tostarp jēlnafta, degviela, nogulsnes, naftas atkritumi un pārstrādes produkti, kā to nosaka Starptautiskās Jūrniecības organizācijas ("SJO") 1990. gada Starptautiskā Konvencija par gatavību, reaģēšanu un sadarbību naftas piesārņojuma gadījumā;
- b) "bīstamas un kaitīgas vielas" ir jebkuras vielas, izņemot naftu, kuras, iekļūstot jūras vidē, var radīt draudus cilvēka veselībai, kaitēt dzīvībai resursiem un dzīvībai jūrā, nodarīt bojājumus iekārtām vai traucēt cita veida likumīgu jūras izmantošanu, kā to nosaka SJO 2000. gada Protokols par gatavību, reaģēšanu un sadarbību bīstamu un kaitīgu vielu izraisīta piesārņojuma gadījumos.
- c) "naftas un gāzes ieguves iekārta" ir stacionāri nostiprināta vai mobila iekārta vai vairākas iekārtas, kuras ir pastāvīgi savā starpā savienotas ar tiltiem vai citām struktūrām un kuras izmanto naftas un gāzes nozares darbībām jūrā vai saistībā ar šādām darbībām; "naftas un gāzes ieguves iekārta" ir arī mobila platforma urbšanai jūrā, taču tikai gadījumā, ja tās izvietotas jūrā urbšanai, ieguvei vai citiem mērķiem, kas saistīti ar naftas un gāzes nozares darbībām jūrā, kā arī infrastruktūra un iekārtas naftas un gāzes transportēšanai uz sauszemi un uz sauszemes termināļiem.

3. pants

Darbības joma

Regulas 1. pantā minētās Savienības finanšu iemaksas Aģentūrai tiek piešķirtas ar mērķi finansēt darbības saistībā ar reaģēšanu kuģu un naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisītā jūras piesārņojuma gadījumā, kā minēts detalizētā plānā, kas izstrādāts saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1406/2002 10. panta 2. punkta k) apakšpunktu, jo īpaši tās darbības, kas attiecas uz:

- a) operatīvu palīdzību un atbalstu ar papildu līdzekļiem, piemēram, dežurējošiem kuģiem piesārņojuma novēršanai, satelītattēliem un aprīkojumu, veicot reaģēšanas darbības piesārņojuma gadījumā, ja saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1406/2002 2. panta 3. punkta d) apakšpunktu un 2. panta 5. punktu to lūdz skartās valstis gadījumā, kad rodas nejaus vai apzināts kuģu vai naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisīts jūras piesārņojums;
- b) sadarbību un koordinēšanu, un tehniskas un zinātniskas palīdzības sniegšanu dalībvalstīm un Komisijai Savienības civilās aizsardzības mehānismā, SJO un saistībā ar attiecīgajās reģionālajās organizācijās noteiktajiem pasākumiem;

- c) informēšanu, jo īpaši labākās prakses, pieredzes, paņēmieni un jauninājumu apkopošanu, analizēšanu un izplatīšanu saistībā ar reaģēšanu uz kuģu vai naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisītu jūras piesārņojumu.

4. pants

Savienības finansējums

1. Ievērojot daudzgadu finanšu shēmu Aģentūrai tiek piešķirtas apropriācijas, kas nepieciešamas, lai tā efektīvi un izmaksu ziņā lietderīgi varētu veikt savus pienākumus kuģu un naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisītā jūras piesārņojuma gadījumā.
2. Regulas 3. pantā minēto uzdevumu īstenošanai paredzētais finansējums laikposmam no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim ir EUR 160 500 000, kas izteikts pašreizējās cenās.
3. Gada apropriācijas piešķir Eiropas Parlaments un Padome, ievērojot daudzgadu finanšu shēmu. Šajā sakarībā ir jāgarantē operatīvās palīdzības finansējums, kas dalībvalstīm nepieciešams saskaņā ar 3. panta a) punktu.

5. pants

Uzraudzības pašreizējās iespējas

1. Lai noteiktu prasības Aģentūras sniegtajai operatīvajai palīdzībai, piemēram, papildus dalībvalstu spējai nodrošinot kuģus piesārņojuma novēršanai, un lai uzlabotu minētās palīdzības efektivitāti, Aģentūra uztur sarakstu ar publiskajiem un – ja tādi ir – privātajiem reaģēšanas mehānismiem, kuri izmantojami piesārņojuma gadījumā, un saistītajām reaģēšanas spējām dažādos Savienības reģionos.
2. Aģentūra uztur šo sarakstu, pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju. Uzturot minēto sarakstu, Aģentūras mērķis ir iegūt informāciju par reaģēšanas mehānismiem, kuri izmantojami piesārņojuma gadījumā, un saistītām reaģēšanas spējām trešās valstīs, kam ar Savienību ir kopīga reģionāla jūras teritorija.
3. Minēto sarakstu un citu atbilstīgu informāciju, kura attiecas uz Regulas (EK) Nr. 1406/2002 1. pantā noteiktajiem mērķiem reaģēšanai piesārņojuma gadījumā, piemēram, to, kura iekļauta riska novērtējumos un zinātniskajos pētījumos par ķīmisko vielu ietekmi, ko izmanto par šķīdinātājiem, Aģentūras Administratīvā padome ņem vērā pirms lēmuma pieņemšanas par piesārņojuma gadījumā izmantojamiem Aģentūras reaģēšanas pasākumiem saskaņā ar Aģentūras ikgadējām darba programmām. Šajā sakarībā Aģentūra pievērš īpašu uzmanību zonām, kuras ir atzītas par visjutīgākajām, nemazinot palīdzību nevienai citai zonai, kam palīdzība vajadzīga.

6. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

1. Komisija un Aģentūra nodrošina, ka, ieviešot saskaņā ar šo regulu finansētos pasākumus, Savienības finanšu intereses tiek aizsargātas, piemērojot profilakses pasākumus pret krāpšanu, korupciju un citām pretlikumīgām rīcībām, veicot efektīvas pārbaudes un inspekcijas, un, ja nelikumības ir atklātas, piedzenot neatbilstoši izmaksātās summas un piemērojot iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas, saskaņā ar Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95 ⁽¹⁾ un (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ⁽²⁾, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

2. Attiecībā uz Savienības pasākumiem, kuri finansēti saskaņā ar šo regulu, Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 1. panta 2. punktā minēto nelikumību jēdziens nozīmē Savienības tiesību normas vai līgumsaistību pārkāpumu, ko rada kāda saimnieciskās darbības subjekta rīcība vai nolaidība, kas kaitē vai varētu kaitēt Savienības budžetam vai tās pārvaldītiem budžetiem, veicot nepamatotus izdevumus.

3. Komisija un Aģentūra, katra saskaņā ar savu kompetences jomu, raugās, lai šajā regulā paredzēto Savienības darbību finansēšanā tiktu sasniegta vislabākā ieguldīto līdzekļu atdeve.

7. pants

Starpposma novērtējums

1. Balstoties uz Aģentūras sniegto informāciju, Komisija ne vēlāk kā 2017. gada 31. decembrī iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu. Minētajā ziņojumā, kuru sagatavo, neskarot Aģentūras Administratīvās padomes funkcijas, izklāsta 4. pantā minētā Savienības finansējuma izlietošanas rezultātus attiecībā uz saistībām un izdevumiem par laikposmu no 2014. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim.

2. Minētajā ziņojumā Komisija sniedz novērtējumu par Aģentūras spēju efektīvi un izmaksu ziņā lietderīgi pildīt tās pienākumus. Pamatojoties uz novērtējumu un ņemot vērā nepieciešamību Aģentūrai veikt tai uzticētos uzdevumus, laikposmam no 2018. līdz 2020. gadam Komisija vajadzības gadījumā ierosina attiecīgu korekciju maksimāli 8 % apjomā attiecībā uz daudzgadu finanšu līdzekļiem, kas piešķirti Aģentūrai 3. pantā minēto uzdevumu īstenošanai. Iespējamā korekcija paliek daudzgadu finanšu shēmas robežās un tas neskar gada budžeta procedūras vai gaidāmo daudzgadu finanšu shēmas pārskatīšanu.

3. Minētajā ziņojumā iekļauj informāciju par sociālekonomisko, ekoloģisko un finansiālo ietekmi (ja šāda informācija ir pieejama), kāda ir Aģentūras sagatavotībai reaģēšanai kuģu un naftas un gāzes iekārtu izraisīta jūras piesārņojuma gadījumā.

4. Turklāt, pamatojoties uz minēto ziņojumu, Komisija vajadzības gadījumā var iesniegt šīs regulas grozījumu priekšlikumus, it īpaši lai ņemtu vērā jaunākos zinātnes sasniegumus cīņā pret kuģu un naftas un gāzes ieguves iekārtu izraisīto jūras piesārņojumu, tostarp attiecībā uz bīstamu un kaitīgu vielu izraisīto piesārņojumu, kā arī attiecīgām izmaiņām instrumentos, ar ko izveido reģionālās organizācijas, uz kuru darbībām attiecas Aģentūras darbības attiecībā uz reaģēšanu piesārņojuma gadījumā, un kurām Savienība ir pievienojusies.

8. pants

Stāšanās spēkā un piemērošanas diena

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
S. GOZI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 912/2014**(2014. gada 23. jūlijs),****ar ko izveido sistēmu tādas finansiālās atbildības noregulējumam, kura saistīta ar ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršanas šķirējtiesām, kas izveidotas ar starptautiskiem nolīgumiem, kuros Eiropas Savienība ir puse**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Līdz ar Lisabonas līguma stāšanos spēkā tiešie ārvalstu ieguldījumi ir pieskaitāmi jautājumiem, kuri ietilpst kopējās tirdzniecības politikas jomā. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu Savienībai ir ekskluzīva kompetence attiecībā uz kopējo tirdzniecības politiku, un Savienība var būt puse starptautiskos nolīgumos, kuros ietverti noteikumi par tiešiem ārvalstu ieguldījumiem.
- (2) Nolīgumos, kuros paredzēta ieguldījuma aizsardzība, var būt iekļauti tādi mehānismi ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršanai, kas ļauj trešās valsts ieguldītājam celt prasību pret valsti, kurā viņš ir veicis ieguldījumu. Ieguldītāja un valsts strīda izšķiršanas rezultātā var tikt piespriesta naudas kompensācija. Turklāt visās šādās lietās neizbēgami radīsies ievērojamas ar šķirējtiesas procesa vešanu saistītas izmaksas, kā arī ar aizstāvību saistītas izmaksas.
- (3) Nosakot starptautisko atbildību attiecībā uz attieksmi, ņemot vērā strīda izšķiršanu, ievēro kompetenču sadalījumu starp Savienību un dalībvalstīm. Tādējādi Savienība principā būs atbildīga par aizstāvības uzturēšanu visās tajās prasībās, kuru pamatā ir apgalvojums par tāda nolīguma noteikumu pārkāpumu, kas ietilpst Savienības ekskluzīvā kompetencē, neatkarīgi no tā, vai attiecīgo attieksmi pieļāvusi pati Savienība vai kāda dalībvalsts.
- (4) Savienības nolīgumos ārvalstu ieguldītājiem būtu jāparedz tikpat augsts aizsardzības līmenis, kādu Savienības ieguldītājiem paredz Savienības tiesību aktu un dalībvalstu tiesību aktu kopīgie vispārējie principi, bet ne augstāks aizsardzības līmenis. Ar Savienības nolīgumiem būtu jānodrošina, ka tiek ievērotas un aizsargātas Savienības likumdošanas pilnvaras un reglamentēšanas tiesības.
- (5) Ja Savienībai kā vienībai ar tiesībspēju ir starptautiska atbildība par pieļauto attieksmi, tad tai saskaņā ar starptautiskajām tiesībām būs jāmaksā visas pretējai pusei par labu piespriestās summas un jāsedz visi strīda izdevumi. Tomēr pienākums maksāt pretējai pusei par labu piespriesto summu var potenciāli izrietēt vai nu no attieksmes, ko pieļāvusi pati Savienība, vai no attieksmes, ko pieļāvusi dalībvalsts. Tādējādi būtu netaisnīgi, ja piespriestās summas un šķirējtiesas izmaksas būtu jāmaksā no Savienības budžeta gadījumā, kad attieksmi pieļāvusi dalībvalsts, ja vien attiecīgā attieksme nav prasīta Savienības tiesību aktos. Tāpēc, pamatojoties uz šajā regulā noteiktajiem kritērijiem, saskaņā ar Savienības tiesību aktiem nepieciešams sadalīt finansiālo atbildību starp pašu Savienību un to dalībvalsti, kura ir atbildīga par attiecīgo attieksmi.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 16. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 23. jūlija lēmums.

- (6) Eiropas Parlaments 2011. gada 6. aprīļa rezolūcijā par turpmāko Eiropas starptautisko ieguldījumu politiku nepāprotami aicināja izveidot mehānismu, kas paredzēts šajā regulā. Turklāt Padome 2010. gada 25. oktobra secinājumos par visaptverošu starptautisko ieguldījumu politiku lūdza Komisiju izpētīt šo jautājumu.
- (7) Finansiālā atbildība būtu jāattiecina uz to vienību, kura ir atbildīga par attieksmi, par kuru konstatēts, ka tā neatbilst attiecīgajiem nolīguma noteikumiem. Tādēļ Savienībai pašai būtu jāuzņemas finansiālā atbildība gadījumā, kad attiecīgo attieksmi pieļāvusi kāda Savienības iestāde vai struktūra. Attiecīgajai dalībvalstij būtu jāuzņemas finansiālā atbildība gadījumā, kad attiecīgo attieksmi pieļāvusi minētā dalībvalsts. Tomēr gadījumos, kad dalībvalsts rīkojas tā, kā tas prasīts Savienības tiesību aktos, piemēram, transponējot kādu Savienības pieņemtu direktīvu, Savienībai pašai būtu jāuzņemas finansiālā atbildība, ciktāl attiecīgā attieksme ir prasīta Savienības tiesību aktos. Šajā regulā būtu arī jāparedz iespēja, ka atsevišķa lieta var skart gan attieksmi, ko pieļāvusi dalībvalsts, gan attieksmi, kas prasīta Savienības tiesību aktos, un tai būtu jāattiecas uz visām darbībām, ko veikušas dalībvalstis un Savienība. Šādos gadījumos dalībvalstīm un Savienībai būtu jāuzņemas finansiāla atbildība par konkrēto attieksmi, ko katra no tām ir pieļāvusi.
- (8) Savienībai būtu vienmēr jārikojas kā atbildētājai gadījumos, kad strīds attiecas tikai uz tādu attieksmi, ko pieļāvušas Savienības iestādes vai struktūras, tādējādi Savienībai saskaņā ar iepriekš minēto kritēriju uzņemoties no strīda izrietošo iespējamo finansiālo atbildību.
- (9) Ja no strīda izrietošā iespējamā finansiālā atbildība būtu jāuzņemas dalībvalstij, ir taisnīgi un lietderīgi, lai kā atbildētāja rīkojas šāda dalībvalsts, kura aizstāvētu attieksmi, ko tā pieļāvusi pret ieguldītāju. Šajā regulā paredzēto noteikumu mērķis ir nodrošināt, lai ne tiesāšanās izmaksas, ne arī kāds maksājums, kas paredzēts pret attiecīgo dalībvalsti pasludinātā spriedumā, neapgrūtinātu Savienības budžetu un Savienības nefinanšu līdzekļus, pat ne īslaicīgi.
- (10) Tomēr dalībvalstis var atzīt par labāku to, ka šāda veida strīdos kā atbildētāja rīkojas Savienība, piemēram, tās īpašo zināšanu un pieredzes dēļ. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāļauj atteikties rīkoties kā atbildētājām, neskarot to finansiālo atbildību.
- (11) Lai nodrošinātu Savienības interešu pienācīgu aizsardzību, ir būtiski, ka izņēmuma apstākļos pati Savienība rīkotos kā atbildētāja strīdos par dalībvalstu pieļautu attieksmi. Minētie apstākļi ir tikai tādi gadījumi, kad strīds attiecas arī uz Savienības pieļautu attieksmi, kad dalībvalsts pieļautā attieksme ir prasīta Savienības tiesību aktos, un kad līdzīga attieksme tiek apstrīdēta saistītā prasībā pret Savienību Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO), kad ir izveidota komisija un prasība attiecas uz to pašu konkrēto tiesību jautājumu un kad PTO lietā ir nepieciešams nodrošināt saskaņotu argumentāciju.
- (12) Gadījumos, kad Savienība rīkojas kā atbildētāja lietās, kas saistītas ar dalībvalsts pasākumiem, Komisijai būtu jāveic tās aizstāvība tā, lai tiktu aizsargātas attiecīgās dalībvalsts finansiālās intereses.
- (13) Lēmumi par to, kuram – Savienībai vai dalībvalstij – būtu jārikojas kā atbildētājam, būtu jāpieņem, ievērojot ar šo regulu noteikto sistēmu. Komisijai būtu nekavējoties jāinformē Eiropas Parlaments un Padome par to, kā šī sistēma tiek īstenota.

- (14) Šai regulai ir jāparedz daži praktiski noteikumi rīcībai šķīrējtiesas procesā strīdos par dalībvalstu pieļautu attieksmi. Ar minētajiem noteikumiem būtu jātiecas rast vislabāko iespējamo strīda noregulējumu, vienlaikus nodrošinot atbilstību Līguma par Eiropas Savienību (LES) 4. panta 3. punktā noteiktajam lojālas sadarbības principam, un to, ka attiecīgās dalībvalsts intereses tiek aizstāvētas un aizsargātas.
- (15) Ja Savienība rīkojas kā atbildētāja, šādiem noteikumiem būtu jāparedz ļoti cieša sadarbība, tostarp tūlītēja paziņošana par visām būtiskām procesuālajām darbībām, atbilstīgu dokumentu nodrošināšana, regulāras konsultācijas un dalība delegācijā saistībā ar procesu.
- (16) Ja dalībvalsts rīkojas kā atbildētāja, tad saskaņā ar LES 4. panta 3. punktā minēto lojālas sadarbības principu tā informē Komisiju par lietas virzību un jo īpaši nodrošina laicīgu informēšanu par visām būtiskām procesuālajām darbībām, atbilstīgu dokumentu nodrošināšanu, regulāras konsultācijas un dalību delegācijā saistībā ar procesu. Komisija būtu arī jānodrošina ar pienācīgu iespēju identificēt jebkādu tiesību aspektu vai jebkādu citu Savienības interešu aspektu, kas atklāties strīdā.
- (17) Neskarot šķīrējtiesas procesa rezultātu, dalībvalstij būtu jāvar jebkurā brīdī piekrist uzņemties finansiālu atbildību gadījumā, ja būs jāmaksā kompensācija. Šajā gadījumā dalībvalstij un Komisijai būtu jāvar vienoties par izdevumu periodisku maksāšanu un jebkādas kompensācijas samaksu. Šāda piekrišana nenozīmē, ka dalībvalsts atzīst, ka strīda prasījums ir pamatots. Komisijai šādā gadījumā būtu jāvar pieņemt lēmumu, kas paredzētu, ka dalībvalstij jāveic avansa maksājums attiecībā uz šādiem izdevumiem. Ja šķīrējtiesa izdevumus piespiež par labu Savienībai, Komisijai būtu jānodrošina, lai visi avansā samaksātie izdevumi nekavējoties tiktu atmaksāti attiecīgajai dalībvalstij.
- (18) Dažkārt var būt lietderīgi panākt izlīgumu, lai izvairītos no dārgiem un nevajadzīgiem šķīrējtiesas procesiem. Ir jānosaka šādu izlīgumu panākšanas procedūra. Ar šādu procedūru Komisijai, kas darbojas saskaņā ar pārbaudes procedūru, būtu jāļauj panākt izlīgumu lietās, kas attiecas uz Savienības finansiālo atbildību, ja tas būtu Savienības interesēs. Ja lieta attiecas arī uz attieksmi, kuru pieļāvis dalībvalsts, ir lietderīgi noteikt, ka Savienībai būtu iespēja panākt izlīgumu strīdā vienīgi tad, ja šādam izlīgumam nav nekādas ietekmes uz attiecīgās dalībvalsts finansēm vai budžetu. Minētajos gadījumos ir lietderīgi, ka Komisijai un attiecīgajai dalībvalstij būtu cieši jāsadarbojas un savstarpēji jāapspriežas. Dalībvalstij būtu jāļauj panākt izlīgumu jebkurā brīdī, ja tā uzņemas pilnu finansiālo atbildību un ja visi šādi izlīgumi ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
- (19) Ja spriedums pasludināts pret Savienību, tajā piespriedtā summa būtu jāsamaksā nekavējoties. Komisijai būtu jānodrošina, lai minētās piespriedtās summas tiktu samaksātas, ja vien dalībvalsts jau nav piekritusi uzņēmusies finansiālu atbildību.
- (20) Komisijai būtu pastāvīgi jāapspriežas ar attiecīgo dalībvalsti, lai panāktu vienošanos par finansiālās atbildības sadalījumu. Ja Komisija konstatē, ka atbildīga ir dalībvalsts, un dalībvalsts šim konstatējumam nepiekrīt, Komisijai būtu jāsamaksā piespriedtā summa un jāpieņem dalībvalstij adresēts lēmums, pieprasot to attiecīgās summas piemērojamos procentus iemaksāt Savienības budžetā. Maksājami procenti būtu jānosaka, ievērojot 78. panta 4. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012⁽¹⁾. Ja dalībvalsts uzskata, ka lēmums neatbilst šajā regulā noteiktajiem kritērijiem, ir iespējams atsaukties uz LESD 263. pantu.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

- (21) Savienības budžetā būtu jāparedz līdzekļi to izdevumu segšanai, kas izriet no nolīgumiem, kuros Savienība ir puse un kuros ietverti noteikumi par tiešajiem ārvalstu ieguldījumiem un paredzēta ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršana. Ja finansiālā atbildība saskaņā ar šo regulu ir dalībvalstīm, Savienībai vajadzētu spēt vai nu uzkrāt attiecīgās dalībvalsts iemaksas pirms attiecīgo izdevumu īstenošanas, vai arī vispirms īstenot attiecīgos izdevumus, ko pēc tam atlīdzinātu attiecīgā dalībvalsts. Būtu jāparedz iespēja izmantot abus minētos budžeta režīmam piemērojamos mehānismus atkarībā no tā, kas ir iespējams, jo īpaši termiņu ziņā. Abu mehānismu gadījumā attiecīgās dalībvalsts veiktās iemaksas vai atlīdzināmās summas būtu jāuzskata par iekšējiem piešķirtiem ieņēmumiem Savienības budžetā. Apropriācijām, kas izriet no šiem iekšējiem piešķirtiem ieņēmumiem, būtu ne vien jānosedz attiecīgie izdevumi, bet arī jābūt pieejamiem citu Savienības budžeta daļu papildināšanai, no kurām tika nodrošinātas sākotnējās apropriācijas, lai īstenotu attiecīgos izdevumus saskaņā ar otro mehānismu.
- (22) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai.
- (23) Īstenošanas pilnvaras attiecībā uz 9. panta 2. un 3. punktu un 13. panta 1. punktu, 14. panta 8. punktu, 15. panta 3. punktu un 16. panta 3. punktu būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾.
- (24) Lai pieņemtu lēmumus, ar kuriem paredz, ka Savienība rīkojas kā atbildētāja, ievērojot 9. panta 2. punktu, būtu piemērojama konsultēšanās procedūra, ņemot vērā, ka Savienībai ir nepieciešams pārņemt aizstāvību šādās lietās, bet tas tomēr būtu jāpakļauj dalībvalstu kontrolei. Konsultēšanās procedūra būtu jāizmanto, lai pieņemtu lēmumus par izlīgumu panākšanu strīdos, ievērojot 15. panta 3. punktu, ņemot vērā, ka minētajiem lēmumiem būs tikai pagaidu ietekme uz Savienības budžetu, jo attiecīgajai dalībvalstij būs jāuzņemas visa no strīda izrietošā finansiālā atbildība, un ņemot vērā šajā regulā noteiktos sīki izstrādātos kritērijus šādu izšķiršanu pieņemamības reglamentācijai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Darbības joma

1. Neskarot ar LESD noteikto kompetenču sadalījumu, šo regulu piemēro ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršanai, ko veic atbilstīgi nolīgumam, kura puse ir Savienība vai kura puses ir Savienība un tās dalībvalstis, un ko ir ierosinājis trešās valsts prasītājs. Šīs regulas pieņemšana un piemērošana jo īpaši neskar Līgumos noteikto kompetenču ierobežošanu, tostarp saistībā ar dalībvalstu vai Savienības pieļauto attieksmi, kuru prasītājs apstrīd ieguldītāja un valsts strīda izšķiršanā, ko veic atbilstīgi nolīgumam.

2. Informatīvos nolūkos Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē un atjaunina sarakstu ar nolīgumiem, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

- a) "nolīgums" ir jebkurš starptautisks nolīgums, kurā ietverti noteikumi par tiešajiem ārvalstu ieguldījumiem, kura puse ir Savienība vai kura puses ir Savienība un tās dalībvalstis un kurā ir paredzēta ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršana;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- b) “šķīrējtiesas procesā radušās izmaksas” ir šķīrējtiesas un šķīrējtiesas iestādes maksas un izmaksas, kā arī pārstāvības izmaksas un izdevumi, ko šķīrējtiesa ir piespriedusi par labu prasītājam, piemēram, tulkošanas izmaksas, juridiskās un ekonomiskās analīzes izmaksas un visas ar šķīrējtiesas procesu saistītās attiecīgās izmaksas;
- c) “strīds” ir prasība, ko prasītājs atbilstīgi nolīgumam ir cēlis pret Savienību vai kādu dalībvalsti un par kuru spriedis šķīrējtiesa;
- d) “ieguldītāja un valsts strīda izšķiršana” ir mehānisms, kurš paredzēts nolīgumā un ar kura palīdzību prasītājs var celt prasību pret Savienību vai kādu dalībvalsti;
- e) “dalībvalsts” ir viena vai vairākas Eiropas Savienības dalībvalstis;
- f) “attiecīgā dalībvalsts” ir dalībvalsts, kas pieļāvusi attieksmi, par kuru tiek apgalvots, ka tā neatbilst nolīgumam;
- g) “finansiālā atbildība” ir pienākums maksāt naudas summu, kuru piespriedusi šķīrējtiesa vai kura maksājama saskaņā ar izlīgumu un kurā ir ietvertas šķīrējtiesas procesā radušās izmaksas;
- h) “izlīgums” ir jebkura vienošanās starp Savienību vai dalībvalsti vai tām abām, no vienas puses, un prasītāju, no otras puses, kurā prasītājs piekrīt neturpināt uzturēt prasību apmaiņā pret naudas summas samaksu vai citu darbību, kas nav naudas maksāšana, tostarp tad, ja izlīgums ir atspoguļots šķīrējtiesas nolēmumā;
- i) “šķīrējtiesa” ir jebkura persona vai struktūra, kas saskaņā ar nolīgumu ir pilnvarota spriest ieguldītāja un valsts strīdā;
- j) “prasītājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas saskaņā ar nolīgumu var celt prasību ieguldītāja un valsts strīdā, vai jebkura fiziska vai juridiska persona, kurai saskaņā ar nolīgumu likumīgi piešķirtas prasītāja pilnvaras celt prasību;
- k) “Savienības tiesību akti” ir LESD, LES, kā arī jebkādi Savienības tiesību akti, kas minēti LESD 288. panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā, un jebkādi starptautiski nolīgumi, kuru puse ir Savienība un kuru puses ir Savienības dalībvalstis; tikai šai regulai paredzētajos nolūkos “Savienības tiesību akti” nav nolīgumā paredzētie ieguldījumu aizsardzības noteikumi;
- l) “prasīts Savienības tiesību aktos” nozīmē tādu attieksmi, kad attiecīgā dalībvalsts no tai pārvestās nolīguma pārkāpšanas varētu būt izvairījusies, tikai neievērojot kādu Savienības tiesību aktos noteiktu pienākumu, tā ka tai nav nekādas izvēles vai rīcības brīvības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu.

II NODAĻA

FINANSIĀLĀS ATBILDĪBAS SADALĪJUMS

3. pants

Sadalījuma kritēriji

1. Finansiālā atbildība, kas izriet no strīda atbilstīgi nolīgumam, tiek sadalīta saskaņā ar šādiem kritērijiem:
 - a) Savienība uzņemas finansiālo atbildību, kas izriet no Savienības iestāžu vai struktūru pieļautās attieksmes;

- b) attiecīgā dalībvalsts uzņemas finansiālo atbildību, kas izriet no minētās dalībvalsts pieļautās attieksmes;
- c) izņēmuma kārtā attiecībā uz b) apakšpunktu Savienība uzņemas finansiālo atbildību, kas izriet no kādas dalībvalsts pieļautās attieksmes, tad, kad šāda attieksme bija prasīta Savienības tiesību aktos.

Neatkarīgi no pirmās daļas c) apakšpunkta gadījumos, kad attiecīgajai dalībvalstij jārikojas atbilstīgi Savienības tiesību aktiem, lai labotu kāda iepriekšēja akta neatbilstību Savienības tiesību aktiem, minētā dalībvalsts ir finansiāli atbildīga, ja vien šāds iepriekšējs akts nebija prasīts Savienības tiesību aktos.

2. Komisija šajā regulā paredzētajos gadījumos pieņem lēmumu, ar ko nosaka attiecīgās dalībvalsts finansiālo atbildību saskaņā ar 1. punktā noteiktajiem kritērijiem. Par šādu lēmumu informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

3. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta attiecīgā dalībvalsts uzņemas finansiālo atbildību šādos gadījumos:

a) tā, ievērojot 12. pantu, ir piekritusi uzņemties iespējamo finansiālo atbildību vai

b) tā, ievērojot 15. pantu, ir panākusi izlīgumu.

4. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta finansiālo atbildību uzņemas Savienība, ja, ievērojot 4. pantu, Savienība strīdā rīkojas kā atbildētāja.

III NODAĻA

STRĪDU RISINĀŠANA

1. IEDAĻA

Strīdu risināšana par Savienības pieļautu attieksmi

4. pants

Savienības pieļauta attieksme

1. Gadījumos, kad strīds attiecas uz Savienības iestāžu vai struktūru pieļautu attieksmi, atbildētāja ir Savienība.

2. Ja Komisija no prasītāja saņem pieprasījumu sākt apspriešanos vai paziņojumu, kurā prasītājs norāda savu nolūku uzsākt šķīrējtiesas procesu saskaņā ar nolīgumu, tā nekavējoties informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

2. IEDAĻA

Strīdu risināšana par dalībvalsts pieļautu attieksmi

5. pants

Dalībvalsts pieļauta attieksme

Šī iedaļa ir piemērojama strīdiem, kas pilnībā vai daļēji ir saistīti ar dalībvalsts pieļautu attieksmi.

*6. pants***Komisijas un attiecīgās dalībvalsts sadarbība un apspriešanās**

1. Saskaņā ar lojālas sadarbības principu, kas noteikts LES 4. panta 3. punktā, Komisija un attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai aizstāvētu un aizsargātu Savienības un attiecīgās dalībvalsts intereses.
2. Komisija un attiecīgā dalībvalsts, ievērojot šo regulu, rīko apspriešanās par strīdu noregulēšanu, paturot prātā jebkādu šajā regulā un attiecīgajā nolīgumā noteiktos termiņus, un tās savstarpēji dalās informācijā, kad tas ir svarīgi strīdu risināšanai.

*7. pants***Informācijas pieprasījums**

1. Ja Komisija no prasītāja ir saņēmusi pieprasījumu sākt apspriešanos saskaņā ar nolīgumu, tā nekavējoties informē attiecīgo dalībvalsti. Ja kāda dalībvalsts ir uzzinājusi par pieprasījumu sākt apspriešanos vai to saņēmusi, tā nekavējoties informē Komisiju.
2. Attiecīgās dalībvalsts un Komisijas pārstāvji tiek iekļauti Savienības delegācijā, kas piedalās apspriešanās.
3. Attiecīgā dalībvalsts un Komisija nekavējoties savstarpēji sniedz šajā lietā citu būtisko informāciju.
4. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par visiem šādiem pieprasījumiem sākt apspriešanos.

*8. pants***Paziņojums par nolūku sākt šķīrējtiesas procesu**

1. Ja Komisija ir saņēmusi paziņojumu, kurā prasītājs norāda savu nolūku uzsākt šķīrējtiesas procesu saskaņā ar nolīgumu, tā nekavējoties informē attiecīgo dalībvalsti. Ja prasītājs norāda savu nolūku uzsākt šķīrējtiesas procesu pret Savienību vai dalībvalsti, Komisija 15 darbdienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas informē Eiropas Parlamentu un Padomi par prasītāja nosaukumu vai vārdu, nolīguma noteikumiem, par kuriem tiek apgalvots, ka tie tiek pārkāpti, iesaistīto ekonomikas nozari, attieksmi, par kuru tiek apgalvots, ka tā neatbilst nolīgumam, un norādīto zaudējumu apjomu.
2. Ja kāda dalībvalsts ir saņēmusi paziņojumu, kurā prasītājs norāda savu nolūku uzsākt šķīrējtiesas procesu, tā nekavējoties informē Komisiju.
3. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par visiem šādiem paziņojumiem par nolūku sākt šķīrējtiesas procesu.

*9. pants***Atbildētāja statuss**

1. Attiecīgā dalībvalsts rīkojas kā atbildētāja, izņemot šādās situācijās:
 - a) Komisija pēc apspriešanās, ievērojot 6. pantu, 45 dienu laikā pēc 8. pantā minētā paziņojuma saņemšanas ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar šā panta 2. vai 3. punktu, vai
 - b) dalībvalsts pēc apspriešanās, ievērojot 6. pantu, 45 dienu laikā pēc 8. pantā minētā paziņojuma saņemšanas Komisijai ir rakstiski apstiprinājusi, ka tai nav nodoma rīkoties kā atbildētājai.

Ja izveidojas kāda no a) vai b) apakšpunktā minētajām situācijām, atbildētāja ir Savienība.

2. Komisija ar īstenošanas aktiem, balstoties uz pilnīgu, izsvērtu un ar faktiem pamatotu analīzi un juridisko argumentāciju, kas sniegta dalībvalstīm, saskaņā ar 22. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru var pieņemt lēmumu, ka Savienībai jārikojas kā atbildētājai, ja rodas viens vai vairāki no šādiem apstākļiem:

a) Savienībai saskaņā ar 3. pantā noteiktajiem kritērijiem būtu jāuzņemas visa vai vismaz daļa no iespējamās finansiālās atbildības, kas izriet no strīda, vai

b) strīds ir arī saistīts ar Savienības iestāžu vai struktūru pieļauto attieksmi.

3. Komisija ar īstenošanas aktiem, balstoties uz pilnīgu, izsvērtu un ar faktiem pamatotu analīzi un juridisko argumentāciju, kas sniegta dalībvalstīm, saskaņā ar 22. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru, var pieņemt lēmumu, ka Savienībai jārikojas kā atbildētājai, kad līdzīga attieksme tiek apstrīdēta saistītā prasījumā pret Savienību PTO, kad ir izveidota komisija un prasījums attiecas uz to pašu konkrēto tiesību jautājumu un kad PTO lietā ir nepieciešams nodrošināt saskaņotu argumentāciju.

4. Rīkojoties saskaņā ar šo pantu, Komisija nodrošina, lai Savienības aizstāvība aizsargātu attiecīgās dalībvalsts finanšu intereses.

5. Pēc 8. pantā minētā paziņojuma saņemšanas vai paziņošanas Komisija un attiecīgā dalībvalsts nekavējoties, ievērojot 6. pantu, sāk apspriešanos par lietas noregulējumu, ievērojot šo pantu. Komisija un attiecīgā dalībvalsts nodrošina, lai tiktu ievēroti visi nolīgumā minētie termiņi.

6. Ja saskaņā ar 2. un 5. punktu kā atbildētāja rīkojas Savienība, Komisija apspriežas ar attiecīgo dalībvalsti attiecībā uz jebkādu uzstāšanos tiesā vai komentāru pirms tā pabeigšanas un iesniegšanas. Attiecīgās dalībvalsts pārstāvji pēc dalībvalsts lūguma un uz dalībvalsts rēķina tiek iekļauti Savienības delegācijā, kura piedalās tiesas sēdē, un Komisija pienācīgi ņem vērā dalībvalsts intereses.

7. Komisija nekavējoties informē Eiropas Parlamentu un Padomi par visiem strīdiem, kuriem tiek piemērots šis pants, un par tā piemērošanas veidu.

10. pants

Dalībvalsts rīcība šķīrējtiesas procesā

1. Ja kā atbildētāja rīkojas dalībvalsts, tad visos strīda izskatīšanas posmos, tostarp iespējamā noraidīšanā, pārsūdzībā vai pārskatīšanā, dalībvalsts, ievērojot 6. pantu:

a) laikus sniedz Komisijai attiecīgos ar šo procesu saistītos dokumentus,

b) laikus informē Komisiju par visām būtiskām procesuālām darbībām un pēc Komisijas pieprasījuma sāk ar to apspriešanos, lai pienācīgi ņemtu vērā jebkādu tiesību aspektu vai jebkādu citu Savienības interešu aspektu, kas atklāties strīdā un ko Komisija ir konstatējusi nesaistošā rakstiskā analizē, kura iesniegta attiecīgajai dalībvalstij, un

c) pēc Komisijas pieprasījuma un uz tās rēķina iekļauj tās pārstāvjus delegācijā, kas pārstāv dalībvalsti.

2. Komisija iesniedz dalībvalstij attiecīgos ar šo procesu saistītos dokumentus, lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku aizstāvību.
3. Tiklīdz ir pasludināts spriedums, dalībvalsts par to informē Komisiju. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

11. pants

Savienības rīcība šķīrējtiesas procesā

1. Ievērojot 6. pantu, ja Savienība rīkojas kā atbildētāja jebkādā strīdā, kurā dalībvalstij būtu jānes pilnīga vai daļēja iespējamā finansiālā atbildība, visā šķīrējtiesas procesā tiek piemēroti šādi noteikumi:
 - a) Komisija veic visus pasākumus, kas nepieciešami, lai uzturētu aizstāvību un aizsargātu attiecīgās dalībvalsts intereses;
 - b) attiecīgā dalībvalsts sniedz Komisijai visu nepieciešamo palīdzību;
 - c) Komisija, lai nodrošinātu, ka aizstāvība ir pēc iespējas efektīvāka, iesniedz attiecīgajai dalībvalstij visus saistībā ar šo procesu vajadzīgos dokumentus, informē dalībvalsti par visām būtiskām procesuālām darbībām un jebkurā gadījumā pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma sāk ar dalībvalsti apspriešanos;
 - d) Komisija un attiecīgā dalībvalsts aizstāvību sagatavo ciešā savstarpējā sadarbībā; un
 - e) Savienības delegācijas sastāvā, kura piedalās procesā, tiek iekļauti Komisijas un attiecīgās dalībvalsts pārstāvji, ja vien attiecīgā dalībvalsts nav Komisiju informējusi, ka tai nav nodoma būt Savienības delegācijas sastāvā, kura piedalās procesā.
2. Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, kā norisinās 1. punktā minētais šķīrējtiesas process.

12. pants

Attiecīgās dalībvalsts piekrišana uzņemties iespējamo finansiālo atbildību, ja atbildētāja ir Savienība

Ja Savienība rīkojas kā atbildētāja jebkādā no strīdiem, kurā dalībvalstij būtu jānes pilnīga vai daļēja iespējamā finansiālā atbildība, attiecīgā dalībvalsts var jebkurā brīdī piekrist uzņemties iespējamo no šķīrējtiesas procesa izrietošo finansiālo atbildību. Šajā nolūkā attiecīgā dalībvalsts un Komisija var *inter alia* vienoties par:

- a) mehānismiem šķīrējtiesas procesā radušos izmaksu periodiskai maksāšanai;
- b) mehānismiem visu to summu samaksai, kuras piespriešanas pret Savienību pasludinātā spriedumā.

IV NODAĻA

IZLĪGUMI STRĪDOS, KUROS SAVIENĪBA IR ATBILDĒTĀJA

13. pants

Izlīgumi strīdos par Savienības pieļautu attieksmi

1. Ja Komisija uzskata, ka izlīgums strīdā par Savienības pieļautu attieksmi būtu Savienības interesēs, tā var pieņemt īstenošanas aktu, lai apstiprinātu izlīgumu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 22. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. Ja izlīgumā iespējamas citas darbības, nevis naudas summas samaksa, attiecīgi piemēro šādām darbībām paredzētās procedūras.

14. pants

Izlīgumi strīdos par dalībvalsts pilnībā vai daļēji pieļautu attieksmi, ja Savienība vēlas panākt izlīgumu

1. Ja Savienība ir atbildētāja strīdā par attieksmi, kuru pilnībā vai daļēji pieļāvusi dalībvalsts, un Komisija uzskata, ka strīda izlīgums būtu Savienības finanšu interesēs, Komisija vispirms apspriežas ar attiecīgo dalībvalsti, ievērojot 6. pantu. Dalībvalsts arī var uzsākt šādu apspriešanos ar Komisiju.

2. Ja Komisija un attiecīgā dalībvalsts vienojas par izlīgumu strīdā, attiecīgā dalībvalsts cenšas vienoties ar Komisiju par visiem izlīguma panākšanai un īstenošanai nepieciešamajiem aspektiem.

3. Ja Savienība ir atbildētāja strīdā, saskaņā ar kuru dalībvalstij būtu finansiāla atbildība un kurā Savienībai nav nekādas finansiālas atbildības, vienīgi attiecīgā dalībvalsts var panākt izlīgumu, ievērojot 15. pantu.

4. Ja Savienība ir atbildētāja, ievērojot 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu, Komisija var pēc apspriešanās, ievērojot 6. panta 1. punktu, nolemt panākt izlīgumu strīdā, ja izlīgums ir Savienības finanšu interesēs. Pieņemot minēto lēmumu, Komisija sniedz pilnīgu un izsvērtu ar faktiem pamatotu analīzi un juridisko argumentāciju, apliecinot Savienības finanšu intereses.

5. Ja Savienība ir atbildētāja strīdā, ievērojot 9. panta 2. punktu, kas attiecas vienīgi uz Savienības finansiālo atbildību un kurā nevienai dalībvalstij nav nekādas finansiālas atbildības, Komisija var nolemt panākt izlīgumu strīdā.

6. Ja Savienība ir atbildētāja strīdā, ievērojot 9. panta 2. punktu, kas attiecas uz Savienības un kādas dalībvalsts finansiālo atbildību, Komisija nevar panākt izlīgumu strīdā bez attiecīgās dalībvalsts piekrišanas. Attiecīgā dalībvalsts var iesniegt pilnu analīzi par ierosinātā izlīguma ietekmi uz tās finanšu interesēm. Ja dalībvalsts nepiekrīt izlīgumam strīdā, Komisija tik un tā var nolemt panākt izlīgumu ar noteikumu, ka šādam izlīgumam nav nekādas ietekmes uz attiecīgās dalībvalsts finansēm vai budžetu, balstoties uz pilnīgu un izsvērtu ar faktiem pamatotu analīzi un juridisko argumentāciju, ņemot vērā dalībvalsts analīzi un apliecinot Savienības un attiecīgās dalībvalsts finanšu intereses. Minētajā gadījumā 19. pantu nepiemēro.

7. Izlīguma noteikumos saskaņā ar 4., 5. un 6. punktu neietver citas darbības no attiecīgās dalībvalsts puses, kā vien naudas summas samaksu.

8. Jebkādus izlīgumus saskaņā ar šo pantu apstiprina ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 22. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

15. pants

Izlīgumi strīdos par dalībvalsts pilnībā vai daļēji pieļautu attieksmi, ja dalībvalsts vēlas panākt izlīgumu

1. Ja Savienība ir atbildētāja strīdā tikai par dalībvalsts pieļautu attieksmi, attiecīgā dalībvalsts var ierosināt panākt izlīgumu šādos gadījumos:

a) attiecīgā dalībvalsts uzņemas visu no izlīguma izrietošo iespējamo finansiālo atbildību;

- b) jebkura vienošanās par izlīgumu ir izpildāma tikai pret attiecīgo dalībvalsti; un
- c) izlīguma noteikumi ir atbilstīgi Savienības tiesību aktiem.

2. Komisija un attiecīgā dalībvalsts sāk apspriešanos, lai novērtētu dalībvalsts nodomu panākt izlīgumu.

3. Attiecīgā dalībvalsts paziņo Komisijai izlīguma vienošanās projektu. Tiek uzskatīts, ka Komisija ir piekritusi izlīguma projektam, ja vien tā 90 dienu laikā pēc tam, kad dalībvalsts ir paziņojusi izlīguma vienošanās projektu, nenolemj citādi, izmantojot īstenošanas aktu, kas pieņemts saskaņā ar 22. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru, pamatojoties uz to, ka izlīguma projekts neatbilst visiem šā panta 1. punktā minētajiem nosacījumiem. Kad izlīguma projektu pieņem, Komisija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izlīguma vienošanās būtu efektīva.

16. pants

Izlīgumi strīdos par dalībvalsts daļēji pieļautu attieksmi, ja minētā dalībvalsts vēlas panākt izlīgumu

1. Ja Savienība ir atbildētāja strīdā par attieksmi, kuru daļēji pieļāvusi dalībvalsts, un dalībvalsts uzskata, ka strīda izlīgums būtu tās finanšu interesēs, tā vispirms apspriežas ar Komisiju, ievērojot 6. pantu.

2. Ja Komisija un attiecīgā dalībvalsts vienojas par izlīgumu strīdā, attiecīgā dalībvalsts cenšas vienoties ar Komisiju par visiem izlīguma panākšanai un īstenošanai nepieciešamajiem aspektiem.

3. Gadījumā, ja Komisija nepiekrīt izlīgumam strīdā, Komisija var pieņemt lēmumu noraidīt izlīgumu, balstoties uz pilnīgu un izsvērtu ar faktiem pamatotu analīzi un juridisko argumentāciju, kas dalībvalstij sniegta, izmantojot īstenošanas aktu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22. panta 3. punktā.

V NODAĻA

PIESPRIESTO GALĪGO SUMMU VAI IZLĪGUMA SUMMU SAMAKSA

17. pants

Darbības joma

Šo nodaļu piemēro, ja strīdā kā atbildētāja rīkojas Savienība.

18. pants

Procedūra piespiesto summu vai izlīguma summu samaksai

1. Prasītājs, kurš saskaņā ar nolīgumu ieguvis piespiesto galīgo summu, var iesniegt Komisijai pieprasījumu par šīs piespiestās summas samaksu. Komisija visas šādas piespiestās summas samaksā, izņemot gadījumus, kad attiecīgā dalībvalsts, ievērojot 12. pantu, ir uzņēmusies finansiālo atbildību, – tādā gadījumā piespiesto summu maksā dalībvalsts.

2. Ja, ievērojot 13. vai 14. pantu, izlīgums nav reģistrēts spriedumā, prasītājs var iesniegt Komisijai pieprasījumu samaksāt izlīguma summu. Komisija visas šādas izlīguma summas samaksā attiecīgajos izlīguma nolīgumā noteiktajos termiņos.

19. pants

Piemērojamā procedūra, ja nav vienošanās par finansiālo atbildību

1. Ja, ievērojot 9. pantu, kā atbildētāja rīkojas Savienība un Komisija uzskata, ka attiecīgā piespriedē summa vai izlīguma summa, vai no šķīrējtiesas procesa izrietošās izmaksas saskaņā ar izlīgumu daļēji vai pilnībā būtu jāmaksā attiecīgajai dalībvalstij, pamatojoties uz 3. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, tiek piemērota šā panta 2. līdz 5. punktā izklāstītā procedūra.

2. Komisija un attiecīgā dalībvalsts nekavējoties sāk apspriešanos, lai panāktu vienošanos par attiecīgās dalībvalsts un vajadzības gadījumā par Savienības finansiālo atbildību.

3. Trīs mēnešu laikā pēc tam, kad Komisija ir saņēmusi prasību samaksāt piespriedē galīgo summu vai izlīguma summu, vai no šķīrējtiesas procesa izrietošās izmaksas, Komisija pieņem attiecīgajai dalībvalstij adresētu lēmumu, nosakot summu, kas jāmaksā minētajai dalībvalstij. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par šādu lēmumu un tā finansiālo argumentāciju.

4. Ja attiecīgā dalībvalsts divu mēnešu laikā kopš 3. punktā minētā lēmuma stāšanās spēkā neiebilst pret Komisijas noteikto, tā Savienības budžetam kompensē samaksāto piespriedē summu vai izlīguma summu, vai no šķīrējtiesas procesa izrietošās izmaksas ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc Komisijas lēmuma stāšanās spēkā. Attiecīgā dalībvalsts samaksā procentus, kas aprēķināti, piemērojot tādu likmi, kāda ir piemērojama citām summām, kas ir parāds Savienības budžetam.

5. Ja attiecīgā dalībvalsts iebilst un Komisija nepiekrīt dalībvalsts iebildumiem, Komisija sešu mēnešu laikā pēc dalībvalsts iebildumu saņemšanas pieņem lēmumu, ar ko pieprasa, lai attiecīgā dalībvalsts kompensē Komisijas samaksāto summu un procentus, kas aprēķināti, piemērojot tādu likmi, kāda piemērojama citām summām, kas ir parāds Savienības budžetam.

6. Komisijas lēmumus, ievērojot 3. un 5. punktu, publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

20. pants

No šķīrējtiesas procesa izrietošo izmaksu samaksa avansā

1. Komisija var pieņemt lēmumu, ar ko attiecīgajai dalībvalstij uzliek pienākumu Savienības budžetā veikt maksājumus avansā, kas segtu no šķīrējtiesas procesa izrietošās paredzamās vai faktiski radušās izmaksas. Šāds lēmums par finanšu iemaksām ir samērīgs, ņemot vērā 3. pantā noteiktos kritērijus.

2. Tādā apmērā, kādā no šķīrējtiesas procesa izrietošās izmaksas šķīrējtiesa piespriež par labu Savienībai un kādā attiecīgā dalībvalsts ir periodiski segusi no šķīrējtiesas procesa izrietošās izmaksas, Komisija nodrošina, ka šīs izmaksas tiek pārskaitītas atpakaļ dalībvalstij, kas tās ir samaksājusi avansā, kopā ar procentiem, kas aprēķināti, piemērojot tādu likmi, kādu piemēro citām summām, kas ir parāds Savienības budžetam.

21. pants

Dalībvalsts veikts maksājums

Tiek uzskatīts, ka summa, ko dalībvalsts atmaksā Savienības budžetam vai iemaksā Savienības budžetā par piespriedē summas vai izlīguma summas samaksu vai par no šķīrējtiesas procesa izrietošo izmaksu, tostarp šīs regulas 20. panta 1. punktā minēto izmaksu, samaksu, ir iekšējs piešķirts ieņēmums tādā nozīmē, kā to paredz 21. panta 4. punkts Regulā (ES, Euratom) Nr. 966/2012. To var izmantot, lai segtu izdevumus, kas izriet no nolīgumiem, kuri noslēgti, ievērojot LESD 218. pantu, kuros paredzēta ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršana, vai lai papildinātu apropriācijas, ar kurām sākotnēji tika nodrošināta piespriedē summas vai izlīguma summas samaksa vai no šķīrējtiesas procesa izrietošo izmaksu segšana.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

22. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Ieguldījumu nolīgumu komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1219/2012 ⁽¹⁾. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 izpratnē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

23. pants

Ziņojumi un pārskati

1. Komisija regulāri iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei sīki izstrādātu ziņojumu par šīs regulas darbību. Minētajā ziņojumā ietver visu būtisko informāciju, tostarp norādot pret Savienību vai tās dalībvalstīm celto prasību uzskaitījumu, ar tiem saistītos procesus, nolēmumus un finansiālo ietekmi uz Savienības budžetu. Pirmo ziņojumu iesniedz līdz 2019. gada 18. septembrim. Turpmākos ziņojumus iesniedz reizi trijos gados.
2. Komisija reizi gadā iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei sarakstu, kurā ietverti no prasītājiem saņemtie pieprasījumi sākt apspriešanos, to prasījumi un šķīrējtiesas nolēmumi.
3. Komisija kopā ar 1. punktā minēto ziņojumu, balstoties uz saviem secinājumiem, var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par šīs regulas grozīšanu.

24. pants

Strīdi saskaņā ar nolīgumiem, kas noslēgti pirms šīs regulas stāšanās spēkā

Attiecībā uz strīdiem saskaņā ar nolīgumiem, uz kuriem attiecas 1. pants un kas ir noslēgti pirms 2014. gada 17. septembra, šo regulu piemēro vienīgi strīdiem, kuros prasība ir iesniegta šķīrējtiesā pēc 2014. gada 17. septembra un kas ir saistīti ar pieļauto attieksmi pēc 2014. gada 17. septembra.

25. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
S. GOZI

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1219/2012 (2012. gada 12. decembris), ar ko nosaka pārejas pasākumus divpusējiem ieguldījumu nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm (OV L 351, 20.12.2012., 40. lpp.).

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgs paziņojums

Šīs regulas pieņemšana un piemērošana neskar Līgumos noteikto kompetenču sadalījumu, un to neinterpretē kā Savienības kopīgas kompetences īstenošanu jomās, kurās Savienības kompetence nav tikusi izmantota.

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2014/89/ES

(2014. gada 23. jūlijs),

ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu, 100. panta 2. punktu, 192. panta 1. punktu un 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Augstais un strauji augošais pieprasījums pēc jūras telpas, kas būtu izmantojama dažādām vajadzībām, piemēram, iekārtām enerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem, naftas un gāzes izpētei un ieguvei, jūras kuģniecībai un zvejniecībai, ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, izejvielu ieguvei, tūrismam, akvakultūras iekārtām un zemūdens kultūras mantojumam, kā arī daudzveidīgais spiediens uz piekrastes resursiem, prasa integrētas plānošanas un pārvaldības pieeju.
- (2) Šāda pieeja okeāna pārvaldības un jūrlietu pārvaldības jomā ir izstrādāta Eiropas Savienības integrētajā jūrlietu politikā ("IJP"), kurā viens no vides pīlāriem ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/56/EK ⁽⁴⁾. IJP mērķis ir atbalstīt jūru un okeānu ilgtspējīgu attīstību un izveidot koordinētu, saskaņotu un pārredzamu lēmumu pieņemšanas mehānismu saistībā ar Savienības nozaru politikas virzieniem, kas ietekmē okeānus, jūras, salas, piekrastes reģionus, tālākos reģionus un jūrlietu nozares, tostarp izstrādāt jūras baseinu stratēģijas vai makroreģionālās stratēģijas, vienlaikus sasniedzot labu vides stāvokli, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK.
- (3) IJP ir noteikts, ka jūras telpiskā plānošana ir pārnozaru politikas instruments, ko publiskās iestādes un ieinteresētās personas var izmantot koordinētas, integrētas un pārrobežu pieejas īstenošanā. Ekosistēmas pieejas izmantošana palīdzēs veicināt jūras un piekrastes nozaru ilgtspējīgu attīstību un izaugsmi, kā arī jūras un piekrastes resursu ilgtspējīgu izmantošanu.

⁽¹⁾ OV C 341, 21.11.2013., 67. lpp.

⁽²⁾ OV C 356, 5.12.2013., 124. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 17. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 23. jūlija lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).

- (4) Jūras telpiskā plānošana sekmē un palīdz īstenot stratēģiju "Eiropa 2020 – gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes stratēģija" ("stratēģija "Eiropa 2020"), ko Eiropadome apstiprināja tās secinājumos 2010. gada 17. jūnijā, lai nodrošinātu augstu nodarbinātības, ražīguma un sociālās kohēzijas līmeni, tostarp veicinot konkurētspējīgāku, resursu ziņā efektīvu un videi draudzīgāku ekonomiku. Piekrastes un jūrlietu nozarēm ir ievērojams potenciāls attiecībā uz ilgtspējīgu izaugsmi un ir būtiska nozīme stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanā.
- (5) Savā paziņojumā "Jūras nozaru izaugsme un izaugsmes noturību veicinošās iespējas" Komisija ir apzinājusi vairākas pašreizējās Savienības iniciatīvas, kas paredzētas, lai īstenotu stratēģiju "Eiropa 2020", kā arī vairākas darbības, uz kurām nākotnē varētu koncentrēties jūras nozaru izaugsmes iniciatīvās un kuras pienācīgi varētu sekmēt lielāka ieguldītāju uzticēšanās un noteiktība, ko sniegtu jūras telpiskā plānošana.
- (6) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1255/2011 ⁽¹⁾ sekmēja un atbalstīja jūras telpiskās plānošanas un integrētās piekrastes pārvaldības īstenošanu. Eiropas strukturālie un investīciju fondi, tostarp Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds ⁽²⁾, nodrošinās iespējas atbalstīt šīs direktīvas īstenošanu laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam.
- (7) Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencijas (UNCLOS) preambulā ir noteikts, ka jautājumi, kas attiecas uz okeāna telpas izmantošanu, ir savstarpēji cieši saistīti un jāuzskata par vienotu veselumu. Okeāna telpas plānošana ir saistību loģiska attīstība un strukturizācija un to tiesību izmantošana, kas piešķirtas saskaņā ar UNCLOS, un praktisks instruments, kas dalībvalstīm palīdz izpildīt to saistības.
- (8) Lai veicinātu ilgtspējīgu izmantošanas veidu līdzāspastāvēšanu un vajadzības gadījumā pienācīgu jūras telpas sadalījumu, būtu jāizveido satvars, atbilstīgi kuram dalībvalstis izstrādā un īsteno vismaz jūras telpisko plānošanu, kuras rezultātā tiek sagatavots plānojums.
- (9) Jūras telpiskā plānošana veicinās efektīvu ar jūru saistītu darbību pārvaldību un ilgtspējīgu jūras un piekrastes resursu izmantošanu, izveidojot satvaru vienotam, pārredzamam, ilgtspējīgam un uz pierādījumiem balstītam lēmumu pieņemšanas procesam. Šo mērķu sasniegšanai šajā direktīvā būtu jānosaka pienākums izveidot jūras plānošanas procesu, kā rezultātā tiktu sagatavots jūras telpiskais plānojums; šādā procesā būtu jāņem vērā sauszemes un jūras mijiedarbība un jāveicina dalībvalstu sadarbība. Neskarot pastāvošo Savienības *acquis* enerģētikas, transporta, zivsaimniecības un vides jomā, ar šo direktīvu nebūtu jāuzliek nekādi jauni pienākumi, jo īpaši attiecībā uz dalībvalstu konkrētām stratēģijām par nozaru politikas īstenošanu šajās jomās, tai drīzāk būtu jāpapildina šīs politikas īstenošana plānošanas procesā.
- (10) Lai nodrošinātu konsekvenci un juridisku skaidrību, jūras telpisko plānojumu ģeogrāfiskais tvērums būtu jānosaka saskaņā ar spēkā esošajiem Savienības leģislatīvajiem instrumentiem un starptautiskajām jūras tiesībām, jo īpaši UNCLOS. Dalībvalstu kompetences attiecībā uz jūras robežām un jurisdikciju šī direktīva nemaina.
- (11) Kaut gan satvaru jūras telpiskajai plānošanai ir lietderīgi nodrošināt Savienībai, dalībvalstis saglabātu atbildību un kompetenci par to, kā attiecībā uz to jūras ūdeņiem tiks plānots un noteikts šo plānu saturs un forma, tostarp attiecībā uz institucionālo kārtību, un attiecīgā gadījumā - jūras telpas sadalījumu starp dažādām nozaru darbībām vai izmantošanas veidiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1255/2011 (2011. gada 30. novembris), ar ko izveido programmu integrētas jūrlietu politikas turpmākas izstrādes atbalstam (OV L 321, 5.12.2011., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 861/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011 (OV L 149, 20.5.2014., 1. lpp.).

- (12) Lai ievērotu proporcionalitātes un subsidiaritātes principu, kā arī līdz minimumam samazinātu papildu administratīvo slogu, šīs direktīvas transponēšanas un īstenošanas pamatā pēc iespējas vairāk būtu jāizmanto pašreizējie valstu, reģionālie un vietējie noteikumi un mehānismi, tostarp tie, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikumā 2002/413/EK ⁽¹⁾ vai Padomes Lēmumā 2010/631/ES ⁽²⁾.
- (13) Jūras ūdeņos ekosistēmas un jūras resursi ir pakļauti ievērojamam spiedienam. Gan cilvēka darbības, gan arī klimata pārmaiņu ietekme, dabas apdraudējumi un krasta līniju izmaiņu dinamika, piemēram, erozija un akumulācija, var ievērojami ietekmēt piekrastes ekonomisko attīstību un izaugsmi, kā arī piekrastes un jūras ekosistēmas, izraisot vides stāvokļa pasliktināšanos, bioloģiskās daudzveidības izzušanu un ekosistēmu pakalpojumu degradēšanos. Sagatavojot jūras telpiskos plānojumus un integrētās piekrastes pārvaldības stratēģijas, šim dažādu veidu spiedienam būtu jāpievērš pienācīga uzmanība. Turklāt, ja plānošanas lēmumos tiek integrētas veselīgas piekrastes un jūras ekosistēmas un to dažādie pakalpojumi, tas var sniegt ievērojamus ieguvumus attiecībā uz pārtikas ražošanu, atpūtas un tūrisma pakalpojumiem, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, krasta līniju izmaiņu dinamikas kontroli un katastrofu novēršanu.
- (14) Lai veicinātu jūras nozaru ekonomikas ilgtspējīgu izaugsmi, jūras teritoriju ilgtspējīgu attīstību un jūras resursu ilgtspējīgu izmantošanu, jūras telpiskajā plānošanā un integrētajā piekrastes pārvaldībā būtu jāizmanto ekosistēmu pieeja, kā minēts Direktīvas 2008/56/EK 1. panta 3. punktā, lai nodrošinātu, ka visu darbību kopējā ietekme tiek saglabāta tādā līmenī, kas ir savienojams ar laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā arī to, lai pēc cilvēku radītām pārmaiņām netiktu apdraudēta jūras ekosistēmu spēja saglabāties, vienlaikus sekmējot jūras preču un pakalpojumu ilgtspējīgu izmantošanu gan šai, gan nākamajām paaudzēm. Turklāt ekosistēmu pieeja, pamatojoties uz pastāvošajām zināšanām un pieredzi, būtu jāpiemēro tādā veidā, lai tā tiktu pielāgota konkrētām dažādu jūras reģionu ekosistēmām un citām īpatnībām, un lai tajā tiktu ņemts vērā pašreizējais darbs reģionālās jūras konvencijas satvarā. Pieveca sniegs iespēju izmantot arī adaptīvu pārvaldību, kas nodrošina pieredzes optimizēšanu un turpmāku attīstīšanu, kā arī zināšanu uzkrāšanu, ņemot vērā datu un informācijas pieejamību atsevišķa jūras baseina līmenī minētās pieejas īstenošanai. Dalībvalstīm būtu jāņem vērā piesardzības princips un preventīvas darbības princips, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. panta 2. punktā.
- (15) Jūras telpiskā plānošana cita starpā palīdzēs sasniegt mērķus, kuri noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/28/EK ⁽³⁾, Padomes Regulā (EK) Nr. 2371/2002 ⁽⁴⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/147/EK ⁽⁵⁾, Padomes Direktīvā 92/43/EEK ⁽⁶⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 884/2004/EK ⁽⁷⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/60/EK ⁽⁸⁾, Direktīvā 2008/56/EK, Komisijas 2011. gada 3. maija paziņojumā "Mūsu dzīvības garantija, mūsu dabas kapitāls – bioloģiskās daudzveidības stratēģija līdz 2020. gadam", Komisijas 2011. gada 20. septembra paziņojumā "Ceļvedis par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā", Komisijas 2013. gada 16. aprīļa paziņojumā "ES stratēģija par pielāgošanos klimata pārmaiņām" un Komisijas 2009. gada 21. janvāra paziņojumā "Stratēģiskie mērķi un rekomendācijas ES jūras transporta politikai 2018. gada perspektīvā", kā arī, vajadzības gadījumā, Savienības reģionālajā politikā, tostarp jūras baseinu un makroreģionālajās stratēģijās.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikums 2002/413/EK (2002. gada 30. maijs) par integrēto piekrastes zonas pārvaldību Eiropā (OV L 148, 6.6.2002., 24. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Lēmums 2010/631/ES (2010. gada 13. septembris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā noslēgtu Konvencijas par Vidusjūras reģiona jūras vides un piekrastes aizsardzību Protokolu par kompleksu piekrastes teritoriju pārvaldību Vidusjūras reģionā (OV L 279, 23.10.2010., 1. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

⁽⁴⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 2371/2002 (2002. gada 20. decembris) par zivsaimniecības resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku (OV L 358, 31.12.2002., 59. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 884/2004/EK (2004. gada 29. aprīlis) par grozījumiem Lēmumā Nr. 1692/96/EK par Kopienas pamatnostādņēm Eiropas transporta tīkla attīstībai (OV L 167, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

- (16) Darbības jūrā un piekrastē bieži vien ir cieši saistītas. Lai sekmētu jūras telpas ilgtspējīgu izmantošanu, jūras telpiskajā plānošanā būtu jāņem vērā sauszemes un jūras mijiedarbība. Tāpēc jūras telpiskā plānošana var būt ārkārtīgi būtiska, nosakot orientējošus norādījumus attiecībā uz ilgtspējīgu un integrētu cilvēka darbību jūrā pārvaldību, dzīvās vides saglabāšanu, piekrastes ekosistēmu jutīgumu, eroziju, kā arī sociālajiem un ekonomiskajiem faktoriem. Jūras telpiskajā plānošanā būtu jācenšas ietvert dažu piekrastes izmantošanas veidu vai darbību un to ietekmes jūras aspektus un, visbeidzot, nodrošināt integrētu un stratēģisku redzējumu.
- (17) Šī pamatdirektīva neskar dalībvalstu kompetenci attiecībā uz pilsētu un lauku plānošanu, tostarp jebkādu sauszemes plānošanas sistēmu, ko izmanto, lai plānotu to, kā sauszeme un piekrastes zona būtu jāizmanto. Ja dalībvalstis piemēro sauszemes plānošanu piekrastes ūdeņiem vai to daļām, šī direktīva uz minētajiem ūdeņiem neattiecas.
- (18) Jūras telpiskajai plānošanai būtu jāaptver pilns cikls, proti, problēmas un potenciālo iespēju noteikšana, informācijas savākšana, plānošana, lēmumu pieņemšana, īstenošana, pārskatīšana vai atjaunošana un īstenošanas uzraudzība, un būtu pienācīgi jāņem vērā sauszemes un jūras mijiedarbība un pieejamās zināšanas. Pēc iespējas labāk būtu jāizmanto mehānismi, kas paredzēti pašreiz spēkā esošajos vai turpmākajos tiesību aktos, tostarp Komisijas Lēmumā 2010/477/ES ⁽¹⁾ vai Komisijas iniciatīvu "Zināšanas par jūru 2020".
- (19) Jūras telpiskās plānošanas galvenais mērķis ir sekmēt ilgtspējīgu attīstību un apzināt iespējas jūras telpu izmantot dažādām jūras izmantošanas vajadzībām, kā arī pārvaldīt jūras telpas izmantojumus un konfliktus jūras teritorijās. Jūras telpiskās plānošanas mērķis ir arī apzināt un sekmēt daudzfunkcionālu izmantošanu, kas būtu saskaņā ar attiecīgo valstu politiku un tiesību aktiem. Lai sasniegtu šo mērķi, dalībvalstīm vismaz jānodrošina, ka plānošanas procesa vai procesu beigās tiek izstrādāts visaptverošs plānojums, kurā noteikti dažādi jūras telpas izmantojumi un ņemtas vērā klimata pārmaiņu izraisītas ilgtermiņa izmaiņas.
- (20) Dalībvalstīm savi plāni būtu jāapspriež un jākoordinē ar attiecīgās dalībvalsts iestādēm, kā arī jāsadarbības ar tās trešās valsts iestādēm, kas atrodas attiecīgajā jūras reģionā, saskaņā ar šo attiecīgo dalībvalstu un trešo valstu tiesībām un pienākumiem, kas izriet no Savienības un starptautiskajām tiesībām. Lai īstenotu efektīvu pārrobežu sadarbību starp dalībvalstīm un kaimiņos esošām trešām valstīm, visās dalībvalstīs ir jānosaka kompetentās iestādes. Tādēļ dalībvalstīm ir jāizraugās kompetentā iestāde vai iestādes, kas būtu atbildīgas par šīs direktīvas īstenošanu. Ņemot vērā atšķirības starp dažādiem jūras reģioniem vai apakšreģioniem un piekrastes zonām, šajā direktīvā nav lietderīgi detalizēti noteikt, kādai vajadzētu būt šo sadarbības mehānismu formai.
- (21) Jūras teritoriju pārvaldība ir sarežģīta un ietver dažādu līmeņu iestādes, saimnieciskās darbības veicējus un citas ieinteresētās personas. Lai efektīvi sekmētu ilgtspējīgu attīstību, ir svarīgi, lai, atbilstīgi šai direktīvai gatavojot jūras telpiskos plānojumus, attiecīgajos posmos saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem notiktu apspriešanās ar ieinteresētajām personām, iestādēm un sabiedrību. Labs sabiedriskās apspriešanas noteikumu piemērs ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/35/EK ⁽²⁾ 2. panta 2. punkts.

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 2010/477/ES (2010. gada 1. septembris) par laba jūras ūdeņu vides stāvokļa kritērijiem un metodiskajiem standartiem (OV L 232, 2.9.2010., 14. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/35/EK (2003. gada 26. maijs), ar ko paredz sabiedrības līdzdalību dažu ar vidi saistītu plānu un programmu izstrādē un ar ko attiecībā uz sabiedrības līdzdalību un iespēju griezties tiesās groza Padomes Direktīvas 85/337/EEK un 96/61/EEK (OV L 156, 25.6.2003., 17. lpp.).

- (22) Ar jūras telpisko plānojumu palīdzību dalībvalstis var samazināt administratīvo slogu un izmaksas, kas tām būtu jāsedz, īstenojot citus attiecīgos Savienības tiesību aktus. Tādēļ jūras telpisko plānojumu sagatavošanas termiņiem, ja iespējams, būtu jāatbilst laika grafikiem, kuri paredzēti citos attiecīgos tiesību aktos, jo īpaši šādos: Direktīvā 2009/28/EK, kurā paredzēts, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars 2020. gada enerģijas bruto galapatēriņā būtu vismaz 20 %, un noteiktas atļauju izsniegšanas, sertificēšanas un plānošanas procedūras, tostarp telpiskās plānošanas procedūras, kas ir būtisks ieguldījums Savienības mērķu sasniegšanā attiecībā uz enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem; Direktīvā 2008/56/EK un Lēmuma 2010/477/ES pielikuma A daļas 6. punktā, kas paredz, ka dalībvalstīm jāveic nepieciešamie pasākumi, lai līdz 2020. gadam sasniegtu vai saglabātu labu jūras vides stāvokli, un kas jūras telpisko plānošanu nosaka par instrumentu, ar kura palīdzību var veicināt ekosistēmu pieejas izmantošanu cilvēka darbību pārvaldībā, lai sasniegtu labu vides stāvokli; Lēmumā Nr. 884/2004/EK, kurā noteikts, ka līdz 2020. gadam jāizveido Eiropas transporta tīkls, integrējot Eiropas sauszemes, jūras un gaisa transporta infrastruktūras tīklus.
- (23) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/42/EK ⁽¹⁾ ir noteikts, ka vides novērtējums ir svarīgs instruments, ko izmanto, lai vides apsvērumus ņemtu vērā plānu un programmu sagatavošanā un pieņemšanā. Ja jūras telpiskie plānojumi, ļoti iespējams, būtiski ietekmēs vidi, uz tiem jāattiecināma Direktīva 2001/42/EK. Ja jūras telpiskajos plānojumos ir iekļautas *Natura 2000* teritorijas, šādu vides novērtējumu var apvienot ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta prasībām, lai novērstu dublēšanos.
- (24) Lai nodrošinātu, ka jūras telpiskie plānojumi pamatojas uz ticamiem datiem, un izvairītos no papildu administratīvā sloga, ir svarīgi, lai dalībvalstis izmantotu labākos pieejamos datus un informāciju, mudinot attiecīgās ieinteresētās personas savstarpēji apmainīties ar informāciju un izmantojot esošos datu vākšanas instrumentus un rīkus, piemēram, tos, kas izstrādāti saistībā ar iniciatīvu "Zināšanas par jūru 2020" un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/2/EK ⁽²⁾.
- (25) Dalībvalstīm būtu jānosūta savu jūras telpisko plānojumu kopijas un visi to atjauninājumi Komisijai, lai tā varētu uzraudzīt šīs direktīvas īstenošanu. Lai informētu Eiropas Parlamentu un Padomi par progresu, kas panākts šīs direktīvas īstenošanā, Komisija izmantos dalībvalstu sniegto informāciju un pastāvošo informāciju, kas pieejama saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
- (26) Svarīgi ir laikus transponēt šo direktīvu, jo Savienība ir pieņēmusi vairākas politikas iniciatīvas, kas jāīsteno līdz 2020. gadam un ko šī direktīva paredz atbalstīt un papildināt.
- (27) Dalībvalstīm, kurām nav jūras robežu, pienākums transponēt un īstenot šo direktīvu būtu nesamērīgs un nevajadzīgs. Tāpēc uz šādām dalībvalstīm nebūtu jāattiecināms pienākums transponēt un īstenot šo direktīvu,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo direktīvu izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru, kura mērķis ir veicināt jūras nozaru ilgtspējīgu izaugsmi, ilgtspējīgu attīstību jūras teritorijās un jūras resursu ilgtspējīgu izmantošanu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

2. Savienības integrētajā jūrlietu politikā minētais satvars paredz, ka dalībvalstis izveido un īsteno jūras telpisko plānošanu, kura tiecas dot ieguldījumu 5. pantā noteiktajiem mērķiem, ņemot vērā sauszemes un jūras mijiedarbību un uzlabotu pārrobežu sadarbību saskaņā ar attiecīgajiem UNCLOS noteikumiem.

2. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz dalībvalstu jūras ūdeņiem, neskarot pārējos Savienības tiesību aktus. Tā neattiecas uz piekrastes ūdeņiem vai to daļām, ko aptver dalībvalsts pilsētu un lauku plānošana, ar noteikumu, ka tas tiek darīts zināms to jūras telpiskajos plānojumos.
2. Šo direktīvu nepiemēro darbībām, kas veiktas tikai aizsardzības vai valsts drošības dēļ.
3. Šī direktīva neskar dalībvalstu kompetenci izstrādāt un noteikt to jūras telpisko plānojumu apmēru un pārklājumu jūras ūdeņos. Tā neattiecas uz pilsētu un lauku plānošanu.
4. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu suverēnās tiesības un jurisdikciju pār jūras ūdeņiem, kura izriet no attiecīgajām starptautiskajām tiesībām, jo īpaši UNCLOS. Jo īpaši direktīvas piemērošana neietekmē jūras robežu noteikšanu un norobežošanu, ko veic dalībvalstis saskaņā ar UNCLOS attiecīgajiem noteikumiem.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "integrētā jūrlietu politika" (IJP) ir Savienības politika, kuras mērķis ir sekmēt koordinētu un saskaņotu lēmumpieņemšanu, lai pēc iespējas palielinātu dalībvalstu – jo īpaši attiecībā uz Savienības piekrastes, salu un tālākajiem reģioniem, kā arī jūrlietu nozarēm – ilgtspējīgu attīstību, ekonomikas izaugsmi un sociālo kohēziju, īstenojot saskaņotas ar jūrlietām saistītās politikas nostādnes un attiecīgu starptautisko sadarbību;
- 2) "jūras telpiskā plānošana" ir process, kurā attiecīgās dalībvalsts iestādes analizē un organizē cilvēka darbības jūras teritorijās, lai sasniegtu ekoloģiskos, ekonomiskos un sociālos mērķus;
- 3) "jūras reģions" ir jūras reģions, kas minēts Direktīvas 2008/56/EK 4. pantā;
- 4) "jūras ūdeņi" ir ūdeņi, jūras dibens un dzīles, kā definēts Direktīvas 2008/56/EK 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā, un piekrastes ūdeņi, kā definēts Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 7. punktā, un to jūras dibens un dzīles.

II NODAĻA

JŪRAS TELPISKĀ PLĀNOŠANA

4. pants

Jūras telpiskās plānošanas izstrāde un īstenošana

1. Katra dalībvalsts izveido un īsteno jūras telpisko plānošanu.
2. To darot, dalībvalstis ņem vērā sauszemes un jūras mijiedarbību.

3. Tādējādi tapušo plānojumu vai plānojumu izstrādā un sagatavo saskaņā ar institucionālajiem un pārvaldības līmeņiem, ko noteikušas dalībvalstis. Šī direktīva neskar dalībvalstu kompetenci izstrādāt un noteikt šā plānojuma vai šo plānojumu formu un saturu.

4. Jūras telpiskā plānošana tiecas dot ieguldījumu 5. pantā uzskaitītajiem mērķiem un izpilda 6. un 8. pantā minētās prasības.

5. Izveidojot jūras telpisko plānošanu, dalībvalstis pievērš pienācīgu uzmanību jūras reģionu īpatnībām, attiecīgajām pastāvošajām un turpmākajām darbībām un izmantošanas veidiem un to ietekmei uz vidi un dabas resursiem, kā arī ņem vērā sauszemes un jūras mijiedarbību.

6. Dalībvalstis var ietvert vai izmantot par pamatu pastāvošās valsts politiskās nostādnes, regulējumu vai mehānismus, kas ir izveidoti vai tiek veidoti pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā, ja tie ir atbilstīgi šīs direktīvas prasībām.

5. pants

Jūras telpiskās plānošanas mērķi

1. Izveidojot un īstenojot jūras telpisko plānošanu, dalībvalstis apsver ekonomiskos, sociālos un vides aspektus, lai atbilstītu jūrlietu nozaru ilgtspējīgu attīstību un izaugsmi, piemērojot ekosistēmas pieeju un veicinātu attiecīgo darbību un izmantošanas veidu līdzāspastāvēšanu.

2. Ar jūras telpiskajiem plānojumiem dalībvalstis tiecas dot ieguldījumu jūras enerģētikas nozaru, jūras transporta, zvejniecības un akvakultūras nozaru ilgtspējīgai attīstībai, kā arī vides saglabāšanai, aizsardzībai un uzlabošanai, tostarp noturībai pret klimata pārmaiņu ietekmi. Dalībvalstis turklāt var īstenot citus mērķus, piemēram, ilgtspējīga tūrisma veicināšanu un izejvielu ilgtspējīgu ieguvu.

3. Šī direktīva neskar dalībvalstu kompetenci noteikt to, kā šie dažādie mērķi tiek atspoguļoti un noteikti to jūras telpiskajā plānojumā vai plānojumos.

6. pants

Prasību minimums jūras telpiskajai plānošanai

1. Dalībvalstis nosaka procedūras posmus, lai dotu ieguldījumu 5. pantā uzskaitītajiem mērķiem, ņemot vērā attiecīgās darbības un izmantošanas veidus jūras ūdeņos.

2. To darot, dalībvalstis:

a) ņem vērā sauszemes un jūras mijiedarbību;

b) ņem vērā vides, ekonomiskos un sociālos aspektus, kā arī drošības aspektus;

c) tiecas sekmēt saskaņotību starp jūras telpisko plānošanu un tādējādi izveidoto plānojumu vai plānojumiem un citiem procesiem, piemēram, integrēto piekrastes pārvaldību vai līdzvērtīgu oficiālo vai neoficiālo praksi;

d) nodrošina ieinteresēto personu iesaisti saskaņā ar 9. pantu;

e) organizē labāko pieejamo datu izmantošanu saskaņā ar 10. pantu;

f) nodrošina pārrobežu sadarbību starp dalībvalstīm saskaņā ar 11. pantu;

g) sekmē sadarbību ar trešām valstīm saskaņā ar 12. pantu.

3. Jūras telpiskos plānojumus dalībvalstis pārskata atbilstīgi saviem lēmumiem, bet vismaz reizi 10 gados.

7. pants

Sauszemes un jūras mijiedarbība

1. Lai ņemtu vērā sauszemes un jūras mijiedarbību saskaņā ar 4. panta 2. punktu, gadījumā, ja tā kā tāda jau nav iekļauta jūras telpiskās plānošanas procesā, dalībvalstis var izmantot citus oficiālos vai neoficiālos procesus, piemēram, integrēto piekrastes pārvaldību. Iegūtos rezultātus dalībvalstis atspoguļo savos jūras telpiskajos plānojumos.

2. Neskarot 2. panta 3. punktu, dalībvalstis ar jūras telpiskās plānošanas palīdzību tiecas sekmēt saskaņotību starp izveidoto jūras telpisko plānojumu vai plānojumiem un citiem atbilstīgajiem procesiem.

8. pants

Jūras telpisko plānojumu izveide

1. Izveidojot un īstenojot jūras telpisko plānošanu, dalībvalstis sagatavo jūras telpiskos plānojumus, kuros nosaka atbilstīgās esošās un turpmākās darbības un izmantošanas veidus to jūras ūdeņos, un to izplatību telpā un laikā, lai dotu ieguldījumu 5. pantā noteiktajiem mērķiem.

2. To darot, un saskaņā ar 2. panta 3. punktu dalībvalstis ņem vērā darbību un izmantošanas veidu attiecīgo mijiedarbību. Neskarot dalībvalstu kompetenci, iespējamās darbības un izmantošanas veidi, un intereses var būt šādas:

- akvakultūras laukumi,
- zvejas apgabali,
- iekārtas un infrastruktūra naftas, gāzes un citu enerģijas resursu, derīgo izrakteņu un agregātu, izpētei, izmantošanai un ieguvei un enerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem,
- jūras transporta ceļi un satiksmes plūsmas,
- militārās apmācības apgabali,
- dabas un sugu aizsardzības vietas un aizsargājamās teritorijas,
- izejvielu iegūšanas apgabali,
- zinātniskā pētniecība,
- zemūdens kabeļu un cauruļvadu izvietojums,
- tūrisms,
- zemūdens kultūras mantojums.

9. pants

Sabiedrības līdzdalība

1. Dalībvalstis, sniedzot informāciju visām ieinteresētajām pusēm un apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un iestādēm, kā arī ar attiecīgo sabiedrības daļu, nodrošina sabiedrības līdzdalības iespējas jūras telpiskā plānojuma izstrādes sākumposmā, saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem, kas noteikti Savienības tiesību aktos.

2. Dalībvalstis nodrošina arī, ka attiecīgās ieinteresētās personas un iestādes un attiecīgā sabiedrības daļa var iepazīties ar plānojumiem, tiklīdz tie ir pabeigti.

10. pants

Datu izmantošana un apmaiņa

1. Dalībvalstis organizē vislabāko pieejamo datu izmantošanu un lemj par to, kā organizēt informācijas apmaiņu, kas nepieciešama jūras telpisko plānojumu izstrādei.

2. Šā panta 1. punktā minētie dati *inter alia* var ietvert:

a) vides, sociālos un ekonomiskos datus, kas iegūti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kuri attiecas uz 8. pantā minētajām darbībām;

b) jūras ūdeņu fizikālos datus.

3. Īstenojot 1. punktu, dalībvalstis izmanto atbilstīgos instrumentus un rīkus, tostarp jau tos, kas jau ir pieejami saskaņā ar IJP un citās atbilstīgās Savienības politiskajās nostādnēs, kā tās, kas minētas, Direktīvā 2007/2/EK.

11. pants

Sadarbība starp dalībvalstīm

1. Plānošanas un pārvaldības procesā dalībvalstis, kurām ir kopīgi jūras ūdeņi, sadarbojas, lai nodrošinātu, ka jūras telpiskie plānojumi ir saskaņoti un koordinēti attiecīgajā jūras reģionā. Šādā sadarbībā jo īpaši ņem vērā transnacionāla rakstura jautājumus.

2. Šā panta 1. punktā minēto sadarbību īsteno, izmantojot:

a) pastāvošās reģionālās institucionālās sadarbības struktūras, piemēram, reģionālās jūras konvencijas; un/vai

b) dalībvalstu kompetento iestāžu tīklus vai struktūras; un/vai

c) jebkuras citas metodes, kas atbilst 1. punkta prasībām, piemēram, jūras baseinu stratēģiju kontekstā.

12. pants

Sadarbība ar trešām valstīm

Dalībvalstis pēc iespējas cenšas sadarboties ar trešām valstīm attiecībā uz jūras telpisko plānošanu attiecīgajos jūras reģionos un saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem un konvencijām, piemēram, izmantojot esošos starptautiskos forumus vai reģionālo institucionālo sadarbību.

III NODAĻA

ĪSTENOŠANA

13. pants

Kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts norāda iestādi vai iestādes, kas ir kompetentas īstenot šo direktīvu.

2. Katra dalībvalsts iesniedz Komisijai minēto kompetento iestāžu sarakstu, ko papildina ar šīs direktīvas pielikumā minēto informāciju.

3. Katra dalībvalstis informē Komisiju par visām izmaiņām informācijā, kas sniegta, ievērojot 1. punktu, un to veic sešu mēnešu laikā pēc šādu izmaiņu stāšanās spēkā.

14. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Dalībvalstis nosūta jūras telpisko plānojumu, tostarp attiecīgo skaidrojošo materiālu par šīs direktīvas īstenošanu, un visus turpmāko atjauninājumu kopijas Komisijai un jebkurām citām iesaistītajām dalībvalstīm trīs mēnešu laikā no to publicēšanas.
2. Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei ne vēlāk kā vienu gadu pēc jūras telpisko plānojumu izveidošanas un pēc tam reizi četros gados, informējot par progresu šīs direktīvas īstenošanā.

IV NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

15. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2016. gada 18. septembrim. Dalībvalstis tūlīt par tiem informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Iestādi vai iestādes, kas minētas 13. panta 1. punktā, izraugās līdz 2016. gada 18. septembrim.
3. Direktīvas 4. pantā minētos jūras telpiskos plānojumus izstrādā pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā līdz 2021. gada 31. martam.
4. Pienākumu transponēt un īstenot šo direktīvu neattiecinā uz tām dalībvalstīm, kurām nav jūras robežu.

16. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

17. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
S. GOZI

PIELIKUMS

KOMPETENTĀS IESTĀDES

- 1) Kompetentās iestādes vai iestāžu nosaukums un adrese – izvēlētās kompetentās iestādes vai iestāžu oficiālais nosaukums un adrese.
 - 2) Kompetentās iestādes vai iestāžu juridiskais statuss – īss kompetentās iestādes vai iestāžu juridiskā statusa apraksts.
 - 3) Atbildība – kompetentās iestādes vai iestāžu tiesiskās un administratīvās atbildības īss apraksts un šīs iestādes vai šo iestāžu loma saistība ar attiecīgajiem jūras ūdeņiem.
 - 4) Dalība – ja kompetentā iestāde vai iestādes darbojas kā citu kompetento iestāžu koordinējošā struktūra, jāiesniedz šo iestāžu saraksts un koordinācijas nodrošināšanai izveidoto institucionālo attiecību kopsavilkums.
 - 5) Reģionālā koordinācija – jāiesniedz kopsavilkums par mehānismiem, kas izveidoti koordinācijas nodrošināšanai to dalībvalstu starpā, kuru ūdeņi, uz ko attiecas šī direktīva, ietilpst vienā jūras reģionā vai apakšreģionā.
-

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2014/90/ES**(2014. gada 23. jūlijs)****par kuģu aprīkojumu un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 96/98/EK****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Kuģošana notiek pasaules mērogā, tāpēc Savienībai ir jāpiemēro un jāatbalsta starptautiskais regulējums kuģošanas drošības jomā. Starptautiskajās kuģošanas drošības konvencijās ir prasīts, lai karoga valstis nodrošinātu to, ka uz kuģiem esošais aprīkojums atbilst konkrētām drošības prasībām attiecībā uz projektēšanu, būvniecību un veikspēju, un izdotu attiecīgos sertifikātus. Šajā nolūkā Starptautiskā Jūrniecības organizācija (SJO) un starptautiskās un Eiropas standartizācijas iestādes ir izstrādājušas detalizētus veikspējas un testēšanas standartus, ko piemēro konkrētiem kuģu aprīkojuma tipiem.
- (2) Starptautiskajos instrumentos karoga valsts administrācijām ir atvēlēta ievērojama rīcības brīvība. Saskaņošanas trūkuma dēļ produkti, kurus valsts kompetentās iestādes ir sertificējušas kā minētajām konvencijām un standartiem atbilstīgus, nodrošina atšķirīgu drošības pakāpi; tādējādi tiek ietekmēta iekšējā tirgus netraucēta darbība, jo dalībvalstīm ir grūti pieņemt, ka to karoga kuģi bez turpmākas verificēšanas tiek aprīkoti ar citas dalībvalsts sertificētu aprīkojumu.
- (3) Saskaņošana Savienības līmenī atrisina šīs problēmas. Tāpēc Padomes Direktīvā 96/98/EK ⁽³⁾ tika noteikti vienoti noteikumi, lai ar skaidri noteiktu prasību kopumu un ar vienādām sertifikācijas procedūrām novērstu atšķirības starptautisko standartu īstenošanā.
- (4) Ir dažādi citi Savienības tiesību instrumenti, kuros noteiktas prasības un nosacījumi, lai *inter alia* nodrošinātu preču brīvu apriti iekšējā tirgū vai sasniegtu ar vidi saistītus mērķus, attiecībā uz konkrētiem produktiem, kuri pēc būtības ir līdzīgi aprīkojumam, ko izmanto uz kuģiem, bet kuri neatbilst starptautiskajiem standartiem – kas var ievērojami

⁽¹⁾ OV C 161, 6.6.2013., 93. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 15. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 23. jūlija lēmums.

⁽³⁾ Padomes Direktīva 96/98/EK (1996. gada 20. decembris) par kuģu aprīkojumu (OV L 46, 17.2.1997., 25. lpp.).

atšķirties no Savienības iekšējiem tiesību aktiem un nemitīgi attīstās. Tāpēc dalībvalstis nevar sertificēt minētos produktus saskaņā ar attiecīgajām starptautiskajām kuģošanas drošības konvencijām. Tāpēc uz aprīkojumu, kas paredzēts ES kuģu aprīkošanai saskaņā ar starptautiskiem drošības standartiem, būtu jāattiecas tikai šai direktīvai, kura jebkurā gadījumā būtu jāuzskata par *lex specialis*; turklāt būtu jāizveido īpašs marķējums, lai norādītu, ka aprīkojums, uz kura ir uzlikta attiecīgā zīme, atbilst prasībām, kas noteiktas attiecīgajās starptautiskajās konvencijās un instrumentos, kuri stājušies spēkā.

- (5) Ar starptautiskajiem instrumentiem tiek noteikti detalizēti veiktspējas un testēšanas standarti, ko piemēro kuģu aprīkojumam, kā arī dažkārt tiek atļauti pasākumi, kas novirzās no noteiktajām prasībām, bet kuri konkrētos apstākļos ir piemēroti, lai izpildītu minēto prasību mērķus. Ar 1974. gada Starptautisko konvenciju par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras (SOLAS) tiek atļauti alternatīvi projekti un pasākumi, ko varētu piemērot atsevišķas dalībvalstis, par darbībām atbildību uzņemoties pašas.
- (6) Direktīvas 96/98/EK īstenošanā gūtā pieredze ir apliecinājusi, ka ir nepieciešams veikt papildu pasākumus, lai stiprinātu minētās direktīvas īstenošanas un izpildes mehānismus un vienkāršotu regulatīvo vidi, vienlaikus garantējot SJO prasību saskaņotu piemērošanu un īstenošanu visā Savienībā.
- (7) Tāpēc būtu jānosaka prasības, ar kurām panākama kuģu aprīkojuma atbilstība drošības standartiem, kas noteikti piemērojamajos starptautiskajos instrumentos, tostarp attiecīgi testēšanas standarti, lai nodrošinātu to, ka minētajām prasībām atbilstīgu aprīkojumu var netraucēti izplatīt iekšējā tirgū un ar to var aprīkot jebkuras dalībvalsts karoga kuģus.
- (8) Lai nodrošinātu godīgu konkurenci kuģu aprīkojuma izstrādes jomā, būtu jāpieliek visas pūles nolūkā sekmēt atklātu standartu izmantošanu ar mērķi padarīt tos pieejamus vai nu par brīvu, vai par nominālu maksu un atļaut visiem tos kopēt, izplatīt un izmantot bez maksas vai par nominālu maksu.
- (9) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 768/2008/EK ⁽¹⁾ ir noteikti kopēji principi un atsauces noteikumi, kas piemērojami visos nozaru tiesību aktos, lai nodrošinātu saskaņotu pamatu minēto tiesību aktu pārskatīšanai vai pārstrādāšanai. Ar minēto lēmumu ir izveidota vispārēja horizontāla sistēma turpmākiem tiesību aktiem, ar ko saskaņo produktu tirdzniecības nosacījumus, un tas ir spēkā esošo tiesību aktu atsauces dokuments. Minētā vispārējā sistēma sniedz piemērotus risinājumus problēmām, kas konstatētas Direktīvas 96/98/EK īstenošanā. Tāpēc šajā direktīvā jāiestrādā Lēmuma Nr. 768/2008/EK definīcijas un atsauces noteikumi, veicot pielāgojumus, kas vajadzīgi kuģu aprīkojuma nozares specifikas dēļ.
- (10) Lai tirgus uzraudzības iestādēm papildus nodrošinātu specifiskus līdzekļus, kas tām atvieglo veikt uzdevumus, ar laiku stūres rata zīmi varētu papildināt vai aizstāt elektronisks marķējums.
- (11) Uzņēmēju pienākumi būtu jānosaka tādā veidā, kas ir samērīgs un nav diskriminējošs attiecībā pret tiem uzņēmējiem, kuri veic uzņēmējdarbību Savienībā, ņemot vērā to, ka ievērojama daļa kuģu aprīkojuma, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, iespējams, nekad netiks importēta un izplatīta dalībvalstu teritorijā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 768/2008/EK (2008. gada 9. jūlijs) par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 93/465/EEK (OV L 218, 13.8.2008., 82. lpp.).

- (12) Ņemot vērā to, ka kuģus aprīko kuģu būves vai remonta laikā un tas notiek jebkur pasaulē, tirgus uzraudzība ir īpaši sarežģīta un robežkontroles to nevar faktiski atbalstīt. Tādēļ būtu nepieciešams skaidri precizēt, kurus pienākumus Savienībā veic dalībvalstis, kurus – uzņēmēji. Dalībvalstīm vajadzētu nodrošināt, ka viņu kara kuģi tiek aprīkoti vienīgi ar atbilstīgu aprīkojumu un ka šis pienākums tiek pildīts, kara valsts administrācijai izdodot, apstiprinot vai atjaunojot šādu kuģu sertifikātus saskaņā ar starptautiskajām konvencijām, kā arī dalībvalstīm ievērojot valsts tirgus uzraudzības kārtību, kas ir spēkā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 765/2008⁽¹⁾ III nodaļā izklāstīto tirgus uzraudzības regulējumu. Dalībvalstis šo pienākumu veikšanā vajadzētu atbalstīt ar informācijas sistēmām, kuras Komisija dara pieejamas, lai varētu veikt novērtēšanu, paziņošanu un uzraudzību attiecībā uz struktūrām, kuras ir pilnvarotas veikt atbilstības novērtēšanas uzdevumus, apmaiņties ar informāciju par apstiprināto kuģu aprīkojumu, anulētajiem vai noraidītajiem pieteikumiem un aprīkojuma neatbilstību.
- (13) Pirmkārt, tam, ka ražotājs vai attiecīgos gadījumos importētājs uz kuģu aprīkojuma uzliek stūres rata zīmi, vajadzētu būt garantijai, ka saskaņā ar šajā direktīvā tiem noteiktajiem pienākumiem šis aprīkojums ir atbilstīgs un to var laist tirgū ES kuģu aprīkošanas nolūkā. Tāpēc ir nepieciešami zināmi noteikumi, lai stūres rata zīme pēc tās uzlikšanas nozīmētu drošu izmantošanu un piemērojamību arī turpmāk un lai valsts tirgus uzraudzības iestādes varētu efektīvi pildīt savu uzdevumu. Ražotājam vai attiecīgos gadījumos importētājam vai izplatītājam vajadzētu būt pienākumam kompetentajām iestādēm sniegt pilnīgu un patiesu informāciju par aprīkojumu, uz kura tas liek stūres rata zīmi, lai nodrošinātu, ka kuģu aprīkojums joprojām ir drošs. Ražotāja pienākumam vajadzētu būt sadarboties ar tirgus uzraudzības iestādēm, tostarp saistībā ar standartiem, kurus tas ir ievērojis aprīkojuma ražošanā un sertificēšanā, un turklāt tam būtu jānodrošina rūpīga attieksme attiecībā uz kuģu aprīkojumu, ko tas laiž tirgū. Šādā sakarā ražotājam, kas atrodas ārpus Savienības, vajadzētu iecelt pilnvarotu pārstāvi, lai nodrošinātu sadarbību ar kompetentajām valsts iestādēm.
- (14) Atbilstību starptautiskiem testēšanas standartiem vislabāk varētu pierādīt, izmantojot atbilstības novērtēšanas procedūras, piemēram, tādas kā noteiktas Lēmumā Nr. 768/2008/EK. Tomēr ražotājiem būtu jādara pieejamas tikai tās atbilstības novērtēšanas procedūras, kas atbilst starptautisko instrumentu prasībām.
- (15) Lai, pārbaudot aizdomas par neatbilstību, nodrošinātu taisnīgu un efektīvu procedūru, dalībvalstis būtu jānodrošina veikt visus pasākumus, kas nodrošina apdraudējumu visaptverošu un objektīvu novērtēšanu; ja, pēc Komisijas domām, šis nosacījums ir izpildīts, tai nebūtu minētais novērtējums jāatkārto, kad tā pārskata ierobežojošos pasākumus, ko dalībvalstis pieņēmušas attiecībā uz neatbilstīgo aprīkojumu.
- (16) Veicot izmeklēšanas pienākumus saistībā ar paziņotajām struktūrām, Komisijai, cik vien iespējams, vajadzētu dalībvalstis pastāvīgi informēt un vajadzētu sadarboties ar tām, pienācīgi ņemot vērā tās neatkarību.
- (17) Ja kādas dalībvalsts uzraudzības iestādes uzskata, ka kuģu aprīkojums, uz kuru attiecas šī direktīva, var radīt apdraudējumu kuģošanas drošībai, veselībai vai videi, tām būtu jāveic attiecīgā aprīkojuma novērtēšana vai testēšana. Ja apdraudējums tiek konstatēts, dalībvalstij būtu jāaicina attiecīgais uzņēmējs veikt vajadzīgos koriģējošos pasākumus vai pat attiecīgo aprīkojumu izņemt no tirgus vai atsaukt.
- (18) Ārkārtas apstākļos būtu jāatļauj izmantot kuģu aprīkojumu, uz kura nav stūres rata zīmes, īpaši tad, ja kuģim, atrodoties ostā vai ostas iekārtā ārpus Savienības, nav iespējams iegūt aprīkojumu, uz kura ir stūres rata zīme, vai ja aprīkojums, uz kura ir stūres rata zīme, nav pieejams tirgū.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

- (19) Ir arī jānodrošina, lai šīs direktīvas mērķus netraucētu sasniegt tas, ka trūkst starptautisku standartu vai ka esošajos standartos, tostarp testēšanas standartos, attiecībā uz konkrētām kuģu aprīkojuma vienībām, uz kurām attiecas šīs direktīvas darbības joma, ir nopietni trūkumi vai kļūdas. Ir arī jāapzina tās konkrētās kuģu aprīkojuma vienības, kuru elektroniska marķēšana varētu dot labumu. Turklāt tad, kad kļūst pieejami jauni standarti, ir nepieciešams atjaunināt nebūtisku šīs direktīvas elementu, proti, atsauces uz standartiem, kas minēti III pielikumā. Tāpēc Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai zināmos apstākļos un pagaidu kārtībā pieņemtu saskaņotas tehniskās specifikācijas un testēšanas standartus un lai grozītu minētās atsauces. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētus aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (20) Lai sasniegtu šīs direktīvas mērķus, iekšējā tirgū starptautiskie instrumenti būtu jāīsteno vienādi. Tāpēc ir nepieciešams attiecībā uz katru kuģu aprīkojuma vienību, kam saskaņā ar starptautiskajām konvencijām ir vajadzīgs karoga valsts apstiprinājums, skaidri un laikus apzināt projektēšanas, būvniecības un veikspējas prasības, kā arī saistītos testēšanas standartus, kas minētajam aprīkojumam noteikti starptautiskajos instrumentos, un pieņemt kopējus kritērijus un procedūras, tostarp termiņus, saskaņā ar kuriem paziņotās struktūras, dalībvalstu iestādes un uzņēmēji, tostarp visi uzņēmēji, kas ir atbildīgi par ES kuģu aprīkošanu, īsteno minētās prasības un standartus. Vienlaikus ir jānodrošina, lai šīs direktīvas mērķu sasniegšanu netraucētu nepilnības piemērojamajās tehniskajās specifikācijās un testēšanas standartos vai gadījumi, kad SJO nav sagatavojusi attiecīgus standartus kuģu aprīkojumam, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā.
- (21) Starptautiski instrumenti, izņemot testēšanas standartus, būtu automātiski jāpieņem šo instrumentu aktuālajā redakcijā. Lai mazinātu risku, ka jaunu testēšanas standartu iekļaušana Savienības tiesību aktos Savienības flotei un uzņēmējiem rada nesamērīgas grūtības, no skaidrības un juridiskās noteiktības viedokļa šādiem jauniem testēšanas standartiem vajadzētu nevis stāties spēkā automātiski, bet gan drīzāk Komisijai tie būtu skaidri jānorāda.
- (22) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai, Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾.
- (23) Lai veicinātu saskaņotu, ātru un vienkāršu šīs direktīvas īstenošanu, saskaņā ar šo direktīvu pieņemtiem īstenošanas aktiem vajadzētu būt Komisijas regulām.
- (24) Šajā direktīvā minētā komiteja atbilstīgi iedibinātajai praksei var dot noderīgu ieguldījumu, izskatot jautājumus, kas ir saistīti ar šīs direktīvas piemērošanu un kurus izvirza vai nu šīs komitejas priekšsēdētājs, vai arī kādas dalībvalsts pārstāvis saskaņā ar komitejas reglamentu.
- (25) Tad, kad saistībā ar šo direktīvu, piemēram, Komisijas ekspertu grupā, tiek izskatīti jautājumi, kas neskar tās īstenošanu vai tās neievērošanu, Eiropas Parlamentam saskaņā ar pašreizējo praksi būtu jāsaņem pilnībā visa informācija un dokumentācija un attiecīgā gadījumā uzaicinājums piedalīties sanāksmēs.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (26) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1406/2002 ⁽¹⁾ Eiropas Jūras drošības aģentūra palīdz Komisijai faktiski īstenot attiecīgos saistošos Savienības tiesību aktus un pildīt uzdevumus, kas tajos uzticēti Komisijai.
- (27) Kompetentajām iestādēm un visiem uzņēmējiem būtu jāpieliek visas iespējamās pūles, lai, ievērojot starptautisko praksi, veicinātu rakstisku saziņu ar mērķi rast kopējus saziņas līdzekļus.
- (28) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, pastiprināt drošību jūrā un novērst jūras piesārņošanu, vienādi piemērojot attiecīgos starptautiskos instrumentus, kuri attiecas uz aprīkojumu, kas paredzēts kuģu aprīkošanai, un nodrošināt šāda aprīkojuma brīvu apriti Savienībā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka darbības mēroga dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (29) Pasākumi, kas jāpieņem, ievieš būtiskas izmaiņas Direktīvas 96/98/EK noteikumos, un tādēļ minētā direktīva skaidrības labad būtu jāatceļ un jāaizstāj ar šo direktīvu,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Mērķis

Šīs direktīvas mērķis ir uzlabot drošību jūrā un novērst jūras piesārņošanu, vienādi piemērojot attiecīgos starptautiskos instrumentus, kuri attiecas uz kuģu aprīkojumu, kas paredzēts ES kuģu aprīkošanai, un nodrošināt šāda aprīkojuma brīvu apriti Savienībā.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "kuģu aprīkojums" ir aprīkojums, kas saskaņā ar 3. pantu ietilpst šīs direktīvas darbības jomā;
- 2) "ES kuģis" ir kuģis, kas kuģo ar kādas dalībvalsts karogu un uz kuru attiecas starptautiskās konvencijas;
- 3) "starptautiskās konvencijas" ir turpmāk uzskaitītās konvencijas un to obligāti piemērojamie protokoli un kodeksi, kuri pieņemti Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (SJO) aizgādībā, kuri ir stājušies spēkā un kuros noteiktas konkrētas prasības attiecībā uz karoga valsts apstiprinājumu aprīkojumam, kas paredzēts kuģu aprīkošanai:

— 1972. gada Konvencija par starptautiskajiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem (*Colreg*),

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1406/2002 (2002. gada 27. jūnijs) par Eiropas Jūras drošības aģentūras izveidošanu (OV L 208, 5.8.2002., 1. lpp.).

- 1973. gada Starptautiskā konvencija par kuģu izraisīta piesārņojuma novēršanu (*Marpol*),
 - 1974. gada Starptautiskā konvencija par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras (*Solas*);
- 4) “testēšanas standarti” ir kuģu aprīkojuma testēšanas standarti, kurus noteikusi:
- Starptautiskā Jūrniecības organizācija (*SJO*),
 - Starptautiskā Standartizācijas organizācija (*ISO*),
 - Starptautiskā Elektrotehnikas komisija (*IEC*),
 - Eiropas Standartizācijas komiteja (*CEN*),
 - Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja (*Cenelec*),
 - Starptautiskā Telesakaru savienība (*ITU*),
 - Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts (*ETSI*),
 - Komisija saskaņā ar šīs direktīvas 8. pantu un 27. panta 6. punktu,
 - regulatīvās iestādes, kas atzītas savstarpējās atzīšanas nolīgumos, kuros Savienība ir līgumslēdzēja puse;
- 5) “starptautiskie instrumenti” ir starptautiskās konvencijas un SJO rezolūcijas un cirkulāri, ar kuriem to aktuālajā redakcijā tiek īstenotas šīs konvencijas, un testēšanas standarti;
- 6) “stūres rata zīme” ir simbols, kas minēts 9. pantā un attēlots I pielikumā, vai attiecīgā gadījumā elektronisks marķējums, kurš minēts 11. pantā;
- 7) “paziņotā struktūra” ir organizācija, ko dalībvalsts kompetentā administrācija norīkojusi saskaņā ar 17. pantu;
- 8) “darīt pieejamu tirgū” nozīmē komerciālas darbības gaitā par samaksu vai par brīvu piegādāt kuģu aprīkojumu Savienības tirgū;
- 9) “laist tirgū” nozīmē kuģu aprīkojumu pirmo reizi darīt pieejamu Savienības tirgū;
- 10) “ražotājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ražo kuģu aprīkojumu vai liek projektēt vai ražot kuģu aprīkojumu, un tirgo šo aprīkojumu ar savu nosaukumu vai preču zīmi;
- 11) “pilnvarotais pārstāvis” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un ir saņēmusi ražotāja rakstisku pilnvaru rīkoties tā vārdā, veicot konkrētus uzdevumus;

- 12) "importētājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un laiž Savienības tirgū kuģu aprīkojumu no kādas trešās valsts;
- 13) "izplatītājs" ir jebkura tāda fiziska vai juridiska persona piegādes ķēdē, kas nav ražotājs vai importētājs un kas dara kuģu aprīkojumu pieejamu tirgū;
- 14) "uzņēmēji" ir ražotājs, pilnvarotais pārstāvis, importētājs un izplatītājs;
- 15) "akreditācija" ir akreditācija, kā tā definēta Regulas (EK) Nr. 765/2008 2. panta 10. punktā;
- 16) "valsts akreditācijas struktūra" ir valsts akreditācijas struktūra, kā tā definēta Regulas (EK) Nr. 765/2008 2. panta 11. punktā;
- 17) "atbilstības novērtēšana" ir process, kuru veic paziņotās struktūras saskaņā ar 15. pantu un kurā pierāda, vai kuģu aprīkojums atbilst šajā direktīvā noteiktajām prasībām;
- 18) "atbilstības novērtēšanas struktūra" ir struktūra, kas veic atbilstības novērtēšanas darbības, tostarp kalibrēšanu, testēšanu, sertificēšanu un inspicēšanu;
- 19) "atsaukšana" ir jebkurš pasākums, kura mērķis ir saņemt atpakaļ kuģu aprīkojumu, ar ko jau ir aprīkoti ES kuģi vai kas ir iegādāts ar mērķi aprīkot ES kuģus;
- 20) "izņemšana" ir jebkurš pasākums, kura mērķis ir novērst piegādes ķēdē esoša kuģu aprīkojuma pieejamību tirgū;
- 21) "ES atbilstības deklarācija" ir apliecinājums, ko ražotājs izdevis saskaņā ar 16. pantu;
- 22) "produkts" ir kuģu aprīkojuma vienība.

3. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro aprīkojumam, kas izmantots vai ko paredzēts izmantot ES kuģa aprīkošanai un kam saskaņā ar starptautiskajiem instrumentiem ir vajadzīgs karoga valsts administrācijas apstiprinājums, neatkarīgi no tā, vai kuģis atrodas Savienībā brīdī, kad to aprīko ar minēto aprīkojumu.
2. Neatkarīgi no tā, ka 1. punktā minētais aprīkojums var ietilpt ne tikai šīs direktīvas, bet arī citu Savienības tiesību instrumentu darbības jomā, 1. pantā izklāstītajā nolūkā minētais aprīkojums ir tikai šīs direktīvas priekšmets.

4. pants

Kuģu aprīkojumam piemērojamās prasības

1. Kuģu aprīkojums, ar ko ES kuģis ir aprīkots 39. panta 1. punkta otrajā daļā minētajā datumā vai pēc tā, atbilst projektēšanas, būvniecības un veiktspējas prasībām, kas noteiktas starptautiskajos instrumentos, kuri ir piemērojami laikā, kad kuģi aprīko ar minēto aprīkojumu.

2. Kuģu aprīkojuma atbilstību 1. punktā minētajām prasībām pierāda tikai saskaņā ar testēšanas standartiem un izmantojot atbilstības novērtēšanas procedūras, kas minētas 15. pantā.

3. Starptautiskos instrumentus piemēro, neskarot atbilstības pārbaudes procedūru, kas izklāstīta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2099/2002 ⁽¹⁾ 5. pantā.

4. Prasības un standartus, kas minēti 1. un 2. punktā, īsteno vienādi saskaņā ar 35. panta 2. punktu.

5. pants

Piemērošana

1. Kad dalībvalstis izdod, apstiprina vai atjauno sertifikātus sava karoga kuģiem, kā tas noteikts starptautiskajās konvencijās, tās nodrošina, lai šo kuģu aprīkojums atbilstu šīs direktīvas prasībām.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kuģu aprīkojums, ar ko ir aprīkoti to karoga kuģi, atbilst to starptautisko instrumentu prasībām, kuri piemērojami aprīkojumam, ar ko jau ir aprīkoti kuģi. Komisijai piešķir īstenošanas pilnvaras saskaņā ar 35. panta 3. punktu, lai nodrošinātu minēto pasākumu vienādu piemērošanu.

6. pants

Iekšējā tirgus darbība

Ja kuģu aprīkojums atbilst šīs direktīvas prasībām, dalībvalstis neaizliedz laist tirgū vai aprīkot ES kuģi ar šādu aprīkojumu, un neatsakās sava karoga kuģiem izdot ar šādu aprīkojumu saistītus sertifikātus vai atjaunot minētos sertifikātus,

7. pants

Dalībvalsts karoga piešķiršana kuģim

1. Ja kādam trešās valsts kuģim ir paredzēts piešķirt kādas dalībvalsts karogu, saņēmēja dalībvalsts pārreģistrēšanas laikā inspicē minēto kuģi, lai pārbaudītu, ka šā kuģa aprīkojuma faktiskais stāvoklis atbilst tā drošības sertifikātiem un vai nu tas atbilst šai direktīvai un uz tā ir stūres rata zīme, vai arī atbilstīgi attiecīgās dalībvalsts administrācijas prasībām tas ir līdzvērtīgs kuģu aprīkojumam, kas ir sertificēts saskaņā ar šo direktīvu, sākot ar 2016. gada 18. septembri.

2. Ja nevar noteikt datumu, kurā kuģa aprīkojums uzstādīts uz kuģa, dalībvalstis var noteikt atbilstīgas līdzvērtīguma prasības, ņemot vērā attiecīgos starptautiskos instrumentus.

3. Ja uz aprīkojuma nav stūres rata zīmes vai administrācija neuzskata to par līdzvērtīgu, šādu aprīkojumu nomaina.

4. Kuģu aprīkojumam, ko saskaņā ar šo pantu uzskata par līdzvērtīgu, dalībvalsts izdod sertifikātu, kuru vienmēr pārvadā kopā ar aprīkojumu. Ar minēto sertifikātu tiek dota karoga valsts atļauja paturēt šo aprīkojumu uz kuģa un tiek uzlikti ierobežojumi vai paredzēti noteikumi, kas saistīti ar šā aprīkojuma izmantošanu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2099/2002 (2002. gada 5. novembris), ar ko izveido Kuģošanas drošības un kuģu izraisītā piesārņojuma novēršanas komiteju (COSS) (OV L 324, 29.11.2002., 1. lpp.).

8. pants

Kuģu aprīkojuma standarti

1. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/34/EK ⁽¹⁾, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1025/2012 ⁽²⁾, Savienība sekmē to, lai SJO un standartizācijas struktūras izstrādātu attiecīgus starptautiskus standartus, tostarp detalizētas tehniskās specifikācijas un testēšanas standartus, kas attiecas uz kuģu aprīkojumu, kura izmantošana vai uzstādīšana uz kuģiem tiek uzskatīta par nepieciešamu, lai uzlabotu kuģošanas drošību un novērstu jūras piesārņojumu. Komisija regulāri uzrauga šādu izstrādi.

2. Ja nav izstrādāts starptautisks standarts konkrētai kuģu aprīkojuma vienībai, ārkārtas apstākļos, ja tas pienācīgi pamatots ar attiecīgu analīzi, un lai novērstu nopietnus un nepieņemamus draudus kuģošanas drošībai, veselībai vai videi un ņemot vērā visu pašreizējo darbu SJO līmenī, Komisija ir pilnvarota ar deleģētiem aktiem saskaņā ar 37. pantu pieņemt saskaņotas tehniskās specifikācijas un testēšanas standartus, kas attiecas uz konkrēto kuģu aprīkojuma vienību.

Ir īpaši svarīgi, lai šādu deleģēto aktu izstrādes laikā Komisija apspriestos ar ekspertiem, tostarp dalībvalstu ekspertiem.

Minētās tehniskās specifikācijas un testēšanas standarti ir spēkā uz laiku, līdz SJO būs pieņēmusi standartu konkrētajai kuģu aprīkojuma vienībai.

3. Ārkārtas apstākļos, ja tas pienācīgi pamatots ar attiecīgu analīzi, un ja tas ir nepieciešams, lai novērstu konstatētus nepieņemamus draudus kuģošanas drošībai, veselībai vai videi tādu nopietnu trūkumu vai kļūdas dēļ, kas ir spēkā esošā standartā, kuru konkrētai kuģu aprīkojuma vienībai ir norādījusi Komisija atbilstīgi 35. panta 2. vai 3. punktam, un ņemot vērā visu pašreizējo darbu SJO līmenī, Komisija ir pilnvarota ar deleģētiem aktiem saskaņā ar 37. pantu pieņemt saskaņotas tehniskās specifikācijas un testēšanas standartus, kas attiecas uz konkrēto kuģu aprīkojuma vienību, ciktāl tas ir nepieciešams, tikai lai novērstu minētos nopietnos trūkumus vai kļūdu.

Ir īpaši svarīgi, lai šādu deleģēto aktu izstrādes laikā Komisija apspriestos ar ekspertiem, tostarp dalībvalstu ekspertiem.

Minētās tehniskās specifikācijas un testēšanas standarti ir spēkā uz laiku, līdz SJO būs pārskatījusi standartu, kas piemērojams attiecīgajai konkrētajai kuģu aprīkojuma vienībai.

4. Atbilstīgi 2. un 3. punktam pieņemtās tehniskās specifikācijas un standartus Komisija dara pieejamus bez maksas.

2. NODAĻA

STŪRES RATA ZĪME

9. pants

Stūres rata zīme

1. Kuģu aprīkojumam, kura atbilstība šajā direktīvā noteiktajām prasībām ir pierādīta saskaņā ar attiecīgajām atbilstības novērtēšanas procedūrām, uzliek stūres rata zīmi.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

2. Citiem produktiem stūres rata zīmi neuzliek.
3. Izmantojamās stūres rata zīmes izskats ir noteikts I pielikumā.
4. Uz stūres rata zīmes izmantošanu attiecas vispārējie principi, kas izklāstīti Regulas (EK) Nr. 765/2008 30. panta 1. un 3. līdz 6. punktā, un šādā gadījumā atsauce uz CE marķējumu tiek uzskatīta par atsauci uz stūres rata zīmi.

10. pants

Stūres rata zīmes uzlikšanas noteikumi un nosacījumi

1. Stūres rata zīmi redzami, salasāmi un neizdzēšami uzliek produktam vai tā datu plāksnei, un attiecīgā gadījumā tā tiek iegulta produkta programmatūrā. Ja produkta īpašību dēļ tas nav iespējams vai pamatots, to uzliek iepakojumam un pavaddokumentiem.
2. Stūres rata zīmi uzliek ražošanas posma beigās.
3. Kopā ar stūres rata zīmi norāda paziņotās struktūras identifikācijas numuru, ja šī struktūra ir iesaistīta ražošanas kontroles posmā, un gadu, kurā zīme ir uzlikta.
4. Paziņotās struktūras identifikācijas numuru uzliek pati struktūra vai pēc tās norādījumiem to uzliek ražotājs vai ražotāja pilnvarots pārstāvis.

11. pants

Elektroniskais marķējums

1. Lai atvieglotu tirgus uzraudzību un novērstu 3. punktā minēto kuģu aprīkojuma konkrētu vienību viltošanu, ražotāji var izmantot atbilstīgu un uzticamu elektronisko marķējumu, kas aizstāj vai papildina stūres rata zīmi. Šādā gadījumā *mutatis mutandis* piemēro attiecīgi 9. un 10. pantu.
2. Komisija par elektroniskā marķējuma izmantošanu, lai papildinātu vai aizstātu stūres rata zīmi, veic izmaksu un ieguvumu analīzi.
3. Komisija saskaņā ar 37. pantu var pieņemt deleģētos aktus, lai apzinātu tās konkrētās kuģu aprīkojuma vienības, kuru elektroniska marķēšana var dot labumu. Ir īpaši svarīgi, ka šādu deleģēto aktu izstrādes laikā Komisija apspriežas ar ekspertiem, tostarp dalībvalstu ekspertiem.
4. Komisijai piešķir īstenošanas pilnvaras, lai Komisijas regulu veidā un saskaņā ar 38. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru noteiktu piemērotus tehniskos kritērijus attiecībā uz elektroniskā marķējuma projektēšanu, veikspēju, uzlikšanu un izmantošanu.
5. Aprīkojumam, kas apzināts saskaņā ar 3. punktu, trīs gadu laikā pēc attiecīgo 4. punktā minēto tehnisko kritēriju pieņemšanas stūres rata zīmi var papildināt ar atbilstīgu un uzticamu elektronisko marķējumu.
6. Aprīkojumam, kas apzināts saskaņā ar 3. punktu, piecu gadu laikā pēc attiecīgo 4. punktā minēto tehnisko kritēriju pieņemšanas stūres rata zīmi var aizstāt ar atbilstīgu un uzticamu elektronisko marķējumu.

3. NODAĻA

UZŅĒMĒJU PIENĀKUMI

12. pants

Ražotāju pienākumi

1. Uzliekot stūres rata zīmi, ražotāji uzņemas atbildību par garantiju, ka kuģu aprīkojums, kam ir uzlikta šī zīme, ir projektēts un ražots saskaņā ar tehniskajām specifikācijām un standartiem, ko īsteno saskaņā ar 35. panta 2. punktu, un uzņemas šā panta 2. līdz 9. punktā noteiktos pienākumus.
2. Ražotāji izstrādā vajadzīgo tehnisko dokumentāciju un gādā par to, ka tiek veiktas piemērojamās atbilstības novērtēšanas procedūras.
3. Ja kuģu aprīkojuma atbilstība piemērojamajām prasībām ir pierādīta atbilstības novērtēšanas procedūrā, ražotāji sagatavo ES atbilstības deklarāciju saskaņā ar 16. pantu un uzliek stūres rata zīmi saskaņā ar 9. un 10. pantu.
4. Tehnisko dokumentāciju un ES atbilstības deklarāciju, kas minēta 16. pantā, ražotāji glabā vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbūzs.
5. Ražotāji nodrošina to, ka ir izveidotas procedūras, lai sērijveida ražošanā saglabātu atbilstību. Ņem vērā kuģu aprīkojuma projekta vai parametru izmaiņas un izmaiņas 4. pantā minēto starptautisko instrumentu prasībās, uz kuru pamata ir deklarēta kuģu aprīkojuma atbilstība. Kad tas ir nepieciešams saskaņā ar II pielikumu, ražotāji gādā par to, lai tiktu veikts jauns atbilstības novērtējums.
6. Ražotāji nodrošina, ka uz to produktiem ir tipa, partijas vai sērijas numurs vai cits identifikācijas elements vai, ja produkta izmērs vai īpašības to neļauj, ka vajadzīgā informācija ir sniegta uz iepakojuma vai produktam pievienotā dokumentā, vai vajadzības gadījumā abās vietās.
7. Ražotāji uz produkta vai, ja tas nav iespējams, uz tā iepakojuma, vai produktam pievienotā dokumentā, vai vajadzības gadījumā abās vietās norāda savu nosaukumu, reģistrēto komercnosaukumu vai reģistrēto preču zīmi un adresi, kurā ar tiem var sazināties. Norādītajai adresei ir jābūt vienam kontaktpunktam, ko var izmantot saziņai ar ražotāju.
8. Ražotāji nodrošina to, ka produktam ir pievienotas instrukcijas un visa informācija, kas vajadzīga produkta drošai uzstādīšanai uz kuģa un drošai izmantošanai, tostarp informācija par izmantošanas ierobežojumiem, ja tādi ir, ko lietotāji var viegli saprast, un visa cita dokumentācija, kas prasīta starptautiskajos instrumentos vai testēšanas standartos.
9. Ražotāji, kas uzskata vai kam ir iemesls uzskatīt, ka produkts, uz kura tie ir uzlikuši stūres rata zīmi, neatbilst piemērojamām projektēšanas, būvniecības un veiktspējas prasībām un testēšanas standartiem, ko īsteno saskaņā ar 35. panta 2. un 3. punktu, nekavējoties veic koriģējošos pasākumus, kas vajadzīgi, lai panāktu produkta atbilstību vai attiecīgā gadījumā to izņemtu no tirgus vai atsauktu. Turklāt, ja produkts rada apdraudējumu, ražotāji nekavējoties par to informē dalībvalstu kompetentās iestādes, norādot sīkas ziņas jo īpaši par neatbilstību un jebkādiem veiktajiem koriģējošajiem pasākumiem.

10. Pēc kompetentās iestādes pamatota pieprasījuma ražotāji minētajai iestādei viegli saprotamā vai pieņemamā valodā tūlīt sniedz visu informāciju un dokumentāciju, kas vajadzīga, lai pierādītu produkta atbilstību, ļauj minētajai iestādei piekļūt to telpām tirgus uzraudzības nolūkos saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 765/2008 19. pantu un saskaņā ar šīs direktīvas 25. panta 4. punktu iesniedz paraugus vai dara tos pieejamus. Ražotāji pēc minētās iestādes pieprasījuma sadarbojas ar to jebkādos pasākumos, kas tiek veikti, lai novērstu apdraudējumus, ko var radīt produkti, kurus tie laiduši tirgū.

13. pants

Pilnvarotie pārstāvji

1. Ražotājs, kas neatrodas vismaz vienas dalībvalsts teritorijā, ar rakstisku pilnvaru ieceļ pilnvarotu pārstāvi Savienībā un minētajā pilnvarā norāda pilnvarotā pārstāvja vārdu un adresi, kurā ar to var sazināties.

2. Pilnvarotā pārstāvja pilnvarās neietilpst 12. panta 1. punktā noteikto pienākumu izpildīšana un tehniskās dokumentācijas sagatavošana.

3. Pilnvarots pārstāvis veic uzdevumus, kas noteikti no ražotāja saņemtajā pilnvarā. Pilnvara ļauj pilnvarotajam pārstāvim veikt vismaz šādus pienākumus:

- a) glabāt valsts uzraudzības iestādēm pieejamu ES atbilstības deklarāciju un tehnisko dokumentāciju vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmūžs;
- b) pēc kompetentas iestādes pamatota pieprasījuma sniegt šai iestādei visu informāciju un dokumentāciju, kas vajadzīga, lai pierādītu produkta atbilstību;
- c) pēc kompetento iestāžu pieprasījuma sadarboties ar tām jebkādos pasākumos, kas tiek veikti, lai novērstu apdraudējumus, ko var radīt produkti, uz kuriem attiecas tā pilnvaras.

14. pants

Citi uzņēmēji

1. Importētāji uz produkta vai, ja tas nav iespējams, uz iepakojuma vai produktam pievienotā dokumentā, vai vajadzības gadījumā abās vietās norāda savu nosaukumu, reģistrēto komercnosaukumu vai reģistrēto preču zīmi un adresi, kurā ar tiem var sazināties.

2. Pēc kompetentas iestādes pamatota pieprasījuma importētāji un izplatītāji minētajai iestādei viegli saprotamā vai pieņemamā valodā sniedz visu informāciju un dokumentāciju, kas vajadzīga, lai pierādītu produkta atbilstību. Tie pēc minētās iestādes pieprasījuma sadarbojas ar to jebkādos pasākumos, kas tiek veikti, lai novērstu apdraudējumus, ko var radīt produkti, kurus tie laiduši tirgū.

3. Šīs direktīvas piemērošanas vajadzībām importētāju vai izplatītāju uzskata par ražotāju un tam ir tādi paši pienākumi kā ražotājam, kas noteikti 12. pantā, ja tas laiž tirgū vai aprīko ES kuģi ar aprīkojumu ar savu nosaukumu vai preču zīmi vai tirgū jau laistu kuģu aprīkojumu maina tā, ka izmaiņas var ietekmēt atbilstību piemērojamajām prasībām.

4. Vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā attiecīgā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmūžs uzņēmēji tirgus uzraudzības iestādēm pēc pieprasījuma sniedz informāciju par:

- a) jebkuru uzņēmēju, kas tiem ir piegādājis kādu produktu;
- b) jebkuru uzņēmēju, kam tie ir piegādājuši kādu produktu.

4. NODAĻA

ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒŠANA UN ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒŠANAS STRUKTŪRU PAZIŅOŠANA

15. pants

Atbilstības novērtēšanas procedūras

1. Atbilstības novērtēšanas procedūras ir izklāstītas II pielikumā.
2. Dalībvalstis nodrošina to, ka ražotājs vai ražotāja pilnvarots pārstāvis ar paziņotās struktūras palīdzību ir novērtējis konkrētas kuģu aprīkojuma vienības atbilstību, izmantojot vienu no iespējām, kas piedāvātas ar īstenošanas aktiem, kurus Komisija pieņēmusi saskaņā ar 38. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, izvēloties vienu no šādām procedūrām:
 - a) ja jāizmanto EK tipa pārbaude (B modulis), pirms laišanas tirgū visam kuģu aprīkojumam piemēro:
 - ražošanas kvalitātes nodrošināšanas procedūru (D modulis) vai
 - produkta kvalitātes nodrošināšanas procedūru (E modulis), vai
 - produkta verificēšanu (F modulis);
 - b) ja kuģu aprīkojuma komplektus ražo atsevišķi vai mazos daudzumos un nevis sērijās vai vairumā, atbilstības novērtēšanas procedūra var būt EK vienības verificēšana (G modulis).
3. Komisija, izmantojot informācijas sistēmu, ko tā šādā nolūkā dara pieejamu, uztur atjauninātu sarakstu ar apstiprināto kuģu aprīkojumu un anulētajiem vai noraidītajiem pieteikumiem un dara minēto sarakstu pieejamu ieinteresētajām personām.

16. pants

ES atbilstības deklarācija

1. ES atbilstības deklarācija apliecina, ka ir pierādīta atbilstība saskaņā ar 4. pantu noteiktajām prasībām.
2. ES atbilstības deklarācijai ir Lēmuma Nr. 768/2008/EK III pielikumā iekļautā parauga struktūra. Tā satur elementus, kas norādīti attiecīgajos moduļos šīs direktīvas II pielikumā, un tā tiek pastāvīgi atjaunināta.
3. Sagatavojot ES atbilstības deklarāciju, ražotāji uzņemas atbildību un pienākumus, kas minēti 12. panta 1. punktā.

4. Kad ES kuģi aprīko ar kuģu aprīkojumu, šim kuģim nodod ES atbilstības deklarācijas kopiju, kas aptver attiecīgo aprīkojumu, un to glabā uz kuģa tik ilgi, kamēr minētais aprīkojums tiek noņemts no kuģa. Ražotājs to iztulko karoga dalībvalsts pieprasītajā valodā vai valodās, tostarp vismaz tajā valodā, ko parasti lieto jūras transporta nozarē.

5. ES atbilstības deklarācijas kopiju nodod paziņotajai struktūrai vai struktūrām, kas veikušas attiecīgās atbilstības novērtēšanas procedūras.

17. pants

Atbilstības novērtēšanas struktūru paziņošana

1. Dalībvalstis, izmantojot informācijas sistēmu, ko Komisija šādā nolūkā dara pieejamu, paziņo Komisijai un citām dalībvalstīm struktūras, kas ir pilnvarotas veikt atbilstības novērtēšanas uzdevumus saskaņā ar šo direktīvu.

2. Paziņotās struktūras atbilst III pielikumā izklāstītajām prasībām.

18. pants

Paziņojošās iestādes

1. Dalībvalstis norīko paziņojošo iestādi, kas ir atbildīga par to procedūru izveidi un veikšanu, kuras nepieciešamas, lai novērtētu un paziņotu atbilstības novērtēšanas struktūras un uzraudzītu paziņotās struktūras, tostarp atbilstību 20. pantam.

2. Paziņoto struktūru uzraudzību veic vismaz reizi divos gados. Komisija var nolemt uzraudzības pasākumos piedalīties novērotāja statusā.

3. Dalībvalstis var nolemt, ka 1. punktā minētā novērtēšana un uzraudzība ir jāveic valsts akreditācijas struktūrai.

4. Ja paziņojošā iestāde deleģē vai kā citādi uztic veikt 1. punktā minēto novērtēšanu, paziņošanu vai uzraudzību struktūrai, kura nav valsts iestāde, šī struktūra ir juridiska persona un *mutatis mutandis* atbilst V pielikumā noteiktajām prasībām. Turklāt minētajai struktūrai ir izstrādāti pasākumi, lai tā spētu uzņemt saistības, kas izriet no tās darbībām.

5. Paziņojošā iestāde uzņemas pilnu atbildību par 4. punktā minētās struktūras veiktajiem uzdevumiem.

6. Paziņojošā iestāde atbilst V pielikumā noteiktajām prasībām.

19. pants

Paziņojošo iestāžu pienākums informēt

1. Dalībvalstis informē Komisiju par savām procedūrām, kas paredzētas, lai novērtētu un paziņotu atbilstības novērtēšanas struktūras un uzraudzītu šādas struktūras, un par visām izmaiņām šajā informācijā.

2. Komisija, izmantojot informācijas sistēmu, ko šādā nolūkā dara pieejamu, dara šo informāciju publiski pieejamu.

20. pants

Paziņoto struktūru filiāles un apakšuzņēmuma līgumu slēgšana

1. Ja paziņotā struktūra slēdz apakšuzņēmuma līgumus par konkrētiem uzdevumiem saistībā ar atbilstības novērtēšanu vai izmanto filiāli, tā nodrošina, ka apakšuzņēmuma līguma slēdzējs vai filiāle atbilst III pielikumā izklāstītajām prasībām, un attiecīgi informē paziņojošo iestādi.
2. Paziņotās struktūras uzņemas pilnu atbildību par apakšuzņēmuma līguma slēdzēju vai filiāļu veiktajiem uzdevumiem neatkarīgi no tā, kur tie veic uzņēmējdarbību.
3. Par darbībām var slēgt apakšuzņēmuma līgumu vai tās var veikt filiāle tikai tad, ja klients tam piekrīt.
4. Paziņotās struktūras glabā paziņojošajai iestādei pieejamus attiecīgos dokumentus par apakšuzņēmēja vai filiāles kvalifikācijas novērtēšanu un darbu, ko šāds apakšuzņēmējs vai filiāle veikuši saskaņā ar šo direktīvu.

21. pants

Izmaiņas paziņojumos

1. Ja paziņojošā iestāde ir noskaidrojusi vai ir tikusi informēta, ka paziņotā struktūra vairs neatbilst III pielikumā noteiktajām prasībām vai nepilda savus pienākumus saskaņā ar šo direktīvu, paziņojošā iestāde attiecīgi ierobežo, aptur vai anulē paziņojumu, ņemot vērā to, kādā mērā attiecīgā struktūra nav spējusi nodrošināt atbilstību prasībām vai pildīt minētos pienākumus. Tā nekavējoties par to informē Komisiju un pārējās dalībvalstis, izmantojot informācijas sistēmu, ko Komisija šādā nolūkā dara pieejamu.
2. Ja paziņojums tiek ierobežots, apturēts vai anulēts vai ja paziņotā struktūra ir beigusi darbību, paziņojošā dalībvalsts veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka minētās struktūras dokumentus vai nu apstrādā cita paziņotā struktūra, vai arī tie pēc pieprasījuma ir pieejami atbildīgajām paziņojošajām un tirgus uzraudzības iestādēm.

22. pants

Paziņoto struktūru kompetences apšaubīšana

1. Komisija izmeklē visus gadījumus, kad tai, pamatojoties uz tai pieejamo vai tās rīcībā nodoto informāciju, ir radušās šaubas par paziņotās struktūras kompetenci vai tās atbilstību prasībām, vai spēju joprojām izpildīt savus šajā direktīvā noteiktos pienākumus.
2. Paziņojošā dalībvalsts pēc pieprasījuma sniedz Komisijai visu informāciju, kas ir saistīta ar paziņošanas pamatojumu vai attiecīgās struktūras kompetences saglabāšanu.
3. Komisija nodrošina, ka visa sensitīvā informācija, kas saņemta tās veiktas izmeklēšanas gaitā, tiek apstrādāta kā konfidenciāla informācija.
4. Ja Komisija noskaidro, ka paziņotā struktūra neatbilst vai vairs neatbilst savām paziņošanas prasībām, tā par to nekavējoties informē paziņojošo dalībvalsti un pieprasa tai nekavējoties veikt nepieciešamos koriģējošos pasākumus, vajadzības gadījumā arī paziņojuma atsaukšanu.

23. pants

Paziņoto struktūru pienākumi to darbības laikā

1. Paziņotās struktūras veic atbilstības novērtēšanu vai nodrošina tās veikšanu saskaņā ar 15. pantā paredzētajām procedūrām.

2. Ja paziņotā struktūra atklāj, ka ražotājs nav izpildījis 12. pantā noteiktos pienākumus, tā pieprasa, lai minētais ražotājs nekavējoties veiku attiecīgus koriģējošus pasākumus, un neizdod atbilstības sertifikātu.

3. Ja, uzraugot atbilstību pēc atbilstības sertifikāta izdošanas, paziņotā struktūra atklāj, ka kāds produkts vairs nav atbilstīgs, tā pieprasa, lai ražotājs nekavējoties veiku attiecīgus koriģējošus pasākumus, un vajadzības gadījumā aptur vai anulē sertifikātu. Ja koriģējošie pasākumi netiek veikti vai nedod vēlamo rezultātu, paziņotā struktūra attiecīgi ierobežo, aptur vai anulē minēto sertifikātu.

24. pants

Paziņoto struktūru pienākums sniegt informāciju

1. Paziņotās struktūras paziņojošo iestādi informē par:
 - a) atbilstības sertifikāta atteikšanu, ierobežošanu, apturēšanu vai anulēšanu;
 - b) apstākļiem, kas ietekmē paziņojuma darbības jomu un nosacījumus;
 - c) informācijas pieprasījumiem, ko tās no tirgus uzraudzības iestādēm saņēmušas par atbilstības novērtēšanas darbībām;
 - d) pēc pieprasījuma – par atbilstības novērtēšanas darbībām, kas veiktas paziņošanas jomā, un par jebkādam citām veiktajām darbībām, tostarp pārrobežu darbībām un apakšuzņēmuma līgumu slēgšanu.
2. Paziņotās struktūras pēc pieprasījuma sniedz Komisijai un dalībvalstīm attiecīgu informāciju par jautājumiem, kas saistīti ar negatīviem un pozitīviem atbilstības novērtēšanas rezultātiem. Paziņotās struktūras citām paziņotajām struktūrām, kas veic atbilstības novērtēšanas darbības, kuras aptver tos pašus produktus, sniedz informāciju par negatīviem un – pēc pieprasījuma – pozitīviem atbilstības novērtēšanas rezultātiem.

5. NODAĻA

SAVIENĪBAS TIRGUS UZRAUDZĪBA, PRODUKTU KONTROLE, DROŠĪBAS NOTEIKUMI

25. pants

ES tirgus uzraudzības sistēma

1. Attiecībā uz kuģu aprīkojumu dalībvalstis veic tirgus uzraudzību saskaņā ar ES tirgus uzraudzības sistēmu, kas noteikta Regulas (EK) Nr. 765/2008 III nodaļā, ievērojot šā panta 2. un 3. punktu.
2. Valsts tirgus uzraudzības infrastruktūrā un programmās ņem vērā kuģu aprīkojuma nozares specifiskās iezīmes, tostarp dažādās procedūras, ko veic atbilstības novērtēšanas ietvaros, un jo īpaši pienākumus, kurus starptautiskās konvencijas uzliek karoga valsts administrācijai.
3. Tirgus uzraudzība var ietvert dokumentu pārbaudes, kā arī tā kuģu aprīkojuma pārbaudes, uz kura ir stūres rata zīme, neatkarīgi no tā, vai kuģi ir aprīkoti ar šo aprīkojumu. Tāda kuģu aprīkojuma pārbaudes, ar ko kuģi jau ir aprīkoti, veic tikai tiktāl, cik iespējams, attiecīgajam aprīkojumam saglabājot pilnīgu darbotiespēju uz kuģa.

4. Kad dalībvalsts tirgus uzraudzības iestādes, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 765/2008, plāno veikt paraugu pārbaudes, tās var, ja tas ir saprātīgi un praktiski iespējams, pieprasīt ražotājam darīt pieejamus vajadzīgos paraugus vai uz ražotāja rēķina dot piekļuvi uz vietas šiem paraugiem.

26. pants

Procedūra darbībām ar kuģu aprīkojumu, kas rada apdraudējumu valsts līmenī

1. Ja kādas dalībvalsts tirgus uzraudzības iestādēm ir pietiekams iemesls uzskatīt, ka kuģu aprīkojums, uz kuru attiecas šī direktīva, rada apdraudējumu kuģošanas drošībai, veselībai vai videi, tās veic attiecīgā kuģu aprīkojuma novērtēšanu, aptverot visas šajā direktīvā noteiktās prasības. Attiecīgie uzņēmēji vajadzības gadījumā sadarbojas ar tirgus uzraudzības iestādēm.

Ja šīs novērtēšanas gaitā tirgus uzraudzības iestādes atklāj, ka kuģu aprīkojums neatbilst šajā direktīvā noteiktajām prasībām, tās nekavējoties lūdz attiecīgo uzņēmēju veikt visus pienācīgos korigējošos pasākumus, lai tādā pienācīgā laikposmā, ko atbilstīgi apdraudējuma būtībai var noteikt minētās iestādes, panāktu kuģu aprīkojuma atbilstību minētajām prasībām, kuģu aprīkojumu izņemtu no tirgus vai atsauktu.

Tirgus uzraudzības iestādes par to informē attiecīgo paziņoto struktūru.

Uz šā punkta otrajā daļā minētajiem pasākumiem attiecas Regulas (EK) Nr. 765/2008 21. pants.

2. Ja tirgus uzraudzības iestādes uzskata, ka neatbilstība neaprobežojas tikai ar konkrētās valsts teritoriju vai tikai ar konkrētās valsts karoga kuģiem, tās, izmantojot informācijas sistēmu, ko Komisija dara pieejamu tirgus uzraudzības nolūkā, informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par saskaņā ar 1. punktu veiktās novērtēšanas rezultātiem un par pasākumiem, ko tās pieprasījušas veikt uzņēmējam.

3. Uzņēmējs nodrošina, lai tiktu veikti visi piemērotie korigējošie pasākumi saistībā ar visiem attiecīgajiem produktiem, kurus tas darījis pieejamus visā Savienības tirgū vai ar kuriem tas pēc vajadzības ir aprīkojis ES kuģus, vai kurus tas piegādājis ES kuģu aprīkošanai.

4. Ja attiecīgais uzņēmējs laikposmā, ko noteikušas tirgus uzraudzības iestādes saskaņā ar 1. punkta otro daļu, neveic pienācīgus korigējošos pasākumus vai kā citādi neizpilda šajā direktīvā paredzētos pienākumus, tirgus uzraudzības iestādes veic visus vajadzīgos pagaidu pasākumus, lai aizliegtu vai ierobežotu to, ka kuģu aprīkojums tiek darīts pieejams attiecīgās valsts tirgū vai ka ar to tiek aprīkoti attiecīgās valsts karoga kuģi, lai izņemtu produktu no minētā tirgus vai atsauktu to.

Par šiem pasākumiem tirgus uzraudzības iestādes nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

5. Šā panta 4. punktā minētajā informācijā par tirgus uzraudzības iestāžu veiktajiem pasākumiem ietver visas pieejamās ziņas, jo īpaši datus, kas vajadzīgi neatbilstīgā kuģu aprīkojuma apzināšanai, datus par produkta izcelsmi, iespējamās neatbilstības veidu un ar to saistīto apdraudējumu, veikto valsts pasākumu veidu un ilgumu un argumentus, kurus minējis attiecīgais uzņēmējs. Tirgus uzraudzības iestādes jo īpaši norāda, vai neatbilstība ir saistīta ar kādu no šādiem iemesliem:

a) kuģu aprīkojuma neatbilstība piemērojamajām projektēšanas, būvniecības un veikspējas prasībām, kas noteiktas saskaņā ar 4. pantu;

b) atbilstības novērtēšanas procedūrā konstatēta neatbilstība 4. pantā minētajiem testēšanas standartiem;

c) nepilnības minētajos testēšanas standartos.

6. Citas dalībvalstis, izņemot to dalībvalsti, kura procedūru sākusi, nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par jebkādiem pieņemtiem pasākumiem un sniedz to rīcībā esošu jebkādu papildu informāciju, kas saistīta ar attiecīgā kuģu aprīkojuma neatbilstību, un, ja tās nepiekrīt paziņotajam valsts pasākumam, informē par saviem iebildumiem.

7. Ja četrus mēnešus laikā pēc tam, kad ir saņemta 4. punktā minētā informācija par tirgus uzraudzības iestāžu veiktajiem pasākumiem, neviena dalībvalsts vai Komisija nav cēlusi iebildumus pret kādas dalībvalsts veikto pagaidu pasākumu, šo pasākumu uzskata par pamatotu.

8. Dalībvalstis nodrošina to, lai saistībā ar attiecīgo kuģu aprīkojumu nekavējoties tiktu veikti piemēroti ierobežojošie pasākumi, piemēram, produkta izņemšana no dalībvalstu tirgus.

27. pants

ES drošības procedūra

1. Ja, pabeidzot 26. panta 3. un 4. punktā noteikto procedūru, tiek celti iebildumi pret kādas dalībvalsts veiktu pasākumu vai ja Komisija kādu valsts pasākumu uzskata par tādu, kas var būt pretrunā Savienības tiesību aktiem, Komisija nekavējoties sāk apspriešanos ar dalībvalstīm un attiecīgo uzņēmēju vai uzņēmējiem un novērtē attiecīgo valsts pasākumu. Pamatojoties uz šā novērtējuma rezultātiem, Komisija lemj par to, vai attiecīgais valsts pasākums ir pamatots vai ne.

2. Piemērojot 1. punktu, ja Komisija uzskata, ka procedūra, kas ievērota valsts pasākumu pieņemšanā, ir piemērota visaptverošai un objektīvai apdraudējuma novērtēšanai un valsts pasākums atbilst Regulas (EK) Nr. 765/2008 21. pantā izklāstītajiem noteikumiem, tā var pārbaudīt tikai attiecīgā valsts pasākuma piemērotību un samērību attiecībā uz minēto apdraudējumu.

3. Komisija adresē savu lēmumu visām dalībvalstīm un nekavējoties to paziņo dalībvalstīm un attiecīgajam uzņēmējam vai uzņēmējiem.

4. Ja attiecīgais valsts pasākums tiek uzskatīts par pamatotu, visas dalībvalstis veic pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu neatbilstīgā kuģu aprīkojuma izņemšanu no sava tirgus un vajadzības gadījumā – atsaukšanu. Tās attiecīgi informē Komisiju.

5. Ja attiecīgais valsts pasākums tiek uzskatīts par nepamatotu, attiecīgā dalībvalsts to anulē.

6. Ja kuģu aprīkojuma neatbilstība ir saistāma ar nepilnībām 4. pantā minētajos testēšanas standartos, Komisija šīs direktīvas mērķa īstenošanas nolūkā var apstiprināt, grozīt vai atsaukt valsts pasākumu ar īstenošanas aktiem saskaņā ar 38. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Komisijai turklāt piešķir pilnvaras, lai tā saskaņā ar 37. pantā minēto procedūru ar deleģētiem aktiem pieņemtu saskaņotas pagaidu prasības un testēšanas standartus attiecībā uz konkrēto kuģu aprīkojuma vienību. Attiecīgi piemēro 8. panta 3. punktā izklāstītos kritērijus. Komisija dara pieejamas minētās prasības un testēšanas standartus bez maksas.

7. Ja attiecīgais testēšanas standarts ir Eiropas standarts, Komisija informē attiecīgo Eiropas standartizācijas struktūru vai struktūras un iesniedz šo jautājumu komitejai, kas izveidota ar Direktīvas 98/34/EK 5. pantu. Minētā komiteja apspriežas ar attiecīgo Eiropas standartizācijas struktūru vai struktūrām un nekavējoties sniedz savu atzinumu.

28. pants

Atbilstīgi produkti, kas apdraud kuģošanas drošību, veselību vai vidi

1. Ja dalībvalsts pēc novērtējuma veikšanas saskaņā ar 26. panta 1. punktu konstatē, ka kuģu aprīkojums apdraud kuģošanas drošību, veselību vai vidi, lai gan tas atbilst šai direktīvai, tā pieprasa attiecīgajam uzņēmējam tādā pienācīgā laikposmā, ko atbilstīgi apdraudējuma būtībai var noteikt minētā dalībvalsts, veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgais kuģu aprīkojums, kad tas tiek laists tirgū, vairs nerada minēto apdraudējumu, vai arī kuģu aprīkojumu izņemt no tirgus vai atsaukt.

2. Uzņēmējs nodrošina, lai korigējošie pasākumi tiktu veikti saistībā ar visiem attiecīgajiem produktiem, kurus tas darījis pieejamus tirgū visā Savienībā vai ar kuriem aprīkoti ES kuģi.

3. Dalībvalsts nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis. Sniegtajā informācijā ietver visas pieejamās ziņas, jo īpaši datus, kas vajadzīgi attiecīgā kuģu aprīkojuma apzināšanai, datus par kuģu aprīkojuma izcelsmi un piegādes ķēdi, konkrētā apdraudējuma būtību un veikto valsts pasākumu veidu un ilgumu.

4. Komisija nekavējoties sāk apspriešanos ar dalībvalstīm un attiecīgo uzņēmēju vai uzņēmējiem un novērtē valsts veiktos pasākumus. Pamatojoties uz šā novērtējuma rezultātiem, Komisija lemj par to, vai pasākums ir pamatots vai ne, un vajadzības gadījumā ierosina atbilstīgus pasākumus. Šajā nolūkā *mutatis mutandis* piemēro 27. panta 2. punktu.

5. Komisija adresē savu lēmumu visām dalībvalstīm un nekavējoties to paziņo dalībvalstīm un attiecīgajam uzņēmējam vai uzņēmējiem.

29. pants

Formāla neatbilstība

1. Neskarot 26. pantu, ja dalībvalsts konstatē kādu no turpmāk minētajiem faktiem, tā pieprasa attiecīgajam uzņēmējam novērst attiecīgo neatbilstību:

a) stūres rata zīme ir uzlikta, pārkāpjot 9. vai 10. panta noteikumus;

b) stūres rata zīme nav uzlikta;

c) nav sagatavota ES atbilstības deklarācija;

d) ES atbilstības deklarācija ir sagatavota nepareizi;

e) tehniskā dokumentācija vai nu nav pieejama, vai tā ir nepilnīga;

f) ES atbilstības deklarācija nav nosūtīta kuģim.

2. Ja 1. punktā minētā neatbilstība saglabājas, attiecīgā dalībvalsts veic visus atbilstīgos pasākumus, lai ierobežotu vai aizliegtu kuģu aprīkojumu darīt pieejamu tirgū vai lai nodrošinātu tā atsaukšanu vai izņemšanu no tirgus.

30. pants

Atbrīvojumi, pamatojoties uz tehnisku inovāciju

1. Ar tehnisku inovāciju saistītos izņēmuma gadījumos karoga valsts administrācija var atļaut aprīkot ES kuģi ar aprīkojumu, kas neatbilst atbilstības novērtēšanas procedūrām, ja izmēģinājumos vai citā veidā izpildot karoga valsts administrācijas prasības ir konstatēts, ka šāds aprīkojums atbilst šīs direktīvas mērķiem.
2. Izmēģinājumu procedūrās nekādi nediskriminē kuģu aprīkojumu, kas ražots karoga dalībvalstī, un kuģu aprīkojumu, kas ražots citās valstīs.
3. Kuģu aprīkojumam, uz ko attiecas šis pants, karoga dalībvalsts izdod sertifikātu, ko vienmēr pārvadā kopā ar aprīkojumu un kas satur karoga dalībvalsts atļauju aprīkot kuģi ar šo aprīkojumu un uzliek ierobežojumus vai paredz noteikumus, kas saistīti ar šā aprīkojuma izmantošanu.
4. Ja dalībvalsts atļauj aprīkot ES kuģi ar aprīkojumu, uz ko attiecas šis pants, minētā dalībvalsts šo informāciju kopā ar ziņojumiem par visiem attiecīgajiem izmēģinājumiem, novērtējumiem un atbilstības novērtēšanas procedūrām tūlīt dara zināmu Komisijai un pārējām dalībvalstīm.
5. Divpadsmit mēnešu laikā pēc 4. punktā minētā paziņojuma saņemšanas Komisija var pieprasīt attiecīgajai dalībvalstij anulēt piešķirto atļauju noteiktā termiņā, ja tā uzskata, ka 1. punktā izklāstītie nosacījumi nav izpildīti. Šim nolūkam Komisija izmanto īstenošanas aktus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 38. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
6. Ja kuģi, kas ir aprīkoti ar aprīkojumu, uz kuru attiecas 1. punkts, pārvieto uz citu dalībvalsti, saņēmēja karoga dalībvalsts var veikt vajadzīgos pasākumus, kas var ietvert testēšanu un praktiskus demonstrējumus, lai nodrošinātu, ka minētais aprīkojums ir vismaz tikpat efektīvs kā aprīkojums, kas atbilst atbilstības novērtēšanas procedūrām.

31. pants

Atbrīvojumi testēšanas vai novērtēšanas vajadzībām

Karoga valsts administrācija testēšanas vai novērtēšanas nolūkā var atļaut aprīkot ES kuģi ar aprīkojumu, kas neatbilst atbilstības novērtēšanas procedūrām vai uz ko neattiecas 30. pants, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- a) karoga dalībvalsts kuģu aprīkojumam ir izdevusi sertifikātu, ko vienmēr pārvadā kopā ar aprīkojumu un kas satur minētās dalībvalsts atļauju aprīkot ES kuģi ar šo aprīkojumu, uzliek visus vajadzīgos ierobežojumus un paredz jebkādu citus attiecīgus noteikumus, kas saistīti ar attiecīgā aprīkojuma izmantošanu;
- b) atļaujas termiņš nepārsniedz termiņu, ko karoga valsts uzskata par nepieciešamu, lai pabeigtu testēšanu, un tam vajadzētu būt pēc iespējas īsākam;
- c) kuģu aprīkojums netiek izmantots tāda aprīkojuma vietā, kas atbilst šīs direktīvas prasībām, un neaizstāj šādu aprīkojumu, kas paliek uz ES kuģa darba kārtībā un gatavs tūlītējai izmantošanai.

32. pants

Atbrīvojumi ārkārtas apstākļos

1. Ārkārtas apstākļos, kurus pienācīgi pamatojusi karoga valsts administrācija, ja kuģu aprīkojums ir jānomaina ostā, kura atrodas ārpus Savienības un kurā praktiski nav iespējams pieņemt laikā, termiņā un par pieņemamām izmaksām aprīkot kuģi ar aprīkojumu, uz kura ir stūres rata zīme, kuģi var aprīkot ar citu kuģu aprīkojumu, ievērojot 2. līdz 4. punktu.
2. Kuģu aprīkojumam, ar ko aprīko kuģi, ir pievienota dokumentācija, ko izdevusi SJO dalībvalsts, kas ir attiecīgo konvenciju līgumslēdzēja puse, un kas apliecina atbilstību attiecīgajām SJO prasībām.
3. Karoga valsts administrāciju tūlīt informē par šāda cita kuģu aprīkojuma veidu un parametriem.
4. Karoga valsts administrācija pēc iespējas drīzāk nodrošina to, ka 1. punktā minētais kuģu aprīkojums un tā testēšanas dokumentācija atbilst attiecīgajām starptautisko instrumentu un šīs direktīvas prasībām.
5. Ja ir pierādīts, ka konkrēts kuģu aprīkojums, uz kura ir stūres rata zīme, nav pieejams tirgū, karoga dalībvalsts var atļaut aprīkot kuģi ar citu kuģu aprīkojumu, ievērojot 6. līdz 8. punktu.
6. Atļautais kuģu aprīkojums, cik vien lielā mērā iespējams, atbilst 4. pantā minētajām prasībām un testēšanas standartiem.
7. Kuģu aprīkojumam, ar ko aprīko kuģi, pievieno pagaidu apstiprinājuma sertifikāts, kuru izdevusi karoga dalībvalsts vai cita dalībvalsts un kurā norādīts:
 - a) aprīkojums ar stūres rata zīmi, kuru paredzēts aizstāt ar aprīkojumu, kam izdots sertifikāts;
 - b) konkrētie apstākļi, kādos ir izdots apstiprinājuma sertifikāts, un jo īpaši tas, ka tirgū nav pieejams aprīkojums, uz kura ir stūres rata zīme;
 - c) precīzi noteiktas projektēšanas, būvniecības un veikspējas prasības, kuru izpildi dalībvalsts ir apstiprinājusi, aprīkojumam izdodot sertifikātu;
 - d) attiecīgajās apstiprinājuma procedūrās piemērotie testēšanas standarti, ja tādi bijuši.
8. Dalībvalsts, kas izdod pagaidu apstiprinājuma sertifikātu, tūlīt informē Komisiju. Ja Komisija uzskata, ka 6. un 7. punkta nosacījumi nav izpildīti, tā ar īstenošanas aktiem var minētajai dalībvalstij pieprasīt atsaukt minēto sertifikātu vai veikt citus piemērotus pasākumus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 38. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

33. pants

Pieredzes apmaiņa

Komisija gādā par to, lai tiktu organizēta pieredzes apmaiņa starp dalībvalstu iestādēm, kas ir atbildīgas par paziņošanas politiku, jo īpaši attiecībā uz tirgus uzraudzību.

34. pants

Paziņoto struktūru koordinācija

1. Komisija nodrošina to, lai tiktu izveidota attiecīga koordinācija un sadarbība starp paziņotajām struktūrām un lai tā tiktu pienācīgi īstenota paziņoto struktūru nozares grupas veidā.
2. Dalībvalstis nodrošina, lai to paziņotās struktūras tieši vai ar ieceltu pārstāvju starpniecību piedalītos nozares grupas darbā.

35. pants

Īstenošanas pasākumi

1. Dalībvalstis, izmantojot informācijas sistēmu, ko Komisija šajā nolūkā dara pieejamu, paziņo Komisijai par šīs direktīvas īstenošanu atbildīgo iestāžu nosaukumu un kontaktinformāciju. Komisija sagatavo, periodiski atjaunina un publisko minēto iestāžu sarakstus.
2. Attiecībā uz katru kuģu aprīkojuma vienību, kurai saskaņā ar starptautiskajām konvencijām ir vajadzīgs karoga valsts administrācijas apstiprinājums, Komisija ar īstenošanas aktiem norāda attiecīgās projektēšanas, būvniecības un veikspējas prasības un testēšanas standartus, kas paredzēti starptautiskajos instrumentos. Pieņemot minētos aktus, Komisija saskaņā ar starptautiskajiem instrumentiem un ņemot vērā kuģu būvēšanas termiņus skaidri norāda datumus, no kuriem minētās prasības un testēšanas standarti ir jāpiemēro, tostarp datumus laišanai tirgū un kuģu aprīkošanai. Komisija var arī precizēt kopējus kritērijus un sīki izstrādātas procedūras to piemērošanai.
3. Lai nodrošinātu to, ka aprīkojums, ar ko ir aprīkoti ES kuģi, atbilst starptautisko instrumentu prasībām, Komisija ar īstenošanas aktiem norāda attiecīgās projektēšanas, būvniecības un veikspējas prasības, kas pēdējā laikā paredzētas starptautiskajos instrumentos un attiecas uz aprīkojumu, ar ko kuģi jau ir aprīkoti.
4. Komisija izveido un uztur datubāzi, kurā ir vismaz šāda informācija:
 - a) to atbilstības sertifikātu saraksts, kas izdoti, ievērojot šo direktīvu, un to svarīgākā informācija, ko sniedz paziņotās struktūras;
 - b) to atbilstības deklarāciju saraksts, kas izdotas, ievērojot šo direktīvu, un to svarīgākā informācija, ko sniedz ražotāji;
 - c) atjaunināts saraksts, kurā uzskaitīti piemērojamie starptautiskie instrumenti un prasības un testēšanas standarti, ko piemēro atbilstīgi 4. panta 4. punktam;
 - d) šā panta 2. punktā minēto kritēriju un procedūru saraksts un pilns teksts;
 - e) vajadzības gadījumā – prasības un nosacījumi, kas attiecas uz 11. pantā minēto elektronisko marķējumu;
 - f) jebkāda cita noderīga informācija, kuras mērķis ir atvieglot dalībvalstīm, paziņotajām struktūrām un uzņēmējiem šīs direktīvas pareizu īstenošanu.

Minēto datubāzi dara pieejamu dalībvalstīm. To dara pieejamu arī sabiedrībai tikai informācijas nolūkā.

5. Šajā pantā minētos īstenošanas aktus pieņem kā Komisijas regulas saskaņā ar 38. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

36. pants

Grozījumi

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu, lai atjauninātu atsaucis uz III pielikumā minētajiem standartiem, kad kļūst pieejami jauni standarti.

37. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 8., 11., 27. un 36. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2014. gada 17. septembra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 8., 11., 27. un 36. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 8., 11., 27. un 36. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

38. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz Kuģošanas drošības un kuģu izraisītā piesārņojuma novēršanas komiteja (COSS), kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 2099/2002. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu. Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

39. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2016. gada 18. septembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis Komisijai tūlīt dara zināmu minēto noteikumu tekstu.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2016. gada 18. septembra.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis Komisijai dara zināmu savu tiesību aktu galveno noteikumu tekstu, kurus tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

40. pants

Atcelšana

1. Direktīvu 96/98/EK atceļ no 2016. gada 18. septembra.
2. Prasības un testēšanas standartus, kas kuģu aprīkojumam piemērojami 2016. gada 18. septembrī atbilstīgi valsts tiesību aktu noteikumiem, kurus dalībvalstis pieņēmušas, lai panāktu atbilstību Direktīvai 96/98/EK, turpina piemērot līdz dienai, kad stājas spēkā 35. panta 2. punktā minētie īstenošanas akti.
3. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.

41. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

42. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

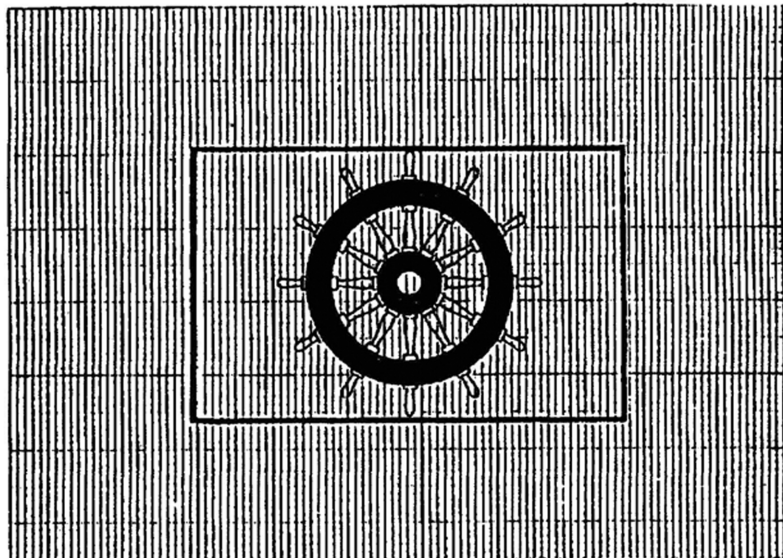
*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
S. GOZI*

I PIELIKUMS

STŪRES RATA ZĪME

Atbilstības zīmes izskatam jābūt šādam:

Ja stūres rata zīmi samazina vai palielina, ir jāsauglabā šā graduētā attēla proporcijas.

Stūres rata zīmes dažādajiem komponentiem ir jābūt vienāda augstuma, un tas nedrīkst būt mazāks par 5 mm.

Minēto minimālo augstumu var neievērot maza izmēra ierīcēm.

—

II PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒŠANAS PROCEDŪRAS

I. B MODULIS. EK TIPA PĀRBAUDE

1. EK tipa pārbaude ir atbilstības novērtēšanas procedūras daļa, kuras gaitā paziņotā struktūra pārbauda kuģu aprīkojuma tehnisko projektu un verificē un apliecina, ka kuģu aprīkojuma tehniskais projekts atbilst attiecīgajām prasībām.
2. EK tipa pārbaudi var veikt kādā no turpmāk aprakstītajiem veidiem:

— pārbauda pabeigta produkta paraugu, kas raksturo paredzamo produkciju (produkcijas tips),

— novērtē kuģu aprīkojuma tehniskā projekta atbilstību, pārbaudot tehnisko dokumentāciju un 3. punktā norādītos pierādījumus, kā arī pārbaudot produkta vienas būtiski svarīgas daļas vai vairāku būtiski svarīgu daļu paraugus, kas raksturo paredzamo produkciju (produkcijas tipa un projekta tipa kombinācija).

3. Ražotājs EK tipa pārbaudes pieteikumu iesniedz vienai paziņotajai struktūrai pēc paša izvēles.

Pieteikumā tiek ietverts:

— ražotāja nosaukums un adrese un, ja pieteikumu iesniedz pilnvarotais pārstāvis, arī šā pārstāvja nosaukums un adrese,

— rakstisks paziņojums par to, ka šāds pieteikums nav iesniegts nevienai citai paziņotajai struktūrai,

— tehniskā dokumentācija. Tehniskā dokumentācija ļauj novērtēt kuģu aprīkojuma atbilstību piemērojamajām starptautisko instrumentu prasībām, kā minēts 4. pantā, un ietver atbilstīgu apdraudējuma vai apdraudējumu analīzi un novērtējumu. Tehniskajā dokumentācijā norāda piemērojamās prasības, un, ciktāl tas ir nepieciešams novērtēšanai, aptver kuģu aprīkojuma projektēšanu, ražošanu un ekspluatāciju. Tehniskajā dokumentācijā, ja vien tas iespējams, tiek iekļauti vismaz šādi elementi:

a) kuģu aprīkojuma vispārīgs apraksts;

b) projekta skices un ražošanas rasējumi, un detaļu, montāžas mezglu, strāvas slēgumu u. c. shēmas;

c) apraksti un skaidrojumi, kas vajadzīgi minēto rasējumu un shēmu, un kuģu aprīkojuma darbības izpratnei;

d) to prasību un testēšanas standartu saraksts, kas piemērojami konkrētajam kuģu aprīkojumam saskaņā ar šo direktīvu, un to risinājumu apraksts, ko izmanto, lai izpildītu minētās prasības;

e) veikto projektēšanas aprēķinu, pārbaužu u. c. rezultāti; un

f) testēšanas pārskati,

— paraugi, kas raksturo paredzamo produkciju. Paziņotā struktūra var pieprasīt papildu paraugus, ja tie vajadzīgi, lai izpildītu testēšanas programmu,

— pierādījumi, kas apstiprina tehniskā projekta risinājuma atbilstību. Šajos pierādījumos norāda jebkādos izmantotos dokumentus. Pierādījumos vajadzības gadījumā iekļauj tādu testu rezultātus, kurus ir veikusi ražotāja atbilstīgā laboratorija vai cita testēšanas laboratorija ražotāja vārdā un uz tā atbildību.

4. Paziņotā struktūra

attiecībā uz kuģu aprīkojumu:

4.1. pārbauda tehnisko dokumentāciju un pierādījumus, lai novērtētu kuģu aprīkojuma tehniskā projekta atbilstību;

attiecībā uz paraugu vai paraugiem:

4.2. pārliecinās, ka paraugs(-i) ir ražots(-i) atbilstīgi tehniskajai dokumentācijai, un noskaidro detaļas, kuras ir projektētas saskaņā ar piemērojamajiem atbilstīgo prasību un testēšanas standartu noteikumiem, kā arī detaļas, kuras projektētas, neievērojot minēto standartu attiecīgos noteikumus;

4.3. veic atbilstīgas pārbaudes un testēšanu vai nodrošina, lai tās tiktu veiktas, saskaņā ar šo direktīvu;

4.4. vienojas ar ražotāju par vietu, kur tiks veiktas pārbaudes un testēšana.

5. Paziņotā struktūra izstrādā novērtējuma ziņojumu, kurā reģistrē pasākumus, kas veikti saskaņā ar 4. punktu, un šo pasākumu rezultātus. Neskarot savus pienākumus pret paziņojošajām iestādēm, paziņotā struktūra pilnīgi vai daļēji izpauž minētā ziņojuma saturu tikai ar ražotāja piekrišanu.

6. Ja tips atbilst konkrēto starptautisko instrumentu prasībām, ko piemēro konkrētajam kuģu aprīkojumam, paziņotā struktūra ražotājam izdod EK tipa pārbaudes sertifikātu. Sertifikātā iekļauj ražotāja nosaukumu un adresi, pārbaudes secinājumus, derīguma nosacījumus (ja tādi ir) un datus, kas vajadzīgi apstiprinātā tipa identifikācijai. Sertifikātam var būt viens vai vairāki pielikumi.

Sertifikātā un tā pielikumos ir visa attiecīgā informācija, kas ļauj novērtēt izgatavoto produktu atbilstību pārbaudītajam tipam un kas ļauj veikt pārbaudi lietošanas laikā.

Ja tips neatbilst piemērojamajām starptautisko instrumentu prasībām, paziņotā struktūra neizdod EK tipa pārbaudes sertifikātu un informē pieteikuma iesniedzēju par šo lēmumu, sniedzot sīku sertifikāta neizdošanas pamatojumu.

7. Ja apstiprinātais tips vairs neatbilst piemērojamajām prasībām, paziņotā struktūra nosaka, vai ir nepieciešama papildu testēšana vai jauna atbilstības novērtēšanas procedūra.

Ražotājs informē paziņoto struktūru, kura glabā tehnisko dokumentāciju, kas saistīta ar EK tipa pārbaudes sertifikātu, par visām apstiprinātā tipa izmaiņām, kas var ietekmēt kuģu aprīkojuma atbilstību attiecīgajos starptautiskajos instrumentos noteiktajām prasībām vai sertifikāta derīguma nosacījumus. Šādām izmaiņām ir nepieciešams papildu apstiprinājums, ko pievieno kā papildinājumu sākotnējam EK tipa pārbaudes sertifikātam.

8. Katra paziņotā struktūra informē savas paziņojošās iestādes par izdotajiem un anulētajiem EK tipa pārbaudes sertifikātiem un/vai to papildinājumiem un periodiski vai pēc pieprasījuma paziņojošajām iestādēm iesniedz to sertifikātu un/vai to papildinājumu sarakstu, kas ir noraidīti, apturēti vai kuru darbība ir kā citādi ierobežota.

Katra paziņotā struktūra informē pārējās paziņotās struktūras par tiem EK tipa pārbaudes sertifikātiem un/vai to papildinājumiem, kurus šī struktūra ir noraidījusi, anulējusi, apturējusi vai kuru darbību tā ir citādi ierobežojusi, un pēc pieprasījuma arī par tiem sertifikātiem un/vai to papildinājumiem, kurus tā ir izdevusi.

Komisija, dalībvalstis un pārējās paziņotās struktūras pēc pieprasījuma var saņemt EK tipa pārbaudes sertifikātu un/vai to papildinājumu kopijas. Komisija un dalībvalstis pēc pieprasījuma var saņemt tehniskās dokumentācijas un paziņotās struktūras veikto pārbaūžu rezultātu kopijas. Paziņotā struktūra glabā EK tipa pārbaudes sertifikāta, tā pielikumu un papildinājumu, kā arī tehniskās lietas, tostarp ražotāja iesniegtās dokumentācijas, kopiju līdz sertifikāta derīguma termiņa beigām.

9. Ražotājs vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģa aprīkojuma paredzamais darbmūžs glabā valsts iestādēm pieejamu EK tipa pārbaudes sertifikāta, tā pielikumu un papildinājumu kopiju kopā ar tehnisko dokumentāciju.
10. Ražotāja pilnvarotais pārstāvis var iesniegt 3. punktā minēto pieteikumu un pildīt pienākumus, kas izklāstīti 7. un 9. punktā, ar noteikumu, ka tie ir precizēti pilnvarā.

II. D MODULIS. ATBILSTĪBA TIPAM, PAMATOJOTIES UZ KVALITĀTES NODROŠINĀŠANU RAŽOŠANAS PROCESĀ

1. Atbilstība tipam, pamatojoties uz kvalitātes nodrošināšanu ražošanas procesā, ir tā atbilstības novērtēšanas procedūras daļa, ar kuru ražotājs izpilda 2. un 5. punktā norādītos pienākumus un nodrošina un, uzņemoties pilnu atbildību, deklarē, ka attiecīgais kuģu aprīkojums atbilst EK tipa pārbaudes sertifikātā aprakstītajam tipam un atbilst to starptautisko instrumentu prasībām, kas uz to attiecas.
2. Ražošana
Ražotājs izmanto apstiprinātu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu attiecībā uz ražošanu, gala produktu inspicēšanu un attiecīgo produktu testēšanu, kā noteikts 3. punktā, un tas ir pakļauts uzraudzībai, kā noteikts 4. punktā.
3. Kvalitātes nodrošināšanas sistēma
 - 3.1. Ražotājs paša izvēlētai paziņotajai struktūrai iesniedz attiecīgā kuģu aprīkojuma kvalitātes nodrošināšanas sistēmas novērtēšanas pieteikumu.

Pieteikumā tiek ietverts:

- ražotāja nosaukums un adrese un, ja pieteikumu iesniedz pilnvarotais pārstāvis, arī šā pārstāvja nosaukums un adrese,
- rakstisks paziņojums par to, ka šāds pieteikums nav iesniegts nevienai citai paziņotajai struktūrai,
- visa attiecīgā informācija par paredzēto kuģu aprīkojuma kategoriju,
- kvalitātes nodrošināšanas sistēmas dokumentācija,
- apstiprinātā tipa tehniskā dokumentācija un EK tipa pārbaudes sertifikāta kopija.

- 3.2. Kvalitātes nodrošināšanas sistēma garantē, ka produkti atbilst tipam, kā aprakstīts EK tipa pārbaudes sertifikātā, un ka tie atbilst tiem piemērojamajām starptautisko instrumentu prasībām.

Visi ražotāja ievērotie principi, prasības un noteikumi tiek sistemātiski un kārtīgi dokumentēti rakstisku darbības plānu, procedūru un norādījumu veidā. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas dokumentācija dod iespēju vienoti interpretēt kvalitātes programmas, plānus, rokasgrāmatas un datus.

Tajā jo īpaši ietver atbilstīgu aprakstu par:

- kvalitātes nodrošināšanas mērķiem un vadības organizatorisko struktūru, pienākumiem un pilnvarām sakarā ar produktu kvalitātes nodrošināšanu,
- attiecīgajiem ražošanas, kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošināšanas līdzekļiem, procedūrām un sistemātiskiem pasākumiem, kas tiks izmantoti,
- pārbaudēm un testēšanu, ko veiks pirms ražošanas, pēc ražošanas un tās gaitā, un to biežumu,
- datiem par kvalitāti, tādiem kā inspekcijas ziņojumi un testēšanas dati, kalibrēšanas dati, ziņojumi par attiecīgā personāla kvalifikāciju u. c.,
- vajadzīgās produkta kvalitātes sasniegšanas un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbības uzraudzības līdzekļiem.

3.3. Paziņotā struktūra izvērtē kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, lai noteiktu, vai tā atbilst 3.2. punktā minētajām prasībām.

Papildus pieredzei kvalitātes nodrošināšanas sistēmās vismaz vienam revīzijas grupas loceklim ir pieredze attiecīgā kuģu aprīkojuma un tehnoloģijas vērtēšanā un zināšanas par piemērojamajām starptautisko instrumentu prasībām. Revīzijā ietilpst ražotāja telpu izvērtējuma apmeklējums. Revīzijas grupa izskata 3.1. punkta piektajā ievilkumā minēto tehnisko dokumentāciju, lai pārbaudītu ražotāja spēju noteikt atbilstīgās starptautisko instrumentu prasības un veikt nepieciešamās pārbaudes, lai nodrošinātu produkta atbilstību minētajām prasībām.

Lēmumu paziņo ražotājam. Paziņojumā iekļauj revīzijas secinājumus un pamatotu novērtējuma lēmumu.

- 3.4. Ražotājs apņemas pildīt pienākumus, kas izriet no apstiprinātās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, un uzturēt to tā, lai sistēma saglabātu savu atbilstīgumu un efektivitāti.
- 3.5. Ražotājs paziņoto struktūru, kas apstiprinājusi kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, informē par jebkādam paredzētām izmaiņām kvalitātes nodrošināšanas sistēmā.

Paziņotā struktūra novērtē ierosinātās izmaiņas un nolēm, vai mainītā kvalitātes nodrošināšanas sistēma joprojām būs atbilstīga 3.2. punktā minētajām prasībām, vai arī ir vajadzīga pārvērtēšana.

Tā savu lēmumu paziņo ražotājam. Paziņojumā iekļauj pārbaudes secinājumus un pamatotu novērtējuma lēmumu.

4. Uzraudzība, par kuru atbild paziņotā struktūra

4.1. Uzraudzības mērķis ir pārliecināties, ka ražotājs pienācīgi pilda pienākumus, kas izriet no apstiprinātās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas.

- 4.2. Ražotājs paziņotās struktūras pārstāvjiem pārbaudes nolūkos ļauj apmeklēt ražošanas, inspicēšanas, testēšanas un noliktavu telpas un sniedz visu vajadzīgo informāciju, jo īpaši:
- kvalitātes nodrošināšanas sistēmas dokumentāciju,
 - datus par kvalitāti, tādus kā inspekcijas ziņojumi un testēšanas dati, kalibrēšanas dati, ziņojumi par attiecīgā personāla kvalifikāciju u. c.
- 4.3. Paziņotā struktūra periodiski veic revīzijas, lai pārliecinātos, ka ražotājs uztur un izmanto kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, un iesniedz ražotājam revīzijas ziņojumu.
- 4.4. Turklāt paziņotās struktūras pārstāvji var ierasties pie ražotāja bez brīdinājuma, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar valsts tiesību aktiem un aizsardzības vai drošības nolūkos uz šādiem apmeklējumiem attiecas daži ierobežojumi. Paziņotā struktūra šādu apmeklējumu laikā vajadzības gadījumā var veikt produktu testēšanu vai nodrošināt produktu testēšanas veikšanu, lai pārliecinātos, ka kvalitātes nodrošināšanas sistēma darbojas pareizi. Paziņotā struktūra ražotājam iesniedz ziņojumu par apmeklējumu un, ja ir veikta testēšana, testēšanas pārskatu.
5. Atbilstības marķējums un atbilstības deklarācija
- 5.1. Katram atsevišķam produktam, kas atbilst EK tipa pārbaudes sertifikātā aprakstītajam tipam un attiecīgajām starptautisko instrumentu prasībām, ražotājs uzliek 9. pantā minēto stūres rata zīmi un 3.1. punktā minētās paziņotās struktūras identifikācijas numuru, tai uzņemoties par to atbildību.
- 5.2. Ražotājs rakstiski sagatavo atbilstības deklarāciju katram produkta modelim un vēl vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmužs glabā to pieejamu valsts iestādēm. Atbilstības deklarācijā norāda kuģu aprīkojuma modeli, kam šī deklarācija ir sagatavota.

Atbilstības deklarācijas kopiju pēc pieprasījuma dara pieejamu visām attiecīgajām iestādēm.

6. Ražotājs vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmužs glabā kompetentajām iestādēm pieejamu:
- 3.1. punktā minēto dokumentāciju,
 - informāciju par 3.5. punktā minētajām izmaiņām, kas ir apstiprinātas,
 - paziņotās struktūras lēmumus un ziņojumus, kas minēti 3.5., 4.3. un 4.4. punktā.
7. Katra paziņotā struktūra informē savas paziņojošās iestādes par visiem izdotajiem vai anulētajiem kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apstiprinājumiem un periodiski vai pēc pieprasījuma paziņojošajām iestādēm iesniedz to kvalitātes nodrošināšanas sistēmu apstiprinājumu sarakstu, kuri ir noraidīti, apturēti vai kuru darbība ir kā citādi ierobežota.
- Katra paziņotā struktūra informē pārējās paziņotās struktūras par kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apstiprinājumiem, kurus tā ir noraidījusi, apturējusi, anulējusi vai kuru darbību tā ir kā citādi ierobežojusi, un pēc pieprasījuma arī par tiem kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apstiprinājumiem, kurus tā ir izdevusi.

8. Pilnvarotais pārstāvis

Ražotāja pienākumus, kā noteikts 3.1., 3.5., 5. un 6. punktā, tā uzdevumā un pārziņā var pildīt tā pilnvarotais pārstāvis ar noteikumu, ka tie ir precizēti pilnvarā.

III. E MODULIS. ATBILSTĪBA TIPAM, PAMATOJOTIES UZ PRODUKTA KVALITĀTES NODROŠINĀŠANU

1. Atbilstība tipam, pamatojoties uz produkta kvalitātes nodrošināšanu, ir tā atbilstības novērtēšanas procedūras daļa, ar kuru ražotājs izpilda 2. un 5. punktā norādītos pienākumus un nodrošina un, uzņemoties pilnu atbildību, deklarē, ka attiecīgais kuģu aprīkojums atbilst EK tipa pārbaudes sertifikātā aprakstītajam tipam un atbilst to starptautisko instrumentu prasībām, kas uz to attiecas.

2. Ražošana

Ražotājs izmanto apstiprinātu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu attiecībā uz gala produktu inspicēšanu un testēšanu, kā noteikts 3. punktā, un tas ir pakļauts uzraudzībai, kā noteikts 4. punktā.

3. Kvalitātes nodrošināšanas sistēma

3.1. Ražotājs paša izvēlētai paziņotajai struktūrai iesniedz attiecīgā kuģu aprīkojuma kvalitātes nodrošināšanas sistēmas novērtēšanas pieteikumu.

Pieteikumā tiek ietverts:

— ražotāja nosaukums un adrese un, ja pieteikumu iesniedz pilnvarotais pārstāvis, arī šā pārstāvja nosaukums un adrese,

— rakstisks paziņojums par to, ka šāds pieteikums nav iesniegts nevienai citai paziņotajai struktūrai,

— visa attiecīgā informācija par paredzēto kuģu aprīkojuma kategoriju,

— kvalitātes nodrošināšanas sistēmas dokumentācija un

— apstiprinātā tipa tehniskā dokumentācija un EK tipa pārbaudes sertifikāta kopija.

3.2. Kvalitātes nodrošināšanas sistēma garantē produktu atbilstību tipam, kā aprakstīts EK tipa pārbaudes sertifikātā, un tiem piemērojamajām starptautisko instrumentu prasībām.

Visi ražotāja ievērotie principi, prasības un noteikumi tiek sistemātiski un kārtīgi dokumentēti rakstisku darbības plānu, procedūru un norādījumu veidā. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas dokumentācija dod iespēju vienoti interpretēt kvalitātes programmas, plānus, rokasgrāmatas un datus.

Tajā jo īpaši ietver atbilstīgu aprakstu par:

— kvalitātes nodrošināšanas mērķiem un vadības organizatorisko struktūru, pienākumiem un pilnvarām sakarā ar produktu kvalitātes nodrošināšanu,

— pārbaudēm un testēšanu, ko veiks pēc ražošanas,

— datiem par kvalitāti, tādiem kā inspekcijas ziņojumi un testēšanas dati, kalibrēšanas dati, ziņojumi par attiecīgā personāla kvalifikāciju u. c.,

— uzraudzības līdzekļiem, kas ļauj kontrolēt kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbību.

- 3.3. Paziņotā struktūra izvērtē kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, lai noteiktu, vai tā atbilst 3.2. punktā minētajām prasībām.

Līdztekus pieredzei kvalitātes nodrošināšanas sistēmās vismaz vienam revīzijas grupas loceklim ir pieredze attiecīgā kuģu aprīkojuma un tehnoloģijas vērtēšanā un zināšanas par piemērojamajām starptautisko instrumentu prasībām. Revīzijā ietilpst ražotāja telpu izvērtējuma apmeklējums. Revīzijas grupa izskata 3.1. punkta piektajā ievilkumā minēto tehnisko dokumentāciju, lai pārbaudītu ražotāja spēju noteikt atbilstīgās starptautisko instrumentu prasības un veikt nepieciešamās pārbaudes, lai nodrošinātu produkta atbilstību minētajām prasībām.

Lēmumu paziņo ražotājam. Paziņojumā iekļauj revīzijas secinājumus un pamatotu novērtējuma lēmumu.

- 3.4. Ražotājs apņemas pildīt pienākumus, kas izriet no apstiprinātās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, un uzturēt to tā, lai sistēma saglabātu savu atbilstīgumu un efektivitāti.
- 3.5. Ražotājs informē paziņoto struktūru, kas apstiprinājusi kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, par jebkādam paredzētām izmaiņām kvalitātes nodrošināšanas sistēmā.

Paziņotā struktūra novērtē ierosinātās izmaiņas un nolēm, vai mainītā kvalitātes nodrošināšanas sistēma joprojām būs atbilstīga 3.2. punktā minētajām prasībām vai arī ir vajadzīga pārvērtēšana.

Tā savu lēmumu paziņo ražotājam. Paziņojumā iekļauj pārbaudes secinājumus un pamatotu novērtējuma lēmumu.

4. Uzraudzība, par kuru atbild paziņotā struktūra

- 4.1. Uzraudzības mērķis ir pārliecināties, ka ražotājs pienācīgi pilda pienākumus, kas izriet no apstiprinātās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas.
- 4.2. Ražotājs paziņotās struktūras pārstāvjiem pārbaudes nolūkos ļauj apmeklēt ražošanas, inspicēšanas, testēšanas un noliktavu telpas un sniedz visu vajadzīgo informāciju, jo īpaši:

— kvalitātes nodrošināšanas sistēmas dokumentāciju,

— datus par kvalitāti, tādus kā inspekcijas ziņojumi un testēšanas dati, kalibrēšanas dati, ziņojumi par attiecīgā personāla kvalifikāciju u. c.

- 4.3. Paziņotā struktūra periodiski veic revīzijas, lai pārliecinātos, ka ražotājs uztur un izmanto kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, un iesniedz ražotājam revīzijas ziņojumu.
- 4.4. Turklāt paziņotās struktūras pārstāvji var ierasties pie ražotāja bez brīdinājuma, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar valsts tiesību aktiem un aizsardzības vai drošības nolūkos uz šādiem apmeklējumiem attiecas daži ierobežojumi. Paziņotā struktūra šādu apmeklējumu laikā vajadzības gadījumā var veikt produktu testēšanu vai nodrošināt produktu testēšanas veikšanu, lai pārliecinātos, ka kvalitātes nodrošināšanas sistēma darbojas pareizi. Paziņotā struktūra iesniedz ražotājam ziņojumu par apmeklējumu un, ja ir veikta testēšana, arī testēšanas pārskatu.

5. Atbilstības marķējums un atbilstības deklarācija

- 5.1. Katram atsevišķam produktam, kas atbilst EK tipa pārbaudes sertifikātā aprakstītajam tipam un attiecīgajām starptautisko instrumentu prasībām, ražotājs uzliek 9. pantā minēto stūres rata zīmi un 3.1. punktā minētās paziņotās struktūras identifikācijas numuru, tai uzņemoties par to atbildību.

- 5.2. Ražotājs rakstiski sagatavo atbilstības deklarāciju katram produkta modelim un vēl vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmužs glabā to pieejamu valsts iestādēm. Atbilstības deklarācijā norāda kuģu aprīkojuma modeli, kam šī deklarācija ir sagatavota.

Atbilstības deklarācijas kopiju pēc pieprasījuma dara pieejamu visām attiecīgajām iestādēm.

6. Ražotājs vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmužs glabā kompetentajām iestādēm pieejamu:

— 3.1. punktā minēto dokumentāciju,

— informāciju par 3.5. punktā minētajām izmaiņām, kas ir apstiprinātas,

— paziņotās struktūras lēmumus un ziņojumus, kas minēti 3.5., 4.3. un 4.4. punktā.

7. Katra paziņotā struktūra informē savas paziņojošās iestādes par visiem izdotajiem vai anulētajiem kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apstiprinājumiem un periodiski vai pēc pieprasījuma iesniedz paziņojošajām iestādēm to kvalitātes nodrošināšanas sistēmu apstiprinājumu sarakstu, kuri ir noraidīti, apturēti vai kuru darbība ir kā citādi ierobežota.

Katra paziņotā struktūra informē pārējās paziņotās struktūras par tiem kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apstiprinājumiem, kurus šī struktūra ir noraidījusi, apturējusi vai anulējusi, un pēc pieprasījuma arī par tiem kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apstiprinājumiem, kurus tā ir izdevusi.

8. Pilnvarotais pārstāvis

Ražotāja pienākumus, kā noteikts 3.1., 3.5., 5. un 6. punktā, viņa uzdevumā un pārziņā var pildīt viņa pilnvarotais pārstāvis ar noteikumu, ka tie ir precizēti pilnvarā.

IV. F MODULIS. ATBILSTĪBA TIPAM, PAMATOJOTIES UZ PRODUKTA VERIFICĒŠANU

1. Atbilstība tipam, pamatojoties uz produkta verificēšanu, ir atbilstības novērtēšanas procedūras daļa, ar kuru ražotājs izpilda 2., 5.1. un 6. punktā norādītos pienākumus un nodrošina un, ņemoties pilnu atbildību, deklarē, ka attiecīgie produkti, uz kuriem attiecas 3. punkta noteikumi, atbilst EK tipa pārbaudes sertifikātā aprakstītajam tipam un to starptautisko instrumentu prasībām, kas uz tiem attiecas.

2. Ražošana

Ražotājs veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ražošanas process un tā uzraudzība nodrošinātu saražoto produktu atbilstību apstiprinātajam tipam, kas aprakstīts EK tipa pārbaudes sertifikātā, un to starptautisko instrumentu prasībām, kas uz tiem attiecas.

3. Verifikācija

Ražotāja izraudzīta paziņotā struktūra veic atbilstīgas pārbaudes un testēšanu, lai pārbaudītu produktu atbilstību EK tipa pārbaudes sertifikātā aprakstītajam apstiprinātajam tipam un attiecīgajām starptautisko instrumentu prasībām.

Pārbaudes un testēšanu, lai pārbaudītu produktu atbilstību attiecīgajām prasībām, pēc ražotāja izvēles veic, vai nu pārbaudot un testējot katru produktu, kā tas ir norādīts 4. punktā, vai pārbaudot un testējot produktus ar statistikas metodēm, kā norādīts 5. punktā.

4. Atbilstības verificēšana, pārbaudot un testējot katru produktu

- 4.1. Katru produktu atsevišķi pārbauda un testē saskaņā ar šo direktīvu, lai verificētu atbilstību apstiprinātajam tipam, kas aprakstīts EK tipa pārbaudes sertifikātā, un attiecīgajām starptautisko instrumentu prasībām.
- 4.2. Paziņotā struktūra izdod atbilstības sertifikātu saistībā ar veiktajām pārbaudēm un testēšanu un uzliek savu identifikācijas numuru katram apstiprinātajam produktam vai nodrošina tā uzlikšanu, uzņemoties par to atbildību.

Ražotājs vēl vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmūžs atbilstības sertifikātus glabā pieejamus valsts iestādēm inspekcijas vajadzībām.

5. Atbilstības statistiskā verificēšana

- 5.1. Ražotājs veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ražošanas procesā un tā uzraudzībā nodrošinātu katras saražotās partijas vienveidīgumu, un savus produktus iesniedz verificēšanai vienveidīgu partiju veidā.
- 5.2. No katras partijas pēc nejaušības principa izvēlas vienu paraugu. Visus paraugā ietvertos produktus katru atsevišķi pārbauda un testē saskaņā ar šo direktīvu, lai nodrošinātu to atbilstību piemērojamajām starptautisko instrumentu prasībām un noteiktu, vai produktu partija tiek pieņemta vai izbrāķēta.
- 5.3. Ja produktu partija tiek pieņemta, visus šīs partijas produktus uzskata par pieņemtiem, izņemot tos izlases parauga produktus, kas izbrāķēti testēšanas laikā.

Paziņotā struktūra izdod atbilstības sertifikātu saistībā ar veiktajām pārbaudēm un testēšanu un uzliek savu identifikācijas numuru katram apstiprinātajam produktam vai nodrošina tā uzlikšanu, uzņemoties par to atbildību.

Ražotājs vēl vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmūžs atbilstības sertifikātus glabā pieejamus valsts iestādēm.

- 5.4. Ja produktu partija tiek izbrāķēta, paziņotā struktūra vai kompetentā iestāde veic attiecīgus pasākumus, lai nepieļautu attiecīgās partijas laišanu tirgū. Ja partiju izbrāķēšana notiek bieži, paziņotā struktūra var apturēt statistisko verificēšanu un veikt attiecīgus pasākumus.

6. Atbilstības marķējums un atbilstības deklarācija

- 6.1. Katram atsevišķam produktam, kas atbilst EK tipa pārbaudes sertifikātā aprakstītajam apstiprinātajam tipam un attiecīgajām starptautisko instrumentu prasībām, ražotājs uzliek 9. pantā noteikto stūres rata zīmi un 3. punktā minētās paziņotās struktūras identifikācijas numuru, tai uzņemoties par to atbildību.
- 6.2. Ražotājs rakstiski sagatavo atbilstības deklarāciju katram produkta modelim un vēl vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmūžs glabā to pieejamu valsts iestādēm. Atbilstības deklarācijā norāda kuģu aprīkojuma modeli, kam šī deklarācija ir sagatavota.

Atbilstības deklarācijas kopiju dara pieejamu visām attiecīgajām iestādēm pēc to pieprasījuma.

7. Ja paziņotā struktūra tam piekrīt un uzņemas par to atbildību, ražotājs paziņotās struktūras identifikācijas numuru produktiem var uzlikt ražošanas gaitā.

8. Pilnvarotais pārstāvis

Ražotāja pienākumus tā uzdevumā un pārziņā var pildīt tā pilnvarotais pārstāvis ar noteikumu, ka tie ir precizēti pilnvarā. Pilnvarotais pārstāvis var nepildīt ražotāja pienākumus, kas paredzēti 2. un 5.1. punktā.

V. G MODULIS. ATBILSTĪBA, PAMATOJOTIES UZ VIENĪBAS VERIFICĒŠANU

1. Atbilstība, pamatojoties uz vienības verificēšanu, ir atbilstības novērtēšanas procedūra, ar kuru ražotājs izpilda 2., 3. un 5. punktā norādītos pienākumus un nodrošina un, uzņemoties pilnu atbildību, deklarē, ka attiecīgie produkti, kuriem piemēro 4. punkta noteikumus, atbilst to starptautisko instrumentu prasībām, kas uz tiem attiecas.

2. Tehniskā dokumentācija

Ražotājs izstrādā tehnisko dokumentāciju un dara to pieejamu 4. punktā minētajai paziņotajai struktūrai. Šī dokumentācija ļauj novērtēt produkta atbilstību attiecīgajām prasībām un ietver pienācīgu apdraudējuma vai apdraudējumu analīzi un novērtējumu. Tehniskajā dokumentācijā norāda piemērojamās prasības, un, ciktāl tas ir nepieciešams novērtēšanai, aptver produkta projektēšanu, ražošanu un ekspluatāciju. Tehniskajā dokumentācijā, ja vien tas iespējams, tiek iekļauti vismaz šādi elementi:

— produkta vispārīgs apraksts,

— projekta skices un ražošanas rasējumi, un detaļu, montāžas mezglu, strāvas slēgumu u. c. shēmas,

— apraksti un skaidrojumi, kas vajadzīgi minēto rasējumu un shēmu, un produkta darbības izpratnei,

— to prasību un testēšanas standartu saraksts, kas piemērojami konkrētajam kuģu aprīkojumam saskaņā ar šo direktīvu, un to risinājumu apraksts, ko izmanto, lai izpildītu minētās prasības,

— veikto projektēšanas aprēķinu, pārbaudu utt. rezultāti un

— testēšanas pārskati.

Tehnisko dokumentāciju ražotājs vēl vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmūžs glabā pieejamu valsts iestādēm.

3. Ražošana

Ražotājs veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ražošanas process un tā uzraudzība nodrošinātu saražotā produkta atbilstību piemērojamajām starptautisko instrumentu prasībām.

4. Verifikācija

Ražotāja izraudzīta paziņotā struktūra veic atbilstīgās pārbaudes un testēšanu saskaņā ar šo direktīvu, lai pārbaudītu produkta atbilstību piemērojamajām starptautisko instrumentu prasībām.

Paziņotā struktūra izdod atbilstības sertifikātu saistībā ar veiktajām pārbaudēm un testēšanu un uzliek savu identifikācijas numuru apstiprinātajam produktam vai nodrošina tā uzlikšanu, uzņemoties par to atbildību.

Ražotājs vēl vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmūžs atbilstības sertifikātus glabā pieejamus valsts iestādēm.

5. Atbilstības marķējums un atbilstības deklarācija

5.1. Katram atsevišķam produktam, kas atbilst attiecīgajām starptautisko instrumentu prasībām, ražotājs uzliek 9. pantā minēto stūres rata zīmi un 4. punktā minētās paziņotās struktūras identifikācijas numuru, tai uzņemoties par to atbildību.

5.2. Ražotājs rakstiski sagatavo atbilstības deklarāciju katram produkta modelim un vēl vismaz 10 gadus pēc stūres rata zīmes uzlikšanas uz pēdējā izgatavotā produkta un nekādā ziņā ne īsāku laiku kā konkrētā kuģu aprīkojuma paredzamais darbmūžs glabā to pieejamu valsts iestādēm. Atbilstības deklarācijā norāda produkta modeli, kam šī deklarācija ir sagatavota.

Atbilstības deklarācijas kopiju pēc pieprasījuma dara pieejamu visām attiecīgajām iestādēm.

6. Pilnvarotais pārstāvis

Iepriekš 2. un 5. punktā noteiktos ražotāja pienākumus tā uzdevumā un pārziņā var pildīt tā pilnvarotais pārstāvis ar noteikumu, ka tie ir precizēti pilnvarā.

—

III PIELIKUMS

PRASĪBAS, KAS JĀIZPILDA ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒŠANAS STRUKTŪRĀM, LAI KĻŪTU PAR PAZIŅOTAJĀM STRUKTŪRĀM

1. Paziņošanas nolūkā atbilstības novērtēšanas struktūra atbilst šā pielikuma 2. līdz 11. punkta prasībām.
2. Atbilstības novērtēšanas struktūru izveido saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un tā ir juridiska persona.
3. Atbilstības novērtēšanas struktūra ir trešā persona, kas ir neatkarīga no organizācijas vai kuģu aprīkojuma, kuru tā novērtē.
4. Struktūru, kas pieder pie uzņēmumu apvienības vai profesionālas federācijas, kura pārstāv uzņēmumus, kas iesaistīti novērtējamā kuģu aprīkojuma projektēšanā, ražošanā, piegādē, montāžā, lietošanā vai apkopē, var uzskatīt par atbilstības novērtēšanas struktūru, ja ir pierādīta tās neatkarība un interešu konflikta neesība.
5. Atbilstības novērtēšanas struktūra, tās augstākā līmeņa vadība un personāls, kas ir atbildīgs par atbilstības novērtēšanas uzdevumu veikšanu, nav ne vērtējamā kuģu aprīkojuma projektētāji, ražotāji, piegādātāji, uzstādītāji, pircēji, īpašnieki, lietotāji vai apkopes veicēji, ne arī to pilnvarotie pārstāvji. Tas neliedz izmantot novērtētos produktus, kas ir vajadzīgi atbilstības novērtēšanas struktūras darbībai, vai izmantot šādus produktus personiskiem mērķiem.
6. Atbilstības novērtēšanas struktūra, tās augstākā vadība un personāls, kas ir atbildīgs par atbilstības novērtēšanas uzdevumiem, nav tieši saistīti ar šā kuģu aprīkojuma projektēšanu, ražošanu vai būvniecību, tirdzniecību, uzstādīšanu, lietošanu vai apkopi, kā arī nepārstāv minētajās darbībās iesaistītās personas. Tie neiesaistās nekādās darbībās, kas var būt pretrunā tās lēmuma neatkarībai vai integritātei attiecībā uz tām novērtēšanas darbībām, par kurām tā ir paziņota. Tas jo īpaši attiecas uz konsultāciju pakalpojumiem.
7. Atbilstības novērtēšanas struktūras nodrošina, lai to filiāļu vai apakšuzņēmuma līgumu slēdzēju darbības neietekmētu atbilstības novērtēšanas darbību konfidencialitāti, objektivitāti vai taisnīgumu.
8. Atbilstības novērtēšanas struktūras un to personāls veic atbilstības novērtēšanas darbības ar visaugstāko profesionālo integritāti un vajadzīgo tehnisko kompetenci konkrētajā jomā bez spiediena un pamudinājumiem, jo īpaši finansiāla rakstura, kas varētu ietekmēt viņu lēmumu vai atbilstības novērtēšanas darbību rezultātus, īpaši attiecībā uz personām vai personu grupām, kuras ir ieinteresētas šo darbību rezultātos.
9. Atbilstības novērtēšanas struktūra ir spējīga veikt visus atbilstības novērtēšanas uzdevumus, kuri tai piešķirti saskaņā ar šo direktīvu un saistībā ar kuriem tā ir paziņota, neatkarīgi no tā, vai šos uzdevumus veic pati atbilstības novērtēšanas struktūra, vai tie tiek veikti tās vārdā un uz tās atbildību.
10. Atbilstības novērtēšanas struktūras rīcībā vienmēr un par visām atbilstības novērtēšanas procedūrām un kuģu aprīkojuma veidiem, kategorijām vai apakškategorijām, ar ko saistībā tā ir paziņota, ir nepieciešamie:
 - a) personāls ar tehniskām zināšanām un pietiekamu un atbilstīgu pieredzi, lai veiktu atbilstības novērtēšanas uzdevumus;
 - b) to procedūru apraksti, saskaņā ar kurām veic atbilstības novērtēšanu, nodrošinot šo procedūru pārredzamību un iespēju tās reproducēt. Tai ir izstrādāta pienācīga politika un procedūras, ar ko uzdevumi, kurus tā veic kā paziņotā struktūra, ir nodalīti no citām darbībām;
 - c) procedūras to darbību veikšanai, kurās pienācīgi ņem vērā uzņēmuma lielumu, nozari, kurā tas darbojas, tā struktūru, attiecīgās kuģu aprīkojuma tehnoloģijas sarežģītības pakāpi un to, vai ražošanas process ir masveida vai sērijveida.

11. Atbilstības novērtēšanas struktūrai ir nepieciešamie līdzekļi, lai pienācīgi veiktu tehniskos un administratīvos uzdevumus saistībā ar atbilstības novērtēšanas darbībām, un ir piekļuve visam nepieciešamajam aprīkojumam un iekārtām.
12. Personālam, kas atbildīgs par atbilstības novērtēšanas darbību veikšanu, ir:
 - a) pamatīga tehniskā un profesionālā apmācība, kas aptver visas atbilstības novērtēšanas darbības, saistībā ar kurām atbilstības novērtēšanas struktūra ir paziņota;
 - b) pietiekamas zināšanas par prasībām attiecībā uz veicamo novērtēšanu un atbilstīgas pilnvaras veikt minēto novērtēšanu;
 - c) atbilstīgas zināšanas un sapratne par piemērojamām prasībām un testēšanas standartiem, un attiecīgajiem noteikumiem Savienības tiesību aktos par harmonizāciju un minēto tiesību aktu īstenošanas regulās;
 - d) spēja sagatavot sertifikātus, datus un ziņojumus, kuros pierādīts, ka novērtēšana ir veikta.
13. Tiek garantēta atbilstības novērtēšanas struktūru, to augstākā līmeņa vadības un personāla, kas veic novērtēšanu, objektivitāte.
14. Atalgojums, ko saņem atbilstības novērtēšanas struktūras augstākā līmeņa vadība un personāls, kas veic novērtēšanu, nav atkarīgs no veikto novērtējumu skaita vai to rezultātiem.
15. Atbilstības novērtēšanas struktūras nokārto civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, ja vien atbildību neuzņemas valsts saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai ja dalībvalsts pati nav tieši atbildīga par atbilstības novērtēšanu.
16. Atbilstības novērtēšanas struktūras personāls glabā dienesta noslēpumu attiecībā uz visu informāciju, kas iegūta, veicot pienākumus saskaņā ar šo direktīvu vai, ievērojot jebkuru noteikumu valstu tiesību aktos, ar kuriem to īsteno, izņemot attiecībā uz to dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kurās darbības tiek veiktas. Īpašumtiesības tiek aizsargātas.
17. Atbilstības novērtēšanas struktūras nodrošina, lai personāls, kas veic novērtēšanu, būtu informēts par attiecīgajām standartizācijas darbībām un saskaņā ar šo direktīvu izveidotās paziņoto struktūru koordinācijas grupas darbībām, vai pašas piedalās šo darbību veikšanā un piemēro kā pamatnostādnes šīs darba grupas administratīvos lēmumus un sagatavotos dokumentus.
18. Atbilstības novērtēšanas struktūras atbilst standartam EN ISO/IEC 17065:2012.
19. Atbilstības novērtēšanas struktūras nodrošina, ka testēšanas laboratorijas, kuras tiek izmantotas atbilstības novērtēšanas nolūkā, atbilst standartam EN ISO/IEC 17025:2005.

IV PIELIKUMS

PAZIŅOŠANAS PROCEDŪRA

1. Paziņošanas pieteikums
 - 1.1. Atbilstības novērtēšanas struktūra iesniedz paziņošanas pieteikumu paziņojošajai iestādei tajā dalībvalstī, kurā tā veic uzņēmējdarbību.
 - 1.2. Minētajam pieteikumam pievieno aprakstu, kurā raksturo atbilstības novērtēšanas darbības, atbilstības novērtēšanas moduli vai moduļus un kuģu aprīkojumu, saistībā ar kuru struktūra deklarē savu kompetenci, kā arī akreditācijas sertifikātu (ja tāds ir), ko izdevusi valsts akreditācijas struktūra, apliecinot, ka atbilstības novērtēšanas struktūra atbilst III pielikumā noteiktajām prasībām.
 - 1.3. Ja attiecīgā atbilstības novērtēšanas struktūrai nevar iesniegt akreditācijas sertifikātu, tā paziņojošajai iestādei iesniedz visus dokumentāros pierādījumus, kas nepieciešami, lai verificētu, atzītu un regulāri uzraudzītu tās atbilstību III pielikuma prasībām.
2. Paziņošanas procedūra
 - 2.1. Paziņojošās iestādes var paziņot tikai tās atbilstības novērtēšanas struktūras, kas atbilst III pielikumā noteiktajām prasībām.
 - 2.2. Tās Komisiju un pārējās dalībvalstis informē, izmantojot Komisijas izveidoto un pārvaldīto elektronisko paziņošanas sistēmu.
 - 2.3. Paziņojumā iekļauj pilnīgu informāciju par atbilstības novērtēšanas darbībām, par atbilstības novērtēšanas moduli vai moduļiem un par attiecīgo kuģu aprīkojumu, un attiecīgo kompetences apliecinājumu.
 - 2.4. Ja paziņošana ir veikta, neizmantojot 1. punktā minēto akreditācijas sertifikātu, paziņojošā iestāde Komisijai un pārējām dalībvalstīm iesniedz dokumentārus pierādījumus, kuri apliecina atbilstības novērtēšanas struktūras kompetenci un veiktos pasākumus, tādējādi nodrošinot, ka minētā struktūra tiek regulāri uzraudzīta un ka tā joprojām atbilst III pielikuma prasībām.
 - 2.5. Attiecīgā struktūra var veikt paziņotās struktūras darbības tikai tad, ja Komisija vai pārējās dalībvalstis nav cēlušas iebildumus divu nedēļu laikā pēc paziņošanas, ja izmanto akreditācijas sertifikātu, vai divu mēnešu laikā pēc paziņošanas, ja neizmanto akreditācijas procedūru.
 - 2.6. Šajā direktīvā tikai 2.5. punktā minēto struktūru uzskata par paziņoto struktūru.
 - 2.7. Komisijai un pārējām dalībvalstīm paziņo par attiecīgām turpmākām izmaiņām paziņojumā.
3. Paziņoto struktūru identifikācijas numuri un saraksti
 - 3.1. Katrai paziņotajai struktūrai Komisija piešķir identifikācijas numuru.
 - 3.2. Tai tiek piešķirts tikai viens šāds numurs, arī tad ja paziņotā struktūra ir atzīta par paziņotu saskaņā ar vairākiem Savienības leģislatīvajiem aktiem.
 - 3.3. Komisija dara publiski pieejamu to struktūru sarakstu, kuras paziņotas atbilstīgi šai direktīvai, tostarp identifikācijas numurus, kuri tām piešķirti, un darbības, kuru veikšanai tās paziņotas.
 - 3.4. Komisija nodrošina minētā saraksta atjaunināšanu.

V PIELIKUMS

PRASĪBAS, KAS JĀIZPILDA PAZIŅOJĀJĀM IESTĀDĒM

1. Paziņojošo iestādi izveido tā, lai nebūtu nekādu interešu konfliktu ar atbilstības novērtēšanas struktūrām.
 2. Paziņojošā iestāde ir veidota un darbojas tā, lai nodrošinātu savu darbību objektivitāti un taisnīgumu.
 3. Paziņojošā iestāde ir veidota tā, lai visus lēmumus par atbilstības novērtēšanas struktūras paziņošanu pieņemtu kompetentas personas, kas nav tās pašas personas, kuras veikušas novērtēšanu.
 4. Paziņojošā iestāde komerciālā vai konkurences nolūkā nepiedāvā un neveic nekādas darbības, ko veic atbilstības novērtēšanas struktūras, kā arī nesniedz nekādus konsultāciju pakalpojumus.
 5. Paziņojošā iestāde nodrošina iegūtās informācijas konfidencialitāti.
 6. Paziņojošajai iestādei ir pietiekams skaits kompetenta personāla savu pienākumu pienācīgai izpildei.
-

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2014/91/ES

(2014. gada 23. jūlijs),

ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) attiecībā uz depozitārija funkcijām, atbildības politikas nostādnēm un sankcijām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 53. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽¹⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/65/EK ⁽³⁾ būtu jāgroza, lai ņemtu vērā tirgus norises un tirgus dalībnieku un uzraudzības iestāžu līdz šim gūto pieredzi, jo īpaši, lai novērstu neatbilstības starp valstu noteikumiem attiecībā uz depozitāriju pienākumiem un atbildību, atbildības politiku un sankcijām.
- (2) Lai novērstu nepilnīgi izstrādātu atbildības sistēmu iespējamo kaitīgo ietekmi uz pareizu riska pārvaldību un indivīdu riska lēmumu kontroli, būtu jāuzliek par skaidru pienākumu pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu (PVKIU) pārvaldības sabiedrībām attiecībā uz to darbinieku kategorijām, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē to PVKIU riska profilu, kurus tās pārvalda, izveidot un uzturēt tādas atbildības politikas nostādnes un prakses, kas ir saskaņā ar pareizu un efektīvu riska pārvaldību. Minēto darbinieku kategorijās būtu jāiekļauj visi fonda vai apakšfonda līmeņa darbinieki un citi personāla locekļi, kas ir lēmumu pieņēmēji, fonda pārvaldnieki un personas, kuras pieņem reālus lēmumus par ieguldījumiem, personas, kas ir pilnvarotas ietekmēt šādus darbiniekus vai citus personāla locekļus, tostarp ieguldījumu padomdevēji un analītiķi, augstākā vadība un visi darbinieki, kuri to kopējās atbildības dēļ ir tajā pašā atbildības grupā kā augstākā vadība un lēmumu pieņēmēji. Minētie noteikumi būtu jāpiemēro arī ieguldījumu sabiedrībām, kuras nav iecēlušas pārvaldības sabiedrību, kas pilnvarota atbilstīgi Direktīvai 2009/65/EK. Minētās atbildības politikas nostādnes un prakses būtu jāpiemēro samērīgā veidā jebkurai trešai personai, kas pieņem ieguldījumu lēmumus, kuri ietekmē PVKIU riska profilu to funkciju dēļ, kas deleģētas saskaņā ar Direktīvas 2009/65/EK 13. pantu.
- (3) Ar noteikumu, ka PVKIU pārvaldības sabiedrības un ieguldījumu sabiedrības piemēro visus principus, ar ko nosaka atbildības politikas nostādnes, tām būtu jāspēj piemērot minētās politikas nostādnes dažādi, ņemot vērā savu lielumu, to PVKIU lielumu, kuras tās pārvalda, savu iekšējo organizāciju un darbību raksturu, mērogu un sarežģītību.

⁽¹⁾ OV C 96, 4.4.2013., 18. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 15. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 23. jūlija lēmums.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/65/EK (2009. gada 13. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

- (4) Lai gan dažas darbības ir jāveic vadības struktūrai, būtu jānodrošina, ka tad, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem pārvaldības sabiedrībai vai ieguldījumu sabiedrībai ir dažādas struktūras ar konkrētām piešķirtām funkcijām, prasības attiecībā uz vadības struktūru vai vadības struktūru, kas veic uzraudzības funkcijas, būtu jāpiemēro arī – vai to vietā – minētajām struktūrām, piemēram, kopsapulcei.
- (5) Piemērojot pareizas atbildības politikas principus un praksi, kas noteikti šajā direktīvā, dalībvalstīm būtu jāņem vērā principi, kas izklāstīti Komisijas Ieteikumā 2009/384/EK ⁽¹⁾, Finanšu stabilitātes padomes darbs un G20 saistības par riska samazināšanu finanšu pakalpojumu nozarē.
- (6) Garantētai mainīgai atbildībai vajadzētu būt izņēmumam, jo tā neatbilst pareizai riska pārvaldībai vai principam “samaksa par rezultātiem”, un tā būtu jāierobežo, attiecinot tikai uz darbības pirmo gadu.
- (7) Pareizu atbildības politikas nostādņu principi būtu jāpiemēro arī maksājumiem, ko no PVKIU veic pārvaldības sabiedrībām vai ieguldījumu sabiedrībām.
- (8) Komisija tiek aicināta analizēt, kādas ir privāto ieguldījumu produktu kopējās izmaksas un izdevumi dalībvalstīs un vai turpmāka šo izmaksu un izdevumu saskaņošana ir nepieciešama, kā arī iesniegt savus secinājumus Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (9) Lai veicinātu atbildības politikas nostādņu un praksi novērtējuma uzraudzības konvergenci, Eiropas Uzraudzības iestādei (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei) (EVTI), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽²⁾, būtu jānodrošina, ka aktīvu pārvaldības nozarē pastāv pamatnostādnes pareizas atbildības politikas nostādņiem un praksēm. Eiropas Uzraudzības iestādei (Eiropas Banku iestādei) (EBI), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽³⁾, būtu jāpalīdz EVTI šādu pamatnostādņu izstrādē. Lai novērstu atbildības noteikumu apiešanu, ar šīm pamatnostādņēm būtu jāsniedz arī sīkākā norādījumi par personām, uz kurām attiecas atbildības politikas nostādnes un prakse, un par atbildības principu pielāgošanu pārvaldības sabiedrības vai ieguldījumu sabiedrības lielumam, to PVKIU lielumam, kurus tās pārvalda, to iekšējai organizācijai un darbību raksturam, mērogam un sarežģītībai. EVTI izstrādātās pamatnostādnes atbildības politikas nostādņiem un praksēm attiecīgā gadījumā būtu, cik vien iespējams, jāsaņemas ar pamatnostādņēm attiecībā uz fondiem, ko regulē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/61/ES ⁽⁴⁾.
- (10) Atbildības noteikumiem nebūtu jāskar tas, ka pilnībā tiek ievērotas Līgumā par Eiropas Savienību (LES), Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā garantētās pamattiesības, valsts līgumtiesību un darba tiesību vispārējie principi, piemērojamie tiesību akti par akcionāru tiesībām un līdzdalību un attiecīgo sabiedrību administratīvo un uzraudzības struktūru vispārējiem pienākumiem, kā arī – attiecīgā gadījumā – sociālo partneru tiesības slēgt un īstenot koplīgumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi.
- (11) Lai dažādās dalībvalstīs nodrošinātu attiecīgajām regulatīvajām prasībām vajadzīgo saskaņošanas līmeni, būtu jāpieņem papildu noteikumi, ar kuriem nosaka depozitāriju uzdevumus un pienākumus, norādot juridiskas personas, ko var iecelt par depozitārijiem, un precizējot depozitāriju atbildību gadījumā, ja tiek zaudēti turēšanā nodoti PVKIU aktīvi, vai gadījumā, ja depozitāriji nepienācīgi izpilda pārraudzības pienākumu. Šādas nepienācīgas pienākumu izpildes rezultātā var zaudēt aktīvus, bet aktīvi var arī zaudēt vērtību, piemēram, ja depozitārijs nerīkojas tādu ieguldījumu gadījumā, kas neatbilst fonda nolikumam.

⁽¹⁾ Komisijas Ieteikums 2009/384/EK (2009. gada 30. aprīlis) par atbildības politiku finanšu pakalpojumu nozarē (OV L 120, 15.5.2009., 22. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

- (12) Jāprecizē, ka PVKIU būtu jāieceļ viens depozitārijs, kas vispārīgi pārraudzītu PVKIU aktīvus. Ar prasību, lai būtu viens depozitārijs, būtu jānodrošina, ka depozitārijam ir pārskats par visiem PVKIU aktīviem un ka gan fondu pārvaldniekiem, gan ieguldītājiem ir vienots atskaites punkts gadījumā, ja rodas problēmas saistībā ar aktīvu glabāšanu vai pārraudzības funkciju pildīšanu. Aktīvu glabāšana ietver to pieņemšanu turēšanā vai – gadījumā, ja aktīvi ir tādi, ko nevar pieņemt turēšanā, – īpašumtiesību uz minētajiem aktīviem verifikāciju, kā arī minēto aktīvu uzskaiti.
- (13) Pildot savus uzdevumus, depozitārijam būtu jārikojas godīgi, taisnīgi, profesionāli, neatkarīgi un PVKIU un PVKIU ieguldītāju interesēs.
- (14) Lai nodrošinātu saskaņotu pieeju depozitāriju pienākumu izpildei visās dalībvalstīs neatkarīgi no PVKIU juridiskās formas, ir jāievieš vienots pārraudzības pienākumu saraksts, kurš būtu saistošs depozitārijiem attiecībā uz PVKIU, kas izveidoti korporatīvā formā (ieguldījumu sabiedrība), un PVKIU, kas izveidoti līguma formā.
- (15) Depozitārijam būtu jāatbild par PVKIU naudas plūsmu pienācīgu uzraudzību un – jo īpaši – par to, lai nodrošinātu, ka ieguldītāju nauda un nauda, kas pieder PVKIU, ir pareizi iegrāmatota kontos, kas atvērti PVKIU vārdā, tās pārvaldības sabiedrības vārdā, kura darbojas PVKIU uzdevumā, vai tāda depozitārija vārdā, kas darbojas PVKIU uzdevumā, vienībā, kura minēta Komisijas Direktīvas 2006/73/EK ⁽¹⁾ 18. panta 1. punkta a), b) vai c) apakšpunktā. Tādēļ būtu jāpieņem sīki izstrādāti noteikumi par naudas plūsmu uzraudzību, lai nodrošinātu efektīvu un konsekventu ieguldītāju aizsardzības līmeni. Nodrošinot, ka ieguldītāju nauda ir iegrāmatota naudas kontos, depozitārijam būtu jāņem vērā principi, kas noteikti Direktīvas 2006/73/EK 16. pantā.
- (16) Lai novērstu krāpnieciskus naudas pārskaitījumus, bez depozitārija ziņas nedrīkstētu atvērt naudas kontus, kas saistīti ar PVKIU darījumiem.
- (17) Jebkurš turēšanā pieņemts PVKIU aktīvs būtu jānošķir no depozitārija paša aktīviem, un tiem vienmēr vajadzētu būt identificētiem kā minētajam PVKIU piederošiem. Šādai prasībai būtu jādod papildu aizsardzības līmenis ieguldītājiem gadījumā, ja depozitārijs nepilda saistības.
- (18) Papildus esošajam PVKIU piederošo aktīvu glabāšanas pienākumam aktīvi, kurus var pieņemt turēšanā, būtu jānošķir no tiem, kurus nevar pieņemt turēšanā un uz kuriem tā vietā attiecas prasība par uzskaiti un īpašumtiesību pārbaudi. To aktīvu grupa, ko var pieņemt turēšanā, būtu skaidri jānošķir, jo pienākums atdot zaudētos aktīvus būtu jāattiecinā tikai uz minēto konkrēto aktīvu kategoriju.
- (19) Depozitārijam vai trešai personai, kurai ir deleģēta turēšanas funkcija, nebūtu savā vārdā atkal jāizmanto tālāk depozitārija turēšanā pieņemtie aktīvi. Aktīvu atkalizmantošanai PVKIU vārdā būtu jāpieņem konkrēti nosacījumi.
- (20) Ir jāparedz nosacījumi depozitārija glabāšanas pienākumu deleģēšanai trešai personai. Deleģēšanai un tālākdeleģēšanai vajadzētu būt objektīvi pamatotai, un uz to būtu jāattiecinā stingras prasības saistībā ar tās trešās personas piemērotību, kurai uzticēta deleģētā funkcija, un saistībā ar piemērotām prasmēm, rūpību un centību, kāda depozitārijam būtu jāisteno, izvēloties, ieceļot un pārraugot minēto trešo personu. Lai sasniegtu vienādus tirgus apstākļus un vienlīdz augstu ieguldītāju aizsardzības līmeni, šādi nosacījumi būtu jānosaka ar tiem nosacījumiem, ko piemēro saskaņā ar Direktīvu 2011/61/ES. Būtu jāpieņem noteikumi, lai nodrošinātu, ka trešām personām, kurām ir deleģētas glabāšanas funkcijas, ir vajadzīgie līdzekļi, lai veiktu savus pienākumus, un ka tās nodala PVKIU aktīvus.

⁽¹⁾ Komisijas Direktīva 2006/73/EK (2006. gada 10. augusts), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/39/EK attiecībā uz ieguldījumu sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem (OV L 241, 2.9.2006., 26. lpp.).

- (21) Ja centrālais vērtspapīru depozitārijs (CVD), kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 909/2014⁽¹⁾ 2. panta 1. punkta 1. apakšpunktā, vai trešās valsts CVD sniedz vērtspapīru norēķinu sistēmas uzturēšanas pakalpojumus, kā arī vismaz vai nu sākotnējo vērtspapīru reģistrēšanu grāmatojuma sistēmā, veicot sākotnējo kredītesānu, vai arī vērtspapīru kontu nodrošināšanu un uzturēšanu augstākajā līmenī, kā norādīts minētās regulas pielikuma A iedaļā, minēto pakalpojumu sniegšana, ko minētais CVD veic attiecībā uz tādiem PVKIU vērtspapīriem, kas ir sākotnēji reģistrēti grāmatojuma sistēmā, minētajam CVD veicot sākotnējo kredītesānu, nebūtu jāuzskata par turēšanas funkciju deleģēšanu. Tomēr PVKIU vērtspapīru turēšanas uzticēšana jebkuram CVD vai jebkuram trešās valsts CVD būtu jāuzskata par turēšanas funkciju deleģēšanu.
- (22) Trešai personai, kurai ir deleģēta aktīvu glabāšana, būtu jāvar uzturēt kopēju kontu kā kopēju nošķirtu kontu vairākiem PVKIU.
- (23) Ja turēšana ir deleģēta trešai personai, ir arī jānodrošina, ka uz trešo personu attiecas īpašas prasības par efektīvu prudenciālo regulējumu un uzraudzību. Turklāt, lai nodrošinātu, ka finanšu instrumenti ir tās trešās personas rīcībā, kurai ir deleģēta turēšana, būtu periodiski jāveic ārējās revīzijas.
- (24) Lai nodrošinātu nemainīgi augstu ieguldītāju aizsardzības līmeni, būtu jāpieņem noteikumi par rīcību un par interešu konfliktu pārvaldību, kuri būtu jāpiemēro visās situācijās, tostarp attiecībā uz glabāšanas pienākumu deleģēšanu. Minētajiem noteikumiem jo īpaši būtu jānodrošina skaidra uzdevumu un funkciju nošķiršana starp depozitāriju, PVKIU un pārvaldības sabiedrību vai ieguldījumu sabiedrību.
- (25) Lai nodrošinātu augstu ieguldītāju aizsardzības līmeni un garantētu pienācīgu prudenciālā regulējuma un pastāvīgas kontroles līmeni, ir jāizveido pilnīgs to vienību saraksts, kuras ir tiesīgas darboties kā depozitāriji. Minētajām vienībām vajadzētu būt tikai valstu centrālajām bankām, kredītiestādēm un citām juridiskajām personām, kas saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem ir pilnvarotas veikt depozitārija darbības saskaņā ar šo direktīvu, kurām piemēro prudenciālās uzraudzības un kapitāla pietiekamības prasības, kas ir ne mazākas par prasībām, kuras aprēķinātas atkarībā no izvēlētas pieejas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013⁽²⁾ 315. vai 317. pantu, kuru pašu kapitāls nav mazāks par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/36/ES⁽³⁾ 28. panta 2. punktā minēto sākotnējā kapitāla apmēru un kuru reģistrētais birojs vai filiāle ir PVKIU piederības dalībvalstī.
- (26) Ir jāprecizē un jānoskaidro PVKIU depozitārija atbildība gadījumā, ja tiek zaudēts turēšanā pieņemts finanšu instruments. Ja turēšanā pieņemts finanšu instruments ir zaudēts, depozitārijam vajadzētu būt atbildīgam par to, lai atdotu identiska tipa finanšu instrumentu vai attiecīgo summu PVKIU. Aktīvu zaudēšanas gadījumā nebūtu jāparedz atbrīvošana no atbildības, izņemot gadījumus, kad depozitārijs var pierādīt, ka zaudējumi radušies "tādu ārēju apstākļu dēļ, kurus tas nevarēja ietekmēt un kuru sekas būtu bijušas neizbēgamas, neskatoties uz visiem saprātīgiem centieniem panākt pretējo". Šajā saistībā depozitārijam nevajadzētu būt iespējai atsaukties uz iekšējām situācijām – piemēram, kāda darbinieka veiktu krāpniecisku darbību –, lai atbrīvotu sevi no atbildības.
- (27) Ja depozitārijs deleģē turēšanas uzdevumus un trešās personas turēšanā pieņemtie finanšu instrumenti tiek zaudēti, depozitārijam par to vajadzētu būt atbildīgam. Turēšanā pieņemta instrumenta zaudējuma gadījumā depozitārijam būtu jāatdod identiska tipa finanšu instruments vai attiecīgā summa, pat ja zaudējums ir radies trešās personas, kurai deleģēta turēšana, dēļ. Depozitārijs būtu jāatbrīvo no minētās atbildības tikai tad, ja tas spēj pierādīt, ka zaudējumu ir izraisījis ārējs notikums, ko tas nevarēja ietekmēt un kura sekas bija neizbēgamas, neskatoties uz visiem saprātīgiem centieniem panākt pretējo. Šajā ziņā depozitārijam nevajadzētu būt iespējai atsaukties uz iekšējām situācijām – piemēram, kāda darbinieka veiktu krāpniecisku darbību –, lai atbrīvotu sevi no atbildības. Atbrīvošanai no atbildības – vai nu reglamentējoši, vai līgumiski – nevajadzētu būt iespējamai, ja aktīvus ir zaudējis depozitārijs vai trešā persona, kurai ir deleģēta turēšana.

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (skatīt šā Oficiālā Vēstneša 1. lpp.).

(2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

(3) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

- (28) Katram PVKIU ieguldītājam vajadzētu būt iespējai celt prasības, kas tieši vai netieši attiecas uz tā depozitārija atbildību, izmantojot pārvaldības sabiedrību vai ieguldījumu sabiedrību. Pārsūdzībai nevajadzētu būt atkarīgai no PVKIU juridiskās formas (korporatīva vai līgumiska) vai no depozitārija, pārvaldības sabiedrības un sertifikātu turētāju juridiskajām attiecībām. Sertifikātu turētāju tiesībām celt prasības, pieprasot depozitārija atbildību, nebūtu jārada dubulta pārsūdzība vai nevienlīdzīga attieksme pret sertifikātu turētājiem.
- (29) Neskarot šo direktīvu, depozitārijam nebūtu jāliedz izveidot mehānismus, lai segtu zaudējumus PVKIU vai PVKIU sertifikātu turētājiem. Jo īpaši šādiem mehānismiem nebūtu jāparedz depozitārija atbrīvošana no atbildības, jānoved pie depozitārija atbildības nodošanas vai jebkādam izmaiņām attiecībā uz tā atbildību, un tiem nebūtu jāietekmē ieguldītāju tiesības, tostarp pārsūdzības tiesības.
- (30) Komisija 2010. gada 12. jūlijā ierosināja grozījumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 97/9/EK ⁽¹⁾, lai sniegtu augstu aizsardzības līmeni PVKIU ieguldītājiem gadījumos, kad depozitārijs nevar izpildīt savus pienākumus. Minētais priekšlikums ir papildināts, precizējot depozitārija un tās trešās personas pienākumus un atbildības jomu, kam ar šo direktīvu deleģētas glabāšanas funkcijas.
- (31) Komisija tiek aicināta analizēt, kurās situācijās PVKIU depozitārija vai trešās personas, kurai ir deleģētas glabāšanas funkcijas, pienākumu neizpilde PVKIU sertifikātu turētājiem varētu radīt zaudējumus, kas nav atgūstami saskaņā ar šo direktīvu, papildus analizēt, kāda veida pasākumi būtu pietiekami, lai nodrošinātu augstu ieguldītāju aizsardzības līmeni, lai kāda arī būtu starpniecības saikne starp ieguldītāju un tiem pārvedamiem vērtspapīriem, ko skar pienākumu neizpilde, un iesniegt savus novērojumus Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (32) Jānodrošina, ka depozitārijiem tiek piemērotas tās pašas prasības neatkarīgi no PVKIU juridiskās formas. Prasību konsekvencei būtu jāpalielina juridiskā noteiktība, jāuzlabo ieguldītāju aizsardzība un jāsekmē vienotu tirgus nosacījumu izveidošana. Komisija nav saņēmusi nevienu paziņojumu, ka kāda ieguldījumu sabiedrība būtu izmantojusi atkāpi no vispārējā pienākuma uzticēt aktīvus depozitārijam. Tāpēc Direktīvā 2009/65/EK noteiktās prasības attiecībā uz ieguldījumu sabiedrības depozitāriju būtu jāuzskata par liekām.
- (33) Lai gan šajā direktīvā ir noteiktas minimālās pilnvaras, kādām kompetentajām iestādēm vajadzētu būt, minētās pilnvaras ir jāīsteno atbilstīgi pilnīgai valsts tiesību sistēmai, kas garantē pamattiesību, tostarp tiesību uz privātumu, ievērošanu. Lai īstenotu minētās pilnvaras, kas var būtiski pārkāpt tiesības uz privātās un ģimenes dzīves, mājokļa un saziņas neaizskaramību, dalībvalstīm būtu jāievieš pienācīgi un efektīvi aizsargpasākumi pret jebkādu ļaunprātīgu izmantošanu, tostarp attiecīgā gadījumā attiecībā uz atbilstīgu iepriekšējas atļaujas saņemšanu no attiecīgās dalībvalsts tiesu iestādes. Dalībvalstīm būtu jāļauj kompetentajām iestādēm īstenot šādas iejaukšanās pilnvaras tiktāl, cik tas būtu nepieciešams pienācīgai nopietnu gadījumu izmeklēšanai, ja nepastāv līdzvērtīgi risinājumi tāda paša rezultāta sasniegšanai.
- (34) Esoši telefonsarunu ieraksti un datu plūsmas ieraksti no PVKIU, pārvaldības sabiedrībām, ieguldījumu sabiedrībām, depozitārijiem vai jebkurām citām vienībām, ko regulē šī direktīva, kā arī esoši telefonsarunu ieraksti un datu plūsmas ieraksti no telesakaru operatoriem ir būtisks un dažreiz vienīgais pierādījums, uz kura pamata atklāt un pierādīt, ka pastāv valsts tiesību aktu, ar ko transponē šo direktīvu, pārkāpums, kā arī pārbaudīt PVKIU, pārvaldības sabiedrību, ieguldījumu sabiedrību, depozitāriju vai jebkuru citu vienību, ko regulē šī direktīva, atbilstību ieguldītāju aizsardzības prasībām un citām šajā direktīvā noteiktajām prasībām un atbilstīgi tai pieņemtajiem īstenošanas pasākumiem. Tāpēc kompetentajām iestādēm būtu jāvar pieprasīt esošus telefonsarunu ierakstus, elektroniskās saziņas ierakstus un datu plūsmas ierakstus, kas ir to PVKIU, pārvaldības sabiedrību, ieguldījumu sabiedrību, depozitāriju vai jebkuru citu vienību rīcībā, kuru darbību regulē šī direktīva.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/9/EK (1997. gada 3. marts) par ieguldītāju kompensācijas sistēmām (OV L 84, 26.3.1997., 22. lpp.).

Pieklūve telefonsarunu ierakstiem un datiem ir nepieciešama, lai atklātu šīs direktīvas vai tās īstenošanas noteikumu prasību pārkāpumus un piemērotu sankcijas par tiem. Lai Savienībā ieviestu vienlīdzīgus konkurences noteikumus attiecībā uz pieklūvi telefonsarunu ierakstiem un esošiem datu plūsmas ierakstiem, ko glabā telesakaru operators, vai esošiem telefonsarunu ierakstiem un datu plūsmas ierakstiem, ko glabā PVKIU, pārvaldības sabiedrības, ieguldījumu sabiedrības, depozitāriji vai jebkuras citas vienības, ko regulē šī direktīva, kompetentajām iestādēm saskaņā ar valstu tiesību aktiem būtu jāspēj pieprasīt esošus telefonsarunu ierakstus un esošu datu plūsmas ierakstus, ko glabā telesakaru operators, ciktāl to pieļauj valsts tiesību akti, kā arī esošus telefonsarunu ierakstus un datu plūsmas ierakstus, ko glabā PVKIU, pārvaldības sabiedrības, ieguldījumu sabiedrības, depozitāriji vai jebkuras citas vienības, ko regulē šī direktīva, tajos gadījumos, kad pastāv pamatotas aizdomas, ka šādi ieraksti, kas saistīti ar inspekcijas vai izmeklēšanas tematu, var būt nozīmīgi, lai pierādītu šajā direktīvā vai tās īstenošanas noteikumos noteikto prasību pārkāpumus. Pieklūvei tādiem telefonsarunu un datu plūsmas ierakstiem, kas ir telesakaru operatora rīcībā, nebūtu jāietver balss saziņas pa telefonu saturs.

- (35) Finanšu nozarē stabils prudenciāls un darījumu veikšanas regulējums būtu jābalsta uz spēcīgiem uzraudzības, izmeklēšanas un sankciju režīmiem. Tādēļ kompetentajām iestādēm vajadzētu būt piešķirtām pietiekamām rīcības pilnvarām, un tām būtu jāspēj pamatoties uz vienlīdzīgiem, spēcīgiem un preventīviem sankciju režīmiem par šīs direktīvas pārkāpumiem. Komisija 2010. gada 8. decembra paziņojumā par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē pārskatīja pašreizējās sankciju noteikšanas pilnvaras un to praktisko piemērošanu, lai veicinātu sankciju konvergenci starp dažādām uzraudzības darbībām. Kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarotām piemērot naudas sodus, kas ir pietiekami augsti, lai būtu tik efektīvi, atturoši un samērīgi, ka samazinātu cerētos ieguvumus no rīcības, kas pārkāpj šajā direktīvā noteiktās prasības.
- (36) Lai gan nekas neliedz dalībvalstīm paredzēt noteikumus par administratīviem sodiem un kriminālsodiem par vieniem un tiem pašiem pārkāpumiem, nebūtu jāprasa dalībvalstīm paredzēt noteikumus par administratīviem sodiem par tādiem šīs direktīvas pārkāpumiem, ja uz tiem attiecas valsts krimināltiesības. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam par vienu un to pašu pārkāpumu piemērot gan administratīvus sodus, gan kriminālsodus, taču tās varētu to darīt, ja to valsts tiesību akti to pieļauj. Tomēr kriminālsodu, nevis administratīvu sodu saglabāšanai par šīs direktīvas pārkāpumiem nebūtu jāmazina vai citādi jāietekmē kompetento iestāžu spēja sadarboties ar kompetentajām iestādēm citās dalībvalstīs, piekļūt informācijai vai laikus apmainīties ar informāciju ar minētajām kompetentajām iestādēm šīs direktīvas piemērošanas nolūkos, tostarp pēc ikviena attiecīga pārkāpuma nodošanas kompetentajām tiesu iestādēm kriminālvajāšanai. Dalībvalstīm būtu jāspēj nolemt neparedzēt noteikumus par administratīviem sodiem par pārkāpumiem, kuriem piemēro valsts krimināltiesības. Iespēja dalībvalstīm paredzēt kriminālsodus, nevis administratīvos sodus vai papildus administratīviem sodiem nebūtu jāizmanto, lai apietu šajā direktīvā noteikto sankciju režīmu.
- (37) Lai nodrošinātu sankciju konsekventu piemērošanu dalībvalstīs, nosakot administratīvo sodu vai pasākumu veidu un administratīvo naudas sodu līmeni, būtu jāprasa, lai dalībvalstis nodrošina, ka to kompetentās iestādes ņem vērā visus attiecīgos apstākļus.
- (38) Lai stiprinātu sankciju preventīvo ietekmi uz plašu sabiedrību un informētu to par pārkāpumiem, kas var kaitēt ieguldītāja aizsardzībai, tās būtu jāpublicē, izņemot dažos skaidri noteiktos gadījumos. Lai nodrošinātu atbilstību proporcionalitātes principam, sankcijas būtu jāpublicē anonīmi, ja publikācija varētu izraisīt nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām pusēm.
- (39) Lai EVTI varētu vēl vairāk nostiprināt uzraudzības rezultātu konsekveni saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010, par visām publiskotām sankcijām būtu vienlaikus jāpaziņo EVTI, kam būtu jāpublicē arī gada ziņojums par visām piemērotajām sankcijām.
- (40) Kompetentajām iestādēm vajadzētu būt nepieciešamajām izmeklēšanas pilnvarām un būtu jāizveido efektīvi mehānismi, kas mudinātu ziņot par iespējamiem vai faktiskiem pārkāpumiem. Informācijai par iespējamiem un faktiskiem pārkāpumiem būtu arī jānodrošina EVTI pienākumu efektīvai veikšanai saskaņā ar Regulu (ES)

Nr. 1095/2010. Līdz ar to EVTI būtu jāizveido arī saziņas kanāli ziņošanai par minētajiem iespējamiem un faktiskiem pārkāpumiem. EVTI paziņotā informācija par iespējamiem un faktiskiem pārkāpumiem būtu jāizmanto tikai EVTI pienākumu veikšanai saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010.

- (41) Šajā direktīvā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kā tas noteikts LESD.
- (42) Lai nodrošinātu to, ka šīs direktīvas mērķi tiek sasniegti, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu. Jo īpaši Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktus, lai precizētu ziņas, kas iekļaujamas standarta nolīgumā starp depozitāriju un pārvaldības sabiedrību vai ieguldījumu sabiedrību, nosacījumus par depozitārija funkciju veikšanu, tostarp finanšu instrumentu veidu, kam vajadzētu būt ietvertiem depozitārija turēšanas pienākumu jomā, nosacījumus, saskaņā ar kuriem depozitārijs var īstenot savus turēšanas pienākumus attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas reģistrēti centrālajā depozitārijā, un nosacījumus, saskaņā ar kuriem depozitārijam būtu jāglabā finanšu instrumenti, kas emitēti personalizētā formā un ko reģistrējis emitents vai reģistrators, depozitāriju uzticamības pārbažu pienākumus, nošķiršanas pienākumu, nosacījumus, atbilstīgi kuriem, un apstākļus, kādos turēšanā pieņemti finanšu instrumenti būtu jāuzskata par zaudētiem, un to, kas ir saprotams ar ārējiem apstākļiem, ko nevarēja ietekmēt, kuru sekas būtu bijušas neizbēgamas, neskatoties uz visiem saprātīgiem centieniem panākt pretējo. Minētajos deleģētajos aktos paredzētajam ieguldītāju aizsardzības līmenim vajadzētu būt vismaz tikpat augstam kā tam, kāds noteikts deleģētajos aktos, kuri pieņemti saskaņā ar Direktīvu 2011/61/ES. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (43) Kā daļu no Direktīvas 2009/65/EK darbības vispārējās pārskatīšanas Komisija, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 ⁽¹⁾, pārskatīs darījumu partnera riska darījumu limitus, kas piemērojami atvasināto instrumentu darījumiem, ņemot vērā vajadzību izveidot piemērotas kategorizācijas šādiem limitiem tā, lai atvasinātos instrumentus ar līdzīgām riska iezīmēm uztvertu vienādi.
- (44) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ⁽²⁾ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtos transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (45) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, uzlabot ieguldītāju uzticēšanos PVKIU, uzlabojot prasības, kas attiecas uz depozitāriju pienākumiem un atbildību, pārvaldības sabiedrību un ieguldījumu sabiedrību atbildības politiku, un ieviešot kopējus standartus attiecībā uz sankcijām par šīs direktīvas būtiskākajiem pārkāpumiem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (46) Ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu uzraudzītāju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 ⁽³⁾, un tas ir sniedzis atzinumu 2012. gada 23. novembrī ⁽⁴⁾.
- (47) Tāpēc Direktīva 2009/65/EK būtu attiecīgi jāgroza,

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

⁽²⁾ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ OV C 100, 6.4.2013., 12. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2009/65/EK groza šādi:

1) direktīvas 2. panta 1. punktā pievieno šādus apakšpunktus:

- “s) “vadības struktūra” ir struktūra, kurai ir tiesības pieņemt galīgos lēmumus pārvaldības sabiedrībā, ieguldījumu sabiedrībā vai depozitārijā un kura veic uzraudzības un vadības funkcijas vai arī tikai vadības funkcijas, ja šīs divas funkcijas ir nodalītas. Ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem pārvaldības sabiedrībai, ieguldījumu sabiedrībai vai depozitārijam ir dažādas struktūras ar konkrētām funkcijām, šajā direktīvā noteiktās prasības attiecībā uz vadības struktūru vai vadības struktūru, kura veic uzraudzības funkcijas, piemēro arī – vai tā vietā piemēro – tiem pārvaldības sabiedrības, ieguldījumu sabiedrības vai depozitārija citu struktūru locekļiem, kuriem piemērojami valsts tiesību akti piešķir attiecīgo atbildību;
- t) “finanšu instruments” ir finanšu instruments, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES (*) I pielikuma C iedaļā.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).”;

2) iekļauj šādus pantus:

“14.a pants

1. Dalībvalstis pieprasa, lai pārvaldības sabiedrības izveidotu un piemērotu tādas atlīdzības politikas nostādnes un prakses, kas atbilst un veicina pareizu un efektīvu riska pārvaldību un kas neveicina tāda riska uzņemšanos, kuri ir pretrunā ar to pārvaldīto PVKIU riska profiliem, noteikumiem vai dibināšanas dokumentiem, un kas netraucē pārvaldības sabiedrībai ievērot pienākumu rīkoties PVKIU interešu labā.

2. Atlīdzības politikas nostādnes un prakses ietver algu un diskrecionāro pensiju pabalstu nemainīgo un mainīgo daļu.

3. Atlīdzības politikas nostādnes un prakses piemēro to kategoriju darbiniekiem, tostarp augstākai vadībai, par riska lēmumiem atbildīgajām personām, kontroles funkciju veicējiem un visiem darbiniekiem, kuri saņem kopējo atlīdzību, kas ietilpst to augstākā līmeņa vadības un par riska lēmumiem atbildīgo personu atlīdzības grupā, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē to pārvaldības sabiedrību vai PVKIU riska profilus, kurus tās pārvalda.

4. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu EVTI izdod kompetentajām iestādēm vai finanšu tirgu dalībniekiem adresētas pamatnostādnes attiecībā uz personām, kas minētas šā panta 3. punktā, un attiecībā uz 14.b pantā minēto principu piemērošanu. Minētajās pamatnostādnēs ņem vērā principus pareizas atlīdzības politikas nostādnēm, kas noteikti Komisijas Ieteikumā 2009/384/EK (*), kā arī pārvaldības sabiedrības un to pārvaldīto PVKIU apmēru, to iekšējo organizatorisko struktūru un darbību raksturu, jomu un sarežģītību. Izstrādājot minētās pamatnostādnes, EVTI cieši sadarbojas ar Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi) (EBI), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (**), lai nodrošinātu atbilstību prasībām, kas izstrādātas citām finanšu pakalpojumu nozarēm, jo īpaši kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām.

14.b pants

1. Izstrādājot un piemērojot 14.a pantā minētās atlīdzības politikas nostādnes, pārvaldības sabiedrības ievēro šādus principus tādā veidā un tādā apmērā, kas atbilst to apmēram, iekšējai organizatoriskajai struktūrai un darbību raksturam, jomai un sarežģītībai:

- a) atlīdzības politika atbilst pareizai un efektīvai riska pārvaldībai un sekmē to, turklāt tā nemudina uzņemties risku, kas neatbilst pārvaldības sabiedrību pārvaldīto PVKIU riska profiliem, nolikumiem vai dibināšanas dokumentiem;
- b) atlīdzības politika atbilst pārvaldības sabiedrības un tās pārvaldīto PVKIU un ieguldītāju šādos PVKIU darbības stratēģijai, mērķiem, vērtībām un interesēm un ietver pasākumus, lai nepieļautu interešu konfliktus;
- c) atlīdzības politiku pieņem pārvaldības sabiedrības vadības struktūra, pildot uzraudzības funkcijas, un šī struktūra pieņem un vismaz reizi gadā pārskata vispārējos atlīdzības politikas vispārējos principus un atbild par to īstenošanu un pārrauga to; šajā apakšpunktā minētos uzdevumus veic tikai tādi vadības struktūras locekļi, kuri neveic nekādas izpildfunkcijas attiecīgajā pārvaldības sabiedrībā un kuriem ir speciālas zināšanas riska pārvaldības un atlīdzības jautājumos;
- d) vismaz reizi gadā tiek veikta atlīdzības politikas īstenošanas centralizēta un neatkarīga iekšējā pārbaude, lai noskaidrotu, vai tiek nodrošināta atbilstība atlīdzības politikai un procedūrām, ko, pildot uzraudzības funkcijas, pieņēmusi vadības struktūra;
- e) personāls, kas veic kontroles funkcijas, saņem atlīdzību atbilstīgi to mērķu sasniegšanai, kuri ir noteikti saistībā ar viņu funkcijām, neatkarīgi no darbības rezultātiem darījumdarbības jomās, kuras viņi kontrolē;
- f) augstāko amatpersonu, kas veic ar riska pārvaldību un atbilstības kontroli saistītas funkcijas, atlīdzību tieši pārrauga atlīdzības komiteja, ja šāda komiteja pastāv;
- g) ja atlīdzība ir saistīta ar darbības rezultātiem, tad atlīdzības kopējais apmērs ir balstīts uz kombināciju, ko veido attiecīgās personas un uzņēmuma struktūrvienības vai attiecīgā PVKIU darbības rezultātu un risku novērtējums, kā arī pārvaldības sabiedrības kopējo darbības rezultātu novērtējums, individuālo rezultātu novērtējumā ņemot vērā gan finanšu, gan nefinanšu kritērijus;
- h) rezultātu izvērtējumu veic, izmantojot daudzgadu shēmu, kas piemērota pārvaldības sabiedrības pārvaldītā PVKIU ieguldītājiem ieteiktajam turējuma periodam, lai nodrošinātu, ka izvērtējuma procesa pamatā ir PVKIU ilgtermiņa darbības rezultāti un tā ieguldījumu riski un ka faktiskā to atlīdzības daļu samaksa, kas atkarīgas no darbības rezultātiem, tiek sadalīta šajā pašā laikposmā;
- i) garantētu mainīgo atlīdzību piešķir izņēmuma kārtā, tikai saistībā ar jaunu darbinieku pieņemšanu darbā un tikai pirmajā darbības gadā;
- j) kopējās atlīdzības summas nemainīgā un mainīgā daļa ir pienācīgi sabalansētas; nemainīgā daļa veido pietiekami lielu proporciju no kopējās atlīdzības, lai varētu piemērot pilnībā elastīgu politiku attiecībā uz mainīgo atlīdzības daļu, tostarp arī iespēju nemaksāt mainīgo atlīdzības daļu;

- k) maksājumi, kas saistīti ar līguma pirmstermiņa izbeigšanu, atspoguļo darbības rezultātus ilgākā laikposmā un tiek veidoti tā, lai neaizņemtu neveiksmes;
- l) rezultātu, ko izmanto, lai aprēķinātu atbildības mainīgās daļas vai mainīgo daļu pūlus, novērtējumā ietver visaptverošu korekcijas mehānismu, lai integrētu visus pašreizējos un turpmākos riska veidus;
- m) atkarībā no PVKIU juridiskās struktūras un tā fondu nolikumu noteikumiem vai dibināšanas dokumentiem atbildības mainīgās daļas būtisku daļu, un katrā ziņā vismaz 50 % no jebkuras mainīgās atbildības komponenta, veido attiecīgā PVKIU sertifikāti, līdzvērtīgas īpašumtiesību intereses vai ar fonda daļām saistīti instrumenti vai līdzvērtīgi nenaudas instrumenti ar tikpat efektīviem stimuliem kā jebkuram no šajā apakšpunktā minētajiem instrumentiem, izņemot gadījumus, kad pārvaldība veido mazāk nekā 50 % no pārvaldības sabiedrības pārvaldītā kopējā portfeļa, – šādā gadījumā 50 % minimumu nepiemēro.

Uz šajā apakšpunktā minētajiem instrumentiem attiecas piemērota aizturēšanas politika, kuras mērķis ir stimulus saskaņot ar pārvaldības sabiedrības un tās pārvaldītā PVKIU interesēm un šādu PVKIU ieguldītāju interesēm. Dalībvalstis vai to kompetentās iestādes var noteikt ierobežojumus šo instrumentu veidiem un struktūrai vai attiecīgā gadījumā dažus instrumentus aizliegt. Šo apakšpunktu piemēro gan tai mainīgajai atbildības daļai, kas ir atlikta saskaņā ar n) apakšpunktu, gan tai mainīgajai atbildības daļai, kas nav atlikta;

- n) atbildības mainīgās daļas būtiskas daļas, un katrā ziņā vismaz 40 %, izmaksāšanu atliek tik ilgi, cik tas ir nepieciešams, ņemot vērā attiecīgā PVKIU ieguldītājiem ieteikto turēšanas periodu, un to pienācīgi pielāgo konkrētā PVKIU risku būtībai.

Šajā apakšpunktā minētais laikposms ir vismaz trīs gadi; atbildību, kas izmaksājama saskaņā ar atlikto maksājuma noteikumiem, piešķir ne ātrāk kā tad, ja to piešķirtu proporcionāli; ja atbildības mainīgā daļa ir īpaši liela summa, atliek vismaz 60 % no summas;

- o) mainīgo atbildību, tostarp atlikto maksājuma daļu, izmaksā vai piešķir tikai tad, ja tas ir iespējams, ņemot vērā pārvaldības sabiedrības finanšu stāvokli kopumā, un ja šāds maksājums ir pamatots ar uzņēmuma struktūrvienības, PVKIU un attiecīgās personas darbības rezultātiem.

Ja attiecīgās pārvaldības sabiedrības vai PVKIU finanšu darbības rezultāti pasliktinās vai ir negatīvi, parasti ievērojami samazina arī kopējo mainīgo atbildību, ņemot vērā gan pašreizējo kompensāciju, gan iepriekš nopelnītu summu izmaksu samazinājumu, tostarp piemērojot *malus* mehānismu vai atgūšanas (*clawback*) mehānismu;

- p) pensiju politika atbilst pārvaldības sabiedrības un tās pārvaldītā PVKIU darījumdarbības stratēģijai, mērķiem, vērtībām un ilgtermiņa interesēm.

Ja darbinieks pārtrauc darba attiecības ar pārvaldības sabiedrību pirms pensionēšanās, pārvaldības sabiedrība tur diskrecionāro pensijas pabalstu piecus gadus m) apakšpunktā minēto instrumentu veidā. Ja darbinieks sasniedz pensionēšanās vecumu, diskrecionāros pensijas pabalstus darbiniekam izmaksā m) apakšpunktā noteikto instrumentu veidā, piemērojot piecu gadu aizturējuma laikposmu;

- q) darbiniekiem ir jāaņem neizmantojot personīgā riska ierobežošanas stratēģijas vai ar atbildību un atbildību saistītu apdrošināšanu, lai izvairītos no atbildības nosacījumos paredzētās riska korekcijas ietekmes;

r) mainīgo atlīdzību neizmaksā, izmantojot instrumentus vai metodes, kas veicina izvairīšanos no šajā direktīvā noteiktajām prasībām.

2. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 35. pantu EVTI var pieprasīt kompetentajām iestādēm informāciju par šīs direktīvas 14.a pantā minētajām atlīdzības politikas nostādņēm un praksēm.

EVTI ciešā sadarbībā ar EBI savās pamatnostādņēs par atlīdzības politikas nostādņu noteikumiem iekļauj informāciju par to, kā dažādi nozaru atlīdzības principi, piemēram, tie, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/61/ES (***) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/36/ES (****), ir jāpiemēro gadījumos, kuros darbinieki vai citu kategoriju personāls sniedz pakalpojumus, par kuriem samaksa tiek veikta, ievērojot dažādus nozaru atlīdzības principus.

3. Principus, kas izklāstīti 1. punktā, piemēro jebkura veida pabalstiem, ko maksā pārvaldības sabiedrības, jebkurām summām, ko tieši maksā pats PVKIU, tostarp maksām par gūtajiem rezultātiem, un jebkuriem PVKIU sertifikātu vai daļu pārveidumiem, kas veikti šo personāla kategoriju labā, tostarp augstākajai vadībai, par riska lēmumiem atbildīgajām personām, kontroles funkciju veicējiem un visiem darbiniekiem, kas saņem kopējo atlīdzību, kas ietilpst augstākā līmeņa vadības un par riska lēmumiem atbildīgo personu atlīdzības grupā, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē ieguldījumu sabiedrības vai to pārvaldīto PVKIU riska profilu.

4. Pārvaldības sabiedrības, kas ir nozīmīgas, ņemot vērā to lielumu un to pārvaldīto PVKIU lielumu, to iekšējo organizatorisko struktūru un darbības raksturu, jomu un sarežģītību, izveido atlīdzības komiteju. Atlīdzības komiteju izveido tā, lai tā varētu kompetenti un neatkarīgi izvērtēt atlīdzības politiku un praksi un riska pārvaldībai radītos stimulus.

Atlīdzības komiteja, kas attiecīgā gadījumā izveidota saskaņā ar 14.a panta 4. punktā minētajām EVTI pamatnostādņēm, ir atbildīga par tādu lēmumu sagatavošanu, kas saistīti ar atlīdzību, tostarp par lēmumiem, kuri ietekmē attiecīgās pārvaldības sabiedrības vai PVKIU risku un riska pārvaldību un kurus pieņem vadības struktūra, īstenojot uzraudzības funkcijas. Atlīdzības komitejas priekšsēdētājs ir vadības struktūras loceklis, kuram attiecīgajā pārvaldības sabiedrībā nav nekādu izpildfunkciju. Atlīdzības komitejas locekļi ir vadības struktūras locekļi, kuriem attiecīgajā pārvaldības sabiedrībā nav nekādu izpildfunkciju.

Ja valsts tiesību aktos ir paredzēta darba ņēmēju pārstāvība vadības struktūrā, atlīdzības komitejā ir viens vai vairāki darba ņēmēju pārstāvji. Gatavojot savus lēmumus, atlīdzības komiteja ņem vērā ieguldītāju un citu ieinteresēto personu ilgtermiņa intereses un sabiedrības intereses.

(*) Komisijas Ieteikums 2009/384/EK (2009. gada 30. aprīlis) par atlīdzības politiku finanšu pakalpojumu nozarē (OV L 120, 15.5.2009., 22. lpp.).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

(***) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

(****) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).;

3) direktīvas 20. panta 1. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) rakstisku līgumu ar depozitāriju, kurš minēts 22. panta 2. punktā;”;

4) direktīvas 22. pantu aizstāj ar šādu:

"22. pants

1. Ieguldījumu sabiedrība un pārvaldības sabiedrība par katru tās pārvaldīto kopīgo fondu nodrošina, ka ir iecelts viens depozitārijs saskaņā ar šo nodaļu.

2. Depozitārija iecelšanu apliecina ar rakstisku līgumu.

Minētajā līgumā *inter alia* reglamentē arī tādas informācijas plūsmu, ko uzskata par nepieciešamu, lai depozitārijs varētu veikt funkcijas tā PVKIU interesēs, kuram tas iecelts par depozitāriju, kā noteikts šajā direktīvā un citos attiecīgos normatīvos un administratīvos aktos.

3. Depozitārijs:

a) nodrošina, ka PVKIU sertifikātu pārdošana, emisija, atpirkšana, dzēšana un anulēšana notiek saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem un fonda nolikumu vai dibināšanas dokumentiem;

b) nodrošina, ka PVKIU sertifikātu vērtība tiek aprēķināta saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem un fonda nolikumu vai dibināšanas dokumentiem;

c) izpilda pārvaldības sabiedrības vai ieguldījumu sabiedrības norādījumus, ja vien tie nav pretrunā piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai fonda nolikumam vai dibināšanas dokumentiem;

d) nodrošina, ka darījumos ar PVKIU aktīviem atlīdzība PVKIU tiek izmaksāta parastajā termiņā;

e) nodrošina, ka PVKIU ieņēmumus izmanto saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem un fonda nolikumu vai dibināšanas dokumentiem.

4. Depozitārijs nodrošina, ka PVKIU naudas plūsmas tiek pienācīgi pārvaldītas, un jo īpaši nodrošina, ka visi maksājumi, ko veic ieguldītāji vai kas veikti to uzdevumā, ir saņemti pēc PVKIU apliecinātas iegādes un ka visa PVKIU nauda ir iegrāmatota naudas kontos, kuri:

a) atvērti PVKIU vai pārvaldības sabiedrības, kas rīkojas PVKIU uzdevumā, vai depozitārija vārdā, kas rīkojas PVKIU uzdevumā;

b) atvērti vienībā, kas minēta Komisijas Direktīvas 2006/73/EK (*) 18. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā; un

c) tiek uzturēti saskaņā ar Direktīvas 2006/73/EK 16. pantā izklāstītajiem principiem.

Ja naudas līdzekļu kontus atver tā depozitārija vārdā, kas rīkojas PVKIU uzdevumā, šādos kontos neiegrāmato ne pirmās daļas b) apakšpunktā minētās vienības naudas līdzekļus, ne depozitārija paša līdzekļus.

5. PVKIU aktīvus uztic depozitārijam glabāšanā šādi:

a) attiecībā uz finanšu instrumentiem, ko var pieņemt turēšanā, depozitārijs:

- i) pieņem turēšanā visus finanšu instrumentus, kurus var reģistrēt finanšu instrumentu kontā, kas atvērts depozitārija reģistros, kā arī visus finanšu instrumentus, kurus fiziski var nodot depozitārijam;
- ii) nodrošina, lai visi finanšu instrumenti, kurus var iegrāmatot depozitārija reģistros atvērtajā finanšu instrumentu kontā, depozitārija reģistros tiktu iegrāmatoti tādos atsevišķos kontos saskaņā ar Direktīvas 2006/73/EK 16. pantā izklāstītajiem principiem, kuri atvērti PVKIU vārdā vai tās pārvaldības sabiedrības vārdā, kas rīkojas PVKIU uzdevumā, lai tos vienmēr varētu nepārprotami atpazīt kā PVKIU piederošus kontus saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem;

b) attiecībā uz citiem aktīviem depozitārijs:

- i) pārbauda PVKIU vai pārvaldības sabiedrības, kas rīkojas PVKIU uzdevumā, īpašumtiesības uz šādiem aktīviem, novērtējot, vai PVKIU vai pārvaldības sabiedrībai, kas rīkojas PVKIU uzdevumā, pieder īpašumtiesības, pamatojoties uz informāciju vai dokumentiem, ko iesniedz PVKIU vai pārvaldības sabiedrība, un, ja tādi pieejami, pamatojoties uz ārējiem pierādījumiem;
- ii) uzskaita tos aktīvus, par kuriem tas ir pārliecinājies, ka PVKIU vai pārvaldības sabiedrībai, kas rīkojas PVKIU uzdevumā, pieder īpašumtiesības, un uztur un atjaunina šo uzskaiti.

6. Depozitārijs regulāri iesniedz pārvaldības sabiedrībai vai ieguldījumu sabiedrībai visaptverošu sarakstu ar visiem PVKIU aktīviem.

7. Depozitārijs vai jebkura trešā persona, kurai deleģēta turēšanas funkcija, savā vārdā nevar atkalizmantot depozitārija turēšanā pieņemtus aktīvus. Atkalizmantošana ietver jebkādu darījumu ar turēšanā pieņemtiem aktīviem, tostarp, bet neaprobežojoties ar, to pārvešanu, ieķīlāšanu, pārdošanu un aizdošanu.

Depozitārija turēšanā pieņemtus aktīvus var atkalizmantot tikai, ja:

a) aktīvi tiek atkalizmantoti PVKIU vārdā;

b) depozitārijs ievēro pārvaldības sabiedrības norādījumus PVKIU uzdevumā;

c) atkalizmantošana nāk par labu PVKIU un ir sertifikātu turētāju interesēs; un

d) uz darījumu attiecas kvalitatīvs un likvids nodrošinājums, ko saskaņā ar īpašumtiesību nodošanas kārtību ir saņēmis PVKIU.

Nodrošinājuma tirgus vērtība vienmēr ir vismaz atkalizmantoto aktīvu tirgus vērtība plus uzcenojums.

8. Dalībvalstis nodrošina to, ka depozitārija un/vai jebkuras trešās personas, kura atrodas Savienībā un kurai deleģēta PVKIU aktīvu turēšana, maksātspējas gadījumā turēšanā pieņemtie PVKIU aktīvi nav pieejami sadalei starp šāda depozitārija un/vai šādas trešās personas kreditoriem vai nav pārdodami par labu tiem.

(*) Komisijas Direktīva 2006/73/EK (2006. gada 10. augusts), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/39/EK attiecībā uz ieguldījumu sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem (OV L 241, 2.9.2006., 26. lpp.).

5) iekļauj šādu pantu:

“22.a pants

1. Depozitārijs nedeleģē trešām personām funkcijas, kas minētas 22. panta 3. un 4. punktā.
2. Depozitārijs var deleģēt trešām personām funkcijas, kas minētas 22. panta 5. punktā, tikai tad, ja:
 - a) uzdevumi netiek deleģēti, lai izvairītos no šajā direktīvā noteiktajām prasībām;
 - b) depozitārijs var pierādīt, ka deleģēšanai ir pamatots iemesls;
 - c) depozitārijs maksimāli prasmīgi, rūpīgi un uzcītīgi ir izraudzījis un iecēlis trešo personu, kurai tas iecerējis deleģēt daļu no saviem uzdevumiem, un tas turpina maksimāli prasmīgi, rūpīgi un uzcītīgi periodiski pārbaudīt un regulāri uzraudzīt ikvienu trešo personu, kurai tas deleģējis daļu no saviem uzdevumiem, kā arī trešās personas īstenotos pasākumus saistībā ar tai deleģēto uzdevumu izpildi.
3. Šīs direktīvas 22. panta 5. punktā minētās funkcijas depozitārijs var deleģēt trešai personai tikai tad, ja minētajai trešai personai deleģēto uzdevumu izpildes laikā vienmēr:
 - a) ir struktūras un zināšanas, kas ir piemērotas un samērīgas ar tādu PVKIU vai pārvaldības sabiedrības, kas rīkojas PVKIU uzdevumā, aktīvu raksturu un sarežģītību, kam tie ir uzticēti;
 - b) attiecībā uz šīs direktīvas 22. panta 5. punkta a) apakšpunktā minēto turēšanas uzdevumu izpildi piemēro:
 - i) efektīvu prudenciālo regulējumu, tostarp minimālā kapitāla prasības un uzraudzību attiecīgajā jurisdikcijā;
 - ii) periodiskas ārējās revīzijas, lai nodrošinātu, ka tās rīcībā ir finanšu instrumenti;
 - c) depozitārija klientu aktīvi ir nošķirti no saviem pašas aktīviem un no depozitārija aktīviem tā, lai tos jebkurā brīdī varētu skaidri identificēt kā konkrēta depozitārija klientiem piederošus aktīvus;
 - d) ir veikti visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka trešās personas maksātspējas gadījumā PVKIU aktīvi, ko trešā persona pieņēmusi turēšanā, nav pieejami sadalei trešās personas kreditoru labā vai pārdošanai; un
 - e) ir izpildīti vispārējie pienākumi un aizliegumi, kas noteikti 22. panta 2., 5. un 7. punktā un 25. pantā.

Neatkarīgi no pirmās daļas b) apakšpunkta i) punkta, ja trešās valsts tiesību aktos paredzēts, ka konkrētus finanšu instrumentus pieņem turēšanā vietējā vienība, un ja nav vietējo vienību, kas atbilst minētajā punktā noteiktajām deleģēšanas prasībām, depozitārijs var deleģēt savas funkcijas šādai vietējai vienībai vienīgi tiktāl, ciktāl tas paredzēts minētās trešās valsts tiesību aktos, un tikai tik ilgi, kamēr nav vietējo vienību, kas atbilst deleģēšanas prasībām, un tikai, ja:

- a) attiecīgā PVKIU ieguldītāji pirms ieguldījuma veikšanas ir pienācīgi informēti par to, ka šāda deleģēšana ir nepieciešama trešās valsts tiesību aktos noteikto juridisko ierobežojumu dēļ, par apstākļiem, kas pamato deleģēšanu, un par riskiem, kas saistīti ar šādu deleģēšanu;
- b) ieguldījumu sabiedrība vai pārvaldības sabiedrība PVKIU uzdevumā ir devusi norādījumus depozitārijam deleģēt šādu finanšu instrumentu turēšanu šādai vietējai vienībai.

Trešā persona savukārt var šīs funkcijas deleģēt tālāk tikai tad, ja ir ievērotas tās pašas prasības. Tādā gadījumā attiecīgajām personām 24. punkta 2. punktu piemēro *mutatis mutandis*.

4. Šā panta nolūkos pakalpojumu sniegšanu, kā noteikts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/26/EK (*), izmantojot vērtspapīru norēķinu sistēmas, kas izraudzītas minētās direktīvas nolūkos vai līdzīgu pakalpojumu sniegšanai, izmantojot trešo valstu vērtspapīru norēķinu sistēmas, neuzskata par turēšanas funkciju deleģēšanu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās (OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp.);

6) direktīvas 23. pantu groza šādi:

a) panta 2. līdz 4. punktu aizstāj ar šādiem:

“2. Depozitārijs ir:

- a) valsts centrālā banka;
- b) kredītiestāde, kurai atļauja izsniegta saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES; vai
- c) cita juridiska persona, kuru kompetentā iestāde saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem ir pilnvarojusi veikt depozitārija darbības saskaņā ar šo direktīvu un kurai piemēro kapitāla pietiekamības prasības, kas ir ne mazākas par prasībām, kuras aprēķinātas atkarībā no izvēlētās pieejas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 (*) 315. vai 317. pantu, un kuras pašas kapitāls ir ne mazāks par Direktīvas 2013/36/ES 28. panta 2. punktā minēto sākotnējā kapitāla apmēru.

Juridiskajai personai, kas minēta pirmās daļas c) apakšpunktā, piemēro prudenciālo regulējumu un pastāvīgu uzraudzību, un tā atbilst šādām minimālajām prasībām:

- a) tai ir infrastruktūra, kas nepieciešama, lai turētu finanšu instrumentus, kurus var reģistrēt finanšu instrumentu kontā, kas atvērta depozitārija reģistros;
- b) tā nosaka piemērotu politiku un procedūras, kas ir pietiekamas, lai nodrošinātu to, ka vienība, tostarp tās vadītāji un darbinieki, pilda savus pienākumus, kas paredzēti šajā direktīvā;

- c) tai ir atbilstīgas administratīvās un grāmatvedības procedūras, iekšējās kontroles mehānisms, efektīvas riska novērtēšanas procedūras un efektīvi informācijas apstrādes sistēmu kontroles un drošības pasākumi;
- d) tā pastāvīgi piemēro efektīvus organizatoriskus un administratīvus pasākumus, lai veiktu visas pamatotās darbības, kas paredzētas, lai novērstu interešu konfliktus;
- e) tā nodrošina visu savu pakalpojumu, darbību un darījumu uzskaiti, kas ir pietiekama, lai ļautu kompetentajai iestādei veikt savus uzraudzības pienākumus un izpildes darbības, kas paredzētas šajā direktīvā;
- f) tā veic pamatotas darbības, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu tās depozitārija funkciju nepārtrauktību un regularitāti, izmantojot atbilstošas un samērīgas sistēmas, resursus un procedūras, tostarp, lai veiktu depozitārija darbības;
- g) visiem tās vadības struktūras un augstākas vadības locekļiem vienmēr ir pietiekami laba reputācija, pietiekama kompetence, prasmes un pieredze;
- h) tās vadības struktūrai ir atbilstīgas kolektīvās zināšanas, iemaņas un pieredze, lai varētu izprast iestādes darbības, tostarp galvenos riskus;
- i) ikviens tās vadības struktūras un augstākas vadības loceklis darbojas godīgi un godprātīgi.

3. Dalībvalstis nosaka, no kurām no 2. punkta pirmajā daļā minētajām iestāžu kategorijām var izraudzīties depozitāriju.

4. Ieguldījumu sabiedrības vai pārvaldības sabiedrības, kas rīkojas to PVKIU uzdevumā, ko tās pārvalda, un kas pirms 2016. gada 18. marta iecēlušas par depozitāriju iestādi, kura neatbilst 2. punktā noteiktajām prasībām, iecel prasībām atbilstošu depozitāriju pirms 2018. gada 18. marta.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).”;

b) panta 5. un 6. punktu svīturo;

7) direktīvas 24. pantu aizstāj ar šādu:

“24. pants

1. Dalībvalstis nodrošina, ka depozitārijs ir atbildīgs PVKIU un PVKIU sertifikātu turētājiem par zaudējumu, ko radījis depozitārijs vai trešā persona, kurai deleģēta turēšanā pieņemto finanšu instrumentu turēšana saskaņā ar 22. panta 5. punkta a) apakšpunktu.

Turēšanā pieņemtā finanšu instrumenta zaudējuma gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka depozitārijs bez liekas kavēšanās atdod identiska tipa finanšu instrumentu vai attiecīgo summu PVKIU vai pārvaldības sabiedrībai, kas rīkojas PVKIU uzdevumā. Depozitārijs nav atbildīgs, ja tas var pierādīt, ka zaudējumi radušies ārēju apstākļu dēļ, kurus nav bijis iespējams kontrolēt un kuru sekas būtu bijušas neizbēgamas, neskatoties uz visiem saprātīgajiem centieniem panākt pretējo.

Dalībvalstis nodrošina, ka depozitārijs ir arī atbildīgs PVKIU un PVKIU ieguldītājiem par visiem citiem zaudējumiem, kas tiem radušies depozitārija nolaidības vai tīšas no šīs direktīvas izrietošo saistību pienācīgas neizpildes dēļ.

2. Depozitārija atbildību, kas minēta 1. punktā, neietekmē nekāda deleģēšana, kā minēts 22.a pantā.
 3. Depozitārija atbildību, kas minēta 1. punktā, nevar izslēgt vai ierobežot ar nolīgumu.
 4. Neviens nolīgums, kas ir pretrunā 3. punktam, nav spēkā.
 5. PVKIU sertifikātu turētāji var ierosināt jautājumu par depozitārija atbildību tieši vai netieši, izmantojot pārvaldības sabiedrību vai ieguldījumu sabiedrību, ar noteikumu, ka tas nerada dubultu pārsūdzību vai nevienlīdzīgu attieksmi pret sertifikātu turētājiem.”;
- 8) direktīvas 25. pantu aizstāj ar šādu:

“25. pants

1. Neviena sabiedrība nevar vienlaikus darboties gan kā pārvaldības sabiedrība, gan kā depozitārijs. Neviena sabiedrība nevar vienlaikus darboties gan kā ieguldījumu sabiedrība, gan kā depozitārijs.
2. Veicot to attiecīgās funkcijas, pārvaldības sabiedrība un depozitārijs rīkojas godīgi, taisnīgi, profesionāli, neatkarīgi un vienīgi PVKIU un PVKIU ieguldītāju interesēs. Veicot to attiecīgās funkcijas, pārvaldības sabiedrība un depozitārijs rīkojas godīgi, taisnīgi, profesionāli, neatkarīgi un vienīgi PVKIU ieguldītāju interesēs.

Attiecībā uz PVKIU vai pārvaldības sabiedrību, kas rīkojas PVKIU uzdevumā, depozitārijs neveic darbības, kas varētu radīt interešu konfliktu starp PVKIU, PVKIU ieguldītājiem, pārvaldības sabiedrību un pašu depozitāriju, izņemot gadījumus, kad depozitārijs ir funkcionāli un hierarhiski nošķīris depozitārija funkcijas no citiem saviem uzdevumiem, kas potenciāli varētu būt konfliktējoši, un iespējamie interešu konflikti tiek pareizi konstatēti, pārvaldīti un uzraudzīti, un par tiem tiek informēti PVKIU ieguldītāji.”;

- 9) direktīvas 26. pantu aizstāj ar šādu:

“26. pants

1. Tiesību akti vai kopējā fonda nolikums paredz pārvaldības sabiedrības un depozitārija maiņas nosacījumus un noteikumus, kas ļauj nodrošināt sertifikātu turētāju aizsardzību šādas maiņas gadījumā.
2. Tiesību aktos vai ieguldījumu sabiedrības dibināšanas dokumentos paredz pārvaldības sabiedrības vai depozitārija maiņas nosacījumus un noteikumus, kas ļauj nodrošināt sertifikātu turētāju aizsardzību šādas maiņas gadījumā.”;

- 10) iekļauj šādus pantus:

“26.a pants

Pēc kompetento iestāžu pieprasījuma depozitārijs nodrošina piekļuvi visai informācijai, kuru tas saņēmis, pildot savas pienākumus, un kura tā kompetentajām iestādēm vai PVKIU vai pārvaldības sabiedrības kompetentajām iestādēm varētu būt nepieciešama.

Ja PVKIU vai pārvaldības sabiedrības kompetentās iestādes atšķiras no depozitārija kompetentajām iestādēm, depozitārija kompetentās iestādes nekavējoties dalās ar saņemto informāciju ar PVKIU un pārvaldības sabiedrības kompetentajām iestādēm.

26.b pants

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 112.a pantu, precizējot:

- a) ziņas, kas iekļaujamas 22. panta 2. punktā minētajā rakstiskajā līgumā;
- b) nosacījumus depozitārija funkciju veikšanai saskaņā ar 22. panta 3., 4. un 5. punktu, tostarp:
 - i) finanšu instrumenta veidus, kas jāietver depozitārija turēšanas pienākumu darbības jomā saskaņā ar 22. panta 5. punkta a) apakšpunktu;
 - ii) nosacījumus, atbilstīgi kuriem depozitārijs var pildīt centrālajā depozitārijā reģistrēto finanšu instrumentu turēšanas pienākumus;
 - iii) nosacījumus, atbilstīgi kuriem depozitārijs saskaņā ar 22. panta 5. punkta b) apakšpunktu glabā nominālā formā emitētus finanšu instrumentus, kurus reģistrējis emitents vai reģistrētājs;
- c) depozitārija uzticamības pārbažu veikšanas pienākumu atbilstīgi 22.a panta 2. punkta c) apakšpunktam;
- d) nošķiršanas pienākumu atbilstīgi 22.a panta 3. punkta c) apakšpunktam;
- e) pasākumus, kas jāveic trešām personām atbilstīgi 22.a panta 3. punkta d) apakšpunktam;
- f) nosacījumus, saskaņā ar kuriem, un apstākļus, kuros turēšanā pieņemtos finanšu instrumentus uzskata par zaudētiem 24. panta nolūkā;
- g) kas jāsaprot ar ārējiem apstākļiem, kurus nav bijis iespējams kontrolēt un kuru sekas būtu bijušas neizbēgamas, neskatoties uz visiem saprātīgajiem centieniem panākt pretējo, kā noteikts 24. panta 1. punktā;
- h) nosacījumus 25. panta 2. punktā minētās neatkarīguma prasības izpildei.”;

11) direktīvas 30. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Teguldījumu sabiedrībām, kuras nav izraudzījušās pārvaldības sabiedrību, kas pilnvarota saskaņā ar šo direktīvu, *mutatis mutandis* piemēro 13. līdz 14.b pantu.”;

12) direktīvas V nodaļas 3. iedaļu svīturo;

13) direktīvas 69. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktam pievieno šādu daļu:

“Prospektā iekļauj vai nu:

- a) informāciju par atjauninātu atbildības politiku, tostarp, bet ne tikai, aprakstu par to, kā tiek aprēķināta atbildība un pabalsti, un to personu identitāti, kuras atbildīgas par atbildības un pabalstu piešķiršanu, tostarp atbildības komitejas sastāvu, ja šāda komiteja pastāv; vai
- b) kopsavilkumu par atbildības politiku un paziņojumu par to, ka informācija par atjauninātu atbildības politiku, tostarp, bet ne tikai, aprakstu par to, kā tiek aprēķināta atbildība un pabalsti, un to personu identitāti, kuras atbildīgas par atbildības un pabalstu piešķiršanu, tostarp atbildības komitejas sastāvu, ja šāda komiteja pastāv, ir pieejama, izmantojot tīmekļa vietni – tostarp atsauci uz šo tīmekļa vietni –, un ka kopija papīra formātā būs pieejama pēc pieprasījuma bez maksas.”;

b) panta 3. punktam pievieno šādu daļu:

“Gada pārskatā iekļauj arī:

- a) kopējās atbildības summu par finanšu gadu, kas sadalīta nemainīgā un mainīgā atbildībā, kuru pārvaldības sabiedrība un ieguldījumu sabiedrība izmaksā saviem darbiniekiem, kā arī saņēmēju skaitu un attiecīgā gadījumā – jebkuru summu, ko PVKIU pats izmaksājis tieši, tostarp maksas par rezultātiem;
- b) atbildības kopsummu, iedalot to pēc darbinieku vai citu personāla locekļu kategorijām, kā minēts 14.a panta 3. punktā;
- c) aprakstu par to, kā tiek aprēķināta atbildība un pabalsti;
- d) 14.b panta 1. punkta c) un d) apakšpunktā minētās pārskatīšanas rezultātu, tostarp izdarītos pārkāpumus;
- e) būtiskas izmaiņas pieņemtajā atbildības politikā.”;

14) direktīvas 78. pantu groza šādi:

a) panta 3. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) PVKIU un PVKIU kompetentās iestādes identifikācijas datus.”;

b) panta 4. punktam pievieno šādu daļu:

“Pamatinformācijā ieguldītājiem ietver arī paziņojumu par to, ka informācija par atjauninātu atbildības politiku, tostarp, bet ne tikai, aprakstu par to, kā tiek aprēķināta atbildība un pabalsti, un to personu identitāti, kuras atbildīgas par atbildības un pabalstu piešķiršanu, tostarp atbildības komitejas sastāvu, ja šāda komiteja pastāv, ir pieejama, izmantojot tīmekļa vietni – tostarp atsauci uz minēto tīmekļa vietni –, un ka kopija papīra formātā būs pieejama pēc pieprasījuma bez maksas.”;

15) direktīvas 98. panta 2. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“d) pieprasīt:

- i) ciktāl to atļauj valsts tiesību akti, esošos telesakaru operatora rīcībā esošos datu plūsmas ierakstus, ja ir pamatotas aizdomas par pārkāpumu un ja šādi ieraksti var būt noderīgi, izmeklējot šīs direktīvas pārkāpumus;
- ii) esošos telefonsarunu vai elektroniskās saziņas ierakstus vai citus datu plūsmas ierakstus, kas ir to PVKIU, pārvaldības sabiedrību, ieguldījumu sabiedrību, depozitāriju vai citu vienību rīcībā, kuru darbību reglamentē šī direktīva;”;

16) direktīvas 99. pantu aizstāj ar šādu:

“99. pants

1. Neskarot 98. pantā minētās kompetento iestāžu uzraudzības pilnvaras un dalībvalstu tiesības paredzēt un noteikt kriminālsodus, dalībvalstis izstrādā noteikumus par administratīviem sodiem un citiem administratīviem pasākumiem, kas piemērojami uzņēmumiem un personām par to valsts noteikumu pārkāpumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu.

Ja dalībvalstis nolemj neizstrādāt noteikumus attiecībā uz administratīviem sodiem par pārkāpumiem, kuriem piemēro valsts krimināltiesības, tās informē Komisiju par attiecīgajām krimināltiesību normām.

Administratīvie sodi un citi administratīvie pasākumi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši.

Līdz 2016. gada 18. martam dalībvalstis dara Komisijai un EVTI zināmus tos normatīvos un administratīvos aktus, ar kuriem transponē šo pantu, tostarp visas attiecīgās krimināltiesību normas. Dalībvalstis bez liekas kavēšanās informē Komisiju un EVTI par visiem tajos veiktiem turpmākiem grozījumiem.

2. Ja dalībvalstis saskaņā ar 1. punktu ir izvēlējušās paredzēt kriminālsodus par minētajā punktā norādītajiem pārkāpumiem, tās nodrošina, ka visi attiecīgie pasākumi tiek ieviesti tā, lai kompetentajām iestādēm būtu visas nepieciešamās pilnvaras sadarbībai ar to jurisdikcijā esošajām tiesu iestādēm, lai saņemtu konkrētu informāciju, kas saistīta ar kriminālizmeklēšanu vai procedūrām, kuras sāktas attiecībā uz šīs direktīvas iespējamajiem pārkāpumiem, un lai izpildītu savus pienākumus šīs direktīvas nolūkos sadarboties savā starpā un ar EVTI, šo informāciju nodot citām kompetentajām iestādēm un EVTI.

Kompetentās iestādes var sadarboties ar citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm arī ar naudas sodu piedziņas nodrošināšanu saistītajos jautājumos.

3. Kā daļu no šīs direktīvas darbības vispārējas pārskatīšanas Komisija ne vēlāk kā 2017. gada 18. septembrī pārskata administratīvo sodu un kriminālsodu piemērošanu un jo īpaši nepieciešamību saskaņot administratīvos sodus, kas noteikti par šajā direktīvā noteikto prasību neievērošanu.

4. Kompetentā iestāde var atteikties atbildēt uz informācijas pieprasījumu vai lūgumu sadarboties ar izmeklēšanu tikai šādos ārkārtas apstākļos, proti, ja:

- a) attiecīgās informācijas sniegšana var nelabvēlīgi ietekmēt tās dalībvalsts drošību, kurai pieprasījums adresēts, jo īpaši cīņu pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem;

- b) pieprasījuma ievērošana var nelabvēlīgi ietekmēt tās pašas veikto izmeklēšanu, izpildes pasākumus vai – attiecīgā gadījumā – kriminālizmeklēšanu;
- c) pirms pieprasījuma saņemšanas dalībvalsts iestādes jau ir sākušas tiesvedību saistībā ar tām pašām darbībām un pret tām pašām personām; vai
- d) pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī jau ir pasludināts galīgais spriedums attiecībā uz šādām personām un saistībā ar tām pašām darbībām.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad pienākumi attiecas uz PVKIU, pārvaldības sabiedrībām, ieguldījumu sabiedrībām vai depozitārijiem, to valsts noteikumu pārkāpuma gadījumā, ar kuriem transponē šo direktīvu, var piemērot administratīvus sodus vai citus administratīvus pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem vadības struktūras locekļiem un citām fiziskām personām, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīgas par pārkāpumu.

6. Dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem nodrošina, ka visos 1. punktā minētajos gadījumos administratīvie sodi un citi administratīvie pasākumi, kurus var piemērot, ietver vismaz:

- a) publisku paziņojumu, kurā norāda atbildīgo personu un pārkāpuma būtību;
- b) rīkojumu, ar ko personai pieprasa pārtraukt šādu rīcību un atturēties no šādas rīcības atkārtošanas;
- c) PVKIU vai pārvaldības sabiedrības gadījumā – PVKIU vai pārvaldības sabiedrības atļaujas apturēšanu vai atsaukšanu;
- d) pagaidu vai par atkārtotiem nopietniem pārkāpumiem pastāvīgu aizliegumu pārvaldības sabiedrības vai ieguldījumu sabiedrības vadības struktūras loceklim vai jebkurai citai pie atbildības sauktai fiziskai personai veikt savas vadības funkcijas minētajās vai citās šādās sabiedrībās;
- e) juridiskas personas gadījumā – maksimālos administratīvos naudas sodus vismaz EUR 5 000 000 apmērā vai dalībvalstīs, kuru valūta nav euro, atbilstošu summu valsts valūtā 2014. gada 17. septembrī vai 10 % no juridiskās personas kopējā gada apgrozījuma saskaņā ar jaunāko pieejamo pārskatu, ko apstiprinājusi vadības struktūra; ja juridiskā persona ir mātesuzņēmums vai mātesuzņēmuma meitasuzņēmums, kam ir jāsaprot konsolidētie finanšu pārskati saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/34/ES (*), – attiecīgais gada kopējais apgrozījums ir kopējais gada apgrozījums vai attiecīgais ienākumu veids saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem grāmatvedības jomā saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem konsolidētajiem pārskatiem, kurus apstiprinājusi galvenā mātesuzņēmuma vadības struktūra;
- f) fiziskas personas gadījumā – maksimālos administratīvos naudas sodus vismaz EUR 5 000 000 apmērā vai dalībvalstīs, kuru valūta nav euro, atbilstošu summu valsts valūtā 2014. gada 17. septembrī;
- g) kā alternatīvu e) un f) apakšpunktam – maksimālos administratīvos naudas sodus vismaz ekonomiskā ieguvuma, kas izriet no pārkāpuma, ja to var noteikt, dubulta apjoma apmērā, pat ja tas pārsniedz e) un f) apakšpunktā minēto maksimālo apmēru.

7. Dalībvalstis var pilnvarot kompetentās iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem ieviest sankciju veidus papildus tiem, kas minēti 6. punktā, vai noteikt naudas sodus, kuru apmērs pārsniedz 6. punkta e), f) un g) apakšpunktā minētos apmērus.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).”;

17) iekļauj šādus pantus:

“99.a pants

Dalībvalstis nodrošina, lai to normatīvie vai administratīvie akti, ar kuriem transponē šo direktīvu, paredzētu sankcijas jo īpaši šādos gadījumos:

- a) PVKIU veic darbību, neiegūstot atļauju, tādējādi pārkāpjot 5. pantu;
- b) pārvaldības sabiedrības darījumdarbība tiek veikta bez iepriekšējas atļaujas iegūšanas, tādējādi pārkāpjot 6. pantu;
- c) ieguldījumu sabiedrības darījumdarbība tiek veikta bez iepriekšējas atļaujas iegūšanas, tādējādi pārkāpjot 27. pantu;
- d) būtiska līdzdalība pārvaldības sabiedrībā ir iegūta, tieši vai netieši, vai šāda būtiska līdzdalība pārvaldības sabiedrībā ir palielinājusies tā, ka tai piederošā balsstiesību vai kapitāla daļa sasniedz vai pārsniedz 20 %, 30 % vai 50 %, vai arī tā, ka pārvaldības sabiedrība kļūst par meitasuzņēmumu (“plānotā līdzdalības iegūšana”), rakstiski nepaziņojot tās pārvaldības sabiedrības kompetentajām iestādēm, kurā ieguvējs vēlas iegūt vai palielināt būtisku līdzdalību, tādējādi pārkāpjot 11. panta 1. punktu;
- e) būtiska līdzdalība pārvaldības sabiedrībā tiek likvidēta, tieši vai netieši, vai samazināta tā, ka tās īpašumā esošo balsstiesību vai kapitāla daļa samazinātos līdz 20 %, 30 % vai 50 %, vai arī tā, ka pārvaldības sabiedrība pārstātu būt par meitasuzņēmumu, rakstiski nepaziņojot kompetentajām iestādēm, tādējādi pārkāpjot 11. panta 1. punktu;
- f) pārvaldības sabiedrība ir saņēmusi atļauju, sniedzot nepatiesas ziņas vai izmantojot citus nelikumīgus līdzekļus, tādējādi pārkāpjot 7. panta 5. punkta b) apakšpunktu;
- g) ieguldījumu sabiedrība ir saņēmusi atļauju, sniedzot nepatiesas ziņas vai izmantojot citus nelikumīgus līdzekļus, tādējādi pārkāpjot 29. panta 4. punkta b) apakšpunktu;
- h) pārvaldības sabiedrība, līdzko uzzina par iegūšanu vai atsavināšanu, kas izraisa līdzdalības palielināšanos vai samazināšanos, pārkāpjot kādu no Direktīvas 2014/65/ES 11. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, neinformē kompetentās iestādes par šīs līdzdalības iegūšanu vai atsavināšanu, tādējādi pārkāpjot šīs direktīvas 11. panta 1. punktu;
- i) pārvaldības sabiedrība vismaz reizi gadā neinformē kompetento iestādi par to akcionāru un dalībnieku vārdiem un uzvārdiem, kuriem ir būtiska līdzdalība, un šādas līdzdalības lielumu, tādējādi pārkāpjot 11. panta 1. punktu;

- j) pārvaldības sabiedrība neveic procedūras un pasākumus, kas noteikti saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē 12. panta 1. punkta a) apakšpunktu;
- k) pārvaldības sabiedrība neizpilda struktūras un organizatoriskas prasības, kas noteiktas saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē 12. panta 1. punkta b) apakšpunktu;
- l) ieguldījumu sabiedrība neveic procedūras un pasākumus, kas noteikti saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē 31. pantu;
- m) pārvaldības sabiedrība vai ieguldījumu sabiedrība neizpilda prasības, kas saistītas ar tās funkciju deleģēšanu trešām personām un kas noteiktas saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē 13. un 30. pantu;
- n) pārvaldības sabiedrība vai ieguldījumu sabiedrība neievēro rīcības noteikumus, kas noteikti saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē 14. un 30. pantu;
- o) depozitārijs neizpilda savus uzdevumus, kas noteikti saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē 22. panta 3. līdz 7. punktu;
- p) ieguldījumu sabiedrība vai – attiecībā uz katru tās pārvaldīto kopīgo fondu – pārvaldības sabiedrība atkārtoti nepilda pienākumus attiecībā uz PVKIU ieguldījumu politiku, ko paredz valsts noteikumi, ar kuriem transponē VII nodaļu;
- q) pārvaldības sabiedrība vai ieguldījumu sabiedrība neizmanto riska pārvaldības procesu vai ārpusbiržas atvasināto instrumentu vērtības precīza un neatkarīga novērtējuma procesu, ko paredz valsts noteikumi, ar ko transponē 51. panta 1. punktu;
- r) ieguldījumu sabiedrība vai – attiecībā uz katru tās pārvaldīto kopīgo fondu – pārvaldības sabiedrība atkārtoti nepilda pienākumus attiecībā uz ieguldītājiem sniedzamo informāciju, ko paredz valsts noteikumi, ar kuriem transponē 68. līdz 82. pantu;
- s) pārvaldības sabiedrība vai ieguldījumu sabiedrība, kas tirgo tās pārvaldītā PVKIU sertifikātus dalībvalstī, kas nav PVKIU piederības dalībvalsts, nepilda paziņošanas prasības, kas noteiktas 93. panta 1. punktā.

99.b pants

1. Dalībvalstis nodrošina, lai kompetentās iestādes bez liekas kavēšanās savā oficiālajā tīmekļa vietnē publicētu jebkuru nepārsūdzamu lēmumu, ar kuru piemēro administratīvu sodu vai pasākumu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, pēc tam, kad persona, kurai sods vai pasākums piemērots, ir informēta par minēto lēmumu. Publikācijā ietver vismaz informāciju par pārkāpuma veidu un raksturu un atbildīgo personu identitāti. Minētais pienākums neattiecas uz lēmumiem, ar ko nosaka pasākumus, kuriem piemīt izmeklēšanas raksturs.

Tomēr, ja kompetentās iestādes uzskata, ka juridisko personu identitātes vai fizisko personu datu publicēšana ir nesamērīga, ņemot vērā katra gadījuma atsevišķu izvērtējumu, ko veic saistībā ar šādas datu publicēšanas samērīgumu, vai ja šāda publicēšana nopietni apdraud finanšu tirgu stabilitāti vai patlaban notiekošu izmeklēšanu, dalībvalstis nodrošina, lai kompetentās iestādes:

- a) aizkavē soda vai pasākuma publicēšanu, līdz npublicēšanas iemesli beidz pastāvēt; vai

- b) publicē lēmumu piemērot sodu vai pasākumu anonīmi un tādā veidā, kas atbilst valsts tiesību aktiem, ja šāda anonīma publicēšana nodrošina attiecīgo personas datu efektīvu aizsardzību; vai
- c) npublicē lēmumu, ar kuru piemēro sodu vai pasākumu, ja a) un b) apakšpunktā noteiktie risinājumi tiek uzskatīti par nepietiekamiem, lai nodrošinātu:
 - i) to, ka netiek apdraudēta finanšu tirgu stabilitāte;
 - ii) šādu lēmumu publicēšanas samērīgumu attiecībā uz pasākumiem, kurus uzskata par mazāk nozīmīgiem.

Gadījumā, kad tiek pieņemts lēmums publicēt sodu vai pasākumu anonīmi, attiecīgo datu publicēšanu var atlikt uz saprātīgu laikposmu, ja ir paredzams, ka šajā laikposmā anonīmas publikācijas iemesli beigs pastāvēt.

2. Kompetentās iestādes informē EVTI par visiem administratīviem sodiem, kas piemēroti, bet par kuriem informācija nav publicēta atbilstīgi 1. punkta otrās daļas c) apakšpunktam, tostarp arī informācija par jebkādu ar konkrētu sodu saistītu pārsūdzību un šādas pārsūdzības iznākumu. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes saņem informāciju un galīgo spriedumu par ikvienu piemēroto kriminālsodu un iesniedz to EVTI. EVTI uztur centrālu datubāzi par sodiem, kuri tai darīti zināmi vienīgi nolūkā veikt informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm. Minētā datubāze ir pieejama tikai kompetentajām iestādēm, un to atjaunina, pamatojoties uz kompetento iestāžu sniegto informāciju.

3. Ja lēmumu par soda vai pasākuma piemērošanu var pārsūdzēt attiecīgajā tiesu vai citā iestādē, kompetentās iestādes arī nekavējoties savā oficiālajā tīmekļa vietnē publicē šādu informāciju un jebkādu turpmāku informāciju par šādas pārsūdzības iznākumu. Publicē arī jebkuru lēmumu, ar ko anulē iepriekšēju lēmumu par soda vai pasākuma piemērošanu.

4. Kompetentās iestādes nodrošina, lai jebkura publikācija, kas veikta saskaņā ar šo pantu, būtu pieejama to oficiālajā tīmekļa vietnē vismaz piecus gadus pēc tās publicēšanas. Personas datus, kas iekļauti publikācijā, kompetentās iestādes oficiālajā tīmekļa vietnē saglabā tikai tik ilgu laikposmu, cik ir nepieciešams saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem.

99.c pants

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, nosakot administratīvo sodu vai pasākumu veidu un administratīvo naudas sodu līmeni, kompetentās iestādes nodrošina, lai tie būtu iedarbīgi, samērīgi un atturoši, un ņem vērā visus attiecīgos apstākļus, tostarp attiecīgā gadījumā:

- a) pārkāpuma nopietnību un ilgumu;
- b) par pārkāpumu atbildīgās personas atbildības pakāpi;
- c) par pārkāpumu atbildīgās personas finansiālo situāciju, uz ko norāda, piemēram, juridiskās personas gadījumā – tās kopējais apgrozījums vai fiziskās personas gadījumā – tās gada ienākumi;
- d) par pārkāpumu atbildīgās personas ieguvumu vai novērsto zaudējumu, kā arī citām personām nodarītā kaitējuma un – attiecīgā gadījumā – kaitējuma tirgus darbībai vai ekonomikai kopumā, ja tos var noteikt, apmēru;

- e) cik lielā mērā par pārkāpumu atbildīgā persona sadarbojas ar kompetento iestādi;
- f) par pārkāpumu atbildīgās personas iepriekš pieļautos pārkāpumus;
- g) pasākumus, ko pēc pārkāpuma veikusi par pārkāpumu atbildīgā persona, lai novērstu pārkāpuma atkārtošanos.

2. Īstenojot savas pilnvaras piemērot sodus saskaņā ar 99. pantu, kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai nodrošinātu, ka to uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kā arī administratīvie sodi dod rezultātus saskaņā ar šīs direktīvas mērķiem. Tās arī koordinē savas darbības, lai izvairītos no iespējamās dublēšanās un pārklāšanās, piemērojot uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kā arī administratīvus sodus un pasākumus pārobežu gadījumos saskaņā ar 101. pantu.

99.d pants

1. Dalībvalstis izveido efektīvus un uzticamus mehānismus, lai veicinātu ziņošanu kompetentajām iestādēm par tādu valsts noteikumu iespējamiem vai faktiskajiem pārkāpumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, tostarp drošus saziņas kanālus ziņošanai par šādiem pārkāpumiem.

2. Mehānismos, kas minēti 1. punktā, ietilpst vismaz:

- a) konkrētas procedūras ziņojumu par pārkāpumiem saņemšanai un turpmākai rīcībai;
- b) to ieguldījumu sabiedrību, pārvaldības sabiedrību un depozitāriju darbinieku pienācīga aizsardzība, kuri ziņo par minētajās vienībās izdarītiem pārkāpumiem vismaz saistībā ar atbilstību, diskrimināciju un cita veida netaisnīgu attieksmi;
- c) personas, kura ziņo par pārkāpumiem, un fiziskas personas, par kuru ir aizdomas, ka tā ir atbildīga par pārkāpumu, personas datu aizsardzība saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (*);
- d) skaidri noteikumi, ar kuriem nodrošina, ka tās personas konfidencialitāte, kura ziņo par pārkāpumiem, tiek garantēta visos gadījumos, ja vien valsts tiesību akti neparedz izpaušanu saistībā ar turpmāku izmeklēšanu vai vēlāku tiesvedību.

3. EVTI nodrošina vienu vai vairākus drošus saziņas kanālus ziņošanai par valsts noteikumu, ar kuriem transponē šo direktīvu, pārkāpumiem. EVTI nodrošina, lai minētie saziņas kanāli atbilstu 2. punkta a) līdz d) apakšpunktam.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. un 3. punktā minētā ieguldījumu sabiedrību, pārvaldības sabiedrību un depozitāriju darbinieku ziņošana netiktu uzskatīta par tādu ierobežojumu pārkāpumu, kas ar līgumu vai ar jebkādu normatīvu vai administratīvu aktu paredzēti attiecībā uz informācijas izpaušanu, un neuzliek personai, kas ziņo, nekādu atbildību saistībā ar šādu ziņošanu.

5. Dalībvalstis pieprasa, lai ieguldījumu sabiedrībām, pārvaldības sabiedrībām un depozitārijiem būtu izstrādātas atbilstīgas procedūras, kas ļautu to darbiniekiem, izmantojot speciālu, neatkarīgu un autonomu ziņošanas kanālu iestādes iekšienē, ziņot par pārkāpumiem.

99.e pants

1. Kompetentās iestādes reizi gadā sniedz EVTI apkopotu informāciju par visiem sodiem un pasākumiem, kas piemēroti saskaņā ar 99. pantu. EVTI minēto informāciju publicē gada ziņojumā.

2. Ja kompetentā iestāde ir publicējusi informāciju par administratīvajiem sodiem vai pasākumiem, tā vienlaikus par minētajiem administratīvajiem sodiem vai pasākumiem ziņo arī EVTI. Ja publicēts sods vai pasākums attiecas uz pārvaldības sabiedrību vai ieguldījumu sabiedrību, EVTI pievieno atsauci uz publicēto sodu vai pasākumu pārvaldības sabiedrību sarakstā, ko publicē saskaņā ar 6. panta 1. punktu.

3. EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai noteiktu informācijas nosūtīšanas procedūras un veidlapas, kas minētas šajā pantā.

EVTI iesniedz minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2015. gada 18. septembrim.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.);

18) iekļauj šādu pantu:

“104.a pants

1. Dalībvalstis saskaņā ar šo direktīvu izmantoto personas datu apstrādei dalībvalstīs piemēro Direktīvu 95/46/EK.

2. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (*) attiecas uz personas datu apstrādi, ko veic EVTI saskaņā ar šo direktīvu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.);

19) direktīvas 12. panta 3. punktā, 14. panta 2. punktā, 43. panta 5. punktā, 51. panta 4. punktā, 60. panta 6. punktā, 61. panta 3. punktā, 62. panta 4. punktā, 64. panta 4. punktā, 75. panta 4. punktā, 78. panta 7. punktā, 81. panta 2. punktā, 95. panta 1. punktā un 111. pantā vārdus: “saskaņā ar 112. panta 2., 3. un 4. punktu, un atbilstīgi 112.a un 112.b panta nosacījumiem” aizstāj ar vārdiem: “saskaņā ar 112.a pantu”;

20) direktīvas 50.a pantā vārdus: “saskaņā ar 112.a pantu, un ievērojot 112.b un 112.c panta nosacījumus” aizstāj ar vārdiem: “saskaņā ar 112.a pantu”;

21) direktīvas 52. panta 4. punkta trešajā daļā atsauci uz “112. panta 1. punktā” aizstāj ar atsauci uz “112. pantā”;

22) direktīvas 112. pantu aizstāj ar šādu:

“112. pants

Komisijai palīdz Eiropas Vērtspapīru komiteja, kas izveidota ar Komisijas Lēmumu 2001/528/EK (*).

(*) Komisijas Lēmums 2001/528/EK (2001. gada 6. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Vērtspapīru komiteju (OV L 191, 13.7.2001., 45. lpp.);

23) direktīvas 112.a pantu aizstāj ar šādu:

“112.a pants

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 12., 14., 43., 60., 61., 62., 64., 75., 78., 81., 95. un 111. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz četrus gadu laikposmu no 2011. gada 4. janvāra.

Pilnvaras pieņemt 26.b pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz četrus gadu laikposmu no 2014. gada 17. septembra.

Pilnvaras pieņemt 50.a pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz četrus gadu laikposmu no 2011. gada 21. jūlija.

Pilnvaras pieņemt 51. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz četrus gadu laikposmu no 2013. gada 20. jūnija.

Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais sešus mēnešus pirms četrus gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neieieilst pret šādu pagarināšanu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 12., 14., 26.b, 43., 50.a, 51., 60., 61., 62., 64., 75., 78., 81., 95. un 111. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 12., 14., 26.b, 43., 50.a, 51., 60., 61., 62., 64., 75., 78., 81., 95. un 111. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja trīs mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par trīs mēnešiem.”;

24) direktīvas 112.b pantu svīturo;

25) I pielikuma A saraksta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Ziņas par depozitāriju:

2.1.PVKIU depozitārija identitāte un apraksts par tā pienākumiem un interešu konfliktiem, kas var rasties.

2.2. Depozitārija deleģēto glabāšanas funkciju apraksts, saraksts ar personām, kurām deleģētas un tālāk deleģētas funkcijas, un jebkādi interešu konflikti, kas var rasties no šādas deleģēšanas.

2.3. Paziņojums par to, ka atjaunināta informācija attiecībā uz 2.1. un 2.2. punktu tiks darīta pieejama ieguldītājiem pēc pieprasījuma.”

2. pants

1. Dalībvalstis vēlākais 2016. gada 18. martā pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmus minēto noteikumu tekstu.

Dalībvalstis šā punkta pirmajā daļā minētos normatīvos un administratīvos aktus piemēro no 2016. gada 18. marta. Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
S. GOZI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2014/92/ES

(2014. gada 23. jūlijs)

par maksājumu kontu tarifu salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 26. panta 2. punktu iekšējais tirgus aptver telpu bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte. Iekšējā tirgus sadrumstalotība kaitē konkurētspējai, izaugsmei un darbvietu radīšanai Savienībā. Tādu tiešo un netiešo šķēršļu novēršana, kuri kavē iekšējā tirgus pienācīgu darbību, ir svarīga tā izveides pabeigšanai. Savienības mēroga rīcība attiecībā uz iekšējo tirgu finanšu mazumtirdzniecības pakalpojumu nozarē jau ir sniegusi būtisku ieguldījumu maksājumu pakalpojumu sniedzēju pārrobežu darbības attīstībā, uzlabojot patērētāju izvēli un palielinot piedāvājumu kvalitāti un pārredzamību.
- (2) Šajā ziņā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2007/64/EK ⁽⁴⁾, tika noteiktas galvenās pārredzamības prasības tarifiem, ko maksājumu pakalpojumu sniedzēji piemēro pakalpojumiem, kas tiek piedāvāti saistībā ar maksājumu kontiem. Tas ir būtiski veicinājis maksājumu pakalpojumu sniedzēju darbību, radot vienotus noteikumus attiecībā uz maksājumu pakalpojumu un informācijas sniegšanu, samazinājis administratīvo slogu un radījis izmaksu ietaupījumus maksājumu pakalpojumu sniedzējiem.
- (3) Netraucēta iekšējā tirgus darbība un mūsdienīgas un sociāli iekļaujošas ekonomikas izveide arvien vairāk kļūst atkarīga no maksājumu pakalpojumu vispārējās pieejamības. Jebkuri jauni tiesību akti šajā jomā jāpieņem kā gudras Savienības līmeņa ekonomikas stratēģijas daļa, kurā efektīvi jāņem vērā mazāk aizsargātu patērētāju vajadzības.

⁽¹⁾ OV C 51, 22.2.2014., 3. lpp.⁽²⁾ OV C 341, 21.11.2013., 40. lpp.⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 15. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 23. jūlija lēmums.⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/64/EK (2007. gada 13. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK (OV L 319, 5.12.2007., 1. lpp.).

- (4) Tomēr, kā norādīts Eiropas Parlamenta 2012. gada 4. jūlija rezolūcijā ar ieteikumiem Komisijai par piekļuvi banku pamatpakalpojumiem, ir jādarā vairāk, lai uzlabotu un attīstītu iekšējo tirgu banku mazumtirdzniecības pakalpojumu jomā. Šobrīd tarifu pārredzamības un salīdzināmības trūkums, kā arī grūtības saistībā ar maksājumu kontu maiņu joprojām rada šķēršļus pilnībā integrēta tirgus attīstībai, kas savukārt rada zemu konkurenci banku mazumtirdzniecības pakalpojumu jomā. Minētās problēmas ir jānovērš, un jāpanāk augstas kvalitātes standartu ievērošana.
- (5) Pašreizējie iekšējā tirgus apstākļi varētu atturēt maksājumu pakalpojumu sniedzējus no iespējas izmantot tiesības brīvi veikt uzņēmējdarbību vai sniegt pakalpojumus Savienībā, jo pastāv grūtības iegūt klientus, ienākot jaunā tirgū. Ienākšana jaunos tirgos bieži ir saistīta ar lielu ieguldījumu. Šāds ieguldījums ir attaisnots tikai tad, ja kontu nodrošinātājs paredz pietiekamas iespējas un patērētāju atbilstīgu pieprasījumu. Patērētāju zemo mobilitāti saistībā ar finanšu mazumtirdzniecības pakalpojumiem lielā mērā rada tas, ka nav nodrošināta tarifu un piedāvāto pakalpojumu pārredzamība un salīdzināmība, kā arī grūtības saistībā ar maksājumu kontu maiņu. Minētie faktori arī mazina pieprasījumu. Jo īpaši tas attiecas uz pārrobežu darbību.
- (6) Turklāt nozīmīgus šķēršļus tam, lai pabeigtu iekšējā tirgus izveidi maksājumu kontu jomā, var radīt valstīs spēkā esošā tiesiskā regulējuma sadrumstalotība. Valstīs spēkā esošie noteikumi attiecībā uz maksājumu kontiem, jo īpaši attiecībā uz tarifu salīdzināmību un maksājumu kontu maiņu, ir atšķirīgi. Vienotu saistošu pasākumu neesība Savienības mērogā attiecībā uz maiņu ir radījusi atšķirīgu praksi un pasākumus valstu mērogā. Minētās atšķirības ir īpaši būtiskas tarifu salīdzināmības jomā, kur Savienības mērogā nav nekādu pasākumu, pat tādu, kas pēc būtības būtu pašregulācija. Ja nākotnē minētās atšķirības kļūtu nozīmīgākas, ņemot vērā to, ka maksājumu pakalpojumu sniedzēji savu praksi parasti pielāgo valstu tirgiem, tas paaugstinātu pārrobežu darbības izmaksas salīdzinājumā ar iekšzemes kontu nodrošinātāju izmaksām, tādējādi mazinot pārrobežu darījumdarbības pievilcību. Pārrobežu darbību iekšējā tirgū kavē šķēršļi attiecībā uz patērētāju maksājumu kontu atvēršanu ārvalstīs. Spēkā esošie ierobežojošie atbilstības kritēriji var kavēt Savienības pilsoņu brīvu pārvietošanos Savienībā. Ja visiem patērētājiem tiks nodrošināta piekļuve maksājumu kontam, patērētāji varēs piedalīties iekšējā tirgū un izmantot priekšrocības, ko piedāvā iekšējais tirgus.
- (7) Turklāt, tā kā daži iespējamie klienti neatver maksājumu kontus vai nu tāpēc, ka saņem atteikumu, vai arī tāpēc, ka viņiem netiek piedāvāti atbilstīgi produkti, potenciālais pieprasījums pēc maksājumu kontu pakalpojumiem Savienībā pašlaik netiek pilnībā izmantots. Plašāka patērētāju dalība iekšējā tirgū turpmāk stimulētu maksājumu pakalpojumu sniedzējus ienākt jaunos tirgos. Tādu apstākļu izveidošana, kuri ļautu patērētājiem piekļūt maksājumu kontam, arī ir līdzeklis, kas nepieciešams, lai sekmētu viņu dalību iekšējā tirgū un ļautu viņiem izmantot iekšējā tirgus radītās priekšrocības.
- (8) Tarifu pārredzamība un salīdzināmība ir risināta Savienības līmenī ar pašregulācijas iniciatīvu, kuru ierosināja banku nozare. Tomēr nav panākta galīgā vienošanās attiecībā uz minēto iniciatīvu. Attiecībā uz maiņu 2008. gadā Eiropas Banku nozares komitejas ieviestie vienotie principi veido paraugmehānismu tādu maksājumu kontu maiņai, kuras piedāvā bankas, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī. Tomēr, ņemot vērā to, ka šie vienotie principi nav saistoši, to piemērošana visā Savienībā ir bijusi nesaskaņota, un tās rezultāti nav bijuši efektīvi. Turklāt vienotie principi attiecas uz maksājumu kontu maiņu tikai valstu mērogā, bet neattiecas uz pārrobežu maiņu. Visbeidzot, attiecībā uz piekļuvi pamata maksājumu kontam Komisijas Ieteikumā 2011/442/ES⁽¹⁾ dalībvalstis tika aicinātas veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu ieteikuma piemērošanu vēlākais sešus mēnešus pēc tā publicēšanas. Līdz šim tikai dažas dalībvalstis ir ievērojušas minētā ieteikuma galvenos principus.

(¹) Komisijas Ieteikums 2011/442/ES (2011. gada 18. jūlijs) par piekļuvi pamatmaksājumu kontam (OV L 190, 21.7.2011., 87. lpp.).

- (9) Lai ilgtermiņā atbalstītu efektīvu un raitu finansiālo mobilitāti, ir svarīgi izveidot vienotu noteikumu kopumu, kas būtu paredzēts, lai risinātu zemas patērētāju mobilitātes problēmu un jo īpaši lai uzlabotu maksājumu kontu pakalpojumu un tarifu salīdzināmību un stimulētu maksājumu kontu maiņu, kā arī lai izvairītos no tā, ka patērētāji, kas vēlas atvērt un izmantot maksājumu kontu ārvalstīs, tiktu diskriminēti dzīvesvietas dēļ. Turklāt ir būtiski pieņemt atbilstīgus pasākumus, lai sekmētu patērētāju dalību maksājumu kontu tirgū. Minētie pasākumi stimulēs maksājumu pakalpojumu sniedzēju ienākšanu iekšējā tirgū un nodrošinās līdzvērtīgus konkurences apstākļus, tādējādi stiprinot konkurenci un resursu efektīvu piešķiršanu Savienības finanšu mazumtirdzniecības tirgū tā, lai tas radītu ieguvumus uzņēmumiem un patērētājiem. Tāpat pārredzama informācija par tarifiem un maiņas iespējas kombinācijā ar tiesībām piekļūt pamata maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām, ļaus Savienības pilsoņiem ērtāk pārvietoties un iepirkties visā Savienībā, tādējādi izmantot priekšrocības, ko sniedz pilnībā funkcionējošs iekšējais tirgus finanšu mazumtirdzniecības pakalpojumu nozarē, un veicinās iekšējā tirgus turpmāko attīstību.
- (10) Ir svarīgi nodrošināt arī to, lai šī direktīva nekavētu inovācijas finanšu mazumtirdzniecības pakalpojumu jomā. Katru gadu tiek ieviestas jaunas tehnoloģijas, kuru dēļ pašreiz izmantotais maksājumu kontu modelis noveco, tādām kā, piemēram, mobilās bankas pakalpojumi un uzkrātās vērtības maksājumu kartes.
- (11) Ar šo direktīvu dalībvalstīm nebūtu jāliedz paturēt vai pieņemt stingrākus noteikumus, lai aizsargātu patērētājus, ja šādi noteikumi ir saderīgi ar to pienākumiem, kas paredzēti Savienības tiesību aktos un šajā direktīvā.
- (12) Šīs direktīvas noteikumi par tarifu un maksājumu kontu salīdzināmību un maiņu būtu jāpiemēro visiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kā noteikts Direktīvā 2007/64/EK. Šīs direktīvas noteikumi par piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām būtu jāpiemēro tikai kredītiestādēm. Visi šīs direktīvas noteikumi būtu jāpiemēro maksājumu kontiem, ar kuru starpniecību patērētāji var veikt šādus darījumus: iemaksāt līdzekļus, izņemt naudu, veikt maksājumus trešām personām un saņemt maksājumus no tām, tostarp veikt kredīta pārvedumus. Tā rezultātā konti ar lielākiem funkciju ierobežojumiem būtu jāizslēdz. Piemēram, tādi konti kā krājkonti, kredītkaršu konti, kur līdzekļi parasti tiek iemaksāti tikai, lai atmaksātu kredītkartes parādu, norēķinu konta hipotēkas vai e-naudas konti principā būtu jāizslēdz no šīs direktīvas darbības jomas. Tomēr, ja minētos kontus izmantotu ikdienas maksājumu darījumiem un tiem būtu visas iepriekš uzskaitītās funkcijas, tie būs direktīvas darbības jomā. Uzņēmumu konti, pat mazo uzņēmumu vai mikrouzņēmumu konti, ja vien tie netiek turēti privātpersonas statusā, vajadzētu būt ārpus šīs direktīvas darbības jomas. Dalībvalstīm būtu jāspēj izvēlēties paplašināt šīs direktīvas piemērošanu, attiecinot to arī uz citiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un citiem maksājumu kontiem, piemēram, tiem, kas piedāvā ierobežotākas maksājumu funkcijas.
- (13) Tā kā maksājumu konts ar pamatfunkcijām ir maksājumu konta veids, piemērojot šo direktīvu, šādiem kontiem būtu jāpiemēro arī noteikumi par pārredzamību un maksājumu kontu maiņu.
- (14) Šajā direktīvā ietvertās definīcijas, ciktāl iespējams, būtu jāsaskaņo ar citu Savienības leģislatīvo aktu definīcijām, un jo īpaši ar definīcijām, kas ietvertas Direktīvā 2007/64/EK Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 260/2012 ⁽¹⁾.
- (15) Patērētājiem ir svarīgi izprast tarifus, lai tie varētu salīdzināt dažādu maksājumu pakalpojumu sniedzēju piedāvājumus un izdarīt uz informāciju balstītu izvēli par to, kurš maksājumu konts ir vispiemērotākais viņu vajadzībām. Tarifu salīdzinājumu nav iespējams veikt, ja maksājumu pakalpojumu sniedzēji lieto atšķirīgu terminoloģiju attiecībā uz tiem pašiem pakalpojumiem un sniedz informāciju dažādos formātos. Standartizēta terminoloģija kopā ar saskaņotā formātā mērķtiecīgi sniegtu informāciju par tarifiem, aptverot visraksturīgākos pakalpojumus, kas saistīti ar maksājumu kontiem, var palīdzēt patērētājiem gan saprast, gan salīdzināt tarifus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 260/2012 (2012. gada 14. marts), ar ko nosaka tehniskās un darbības prasības kredīta pārvedumiem un tiešā debeta maksājumiem euro un groza Regulu (EK) Nr. 924/2009 (OV L 94, 30.3.2012., 22. lpp.).

- (16) Patērētāji visvairāk varētu gūt labumu no informācijas, kas ir kodolīga, standartizēta un viegli salīdzināma starp dažādiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem. Rīkiem, kas pieejami patērētājiem maksājumu kontu piedāvājumu salīdzināšanai, nebūtu pozitīva ietekme, ja laiks, kas nepieciešams, lai caurlūkotu garus sarakstus ar dažādu piedāvājumu tarifiem, būtu nesamērīgs ar labumu, ko var gūt, izvēloties ekonomiski visizdevīgāko piedāvājumu. Minētajiem rīkiem vajadzētu būt daudzveidīgiem, un tiem būtu nepieciešama patērētāju veikta pārbaude. Šajā posmā tarifu terminoloģija būtu jāstandartizē tikai attiecībā uz raksturīgākajiem terminiem un definīcijām dalībvalstīs, lai izvairītos no liekas informācijas riska un veicinātu tās ātru ieviešanu.
- (17) Dalībvalstīm būtu jānosaka tarifu terminoloģija, ņemot vērā vietējo tirgu iezīmes. Lai pakalpojumus uzskatītu par raksturīgiem, vismaz vienam maksājumu pakalpojumu sniedzējam dalībvalstī vajadzētu tiem piemērot tarifus. Turklāt, ja pakalpojumi ir kopēji vairākiem dalībvalstu, terminoloģijai, ko izmanto, lai definētu šādus pakalpojumus, vajadzētu būt standartizētai Savienības mērogā, tādējādi ļaujot labāk salīdzināt maksājumu kontu piedāvājumus Savienībā. Lai nodrošinātu valstu sarakstu vienvēidību, Eiropas uzraudzības iestādei (Eiropas Banku iestādei) ("EBI"), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010⁽¹⁾, būtu jāsniedz pamatnostādnes, lai palīdzētu dalībvalstīm noteikt pakalpojumus, kurus valsts mērogā izmanto visbiežāk un kuri rada vislielākās izmaksas patērētājiem. Šajā nolūkā dalībvalstīm līdz 2014. gada 18. decembrim būtu jāinformē Komisija un EBI par attiecīgajām iestādēm, uz kurām attiecas minētās pamatnostādnes.
- (18) Pēc tam, kad dalībvalstis ir noteikušas to raksturīgāko pakalpojumu pagaidu sarakstu, uz kuriem valsts mērogā attiecas tarifi, kā arī terminus un definīcijas, EBI tie būtu jāpārskata, lai, izmantojot regulatīvo tehnisko standartu projektu, identificētu pakalpojumus, kas ir kopīgi lielākajai daļai dalībvalstu, un Savienības mērogā piedāvātu standartizētus terminus un to definīcijas visās Savienības iestāžu oficiālajās valodās. EBI būtu jānodrošina, ka katra pakalpojuma apzīmēšanai izmanto tikai vienu terminu jebkurā katras dalībvalsts oficiālajā valodā, kas ir arī Savienības iestāžu oficiālā valoda. Tas nozīmē, ka attiecībā uz to pašu pakalpojumu var izmantot dažādus terminus dažādās dalībvalstīs, kas izmanto to pašu Savienības iestāžu oficiālo valodu, tādējādi ņemot vērā valstu īpatnības. Dalībvalstīm tad visi piemērojamie Savienības mēroga termini būtu jāiekļauj savos pagaidu sarakstos un, pamatojoties uz tiem, jāpublicē to galīgie saraksti.
- (19) Lai palīdzētu patērētājiem ērti salīdzināt maksājumu kontu tarifus visā vienotajā tirgū, maksājumu pakalpojumu sniedzējiem būtu patērētājiem jānodrošina tarifu informācijas dokuments, kurā norādīti tarifi visiem pakalpojumiem, kas iekļauti to raksturīgāko pakalpojumu sarakstā, kuri saistīti ar maksājumu kontu valsts līmenī. Tarifu informācijas dokumentā vajadzības gadījumā būtu jāizmanto Savienības mērogā noteiktie standartizētie termini un definīcijas. Tas arī veicinātu vienlīdzīgu konkurences apstākļus maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kas konkurē maksājumu kontu tirgū. Tarifu informācijas dokumentā nebūtu jāietver nekādi citi tarifi. Ja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nepiedāvā pakalpojumu no to raksturīgāko pakalpojumu saraksta, kuri saistīti ar maksājumu kontu, tam būtu tas jānorāda, piemēram, atzīmējot pakalpojumu attiecīgi "netiek piedāvāts" vai "nepiemēro". Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai tarifu informācijas dokumentā tiktu iekļauti galvenie rādītāji, piemēram, visaptverošs izmaksu rādītājs, kas apkopo maksājumu konta kopējās gada izmaksas patērētājiem. Lai palīdzētu patērētājiem saprast tarifus, kas tiem jāmaksā par savu maksājumu kontu, to vajadzībām būtu jānodrošina glosārijs, kurā, neizmantojot tehnisku terminoloģiju, sniegti saprotami un nepārprotami skaidrojumi vismaz par tiem tarifiem un pakalpojumiem, kuri ietverti tarifu informācijas dokumentā. Glosārijam vajadzētu būt par noderīgu rīku, lai sekmētu labāku izpratni par tarifu nozīmi, veicinot patērētāju iespējas izvēlēties no plašāka maksājumu kontu piedāvājumu klāsta. Būtu arī jānosaka pienākums maksājumu pakalpojumu sniedzējiem vismaz reizi gadā informēt patērētājus bez maksas par visiem tarifiem, kas tiek piemēroti viņu maksājumu kontam, attiecīgā gadījumā arī par pārtēriņa procentu likmi un kredīta procentu likmi.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

Tas neskar pārtēriņu noteikumus, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/48/EK⁽¹⁾. *Ex-post* informācija būtu jāsniedz dokumentā, ko sauc par "paziņojumu par tarifiem". Tajā būtu jāietver pārskats par nopelnītajiem procentiem un visiem tarifiem, kas jāmaksā saistībā ar maksājumu konta lietošanu, lai ļautu patērētājam saprast, uz ko attiecas tarifu izdevumi, un novērtēt, vai nepieciešams mainīt patēriņa ieradumus vai izvēlēties citu konta nodrošinātāju. Minēto ieguvumu varētu maksimāli palielināt, nodrošinot *ex-post* tarifu informāciju, kas aptver raksturīgākos pakalpojumus tādā pašā secībā kā *ex-ante* tarifu informācijā.

- (20) Lai apmierinātu patērētāju vajadzības, jānodrošina, lai tarifu informācija par maksājumu kontiem būtu precīza, skaidra un salīdzināma. Tādēļ EBI, pēc apspriešanās ar valsts iestādēm un pēc patērētāju veiktas pārbaudes, būtu jāizstrādā īstenošanas tehnisko standartu projekts attiecībā uz tarifu informācijas dokumenta un paziņojuma par tarifiem standartizētu noformējumu un kopīgiem simboliem, lai nodrošinātu, ka patērētājiem tie ir saprotami un salīdzināmi. Katrā tarifu informācijas dokumentā un paziņojumā par tarifiem katrā dalībvalstī būtu jāievēro viens un tas pats formāts, punktu un virsrakstu secība, ļaujot patērētājiem salīdzināt abus dokumentus un tādējādi maksimāli palielinot izpratni un informācijas izmantošanu. Tarifu informācijas dokuments un paziņojums par tarifiem būtu skaidri jānošķir no citiem paziņojumiem. Turklāt, izstrādājot minētos formātus, EBI būtu arī jāņem vērā fakts, ka dalībvalstis var izvēlēties sniegt tarifu informācijas dokumentu un paziņojumu par tarifiem kopā ar informāciju, kas paredzēta saskaņā ar citiem Savienības vai valsts lēģislatīvajiem aktiem par maksājumu kontiem un ar tiem saistītajiem pakalpojumiem.
- (21) Lai nodrošinātu saskaņotu piemērojamās Savienības mēroga terminoloģijas lietošanu visā Savienībā, dalībvalstīm būtu jānosaka pienākums prasīt, lai maksājumu pakalpojumu sniedzēji saziņā ar patērētājiem, tostarp tarifu informācijas dokumentā un paziņojumā par tarifiem, lietotu piemērojamo Savienības mēroga terminoloģiju kopā ar pārējo valsts standartizēto terminoloģiju, kura norādīta galīgajā sarakstā. Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt iespējai izmantot zīmolvārdus patērētājiem sniegtajā informācijā par līgumiem, komercinformācijā un tirgvedības informācijā, ja vien tie skaidri norāda piemērojamās atbilstīgos standartizētos terminus. Ja tie izvēlas tarifu informācijas dokumentā vai paziņojumā par tarifiem izmantot zīmolvārdus, tam vajadzētu būt papildus standartizētajiem terminiem kā sekundāram apzīmējumam, piemēram, pēdiņās vai mazākā drukā.
- (22) Salīdzināšanas tīmekļa vietnes, kas ir neatkarīgas, ir efektīvs līdzeklis patērētājiem, lai vienviet novērtētu guvumus no dažādu maksājumu kontu piedāvājumiem. Šādas tīmekļa vietnes var nodrošināt pareizu līdzsvaru starp nepieciešamību, lai informācija būtu skaidra un kodolīga, lai tā būtu pilnīga un saprotama, ļaujot lietotājiem iegūt sīkāku informāciju, ja tas viņus interesē. To mērķis būtu iekļaut iespējami plašāko piedāvājumu klāstu, lai sniegtu reprezentatīvu pārskatu, vienlaicīgi aptverot būtisku tirgus daļu. Tās arī var samazināt meklēšanas izmaksas, jo patērētājiem nevajadzēs iegūt informāciju atsevišķi no maksājumu pakalpojumu sniedzējiem. Ir būtiski svarīgi, ka šādas tīmekļa vietnēs sniegtā informācija ir uzticama, objektīva un pārredzama un ka patērētāji tiek informēti par šādas tīmekļa vietnes pieejamību. Šajā sakarā dalībvalstīm būtu jāinformē sabiedrība par šādām tīmekļa vietnēm.
- (23) Lai iegūtu objektīvu informāciju par tarifiem un procentu likmēm, ko piemēro saistībā ar maksājumu kontiem, patērētājiem vajadzētu spēt izmantot publiski pieejamas salīdzināšanas tīmekļa vietnes, kuras funkcionāli ir neatkarīgas no maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kas nozīmē, ka meklējuma rezultātos ne pret vienu maksājumu pakalpojumu sniedzēju nevajadzētu izturēties labvēlīgāk. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai patērētājiem attiecīgajā teritorijā būtu brīvi pieejama vismaz viena šāda tīmekļa vietne. Šādu salīdzināšanas tīmekļa vietnes var uzturēt kompetentās iestādes, citas publiskas iestādes un/vai privātie uzturētāji vai to vārdā. Ar maksājumu kontiem saistīto tarifu salīdzināšanas funkciju var pildīt arī esošās tīmekļa vietnes, salīdzinot finanšu vai nefinanšu produktu plašu klāstu. Šādām tīmekļa vietnēm būtu jādarbojas saskaņā ar noteiktiem kvalitātes kritērijiem, tostarp prasību sniegt informāciju par tās īpašniekiem, sniegt precīzu un atjauninātu informāciju, norādīt, kad informācija ir atjaunināta pēdējo reizi, izklāstīt skaidrus un objektīvus kritērijus, uz kādiem tiks balstīta salīdzināšana, un ietvert maksājumu kontu piedāvājumu plašu klāstu, aptverot nozīmīgu tirgus daļu. Dalībvalstīm vajadzētu spēt noteikt, cik bieži salīdzināšanas tīmekļa vietnes ir jāpārskata un jāatjaunina informācija, ko tās sniedz patērētājiem, ņemot vērā to, cik bieži maksājumu pakalpojumu sniedzēji parasti atjaunina savu tarifu informāciju. Dalībvalstīm būtu arī

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/48/EK (2008. gada 23. aprīlis) par patēriņa kredītlīgumiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 87/102/EEK (OV L 133, 22.5.2008., 66. lpp.).

jānosaka, kas uzskatāms par maksājumu kontu piedāvājumu plašu klāstu, kurš aptver nozīmīgu tirgus daļu, novērtējot, piemēram, cik ir maksājumu pakalpojumu sniedzēju un līdz ar to, vai vienkāršs vairākums vai mazāk būtu pietiekams, un/vai tirgus daļu, un/vai to ģeogrāfisko atrašanās vietu. Salīdzināšanas tīmekļa vietnei būtu jāsalīdzina tarifi, kas maksājami par pakalpojumiem, kuri ietverti to raksturīgāko pakalpojumu sarakstā, kas saistīti ar maksājumu kontiem, apkopojot Savienības mēroga terminoloģiju.

Ir lietderīgi, ka dalībvalstīm vajadzētu spēt prasīt šādām tīmekļa vietnēm salīdzināt citu informāciju, piemēram, informāciju par to, kas nosaka maksājumu pakalpojumu sniedzēju sniegto pakalpojumu līmeni, piemēram, filiāļu vai bankomātu skaitu un atrašanās vieta. Ja dalībvalstī ir tikai viena tīmekļa vietne un šī tīmekļa vietne pārtrauc darbību vai tā vairs neatbilst kvalitātes kritērijiem, dalībvalstij būtu jānodrošina, lai patērētājiem pieņemamā laikposmā būtu piekļuve citām valsts mēroga salīdzināšanas tīmekļa vietnēm.

- (24) Pašreizējā maksājumu pakalpojumu sniedzēju prakse ir piedāvāt maksājumu kontu kopā ar produktiem vai pakalpojumiem, kas nav ar maksājumu kontu saistīti pakalpojumi, tādiem kā, piemēram, apdrošināšanas produkti vai finanšu konsultācijas. Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem minētā prakse var būt līdzeklis, kā dažādot savu piedāvājumu un konkurēt citam ar citu, un galu galā var izrādīties, ka tas sniedz ieguvumus patērētājiem. Tomēr Komisijas 2009. gada pētījums par sasaistīšanas praksi finanšu sektorā, kā arī attiecīgas apspriešanās un patērētāju sūdzības ir parādījušas, ka maksājumu pakalpojumu sniedzēji var piedāvāt maksājumu kontus komplektā ar produktiem, ko patērētāji nepieprasa un kas nav būtiski maksājumu kontiem, piemēram, mājokļa apdrošināšana. Turklāt ir novērots, ka minētā prakse var samazināt cenu pārredzamību un salīdzināmību, ierobežot patērētājiem iegādes iespējas un negatīvi ietekmēt patērētāju mobilitāti. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai tad, kad maksājumu pakalpojumu sniedzējs piedāvā komplektētus maksājumu kontus, patērētājiem tiktu sniegta informācija par to, vai maksājumu kontu ir iespējams iegādāties atsevišķi, un, ja tas tā ir, lai tiktu sniegta atsevišķa informācija par izmaksām un tarifiem, kas tiek piemēroti katram no pārējiem komplektā iekļautajiem produktiem vai pakalpojumiem, kurus var iegādāties atsevišķi.
- (25) Maksājumu kontu maiņas process būtu jānosaka visā Savienībā. Šobrīd spēkā esošie pasākumi valstu līmenī ir ārkārtīgi atšķirīgi un negarantē pienācīgu patērētāju aizsardzības līmeni visās dalībvalstīs. Tādu lēģislatīvo pasākumu noteikšana, ar kuriem izveido galvenos principus, kas maksājumu pakalpojumu sniedzējiem jāievēro, sniedzot šādu pakalpojumu katrā dalībvalstī, uzlabotu iekšējā tirgus darbību gan patērētājiem, gan maksājumu pakalpojumu sniedzējiem. No vienas puses, tas garantētu vienlīdzīgu konkurences apstākļus patērētājiem, kuri varētu būt ieinteresēti maksājumu konta atvēršanā citā dalībvalstī, jo tas nodrošinātu, ka tiek piedāvāts līdzvērtīgs aizsardzības līmenis. No otras puses, tas samazinātu valstu līmenī spēkā esošo regulatīvo pasākumu atšķirības un līdz ar to samazinās administratīvo slogu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kuri plāno piedāvāt savus pakalpojumus pāri robežām. Tā rezultātā pasākumi saistībā ar maiņu veicinātu tādu pakalpojumu sniegšanu, kas saistīti ar maksājumu kontiem iekšējā tirgū.
- (26) Par maiņu nebūtu jānosaka tas, ka nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs nodod līgumu saņemošajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam.
- (27) Patērētājiem stimulēt maksājumu kontus ir tikai tad, ja process neietver pārmērīgu administratīvo un finanšu slogu. Tāpēc maksājumu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpiedāvā patērētājiem skaidra, ātra un droša procedūra maksājumu kontu, tostarp maksājumu kontu ar pamatfunkcijām, maiņai. Šāda procedūra būtu jāgarantē ne tikai tad, kad patērētāji vēlas nomainīt vienu maksājumu pakalpojumu sniedzēju pret citu, un arī tad, kad patērētāji vēlas veikt maiņu starp dažādiem maksājumu kontiem tajā pašā maksājumu pakalpojumu sniedzējā. Tas dotu iespēju patērētājiem gūt labumu no visizdevīgākajiem piedāvājumiem tirgū un viegli veikt maiņu no esošā maksājumu konta uz citiem potenciāli piemērotākiem, neatkarīgi no tā, vai tas notiek tajā pašā maksājumu pakalpojumu sniedzējā vai starp dažādiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem. Jebkuriem tarifiem, ko maksājumu pakalpojumu sniedzēji piemēro saistībā ar maiņas pakalpojumu, vajadzētu būt samērīgiem un saskaņīgiem ar faktiskajām izmaksām, kas rodas maksājumu pakalpojumu sniedzējiem.

- (28) Attiecībā uz maksājumu pakalpojumu sniedzēju maiņu gadījumos, kad abi maksājumu pakalpojumu sniedzēji atrodas to teritorijā, būtu jāļauj dalībvalstīm ieviest vai saglabāt kārtību, kas atšķiras no šajā direktīvā paredzētās kārtības, ja tas nepārprotami atbilst patērētāju interesēm.
- (29) Maiņas procesam vajadzētu būt patērētājam tik saprotamam, cik vien iespējams. Attiecīgi dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka saņemošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir atbildīgs par procesa uzsākšanu un vadīšanu patērētāja vārdā. Dalībvalstīm vajadzētu spēt izmantot papildu līdzekļus, piemēram, tehnisko risinājumu, veidojot maiņas pakalpojumu. Šādi papildu līdzekļi var pārsniegt šīs direktīvas prasības, piemēram, maiņas pakalpojumu var sniegt īsākā laikposmā vai maksājumu pakalpojumu sniedzējiem var prasīt nodrošināt, lai kredīta pārvedumi, kas saņemti uz veco maksājumu kontu, pēc patērētāja pieprasījuma tiktu automatiski vai manuāli pārsūtīti uz jauno maksājumu kontu noteiktā laikposmā, skaitot no brīža, kad saņemta atļauja maiņai. Maksājumu pakalpojumu sniedzēji var izmantot šādus papildu līdzekļus arī brīvprātīgi pat tad, ja dalībvalsts to neprasa.
- (30) Būtu jādod iespēja patērētājiem lūgt saņemošajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam veikt maiņu attiecībā uz visiem vai daļu no ienākošajiem kredīta pārvedumiem, kredīta pārvedumu regulārā maksājuma rīkojumiem vai tiešā debeta maksājumu mandātiem, – vēlāmākais vienā tikšanās reizē ar saņemošo maksājumu pakalpojumu sniedzēju. Šajā nolūkā patērētājiem būtu jāvar parakstīt vienu atļauju, dodot savu piekrišanu katram no minētajiem uzdevumiem. Dalībvalstis var pieprasīt, lai patērētāja sniegtā atļauja būtu rakstiska, bet attiecīgā gadījumā var izvēlēties pieņemt līdzvērtīgus līdzekļus, piemēram, ja pastāv maiņas automatizēta sistēma. Pirms atļaujas došanas patērētājs būtu jāinformē par visiem procedūras posmiem, kas nepieciešami, lai pabeigtu maiņu. Piemēram, atļauja varētu ietvert visus uzdevumus, kas ir daļa no maiņas pakalpojuma, un varētu paredzēt iespēju patērētājam izvēlēties tikai dažus no minētajiem uzdevumiem.
- (31) Veiksmīgai maiņas veikšanai ir nepieciešama sadarbība ar nododošo maksājumu pakalpojumu sniedzēju. Saņemošajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam no nododošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja būtu jāsaņem visa informācija, kas vajadzīga, lai varētu atjaunot maksājumus citā maksājumu kontā. Tomēr šādu informāciju nevajadzētu būt plašākai nekā nepieciešams, lai veiktu maiņu.
- (32) Lai atvieglotu pārrobežu kontu atvēršanu, būtu jādod iespēja patērētājam lūgt jaunajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam izveidot jaunajā maksājumu kontā visus kredīta pārvedumu regulāro maksājumu rīkojumus vai daļu no tiem, pieņemot tiešā debeta maksājumus no patērētāja norādītā datuma un sniegt patērētājam informāciju, norādot jaunā maksājumu konta datus, – vēlams vienā tikšanās reizē ar jauno maksājumu pakalpojumu sniedzēju.
- (33) Uz patērētājiem nebūtu jāattiecinā finansālie zaudējumi, tostarp tarifi un procenti, kurus izraisa jebkādas kļūdas, ko pieļāvis kāds no maiņas procesā iesaistītajiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem. Konkrētāk, patērētājiem nebūtu jāsedz nekādi finansiāli zaudējumi, kas radušies, maksājot papildu tarifus, procentus vai citas maksas, kā arī soda naudas, līgumsodus vai jebkāda cita veida finansiālus zaudējumus saistībā ar kavētu maksājuma izpildi.
- (34) Dalībvalstīm būtu jāgarantē, lai patērētāji, kuri plāno atvērt maksājumu kontu, netiktu diskriminēti pilsonības vai dzīvesvietas dēļ. Kaut arī kredītiestādēm ir svarīgi nodrošināt, lai to klienti finanšu sistēmu neizmantoju tādiem nelegāliem mērķiem kā krāpšana, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija vai terorisma finansēšana, tomēr tām nebūtu jārada šķēršļi patērētājiem, kuri vēlas izmantot iekšējā tirgus priekšrocības, atverot un izmantojot maksājumu kontu ārvalstīs. Tādēļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/60/EK ⁽¹⁾ noteikumi nebūtu izmantojami kā iemesls komerciāli mazāk izdevīgu klientu atraidīšanai.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/60/EK (2005. gada 26. oktobris) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (OV L 309, 25.11.2005., 15. lpp.).

- (35) Patērētāji, kas ir likumīgi Savienības rezidenti, nebūtu jādiskriminē viņu pilsonības vai dzīvesvietas dēļ, vai jebkādu citu Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("harta") 21. pantā minēto iemeslu dēļ, kad viņi Savienības teritorijā iesniedz pieteikumu maksājumu konta atvēršanai vai piekļūst tam. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina piekļuve maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām neatkarīgi no patērētāja finanšu apstākļiem, piemēram, nodarbinātības statusa, ienākumu līmeņa, kredītvēstures vai personiskā bankrota.
- (36) Patērētājiem, kas ir likumīgi Savienības rezidenti un kam nav maksājumu konta konkrētā dalībvalstī, vajadzētu būt iespējai atvērt un izmantot maksājumu kontu ar pamatfunkcijām minētajā dalībvalstī. Jēdzienam "likumīgs Savienības rezidents" būtu jāaptver gan Savienības pilsoņi, gan trešo valstu valstspiederīgie, kuri jau bauda tiesības, kuras tiem piešķir Savienības tiesību akti, piemēram: Padomes Regula (EEK) Nr. 1408/71 ⁽¹⁾, Padomes Direktīva 2003/109/EK ⁽²⁾, Padomes Regula (EK) Nr. 859/2003 ⁽³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK ⁽⁴⁾. Tam būtu jāietver arī cilvēki, kas meklē patvērumu saskaņā ar 1951. gada 28. jūlija Ženēvas konvenciju attiecībā uz bēgļu statusu, tās 1967. gada 31. janvāra protokolu un citiem būtiskiem starptautiskiem līgumiem. Turklāt dalībvalstīm vajadzētu spēt paplašināt "likumīga Savienības rezidenta" jēdzienu, attiecinot to arī uz citu trešo valstu valstspiederīgajiem, kas atrodas to teritorijā.
- (37) Dalībvalstīm vajadzētu spēt, pilnībā ievērojot Līgumos garantētās pamatbrīvības, pieprasīt, lai patērētāji, kas vēlas atvērt maksājumu kontu ar pamatfunkcijām to teritorijā, apliecinātu patiesu interesi par konta atvēršanu. Neskarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas prasības, kas pieņemtas saskaņā ar Direktīvu 2005/60/EK, kredītiestādes telpu fizisks apmeklējums nebūtu vajadzīgs, lai apliecinātu šādu patiesu interesi.
- (38) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka to kredītiestāžu skaits, kuras piedāvā maksājumu kontus ar pamatfunkcijām, būtu pietiekams, lai nodrošinātu to pieejamību visiem klientiem, lai izvairītos no jebkāda veida diskriminācijas pret tiem un lai novērstu konkurences izkropļojumus. Nosakot kredītiestāžu pietiekamu skaitu, ir jāņem vērā cita starpā kredītiestāžu tīkla pārklājums, dalībvalsts teritorijas lielums, patērētāju izplatība teritorijā, kredītiestāžu tirgus daļa un tas, vai konti ar pamatfunkcijām veido tikai nelielu daļu no maksājumu kontiem, ko nodrošina kredītiestādes. Maksājumu kontus ar pamatfunkcijām principā būtu jāpiedāvā pēc iespējas lielākam skaitam kredītiestāžu, lai garantētu to, ka patērētāji šādus kontus var atvērt kredītiestādes telpās, kas atrodas tuvu to dzīvesvietai, un ka patērētāji, piekļūstot šādiem kontiem, nekādā veidā netiek diskriminēti un var tos efektīvi izmantot. Konkrētāk, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai nebūtu nekādas vizuālas diskriminācijas izpausmes, piemēram, atšķirīgs karšu noformējums, atšķirīgs konta numurs vai atšķirīgs kartes numurs. Tomēr dalībvalstij būtu jānodrošina iespēja paredzēt, ka maksājumu kontus ar pamatfunkcijām piedāvā mazāks skaits kredītiestāžu, bet tas būtu attaisnojams, pamatojoties uz to, ka, piemēram, minētās kredītiestādes ir tik plaši izplatītas minētās dalībvalsts teritorijā, ka tās var apkalpot visus patērētājus un tiem nevajag doties tālu prom no mājām, lai nokļūtu kredītiestādē. Turklāt uz patērētājiem, kas piekļūst maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām, nebūtu jāattiecinā nekāda veida stigmas, un minēto mērķi var labāk sasniegt, ja ir izraudzīts lielāks skaits kredītiestāžu.
- (39) Dalībvalstīm vajadzētu spēt ieviest mehānismus, lai palīdzētu patērētājiem, kuriem nav pastāvīgas adreses, patvēruma meklētājiem un patērētājiem, kuriem nav piešķirta uzturēšanās atļauja, bet kuru izraidīšana nav iespējama juridisku vai faktisku iemeslu dēļ, lai ļautu pilnībā izmantot priekšrocības, ko sniedz šī direktīva.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EEK) Nr. 1408/71 (1971. gada 14. jūnijs) par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā (OV L 149, 5.7.1971., 2. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Direktīva 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 859/2003 (2003. gada 14. maijs), ar ko Regulas (EEK) Nr. 1408/71 un Regulas (EEK) Nr. 574/72 noteikumus (arī attiecībā uz sociālo nodrošinājumu) attiecina arī uz tiem trešo valstu pilsoņiem, uz kuriem minētie noteikumi neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ (OV L 124, 20.5.2003., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

- (40) Atļaujot kredītiestādēm pēc patērētāja pieprasījuma nodrošināt pārtēriņa iespēju attiecībā uz maksājumu kontu ar pamatfunkcijām, dalībvalstīm vajadzētu spēt noteikt jebkura šāda pārtēriņa maksimālo apjomu un maksimālo ilgumu. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, lai informācija par visiem saistītiem tarifiem patērētājiem tiktu darīti zināma pārredzamā veidā. Visbeidzot, kredītiestādēm būtu jāievēro Direktīva 2008/48/EK, piedāvājot pārtēriņa iespējas kopā ar maksājumu kontu ar pamatfunkcijām.
- (41) Lai pienācīgi apkalpotu klientus, kas lieto maksājumu kontus ar pamatfunkcijām, dalībvalstīm būtu jāpieprasa kredītiestādēm garantēt to, ka attiecīgais personāls ir pietiekami apmācīts un ka minētos klientus nelabvēlīgi neietekmē iespējamie interešu konflikti.
- (42) Dalībvalstīm vajadzētu spēt atļaut kredītiestādēm atteikties atvērt maksājumu kontu ar pamatfunkcijām patērētājiem, kuriem jau ir aktīvs vai vismaz līdzvērtīgs maksājumu konts tajā pašā dalībvalstī. Lai pārbaudītu, vai patērētājam jau ir vai nav maksājumu konts, kredītiestādēm vajadzētu spēt balstīties uz patērētāja sniegtu apliecinājumu.
- (43) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai pieteikumus attiecībā uz maksājumu kontu ar pamatfunkcijām kredītiestādes izskatītu šajā direktīvā noteiktajos termiņos un lai šāda pieteikuma atteikuma gadījumā kredītiestādes informētu patērētāju par konkrētajiem atteikuma iemesliem, ja vien šādas informācijas atklāšana nav pretrunā valsts drošības, sabiedriskās kārtības vai Direktīvas 2005/60/EK mērķiem.
- (44) Būtu jānodrošina patērētājiem piekļuve pamata maksājumu pakalpojumu klāstam. Pakalpojumos, kas saistīti ar maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām, būtu jāietver iespēja iemaksāt un izņemt naudu. Patērētājiem būtu jāvar veikt tādus būtiskākos maksājumu darījumus kā ienākumu vai pabalstu saņemšana, rēķinu vai nodokļu maksāšana un preču un pakalpojumu iegāde, tostarp izmantojot tiešā debeta maksājumu, kredīta pārvedumu un maksājumu karti. Šādiem pakalpojumiem būtu jānodrošina preču un pakalpojumu iegāde tiešsaistē un būtu jānodrošina patērētājiem iespēja iniciēt maksājuma rīkojumus, izmantojot kredītiestādes tiešsaistes pakalpojumus, ja iespējams. Tomēr maksājumu konta ar pamatfunkcijām izmantošanu nevajadzētu ierobežot, nosakot tikai tā izmantošanu tiešsaistē, jo tas radītu šķēršļus patērētājiem, kam nav piekļuves internetam. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai attiecībā uz pakalpojumiem, kas saistīti ar maksājumu konta atvēršanu, uzturēšanu vai slēgšanu, kā arī ar naudas izvietošanu un izņemšanu un maksājumu darījumiem ar maksājumu kartēm, izņemot kredītkartes, netiktu piemēroti nekādi ierobežojumi attiecībā uz to operāciju skaitu, ko patērētājam nodrošinās saskaņā ar šajā direktīvā izklāstītajiem īpašajiem cenu veidošanas noteikumiem. Attiecībā uz kredīta pārvedumu un tiešā debeta maksājumu izpildi, kā arī to ar kredītkarti veikto darījumu izpildi, kas saistīti ar maksājumu kontu ar pamatfunkcijām, dalībvalstīm vajadzētu spēt noteikt to operāciju minimālo skaitu, ko patērētājiem sniegs saskaņā ar šajā direktīvā izklāstītajiem īpašajiem cenu veidošanas noteikumiem, ar noteikumu, ka pakalpojumi, uz kuriem attiecas minētās operācijas, paredzēti patērētāja personīgajām vajadzībām. Nosakot to, kas tiek uzskatīts par personīgām vajadzībām, dalībvalstīm būtu jāņem vērā patērētāja pašreizējā rīcība un parastā komercprakse. Tarifiem, kurus piemēro par operāciju skaitu, kas pārsniedz minimālo skaitu, nedrīkst nevajadzētu būt augstākiem par tarifiem, ko piemēro saskaņā ar kredītiestādes parasto cenu veidošanas politiku.
- (45) Nosakot piedāvājamus pakalpojumus saistībā ar maksājumu kontu ar pamatfunkcijām un minimālo iekļaujamo operāciju skaitu, būtu jāņem vērā valsts īpatnības. Dažus pakalpojumus jo īpaši var uzskatīt par būtiskiem, lai garantētu maksājumu konta pilnīgu izmantošanu konkrētā dalībvalstī, jo tie tiek plaši lietoti valsts mērogā. Piemēram, dažās dalībvalstīs patērētāji joprojām plaši izmanto čekus, turpretim citās dalībvalstīs minētais maksājumu līdzeklis tiek izmantots ļoti reti. Tādēļ ar šo direktīvu būtu jāatļauj dalībvalstīm noteikt papildpakalpojumus, ko valsts līmenī uzskata par būtiskiem un kas būtu jāsniedz saistībā ar maksājumu kontu ar pamatfunkcijām attiecīgajā dalībvalstī. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka kredītiestāžu noteiktie tarifi par šādu papildpakalpojumu piedāvāšanu attiecībā uz maksājumu kontu ar pamatfunkcijām ir samērīgi.

- (46) Lai nodrošinātu, ka maksājumu konti ar pamatfunkcijām ir pieejami pēc iespējas plašākam patērētāju lokam, tie būtu jāpiedāvā bez maksas vai piemērojot samērīgus tarifus. Lai veicinātu to, ka neaizsargātie patērētāji, kam nav bankas konta, piedalās privātpersonām paredzēto bankas pakalpojumu tirgū, dalībvalstīm vajadzētu spēt noteikt, ka minētajiem patērētājiem tiek piedāvāti maksājumu konti ar pamatfunkcijām uz īpaši izdevīgiem nosacījumiem, piemēram, bez maksas. Dalībvalstīm vajadzētu būt brīvām definēt mehānismu, lai noteiktu minētos patērētājus, kuri var izmantot maksājumu kontus ar pamatfunkcijām uz izdevīgākiem noteikumiem, ja ar šādu mehānismu tiek nodrošināts, ka neaizsargātie patērētāji var piekļūt maksājumu kontam ar pamatfunkcijām. Jebkurā gadījumā šādi pieejai nebūtu jāskar visu patērētāju, tostarp tādu, kas nav neaizsargātie, tiesības piekļūt maksājumu kontam ar pamatfunkcijām vismaz par samērīgiem tarifiem. Turklāt jebkurām papildu maksām, ko piemēro patērētājam par līguma noteikumu neievērošanu, vajadzētu būt samērīgām. Dalībvalstīm būtu jānosaka, kas saskaņā ar valsts apstākļiem ir samērīga maksa.
- (47) Kredītiestādēm būtu jāatsakās atvērt maksājumu kontu vai būtu jāizbeidz līgums par maksājumu kontu ar pamatfunkcijām tikai īpašos apstākļos, piemēram, to tiesību aktu neievērošanas gadījumā, kuri attiecas uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu vai uz noziegumu novēršanu un izmeklēšanu. Pat minētajos gadījumos atteikums ir pamatots tikai gadījumā, ja patērētājs neievēro minētos tiesību aktus, un nevis tāpēc, ka tiesību aktu ievērošanas pārbaudes procedūra ir pārāk apgrūtināta vai dārga. Tomēr varētu būt gadījumi, kad patērētājs ļaunprātīgi izmanto savas tiesības atvērt un izmantot maksājumu kontu ar pamatfunkcijām. Piemēram, dalībvalstij vajadzētu spēt atļaut, ka kredītiestāde īsteno pasākumus pret patērētājiem, kuri veikuši noziedzīgu nodarījumu, piemēram, smagu krāpšanu pret kredītiestādi, lai novērstu šādu noziedzīgu nodarījumu atkārtosanos. Šādos pasākumos var ietvert, piemēram, minētā patērētāja piekļuves ierobežošanu maksājumu kontam ar pamatfunkcijām uz noteiktu laikposmu. Turklāt var būt gadījumi, kad var būt nepieciešama maksājumu konta pieteikuma iepriekšēja atteikšana, lai noteiktu patērētājus, kuri var izmantot maksājumu kontus uz izdevīgākiem noteikumiem. Tādā gadījumā kredītiestādei būtu jāinformē patērētājs, ka viņš var izmantot konkrētu mehānismu, ja tiek atteikts maksājumu konta pieteikums, kam piemēro maksu, kā paredzēts šajā direktīvā, lai iegūtu piekļuvi maksājumu kontam ar pamatfunkcijām bez maksas. Taču abiem šādiem papildu gadījumiem vajadzētu būt ierobežotiem, konkrētiem un balstītiem uz precīzi noteiktiem valstu tiesību aktu noteikumiem. Nosakot papildu gadījumus, kad kredītiestādes var atteikties piedāvāt maksājumu kontus patērētājiem, dalībvalstīm vajadzētu spēt ietvert *inter alia* sabiedriskās drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslus.
- (48) Dalībvalstīm un kredītiestādēm būtu jānodrošina patērētājiem skaidra un saprotama informācija par tiesībām atvērt un izmantot maksājumu kontu ar pamatfunkcijām. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka informēšanas pasākumi ir mērķtiecīgi, un jo īpaši, ka tie ir vērsti uz patērētājiem, kuriem vēl nav bankas konta, kā arī neaizsargātiem un mobiliem patērētājiem. Kredītiestādēm būtu aktīvi jāsniedz patērētājiem pieejamā informācija un atbilstīga palīdzība attiecībā uz konkrētām iezīmēm, kas saistītas ar piedāvāto maksājumu kontu ar pamatfunkcijām, piemērotajiem tarifiem un izmantošanas noteikumiem, kā arī attiecībā uz darbībām, kas patērētājiem būtu jāveic, lai izmantotu savas tiesības atvērt maksājumu kontu ar pamatfunkcijām. Jo īpaši patērētāji būtu jāinformē par to, ka papildu pakalpojumu iegāde nav obligāta, lai piekļūtu maksājumu kontam ar pamatfunkcijām.
- (49) Dalībvalstīm būtu jāveicina pasākumi, kas atbalsta visneaizsargātāko klientu izglītošana, nodrošinot tiem konsultācijas un palīdzību to finanšu atbildīgā pārvaldībā. Ir jānodrošina arī informācija par konsultācijām, kādas patērētājiem var sniegt patērētāju organizācijas un valstu iestādes. Turklāt dalībvalstīm būtu jāveicina kredītiestāžu iniciatīvas, kuru mērķis ir nodrošināt maksājumu kontus ar pamatfunkcijām kombinācijā ar neatkarīgiem finanšu izglītošanas pakalpojumiem.
- (50) Lai atvieglotu maksājumu pakalpojumu sniedzēju spēju sniegt pārrobežu pakalpojumus un lai sadarbotos, apmaiņos ar informāciju un izšķirtu strīdus starp kompetentajām iestādēm, atbildību par šīs direktīvas izpildi būtu jāpiešķir tām kompetentajām iestādēm, kas darbojas EBI pārraudzībā, kā izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1093/2010, vai citām valsts iestādēm ar noteikumu, ka tās sadarbojas ar iestādēm, kas darbojas EBI pārraudzībā, lai veiktu savus pienākumus saskaņā ar šo direktīvu.

- (51) Dalībvalstīm būtu jāizraugās kompetentās iestādes, kam piešķirtas pilnvaras nodrošināt šīs direktīvas izpildi, un jānodrošina, lai tām tiktu piešķirtas izmeklēšanas un izpildes pilnvaras un pietiekami resursi, kas vajadzīgi to pienākumu veikšanai. Kompetentās iestādes var rīkoties saistībā ar atsevišķiem šīs direktīvas aspektiem, iesniedzot pieteikumu tiesā, kuras kompetencē ir pieņemt tiesisku nolēmumu, tostarp attiecīgā gadījumā iesniedzot apelāciju. Tas varētu dalībvalstīm dot iespēju, – īpaši, ja šīs direktīvas noteikumi tiktu transponēti civiltiesību normās, – atstāt minēto noteikumu ieviešanu atbilstīgu struktūru un tiesu ziņā. Dalībvalstīm būtu jāspēj izraudzīties dažādas kompetentās iestādes, lai izpildītu šajā direktīvā paredzētos plašos pienākumus. Piemēram, attiecībā uz dažiem noteikumiem dalībvalstis varētu norīkot kompetentās iestādes, kas atbildīgas par patērētāju aizsardzības stiprināšanu, turpretim citiem noteikumiem tās varētu nolemt izraudzīties prudenciālus uzraudzītājus. Iespējai izraudzīties dažādas kompetentās iestādes nebūtu jāietekmē pienākumi attiecībā uz pastāvīgu uzraudzību un kompetento iestāžu sadarbību, kā paredzēts šajā direktīvā.
- (52) Patērētājiem vajadzētu būt piekļuvei efektīvām un iedarbīgām alternatīvām strīdu izšķiršanas procedūrām tādu strīdu noregulējumam, kuri radušies saistībā ar šajā direktīvā paredzētajām tiesībām un pienākumiem. Šādu piekļuvi jau nodrošina ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/11/ES ⁽¹⁾, ciktāl tas attiecas uz attiecīgajiem līgumstrīdiem. Tomēr patērētājiem vajadzētu būt arī piekļuvei alternatīvām strīdu izšķiršanas procedūrām pirmslīguma strīdos saistībā ar tiesībām un pienākumiem, ko paredz šī direktīva, piemēram, kad patērētājiem tiek liegta piekļuve maksājumu kontam ar pamatfunkcijām. Tādēļ direktīvā noteikts, ka patērētājiem vajadzētu būt piekļuvei alternatīvām strīdu izšķiršanas procedūrām tādu strīdu noregulējumam, kas skar tiesības un pienākumus, ko paredz šī direktīva, nenoskaidrojot līgumstrīdus un pirmslīguma strīdus. Šādām alternatīvām strīdu izšķiršanas procedūrām un vienībām, kas tās piedāvā, būtu jāatbilst kvalitātes prasībām, kas noteiktas Direktīvā 2013/11/ES. Lai nodrošinātu atbilstību šai direktīvai, ir jāapstrādā patērētāju personas dati. Šādu apstrādi veic, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK ⁽²⁾. Tāpēc šai direktīvai būtu jāatbilst noteikumiem, kas paredzēti Direktīvā 95/46/EK.
- (53) Reizi divos gados un pirmoreiz četrus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā dalībvalstīm būtu jāiegūst ticami gada statistikas dati par to, kā funkcionē ar šo direktīvu ieviestie pasākumi. Tām būtu jāizmanto jebkuri būtiski informācijas avoti un jāziņo šī informācija Komisijai. Komisijai būtu jāsniedz ziņojums, balstoties uz informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm pirmoreiz pēc četriem gadiem pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā un pēc tam ik pa diviem gadiem.
- (54) Lai ņemtu vērā tirgus attīstību, piemēram, jaunu maksājumu kontu un maksājumu pakalpojumu veidu rašanos, kā arī norises citās Savienības tiesību jomās un dalībvalstu pieredzi, šī direktīva būtu jāpārskata pēc pieciem gadiem pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas. Uz pārskatu balstītajā ziņojumā būtu jāietver saraksts ar procesiem sakarā ar pienākumu neizpildi, ko ierosinājusi Komisija saistībā ar šo direktīvu. Tajā būtu arī jāietver novērtējums par vidējo tarifu līmeni dalībvalstīs maksājumu kontiem, kas ir šīs direktīvas darbības jomā, jautājums par to, vai ieviestie pasākumi ir uzlabojuši patērētāju izpratni par maksājumu kontu tarifiem, maksājumu kontu salīdzināmību un maksājumu kontu maiņas ērtību un par to kontu turētāju skaitu, kuri ir nomainījuši maksājumu kontus kopš šīs direktīvas transponēšanas.

Tajā būtu arī jāanalizē, cik pakalpojumu sniedzēji piedāvā maksājumu kontus ar pamatfunkcijām un cik šādi konti ir atvērti, tostarp, cik šādus kontus ir atvēruši patērētāji, kam iepriekš nav bijis konta, dalībvalstu praksi piemēri, kas norāda, ka patērētājam vairs netiek liegta piekļuve maksājumu pakalpojumiem, un vidējie gada tarifi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām. Tajā būtu arī jāizvērtē izmaksas un priekšrocības saistībā ar maksājumu kontu pārnesamību visā Savienībā, pamatojuma izvērtējums par tādas sistēmas izstrādi, kas nodrošinātu automatisku maksājumu pārvirzīšanu no viena maksājumu konta citā vienā un tajā pašā dalībvalstī apvienojumā ar automatisku paziņojumu saņēmējiem vai maksātājiem, kad viņu pārskaitījumi tiek pārvirzīti, un par maiņas pakalpojuma paplašināšanu, attiecinot to uz gadījumiem, kad saņemto un nododošo maksājumu pakalpojuma sniedzēji atrodas dažādās dalībvalstīs. Tajā būtu arī jāietver izvērtējums par esošo pasākumu efektivitāti un vajadzību pēc papildpasākumiem, lai palielinātu finansiālo iekļautību un palīdzētu neaizsargātām iedzīvotāju grupām saistībā ar pārmērīgiem parādiem. Būtu arī jānovērtē, vai noteikumi attiecībā uz informāciju, kas kredītiestādei

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/11/ES (2013. gada 21. maijs) par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK (Direktīva par patērētāju SAI) (OV L 165, 18.6.2013., 63. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.).

jāsniedz, piedāvājot komplektētus produktus, ir pietiekama, vai arī ir nepieciešami papildu pasākumi. Būtu arī jānovērtē vajadzība pēc papildpasākumiem attiecībā uz salīdzināšanas tīmekļa vietnēm un vajadzība pēc salīdzināšanas tīmekļa vietņu akreditācijas. Komisijai būtu jāiesniedz minētais ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, vajadzības gadījumā kopā ar tiesību aktu priekšlikumiem.

- (55) Šajā direktīvā tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas noteikti hartā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 6. panta 1. punktu.
- (56) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, veicināt ar maksājumu kontiem saistīto tarifu pārredzamību un salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tāpēc, ka ir jāpārvar tirgus sadrumstalotība un jānodrošina vienmērīgs darbības lauks Savienībā, šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (57) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra Kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ⁽¹⁾ dalībvalstis ir apņēmušās pamatotos gadījumos ziņojumam par saviem transponēšanas pasākumiem pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros ir paskaidrota saikne starp direktīvas sadaļām un attiecīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (58) Ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzības iestādi,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šajā direktīvā paredzēti noteikumi attiecībā uz to tarifu pārredzamību un salīdzināmību, kurus patērētājiem piemēro saistībā ar viņu maksājumu kontiem, kas atvērti Savienībā, un noteikumi, lai atvieglotu maksājumu kontu maiņu dalībvalstī un pārrobežu maksājumu kontu atvēršanu patērētājiem.
2. Šajā direktīvā arī paredzēta noteikumu un nosacījumu sistēma, saskaņā ar kuru dalībvalstīm jāgarantē patērētājiem tiesības atvērt un lietot maksājumu kontus ar pamatfunkcijām Savienībā.
3. II un III nodaļu piemēro maksājumu pakalpojumu sniedzējiem.
4. IV nodaļu piemēro kredītiestādēm.

Dalībvalstis var nolemt piemērot IV nodaļu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kas nav kredītiestādes.

⁽¹⁾ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

5. Dalībvalstis var nolemt daļēji vai vispār nepiemērot šo direktīvu vienībām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/36/ES ⁽¹⁾ 2. panta 5. punktā.

6. Šo direktīvu piemēro maksājumu kontiem, ar kuru starpniecību patērētāji var vismaz:

a) izvietot līdzekļus maksājuma kontā;

b) izņemt naudu no maksājumu konta;

c) veikt un saņemt maksājumus, tostarp kredīta pārvedumus, trešām personām un no tām.

Dalībvalstis var nolemt piemērot visu vai daļu no šīs direktīvas tādiem maksājumu kontiem, kas nav minēti pirmajā daļā.

7. Ievērojot šo direktīvu, maksājumu konta ar pamatfunkcijām atvēršanu un izmantošanu veic saskaņā ar Direktīvu 2005/60/EK.

2. pants

Definīcijas

Šīs direktīvas vajadzībām izmanto šādas definīcijas:

- 1) "patērētājs" ir jebkura fiziska persona, kas darbojas nolūkos, kuri nav saistīti ar viņa komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;
- 2) "likumīgs Savienības rezidents" ir fiziska persona, kurai ir tiesības dzīvot dalībvalstī saskaņā ar Savienības vai valstu tiesību aktiem, tostarp patērētāji bez noteiktas adreses, un personas, kas meklē patvērumu saskaņā ar 1951. gada 28. jūlija Ženēvas konvenciju par bēgļu statusu, tā 1967. gada 31. janvāra protokolu un citiem attiecīgiem starptautiskiem līgumiem;
- 3) "maksājumu konts" ir uz viena vai vairāku patērētāju vārda turēts konts, kuru izmanto maksājumu darījumu izpildei;
- 4) "maksājumu pakalpojums" ir maksājumu pakalpojums, kā noteikts Direktīvas 2007/64/EK 4. panta 3. punktā;
- 5) "maksājumu darījums" ir maksātāja vai maksājuma saņēmēja uzsākta darbība, lai veiktu līdzekļu izvietojumu, pārvedumu vai izņemšanu, neatkarīgi no pamatā esošajiem pienākumiem, kas pastāv starp maksātāju un maksājuma saņēmēju;
- 6) "pakalpojumi, kas saistīti ar maksājumu kontu" ir visi pakalpojumi, kas ir saistīti ar maksājumu konta atvēršanu, izmantošanu un slēgšanu, tostarp maksājumu pakalpojumi un maksājumu darījumi, kuri ietilpst Direktīvas 2007/64/EK 3. panta g) punkta darbības jomā, un pārtēriņa iespējas un pārsniegšana;
- 7) "maksājumu pakalpojumu sniedzējs" ir maksājumu pakalpojumu sniedzējs, kā noteikts Direktīvas 2007/64/EK 4. panta 9. punktā;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

- 8) "kreditīestāde" ir kreditīestāde, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 ⁽¹⁾ 4. panta 1. punkta 1. apakšpunktā;
- 9) "maksājumu instruments" ir maksājumu instruments, kā noteikts Direktīvas 2007/64/EK 4. panta 23. punktā;
- 10) "nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs" ir maksājumu pakalpojumu sniedzējs, no kura tiek nodota informācija, kas nepieciešama maiņas veikšanai;
- 11) "saņemošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs" ir maksājumu pakalpojumu sniedzējs, kuram tiek nodota informācija, kas nepieciešama maiņas veikšanai;
- 12) "maksājuma uzdevums" ir maksātāja vai maksājuma saņēmēja rīkojums savam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, ar kuru pieprasa izpildīt maksājuma darījumu;
- 13) "maksātājs" ir tāda fiziska vai juridiska persona, kurai ir maksājumu konts un kura atļauj veikt maksājuma rīkojumu no šā maksājumu konta, vai – gadījumā, ja nav maksātāja maksājumu konta –, tad fiziska vai juridiska persona, kas dod maksājuma rīkojumu veikt maksājumu uz maksājuma saņēmēja maksājumu kontu;
- 14) "maksājuma saņēmējs" ir fiziska vai juridiska persona, kas ir maksājuma darījumā pārskaitāmo naudas līdzekļu iecerētais saņēmējs;
- 15) "tarifi" ir visas maksas un līgumsodi, ja tādi ir, ko patērētājs maksā maksājumu pakalpojumu sniedzējam par vai saistībā ar pakalpojumiem, kas saistīti ar maksājumu kontu;
- 16) "kredīta procentu likme" ir jebkāda likme, pie kuras patērētājam maksā procentus saistībā ar līdzekļiem, ko tur maksājumu kontā;
- 17) "pastāvīgs informācijas nesējs" ir jebkurš instruments, kas patērētājam dod iespēju uzglabāt personīgi šim patērētājam adresētu informāciju tādā veidā, lai tā būtu pieejama turpmākai uzziņai informācijas izmantošanas vajadzībām atbilstīgā laikposmā, un kas dod iespēju neizmainītā veidā pavairot uzglabāto informāciju;
- 18) "maiņa" vai "maiņas pakalpojums" ir darbība, ar kuru no viena maksājumu pakalpojumu sniedzēja otram maksājumu pakalpojumu sniedzējam pēc patērētāja lūguma tiek vai nu nodota informācija par visiem vai dažiem regulārā maksājuma rīkojumiem attiecībā uz kredīta pārvedumu veikšanu, periodiskiem tiešā debeta maksājumiem un periodiskiem ienākošajiem kredīta pārvedumiem, kas tiek veikti maksājumu kontā, vai pārvests jebkāds maksājumu konta pozitīvais atlikums no viena maksājumu konta uz otru, vai arī izpildītas abas šīs darbības, slēdzot vai neslēdzot iepriekšējo maksājumu kontu;
- 19) "tiešā debeta maksājums" ir iekšzemes vai pārrobežu maksājumu pakalpojums maksātāja maksājumu konta debetēšanai, ja maksājuma darījuma iniciators ir maksājuma saņēmējs, pamatojoties uz maksātāja piekrišanu;
- 20) "kredīta pārvedums" ir iekšzemes vai pārrobežu maksājumu pakalpojums maksājuma saņēmēja maksājumu konta kreditēšanai ar tādu maksājuma darījumu vai vairākiem maksājuma darījumiem no maksātāja maksājumu konta, kuru, pamatojoties uz maksātāja sniegtu rīkojumu, veic tas maksājumu pakalpojumu sniedzējs, kurš ir maksātāja maksājumu konta turētājs;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenčuālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

- 21) "regulārā maksājuma rīkojums" ir maksātāja rīkojums maksājumu pakalpojumu sniedzējam, kurš ir maksātāja maksājumu konta turētājs, veikt kredīta pārvedumus ar regulāriem intervāliem vai iepriekš noteiktos datumos;
- 22) "līdzekļi" ir banknotes un monētas, bezskaidra nauda un elektroniskā nauda, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/110/EK ⁽¹⁾ 2. panta 2. punktā;
- 23) "pamatlīgums" ir maksājumu pakalpojumu līgums, ar kuru reglamentē atsevišķu un secīgu maksājumu darījumu veikšanu nākotnē un kurā var būt iekļauts pienākums un nosacījumi maksājumu konta atvēršanai;
- 24) "darījumdarbības diena" ir diena, kurā attiecīgais maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir atvērts darījumdarbībai, kas nepieciešama maksājumu darījuma izpildei;
- 25) "pārtēriņa iespēja" ir kredītlīgums, kurā skaidri noteikts, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs patērētājam piešķir iespēju izmantot līdzekļus, kas pārsniedz patērētāja maksājumu kontā esošo naudas līdzekļu atlikumu;
- 26) "pārsniegšana" nozīmē, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs neiebilstot atļauj, ka patērētājs izmanto līdzekļus, kas pārsniedz patērētāja maksājumu kontā esošo naudas līdzekļu atlikumu vai nolīgto pārtēriņa iespēju;
- 27) "kompetentā iestāde" ir iestāde, ko dalībvalsts ir izraudzījusies par kompetento iestādi saskaņā ar 21. pantu.

II NODAĻA

AR MAKSĀJUMU KONTIEM SAISTĪTO TARIFU SALĪDZINĀMĪBA

3. pants

Saraksts ar raksturīgākajiem pakalpojumiem, kuri saistīti ar maksājumu kontu un kuriem tarifus piemēro valsts līmenī, un standartizētā terminoloģija

1. Dalībvalstis izveido provizorisku sarakstu ar vismaz 10 un ne vairāk kā 20 raksturīgākajiem pakalpojumiem, kuri saistīti ar maksājumu kontu, kuriem piemēro tarifus, un kurus valsts līmenī piedāvā vismaz viens maksājumu pakalpojumu sniedzējs. Sarakstā iekļauj terminus un definīcijas par katru norādīto pakalpojumu. Ikvienā dalībvalsts oficiālajā valodā katra pakalpojuma apzīmēšanai izmanto tikai vienu terminu.
2. Piemērojot 1. punktu, dalībvalstis izvērtē pakalpojumus:
 - a) ko patērētāji visbiežāk izmanto saistībā ar savu maksājumu kontu;
 - b) kas rada vislielākās izmaksas patērētājiem, gan kopumā, gan arī par vienu vienību;

Lai nodrošinātu šā punkta pirmajā daļā noteikto kritēriju pareizu piemērošanu, EBI sniedz pamatnostādnes saskaņā 16. pantu Regulā (ES) Nr. 1093/2010 līdz 2015. gada 18. martam.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/110/EK (2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu (OV L 267, 10.10.2009., 7. lpp.).

3. Dalībvalstis paziņo Komisijai un EBI 1. punktā minētos pagaidu sarakstus līdz 2015. gada 18. septembrim. Dalībvalstis pēc pieprasījuma sniedz Komisijai papildu informāciju par datiem, pamatojoties uz kuriem tās ir izveidojušas minētos sarakstus, ņemot vērā 2. punktā noteiktos kritērijus.

4. Pamatojoties uz provizoriskajiem sarakstiem, kas paziņoti saskaņā ar 3. punktu, EBI izstrādā regulatīvos tehniskos standartus, kuros izklāsta Savienības standartizēto terminoloģiju tiem pakalpojumiem, kas ir kopēji vismaz vairākiem dalībvalstīm. Savienības standartizētā terminoloģija ietver kopējos terminus un definīcijas attiecībā uz kopējiem pakalpojumiem un ir pieejama Savienības iestāžu oficiālajās valodās. Ikvienā kādā dalībvalstī oficiālajā valodā katra pakalpojuma apzīmēšanai izmanto tikai vienu terminu.

EBI iesniedz šo regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2016. gada 18. septembrim.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdž 14. pantā.

5. Dalībvalstis iekļauj Savienības standartizēto terminoloģiju, kas izveidota saskaņā ar 4. punktu, pagaidu sarakstā, kas minēts 1. punktā, un publicē raksturīgāko pakalpojumu, kas saistīti ar maksājumu kontu, galīgo sarakstu nekavējoši un vismaz trīs mēnešos pēc tam, kad 4. punktā minētais deleģētais akts ir stājies spēkā.

6. Dalībvalstis reizi četros gados pēc 5. punktā minētā galīgā saraksta publicēšanas novērtē un attiecīgā gadījumā atjaunina sarakstu ar raksturīgākajiem pakalpojumiem, kas noteikti, ievērojot 1. un 2. punktu. Tās paziņo Komisijai un EBI par novērtējuma rezultātiem un attiecīgā gadījumā nosūta atjaunināto sarakstu ar raksturīgākajiem pakalpojumiem. EBI pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina Savienības standartizēto terminoloģiju saskaņā ar 4. punktā izklāstīto procesu. Veicot Savienības standartizētās terminoloģijas atjaunināšanu, dalībvalstis atjaunina un publicē savu galīgo sarakstu, kā minēts 5. punktā, un nodrošina, ka maksājumu pakalpojumu sniedzēji izmanto atjauninātos terminus un definīcijas.

4. pants

Tarifu informācijas dokuments un glosārijs

1. Neskarot Direktīvas 2007/64/EK 42. panta 3. punktu un Direktīvas 2008/48/EK II nodaļu, dalībvalstis nodrošina, ka savlaicīgi pirms līguma noslēgšanas par maksājumu kontu ar patērētāju maksājumu pakalpojumu sniedzēji sniedz patērētājam uz papīra vai cita pastāvīga informācijas nesēja tarifu informācijas dokumentu, kurā iekļauti standartizētie termini no galīgā šīs direktīvas 3. panta 5. punktā minētā saraksta ar raksturīgākajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar maksājumu kontu un – ja šādus pakalpojumus piedāvā maksājumu pakalpojumu sniedzēji –, atbilstīgas maksas par katru pakalpojumu.

2. Tarifu informācija:

a) ir īss un atsevišķs dokuments;

b) ir noformēta un maketēta tā, lai tā būtu saprotama un viegli lasāma, izmantojot salasāma lieluma rakstzīmes;

c) nav grūtāk uztverams gadījumā, ja, sākotnēji būdams krāsains, tas drukāts vai kopēts melnbaltā versijā;

d) ir sarakstīts tās dalībvalstī oficiālajā valodā, kur tiek piedāvāts maksājumu konts, vai – ja patērētājs un maksājumu pakalpojumu sniedzējs par to vienojušies – citā valodā;

- e) ir pareizs, nav maldinošs un ir izteikts maksājumu konta valūtā vai – ja par to vienojies patērētājs un maksājumu pakalpojumu sniedzējs – citā Savienības valūtā;
- f) tā nosaukums “Tarifu informācijas dokuments” ir pirmās lappuses augšdaļā blakus vienotam simbolam, lai šo dokumentu nošķirtu no citas dokumentācijas; un
- g) ietver paziņojumu, ka tas satur tarifus raksturīgākajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar maksājumu kontu, un ka pilnīga informācija, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, un līguma informācija par visiem pakalpojumiem ir sniegta citos dokumentos.

Dalībvalstis var noteikt, ka, piemērojot 1. punktu, tarifu informācijas dokumentu sniedz kopā ar informāciju, kas noteikta saskaņā ar citiem Savienības vai valsts leģislatīvajiem aktiem par maksājumu kontiem un ar tiem saistītajiem pakalpojumiem ar nosacījumu, ka ir izpildītas visas pirmās daļas prasības.

3. Ja viens vai vairāki pakalpojumi tiek piedāvāti kā pakalpojumu, kas saistīti ar maksājumu kontu, komplekta daļa, tarifu informācijas dokumentā norāda tarifus par visu komplektu, pakalpojumus, kas iekļauti komplektā, un to daudzumu, kā arī papildu tarifus par jebkuriem pakalpojumiem, kas pārsniedz daudzumu, ko aptver komplekta tarifs.

4. Dalībvalstis nosaka pienākumu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem darīt patērētājiem pieejamu glosāriju ar vismaz standartizētajiem terminiem, kas izklāstīti 3. panta 5. punktā minēto raksturīgāko pakalpojumu galīgajā sarakstā, un saistītās definīcijas.

Dalībvalstis nodrošina, lai glosārijs, kas darīts pieejams, ievērojot pirmo daļu, ietvert citas definīcijas, ja tādas ir, tiktu izstrādāts, lietojot skaidru, nepārprotamu un tehniskā ziņā vienkāršu valodu, un lai tas nebūtu maldinošs.

5. Tarifu informācijas dokumentu un glosāriju maksājumu pakalpojumu sniedzēji dara pieejamu patērētājiem jebkurā laikā. Tos sniedz viegli pieejamā veidā, tostarp personām, kas nav klienti, ja iespējams, elektroniski to tīmekļa vietnēs un klientiem pieejamās maksājumu pakalpojumu sniedzēju telpās. Tos sniedz arī uz papīra vai uz cita pastāvīga informācijas nesēja bez maksas un pēc patērētāja pieprasījuma.

6. EBI pēc apspriešanās ar valstu iestādēm un pēc veiktām patērētāju pārbaudēm izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu attiecībā uz tarifu informācijas dokumenta standartizētu noformēšanas formātu un tā vienoto simbolu.

EBI iesniedz šo īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2016. gada 18. septembrim.

Komisijai ir piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 15. pantu.

7. Pēc Savienības standartizētās terminoloģijas atjaunināšanas, ievērojot 3. panta 6. punktu, EBI vajadzības gadījumā pārskata un atjaunina tarifu informācijas dokumenta standartizēto noformēšanas formātu un tā kopīgo simbolu, ievērojot šā panta 6. punktā izklāstīto procedūru.

5. pants

Pārskats par tarifiem

1. Neskarot Direktīvas 2007/64/EK 47. un 48. pantu un Direktīvas 2008/48/EK 12. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka vismaz reizi gadā maksājumu pakalpojumu sniedzēji sniedz patērētājam bez maksas pārskatu par visiem piemērotajiem tarifiem, kā arī, attiecīgā gadījumā, informāciju par procentu likmēm, kas minētas šā panta 2. punkta c) un d) apakšpunktā, par pakalpojumiem, kas saistīti ar maksājumu kontu. Attiecīgos gadījumos maksājumu pakalpojumu sniedzēji izmanto standartizētos terminus, kas noteikti galīgajā sarakstā, kurš minēts šīs direktīvas 3. panta 5. punktā.

Par saziņas kanālu, ko izmanto, lai sniegtu pārskatu par tarifiem, vienojas ar patērētāju. Pārskatu par tarifiem sniedz uz papīra vismaz pēc patērētāja pieprasījuma.

2. Tarifu pārskatā iekļauj vismaz šādu informāciju:

- a) vienas vienības tarifs katram pakalpojumam un pakalpojuma izmantošanas reižu skaits attiecīgajā laikposmā, un gadījumos, ja pakalpojumi ir kombinēti komplektā, maksa par komplektu kopumā, tas, cik reižu komplekta tarifs tika piemērots attiecīgajā laikposmā, un papildu tarifi, kas piemēroti par jebkuru pakalpojumu, kas pārsniedz komplekta tarifa aptverto daudzumu;
- b) kopējā piemēroto tarifu summa attiecīgajā laikposmā par katru pakalpojumu, katru sniegto pakalpojumu komplektu un pakalpojumiem, kas pārsniedz komplekta tarifa aptverto daudzumu;
- c) attiecīgā gadījumā pārtēriņa procentu likme, ko piemēro maksājumu kontam, un piemēroto procentu kopējā summa attiecībā uz pārtēriņu attiecīgajā laikposmā;
- d) attiecīgā gadījumā maksājumu kontam piemērotā kredītprocentu likme un kopējā nopelnītā procentu summa attiecīgajā laikposmā;
- e) kopējā piemēroto tarifu summa par visiem pakalpojumiem, kas sniegti attiecīgajā laikposmā.

3. Tarifu pārskats:

- a) ir noformēts un maketēts tā, lai tas būtu saprotams un viegli lasāms, izmantojot salasāma lieluma rakstzīmes;
- b) ir pareizs, nav maldinošs un ir izteikts maksājumu konta valūtā vai, ja par to vienojies patērētājs un maksājumu pakalpojumu sniedzējs, citā valūtā;
- c) satur nosaukumu "Tarifu pārskats" pirmās lappuses augšdaļā blakus vienotam simbolam, lai šo dokumentu nošķirtu no citas dokumentācijas;
- d) ir sarakstīts tās dalībvalsts oficiālajā valodā, kur tiek piedāvāts maksājumu konts, vai – ja patērētājs un maksājumu pakalpojumu sniedzējs par to vienojušies – citā valodā.

Dalībvalstis var noteikt, ka pārskatu par tarifiem sniedz kopā ar informāciju, kas pieprasīta, ievērojot citus Savienības vai valsts leģislatīvos aktus par maksājumu kontiem un ar tiem saistītajiem pakalpojumiem, ciktāl ir izpildītas visas pirmās daļas prasības.

4. EBI pēc apspriešanās ar valstu iestādēm un pēc patērētāju veiktām pārbaudēm izstrādā īstenošanas tehniskos standartus attiecībā uz tarifu informācijas dokumenta standartizētu noformēšanas formātu un tā vienoto simbolu.

EBI iesniedz pirmajā daļā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai līdz 2016. gada 18. septembrim.

Komisijai ir piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 15. pantu.

5. Pēc Savienības standartizētās terminoloģijas atjaunināšanas, ievērojot 3. panta 6. punktu, attiecīgā gadījumā EBI pārskata un atjaunina tarifu pārskata standartizēto noformēšanas formātu un tā kopīgo simbolu, izmantojot šā panta 4. punktā izklāstīto procedūru.

6. pants

Informācija lietotājiem

1. Dalībvalstis nodrošina, ka to līgumu informācijā, komerciālajā informācijā un tirgvedības informācijā patērētājiem maksājumu pakalpojumu sniedzēji attiecīgā gadījumā izmanto standartizētos terminus, kas noteikti 3. panta 5. punktā minētajā galīgajā sarakstā. Maksājumu pakalpojumu sniedzēji var izmantot zīmolvārdus tarifu informācijas dokumentā un pārskatā par tarifiem, ar noteikumu, ka šādus zīmolvārdus izmanto papildus standartizētajiem terminiem, kas noteikti 3. panta 5. punktā minētajā galīgajā sarakstā, kā sekundāru minēto pakalpojumu apzīmējumu.

2. Maksājumu pakalpojumu sniedzēji var izmantot zīmolvārdus, lai apzīmētu savus pakalpojumus līgumu informācijā, komerciālajā informācijā un tirgvedības informācijā patērētājiem, ar noteikumu, ka tie skaidri norāda attiecīgos gadījumos atbilstīgos standartizētos terminus, kas izklāstīti 3. panta 5. punktā minētajā galīgajā sarakstā.

7. pants

Salīdzināšanas tīmekļa vietnes

1. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētājiem valsts mērogā ir bezmaksas pieeja vismaz vienai tīmekļa vietnei, kas salīdzina tarifus, kurus maksājumu pakalpojumu sniedzēji noteikuši vismaz tiem pakalpojumiem, kas iekļauti 3. panta 5. punktā minētajā galīgajā sarakstā.

Salīdzināšanas tīmekļa vietnes var uzturēt vai nu privāti uzturētāji, vai publiska iestāde.

2. Dalībvalstis var pieprasīt, lai salīdzināšanas tīmekļa vietnes, kas minētas 1. punktā, ietvertu sīkākus salīdzināšanas kritērijus saistībā ar maksājumu pakalpojumu sniedzēja piedāvāto pakalpojumu līmeni.

3. Salīdzināšanas tīmekļa vietnes, kas izveidotas saskaņā ar 1. punktu:

a) ir funkcionāli neatkarīgas, nodrošinot, ka meklēšanas rezultātos pret maksājumu pakalpojumu sniedzējiem tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme;

b) skaidri atklāj tās īpašniekus;

c) tajā ir norādīti skaidri un objektīvi kritēriji, uz kādiem tiks balstīta salīdzināšana;

d) lieto skaidru un nepārprotamu valodu un attiecīgā gadījumā – standartizētus terminus, kas noteikti galīgajā sarakstā, kurš minēts 3. panta 5. punktā;

e) tajā nodrošināta precīza un atjaunināta informācija un norādīts pēdējās atjaunināšanas datums;

f) ietver plašu klāstu ar tādiem maksājumu konta piedāvājumiem, kas aptver būtisku tirgus daļu, un, ja sniegtā informācija nesniedz pilnīgu pārskatu par tirgu, tad – pirms rezultātu uzrādīšanas – skaidru paziņojumu par to; un

g) nodrošina efektīvu procedūru, lai ziņotu par nepareizu informāciju par publicētajiem tarifiem.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka tiešaistē ir pieejama informācija par tādu tīmekļa vietņu pieejamību, kas atbilst šā panta prasībām.

8. pants

Maksājumu konti komplektā ar citu produktu vai pakalpojumu

Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad maksājumu konts tiek piedāvāts kā daļa no komplekta kopā ar citu produktu vai pakalpojumu, kas nav saistīti ar maksājumu kontu, maksājumu pakalpojumu sniedzējs informē patērētāju par to, vai maksājumu kontu ir iespējams iegādāties atsevišķi, un, ja tas ir iespējams, sniedz atsevišķu informāciju par izmaksām un tarifiem, kas saistīti ar katru no pārējiem produktiem un pakalpojumiem, ko piedāvā minētajā komplektā un ko var iegādāties atsevišķi.

III NODAĻA

MAIŅA

9. pants

Maiņas pakalpojuma sniegšana

Dalībvalstis nodrošina, ka maksājumu pakalpojumu sniedzēji sniedz maiņas pakalpojumu, kā aprakstīts 10. pantā, starp maksājumu kontiem tajā pašā valūtā jebkuram patērētājam, kurš atver vai tur maksājumu kontu pie maksājumu pakalpojumu sniedzēja, kas atrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

10. pants

Maiņas pakalpojums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maiņas pakalpojuma iniciators pēc patērētāja pieprasījuma ir saņemošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs. Maiņas pakalpojums atbilst vismaz 2. līdz 6. punktam.

Dalībvalstis var noteikt vai uzturēt pasākumus, kas ir alternatīvi 2.līdz 6. punktā minētajiem, ar noteikumu, ka:

- a) tas nepārprotami ir patērētāju interesēs;
- b) tas nerada patērētājiem papildu slogu; un
- c) maiņa tiek pabeigta pats ilgākais 2.līdz 6. punktā norādītajā kopējā laikposmā.

2. Saņemošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs sniedz maiņas pakalpojumu pēc atļaujas saņemšanas no patērētāja. Ja ir divi vai vairāki konta turētāji, atļauju saņem no katra no tiem.

Atļauju sagatavo tās dalībvalsts oficiālajā valodā, kurā uzsāk maiņas pakalpojumu, vai citā valodā, par kuru puses ir vienojušās.

Atļauja dod iespēju patērētājam sniegt nododošajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam īpašu piekrišanu katrā 3. punktā minētā uzdevuma izpildei un sniegt saņemošajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam īpašu piekrišanu katrā 5. punktā minētā uzdevuma izpildei.

Atļauja dod iespēju patērētājam īpaši noteikt ienākošos kredīta pārvedumus, kredīta pārvedumu regulāro maksājumu uzdevumus un tiešā debeta maksājumu mandātus, uz kuriem tiks attiecināta maiņa. Atļauja dod arī iespēju patērētājiem norādīt datumu, no kura kredīta pārvedumu regulāro maksājumu uzdevumus un tiešā debeta maksājumus izpilda no maksājumu konta, kas atvērts vai tiek turēts pie saņemošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja. Minētais datums ir vismaz sešas darījumdarbības dienas pēc datuma, kurā saņemošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs no nododošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja saņem dokumentus, ievērojot 4. punktu. Dalībvalstis var pieprasīt, lai patērētāja atļauja būtu rakstiski un patērētājam tiktu sniegta atļaujas kopija.

3. Divu darījumdarbības dienu laikā no 2. punktā minētās atļaujas saņemšanas saņemtais maksājumu pakalpojumu sniedzējs lūdz nododošajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam veikt šādus uzdevumus, ja tas paredzēts patērētāja atļaujā:

- a) pārsūtīt saņemtajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, un, ja patērētājs to īpaši pieprasa, patērētājam, sarakstu ar esošajiem kredīta pārvedumu regulāro maksājumu uzdevumiem un pieejamo informāciju par tiešā debeta maksājumu mandātiem, uz kuriem tiek attiecināta maiņa;
- b) nosūtīt saņemtajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam un patērētājam, ja patērētājs to īpaši pieprasījis, pieejamo informāciju par periodiski ienākošajiem kredīta pārvedumiem un kreditoru vadītajiem tiešā debeta maksājumiem, kas iepriekšējo 13 mēnešu laikā veikti patērētāja maksājumu kontā;
- c) ja nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs nenodrošina sistēmu ienākošo kredīta pārvedumu un tiešā debeta maksājumu automatizētai pārvirzīšanai uz patērētāja maksājumu kontu, ko tas tur pie saņemtajam maksājumu pakalpojumu sniedzēja, pārtraukt tiešā debeta maksājumu un ienākošo kredīta pārvedumu pieņemšanu no atļaujā norādītā datuma;
- d) atcelt regulārā maksājuma rīkojumus no atļaujā norādītā datuma;
- e) pārskaitīt jebkuru atlikušo pozitīvo saldo uz maksājumu kontu, kas atvērts vai tiek turēts pie saņemtajam maksājumu pakalpojumu sniedzēja, patērētāja norādītajā datumā; un
- f) slēgt maksājumu kontu, kas tiek turēts pie nododošajam maksājumu pakalpojumu sniedzēja, patērētāja norādītajā datumā.

4. Pēc saņemtajam maksājumu pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma saņemšanas nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs veic šādus uzdevumus, ja tas paredzēts patērētāja atļaujā:

- a) nosūta saņemtajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam informāciju, kas minēta 3. punkta a) un b) apakšpunktā, piecās darījumdarbības dienās;
- b) ja nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs nenodrošina sistēmu ienākošo kredīta pārvedumu un tiešā debeta maksājumu automatizētai pārvirzīšanai uz maksājumu kontu, ko patērētājs tur vai ir atvēris pie saņemtajam maksājumu pakalpojumu sniedzēja, pārtrauc ienākošo kredīta pārvedumu un tiešā debeta maksājumu uz maksājumu kontu pieņemšanu no atļaujā norādītā datuma. Dalībvalstis var pieprasīt, lai nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs informētu maksātāju vai maksājuma saņēmēju par maksājuma darījuma nepieņemšanas iemeslu;
- c) atceļ regulārā maksājuma rīkojumus no atļaujā norādītā datuma;
- d) atļaujā norādītajā datumā pārskaita jebkuru atlikušo pozitīvo saldo no maksājumu konta uz maksājumu kontu, kas atvērts vai tiek turēts pie saņemtajam maksājumu pakalpojumu sniedzēja;
- e) neskarot Direktīvas 2007/64/EK 45. panta 1. un 6. punktu, slēdz maksājumu kontu atļaujā norādītajā datumā, ja patērētājam minētajā maksājumu kontā nav nekādu nenokārtotu saistību, un ar noteikumu, ka ir pabeigtas šā punkta a), b) un d) apakšpunktā uzskaitītās darbības. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs nekavējoties informē patērētāju gadījumā, ja šādas neizpildītas saistības patērētājam neļauj slēgt maksājumu kontu.

5. Piecu darījumdarbības dienu laikā pēc tam, kad tas ir saņēmis pieprasīto informāciju no 3. punktā minētā nododošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja, saņemošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs, kā un ja tas paredzēts atļaujā un ciktāl informācija, ko sniedzis nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs vai patērētājs, dod iespēju saņemošajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam to darīt, veic šādus uzdevumus:

- a) izveido kredīta pārvedumu regulārā maksājuma rīkojumus, ko pieprasījis patērētājs, un izpilda tos no atļaujā norādītā datuma;
- b) veic visus vajadzīgos sagatavošanas darbus, lai pieņemtu tiešā debeta maksājumus, un pieņem tos no atļaujā norādītā datuma;
- c) attiecīgā gadījumā informē patērētājus par viņu tiesībām, ievērojot Regulas (ES) Nr. 260/2012 5. panta 3. punkta d) apakšpunktu;
- d) sniedz maksātājiem, kas norādīti atļaujā un veic periodiski ienākošos kredīta pārvedumus uz patērētāja maksājumu kontu, sīkāku informāciju par patērētāja maksājumu kontu pie saņemošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja un nosūta maksātājiem patērētāja atļaujas kopiju. Ja saņemošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja rīcībā nav visas informācijas, kas nepieciešama maksātāju informēšanai, tas trūkstošo informāciju pieprasa no patērētāja vai nododošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja;
- e) sniedz maksājuma saņēmējiem, kas norādīti atļaujā un izmanto tiešā debeta maksājumu, lai iekasētu līdzekļus no patērētāja maksājumu konta, sīkāku informāciju par patērētāja maksājumu kontu pie saņemošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja un par datumu, sākot ar kuru tiešā debeta maksājumi jāiekasē no minētā maksājumu konta, un nosūta maksājumu saņēmējiem patērētāja atļaujas kopiju. Ja saņemošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja rīcībā nav visas informācijas, kas nepieciešama maksājuma saņēmēju informēšanai, tas trūkstošo informāciju pieprasa no patērētāja vai nododošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja.

Ja patērētājs izvēlas šā punkta pirmās daļas d) un e) apakšpunktā norādīto informāciju sniegt maksātājiem vai maksājumu saņēmējiem personiski, nevis sniegt īpašu atļauju to darīt saņemošajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam saskaņā ar 2. punktu, saņemošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs termiņā, kas minēts šā punkta pirmajā daļā, nodrošina patērētājam standarta vēstules, kurās sniegta sīkāka informācija par maksājumu kontu un atļaujā norādīto sākuma datumu.

6. Neskarot Direktīvas 2007/64/EK 55. panta 2. punktu, nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs nebloķē maksājuma instrumentus pirms datuma, kas norādīts patērētāja atļaujā, lai maiņas pakalpojuma sniegšanas laikā netiktu pārtraukti patērētājam sniegtie maksājumu pakalpojumi.

11. pants

Pārrobežu kontu atvēršanas atvieglošana patērētājiem

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka gadījumā, ja patērētājs norāda savam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, ka viņš vēlas atvērt maksājumu kontu pie maksājumu pakalpojumu sniedzēja, kas atrodas citā dalībvalstī, maksājumu pakalpojumu sniedzējs, pie kura patērētājam ir konts, pēc šāda pieprasījuma saņemšanas sniedz patērētājam šādu palīdzību:

- a) bez maksas sniedz patērētājam sarakstu, kurā norādīti visi pašreiz spēkā esošie kredīta pārvedumu regulārā maksājuma rīkojumi un debitoru virzīti tiešā debeta maksājumi, ja tādi ir, un pieejamo informāciju par periodiski ienākošiem kredīta pārvedumiem un kreditoru virzītiem tiešā debeta maksājumiem, kas izpildīti patērētāja maksājumu kontā iepriekšējo 13 mēnešu laikā. Minētais saraksts neuzliek jaunajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam nekādu pienākumu sākt piedāvāt pakalpojumus, ko tas nesniedz;

- b) pārskaita jebkādu pozitīvu atlikumu, kas ir patērētāja maksājumu kontā, uz maksājumu kontu, ko patērētājs atvēris vai tur pie jaunā maksājumu pakalpojumu sniedzēja, ar noteikumu, ka pieprasījumā ir sniegti visi dati, kas ļauj identificēt jauno maksājumu pakalpojumu sniedzēju un patērētāja maksājumu kontu;
- c) slēdz patērētāja maksājumu kontu;

2. Neskarot Direktīvas 2007/64/EK 45. panta 1. punktu un 45. panta 6. punktu un ja patērētājam nav neizpildītu saistību šajā maksājumu kontā, maksājumu pakalpojumu sniedzējs, pie kura patērētājam ir minētais maksājumu konts, veic šā panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā izklāstītos pasākumus datumā, ko norādījis patērētājs un kas ir vismaz sešas darījumdarbības dienas pēc tam, kad minētais maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir saņēmis patērētāja pieprasījumu, ja vien puses nav vienojušās citādi. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs nekavējoties informē patērētāju gadījumā, ja neizpildītas saistības tam neļauj slēgt patērētāja maksājumu kontu.

12. pants

Ar maiņas pakalpojumu saistītie tarifi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētājiem ir iespēja bez maksas piekļūt tai savai personīgajai informācijai par spēkā esošajiem regulārajiem maksājumu rīkojumiem un tiešā debeta maksājumiem, kura ir nododošā vai saņemošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja rīcībā.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs sniedz informāciju, ko pieprasījis saņemošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs, saskaņā ar 10. panta 4. punkta a) apakšpunktu, par to nenosakot maksu ne patērētājam, ne saņemošajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka tarifi, ja tādi ir, ko patērētājam saistībā ar maksājumu konta slēgšanu piemēro nododošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs, tiek noteikti saskaņā ar Direktīvas 2007/64/EK 45. panta 2., 4. un 6. punktu.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka tarifi, ja tādi ir, ko patērētājam saistībā ar jebkuru pakalpojumu, kas sniegts saskaņā ar 10. pantu, izņemot tos pakalpojumus, kuri minēti šā panta 1., 2. un 3. punktā, piemēro nododošais vai saņemošais maksājumu pakalpojumu sniedzējs, ir samērīgi un saskaņoti ar minētā maksājumu pakalpojumu sniedzēja faktiskajām izmaksām.

13. pants

Patērētāju finansiālie zaudējumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maiņas procesā iesaistītais maksājumu pakalpojumu sniedzējs patērētājam nekavējoties atlīdzina jebkurus finansiālos zaudējumus, tostarp maksas un procentus, kas patērētājam rodas tieši tāpēc, ka minētais maksājumu pakalpojumu sniedzējs nav izpildījis 10. pantā paredzētos pienākumus.
2. Šā panta 1. punktā minētā atbildība neiestājas gadījumos, ja rodas ārkārtas un neparedzēti apstākļi, ko nevar kontrolēt tas maksājumu pakalpojumu sniedzējs, kas prasa ņemt vērā minētos apstākļus, no kuru sekām nevarētu izvairīties par spīti visām pūlēm panākt pretējo, vai, ja maksājumu pakalpojumu sniedzējam ar Savienības vai valsts lēģislatīvajiem aktiem ir uzlikta citas juridiskas saistības.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka atbildību saskaņā ar 1. un 2. punktu nosaka saskaņā ar valsts līmenī piemērojamām juridiskajām prasībām.

14. pants

Informācija par maiņas pakalpojumu

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksājumu pakalpojumu sniedzēji sniedz patērētājiem šādu informāciju par maiņas pakalpojumu:

- a) nododošā un saņemošā maksājumu pakalpojumu sniedzēja uzdevumi katrā maiņas procesa posmā, kā norādīts 10. pantā;
- b) katra posma pabeigšanai paredzētais laiks;
- c) saistībā ar maiņas procesu piemērotie tarifi, ja tādi ir;
- d) jebkura informācija, kuras sniegšana tiks pieprasīta no patērētāja;
- e) alternatīvās strīdu izšķiršanas procedūras, kas minētas 24. pantā.

Dalībvalstis var pieprasīt, lai maksājumu pakalpojumu sniedzēji sniedz arī citu informāciju, tostarp attiecīgos gadījumos informāciju, kas nepieciešama, lai identificētu noguldījumu garantiju sistēmu Savienībā, kuras dalībnieks ir maksājumu pakalpojumu sniedzējs.

2. Informāciju, kas minēta 1. punktā, sniedz bez maksas uz papīra vai cita pastāvīga informācijas nesēja visās patērētājiem pieejamās maksājumu pakalpojumu sniedzēja telpās, tā ir pieejama elektroniskā veidā tā tīmekļa vietnē jebkurā laikā, un to sniedz patērētājiem pēc pieprasījuma.

IV NODAĻA

PIEKĻUVE MAKSĀJUMU KONTIEM

15. pants

Diskriminācijas novēršana

Dalībvalstis nodrošina, ka kredītiestādes nediskriminē patērētājus, kas ir likumīgi Savienības rezidenti, to pilsonības, dzīvesvietas vai jebkuru citu hartas 21. pantā minētu iemeslu dēļ gadījumos, kad minētie patērētāji iesniedz pieteikumu maksājumu konta atvēršanai vai piekļuvei maksājumu kontam Savienībā. Maksājumu konta ar pamatfunkcijām izmantošanas noteikumi nekādā gadījumā nav diskriminējoši.

16. pants

Tiesības piekļūt maksājumu kontam ar pamatfunkcijām

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka visas kredītiestādes vai pietiekams skaits kredītiestāžu piedāvā patērētājiem maksājumu kontus ar pamatfunkcijām nolūkā nodrošināt visiem patērētājiem pieeju šiem kontiem to teritorijā un novērst konkurences kropļojumus. Dalībvalstis nodrošina, ka maksājumu kontus ar pamatfunkcijām piedāvā ne tikai kredītiestādes, kuras nodrošina maksājumu kontus tikai ar tiešsaistes pakalpojumu iespējām.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētājiem, kas ir likumīgi Savienības rezidenti, tostarp patērētāji, kuriem nav noteiktas adreses, un patvēruma meklētāji, kā arī patērētāji, kuriem nav piešķirta uzturēšanās atļauja, bet kuru izraidīšana nav iespējama juridisku vai faktisku iemeslu dēļ, ir tiesības atvērt un izmantot maksājumu kontu ar pamatfunkcijām kredītiestādēs, kas atrodas to teritorijā. Šādas tiesības ir piemērojamas neatkarīgi no patērētāja dzīvesvietas.

Dalībvalstis var, pilnībā ievērojot Līgumos garantētās pamatbrīvības, pieprasīt, lai patērētāji, kas vēlas atvērt maksājumu kontu ar pamatfunkcijām to teritorijā, izrādītu patiesu interesi par konta atvēršanu.

Dalībvalstis nodrošina, ka šo tiesību izmantošana patērētājam nav pārāk sarežģīta vai apgrūtināša.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītiestādes, kas piedāvā maksājumu kontus ar pamatfunkcijām, atver maksājumu kontus ar pamatfunkcijām vai noraida patērētāja pieteikumu maksājumu kontam ar pamatfunkcijām, katrā gadījumā - bez liekas kavēšanās un vēlākais desmit darījumdarbības dienās pēc pilna pieteikuma saņemšanas.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītiestādes noraida pieteikumu maksājumu kontam ar pamatfunkcijām, ja šāda konta atvēršanas rezultātā tiktu pārkāpti noteikumi par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, kas noteikti Direktīvā 2005/60/EK.

5. Dalībvalstis var atļaut kredītiestādēm, kas piedāvā maksājumu kontus ar pamatfunkcijām, noraidīt pieteikumu šādam kontam, ja patērētājam jau ir maksājumu konts kredītiestādē, kas atrodas to teritorijā, kas tam ļauj izmantot 17. panta 1. punktā uzskaitītos pakalpojumus, izņemot, ja patērētājs paziņo, ka viņš ir saņēmis paziņojumu, ka maksājumu konts tiks slēgts.

Šādos gadījumos pirms maksājumu konta ar pamatfunkcijām atvēršanas kredītiestāde var pārbaudīt, vai patērētājam ir vai nav maksājumu konts kredītiestādē, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī, kura tam ļauj izmantot 17. panta 1. punktā uzskaitītos pakalpojumus. Minētajā nolūkā kredītiestādes var paļauties uz patērētāju parakstītu apliecinājumu.

6. Dalībvalstis var noteikt ierobežotus un konkrētus papildu gadījumus, kad kredītiestādēm ir jānoraida vai tās var noraidīt pieteikumu maksājumu kontam ar pamatfunkcijām. Šādi gadījumi pamatojas uz to teritorijā piemērojamiem valsts tiesību aktu noteikumiem un to mērķis ir vai nu veicināt patērētāja bezmaksas piekļuvi maksājumu kontam ar pamatfunkcijām saskaņā ar 25. pantā minēto mehānismu, vai izvairīties no gadījumiem, kad patērētāji ļaunprātīgi izmanto savas tiesības piekļūt maksājumu kontam ar pamatfunkcijām.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka 4., 5. un 6. punktā noteiktajos gadījumos kredītiestāde pēc sava lēmuma pieņemšanas nekavējoties rakstiski un bez maksas informē patērētāju par atteikumu un minētā atteikuma konkrēto iemeslu, izņemot gadījumus, kad šādas informācijas atklāšana būtu pretrunā valsts drošības, sabiedriskās kārtības mērķiem vai Direktīvai 2005/60/EK. Atteikuma gadījumā kredītiestāde informē patērētāju par procedūru, kā iesniegt sūdzību par atteikumu, un par patērētāja tiesībām sazināties ar attiecīgo kompetento iestādi un norīkoto alternatīvo strīdu izšķiršanas struktūru, un norāda atbilstīgo kontaktinformāciju.

8. Dalībvalstis nodrošina, ka 4. punktā minētajos gadījumos kredītiestāde pieņem atbilstīgus pasākumus, ievērojot Direktīvas 2005/60/EK III nodaļu.

9. Dalībvalstis nodrošina, ka piekļuve maksājumu kontam ar pamatfunkcijām nav atkarīga no papildu pakalpojumu vai kredītiestādes akciju iegādes, ja vien pēdējais noteikums nav attiecināms uz visiem kredītiestādes klientiem.

10. Uzskata, ka dalībvalstis ievēro IV nodaļā noteiktās saistības, ja esošā saistošā sistēma nodrošina to, ka tā tiek pilnībā piemērota pietiekami skaidrā un precīzā veidā, tā, lai personas, uz kurām tā attiecas, var pilnā mērā noskaidrot savas tiesības un uz tām balstīties valsts tiesās.

17. pants

Maksājumu konta ar pamatfunkcijām iezīmes

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksājumu kontā ar pamatfunkcijām ir iekļauti šādi pakalpojumi:
 - a) pakalpojumi, kas nodrošina visas operācijas, kas nepieciešamas maksājumu konta atvēršanai, apkalpošanai un slēgšanai;
 - b) pakalpojumi, kas nodrošina līdzekļu iemaksāšanu maksājumu kontā;
 - c) pakalpojumi, kas Savienībā nodrošina skaidras naudas izņemšanu no maksājumu konta kredītiestādē vai bankomātos kredītiestādes darbalaikā vai ārpus tā;
 - d) veikt šādu maksājumu darījumu izpildi Savienībā:
 - i) tiešā debeta maksājumi;
 - ii) maksājumu darījumi, izmantojot maksājumu karti, tostarp tiešsaistes maksājumi;
 - iii) kredīta pārvedumi, tostarp regulārie maksājumi, ja iespējams, izmantojot banku termināļus un apkalpošanu klātienē, un kredītiestādes tiešsaistes sistēmu.

Pakalpojumus, kas minēti pirmās daļas a) līdz d) apakšpunktā, kredītiestādes piedāvā, ciktāl tās jau tos piedāvā patērētājiem, kuriem ir maksājumu konts, kas nav maksājumu konts ar pamatfunkcijām.

2. Dalībvalstis var noteikt kredītiestādēm, kas veic uzņēmējdarbību to teritorijā, pienākumu līdz ar maksājumu kontu ar pamatfunkcijām sniegt papildu pakalpojumus, kas tiek uzskatīti par patērētājiem būtiskiem, balstoties uz valsts līmeni vispārpieņemtu praksi.
3. Dalībvalstis nodrošina to, ka kredītiestādes, kas veic uzņēmējdarbību to teritorijā, piedāvā maksājumu kontus ar pamatfunkcijām vismaz attiecīgās dalībvalsts nacionālajā valūtā.
4. Dalībvalstis nodrošina to, ka maksājumu konts ar pamatfunkcijām ļauj patērētājiem veikt neierobežotu skaitu operāciju saistībā ar 1. punktā minētajiem pakalpojumiem.
5. Attiecībā uz šā panta 1. punkta a), b), c) apakšpunktā un d) apakšpunkta ii) punktā minētajiem pakalpojumiem, izņemot maksājumu darījumus ar kredītkarti, dalībvalstis nodrošina to, ka kredītiestādes nenosaka 18. pantā minētos tarifus, kas nebūtu samērīgi, ja vien tarifi vispār tiek noteikti, neatkarīgi no maksājumu kontā veikto operāciju skaita.
6. Attiecībā uz šā panta 1. punkta d) apakšpunkta i) punktā minētajiem pakalpojumiem, šā panta 1. punkta d) apakšpunkta ii) punktā minētajiem pakalpojumiem tikai attiecībā uz maksājumu darījumiem ar kredītkarti un šā panta 1. punkta d) apakšpunkta iii) punktā minētajiem pakalpojumiem dalībvalstis var noteikt minimālo operāciju skaitu, par kurām kredītiestādes var noteikt tikai 18. pantā minētos samērīgos tarifus, ja tādi tiek noteikti. Dalībvalstis nodrošina to, ka minimālais operāciju skaits ir pietiekams, lai patērētājs to varētu izmantot privātām vajadzībām, ņemot vērā esošo patērētāju uzvedību un vispārpieņemto komercpraksi. Tarifi, kurus nosaka par operāciju skaitu, kas pārsniedz minimālo, nekādā gadījumā nav lielāki nekā tie, kurus nosaka saskaņā ar kredītiestādes parasto cenu veidošanas politiku.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētājs var pārvaldīt un iniciēt maksājumu darījumus no patērētāja maksājumu konta ar pamatfunkcijām kredītiestādes telpās un/vai izmantojot tiešsaistes pakalpojumu iespējas, ja tādas ir pieejamas.

8. Neskarot prasības, kas noteiktas Direktīvā 2008/48/EK, dalībvalstis var atļaut kredītiestādēm pēc patērētāja pieprasījuma sniegt pārtēriņa iespēju attiecībā uz maksājumu kontu ar pamatfunkcijām. Dalībvalstis var noteikt šāda pārtēriņa maksimālo summu un maksimālo ilgumu. Piekluve maksājumu kontam ar pamatfunkcijām vai tā izmantošana netiek ierobežota vai padarīta atkarīga no tā, vai klients iegādājas šādus kredītpakalpojumus.

18. pants

Saistītie tarifi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītiestādes 17. pantā minētos pakalpojumus piedāvā bez maksas vai piemērojot samērīgus tarifus.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka tarifi, ko patērētājiem piemēro par pamatlīgumā paredzēto patērētāju saistību neievērošanu, ir samērīgi.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. un 2. punktā minētie samērīgie tarifi tiek noteikti, ņemot vērā vismaz šādus kritērijus:

a) nacionālā ienākuma līmeņi;

b) vidējie tarifi, ko piemēro kredītiestādes attiecīgajā dalībvalstī par pakalpojumiem saistībā ar maksājumu kontiem.

4. Neskarot 16. panta 2. punktā minētās tiesības un šā panta 1. punktā minētās saistības, dalībvalstis var pieprasīt, lai kredītiestādes īstenotu dažādas izcenojumu sistēmas atkarībā no līmeņa, kādā patērētājam ir pieeja bankas pakalpojumiem, jo īpaši atļaujot labvēlīgākus nosacījumus neaizsargātiem patērētājiem, kuriem vēl nav bankas konta. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, ka patērētājiem tiek sniegtas konsultācijas, kā arī atbilstīga informācija par pieejamām izvēles iespējām.

19. pants

Pamatlīgumi un to izbeigšana

1. Pamatlīgumiem, kas nodrošina piekļuvi maksājumu kontam ar pamatfunkcijām, piemēro Direktīvu 2007/64/EK, izņemot šā panta 2. un 4. punktā paredzētos gadījumus.

2. Kredītiestāde var vienpusēji izbeigt pamatlīgumu tikai tad, ja spēkā ir vismaz viens no šiem nosacījumiem:

a) patērētājs maksājumu kontu ir tīši izmantojis nelikumīgiem mērķiem;

b) maksājumu kontā ilgāk nekā 24 mēnešus pēc kārtas nav veikti darījumi;

c) patērētājs ir sniedzis nepareizu informāciju, lai iegūtu maksājumu kontu ar pamatfunkcijām, gadījumos, kad, sniedzot pareizu informāciju, patērētājs nebūtu ieguvis šādas tiesības;

d) patērētājs vairs nav likumīgs Savienības rezidents;

e) patērētājs ir pēc tam atvēris otru maksājumu kontu, kas tam ļauj izmantot 17. panta 1. punktā uzskaitītos pakalpojumus tajā dalībvalstī, kurā viņam jau ir maksājumu konts ar pamatfunkcijām.

3. Dalībvalstis var noteikt ierobežotus un konkrētus papildu gadījumus, kad kredītiestāde var vienpusēji izbeigt pamatlīgumu maksājumu kontam ar pamatfunkcijām. Šādi gadījumi pamatojas uz to teritorijā piemērojamiem valstu tiesību aktu noteikumiem, un to mērķis ir izvairīties no gadījumiem, kad patērētāji ļaunprātīgi izmanto savas tiesības piekļūt maksājumu kontam ar pamatfunkcijām.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad kredītiestāde pārtrauc līgumu par maksājumu kontu ar pamatfunkcijām, pamatojoties uz vienu vai vairākiem 2. punkta b), d) un e) apakšpunktā un 3. punktā minētajiem iemesliem, tā informē patērētāju par iemesliem un pārtraukšanas pamatojumu vismaz divus mēnešus pirms pārtraukšana stājas spēkā, rakstiski un bez maksas, izņemot gadījumus, kad šāda atklāšana būtu pretrunā ar valsts drošības vai sabiedriskās kārtības mērķiem. Ja kredītiestāde pārtrauc līgumu saskaņā ar 2. punkta a) vai c) apakšpunktu, tas tiek pārtraukts uzreiz.

5. Paziņojumā par pārtraukšanu patērētājs tiek informēts par procedūru, kā iesniegt sūdzību par pārtraukšanu, ja tāds ir saņēmis, un par patērētāja tiesībām sazināties ar kompetento iestādi un norikoto alternatīvo strīdu izšķiršanas struktūru, un norāda atbilstīgu kontaktinformāciju.

20. pants

Vispārīga informācija par maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ir īstenoti piemēroti pasākumi, kas uzlabo sabiedrības informētību par maksājumu kontu ar pamatfunkcijām pieejamību, to vispārējiem tarifu nosacījumiem, procedūrām, kas jāievēro, lai izmantotu tiesības piekļūt maksājumu kontam ar pamatfunkcijām, un metodēm, kā piekļūt alternatīvām strīdu izšķiršanas procedūrām. Dalībvalstis nodrošina, ka to veiktie informēšanas pasākumi ir pietiekami un mērķtiecīgi, jo īpaši attiecībā uz patērētājiem, kuriem vēl nav bankas konta, kuri ir neaizsargāti un mobilajiem patērētājiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītiestādes bez maksas nodrošina patērētājiem pieejamu informāciju un palīdzību saistībā ar piedāvāto maksājumu kontu ar pamatfunkcijām īpašajām iezīmēm, tiem piemērotajiem tarifiem un izmantošanas nosacījumiem. Dalībvalstis arī nodrošina, ka informācijā ir skaidri norādīts, ka papildu pakalpojumu iegāde nav obligāta, lai piekļūtu maksājumu kontam ar pamatfunkcijām.

V NODAĻA

KOMPETENTĀS IESTĀDES UN ALTERNATĪVĀ STRĪDU IZŠĶIRŠANA

21. pants

Kompetentās iestādes

1. Dalībvalstis nozīmē valsts kompetentās iestādes, kas ir pilnvarotas nodrošināt šīs direktīvas piemērošanu un izpildi, un nodrošina, lai tām tiktu piešķirtas izmeklēšanas un izpildes pilnvaras un atbilstīgi resursi, kas nepieciešami, lai tās efektīvi un iedarbīgi veiktu savus pienākumus.

Kompetentās iestādes ir publiskas iestādes vai struktūras, kas atzītas ar valstu tiesību aktiem vai ko atzinušas valsts iestādes, kam šajā nolūkā īpaši piešķirtas pilnvaras ar valstu tiesību aktiem. Tie nav maksājumu pakalpojumu sniedzēji, izņemot valstu centrālās bankas.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai kompetentajām iestādēm un visām personām, kas strādā vai ir strādājušas kompetento iestāžu labā, kā arī kompetento iestāžu norīkoti revidenti un eksperti būtu saistošs pienākums ievērot dienesta noslēpumu. Neskarot gadījumus, uz kuriem attiecas krimināltiesības vai šī direktīva, konfidenciālu informāciju, ko tie var saņemt, pildot savus pienākumus, nedrīkst izpaust nevienai personai vai iestādei, izņemot pārskata vai apkopojuma veidā. Tomēr tas neliedz kompetentajām iestādēm apmainīties ar konfidenciālu informāciju vai nosūtīt to saskaņā ar Savienības un valstu tiesību aktiem.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka iestādes, kas izraudzītas kā kompetentās iestādes, lai nodrošinātu šīs direktīvas piemērošanu un izpildi, ir vai nu viena, vai abas no šīm:

a) kompetentās iestādes, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punktā;

b) iestādes, kas nav a) apakšpunktā minētās kompetentās iestādes, ar noteikumu, ka valsts normatīvie un administratīvie akti paredz šīm iestādēm pienākumu sadarboties ar a) apakšpunktā minētajām kompetentajām iestādēm, kad vien tas ir nepieciešams to pienākumu veikšanai saskaņā ar šo direktīvu, tostarp, lai sadarbotos ar EBI, kā prasīts saskaņā ar šo direktīvu.

4. Dalībvalstis paziņo Komisijai un EBI par kompetentajām iestādēm un jebkurām izmaiņām šajā sakarā. Pirmo šādu paziņojumu sniedz, cik ātri vien iespējams, bet ne vēlāk kā 2016. gada 18. septembrī.

5. Kompetentās iestādes izmanto savas pilnvaras atbilstīgi valstu tiesību aktiem vai nu:

a) tieši saskaņā ar tām piešķirtajām pilnvarām, vai tiesu iestāžu uzraudzībā; vai

b) iesniedzot pieteikumu tiesā, kas ir kompetenta lemt par attiecīgo jautājumu, tostarp vajadzības gadījumā iesniedzot arī apelāciju, ja pieteikuma izskatīšanas iznākumā netiek pieņemts vajadzīgais lēmums.

6. Ja dalībvalstu teritorijā ir vairāk nekā viena kompetentā iestāde, dalībvalstis nodrošina, ka to attiecīgie pienākumi ir skaidri definēti un ka minētās iestādes cieši sadarbojas, lai tās varētu efektīvi pildīt savus attiecīgos pienākumus.

7. Komisija vismaz reizi gadā publicē kompetento iestāžu sarakstu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un pastāvīgi atjaunina to savā tīmekļa vietnē.

22. pants

Pienākums sadarboties

1. Dažādu dalībvalstu kompetentās iestādes savstarpēji sadarbojas vienmēr, kad tas ir vajadzīgs, lai izpildītu tos pienākumus saskaņā ar šo direktīvu, izmantojot pilnvaras, kas noteiktas vai nu šajā direktīvā, vai valstu tiesību aktos.

Kompetentās iestādes sniedz palīdzību pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Jo īpaši, tās apmainās ar informāciju un sadarbojas jebkurā izmeklēšanas vai uzraudzības darbībā.

Lai sekmētu un paātrinātu sadarbību un jo īpaši informācijas apmaiņu, katra dalībvalsts izraugās tikai vienu kompetento iestādi kā kontaktpunktu, piemērojot šo direktīvu. Dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm to iestāžu nosaukumus, kuras ir izraudzītas saņemt pieprasījumus veikt informācijas apmaiņu vai sadarboties, ievērojot šo punktu.

2. Dalībvalstis veic administratīvos un organizatoriskos pasākumus, kas vajadzīgi, lai sekmētu 1. punktā paredzēto palīdzību.

3. Dalībvalstu kompetentās iestādes, kas ir izraudzītas kā kontaktpunkti, piemērojot šo direktīvu, saskaņā ar 1. punktu, bez liekas kavēšanās sniedz cita citai informāciju, kas vajadzīga, lai veiktu kompetento iestāžu pienākumus, kas izklāstīti pasākumos, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu.

Kompetentās iestādes, kas apmainās ar informāciju ar citām kompetentām iestādēm saskaņā ar šo direktīvu, paziņojot minēto informāciju, var norādīt, ka šādu informāciju nevar atklāt bez to nepārprotamas piekrišanas, un tādā gadījumā šādas informācijas apmaiņu var veikt tikai mērķiem, kam minētās iestādes devušas savu piekrišanu.

Kompetentā iestāde, kas ir izraudzīta kā kontaktpunkts, saņemto informāciju var nosūtīt citām kompetentajām iestādēm, tomēr tā nenosūta informāciju citām struktūrām vai fiziskām vai juridiskām personām bez to kompetento iestāžu nepārprotamas piekrišanas, kuras šo informāciju sniegušas, un vienīgi tādiem mērķiem, kam šīs iestādes devušas savu piekrišanu, izņemot attiecīgi pamatotos apstākļos – šādā gadījumā tās nekavējoties informē kontaktpunktu, kas piegādājis informāciju.

4. Kompetentā iestāde var atteikties rīkoties pēc sadarbības pieprasījuma, veicot izmeklēšanu vai uzraudzības darbību vai apmainoties ar informāciju, kā paredzēts 3. punktā, tikai tad, ja:

- a) šāda izmeklēšana, pārbaude uz vietas, uzraudzības darbība vai informācijas apmaiņa var nelabvēlīgi ietekmēt uzrunātās dalībvalsts suverenitāti, drošību vai sabiedrisko kārtību;
- b) attiecībā uz tām pašām darbībām un tām pašām personām jau ir uzsākta tiesvedība uzrunātās dalībvalsts iestādēs;
- c) attiecībā uz tām pašām personām un tām pašām darbībām uzrunātajā dalībvalstī jau pieņemts galīgais spriedums.

Šāda atteikuma gadījumā kompetentā iestāde attiecīgi paziņo pieprasījumu iesniegušajai kompetentajai iestādei, sniedzot tik sīku informāciju, cik vien iespējams.

23. pants

Strīdu izšķiršana starp dažādu dalībvalstu kompetentajām iestādēm

Kompetentās iestādes var nodot situācijas izskatīšanu EBI, ja ir noraidīts lūgums sadarboties, jo īpaši apmainīties ar informāciju, vai arī uz to nav saņemta atbilde pieņemamā termiņā, un var pieprasīt EBI palīdzību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 19. pantu. Šādos gadījumos EBI var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kuras tai piešķirtas ar minēto pantu, un jebkurš saistošs lēmums, ko EBI ir pieņēmusi saskaņā ar minēto pantu, ir saistošs attiecīgajām kompetentajām iestādēm neatkarīgi no tā, vai minētās kompetentās iestādes ir EBI locekles vai nav.

24. pants

Alternatīva strīdu izšķiršana

Dalībvalstis nodrošina, ka patērētājiem ir piekļuve efektīvām un iedarbīgām alternatīvām strīdu izšķiršanas procedūrām tādu strīdu izšķiršanai, kuri attiecas uz šajā direktīvā paredzētajām tiesībām un pienākumiem. Šādas alternatīvas strīdu izšķiršanas procedūras un vienības, kas tās piedāvā, atbilst kvalitātes prasībām, kas noteiktas Direktīvā 2013/11/ES.

25. pants

Mehānisms gadījumam, ja tiek atteikta piekļuve maksājumu kontam, par kuru piemēro tarifu

Neskarot 16. pantu, dalībvalstis var izveidot īpašu mehānismu, lai nodrošinātu to, ka patērētājiem, kuriem nav maksājumu konta to teritorijā un kuriem ir atteikta piekļuve maksājumu kontam, par kuru kredītiestādes piemēro tarifu, ir efektīva bezmaksas pieeja maksājumu kontam ar pamatfunkcijām.

VI NODAĻA

SANKCIJAS

26. pants

Sankcijas

1. Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, ko piemēro to valstu tiesību aktu pārkāpumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Šādas sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

2. Dalībvalstis nosaka, ka kompetentā iestāde var darīt zināmus atklāšanai jebkurus administratīvos sodus, kas tiks piemēroti par tādu pasākumu neievērošanu, kas pieņemti, transponējot šo direktīvu, ja vien šāda nodošana atklāšanai nopietni neapdraud finanšu tirgus vai nerada nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām personām.

VII NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

27. pants

Novērtēšana

1. Dalībvalstis pirmo reizi līdz 2018. gada 18. septembrim un pēc tam ik pēc diviem gadiem sniedz Komisijai šādu informāciju par atbilstību šajā direktīvā ietvertajiem noteikumiem:

a) vai kredītiestādes izpilda 4., 5. un 6. pantu;

b) vai dalībvalsts izpilda prasības nodrošināt salīdzināšanas tīmekļa vietnes, ievērojot 7. pantu;

c) to maksājumu kontu skaitu, uz kuriem attiecināta maiņa un atteikto pieteikumu maksājumu kontu maiņai īpatsvaru;

d) to kredītiestāžu skaitu, kuras piedāvā maksājumu kontus ar pamatfunkcijām, šādu atvērto kontu skaitu un atteikto pieteikumu maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām īpatsvaru.

2. Komisija pirmo reizi līdz 2018. gada 18. septembrim un pēc tam ik pēc diviem gadiem sagatavo ziņojumu, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm.

28. pants

Pārskatīšana

1. Līdz 2019. gada 18. septembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, vajadzības gadījumā kopā ar likumdošanas priekšlikumu.

Minētajā ziņojumā iekļauj:

- a) sarakstu, kurā uzskaitītas visas pārkāpumu procedūras, kuras Komisija ir uzsākusi saistībā ar šo direktīvu;
- b) izvērtējumu par vidējo tarifu līmeni dalībvalstīs saistībā ar maksājumu kontiem, uz kuriem attiecas šīs direktīvas darbības joma;
- c) pamatojuma izvērtējumu par tādas sistēmas izstrādi, kas nodrošinātu automātisku maksājumu pārvirzīšanu no viena maksājumu konta citā vienā un tajā pašā dalībvalstī kombinācijā ar automātisku paziņojumu saņēmējiem vai maksātājiem, ja viņu pārskaitījumi tiek pārvirzīti;
- d) pamatojuma izvērtējumu par 10. pantā paredzēto maiņas pakalpojuma paplašināšanu, attiecinot to uz gadījumiem, kad saņemošā un nododošā maksājumu pakalpojuma sniedzēji atrodas dažādās dalībvalstīs, un pamatojuma izvērtējumu par pārrobežu konta atvēršanu saskaņā ar 11. pantu;
- e) izvērtējumu par to kontu turētāju skaitu, kas mainījuši maksājumu kontus pēc šīs direktīvas transponēšanas, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis sniegušas, ievērojot 27. pantu;
- f) izmaksu un priekšrocību izvērtējumu pilnīgai maksājumu kontu numuru pārceļšanai visā Savienībā;
- g) izvērtējumu par to kredītiestāžu skaitu, kas piedāvā maksājumu kontus ar pamatfunkcijām;
- h) izvērtējumu par to patērētāju skaitu, kas ir atvēruši maksājumu kontus ar pamatfunkcijām pēc šīs direktīvas transponēšanas, un, ja ir pieejama informācija, kas padarīta anonīma, šiem patērētājiem raksturīgajām iezīmēm;
- i) izvērtējumu par maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām piemērotajiem vidējiem gada tarifiem dalībvalstu līmenī;
- j) izvērtējumu par esošo pasākumu efektivitāti un vajadzību pēc papildpasākumiem, lai palielinātu finansiālo iekļautību un palīdzētu neaizsargātām iedzīvotāju grupām saistībā ar pārmērīgiem parādiem;
- k) dalībvalstu paraugprakses piemērus, kas norāda, ka patērētājam vairs netiek liegta piekļuve maksājumu pakalpojumiem.

2. Ziņojumā novērtē, arī pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm, ievērojot 27. pantu, vai saistībā ar maksāšanas līdzekļu un tehnoloģiju attīstību grozīt un atjaunināt to pakalpojumu sarakstu, kuri ir daļa no maksājumu konta ar pamatfunkcijām.

3. Ziņojumā arī novērtē, vai papildus pasākumiem, kas pieņemti, ievērojot 7. un 8. pantu, un veikti attiecībā uz salīdzināšanas tīmekļa vietnēm un piedāvājumu kopumiem, ir nepieciešami papildu pasākumi, un jo īpaši izvērtē vajadzību akreditēt salīdzināšanas tīmekļa vietnes.

29. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis līdz 2016. gada 18. septembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties Komisijai dara zināmu minēto noteikumu tekstu.

2. Dalībvalstis piemēro 1. punktā minētos noteikumus no 2016. gada 18. septembra.

Atkāpjoties no pirmās daļas:

- a) šīs direktīvas 3. pantu piemēro no 2014. gada 17. septembra;
- b) dalībvalstis piemēro pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu 4. panta 1.līdz 5. punktu, 5. panta 1., 2. un 3. punktu, 6. panta 1. un 2. punktu un 7. pantu deviņus mēnešus pēc 3. panta 4. punktā minētā deleģētā akta stāšanās spēkā;
- c) dalībvalstis, kurās valsts līmenī jau pastāv tarifu informācijas dokumenta ekvivalents, var izvēlēties ieviest vienotu formātu un tā vienoto simbolu vēlākais 18 mēnešus pēc 3. panta 4. punktā minētā deleģētā akta stāšanās spēkā;
- d) dalībvalstis, kurās valsts līmenī jau pastāv tarifu informācijas dokumenta ekvivalents, var izvēlēties ieviest vienotu formātu un tā vienoto simbolu vēlākais 18 mēnešus pēc 3. panta 4. punktā minētā deleģētā akta stāšanās spēkā.

3. Kad dalībvalstis pieņem 1. punktā minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā izdarāma šāda atsauce.

4. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

30. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

31. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Briselē, 2014. gada 23. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
S. GOZI

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LV